ព្រះ
ត្រៃបិដកបាលី
និង
សេចក្តីប្រែជាភាសាខ្មែរ
វិនយបិដក
ចុល្លវគ្គ តតិយភាគ
១១

សង្ឃភេទក្ខន្ធកៈ វត្តក្ខន្ធកៈ
បាតិមោក្ខដ្ឋបនក្ខន្ធកៈ ភិក្ខុនីខន្ធកៈ
បញ្ចសតិកក្ខន្ធកៈ និង សត្តសតិកក្ខន្ធកៈ

បោះពុម្ពលើកទី២

ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ ភ្នំពេញ

ព.ស ២៥០៤

វិនយបិដក ចុល្លវគ្គ

តតិយភាគ

១១

សង្ឃភេទកក្ខន្ធកៈ វត្តក្ខន្ធកៈ បាតិមោក្ខដ្ឋបនក្ខន្ធកៈ

ភិក្ខុនីខន្ធកៈ បញ្ចសតិកក្ខន្ធកៈ

និង

សត្តសតិកក្ខន្ធកៈ

ព. ស. ២៥០១

ទុតិយោ ភាគោ

សង្ឃភេទក្ខន្ធកំ

(១) តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា អនុបិយាយំ វិហរតិ អនុបិយំ នាម មល្លានំ និគមោ ។ តេន ខោ បន សមយេន អភិញ្ញាតា អភិញ្ញាតា សក្យកុមារា ភគវន្តំ បព្វជិតំ អនុបព្វជន្តិ ។

(២) តេន ខោ បន សមយេន មហានាមោ ច សក្កោ អនុរុទ្ធោ ច សក្កោ ទ្វេ ភាតរោ ហោន្តិ ។ អនុរុទ្ធោ សក្កោ សុខុមាលោ ហោតិ ។ តស្ស តយោ បាសាទា ហោន្តិ ឯកោ ហេមន្តិកោ ឯកោ គិម្ហិកោ ឯកោ វស្សិកោ ។ សោ វស្សិកេ បាសាទេ ចត្តារោ មាសេ និប្បុរិសេហិ តុរិយេហិ បរិចារិយមានោ ន ហេដ្ឋា-បាសាទ(១) ឱរោហតិ ។ អថខោ មហានាមស្ស សក្កស្ស

១ ម. ហេដ្ឋាបាសាទំ ។

ទុតិយភាគ

សង្ឃភេទក្ខន្ធកៈ

(១) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធ មានព្រះភាគ គង់នៅក្នុងនិគម ឈ្មោះអនុបិយា ជានិគមរបស់ពួកមល្លក្សត្រ ទៀបព្រៃអនុបិយា ។ ក៏សម័យនោះឯង ពួកសក្យកុមារ សុទ្ធតែជាអ្នកមានឈ្មោះល្បីល្បាញ ចេញបួសតាមព្រះមានព្រះភាគ ដែលទ្រង់ព្រះផ្នួសហើយ ។

(២) សម័យនោះ មានសក្យៈជាបងប្អូន ២ អង្គ ឈ្មោះមហានាម-សក្កៈ ១ ឈ្មោះអនុរុទ្ធសក្កៈ ១ ។ ឯអនុរុទ្ធសក្កៈជាក្សត្រសុខុមាលជាតិ(១) ។ អនុរុទ្ធសក្កៈនោះ មានប្រាសាទ ៣ ខ្នង ប្រាសាទមួយសម្រាប់ផ្លូវរងា ប្រាសាទមួយសម្រាប់ផ្លូវក្តៅ ប្រាសាទមួយសម្រាប់ផ្លូវភ្លៀង ។ អនុរុទ្ធ-សក្កៈនោះ (គង់នៅ) លើប្រាសាទសម្រាប់ផ្លូវភ្លៀងអស់បួនខែ មានតន្ត្រីទៅតាមគាល់បម្រើ មិនមានមនុស្សប្រុស (នៅលាយ) មិនដែលយាងចុះអំពីប្រាសាទមកខាងក្រោមឡើយ ។ គ្រានោះឯង មហានាមសក្កៈ

១ ជាក្សត្រធ្លាប់បានសេចក្តីសុខ មិនដែលបានសេចក្តីលំបាកដោយខ្យល់និងកំដៅថ្ងៃជាដើម ។

ឯតទហោសិ ឯតរហិ ខោ អភិញ្ញាតា អភិញ្ញាតា សក្យកុមារា ភគវន្តំ បព្វជិតំ អនុបព្វជន្តិ អម្ហាកញ្ច បន[១] កុលា នត្ថិ កោចិ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជិតោ យន្នូនាហំ វា បព្វជេយ្យំ អនុរុទ្ធោ វាតិ ។ អថ ខោ មហានាមោ សក្កោ យេន អនុរុទ្ធោ សក្កោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អនុរុទ្ធំ សក្កំ ឯតទវោច ឯតរហិ តាត អនុរុទ្ធ អភិញ្ញាតា អភិញ្ញាតា សក្យកុមារា ភគវន្តំ បព្វជិតំ អនុបព្វជន្តិ អម្ហាកញ្ច បន កុលា នត្ថិ កោចិ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជិតោ តេនហិ ត្វំ វា បព្វជ អហំ វា បព្វជិស្សាមីតិ ។ អហំ ខោ សុខុមាលោ នាហំ សក្កោមិ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជិតុំ ត្វំ បព្វជាហីតិ ។ ឯហិ ខោ តេ តាត អនុរុទ្ធ ឃរាវាសត្ថំ អនុសាសិស្សាមិ បឋមំ ខេត្តំ កសាបេតព្វំ កសាបេត្វា វបាបេតព្វំ វបាបេត្វា ឧទកំ អភិនេតព្វំ ឧទកំ អភិនេត្វា ឧទកំ និន្នេតព្វំ ឧទកំ និន្នេត្វា និទ្ទាបេតព្វំ[២]

១ ។ ម. [illegible] បនសទ្ទោ ន ទិស្សតិ ។ ២ ។ និទ្ទាបេតព្វំ ។

មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ឥឡូវនេះពួកសក្យកុមារសុទ្ធតែជាអ្នកមាននាមល្បីល្បាញ បានចេញបួសតាមព្រះមានព្រះភាគ ដែលទ្រង់ព្រះផ្នួសហើយ ចំណែកខាងត្រកូលរបស់យើងគ្មាននរណាមួយ ចេញចាកផ្ទះទៅបួសក្នុងសាសនានោះ បើដូច្នោះគួរតែអាត្មាអញបួស ឬអនុរុទ្ធបួសក៏បាន ។ ទើបមហានាមសក្កៈ ចូលទៅរកអនុរុទ្ធសក្កៈ លុះចូលទៅដល់ហើយ បាននិយាយប្រឹក្សាចំពោះអនុរុទ្ធសក្កៈថា ម្នាលអនុរុទ្ធ ជាអនុជ ឥឡូវនេះ ពួកសក្យកុមារ សុទ្ធតែជាអ្នកមាននាមល្បីល្បាញ បានចេញបួសតាមព្រះមានព្រះភាគ ដែលទ្រង់ព្រះផ្នួសហើយ ចំណែកខាងត្រកូលរបស់យើង គ្មាននរណាមួយ ចេញចាកផ្ទះទៅបួសក្នុងសាសនានោះ បើដូច្នោះប្អូនឯងបួស ឬអាត្មាអញបួសក៏បាន ។ អនុរុទ្ធឆ្លើយថា ខ្ញុំជាមនុស្សសុខុមាលជាតិ ខ្ញុំមិនអាចនឹងចេញចាកផ្ទះ ទៅបួសក្នុងសាសនាបានទេ សូមទ្រង់ស្តេចបួសចុះ ។ មហានាមសក្កៈនិយាយថា ម្នាលអនុរុទ្ធ ជាអនុជ ចូរប្អូនមកណេះ បងនឹងពន្យល់ប្រយោជន៍របស់ឃរាវាសដល់ប្អូនថា ការធ្វើស្រែនោះ ប្អូនដំបូងត្រូវឲ្យគេភ្ជួរហើយ ត្រូវព្រោះ ព្រោះរួចហើយ ត្រូវបញ្ចូលទឹក បញ្ចូលទឹករួចហើយ ត្រូវបញ្ចេញទឹក បញ្ចេញទឹករួចហើយ ត្រូវដកស្មៅ

និន្ទាបេត្វា លាយាបេតព្វំ លាយាបេត្វា ឧព្វាហាបេតព្វំ ឧព្វា-ហាបេត្វា[១] បុញ្ជំ ការាបេតព្វំ បុញ្ជំ ការាបេត្វា មទ្ទាបេតព្វំ មទ្ទាបេត្វា បលាលានិ ឧទ្ធរាបេតព្វានិ បលាលានិ ឧទ្ធរាបេត្វា ភុសិកា ឧទ្ធរាបេតព្វា ភុសិកំ ឧទ្ធរាបេត្វា ឱផុណាបេតព្វំ ឱផុណាបេត្វា[២] អតិហរាបេតព្វំ អតិហរាបេត្វា អាយតិម្បិ វស្សំ ឯវមេវ កាតព្វំ អាយតិម្បិ វស្សំ ឯវមេវ កាតព្វន្តិ ។ ន កម្មា ខីយន្តិ ន កម្មានំ អន្តោ បញ្ញាយតិ កទា កម្មា ខីយិស្សន្តិ កទា កម្មានំ អន្តោ បញ្ញាយិស្សតិ កទា មយំ អប្បោស្សុក្កា បញ្ចហិ កាមគុណេហិ សមប្បិតា សមង្គីភូតា បរិចារេស្សាមាតិ ។ ន ហិ តាត អនុរុទ្ធ កម្មា ខីយន្តិ ន កម្មានំ អន្តោ បញ្ញាយតិ អក្ខីណេវ[៣] កម្មេ បិតរោ ច[៤] បិតាមហា ច កាលង្កតា ។ តេនហិ ត្វញ្ញេវ ឃរាវាសត្ថេន ឧបជា-នាហិ អហំ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជិស្សាមីតិ ។

១ ម. ឧព្វាហាបេត្វា ។ ២ ឱ. ម. ឱបុនាបេតព្វំ ឱបុនាបេត្វា ។ ៣ ឱ. អក្ខីណេយេវ ។ ៤ ឱ. ម. បិតរោ ។

ជំរះស្មៅហើយ ត្រូវច្រូតស្រូវ ច្រូតស្រូវហើយ ត្រូវចងកណ្ដាប់ ចងជាកណ្ដាប់ហើយ ត្រូវដឹកឲ្យជាគំនរ ធ្វើឲ្យជាគំនរហើយ ត្រូវបោកបួលបញ្ជាន់ បញ្ជាន់ហើយ ត្រូវដេញយកចំបើង ដេញយកចំបើងហើយ ត្រូវដេញយកកំ-ទេចចេញ ដេញយកកំទេចចេញហើយ ត្រូវរោយ រោយហើយ ត្រូវដឹកជញ្ជូនយកមកទុក ជញ្ជូនយកមកទុកហើយ ត្រូវចាប់ធ្វើយ៉ាងនេះតទៅទៀតរាល់ឆ្នាំ ត្រូវចាប់ធ្វើ (សារដើម) តាមទំនងនេះទៀត រាល់ៗឆ្នាំ ។ អនុរុទ្ធសក្យៈនិយាយថា ការងារមិនចេះអស់ទេ ទីបំផុតនៃការងារមិនប្រា-កដទេ កាលណាទើបអស់ការងារ កាលណាទើបប្រាកដជាទីបំផុតការងារបាន កាលណាយើងទើបជាអ្នកខ្វល់ខ្វាយតិចតួច និងស្កប់ស្កល់បម្រើដោយកាមគុណ ៥ ៗ ម្នាលអនុរុទ្ធ ជាអនុជ ការងារមិនចេះអស់ទេ ទីបំផុតការងារក៏មិនប្រាកដ មាតាបិតាក្តី ជីតាក្តី ធ្វើមរណកាល(ទៅអស់) ឯការងារមិនចេះអស់ទេ ៗ បើដូច្នោះ អនុជឯង ចូរជ្រាបគតិប្រព្រឹត្តរបស់គហស្ថចុះ បងនឹងចេញចាកផ្ទះ ទៅបួសក្នុងសាសនា (មិនខាន) ។

[៣] អថខោ អនុរុទ្ធោ សក្កោ យេន មាតា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា មាតរំ ឯតទវោច ឥច្ឆាមហំ អម្ម អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជិតុំ អនុជានាហិ មំ អម្ម[១] អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជ្ជាយាតិ ។ ឯវំ វុត្តេ អនុរុទ្ធស្ស សក្កស្ស មាតា អនុរុទ្ធំ សក្កំ ឯតទវោច តុម្ហេ ខោ មេ តាត អនុរុទ្ធ ទ្វេ បុត្តា បិយា មនាបា អប្បដិកូលា មរណេនបិ តេ អកាមកា វិនា ភវិស្សាម កឹ បនាហំ តុម្ហេ ជីវន្តេ អនុជានិស្សាមិ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជ្ជាយាតិ ។ ទុតិយម្បិ ខោ ។ បេ ។ តតិយម្បិ ខោ អនុរុទ្ធោ សក្កោ មាតរំ ឯតទវោច ឥច្ឆាមហំ អម្ម អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជិតុំ អនុជានាហិ មំ អម្ម អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជ្ជាយាតិ[២] ។

[៤] តេន ខោ បន សមយេន ភទ្ទិយោ សក្យរាជា សក្យានំ រជ្ជំ ការេតិ ។ សោ ច[៣] អនុរុទ្ធស្ស សក្កស្ស សហាយោ ហោតិ ។

---

១ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ អម្មាតិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ឱ. ភា. ឯវំ វុត្តេ អនុរុទ្ធស្ស សក្កស្ស មាតា ឯវមាហ ។ សចេ តាត អនុរុទ្ធ ភទ្ទិយោ សក្យរាជា សក្យានំ រជ្ជំ ការេតិ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជតិ ។ ឯវំ បព្វជាហីតិ ឥទំ [illegible] ទិស្សតិ ។ ៣ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ សោ ចសទ្ទោ ន ទិស្សតិ ។

[៣] គ្រានោះ អនុរុទ្ធសក្យៈចូលទៅរកព្រះមាតា លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏និយាយនឹងព្រះមាតាយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះមាតា ខ្ញុំបាទចង់ចេញចាកផ្ទះទៅបួសក្នុងសាសនា បពិត្រព្រះមាតា សូមព្រះមាតាអនុញ្ញាតឲ្យខ្ញុំចេញចាកផ្ទះទៅបួស ក្នុងសាសនា ។ កាលបើអនុរុទ្ធសក្យៈនិយាយយ៉ាងនេះហើយ ព្រះមាតានៃអនុរុទ្ធសក្យៈនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលអនុរុទ្ធកូន អ្នកជាបុត្រប្រុសតែពីររបស់ម៉ែ ជាទីស្រឡាញ់ពេញចិត្ត ឥតមានទាស់ចិត្តឡើយ សូម្បីតែមរណកាល យើងក៏គង់ចៀសព្រាត់ប្រាសចាកអ្នកឡើយ កាលបើអ្នកនៅរស់ៗ ទៀត ធ្វើដូចម្ដេចនឹងយល់ព្រម ឲ្យអ្នកចេញចាកផ្ទះទៅបួសក្នុងសាសនាបាន ។ អនុរុទ្ធសក្យៈនិយាយនឹង ព្រះមាតាយ៉ាងនេះអស់វារៈពីរដងផង ។ បេ ។ អស់វារៈបីដងថា បពិត្រ ព្រះមាតា ខ្ញុំបាទចង់ចេញចាកផ្ទះទៅបួសក្នុងសាសនា បពិត្រព្រះមាតា សូម ព្រះមាតាអនុញ្ញាត ឲ្យខ្ញុំចេញចាកផ្ទះទៅបួសក្នុងសាសនា ។

[៤] សម័យនោះឯង ភទ្ទិយសក្យរាជសោយរាជ្យសម្បត្តិរបស់សក្យៈ ទាំងឡាយ ។ ឯភទ្ទិយសក្យរាជនោះ ជាសំឡាញ់នឹងអនុរុទ្ធសក្យៈ ។

សង្ឃភេទក្ខន្ធកេ អនុរុទ្ធសក្កវត្ថុ ភទ្ទិយសក្កវត្ថុ

អថខោ អនុរុទ្ធស្ស សក្កស្ស មាតា អយំ ខោ ភទ្ទិយោ សក្យរាជា សក្យានំ រជ្ជំ ការេតិ អនុរុទ្ធស្ស សក្កស្ស សហាយោ សោ ន ឧស្សហតិ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជិតុន្តិ អនុរុទ្ធំ សក្កំ ឯតទវោច សចេ តាត អនុរុទ្ធ ភទ្ទិយោ សក្យរាជា អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជតិ ឯវំ ត្វម្បិ បព្វជាហីតិ ។ អថខោ អនុរុទ្ធោ សក្កោ យេន ភទ្ទិយោ សក្យរាជា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភទ្ទិយំ សក្យរាជានំ ឯតទវោច មម ខោ សម្ម បព្វជ្ជា តវ បដិពទ្ធាតិ ។ សចេ តេ សម្ម បព្វជ្ជា មម បដិពទ្ធា វា (១) អប្បដិពទ្ធា វា សា ហោតុ អហំ តយា យថាសុខំ បព្វជាហីតិ ។ ឯហិ សម្ម ឧភោ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជិស្សាមាតិ ។ នាហំ សម្ម សក្កោមិ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជិតុំ យំ តេ សក្កា អញ្ញំ មយា កាតុំ តាហំ ករិស្សាមិ ត្វំ បព្វជាហីតិ ។ មាតា ខោ មំ សម្ម ឯវមាហ

---

១ ។ ម ។ បោត្ថកេសុ វាសទ្ទោ ន ទិស្សតិ ។

សង្ឃភេទក្ខន្ធកៈ រឿងអនុរុទ្ធសក្យ និងរឿងភទ្ទិយសក្យរាជ

គ្រានោះឯង ព្រះមាតារបស់អនុរុទ្ធសក្យៈ ទ្រង់ព្រះចិន្តាថា ព្រះភទ្ទិយសក្យរាជនេះ គ្រងរាជសម្បត្តិរបស់ពួកសក្យ ស្តេចនោះជាសំឡាញ់នឹងអនុរុទ្ធសក្យៈ គង់មិនអាចចេញចាកគេហដ្ឋាន ទៅបួសក្នុងសាសនាទេ (លុះទ្រង់ព្រះចិន្តាដូច្នេះហើយ) ទើបមានព្រះសង្ឃឹមទៅនឹងអនុរុទ្ធសក្យៈទៀតថា ម្នាលអនុរុទ្ធ កូន ប្រសិនបើ ភទ្ទិយសក្យរាជ ចេញចាកផ្ទះទៅបួសក្នុងសាសនា កាលបើដូច្នេះ សូមកូនឯងទៅបួសចុះ ។ លំដាប់នោះ អនុរុទ្ធសក្យៈចូលទៅកាន់ព្រះភទ្ទិយសក្យរាជ លុះចូលទៅដល់ហើយទើបទូលសេចក្តីនេះនឹងភទ្ទិយសក្យរាជថា ម្នាលសំឡាញ់ ការបួសរបស់ខ្ញុំជាប់ទាក់ទងនឹងអ្នក ។ ភទ្ទិយសក្យរាជ ក៏ឆ្លើយតបថា ម្នាលសំឡាញ់ បើបព្វជ្ជារបស់អ្នក ជាប់ទាក់ទងនឹងខ្ញុំក្តី មិនជាប់ក្តី បព្វជ្ជានោះចូរលើកទុកចុះ យើងគង់តែនឹងបួសជាមួយអ្នកតាមសប្បាយចិត្ត ។ អនុរុទ្ធសក្យៈឆ្លើយទៀតថា ម្នាលសំឡាញ់ អ្នកចូរមក យើងទាំងពីរនាក់នឹងចេញចាកផ្ទះទៅបួសក្នុងសាសនា ។ ព្រះភទ្ទិយសក្យរាជតបថា ម្នាលសំឡាញ់ ខ្ញុំមិនអាចចេញចាកផ្ទះទៅបួសក្នុងសាសនាបានទេ កិច្ចឯទៀតដែលខ្ញុំល្មមធ្វើដល់អ្នកបាន ខ្ញុំនឹងធ្វើដល់អ្នក អ្នកចូរបួសចុះ ។ អនុរុទ្ធសក្យៈនិយាយថា ម្នាលសំឡាញ់ ព្រះមាតានិយាយនឹងខ្ញុំយ៉ាងនេះថា

សចេ តាត អនុរុទ្ធ ភទ្ទិយោ សក្យរាជា អគារស្មា អន-
គារិយំ បព្វជតិ ឯវំ ត្វម្បិ បព្វជាហីតិ ។ ភាសិតា ខោ
បន តេ សម្ម ឯសា វាចា សចេ តេ សម្ម បព្វជ្ជា
មម បដិពទ្ធា វា អប្បដិពទ្ធា វា សា ហោតុ អហំ
តយា យថាសុខំ បព្វជាហីតិ ។ ឯហិ សម្ម ឧភោ
អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជិស្សាមាតិ ។ តេន ខោ បន
សមយេន មនុស្សា សច្ចវាទិនោ ហោន្តិ សច្ចបដិញ្ញា-
តា(១) ។ អថ ខោ ភទ្ទិយោ សក្យរាជា អនុរុទ្ធំ សក្កំ
ឯតទវោច អាគមេហិ សម្ម សត្ត វស្សានិ សត្តន្នំ
វស្សានំ អច្ចយេន ឧភោបិ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វ-
ជិស្សាមាតិ ។ អតិចិរំ សម្ម សត្ត វស្សានិ នាហំ
សក្កោមិ សត្ត វស្សានិ អាគមេតុន្តិ ។ អាគមេហិ
សម្ម ឆ វស្សានិ ។ បេ ។ បញ្ច វស្សានិ ចត្តារិ វស្សានិ
តីណិ វស្សានិ ទ្វេ វស្សានិ ឯកំ វស្សំ ឯកស្ស វស្សស្ស
អច្ចយេន ឧភោបិ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជិស្ស-
មាតិ ។ អតិចិរំ សម្ម ឯកំ វស្សំ នាហំ សក្កោមិ

១ ឱ. ម. សច្ចបដិញ្ញា ។

ម្នាលអនុរុទ្ធ បើភទ្ទិយសក្យរាជចេញចាកផ្ទះទៅបួស ក្នុងកាលណា កាល
បើដូច្នោះ អ្នកឯង ចូរបួសចុះ ។ ភទ្ទិយសក្យរាជ ឆ្លើយថា ម្នាល
សំឡាញ់ ខ្ញុំបាននិយាយទុកដាក់នឹងអ្នកមែនថា ម្នាលសំឡាញ់ បើ
បព្វជ្ជារបស់អ្នកជាប់ជាក់ទងនឹងខ្ញុំក្ដី មិនជាប់ក្ដី បព្វជ្ជានោះលើកទុកទៅ
ចុះ ខ្ញុំគង់តែនឹងបួសជាមួយនឹងអ្នកតាមសប្បាយដែរ ។ អនុរុទ្ធបបួលថា
ម្នាលសំឡាញ់ អ្នកចូរមក យើងទាំងពីរនាក់នឹងចេញចាកផ្ទះទៅបួសក្នុង
សាសនា ។ ក្នុងសម័យនោះ ពួកមនុស្ស ប្រក្រតីនិយាយពាក្យសច្ចៈ ប្ដេជ្ញា
នូវពាក្យសច្ចៈ ។ លំដាប់នោះ ព្រះភទ្ទិយសក្យរាជតបនឹងអនុរុទ្ធសក្កៈ
ថា ម្នាលសំឡាញ់ អ្នកចូររង់ចាំ ៧ ឆ្នាំសិន លុះកន្លង ៧ ឆ្នាំទៅ
យើងទាំងពីរនាក់នឹងចេញចាកផ្ទះ ទៅបួសក្នុងសាសនា ។ អនុរុទ្ធសក្កៈ
ឆ្លើយតបថា ម្នាលសំឡាញ់ ៧ ឆ្នាំនោះយូរណាស់ ខ្ញុំមិនអាចនឹងរង់ចាំ
បានដល់ ៧ ឆ្នាំទេ ។ ព្រះភទ្ទិយសក្យរាជ ឆ្លើយថា ម្នាលសំឡាញ់ អ្នក
ចូររង់ចាំ ៦ ឆ្នាំចុះ ។បេ។ ៥ ឆ្នាំ ៤ ឆ្នាំ ៣ ឆ្នាំ ២ ឆ្នាំ ១ ឆ្នាំចុះ លុះកន្លង
១ ឆ្នាំទៅ យើងទាំងពីរនាក់នឹងចេញចាកផ្ទះទៅបួសក្នុងសាសនា ។ អនុរុទ្ធ
សក្កៈបបួលទៀតថា ម្នាលសំឡាញ់ ១ ឆ្នាំនោះយូរពេកណាស់ ខ្ញុំមិន-អាច

សង្ឃរាជគន្ថោ សង្គន្ធវត្ថុ

បក្ខេ ទិវសេ អាគាមេ តទ្ធិ ។ អាគាមេហិ សព្ព សង្ខា មាសេ សង្ខាតំ មាសានំ អទ្ធាយេន ឧក្កោដ្ឋំ អតោសោ អនគារិយំ បព្ពជិស្សាមាតិ ។ អតិចិរំ សព្ព សង្ខា មាសា ទាតុំ សង្កេតាទិ សង្ខា មាសេ អាគាមេតព្ពំ ។ អាគាមេហិ សព្ព ឯ មាសេ ។ ទេ ។ ឯកំ មាសេ ឯកេកោ មាសេ តយោ មាសេ ទ្វេ មាសេ បក្ខំ មាសំ អឌ្ឍមាសំ អឌ្ឍមាសស្ស អទ្ធាយេន ឧក្កោដ្ឋំ អតោសោ អនគារិយំ បព្ពជិស្សាមាតិ ។ អតិចិរំ សព្ព អឌ្ឍមាសោ ទាតុំ សង្កេតាទិ អឌ្ឍមាសំ អាគាមេតព្ពំ ។ អាគាមេហិ សព្ព សត្តាហំ យាវតាហំ ឧក្កោដ្ឋ ឯ តតោ ឯ រត្តិ និយ្យា-តេស្សាមីតិ[១] ។ ឯ ចិរំ សព្ព សត្តាហោ អាគាមេ-ស្សាមីតិ ។

[៨] បដិទោ អទ្ធាយោ ឯ សព្ពត្ថា អទ្ធារោ ឯ កេចេត្តា ឯ គត្តុ ឯ គាមំ ហោតិ ឯ[២] ទេវទត្តោ ឯ ឧបាលិ គាមបុគ្គល សង្ខា យេហិ ម៉ុរ ឯ ចតុរង្គិនិយា សេនាយ ឧយ្យានភូមិ និយ្យន្តិ បរាមេ ចតុរង្គិនិយោ

១ ម. ម. និយ្យាទេស្សាមិ ។ ២ ម. កតុ ឯ កម្មំ ហោតិ ឯ ។

សង្ឃរាជគន្ថៈ ភាពយកវត្ថុ

ចំនួនខែដែលទៅដល់ ១ ឆ្នាំបាន ១២ ។ ព្រះអាទិត្យសង្ក្រាន្តអស់រាសីទាំង ១២ ហៅថា ឆ្នាំ សំគាល់ ក្នុងឆ្នាំបរិបូណ៌ ៧ ខែចុះ លុះអាណើរ ៧ ខែទៅ ហើយទើបវាជីវិត ចាក់ចិត្តចេញចាកផ្ទះទៅបួសក្នុងផ្នួស ។ អនុវត្តសព្វៈមហា ម្នាល សំឡាញ់ ៧ ខែនៈនាងឃ្លាតឃ្លាស់ ខ្ញុំមិនអាចនឹងនៅចាំបាន ៧ ខែ បាន ១២ ។ ព្រះអាទិត្យសង្ក្រាន្តទៀត ម្នាលសំឡាញ់ អ្នកចូរបង្អង់ ៦ ខែ ៥ ខែ ៤ ខែ ៣ ខែ ២ ខែ ១ ខែ កន្លះខែចុះ លុះអាណើរ កន្លះខែទៅ សឹមហើយទើបចាកចេញចាកផ្ទះទៅបួសក្នុងផ្នួស ។ អនុវត្តសព្វៈកន្លះខែទៀត ម្នាលសំឡាញ់ កន្លះខែយូរពេកណាស់ ខ្ញុំមិនអាចនឹងនៅចាំកន្លះខែបានទេ ។ ព្រះអាទិត្យសង្ក្រាន្តអង្គទៀត ម្នាលសំឡាញ់ អ្នកចូរបង្អង់ ៧ ថ្ងៃសិន ខ្ញុំនឹងប្រគល់រាជសម្បត្តិឲ្យកូនប្អូនរបស់ខ្លួន ។ អនុវត្តសព្វៈខ្លួនព្រមថា ម្នាលសំឡាញ់ ៧ ថ្ងៃនោះ មិនយូរពេកទេ ខ្ញុំនឹងនៅចាំបាន ។

[៨] ព្រះនាងឯង (ពុកសញ្ញាតាំង ៦ កន្លែង) គឺភទ្ទិយសក្យរាជ ១ អនុរុទ្ធ ១ អានន្ទ ១ ភគុ ១ កិម្ពិល ១ ទេវទត្ត ១ ជាគំរប់ ៧ នាក់ទាំងនាយភូវឧបាលិ ចេញទៅកាន់ឧទ្យាន មួយអន្លើដោយសេនាមានអង្គ ៤ ដូចកាលពីដើមយ៉ាងណា សក្យរាជទាំងនោះ ដាក់ចេញទៅ

សេនាយ និយ្យឹសុ ។ តេ ទូរំ គន្ត្វា សេនំ និវត្តាបេត្វា បរវិសយំ ឱក្កមិត្វា អាភរណំ ឱមុញ្ចិត្វា ឧត្តរាសង្គេន ភណ្ឌិកំ ពន្ធិត្វា ឧបាលឹ កប្បកំ ឯតទវោចុំ ហន្ទ ភណេ ឧបាលិ និវត្តស្សុ អលន្តេ ឯត្តកំ ជីវិកាយាតិ ។

[៦] អថខោ ឧបាលិស្ស កប្បកស្ស និវត្តន្តស្ស ឯតទហោសិ ចណ្ឌា ខោ សាកិយា ឥមិនា កុមារា និបាតិតាតិ ឃាតាបេយ្យុម្បិ មំ ។ ឥមេ ហិ នាម សក្យកុមារា អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជិស្សន្តិ កិមង្គំ បនាហន្តិ ។ សោ ភណ្ឌិកំ មុញ្ចិត្វា តំ ភណ្ឌំ រុក្ខេ អាលគ្គេត្វា យោ បស្សតិ ទិន្នំយេវ ហរតូតិ វត្វា យេន តេ សក្យកុមារា តេនុបសង្កមិ ។ អទ្ទសំសុ ខោ តេ សក្យកុមារា ឧបាលឹ កប្បកំ ទូរតោវ អាគច្ឆន្តំ ទិស្វាន ឧបាលឹ កប្បកំ ឯតទវោចុំ កិស្ស ភណេ ឧបាលិ និវត្តេសីតិ ។ ឥធ មេ អយ្យបុត្តា និវត្តន្តស្ស

(ដើម្បីបព្វជ្ជាមួយមាត់) ដោយសេនាមានអង្គ ៤ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ សក្យៈទាំងនោះ លុះបានទៅដល់ទីឆ្ងាយ ទើបឲ្យសេនាវិលមកវិញ លុះចូលទៅដល់ដែនដទៃហើយ ។ ទើបដោះគ្រឿងប្រដាប់ចេញហើយចងបង្វិចដោយព្រះពស្ត្រសម្រាប់ពាក់ឆៀង រួចហើយទើបមានព្រះបន្ទូលទៅនឹងភ្នាក់ព្រះកេសឈ្មោះឧបាលិថា នែនាយឧបាលិ ល្ហើយនាយឧបាលិ ចូរអ្នកឯងវិលទៅវិញចុះ ទ្រព្យប៉ុណ្ណេះក៏ល្មមនឹងចិញ្ចឹមជីវិតរបស់អ្នកបានហើយ ។

[៦] គ្រានោះឯង កាលឧបាលិកប្បកៈកំពុងតែដើរវិលមកវិញក៏មានសេចក្ដីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ពួកសក្យសុទ្ធតែជាអ្នកកាច ។ នឹងសម្លាប់អញក៏បាន ព្រោះគេថា ឧបាលិកប្បកៈនេះហើយ សម្លាប់ព្រះរាជកុមារទាំងឡាយ សក្យកុមារទាំងឡាយ ទ្រង់ចេញចាកអាគារស្ថាន ទៅបួសក្នុងសាសនាបាន ចំណង់បើអញនឹងទុកនិយាយទៅថ្វី ។ ឧបាលិកប្បកៈនោះក៏ស្រាយបង្វិចចេញ ហើយព្យួររបស់នោះលើដើមឈើ រួចនិយាយថា បើអ្នកណាឃើញ ចូរយករបស់ដែលគេឲ្យហើយចុះ ហើយដើរចូលទៅរកពួកសក្យកុមារវិញ ។ ពួកសក្យកុមារទាំងនោះបានឃើញឧបាលិកប្បកៈកំពុងដើរមកអំពីចម្ងាយហើយ ទើបនិយាយទៅនឹងឧបាលិកប្បកៈយ៉ាងនេះថា នែនាយឧបាលិ ហេតុដូចម្ដេចបានជាអ្នកវិលមកវិញ ។ ឧបាលិកប្បកៈ ក៏ឆ្លើយថា បពិត្រព្រះអយ្យបុត្ត កាលដែលខ្ញុំព្រះអង្គ

បច្ចាគតោសិ ចណ្ឌា ខោ សាកិយា ឥមិនា កុមារា និបាតិតាតិ ឃាតាបេយ្យុម្បិ តំ ឥមេ ហិ នាម សក្យកុមារា បព្វជិស្សន្តិ កិមង្គ បនាហន្តិ សោ ខោ អហំ អយ្យបុត្តា ភណ្ឌិកំ មុញ្ចិត្វា តំ ភណ្ឌំ រុក្ខេ អាលគ្គេត្វា យោ បស្សតិ ទិន្នញ្ញេវ ហរតូតិ វត្វា តេនម្ហិ[១] បដិនិវត្តោតិ ។ សុកតំ ភណេ ឧបាលិ អកាសិ យំ បន និវត្តោ[២] ចណ្ឌា ខោ[៣] សាកិយា ឥមិនា កុមារា និបាតិតាតិ ឃាតាបេយ្យុម្បិ តន្តិ ។

(៥) អថ ខោ តេ សក្យកុមារា ឧបាលឹ កប្បកំ អាទាយ យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នា ខោ តេ សក្យកុមារា ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ មយំ ភន្តេ សាកិយា នាម មានស្សិនោ អយំ ភន្តេ ឧបាលិ កប្បកោ អម្ហាកំ ទីឃរត្តំ បរិចារកោ ឥមំ ភគវា

១ ម. អាគតម្ហិ ។ ២ ឱ. ម. យំបិ ន និវត្តោ ។ ៣ ឱ. ហិ ខោ ... ន ទីឃរត្ត ។

វិលមកវិញទៅ កើតមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ពួកសក្យរាជសុទ្ធតែកាចៗ ដឹងសម្លាប់ខ្ញុំព្រះអង្គដោយពិតមិន ព្រោះគិតថា ខ្ញុំព្រះអង្គនេះហើយដែលសម្លាប់ព្រះរាជកុមារ មម្រាលពួកសក្យកុមារនេះ(ម្តេចក៏)ចេញចាកគេហដ្ឋាន ទៅបួសក្នុងសាសនា ចុះទំនងជាស្អីទៅ ចុះដល់ខ្លួនខ្ញុំព្រះអង្គ បពិត្រព្រះអយ្យបុត្ត ខ្ញុំព្រះអង្គស្រាយបង្វិចរបស់នោះហើយ ព្យួររបស់នោះលើដើមឈើហើយនិយាយថា បើអ្នកណាឃើញ ចូរកាន់យករបស់ដែលគេឲ្យនេះចុះ ខ្ញុំព្រះអង្គក៏វិលត្រឡប់មកវិញ ។ ពួកសក្យកុមារនិយាយថា នែនាយឧបាលិ ដែលអ្នកត្រឡប់មកវិញនោះឈ្មោះថាបានធ្វើល្អហើយ ព្រោះពួកសក្យ កាចៗណាស់ ដឹងសម្លាប់អ្នកដោយពិតមិន ព្រោះគិតថា អ្នកនេះហើយជាអ្នកសម្លាប់ព្រះរាជកុមារទាំងឡាយ ។

(៥) គ្រានោះ ពួកសក្យកុមារក៏នាំនាយឧបាលិកប្បកៈចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ រួចអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ពួកសក្យកុមារទាំងនោះ លុះអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើបក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន យើងខ្ញុំជាសក្យរាជ តែងមានមានះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ឧបាលិកប្បកៈនេះជាអ្នកបម្រើយើងខ្ញុំអស់កាលជាអង្វែងយូរហើយ សូមព្រះមានព្រះភាគបំបួសឧបាលិកប្បក-

បឋមំ បព្វាជេតុ ឥមស្ស មយំ អភិវាទនបច្ចុដ្ឋាន-
អញ្ជលិកម្មំ សាមីចិកម្មំ ករិស្សាម ឯវំ អម្ហាកំ សាកិ-
យានំ សាកិយមានោ និម្មានាយិស្សតីតិ(១) ។ អថខោ
ភគវា ឧបាលិំ កប្បកំ បឋមំ បព្វាជេសិ បច្ឆា តេ
សាកិយកុមារេ ។

(៧) អថខោ អាយស្មា ភទ្ទិយោ តេនេវន្តរវស្សេន
តិស្សោ វិជ្ជា សច្ឆាកាសិ ។ អាយស្មា អនុរុទ្ធោ ទិព្វ-
ចក្ខុំ ឧប្បាទេសិ ។ អាយស្មា អានន្ទោ សោតាបត្តិផ-
លំ សច្ឆាកាសិ ។ ទេវទត្តោ បោថុជ្ជនិកំ ឥទ្ធិំ អភិ-
និប្ផាទេសិ(២) ។

(៨) តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា ភទ្ទិយោ
អរញ្ញគតោបិ រុក្ខមូលគតោបិ សុញ្ញាគារគតោបិ អ-
ភិក្ខណំ ឧទានំ ឧទានេសិ អហោ សុខំ អហោ សុខន្តិ ។
អថខោ សម្ពហុលា ភិក្ខូ យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ
ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ ។
ឯកមន្តំ និសិន្នា ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ

១ ម. និម្មានិយិស្សតីតិ ។ ២ ម. អភិនិព្វត្តេសិ ។

ទៅមុខ យើងខ្ញុំនឹងធ្វើនូវអភិវាទនកម្ម បច្ចុដ្ឋានកម្ម អញ្ជលីកម្ម និង
សាមីចិកម្ម ចំពោះឧបាលិកប្បកៈនេះ កាលបើយើងខ្ញុំបានធ្វើយ៉ាងនេះ
ហើយ សេចក្តីប្រកាន់ថា ខ្លួនយើងខ្ញុំជាសក្យៈនោះនឹងថយចុះទៅ ។
លំដាប់ នោះឯង ព្រះមានព្រះភាគបានបំបួសឧបាលិកប្បកៈមុន ហើយ
ទើបបំបួសពួកសក្យកុមារទាំងនោះក្រោយ ។

(៧) គ្រានោះ ព្រះភទ្ទិយៈដ៏មានអាយុ បានសម្រេចនូវវិជ្ជាបីយ៉ាង
ក្នុងចន្លោះវស្សានោះឯង ។ ព្រះអនុរុទ្ធដ៏មានអាយុបានសម្រេចទិព្វចក្ខុ
ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ បានសម្រេចសោតាបត្តិផល ។ ឯទេវទត្ត បាន
សម្រេចនូវឫទ្ធិជារបស់បុថុជ្ជន ។

(៨) សម័យនោះឯង ព្រះភទ្ទិយៈដ៏មានអាយុទៅក្នុងព្រៃក្តី នៅ
ក្រោមម្លប់ឈើក្តី នៅក្នុងផ្ទះស្ងាត់ក្តី តែងបន្លឺនូវឧទានរឿយៗថា ឱសុខ
ពេកអើ ឱសុខពេកអើ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុច្រើនរូបចូលទៅគាល់ព្រះ
មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ
ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ លុះអង្គុយក្នុងទីដ៏
សមគួរហើយ បានក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគថា

អាយស្មា ភន្តេ ភទ្ទិយោ កាឡិគោធាយ បុត្តោ អរញ្ញគតោបិ រុក្ខមូលគតោបិ សុញ្ញាគារគតោបិ អភិក្ខណំ ឧទានំ ឧទានេសិ អហោ សុខំ អហោ សុខន្តិ ។ និស្សំសយំ ខោ ភន្តេ អាយស្មា ភទ្ទិយោ អនភិរតោ ព្រហ្មចរិយំ ចរតិ យំស បុព្វេ អគារិយភូតស្ស រជ្ជសុខំ សោ តមនុស្សរមានោ អរញ្ញគតោបិ រុក្ខមូលគតោបិ សុញ្ញាគារគតោបិ អភិក្ខណំ ឧទានំ ឧទានេសិ អហោ សុខំ អហោ សុខន្តិ ។ អថខោ ភគវា អញ្ញតរំ ភិក្ខុំ អាមន្តេសិ ឯហិ ត្វំ ភិក្ខុ មម វចនេន ភទ្ទិយំ ភិក្ខុំ អាមន្តេហិ សត្ថា តំ អាវុសោ ភទ្ទិយ អាមន្តេតីតិ ។ ឯវំ ភន្តេតិ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវតោ បដិស្សុត្វា យេនាយស្មា ភទ្ទិយោ កាឡិគោធាយ បុត្តោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ ភទ្ទិយំ កាឡិគោធាយ បុត្តំ ឯតទវោច សត្ថា តំ អាវុសោ ភទ្ទិយ អាមន្តេតីតិ ។

[១០] ឯវមាវុសោតិ ខោ អាយស្មា ភទ្ទិយោ កាឡិគោធាយ បុត្តោ តស្ស ភិក្ខុនោ បដិស្សុត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ព្រះភទ្ទិយៈដ៏មានអាយុនៅក្នុងទីព្រៃក្តី នៅក្រោមម្លប់ឈើក្តី នៅក្នុងផ្ទះស្ងាត់ក្តី តែងបន្លឺនូវឧទានជារឿយៗថា ឱសុខក្រៃម្ល៉េះ ឱសុខក្រៃម្ល៉េះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ព្រះភទ្ទិយៈដ៏មានអាយុ ប្រាកដជាអផ្សុកនឹងប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ដោយពិត [illegible] លោករលឹកឃើញសេចក្តីសុខក្នុងរាជសម្បត្តិពីមុននោះឯង បានជានៅក្នុងទីព្រៃក្តី នៅក្រោមម្លប់ឈើក្តី នៅក្នុងផ្ទះស្ងាត់ក្តី តែងបន្លឺនូវឧទានជារឿយៗថា ឱសុខក្រៃម្ល៉េះ ឱសុខក្រៃម្ល៉េះ ។ គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុ ១ រូបមក ហើយត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុ អ្នកចូរមក ចូរអ្នកទៅហៅភទ្ទិយភិក្ខុតាមពាក្យតថាគតថា ម្នាលអាវុសោភទ្ទិយ ព្រះសាស្ដាទ្រង់ត្រាស់ហៅអ្នក ។ ភិក្ខុនោះទទួលស្ដាប់ព្រះពុទ្ធដីកានៃព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន យ៉ាងនេះហើយ ក៏ចូលទៅរកភទ្ទិយភិក្ខុដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបពោលពាក្យនេះនឹងភទ្ទិយភិក្ខុដ៏មានអាយុថា ម្នាលអាវុសោភទ្ទិយ ព្រះសាស្ដាទ្រង់ត្រាស់ហៅអ្នក ។

(១០) ព្រះភទ្ទិយៈដ៏មានអាយុ ទទួលស្ដាប់ពាក្យរបស់ភិក្ខុនោះថា ម្នាលអាវុសោ ប្រពៃហើយ ក៏ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ រួចអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។

អហោ សុខំ អហោ សុខន្តិ ។ កិំ បន ត្វំ ភទ្ទិយ អត្ថវសំ សម្បស្សមានោ អរញ្ញគតោបិ រុក្ខមូលគតោបិ សុញ្ញាគារគតោបិ អភិក្ខណំ ឧទានំ ឧទានេសិ អហោ សុខំ អហោ សុខន្តិ ។ បុព្វេ មេ ភន្តេ រញ្ញោ សតោ(១) អន្តោបិ អន្តេបុរេ រក្ខា សុសំវិហិតា ហោតិ ពហិបិ អន្តេបុរេ រក្ខា សុសំវិហិតា ហោតិ អន្តោបិ នគរេ រក្ខា សុសំវិហិតា ហោតិ ពហិបិ នគរេ រក្ខា សុសំវិហិតា ហោតិ អន្តោបិ ជនបទេ រក្ខា សុសំវិហិតា ហោតិ ពហិបិ ជនបទេ រក្ខា សុសំវិហិតា ហោតិ សោ ខោ អហំ ភន្តេ ឯវំ រក្ខិតោ គោបិតោ សន្តោ ភីតោ ឧព្វិគ្គោ ឧស្សង្កី ឧត្រាសី វិហាសឹ ឯតរហិ ខោ បនាហំ ឯកោ(២) ភន្តេ អរញ្ញគតោបិ រុក្ខមូលគតោបិ សុញ្ញាគារគតោបិ

១ ម. ម. រញ្ញោ សតោ ។ ២ ម. ឯតរហិ អហំ ភន្តេ ឯកោ ។

ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ត្រាស់ទៅនឹងព្រះភទ្ទិយៈដ៏មានអាយុ ដូច្នេះថា ម្នាលភទ្ទិយៈ បានឮថា អ្នកទៅក្នុងព្រៃក្តី ទៅក្រោមម្លប់ឈើក្តី ទៅកាន់ផ្ទះស្ងាត់ក្តី តែងបន្លឺឧទានញយៗ ថា ឱសុខពេកណាស់ ឱសុខពេកណាស់ ពិតមែនឬ ។ ភទ្ទិយភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ពិតមែន ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភទ្ទិយៈ ចុះអ្នកពិចារណាឃើញអំណាចប្រយោជន៍យ៉ាងណា បានជាអ្នកទៅក្នុងព្រៃក្តី ទៅក្រោមម្លប់ឈើក្តី ទៅកាន់ផ្ទះស្ងាត់ក្តី តែងបន្លឺឧទានញយៗ ថា ឱសុខពេកណាស់ ឱសុខពេកណាស់ ដូច្នេះ ។ ភទ្ទិយភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន កាលពីដើមខ្ញុំព្រះអង្គនៅជាស្តេច ការរក្សាខាងក្នុងព្រះរាជវាំង គេចាត់ចែងទុកល្អ ការរក្សាខាងក្រៅព្រះរាជវាំង គេក៏ចាត់ចែងល្អ ការរក្សាខាងក្នុងនគរ គេក៏ចាត់ចែងល្អ ការរក្សាខាងក្រៅនគរ គេក៏ចាត់ចែងល្អ ការរក្សាខាងក្នុងជនបទ គេក៏ចាត់ចែងល្អ ការរក្សាខាងក្រៅជនបទ គេក៏ចាត់ចែងល្អ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គនោះឯង ជាមនុស្សដែលគេរក្សាយ៉ាងនេះហើយ គ្រប់គ្រងយ៉ាងនេះហើយ ក៏នៅមានខ្លាច ញាប់ញ័រ ខ្នើតខ្នាស តក់ស្លុត បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ឥឡូវនេះ ខ្ញុំព្រះអង្គម្នាក់ឯង ទៅក្នុងព្រៃក្តី ទៅក្រោមម្លប់ឈើក្តី ទៅកាន់ផ្ទះស្ងាត់ក្តី

អភីតោ អនុព្វិគ្គោ អនុត្រាសី ឧស្សង្កី អប្បោស្សុក្កោ (១) បន្នលោមោ បរទត្តវុត្តោ មិគភូតេន ចេតសា វិហរាមិ ឥមំ ខោ អហំ ភន្តេ អត្ថវសំ សម្បស្សមានោ អរញ្ញគតោបិ ។ បេ ។ អភិក្ខណំ ឧទានំ ឧទានេមិ អហោ សុខំ អហោ សុខន្តិ ។ អថខោ ភគវា ឯតមត្ថំ វិទិត្វា តាយំ វេលាយំ ឥមំ ឧទានំ ឧទានេសិ

[១៧] យស្សន្តរតោ ន សន្តិ កោបា
ឥតិភវាភវតញ្ច វីតិវត្តោ
តំ វិគតភយំ សុខិំ អសោកំ
ទេវា នានុភវន្តិ ទស្សនាយ ។

[១៨] អថខោ ភគវា អនុប្បិយាយំ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន កោសម្ពី តេន ចារិកំ បក្កាមិ អនុបុព្វេន ចារិកំ ចរមានោ យេន កោសម្ពី តទវសរិ ។ តត្រ សុទំ ភគវា កោសម្ពិយំ វិហរតិ ឃោសិតារាមេ ។

១ ម. អប្បុស្សុក្កោ ឥតិបាឋោ ។

ក៏មិនខ្លាច មិនញាប់ញ័រ មិនរន្ធត់ ក៏មិនស្ទុះស្ទើរ ជាបុគ្គលមានសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយតិច ជាបុគ្គលមានរោមស្ងប់ ចិញ្ចឹមជីវិតដោយបច្ច័យដែលបុគ្គលដទៃឲ្យ មានចិត្តដូចជាម្រឹគ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គពិចារណាឃើញនូវអំណាចប្រយោជន៍យ៉ាងនេះហើយ ទើបនៅក្នុងព្រៃក្ដី ។បេ។ តែងបន្លឺឧទានរឿយៗ ថា សុខពិតហ្ន៎ សុខពិតហ្ន៎ ដូច្នេះ ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបច្បាស់នូវសេចក្ដីនុ៎ះហើយ ទ្រង់បន្លឺនូវឧទាននេះ ក្នុងវេលានោះថា

[១៧] សេចក្ដីក្រោធមិនមានក្នុងចិត្តរបស់អ្នកណា អ្នកនោះ
ឈ្មោះថា កន្លងផុតនូវសេចក្ដីចម្រើន និងសេចក្ដីវិនាស ច្រើន
ប្រការ ទេវតាទាំងឡាយ ក៏មិនអាចមើលឃើញនូវបុគ្គលដែល
មានភ័យកន្លងផុតហើយ បានប្រកបដោយសេចក្ដីសុខ គត
គ្មានសេចក្ដីសោកនោះឡើយ ។

[១៨] គ្រានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ ព្រះអង្គគង់នៅក្នុងក្រុងអនុប្បិយា គួរដល់ព្រះអធ្យាស្រ័យ ហើយទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិក ឆ្ពោះទៅកាន់ក្រុងកោសម្ពី ទ្រង់ត្រាច់ទៅកាន់ចារិកតាមលំដាប់ ឆ្ពោះទៅកាន់ក្រុងកោសម្ពី ។ បានឮថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សម្រេចព្រះឥរិយាបថ ក្នុងឃោសិតារាម ទៀបនគរកោសម្ពីនោះ ។

[១១] អថខោ ទេវទត្តស្ស រហោគតស្ស បដិសល្លីនស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទបាទិ កំ នុ ខោ អហំ បសាទេយ្យំ យស្មឹ មេ បសន្នេ ពហុ លាភសក្ការោ ឧប្បជ្ជេយ្យាតិ ។ អថខោ ទេវទត្តស្ស ឯតទហោសិ អយំ ខោ អជាតសត្តុ កុមារោ តរុណោ ចេវ អាយតិំ ច ភទ្ទោ យន្នូនាហំ អជាតសត្តុំ កុមារំ បសាទេយ្យំ តស្មឹ មេ បសន្នេ ពហុ លាភសក្ការោ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អថខោ ទេវទត្តោ សេនាសនំ សំសាមេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន រាជគហំ តេន បក្កាមិ អនុបុព្វេន យេន រាជគហំ តទវសរិ ។ អថខោ ទេវទត្តោ សកវណ្ណំ បដិសំហរិត្វា កុមារកវណ្ណំ អភិនិម្មិនិត្វា អហិមេខលិកាយ អជាតសត្តុស្ស កុមារស្ស ឧច្ឆង្គេ[១] បាតុរហោសិ ។ អថខោ អជាតសត្តុ កុមារោ ភីតោ អហោសិ ឧព្វិគ្គោ ឧស្សង្កី ឧត្រស្តោ ។ អថខោ ទេវទត្តោ អជាតសត្តុំ កុមារំ ឯតទវោច ភាយសិ មំ ត្វំ កុមារាតិ ។ អាម ភាយាមិ កោសិ ត្វន្តិ ។ អហំ ទេវទត្តោតិ ។

១ ឱ. ម. ឧច្ឆង្គេ ។

[២៣] គ្រានោះ ទេវទត្តទៅក្នុងទីស្ងាត់ ពួនសម្ងំនៅក្នុងទីស្ងាត់ កើតសេចក្តីត្រិះរិះក្នុងចិត្តយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងឲ្យអ្នកណាជ្រះថ្លាហ្ន៎ កាលបើអ្នកណាកើតចិត្តជ្រះថ្លាចំពោះអាត្មាអញ លាភសក្ការៈច្រើន មុខជានឹងកើតដល់អាត្មាអញ ។ គ្រានោះ ទេវទត្តមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា អជាតសត្តុកុមារនេះ នៅក្មេងផង មានសេចក្តីចំរើនតទៅទៀតផង បើដូច្នោះ គួរអាត្មាអញធ្វើអជាតសត្តុកុមារឲ្យជ្រះថ្លា កាលបើអជាតសត្តុកុមារនោះ មានចិត្តជ្រះថ្លាចំពោះអាត្មាអញហើយ លាភសក្ការៈច្រើន មុខជានឹងកើតឡើងដល់អាត្មាអញ ។ លំដាប់នោះ ទេវទត្តរៀបចំសេនាសនៈ ប្រដាប់បាត្រនិងចីវរ ហើយចៀសទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះ ត្រាច់តាមលំដាប់លំដោយ ដល់ក្រុងរាជគ្រឹះនោះ ។ គ្រានោះ ទេវទត្តលះភេទរបស់ខ្លួន និម្មិតភេទជាក្មេងកំលោះ មានពស់ជាខ្សែក្រវាត់ ស្រាប់តែទៅអង្គុយលើភ្លៅអជាតសត្តុកុមារ ។ គ្រានោះ អជាតសត្តុកុមារក៏ភ័យ ញាប់ញ័រ តក់ស្លុត ។ លំដាប់នោះ ទេវទត្តពោលពាក្យនេះនឹងអជាតសត្តុកុមារថា ម្នាលកុមារ អ្នកខ្លាចអាត្មាឬ ។ អជាតសត្តុកុមារឆ្លើយថា អើខ្ញុំខ្លាច ចុះអ្នកជាអ្វី ។ ទេវទត្តថា អាត្មាឈ្មោះទេវទត្ត ។

[illegible] ខោ ទំ កាលំ [illegible] ទេវទត្តោ [illegible] អជាតសត្តុ [illegible] ភិក្ខុ [illegible] កុមារ [illegible] អជាតសត្តុស្ស [illegible] អជាតសត្តុកុមារោ [illegible] ទេវទត្តស្ស [illegible] ទេវទត្តោ [illegible] ទេវទត្តស្ស [illegible] ហោតិ ។

(១៦) តេន ខោ បន សមយេន កោសម្ពិយំ[១] [illegible] កុក្កុដោ នាម [illegible] អន្តរាមគ្គេ [illegible] ហោតិ [illegible] អន្តរាមគ្គេ [illegible]

១ ខ ម ភក្កុ ។

អជាតសត្តុកុមារ បរិត្រេកណាស់ ហើយលះកម្លាំងឈ្មោះទេវទត្ត ផែន ស្ទុះថ្វាយបង្គំជាគេចរបស់ខ្លួនទៀតមើល ។ គ្រានោះ ទេវទត្តថ្វាយ គេចក្ដឹកខ្លួនចេញហើយ ក្រឡប់មកជាភិក្ខុ ទ្រទ្រង់សង្ឃាដីបាត្រនឹងចីវរ ឈរពីខាងមុខអជាតសត្តុកុមារ ។ លំដាប់នោះ អជាតសត្តុកុមារមានចិត្ត ជ្រះថ្លាពេក ដោយឥទ្ធិប្បាដិហារ្យរបស់ទេវទត្ត ហើយក៏តែងតែទៅជាប់ វេលាព្រឹកល្ងាច [illegible] សម្រាប់ យកសម្រាប់ ក្រឹះយកជាលាភសក្ការ ។ គ្រានោះ ទេវទត្តដែលលាភសក្ការនឹងសេចក្ដី សរសើរគ្របសង្កត់ហើយ ក៏មានចិត្តប្រែប្រួល កើតមានសេចក្ដីប្រាថ្នា មានសេចក្ដីលាមកថា គួរនឹងទ្រង់គ្រប់គ្រងព្រះសង្ឃ ជាដើម ។ ទេវទត្ត សាបសូន្យចាកឫទ្ធិនោះ ក្នុងពេលជាមួយនឹងសេចក្ដីគិតនោះឯង ។

(១៦) សម័យនោះឯង មានគហបតីអ្នកស្រុកកោសម្ពី ម្នាក់ឈ្មោះកុក្កុដ ជាមិត្តនឹងគហបតីនោះ [illegible] ដោយបានឃើញពួកអ្នកដំណើរដែលស្រេកឃ្លានហើយមាន មកដល់ដោយផ្លូវដែលស្ងួតដោយមិនមានទឹក ។ គហបតីនោះបាន ឲ្យអ្នកទាំងនោះបរិភោគទឹក [illegible] ព្រះអង្គជាម្ចាស់ អ្នកស្រុកកោសម្ពី ។ លោកទាំងនោះដែលបានឃើញខ្លួនឯងនឹងទទួលបាន ដោយអស់ [illegible]

អត្តានំ ន បរំ ព្យាពាធេតិ ។ អថខោ កកុធោ ទេវ-
បុត្តោ យេនាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ តេនុបសង្កមិ
ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ មហាមោគ្គល្លានំ អភិវាទេត្វា
ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ ។ ឯកមន្តំ ឋិតោ ខោ កកុធោ
ទេវបុត្តោ អាយស្មន្តំ មហាមោគ្គល្លានំ ឯតទវោច ទេវ-
ទត្តស្ស ភន្តេ លាភសក្ការសិលោកេន អភិភូតស្ស បរិ-
យាទិន្នចិត្តស្ស ឯវរូបំ ឥច្ឆាគតំ ឧប្បន្នំ អហំ ភិក្ខុសង្ឃំ
បរិហរិស្សាមីតិ សហ ចិត្តុប្បាទា ច ភន្តេ ទេវទត្តោ
តស្សា ឥទ្ធិយា បរិហីនោតិ ។ ឥទមវោច កកុធោ
ទេវបុត្តោ ឥទំ វត្វា អាយស្មន្តំ មហាមោគ្គល្លានំ
អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា តត្ថេវន្តរធាយិ ។

[១៨] អថខោ អាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ យេន
ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា
ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា
មហាមោគ្គល្លានោ ភគវន្តំ ឯតទវោច កកុធោ នាម
ភន្តេ កោលិយបុត្តោ មម ឧបដ្ឋាកោ អធុនា កាល-
កតោ អញ្ញតរំ មនោមយំ កាយំ ឧបបន្នោ តស្ស

អត្តភាពនោះទេ ។ គ្រានោះ កកុធទេវបុត្ត ចូលទៅរកព្រះមហាមោគ្គល្លាន
ដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មាន
អាយុ ហើយឋិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះកកុធទេវបុត្តឋិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ
ហើយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុថា បពិត្រ
លោកម្ចាស់(ដ៏ចំរើន) ទេវទត្តត្រូវលាភសក្ការ និងសេចក្តីសរសើរគ្របសង្កត់
ហើយ មានចិត្តប្រែប្រួល កើតមានសេចក្តីប្រាថ្នាមានសភាពយ៉ាងនេះថា
អាត្មាអញនឹងគ្រប់គ្រងភិក្ខុសង្ឃ បពិត្រលោកម្ចាស់ ទេវទត្តសាបសូន្យ
ចាកឫទ្ធិនោះ ក្នុងវេលាដំណាលមួយនឹងអកុសលចិត្តកើតឡើង ។ កកុធទេវបុត្ត
បាននិយាយពាក្យនេះលុះនិយាយពាក្យនេះហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំលាព្រះមហា
មោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ ធ្វើប្រទក្សិណហើយក៏បាត់ក្នុងទីនោះទៅ ។

[១៨] គ្រានោះ ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ ចូលទៅគាល់
ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅគាល់ហើយ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះ
ភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ
អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើបក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះនឹងព្រះមានព្រះ
ភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន កូនអ្នកស្រុកកោលិយៈ ម្នាក់ឈ្មោះកកុធៈ
ជាឧបដ្ឋាករបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ទើបនឹងស្លាប់អំពាញមិញ បានទៅកើតជាទេវ-
កាយដែលសម្រេចដោយចិត្តមួយអន្លើ ទេវបុត្តនោះ បានអត្តភាពយ៉ាងនេះ

ឯវរូបោ អត្តភាវប្បដិលាភោ ហោតិ សេយ្យថាបិ នាម ទ្វេ វា តីណិ វា មាគធិកានិ គាមក្ខេត្តានិ ។ សោ តេន អត្តភាវប្បដិលាភេន នេវ អត្តានំ នោ បរំ ព្យាពាធេតិ ។ អថខោ កក្កុដោ ទេវបុត្តោ យេនាហំ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា មំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ ។ ឯកមន្តំ ឋិតោ ខោ កក្កុដោ ទេវបុត្តោ មំ ឯតទវោច ទេវទត្តស្ស ភន្តេ លាភសក្ការសិលោកេន អភិភូតស្ស បរិយាទិន្នចិត្តស្ស ឯវរូបំ ឥច្ឆា ឧប្បជ្ជិ អហំ ភិក្ខុសង្ឃំ បរិហរិស្សាមីតិ សហ ចិត្តុប្បាទា ច ភន្តេ ទេវទត្តោ តស្សា ឥទ្ធិយា បរិហីនោតិ ឥទមវោច ភន្តេ កក្កុដោ ទេវបុត្តោ ឥទំ វត្វា មំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា តត្ថេវ អន្តរធាយីតិ ។ កឹ បន តេ មោគ្គល្លាន កក្កុដោ ទេវបុត្តោ ចេតសា ចេតោ បរិច្ច វិទិតោ យំកិញ្ចិ កក្កុដោ ទេវបុត្តោ ភាសតិ សព្វំ តំ តថេវ ហោតិ នោ អញ្ញថាតិ ។ ចេតសា ចេតោ បរិច្ច វិទិតោ មេ ភន្តេ កក្កុដោ ទេវបុត្តោ យំកិញ្ចិ កក្កុដោ ទេវបុត្តោ ភាសតិ សព្វំ តំ តថេវ ហោតិ នោ អញ្ញថាតិ ។ រក្ខស្សេតំ មោគ្គល្លាន

ដូចជាបានតាមភាសារបស់អ្នកស្រុកមគធៈ ពីព្រោះ ទេវបុត្តនោះមិនដែលរៀនមន្តនិងនីតិក្រមអ្វីទេ ដោយគាត់បានអត្តភាពនោះ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន គ្រានោះ កក្កុដទេវបុត្តបានមកគាល់ខ្ញុំព្រះអង្គ លុះមកដល់ហើយក៏ថ្វាយបង្គំចំពោះខ្ញុំព្រះអង្គ រួចស្រេចក៏ឈរក្នុងទីដ៏សមគួរ លុះឈរក្នុងទីដ៏សមគួរហើយបានថ្វាយពាក្យនេះនឹងខ្ញុំព្រះអង្គថា បពិត្រលោកម្ចាស់ (ទេវទត្ត) ទេវទត្តត្រូវលាភសក្ការនិងសេចក្ដីសរសើរគ្របសង្កត់ហើយ មានចិត្តប្រែប្រួល កើតមានសេចក្ដីប្រាថ្នាមានសភាពយ៉ាងនេះថា អាត្មានឹងគ្រប់គ្រងនូវភិក្ខុសង្ឃ បពិត្រលោកម្ចាស់ ទេវទត្តសាបសូន្យចាកឫទ្ធិនោះ ក្នុងវេលាតែមួយនឹងអកុសលចិត្តកើតឡើង បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន កក្កុដទេវបុត្តបានថ្វាយពាក្យនេះ លុះថ្វាយពាក្យនេះហើយ ទើបក្រាបថ្វាយបង្គំលាខ្ញុំព្រះអង្គ ធ្វើប្រទក្សិណ ហើយក៏បាត់ពីទីនោះទៅ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលមោគ្គល្លាន កក្កុដទេវបុត្តអ្នកឯងកំណត់នូវចិត្តដោយចិត្តច្បាស់ហើយឬ កក្កុដទេវបុត្តនិយាយពាក្យណាមួយ ពាក្យនោះជាពាក្យពិតឬជាពាក្យក្លែងទេ ? ព្រះមហាមោគ្គល្លានក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គកំណត់នូវចិត្តដោយច្បាស់ថា កក្កុដទេវបុត្តនិយាយពាក្យណាមួយ ពាក្យទាំងនោះជាពាក្យពិតហើយ មិនមែនជាពាក្យក្លែងទេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលមោគ្គល្លាន ចូរអ្នកឯងរក្សាទុកនូវសំដីនេះចុះ

រិយំ អព្ភុតំ មោគ្គល្លាន យាវ ពាហាគហណាបិ នាម សោ មោឃ-បុរិសោ អាគមេស្សតីតិ ។

(១៦) បញ្ចិមេ មោគ្គល្លាន សត្ថារោ សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មឹ ។ កតមេ បញ្ច ។ ឥធ មោគ្គល្លាន ឯកច្ចោ សត្ថា អបរិសុទ្ធសីលោ សមានោ បរិសុទ្ធសីលោម្ហីតិ បដិជានាតិ បរិសុទ្ធំ មេ សីលំ បរិយោទាតំ អសង្កិលិដ្ឋន្តិ ច[១] ។ តមេនំ សាវកា ឯវំ ជានន្តិ អយំ ខោ ភវំ សត្ថា អបរិសុទ្ធសីលោ សមានោ បរិសុទ្ធសីលោម្ហីតិ បដិជានាតិ បរិសុទ្ធំ មេ សីលំ បរិយោទាតំ អសង្កិលិដ្ឋន្តិ ច[២] មយំ ចេវ ខោ បន គិហីនំ អារោចេយ្យាម នាស្សស្ស មនាបំ យំ ខោ បនស្ស អមនាបំ កថំ[៣] មយំ តេន សមុទាចរេយ្យាម សម្មន្នតិ ខោ បន ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារេន យំ តុមោ[៤] ករិស្សតិ តុមោ[៥] តេន បញ្ញាយិស្សតីតិ ។ ឯវរូបំ ខោ មោគ្គល្លាន សត្ថារំ សាវកា សីលតោ រក្ខន្តិ ។ ឯវរូបោ ច បន សត្ថា សាវកេហិ សីលតោ រក្ខំ បច្ចាសីសតិ ។

១-២ ឱ. ម. [illegible] ៣ ឱ. [illegible] ៤-៥ ឱ. ម. [illegible]

ម្នាលមោគ្គល្លាន គួរឲ្យអស្ចារ្យ គួរឲ្យចំឡែកណាស់ មោឃបុរស នោះ ចាំទំរាំទាល់តែទាញដៃចេញ ។

(១៦) ម្នាលមោគ្គល្លាន គ្រូក្នុងលោកនេះមាន ៥ ពួក ។ គ្រូ ៥ ពួកនោះ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលមោគ្គល្លាន គ្រូពួកមួយ ក្នុងលោកនេះ មានសីលមិនបរិសុទ្ធ តែប្តេជ្ញាថា អាត្មាមានសីលបរិសុទ្ធ ថាសីលរបស់អាត្មាបរិសុទ្ធផូរផង់ ឥតមានសៅហ្មងទេ ។ សាវ័កទាំងឡាយតែងដឹងច្បាស់នូវគ្រូនោះថា គ្រូដ៏ចំរើននេះ មានសីលមិនបរិសុទ្ធ តែប្តេជ្ញាថា អាត្មាមានសីលបរិសុទ្ធ ថាសីលរបស់អាត្មាបរិសុទ្ធផូរផង់ ឥតមានសៅហ្មងទេ ដូច្នេះ បើយើងប្រាប់ (រឿងនោះ) ដល់ពួកគ្រហស្ថ គង់លោកមិនគាប់ចិត្តទេ រឿងណាដែលមិនគាប់ចិត្តរបស់លោក យើងនឹងប្រើរឿងនោះដល់លោកដូចម្តេចបាន ព្រោះលោកតែងត្រេកអរ (យើង) ដោយចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារ លោកនឹងធ្វើកម្មណា លោកនឹងប្រាកដដោយកម្មនោះឯង ។ ម្នាលមោគ្គល្លាន សាវ័កទាំងឡាយតែងរក្សានូវគ្រូដោយសីល ។ មួយទៀត គ្រូមានសភាពប៉ុណ្ណេះ តែងរំពឹងនូវការរក្សា អំពីពួកសាវ័កដោយសីល ។

[១៧] បុន ចបរំ មោគ្គល្លាន ឥធេកច្ចោ សត្ថា អបរិសុទ្ធាជីវោ សមានោ បរិសុទ្ធាជីវោម្ហីតិ បដិជានាតិ បរិសុទ្ធោ មេ អាជីវោ បរិយោទាតោ អសង្កិលិដ្ឋោតិ ច ។ តមេនំ សាវកា ឯវំ ជានន្តិ អយំ ខោ ភវំ សត្ថា អបរិសុទ្ធាជីវោ សមានោ បរិសុទ្ធាជីវោម្ហីតិ បដិជានាតិ បរិសុទ្ធោ មេ អាជីវោ បរិយោទាតោ អសង្កិលិដ្ឋោតិ ច មយំ ចេវ ខោ បន គិហីនំ អារោចេយ្យាម នាស្សស្ស មនាបំ យំ បនស្ស អមនាបំ កថំ នំ មយំ តេន សមុទាចរេយ្យាម សម្មន្និតិ ខោ បន ចីវរបិណ្ឌបាតសេ-នាសនគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារេន យំ តុមោ ករិ-ស្សតិ តុមោវ តេន បញ្ញាយិស្សតីតិ ។ ឯវរូបំ ខោ មោគ្គ-ល្លាន សត្ថារំ សាវកា អាជីវតោ រក្ខន្តិ ។ ឯវរូបោ ច បន សត្ថា សាវកេហិ អាជីវតោ រក្ខំ បច្ចាសីសតិ ។

[១៨] បុន ចបរំ មោគ្គល្លាន ឥធេកច្ចោ សត្ថា អបរិសុទ្ធធម្មទេសនោ សមានោ បរិសុទ្ធធម្មទេសនោ-ម្ហីតិ បដិជានាតិ បរិសុទ្ធា មេ ធម្មទេសនា បរិយោទាតា

[១៧] ម្នាលមោគ្គល្លាន ពាក្យដទៃទៅមានទៀត គ្រូពួកមួយក្នុងលោកនេះ មានអាជីវៈមិនបរិសុទ្ធ តែប្តេជ្ញាថា អញមានអាជីវៈបរិសុទ្ធខ្លះ ថាអាជីវៈរបស់អញបរិសុទ្ធផូរផង់ឥតមានសៅហ្មងខ្លះ ។ ពួកសាវ័កដឹងគ្រូនោះយ៉ាងនេះថា គ្រូដ៏ចំរើននេះ មានអាជីវៈមិនបរិសុទ្ធ តែប្តេជ្ញាថា អញមានអាជីវៈបរិសុទ្ធខ្លះ ថាអាជីវៈរបស់អញបរិសុទ្ធផូរផង់ឥតមានសៅហ្មងខ្លះ បើពួកយើងប្រាប់ (រឿងនោះ) ដល់ពួកគ្រហស្ថ គង់លោកមិនគាប់ចិត្តទេ តែរឿងណាមិនគាប់ចិត្តដល់លោក យើងនឹងប្រើរឿងនោះដោះស្ទះម្តេចបាន ព្រោះលោកតែងគាំពារ(យើង) ដោយចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារ លោកនឹងធ្វើកម្មណា គង់លោកនឹងប្រាកដដោយកម្មនោះឯង ។ ម្នាលមោគ្គល្លាន សាវ័ករមែងរក្សាគ្រូប្រាកដដូច្នោះដោយអាជីវៈ ។ ឯគ្រូមានសភាពយ៉ាងនេះ តែងរំពឹងសេចក្តីរក្សាអំពីពួកសាវ័កដោយអាជីវៈ ។

[១៨] ម្នាលមោគ្គល្លាន ពាក្យដទៃទៅមានទៀត គ្រូពួកមួយក្នុងលោកនេះ មានធម្មទេសនាមិនបរិសុទ្ធ តែប្តេជ្ញាថា អញមានធម្មទេសនាបរិសុទ្ធខ្លះ ថាធម្មទេសនារបស់អញ បរិសុទ្ធផូរផង់ ឥតមាន

អសន្តិណ្ណទ្ធាតិ ៤ ។ ឥតោ សាវកោ ឯវំ ជានាតិ អយំ ខោ ករំ សត្ថា អបរិសុទ្ធសង្ឃាទិសេសោ សមានោ បរិសុទ្ធសង្ឃាទិសេសោម្ហីតិ បដិជានាតិ បរិសុទ្ធា មេ សង្ឃាទិសេសា បរិយោទាតា អសន្តិក្កិលិដ្ឋាតិ ៤ មយំ ចេវ ខោ បន តិហិ ឧបាសកេហិ ធាតស្ស មហាពំ យំ ខោ បនស្ស អមហាពំ ទេវន្តំ មយំ កេន សមុទាចរេយ្យាម សម្មន្តំ ខោ បន ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារេន យំ តុមោ ករិស្សតិ តុមោ តេន បញ្ញាយិស្សតីតិ ។ ឯវរូបំ ខោ មោគ្គល្លាន សត្ថារំ សាវកា សង្ឃាទិសេសតោ រក្ខន្តិ ។ ឯវរូបោ ច បន សត្ថា សាវកេហិ សង្ឃាទិសេសតោ រក្ខំ បច្ចាសីសតិ ។

(១៩) បុន ចបរំ មោគ្គល្លាន ឥធេកច្ចោ សត្ថា អបរិសុទ្ធថុល្លច្ចយោ សមានោ បរិសុទ្ធថុល្លច្ចយោម្ហីតិ បដិជានាតិ បរិសុទ្ធំ មេ ថុល្លច្ចយំ បរិយោទាតំ អសន្តិក្កិលិដ្ឋន្តិ ៤ ។ ឥតោ សាវកា ឯវំ ជានន្តិ អយំ ខោ ករំ សត្ថា អបរិសុទ្ធថុល្លច្ចយោ

របស់ព្រះអង្គ ។ ពួកសាវ័កតែងដឹងគ្រូនោះយ៉ាងនេះថា គ្រូដ៏ចំរើននេះមានសង្ឃាទិសេសមិនបរិសុទ្ធ តែប្តេជ្ញាថា អាត្មាអញមានសង្ឃាទិសេសបរិសុទ្ធ ជាសង្ឃាទិសេសរបស់អញបរិសុទ្ធផូរផង់ ឥតមានសៅហ្មងទេ ដូច្នេះ តែបើយើងប្រាប់(រឿងនោះ)ដល់ពួកគ្រហស្ថ គង់លោកមិនគាប់ចិត្ត ក៏រឿងណា មិនគាប់ចិត្តដល់លោក យើងនឹងនិយាយរឿងនោះធ្វើម្តេចបាន ព្រោះលោកចិញ្ចឹមកាយ(យើង) ដោយចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារ លោកនឹងធ្វើកម្មណា គង់លោកនឹងប្រាកដដោយកម្មនោះមិនខាន ។ ម្នាលមោគ្គល្លាន ពួកសាវ័កតែងរក្សាគ្រូបែបនេះ ដោយសង្ឃាទិសេស ។ ចំណែកគ្រូបែបនេះ តែងរំពឹងសង្ឃឹមនូវការរក្សាអំពីពួកសាវ័កដោយសង្ឃាទិសេស ។

(១៩) ម្នាលមោគ្គល្លាន ពាក្យដទៃនៅមានទៀត គ្រូពួកមួយក្នុងលោកនេះ មានថុល្លច្ចយមិនបរិសុទ្ធ តែប្តេជ្ញាថា អាត្មាអញមានថុល្លច្ចយបរិសុទ្ធ ជាថុល្លច្ចយរបស់អញបរិសុទ្ធផូរផង់ ឥតមានសៅហ្មងទេ ដូច្នេះ ។ ពួកសាវ័កតែងដឹងគ្រូនោះយ៉ាងនេះថា គ្រូដ៏ចំរើននេះមានថុល្លច្ចយមិន

សមានោ បរិសុទ្ធវេយ្យាករណោម្ហីតិ បដិជានាតិ បរិសុទ្ធំ មេ វេយ្យាករណំ បរិយោទាតំ អសង្កិលិដ្ឋន្តិ ច មយំ ចេវ ខោ បន គិហីនំ អារោចេយ្យាម នាស្សស្ស មនាបំ យំ ខោ បនស្ស អមនាបំ កថំ នំ មយំ តេន សមុទាចរេយ្យាម សម្មន្នតិ ខោ បន ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារេន យំ តុមោ ករិស្សតិ តុមោ វ តេន បញ្ញាយិស្សតីតិ ។ ឯវរូបំ ខោ មោគ្គល្លាន សត្ថារំ សាវកា វេយ្យាករណតោ រក្ខន្តិ ។ ឯវរូបោ ច បន សត្ថា សាវកេហិ វេយ្យាករណតោ រក្ខំ បច្ចាសីសតិ ។

[៤៩] បុន ចបរំ មោគ្គល្លាន ឥធេកច្ចោ សត្ថា អបរិសុទ្ធញាណទស្សនោ សមានោ បរិសុទ្ធញាណទស្សនោម្ហីតិ បដិជានាតិ បរិសុទ្ធំ មេ ញាណទស្សនំ បរិយោទាតំ អសង្កិលិដ្ឋន្តិ ច ។ តមេនំ សាវកា ឯវំ ជានន្តិ អយំ ខោ ភវំ សត្ថា អបរិសុទ្ធញាណទស្សនោ សមានោ បរិសុទ្ធញាណទស្សនោម្ហីតិ បដិជានាតិ បរិសុទ្ធំ មេ ញាណទស្សនំ បរិយោទាតំ អសង្កិលិដ្ឋន្តិ ច

បរិសុទ្ធ តែប្ដេជ្ញាថា អាត្មាអញមានវេយ្យាករណ៍បរិសុទ្ធ ជាវេយ្យាករណ៍របស់អាត្មាអញបរិសុទ្ធផូរផង់ ឥតមានសៅហ្មងទេ ដូច្នេះ ហើយពួកសិស្សដឹង (រឿងនោះ) ដល់គ្រូនោះថា គ្រូនេះលោកមិនគាប់ចិត្តទេ ការរឿងណាមិនគាប់ចិត្តដល់លោក យើងនឹងនៅតែរៀបរឿងលោកនោះ ដូចម្ដេចបាន ព្រោះលោកគំពុកគាំពារ(យើង) ដោយចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារ លោកនឹងធ្វើកម្មណា នឹងលោកនឹងប្រាកដដោយកម្មនោះមិនខាន ។ ម្នាលមោគ្គល្លាន ពួកសាវ័កតែងរក្សាគ្រូបែបនេះដោយវេយ្យាករណ៍ ។ ចំណែកគ្រូនោះ តែងទុកសង្ឃឹមនូវការរក្សាអំពីពួកសាវ័កដោយវេយ្យាករណ៍ ។

[៤៩] ម្នាលមោគ្គល្លាន ពាក្យដទៃទៅទៀត គ្រូពួកមួយក្នុងលោកនេះ មានញាណទស្សនៈមិនបរិសុទ្ធ តែប្ដេជ្ញាថា អាត្មាអញមានញាណទស្សនៈបរិសុទ្ធទេ ជាញាណទស្សនៈ របស់អាត្មាអញបរិសុទ្ធផូរផង់ ឥតមានសៅហ្មងទេ ។ សាវ័កតែងដឹងគ្រូនោះយ៉ាងនេះថា គ្រូដ៏មានអាយុនេះ មានញាណទស្សនៈមិនបរិសុទ្ធ តែប្ដេជ្ញាថាអាត្មាអញមានញាណទស្សនៈបរិសុទ្ធទេ ជាញាណទស្សនៈ របស់អាត្មាអញបរិសុទ្ធផូរផង់ ឥតមានសៅហ្មងទេ ដូច្នេះ

មយំ ចេវ ខោ បន គិហីនំ អារោចេយ្យាម នាស្សស្ស មនាបំ យំ បនស្ស អមនាបំ កថំ នំ មយំ តេន សមុទាចរេយ្យាម សម្មន្នតិ ខោ បន ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារេន យំ តុមោ ករិស្សតិ តុមោ វ តេន បញ្ញាយិស្សតីតិ ។ ឯវំ ខោ មោគ្គល្លាន សត្ថារំ សាវកា ញាណទស្សនតោ រក្ខន្តិ ។ ន ច បន សត្ថា សាវកេហិ ញាណទស្សនតោ រក្ខំ បច្ចាសីសតិ ។ ឥមេ ខោ មោគ្គល្លាន បញ្ច សត្ថារោ សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មឹ ។

[៦៩] អហំ ខោ បន មោគ្គល្លាន បរិសុទ្ធសីលោ សមានោ បរិសុទ្ធសីលោម្ហីតិ បដិជានាមិ បរិសុទ្ធំ មេ សីលំ បរិយោទាតំ អសង្កិលិដ្ឋន្តិ ច ន ច មំ សាវកា សីលតោ រក្ខន្តិ ន ចាហំ សាវកតោ សីលតោ រក្ខំ បច្ចាសីសាមិ ។ បរិសុទ្ធាជីវោ សមានោ ។ បេ ។ បរិសុទ្ធធម្មទេសនោ ។ បេ ។ បរិសុទ្ធវេយ្យាករណោ សមានោ ។ បេ ។ បរិសុទ្ធញាណទស្សនោ សមានោ បរិសុទ្ធញាណទស្សនោម្ហីតិ បដិជានាមិ បរិសុទ្ធំ មេ ញាណទស្សនំ

ហើយនឹងប្រាប់ (ឲ្យដឹង) ដល់ពួកគ្រហស្ថ ចំណែកខាងមិនគាប់ចិត្ត ក៏រៀងណាមិនគាប់ចិត្តរបស់លោក យើងនឹងរៀបរាប់ដល់លោកនោះដូចម្តេចបាន ព្រោះលោកគ្រូរបស់យើង(យើង) ដោយចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារ លោកនឹងធ្វើកម្មណា នុ៎ះលោកនឹងប្រាកដដោយកម្មនោះឯង ។ ម្នាលមោគ្គល្លាន ពួកសាវកតែងរក្សាគ្រូនោះដោយញាណទស្សនៈ ។ គឺគ្រូមានសេចក្តីប្រាថ្នានូវសេចក្តីរក្សាអំពីពួកសាវកដោយញាណទស្សនៈ ។ ម្នាលមោគ្គល្លាន គ្រូ ៥ ពួកនេះឯង ដែលមានក្នុងលោក ។

[៦៩] ម្នាលមោគ្គល្លាន ចំណែកតថាគតជាអ្នកមានសីលបរិសុទ្ធ ប្តេជ្ញាថា តថាគតមានសីលបរិសុទ្ធ ជាសីលផូរផង់បរិសុទ្ធល្អ មិនសៅហ្មងទេ ។ ពួកសាវកមិនរក្សាតថាគតដោយសីលទេ តថាគតក៏មិនប្រាថ្នាសេចក្តីរក្សាអំពីពួកសាវកដោយសីលទេ ។ (តថាគត)មានអាជីវៈបរិសុទ្ធ ។បេ។ មានធម្មទេសនាបរិសុទ្ធ ។បេ។ មានវេយ្យាករណ៍បរិសុទ្ធ ។បេ។ មានញាណទស្សនៈបរិសុទ្ធ ប្តេជ្ញាថា តថាគតមានញាណទស្សនៈបរិសុទ្ធ ជាញាណទស្សនៈ-

បរិយោទាតំ អសង្កិលិដ្ឋន្តិ ន ច មំ សាវកា ញាណ-ទស្សនតោ រក្ខន្តិ ន ចាហំ សាវកេហិ ញាណទស្សន-តោ រក្ខំ បច្ចាសីសាមីតិ ។

[៦៦] អថខោ ភគវា កោសម្ពិយំ យថាភិរន្តំ វិហ-រិត្វា យេន រាជគហំ តេន ចារិកំ បក្កាមិ អនុបុព្វេន ចា-រិកំ ចរមានោ យេន រាជគហំ តទវសរិ ។ តត្រ សុទំ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ វេឡុវនេ កលន្ទកនិវាបេ ។

[៦៧] អថខោ សម្ពហុលា ភិក្ខូ យេន ភគវា តេនុ-បសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នា ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវន្តំ ឯ-តទវោចុំ ទេវទត្តស្ស ភន្តេ អជាតសត្តុ កុមារោ បញ្ចហិ រថសតេហិ សាយំ បាតំ ឧបដ្ឋានំ គច្ឆតិ បញ្ច ច ថាលិ-បាកសតានិ ភត្តាភិហារោ អភិហរីយតីតិ ។ មា ភិក្ខវេ ទេវទត្តស្ស លាភសក្ការសិលោកំ បិហយិត្ថ យាវកី-វញ្ច ភិក្ខវេ ទេវទត្តស្ស អជាតសត្តុ កុមារោ បញ្ចហិ រថសតេហិ សាយំ បាតំ ឧបដ្ឋានំ គមិស្សតិ បញ្ច ច ថាលិបាកសតានិ ភត្តាភិហារោ អភិហរីយិស្សតិ

របស់តថាគតបរិសុទ្ធផូរផង់ ឥតមានសៅហ្មងទេ ហើយពួកសាវកមិនរក្សាតថាគតដោយញាណទស្សនៈទេ តថាគតសោតមិនសង្ឃឹមនូវការរក្សាអំពីពួកសាវកដោយញាណទស្សនៈឡើយ ។

[៦៦] គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ក្នុងនគរកោសម្ពី គួរតាមព្រះអធ្យាស្រ័យហើយ ស្ដេចចៀសចេញទៅកាន់នគររាជគ្រឹះ ត្រាច់ទៅកាន់ចារិកតាមលំដាប់ ស្ដេចទៅដល់នគររាជគ្រឹះ ។ បានឮថា ព្រះមានព្រះភាគគង់នៅក្នុងវត្តវេឡុវ័ន ជាកលន្ទកនិវាបស្ថាន ទៀបនគររាជគ្រឹះ ។

[៦៧] លំដាប់នោះ ភិក្ខុច្រើនរូបនាំគ្នាចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ រួចហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ លុះអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ បានក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន អជាតសត្តុកុមារតែងតែទៅដោយរថ ៥ រយ ដើម្បីបំរើទេវទត្តទាំងល្ងាចទាំងព្រឹក ទាំងឲ្យគេនាំសំរាប់ យកសំរាប់ ៥ រយជាភត្តទៅប្រគេន (ទេវទត្តផង) ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់តបថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកកុំស្ងើចលាភសក្ការៈនិងសេចក្ដីសរសើររបស់ទេវទត្តឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អជាតសត្តុកុមារនឹងតែងតែទៅដោយរថ ៥ រយ ទៅបំរើទេវទត្តទាំងល្ងាចទាំងព្រឹក ទាំងឲ្យគេនាំសំរាប់ យកសំរាប់ ៥ រយជាភត្តទៅប្រគេន (ទេវទត្ត) ដរាបណា

ហានិយេវ ភិក្ខវេ ទេវទត្តស្ស បាដិកង្ខា កុសលេសុ ធម្មេសុ នោ វុឌ្ឍិ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ ចណ្ឌស្ស កុក្កុរស្ស នាសាយ បិត្តំ ភិន្ទេយ្យុំ ឯវំ ហិ សោ ភិក្ខវេ កុក្កុរោ ភិយ្យោសោមត្តាយ ចណ្ឌតរោ អស្ស ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ យាវកីវញ្ច ទេវទត្តស្ស អជាតសត្តុ កុមារោ បញ្ចហិ រថសតេហិ សាយំ បាតំ ឧបដ្ឋានំ គច្ឆតិ បញ្ច ច ថាលិបាកសតានិ ភត្តាភិហារោ អភិហរិយ្យតិ ហានិយេវ ភិក្ខវេ ទេវទត្តស្ស បាដិកង្ខា កុសលេសុ ធម្មេសុ នោ វុឌ្ឍិ ។ អត្តវធាយ ភិក្ខវេ ទេវទត្តស្ស លាភសក្ការសិលោកោ ឧទបាទិ បរាភវាយ ទេវទត្តស្ស លាភសក្ការសិលោកោ ឧទបាទិ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ កទលី អត្តវធាយ ផលំ ទេតិ បរាភវាយ ផលំ ទេតិ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ អត្តវធាយ ទេវទត្តស្ស លាភសក្ការសិលោកោ ឧទបាទិ បរាភវាយ ទេវទត្តស្ស លាភសក្ការសិលោកោ ឧទបាទិ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ វេឡុ អត្តវធាយ ផលំ ទេតិ បរាភវាយ ផលំ ទេតិ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីសាបសូន្យមុខជាមិនខានមានដល់ទេវទត្ត (ដោយពិត) មិនខាន ឯការចំរើនក្នុងកុសលធម៌មិនមានឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាគេបំបែកទឹកប្រមាត់ (ត្រង់ច្រមុះ) ដាក់ច្រមុះឆ្កែកាច ឆ្កែនោះរឹតតែកាចឡើងជាទីដើម យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺដូចអជាតសត្តុកុមារទៅដោយរថ ៥ រយ បម្រើទេវទត្ត ទាំងល្ងាចទាំងព្រឹក ទាំងឲ្យគេនាំស្រាប់ យកសម្រាប ៥ រយ ទៅជាភត្ត ប្រគេន (ទេវទត្ត) ដរាបណា សេចក្តីសាបសូន្យមុខជានឹងកើតមានដល់ទេវទត្ត (ដោយពិត) គឺការចំរើនក្នុងកុសលធម៌ មិនមានឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លាភសក្ការៈ និងសេចក្តីសរសើរកើតឡើងហើយដល់ទេវទត្ត ដើម្បីសម្លាប់ខ្លួន លាភសក្ការៈ និងសេចក្តីសរសើរកើតឡើងហើយដល់ទេវទត្ត ដើម្បីសេចក្តីវិនាស ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដើមចេកបង្កើតផ្លែ ដើម្បីសម្លាប់ដើម បង្កើតផ្លែ ដើម្បីវិនាស យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លាភសក្ការៈ និងសេចក្តីសរសើរកើតឡើងហើយដល់ទេវទត្ត ដើម្បីសម្លាប់ខ្លួន លាភសក្ការៈ និងសេចក្តីសរសើរ កើតឡើងហើយដល់ទេវទត្ត ដើម្បីសេចក្តីវិនាស ក៏ដូច្នោះដែរ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឫស្សីបង្កើតផ្លែ ដើម្បីសម្លាប់ដើម បង្កើតផ្លែ ដើម្បីសេចក្តីវិនាស យ៉ាងណា

ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ អប្បកាយ ទេវមនុស្ស លោកសត្តា-
សិលោកោ ទុគតានិ បហុកាយ ទេវមនុស្ស លោក-
សត្តាសិលោកោ ទុគតានិ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ ជម្ពុ-
អប្បកាយ ជលំ ទេសំ បហុកាយ ជលំ ទេសំ ឯវមេវ
ខោ ភិក្ខវេ អប្បកាយ ទេវមនុស្ស លោកសត្តាសិ-
លោកោ ទុគតានិ បហុកាយ ទេវមនុស្ស លោកសត្តា-
សិលោកោ ទុគតានិ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ មហាសមុទ្ទេ
អប្បកាយ គន្ធំ គព្ភាគំ បហុកាយ គន្ធំ គព្ភាគំ ឯ-
វមេវ ខោ ភិក្ខវេ អប្បកាយ ទេវមនុស្ស លោកសត្តា-
សិលោកោ ទុគតានិ បហុកាយ ទេវមនុស្ស លោក-
សត្តាសិលោកោ ទុគតានិតិ ។

[២៤] ជលំ វា អាចរិ ហន្តិ
ជលំ ហេតុំ ជលំ ទស្សំ-
សត្តាហេ តាបុរសំ ហន្តិ
ពាក្យា អស្សុតំ យេបានិ ។

ឧបមាការណំ និដ្ឋិតំ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លោកសត្វណាដែលសេចក្តីសាកសួរ កើតឡើងហើយ
ដល់ទេវតា ដើម្បីការម្ចាស់ខ្លួន លោកសត្វណាដែលសេចក្តីសាកសួរកើតឡើង
ហើយដល់ទេវតា ដើម្បីបំផ្លាញខ្លួន ក៏ដូច្នោះដែរ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ដូចជាដីមហាព្រៃ ទេញ្ញាំ ដើម្បីបម្លាស់ដើម ទេញ្ញាំ ដើម្បីសេចក្តី
វិនាស យ៉ាងណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លោកសត្វណាដែលសេចក្តី
សាកសួរកើតឡើងដល់ទេវតា ដើម្បីការម្ចាស់ខ្លួន លោកសត្វណាដែលសេចក្តី
សាកសួរកើតឡើងដល់ទេវតា ដើម្បីបំផ្លាញខ្លួន ក៏ដូច្នោះដែរ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ដូចជាសមុទ្ររ មានទឹកដើម្បីបម្លាស់ខ្លួន មានទឹក ដើម្បី
វិនាសខ្លួន យ៉ាងណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លោកសត្វណាដែលសេចក្តីសា-
កសួរកើតឡើងដល់ទេវតា ដើម្បីការម្ចាស់ខ្លួន លោកសត្វណាដែលសេចក្តីសា-
កសួរកើតឡើងដល់ទេវតា ដើម្បីបំផ្លាញខ្លួន ក៏ដូច្នោះដែរ ។

[២៤] ទឹកដែលនៅបម្លាស់ដើមបេក ថ្មីប្រាសៀវតែងនីសម្លាប់
ដើមឫស្សី ថ្មីប្រាសែតែងនីសម្លាប់ដើមព្រៃ សត្វារតែងនី
សម្លាប់ព្រះអាត្រក់ ដូចជាអតិថិតែងនីសម្លាប់មនុស្សលោភ ។

ឧបមាការណ៍ ទី ១ ។

[២៥] [illegible]

[illegible] (១) [illegible]

១ [illegible]

[២៥] [illegible]

អហំ ភិក្ខុសង្ឃំ បរិហរិស្សាមីតិ ។ សារីបុត្តមោគ្គល្លា-
នានំបិ ខោ អហំ ទេវទត្ត ភិក្ខុសង្ឃំ ន និស្សជ្ជេយ្យំ
កឹ បន តុយ្ហំ ឆវស្ស ខេឡាសកស្សាតិ(១) ។ អថខោ
ទេវទត្តោ សរាជិកាយ មំ ភគវា បរិសាយ ខេឡា-
សកវាទេន(២) អបសាទេតិ សារីបុត្តមោគ្គល្លានេ ច ឧក្កំ-
សេតីតិ កុបិតោ អនត្តមនោ ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា
បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ ។ អយញ្ច ចរហិ(៣) ទេវ-
ទត្តស្ស ភគវតិ បឋមោ អាឃាតោ អហោសិ ។

[៦២] អថខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ តេនហិ
ភិក្ខវេ សង្ឃោ រាជគហេ ទេវទត្តស្ស បកាសនីយ-
កម្មំ ករោតុ បុព្វេ ទេវទត្តស្ស អញ្ញា បកតិ អហោសិ
ឥទានិ អញ្ញា បកតិ យំ ទេវទត្តោ ករេយ្យ កាយេន
វាចាយ ន តេន ពុទ្ធោ វា ធម្មោ វា សង្ឃោ វា
ទដ្ឋព្វោ ទេវទត្តោវ តេន ទដ្ឋព្វោតិ ។ ឯវញ្ច បន
ភិក្ខវេ កាតព្វំ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ

១ ឱ. ខេឡាបកស្ស ។ ២ ឱ. ខេឡាបកវាទេន ។ ៣ ឱ. អយំ ។

ខ្ញុំព្រះអង្គនឹងគ្រប់គ្រងភិក្ខុសង្ឃ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់តបថា ម្នាល
ទេវទត្ត សូម្បីលោកសារីបុត្តនិងមោគ្គល្លាន ម្តេច តថាគតមិនប្រគល់
ភិក្ខុសង្ឃឲ្យ ចំណង់បើអ្នកជាមនុស្សដូចជាកំណាព្រាត ជាមនុស្សបរិភោគបច្-
ច្ច័យដែលកើតអំពីអនេសនៈដូចជាស៊ីទឹកមាត់ តថាគតនឹងប្រគល់ឲ្យដូច
ម្តេចបាន ។ លំដាប់នោះ ទេវទត្តមានសេចក្តីក្រោធ អាក់អន់ចិត្តថា
ព្រះមានព្រះភាគ ធ្វើអញឲ្យអាប់មុខក្នុងកណ្តាលបរិសទ្យព្រមទាំងស្តេច
ដោយពាក្យថា(ទេវទត្តនេះ)បរិភោគបច្ច័យដែលកើតអំពីអនេសនៈដូច
ជាស៊ីទឹកមាត់ ហើយបែរជាលើកតំកើងសារីបុត្តនិងមោគ្គល្លានវិញ ហើយ
ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណហើយចេញទៅ ។ នេះ
ជាគំនុំដំបូង របស់ទេវទត្តចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។

[៦២] លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំង
ឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ ត្រូវសង្ឃធ្វើបកាសនីយកម្ម
ដល់ទេវទត្តក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ (ដូច្នេះ)កាលពីដើមទេវទត្តមានប្រក្រតីផ្សេង
ឥឡូវនេះ មានប្រក្រតីផ្សេង ទេវទត្តធ្វើអំពើណាៗដោយកាយក្តី វាចាក្តី
នោះនរណាៗមិនត្រូវឃើញព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃឡើយ ទេវទត្ត
ត្រូវគេឃើញដោយកម្មនោះតែម្យ៉ាង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បកាសនីយ-
កម្ម សង្ឃគប្បីធ្វើយ៉ាងនេះ គឺភិក្ខុដែលឈ្លាសប្រតិពលប្រកាសសង្ឃ

ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ទេវទត្តស្ស រាជគហេ បកាសនីយកម្មំ ករេយ្យ បុព្វេ ទេវទត្តស្ស អញ្ញា បកតិ អហោសិ ឥទានិ អញ្ញា បកតិ យំ ទេវទត្តោ ករេយ្យ កាយេន វាចាយ ន តេន ពុទ្ធោ វា ធម្មោ វា សង្ឃោ វា ទដ្ឋព្វោ ទេវទត្តោវ តេន ទដ្ឋព្វោតិ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ សង្ឃោ ទេវទត្តស្ស រាជគហេ បកាសនីយកម្មំ ករោតិ បុព្វេ ទេវទត្តស្ស អញ្ញា បកតិ អហោសិ ឥទានិ អញ្ញា បកតិ យំ ទេវទត្តោ ករេយ្យ កាយេន វាចាយ ន តេន ពុទ្ធោ វា ធម្មោ វា សង្ឃោ វា ទដ្ឋព្វោ ទេវទត្តោវ តេន ទដ្ឋព្វោតិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ទេវទត្តស្ស រាជគហេ បកាសនីយកម្មស្ស ករណំ បុព្វេ ទេវទត្តស្ស អញ្ញា បកតិ អហោសិ ឥទានិ អញ្ញា បកតិ យំ ទេវទត្តោ ករេយ្យ កាយេន វាចាយ ន តេន ពុទ្ធោ វា ធម្មោ វា សង្ឃោ វា ទដ្ឋព្វោ ទេវទត្តោវ តេន ទដ្ឋព្វោតិ សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ

ឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្ដាប់ខ្ញុំ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីធ្វើបកាសនីយកម្មដល់ទេវទត្តក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ (ថា)កាលពីដើមទេវទត្តមានប្រក្រតីផ្សេង ឥឡូវនេះមានប្រក្រតីផ្សេង ទេវទត្តធ្វើអំពើណាដោយកាយវាចា អំពើនោះគាត់ធ្វើហើយ មិនគប្បីឃើញព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃឡើយ ទេវទត្តត្រូវឃើញដោយកម្មនោះតែម្យ៉ាង ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្ដាប់ខ្ញុំ សង្ឃធ្វើបកាសនីយកម្មដល់ទេវទត្តក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ (ថា)កាលពីដើមទេវទត្តមានប្រក្រតីផ្សេង ឥឡូវនេះ មានប្រក្រតីផ្សេង ទេវទត្តធ្វើអំពើណាដោយកាយវាចា អំពើនោះគាត់ធ្វើហើយ មិនគប្បីឃើញព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃឡើយ ទេវទត្តត្រូវឃើញដោយកម្មនោះតែម្យ៉ាង ។ ការធ្វើបកាសនីយកម្មដល់ទេវទត្តក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះថា កាលពីដើមទេវទត្តមានប្រក្រតីផ្សេង ឥឡូវនេះមានប្រក្រតីផ្សេង ទេវទត្តធ្វើអំពើណាដោយកាយវាចា អំពើនោះគាត់ធ្វើហើយ មិនគប្បីឃើញព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃឡើយ ទេវទត្តត្រូវឃើញដោយកម្មនោះតែម្យ៉ាង ដូច្នេះ គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីស្ងៀម មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា

សោ ភាសេយ្យ ។ កតំ សង្ឃេន ទេវទត្តស្ស រាជគហេ បកាសនីយកម្មំ បុព្វេ ទេវទត្តស្ស អញ្ញា បកតិ អហោសិ ឥទានិ អញ្ញា បកតិ យំ ទេវទត្តោ ករេយ្យ កាយេន វាចាយ ន តេន ពុទ្ធោ វា ធម្មោ វា សង្ឃោ វា ទដ្ឋព្វោ ទេវទត្តោវ តេន ទដ្ឋព្វោតិ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

[៦៧] អថខោ ភគវា អាយស្មន្តំ សារីបុត្តំ អាមន្តេសិ តេនហិ ត្វំ សារីបុត្ត ទេវទត្តំ រាជគហេ បកាសេហីតិ ។ បុព្វេ មយា ភន្តេ ទេវទត្តស្ស រាជគហេ វណ្ណោ ភាសិតោ មហិទ្ធិកោ គោធិបុត្តោ មហានុភាវោ គោធិបុត្តោតិ កថាហំ ភន្តេ ទេវទត្តំ រាជគហេ បកាសេមីតិ ។ ននុ តយា សារីបុត្ត ភូតំយេវ ទេវទត្តស្ស រាជគហេ វណ្ណោ ភាសិតោ មហិទ្ធិកោ គោធិបុត្តោ មហានុភាវោ គោធិបុត្តោតិ ។

លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីស្ងៀម ។ សង្ឃបានធ្វើបកាសនីយកម្មដល់ទេវទត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះថា ពីដើមទេវទត្តមានប្រក្រតីយ៉ាងនឹង ឥឡូវនេះមានប្រក្រតីយ៉ាងនឹង ទេវទត្តធ្វើអំពើណាដោយកាយវាចា អំពើនោះមិនគប្បីឲ្យយល់ថាបានឃើញព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃហើយ ទេវទត្ត ត្រូវគេឃើញដោយកម្មនោះតែម្យ៉ាង ការធ្វើបកាសនីយកម្មនោះ គាប់ដល់សង្ឃហើយ ព្រោះហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវសេចក្ដីនេះដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

[៦៧] លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុមកថា ម្នាលសារីបុត្ត បើដូច្នោះ ចូរអ្នកប្រកាស (ទោស) ទេវទត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះ ។ ព្រះសារីបុត្តក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន កាលពីមុនខ្ញុំព្រះអង្គបានប្រកាសគុណទេវទត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះថា ទេវទត្តជាគោធិបុត្តមានឫទ្ធិច្រើន ជាគោធិបុត្តមានអានុភាពច្រើន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន (ឥឡូវនេះ) ខ្ញុំព្រះអង្គនឹងប្រកាស (ទោស) ទេវទត្តដូចម្ដេចបាន ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលសារីបុត្ត អ្នកបានប្រកាសគុណពិតរបស់ទេវទត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះថា ទេវទត្តជាគោធិបុត្តមានឫទ្ធិច្រើន ជាគោធិបុត្តមានអានុភាពច្រើន ដូច្នោះហើយឬ ។

ឯវំ ភន្តេតិ ។ ឯវមេវ ខោ ត្វំ សារីបុត្ត ភូតេនេវ ទេវទត្តំ រាជគហេ បកាសេហីតិ ។ ឯវំ ភន្តេតិ ខោ អាយស្មា សារីបុត្តោ ភគវតោ បច្ចស្សោសិ ។

(៥៨) អថខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ តេនហិ ភិក្ខវេ សង្ឃោ សារីបុត្តំ សម្មន្នតុ ទេវទត្តំ រាជគហេ បកាសេតុំ បុព្វេ ទេវទត្តស្ស អញ្ញា បកតិ អហោសិ ឥទានិ អញ្ញា បកតិ យំ ទេវទត្តោ ករេយ្យ កាយេន វាចាយ ន តេន ពុទ្ធោ វា ធម្មោ វា សង្ឃោ វា ទដ្ឋព្វោ ទេវទត្តោវ តេន ទដ្ឋព្វោតិ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ សម្មន្និតព្វោ ។ បឋមំ សារីបុត្តោ យាចិតព្វោ ។ យាចិត្វា ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ អាយស្មន្តំ សារីបុត្តំ សម្មន្នេយ្យ ទេវទត្តំ រាជគហេ បកាសេតុំ បុព្វេ ទេវទត្តស្ស អញ្ញា បកតិ អហោសិ ឥទានិ អញ្ញា បកតិ យំ ទេវទត្តោ ករេយ្យ កាយេន វាចាយ ន តេន ពុទ្ធោ វា ធម្មោ វា សង្ឃោ

ព្រះសារីបុត្តក្រាបបង្គំទូលថា ករុណាព្រះអង្គ ។ ព្រះពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលសារីបុត្ត ចូរអ្នកប្រកាស (ទោស) ទេវទត្តឲ្យពិតយ៉ាងនោះចុះ ។ ព្រះសារីបុត្តទទួលពុទ្ធដីកាក្រាបបង្គំទូលថា ករុណាព្រះអង្គ ។

(៥៨) គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ សង្ឃចូរសន្មតសារីបុត្ត ដើម្បីឲ្យប្រកាស (ទោស) ទេវទត្តក្នុងរាជគ្រឹះថា ពីដើមទេវទត្តមានប្រក្រតីផ្សេង សព្វថ្ងៃនេះ មានប្រក្រតីផ្សេង ទេវទត្តធ្វើអំពើណាៗ ដោយកាយវាចា អំពើនោះនាំគេឲ្យលើកទុកឃើញព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃ ហើយ ទេវទត្តត្រូវគេឃើញដោយអំពើនោះតែម្នាក់ឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវសន្មតយ៉ាងនេះ ។ សង្ឃត្រូវសូមសារីបុត្តជាដំបូងសិន ។ លុះសូមរួចហើយ ត្រូវឲ្យភិក្ខុដែលឈ្លាសប្រតិពលប្រកាសសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីសន្មតព្រះសារីបុត្តមានអាយុ ដើម្បីឲ្យប្រកាស (ទោស) ទេវទត្តក្នុងរាជគ្រឹះថា (ប្រែ) ពីដើមទេវទត្តមានប្រក្រតីផ្សេង សព្វថ្ងៃនេះមានប្រក្រតីផ្សេង ទេវទត្តធ្វើអំពើណាៗ ដោយកាយវាចា អំពើនោះនាំគេឲ្យលើកទុកឃើញព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃហើយ

សង្ឃាទានបុគ្គល ទេវទត្ត បកាសនីយកម្ម

វា ទដ្ឋព្វោ ទេវទត្តោវ តេន ទដ្ឋព្វោ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ សង្ឃោ អាយស្មន្តំ សារី-បុត្តំ សម្មន្នតិ ទេវទត្តេ រាជគហេ បកាសេតុំ បុព្វេ ទេវទត្តស្ស អញ្ញា បកតិ អហោសិ ឥទានិ អញ្ញា បកតិ យំ ទេវទត្តោ ករេយ្យ កាយេន វាចាយ ន តេន ពុទ្ធោ វា ធម្មោ វា សង្ឃោ វា ទដ្ឋព្វោ ទេវទត្តោវ តេន ទដ្ឋព្វោ-តិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ អាយស្មតោ សារីបុត្តស្ស សម្មុតិ ទេវទត្តេ រាជគហេ បកាសេតុំ បុព្វេ ទេវទត្តស្ស អញ្ញា បកតិ អហោសិ ឥទានិ អញ្ញា បកតិ យំ ទេវ-ទត្តោ ករេយ្យ កាយេន វាចាយ ន តេន ពុទ្ធោ វា ធម្មោ វា សង្ឃោ វា ទដ្ឋព្វោ ទេវទត្តោវ តេន ទដ្ឋព្វោតិ សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ សម្មតោ សង្ឃេន អាយស្មា សារីបុត្តោ ទេវទត្តេ រាជគហេ បកា-សេតុំ បុព្វេ ទេវទត្តស្ស អញ្ញា បកតិ អហោសិ ឥទានិ អញ្ញា បកតិ យំ ទេវទត្តោ ករេយ្យ កាយេន វាចាយ

សង្ឃាទានបុគ្គល រឿងទេវទត្តកំពុង និងបកាសនីយកម្ម

ទេវទត្តត្រូវគេឃើញថាជាអំពើនោះតែម្យ៉ាង ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃសន្មតព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ ឲ្យជាអ្នកប្រកាស (ពោល) ទេវទត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះថា កាលពីដើមទេវទត្តមានប្រក្រតីផ្សេង សព្វថ្ងៃនេះមានប្រក្រតីផ្សេង ទេវទត្តធ្វើអំពើណាៗដោយកាយវាចា អំពើនោះមិនគប្បីសន្និដ្ឋានឃើញព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃឡើយ ទេវទត្តត្រូវគេឃើញថាជាអំពើនោះតែម្យ៉ាង ។ ការសន្មតព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុឲ្យជាអ្នកប្រកាស (ពោល) ទេវទត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះថា កាលពីដើមទេវទត្តមានប្រក្រតីផ្សេង សព្វថ្ងៃនេះមានប្រក្រតីផ្សេង ទេវទត្តធ្វើអំពើណាៗដោយកាយវាចា អំពើនោះមិនគប្បីសន្និដ្ឋានឃើញព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃឡើយ ទេវទត្តត្រូវគេឃើញថាជាអំពើនោះតែម្យ៉ាង ដូច្នេះ គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីស្ងៀម មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីនិយាយឡើង ។ សង្ឃបានសន្មតព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ ឲ្យជាអ្នកប្រកាស (ពោល) ទេវទត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះថា កាលពីដើមទេវទត្តមានប្រក្រតីផ្សេង សព្វថ្ងៃនេះមានប្រក្រតីផ្សេង ទេវទត្តធ្វើអំពើណាៗដោយកាយវាចា

ន តេន ពុទ្ធោ វា ធម្មោ វា សង្ឃោ វា ទដ្ឋព្វោ ទេវទត្តោ វ តេន ទដ្ឋព្វោតិ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

[៤៨] សម្មតោ ច អាយស្មា សារីបុត្តោ សម្ពហុលេហិ ភិក្ខូហិ សទ្ធឹ រាជគហំ បវិសិត្វា ទេវទត្តំ រាជគហេ បកាសេសិ បុព្វេ ទេវទត្តស្ស អញ្ញា បកតិ អហោសិ ឥទានិ អញ្ញា បកតិ យំ ទេវទត្តោ ករេយ្យ កាយេន វាចាយ ន តេន ពុទ្ធោ វា ធម្មោ វា សង្ឃោ វា ទដ្ឋព្វោ ទេវទត្តោ វ តេន ទដ្ឋព្វោតិ ។ យេ តេ មនុស្សា អស្សទ្ធា អប្បសន្នា ទុព្ពុទ្ធិនោ តេ ឯវមាហំសុ ឧសូយកា ឥមេ សមណា សក្យបុត្តិយា ទេវទត្តស្ស លាភសក្ការំ ឧសូយន្តីតិ ។ យេ បន តេ មនុស្សា សទ្ធា បសន្នា បណ្ឌិតា ពុទ្ធិមន្តោ(១) តេ ឯវមាហំសុ ន ខោ ឥទំ ឱរកំ ភវិស្សតិ យថា ភគវា ទេវទត្តំ រាជគហេ បកាសាបេតីតិ(២) ។

១ ឱ. ម. ពុទ្ធិមន្តោ ។ ២ ឱ. [illegible] បញ្ញាយតិ ។

កុំពីនោះនាំគាត់ឡើងលើមុខឃើញព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃហើយ ទេវទត្ត ត្រូវតែឃើញដោយអំពើនោះតែម្យ៉ាង ការសន្មតនោះគួរដល់សង្ឃ ហើយ ព្រោះហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកសេចក្ដីនេះ ដោយការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

(៤៨) ព្រះសារីបុត្តដែលសង្ឃបានសន្មតហើយ ក៏ចូលទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះជាមួយនឹងភិក្ខុច្រើនរូប បានប្រកាស (ពោល) ទេវទត្តក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះថា កាលពីដើម ទេវទត្តមានប្រក្រតីផ្សេង ឥឡូវនេះ មានប្រក្រតីផ្សេង ទេវទត្តធ្វើអំពើណាដោយកាយវាចា កុំពីនោះនាំគាត់ ឡើងលើមុខឃើញព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃហើយ ទេវទត្តត្រូវ ឃើញដោយកម្មនោះតែម្យ៉ាង ។ ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះនោះ មនុស្សពួកណាដែល មិនមានសទ្ធា មិនជ្រះថ្លា ជាមនុស្សឥតប្រាជ្ញា មនុស្សពួកនោះនិយាយគ្នាយ៉ាង នេះថា សមណសក្យបុត្តិយ៍ទាំងនេះ ជាអ្នកប្រណែនលាភនិងសក្ការៈ របស់ទេវទត្ត ។ ចំណែកមនុស្សពួកណា ដែលមានសទ្ធាជ្រះថ្លា មាន ប្រាជ្ញាវាងវៃ មនុស្សពួកនោះនិយាយគ្នាថា ព្រះមានព្រះភាគឲ្យភិក្ខុសង្ឃ ប្រកាស (ពោល) ទេវទត្តក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះដោយហេតុណា ហេតុនោះមិនមែន ជាការថោកទាបទេ ។

[៣០] អថ ខោ ទេវទត្តោ យេន អជាតសត្តុ កុមារោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អជាតសត្តុំ កុមារំ ឯតទវោច បុព្វេ ខោ កុមារ មនុស្សា ទីឃាយុកា ឯតរហិ អប្បាយុកា ឋានំ ខោ បនេតំ វិជ្ជតិ យំ ត្វំ កុមារោវ សមានោ កាលំ ករេយ្យាសិ តេនហិ ត្វំ កុមារ បិតរំ ហន្ត្វា រាជា ហោហិ អហំ ភគវន្តំ ហន្ត្វា ពុទ្ធោ ភវិស្សាមីតិ ។ អថ ខោ អជាតសត្តុ កុមារោ អយ្យោ ខោ ទេវទត្តោ មហិទ្ធិកោ មហានុភាវោ ជានេយ្យ[១] អយ្យោ ទេវទត្តោតិ ឩរុយា បោត្ថនិកំ ពន្ធិត្វា ទិវា ទិវស្ស ភីតោ ឧព្វិគ្គោ ឧស្សង្កី ឧត្រាស្តោ សហសា អន្តេបុរំ បាវិសិ ។ អទ្ទសំសុ[២] ខោ អន្តេបុរេ ឧបចារកា មហាមត្តា អជាតសត្តុំ កុមារំ ទិវា ទិវស្ស ភីតំ ឧព្វិគ្គំ ឧស្សង្កឹ ឧត្រាស្តំ សហសា អន្តេបុរំ បវិសន្តំ ទិស្វាន អគ្គហេសុំ ។ តេ វិចិនន្តា ឩរុយា បោត្ថនិកំ ពទ្ធំ ទិស្វាន អជាតសត្តុំ កុមារំ ឯតទវោចុំ កឹ ត្វំ កុមារ កត្តុកាមោសីតិ ។ បិតរំ ហន្តុកាមោម្ហីតិ[៣] ។ កេនាសិ ឧស្សាហិតោតិ ។

១ ម. ជានេយ្យាតិ ។ ឱ. ជានេយ្យាសិ ។ ២ ម. អទ្ទសាសុំ ។ ៣ ម. បិតរំ ហន្តុកាមោម្ហីតិ ។ ឱ. បិតរម្ហិ ហន្តុកាមោតិ ។

[៣០] លំដាប់នោះ ទេវទត្តចូលទៅរកអជាតសត្តុកុមារ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបនិយាយពាក្យនេះនឹងអជាតសត្តុកុមារថា ម្នាលកុមារ កាលពីដើម មនុស្សមានអាយុវែងមែន ឥឡូវនេះមានអាយុខ្លីណាស់ ព្រះអង្គនៅក្មេងក្តី គង់នឹងធ្វើមរណកាលដោយហេតុណា ហេតុនុ៎ះរមែងកើតមានជាប្រាកដ ម្នាលកុមារ បើដូច្នោះ ចូរព្រះអង្គសម្លាប់បិតា ហើយព្រះអង្គនឹងបានជាស្តេចគ្រងរាជ្យ ឯអាត្មាក៏សម្លាប់ព្រះមានព្រះភាគ ហើយនឹងបានជាព្រះពុទ្ធវិញ ។ គ្រានោះ អជាតសត្តុកុមារគិតថា លោកម្ចាស់ទេវទត្តមានឫទ្ធិច្រើនផង មានអានុភាពច្រើនផង លោកម្ចាស់ទេវទត្តដឹង (ការនេះ) លុះគិតដូច្នោះហើយ ក៏សៀតកាំបិតស្នៀតបណ្តោយភ្លៅ មានសេចក្តីខ្លាច ញាប់ញ័ររន្ធត់ តក់ស្លុត ចូលទៅកាន់ព្រះរាជវាំង ដោយប្រញាប់ក្នុងវេលាថ្ងៃត្រង់ ។ ពួកមហាមាត្រ ជាអ្នកបម្រើព្រះរាជវាំង បានឃើញអជាតសត្តុកុមារ មានសេចក្តីខ្លាច ញាប់ញ័ររន្ធត់តក់ស្លុត ចូលទៅព្រះរាជវាំងដោយប្រញាប់ក្នុងវេលាថ្ងៃត្រង់ ក៏នាំគ្នាចាប់ ។ ពួកមហាមាត្រទាំងនោះ ពិនិត្យមើលទៅឃើញមានសៀតកាំបិតស្នៀតបណ្តោយភ្លៅ ក៏ក្រាបទូលសួរនឹងអជាតសត្តុកុមារថា បពិត្រព្រះរាជកុមារ ព្រះអង្គចង់ធ្វើការអ្វី ។ អជាតសត្តុកុមារឆ្លើយថា យើងត្រូវការសម្លាប់បិតា ។ មហាមាត្រក្រាបទូលសួរថា អ្នកណាបញ្ចុះព្រះអង្គ ។

អយ្យេន ទេវទត្តេនាតិ ។ ឯកច្ចេ មហាមត្តា ឯវំ អាហំសុ កុមារោ ច ហន្តព្វោ ទេវទត្តោ ច សព្វេ ច ភិក្ខូ ហន្តព្វាតិ ។ ឯកច្ចេ មហាមត្តា ឯវំ អាហំសុ ន ភិក្ខូ ហន្តព្វា ន ភិក្ខូ កិញ្ចិ អបរជ្ឈន្តិ កុមារោ ច ហន្តព្វោ ទេវទត្តោ ចាតិ ។ ឯកច្ចេ មហាមត្តា ឯវំ អាហំសុ ន កុមារោ ហន្តព្វោ ន ទេវទត្តោ ន ភិក្ខូ ហន្តព្វា រញ្ញោ អារោចេតព្វំ យថា រាជា វក្ខតិ តថា ករិស្សាមាតិ ។

(៣១) អថខោ តេ មហាមត្តា អជាតសត្តុំ កុមារំ អាទាយ យេន រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា រញ្ញោ មាគធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ កថំ ភណេ មហាមត្តេហិ មតិ កតាតិ ។ ឯកច្ចេ ទេវ មហាមត្តា ឯវំ អាហំសុ កុមារោ ច ហន្តព្វោ ទេវទត្តោ ច សព្វេ ច ភិក្ខូ ហន្តព្វាតិ ឯកច្ចេ មហាមត្តា ឯវំ អាហំសុ ន ភិក្ខូ ហន្តព្វា ន ភិក្ខូ កិញ្ចិ អបរជ្ឈន្តិ កុមារោ ច ហន្តព្វោ ទេវទត្តោ ចាតិ ឯកច្ចេ មហាមត្តា ឯវំ អាហំ

អជាតសត្តុកុមារឆ្លើយថា លោកម្ចាស់ទេវទត្ត (ពន្យល់យើង) ។ មហាមាត្រពួកខ្លះ វិនិច្ឆ័យយ៉ាងនេះថា ព្រះរាជកុមារ យើងត្រូវសម្លាប់ ទាំងទេវទត្តនឹងភិក្ខុទាំងពួងក៏យើងត្រូវសម្លាប់ ។ មហាមាត្រពួកខ្លះវិនិច្ឆ័យយ៉ាងនេះថា យើងមិនត្រូវសម្លាប់ពួកភិក្ខុឡើយ ដ្បិតភិក្ខុទាំងនោះ មិនបានប្រទូស្តទេ យើងត្រូវសម្លាប់តែព្រះរាជកុមារនឹងទេវទត្ត ។ មហាមាត្រពួកខ្លះវិនិច្ឆ័យថា កុមារក្តី ទេវទត្តក្តី ភិក្ខុទាំងឡាយក្តី យើងមិនត្រូវសម្លាប់ទេ (ទៀតទេ) គួរយើងក្រាបទូលដល់ព្រះរាជាសិន បើព្រះរាជាមានព្រះរាជឱង្ការយ៉ាងណា យើងនឹងធ្វើយ៉ាងនោះ ។

(៣១) លំដាប់នោះ ពួកមហាមាត្រទាំងនោះនាំអជាតសត្តុកុមារចូលទៅគាល់ព្រះបាទពិម្ពិសារមាគធសេនិយរាជ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះបាទពិម្ពិសារមាគធសេនិយរាជ ។ ព្រះរាជាត្រាស់សួរថា ម្នាលនាយ ពួកមហាមាត្រវិនិច្ឆ័យដូចម្តេចខ្លះ ។ ពួកមហាមាត្រក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព មហាមាត្រពួកខ្លះវិនិច្ឆ័យយ៉ាងនេះថា យើងត្រូវសម្លាប់ព្រះរាជកុមារផង ត្រូវសម្លាប់ទេវទត្តនឹងភិក្ខុទាំងអស់ផង មហាមាត្រពួកខ្លះវិនិច្ឆ័យយ៉ាងនេះថា យើងមិនត្រូវសម្លាប់ពួកភិក្ខុឡើយ ព្រោះភិក្ខុទាំងនោះមិនបានប្រទូស្តទេ យើងត្រូវសម្លាប់តែព្រះរាជកុមារនឹងទេវទត្ត មហាមាត្រពួកខ្លះវិនិច្ឆ័យយ៉ាងនេះថា

អាហំសុ ៈ ន កុមារោ ហន្តព្វោ ន ទេវទត្តោ ន ភិក្ខូ ហន្តព្វា រញ្ញោ អារោចេត្វា យថា រាជា វក្ខតិ តថា ករិស្សាមាតិ ។ កិំ ភណេ ករិស្សតិ ពុទ្ធោ វា ធម្មោ វា សង្ឃោ វា ននុ ភគវតា បដិកច្ចេវ ទេវទត្តោ រាជគហេ បកាសាបិតោ បុព្វេ ទេវទត្តស្ស អញ្ញា បកតិ អហោសិ ឥទានិ អញ្ញា បកតិ យំ ទេវទត្តោ ករេយ្យ កាយេន វាចាយ ន តេន ពុទ្ធោ វា ធម្មោ វា សង្ឃោ វា ទដ្ឋព្វោ ទេវទត្តោវ តេន ទដ្ឋព្វោតិ ។ តត្ថ យេ តេ មហាមត្តា ឯវំ មតិំ អកំសុ កុមារោ ច ហន្តព្វោ ទេវទត្តោ ច សព្វេ ច ភិក្ខូ ហន្តព្វាតិ តេ អដ្ឋានេ(១) អកាសិ ។ យេ តេ មហាមត្តា ឯវំ មតិំ អកំសុ ន ភិក្ខូ ហន្តព្វា ន ភិក្ខូ កិញ្ចិ អបរជ្ឈន្តិ កុមារោ ច ហន្តព្វោ ទេវទត្តោ ចាតិ តេ នីចេ ឋានេ ឋបេសិ ។ យេ តេ មហាមត្តា ឯវំ មតិំ អកំសុ ន កុមារោ ហន្តព្វោ ន ទេវទត្តោ ន ភិក្ខូ ហន្តព្វា រញ្ញោ អារោចេត្វា យថា រាជា វក្ខតិ តថា ករិស្សាមាតិ តេ

---

១ ឱ. អភព្វេ ។ ម. អភព្វេ ។

កុមារក្តី ទេវទត្តក្តី ពួកភិក្ខុក្តី យើងមិនត្រូវសម្លាប់ (រឿងនេះ) គួរយើងក្រាបទូល ដល់ព្រះរាជាសិន បើព្រះរាជាមានព្រះរាជបន្ទូលយ៉ាងណា សឹមយើងធ្វើយ៉ាងនោះ ។ ព្រះរាជាទ្រង់មានព្រះបន្ទូលថា ម្នាលនាយ ព្រះពុទ្ធក្តី ព្រះធម៌ក្តី ព្រះសង្ឃក្តី នឹងធ្វើអ្វី ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ចាត់ឲ្យភិក្ខុសង្ឃប្រកាសទោសទេវទត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះថា កាលពីដើមទេវទត្តមានប្រក្រតីយ៉ាងដទៃ ឥឡូវនេះ មានប្រក្រតីយ៉ាងដទៃ ទេវទត្តធ្វើអំពើណាដោយកាយវាចា អំពើនោះមិនគួរឲ្យលើកទោសឃើញព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃឡើយ ទេវទត្តត្រូវគេឃើញដោយកម្មនោះតែម្យ៉ាង ជាមុនរួចហើយ មិនដូច្នោះទេ ។ បណ្តាពួកមហាមាត្រទាំងនោះ មហាមាត្រពួកណា ឆ្លើយសេចក្តីថា យើងត្រូវសម្លាប់ទាំងកុមារទាំងទេវទត្ត ទាំងពួកភិក្ខុ (ព្រះរាជា) ទ្រង់ហូតយសមហាមាត្រទាំងនោះ ។ មហាមាត្រពួកណាឆ្លើយថា យើងមិនត្រូវសម្លាប់ពួកភិក្ខុ ព្រោះពួកភិក្ខុមិនបានប្រទូស្តទេ យើងត្រូវសម្លាប់តែព្រះរាជកុមារនឹងទេវទត្ត (ព្រះរាជា) ក៏បន្ថយឋានន្តរមហាមាត្រទាំងនោះឲ្យទាបចុះវិញ ។ មហាមាត្រពួកណាឆ្លើយថា កុមារក្តី ទេវទត្តក្តី ភិក្ខុទាំងឡាយក្តី យើងមិនត្រូវសម្លាប់ គួរយើងក្រាបទូលដល់ព្រះរាជាសិន បើព្រះរាជាមានព្រះរាជបន្ទូលយ៉ាងណា សឹមយើងធ្វើយ៉ាងនោះ (ព្រះរាជា) ក៏តាំងមហាមាត្រទាំងនោះ

ឧទេ្ធ មានេ បបេសិ ។ អថខោ ភគវា មហារាជា សេដ្ឋិ-
យោ គហបតិ អនាថបិណ្ឌិកំ គហបតិំ ឯតទវោច គហបតិ
ឯវំ ត្វំ កុមារ ឧបដ្ឋាកោ ហោសិតិ ។ ឧទ្ធមេវ ឯវំ អត្ថ-
នោតិ ។ សចេ ខោ ត្វំ កុមារ ឧបដ្ឋ សន្តិកោ បវិ-
ដេ ឧទ្ធំ អនាថបិណ្ឌិកស្ស កុមារស្ស ឧទ្ធំ ឧបហោសិ ។

(៣៦) អថខោ សេរីឧន្ទេ យក្ខោ អនាថបិណ្ឌិក កុ-
មារោ ទេវបុរសន្តិ ឧបសង្កមិត្វា អនាថបិណ្ឌិ កុមារំ
ឯតទវោច ឧបោស អន្តរាយ គហបតិ ហោតុ សហស្សំ
ទោហិ មិតា ឯតាយ សម្មុតិ ។ តថា អនាថបិណ្ឌិ
កុមារោ ឧបដ្ឋាកោ គហបតិ យតិ ភគវា វេឡុ
វនោឆន្នោ គាមា ទេវា អនុបុព្ពេន ។ អថខោ វេឡុវនេ
ឧបគ្គំ ទ្វារំ គហបតិ ភគវា សេដ្ឋស្ស ហិត្វា-
សេ សមយេន ទេវតាយ វិហារេ វិ ធីតា ហោតិ ឯវ
សិខា បហុ ឆន្នប្ប អស្សំ មត្ត ទេ ចុតិស ម-
សិ យោ សិខា មត្តម បរោ ចុតិសា អាគច្ឆតិ
ទិ ធីតា ហោតិ ឯវ សិខា មត្តា អនុក្កមតិ

វិន័យបិដក ចុល្លវគ្គ

ចិញ្ចឹមបីបាច់ខ្លួន ។ លំដាប់នោះ ព្រះរាជកុមារ មានព្រះបន្ទូល
ការ បានត្រាស់ត្រាប់នឹងសេដ្ឋីគហបតីនោះ ម្នាលគហបតី អ្នក
ចង់សម្លាប់មើលដើម្បី ។ អនាថបិណ្ឌិកក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះ
សម្មតិទេព ខ្ញុំព្រះអង្គត្រូវការដោយទ្រព្យ ។ ព្រះរាជកុមារត្រាស់ថា
សម្រាប់ឲ្យអនាថបិណ្ឌិកថា ម្នាលគហបតី បើអ្នកត្រូវការដោយទ្រព្យ
ក៏ទទួលទ្រព្យនោះរបស់អ្នកឯងចុះ ។

(៣៦) គ្រានោះ ទេវតាឈ្មោះសីវកៈ អនាថបិណ្ឌិក ស្រុកខាងលិច
ដល់ហើយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងអនាថបិណ្ឌិកថា បពិត្រមហាបពិត្រ
សូមព្រះអង្គប្រើបុរសឲ្យទៅសម្លាប់ព្រះសមណៈគោតម ។ អនាថបិណ្ឌិក
កុមារបង្គាប់មនុស្សទាំងពួងថា ម្នាលនាយ លោកទាំងឡាយ ចូរទៅ
ដោយផ្លូវនេះ ចូរអ្នកទាំងឡាយ ដើរទៅតាមនោះ ។ គ្រានោះ
ទេវតាបង្គាប់បុរសម្នាក់ថា ម្នាលនាយ ចូរអ្នកទៅសម្លាប់ព្រះសមណ-
គោតមដែលគង់នៅក្នុងវត្តវេឡុវននោះ ហើយវិលមកតាមផ្លូវនេះ បង្គាប់
បុរសពីរនាក់ឲ្យឈរចាំផ្លូវ បុរសណាដែលមកតែម្នាក់ឯងតាម
ផ្លូវនេះ ចូរអ្នកទាំងពីរនាក់សម្លាប់បុរសនោះហើយវិលមកតាមផ្លូវនេះ

តេសំ បថេ ចត្តារោ បុរិសេ ឋបេសិ យេ ឥមិនា មគ្គេន ទ្វេ បុរិសា អាគច្ឆន្តិ តេ ជីវិតា វោរោបេត្វា ឥមិនា មគ្គេន អាគច្ឆថាតិ តេសំ បថេ អដ្ឋ បុរិសេ ឋបេសិ យេ ឥមិនា មគ្គេន ចត្តារោ បុរិសា អាគច្ឆន្តិ តេ ជីវិតា វោរោបេត្វា ឥមិនា មគ្គេន អាគច្ឆថាតិ តេសំ បថេ សោឡស បុរិសេ ឋបេសិ យេ ឥមិនា មគ្គេន អដ្ឋ បុរិសា អាគច្ឆន្តិ តេ ជីវិតា វោរោបេត្វា អាគច្ឆថាតិ ។

(៣៣) អថខោ សោ ឯកោ បុរិសោ អសិចម្មំ គហេត្វា ធនុកលាបំ សន្នយ្ហិត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវតោ អវិទូរេ ភីតោ ឧព្វិគ្គោ ឧស្សង្កី ឧត្រស្តោ បត្ថទ្ធេន កាយេន អដ្ឋាសិ ។ អទ្ទសា ខោ ភគវា តំ បុរិសំ ភីតំ ឧព្វិគ្គំ ឧស្សង្កឹ ឧត្រស្តំ បត្ថទ្ធេន កាយេន ឋិតំ ទិស្វាន តំ បុរិសំ ឯតទវោច ឯហាវុសោ មា ភាយីតិ ។ អថខោ សោ បុរិសោ អសិចម្មំ ឯកមន្តំ ករិត្វា ធនុកលាបំ និក្ខិបិត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវតោ បាទេសុ សិរសា និបតិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច

បង្គាប់បុរស ៤ នាក់ឲ្យឈរចាំទៀបផ្លូវនោះថា (បើ)បុរសពីរនាក់ណាមកតាមផ្លូវនេះ ចូរអ្នកសម្លាប់បុរសទាំងពីរនាក់នោះហើយសឹមដើរមកតាមផ្លូវនេះ បង្គាប់បុរស ៨ នាក់ឲ្យឈរចាំទៀបផ្លូវនោះថា (បើ)បុរស៤នាក់ណាដើរមកតាមផ្លូវនេះ ចូរអ្នកសម្លាប់បុរសទាំង ៤ នាក់នោះហើយសឹមដើរមកតាមផ្លូវនេះ បង្គាប់បុរស ១៦ នាក់ឲ្យឈរចាំទៀបផ្លូវនោះថា (បើ) បុរស ៨ នាក់ណាដើរមកតាមផ្លូវនេះ ចូរអ្នកសម្លាប់បុរសទាំង៨ នាក់នោះហើយសឹមដើរមក(តាមផ្លូវនេះ) ។

(៣៣) គ្រានោះ បុរសម្នាក់នោះកាន់ដាវនិងខែលស្ពាយធ្នូនិងបំពង់ព្រួញ ដើរសំដៅទៅរកព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ភ័យញាប់ញ័រខ្លាច តក់ស្លុត ឈរពីងខ្លួនជិតព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះមានព្រះភាគទតឃើញបុរសនោះ កំពុងភ័យញាប់ញ័រខ្លាច តក់ស្លុត ឈរតាំងខ្លួនដូច្នោះ លុះទតឃើញហើយទើបត្រាស់ទៅនឹងបុរសនោះថា ម្នាលអ្នកមានអាយុ អ្នកឯងចូលមកចុះ កុំខ្លាចឡើយ ។ លំដាប់នោះ បុរសនោះទុកដាវនិងខែលក្នុងទីដ៏សមគួរ ហើយដាក់ធ្នូនិងបំពង់ព្រួញ ទើបដើរចូលទៅរកព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបចុះទៀបព្រះបាទារបស់ព្រះមានព្រះភាគដោយត្បូង ហើយក្រាបបង្គំទូលដូច្នេះ

វិនយបិដកេ ចុល្លវគ្គោ

អច្ចយោ មំ ភន្តេ អច្ចគមា យថាពាលំ យថាមូឡ្ហំ យថាអកុសលំ យោហំ ទុដ្ឋចិត្តោ វេរចិត្តោ ឥធុបសង្កន្តោ តស្ស មេ ភន្តេ ភគវា អច្ចយំ អច្ចយតោ បដិគ្គណ្ហាតុ អាយតឹ សំវរាយាតិ ។ តគ្ឃ(១) ត្វំ អាវុសោ អច្ចយោ អច្ចគមា យថាពាលំ យថាមូឡ្ហំ យថាអកុសលំ យំ ត្វំ ទុដ្ឋចិត្តោ វេរចិត្តោ ឥធុបសង្កន្តោ យតោ ច ខោ ត្វំ អាវុសោ អច្ចយំ អច្ចយតោ ទិស្វា យថាធម្មំ បដិករោសិ តំ តេ មយំ បដិគ្គណ្ហាម វុឌ្ឍិ ហេសា អាវុសោ អរិយស្ស វិនយេ យោ អច្ចយំ អច្ចយតោ ទិស្វា យថាធម្មំ បដិករោតិ អាយតឹ សំវរំ អាបជ្ជតីតិ ។ អថខោ ភគវា តស្ស បុរិសស្ស អនុបុព្វិកថំ កថេសិ សេយ្យថីទំ ទានកថំ សីលកថំ សគ្គកថំ កាមានំ អាទីនវំ ឱការំ សង្កិលេសំ

១ ម. ឱ. តគ្ឃ ។

វិនយបិដក ចុល្លវគ្គ

ទំពោះព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន កំហុសគ្រប់សព្វគ្រប់ ហើយនូវខ្ញុំព្រះអង្គ តាមដោយខ្ញុំព្រះអង្គ ជាមនុស្សល្ងង់ខ្លៅ ជាមនុស្សវង្វេង ជាមនុស្សមិនឈ្លាស ខ្ញុំព្រះអង្គដែលមានចិត្តប្រទូស្ត មានចិត្តខឹងសម្បាថ ហើយដើរចូលមកដល់ទីនេះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមព្រះមានព្រះភាគ អត់ទោសកំហុសតាមពិតរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គនោះ ដើម្បីចំរើនសង្រួមតទៅទៀត ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ ពិតមែនហើយ អ្នកមានកំហុសគ្រប់សព្វគ្រប់ហើយ ព្រោះអ្នកឯងជាមនុស្សល្ងង់ខ្លៅ ជាមនុស្សវង្វេង ជាមនុស្សមិនឈ្លាស អ្នកមានចិត្តប្រទូស្ត មានចិត្តខឹងសម្បាថ (តថាគត) ហើយដើរចូលមកដល់ទីនេះ ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ ព្រោះអ្នកបានឃើញកំហុស តាមពិតហើយ ធ្វើឲ្យសមគួរតាមធម៌ តថាគតទទួលនូវទោសរបស់អ្នកនោះ ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ(ឬ) អ្នកណាមួយបានឃើញកំហុសតាមពិតហើយសំដែង (ទោសនោះ) តាមធម៌ ដល់នូវសេចក្តីសង្រួមតទៅ នេះជាសេចក្តីចំរើនរបស់អ្នកនោះក្នុងអរិយវិន័យ ។ គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សំដែងនូវអនុបុព្វីកថាដល់បុរសនោះ អនុបុព្វីកថានោះដូចម្តេច ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងទានកថា សីលកថា សគ្គកថា ទោសៈនៃកាមដែលថោកទាបសៅហ្មង

នេក្ខម្មេ អានិសំសំ បកាសេសិ ។ យទា តំ ភគវា អញ្ញាសិ កល្លចិត្តំ មុទុចិត្តំ វិនីវរណចិត្តំ ឧទគ្គចិត្តំ បសន្នចិត្តំ អថ យា ពុទ្ធានំ សាមុក្កំសិកា ធម្មទេសនា តំ បកាសេសិ ទុក្ខំ សមុទយំ និរោធំ មគ្គំ ។ សេយ្យថាបិ នាម សុទ្ធំ វត្ថំ អបគតកាឡកំ សម្មទេវ រជនំ បដិគ្គណ្ហេយ្យ[១] ឯវមេវ តស្ស បុរិសស្ស តស្មឹយេវ អាសនេ វិរជំ វីតមលំ ធម្មចក្ខុំ ឧទបាទិ យំកិញ្ចិ សមុទយធម្មំ សព្វន្តំ និរោធធម្មន្តិ ។ អថខោ សោ បុរិសោ ទិដ្ឋធម្មោ បត្តធម្មោ វិទិតធម្មោ បរិយោគាឡ្ហធម្មោ តិណ្ណវិចិកិច្ឆោ វិគតកថំកថោ វេសារជ្ជប្បត្តោ អបរប្បច្ចយោ សត្ថុសាសនេ ភគវន្តំ ឯតទវោច អភិក្កន្តំ ភន្តេ អភិក្កន្តំ ភន្តេ សេយ្យថាបិ ភន្តេ

---

១ ម. បដិគ្គហេយ្យ ។

អានិសង្សក្នុងការចេញបួស ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបថា បុរសនោះ មានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់ មានចិត្តប្រាសចាកនីវរណធម៌ មានចិត្តរីករាយ មានចិត្តជ្រះថ្លាក្នុងកាលណាហើយ ធម្មទេសនាណា ជារបស់ព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ ដែលទ្រង់លើកឡើងសំដែងដោយព្រះអង្គឯង ព្រះអង្គប្រកាសនូវធម្មទេសនានោះគឺទុក្ខ ១ សមុទ័យ ១ និរោធ ១ មគ្គ ១ ក្នុងកាលនោះ ។ សំពត់ស្អាតឥតមានការលិច្ឆ គួរទទួលនូវគ្រឿងជ្រលក់បានយ៉ាងល្អ យ៉ាងណាមិញ បុរសនោះអង្គុយលើអាសនៈនោះ កើតធម្មចក្ខុដ៏ប្រាសចាកធូលីមន្ទិល ប្រាសចាកមន្ទិលថា ធម្មជាតណាមួយ ដែលកើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតទាំងអស់នោះតែងរលត់ទៅវិញជាធម្មតា ដូច្នោះដែរ ។ លំដាប់នោះ បុរសនោះឃើញធម៌ច្បាស់ហើយ ដល់នូវធម៌ហើយ ដឹងធម៌ច្បាស់ហើយ មានចិត្តចុះកាន់ធម៌ហើយ ឆ្លងផុតសេចក្តីសង្ស័យហើយ ប្រាសចាកសេចក្តីងឿងឆ្ងល់ហើយ ដល់នូវសេចក្តីក្លៀវក្លា មិនជឿចំពោះអ្នកដទៃ ក្នុងសាសនារបស់ព្រះសាស្តា ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ភាសិតរបស់ព្រះអង្គពីរោះណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ភាសិតរបស់ព្រះអង្គពីរោះណាស់

និក្កុជ្ជិតំ វា ឧក្កុជ្ជេយ្យ បដិច្ឆន្នំ វា វិវរេយ្យ មូឡ្ហស្ស វា មគ្គំ អាចិក្ខេយ្យ អន្ធការេ វា តេលបជ្ជោតំ ធារេយ្យ ចក្ខុមន្តោ រូបានិ ទក្ខន្តិ ឯវមេវំ ភគវតា អនេកបរិយាយេន ធម្មោ បកាសិតោ ឯសាហំ ភន្តេ ភគវន្តំ សរណំ គច្ឆាមិ ធម្មញ្ច ភិក្ខុសង្ឃញ្ច ឧបាសកំ មំ ភគវា ធារេតុ អជ្ជតគ្គេ បាណុបេតំ សរណំ គតន្តិ ។ អថខោ ភគវា តំ បុរិសំ ឯតទវោច មា ខោ ត្វំ អាវុសោ ឥមិនា មគ្គេន អគមាសិ ឥមិនា មគ្គេន គច្ឆាហីតិ អញ្ញេន មគ្គេន ឧយ្យោជេសិ ។

[៣៤៤] អថខោ តេ ទ្វេ បុរិសា កឹ នុ ខោ សោ ឯកោ បុរិសោ ចិរេន អាគច្ឆតីតិ បដិបថំ គច្ឆន្តា អទ្ទសំសុ ភគវន្តំ អញ្ញតរស្មឹ រុក្ខមូលេ និសិន្នំ ទិស្វាន យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ ។ តេសំ ភគវា អនុបុព្វិំ កថំ កថេសិ ។បេ។ អបរប្បច្ចយា សត្ថុសាសនេ

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ធម៌ដែលព្រះអង្គប្រកាសហើយដោយអនេកបរិយាយ(យ៉ាងនេះ) គួរនាដូចជាគេបើករបស់ដែលផ្កាប់ឲ្យផ្ងារឡើង ពុំនោះ ដូចជាបុគ្គលបើកបង្ហាញរបស់ដែលគេបិទបាំងទុក ពុំនោះសោត ដូចគេប្រាប់ផ្លូវដល់អ្នកវង្វេងផ្លូវ ពុំនោះដូចគេទ្រោលប្រទីបក្នុងទីងងឹត ឲ្យមនុស្សដែលមានភ្នែកមើលឃើញរូបបាន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គសូមដល់នូវព្រះមានព្រះភាគផង ព្រះធម៌ផង ព្រះសង្ឃផង ជាទីពឹងទីរលឹក សូមព្រះមានព្រះភាគ ចាំទុកនូវខ្ញុំព្រះអង្គថាជាឧបាសក អ្នកដល់ហើយនូវត្រៃសរណគមន៍ ជាទីពឹងទីរលឹកស្មើដោយជីវិត តាំងអំពីថ្ងៃនេះទៅ ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ព្រះតម្រាស់នឹងបុរសនោះថា ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ អ្នកកុំទៅតាមផ្លូវនេះ ចូរទៅតាមផ្លូវនេះវិញ ហើយក៏បញ្ជូនបុរសនោះឲ្យទៅតាមផ្លូវដទៃទៅ ។

[៣៤៤] គ្រានោះ បុរសពីរនាក់នោះគិតថា បុរសម្នាក់នោះដូចម្តេចក៏ក្រមកម្ល៉េះ ហើយក៏នាំគ្នាទៅកាន់ផ្លូវបញ្ច្រាស ប្រទះឃើញព្រះមានព្រះភាគ គង់នៅទៀបគល់ឈើមួយ លុះឃើញហើយ ក៏ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សំដែងនូវអនុបុព្វីកថាដល់បុរសពីរនាក់នោះ ។បេ។ បុរសពីរនាក់នោះ

ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ អភិក្កន្តំ ភន្តេ អភិក្កន្តំ ភន្តេ ។បេ។ ឧបាសកេ នោ ភគវា ធារេតុ អជ្ជតគ្គេ បាណុបេតេ សរណំ គតេតិ ។ អថខោ ភគវា តេ បុរិសេ ឯតទវោច មា ខោ តុម្ហេ អាវុសោ ឥមិនា មគ្គេន អគមិត្ថ ឥមិនា មគ្គេន គច្ឆថាតិ អញ្ញេន មគ្គេន ឧយ្យោជេសិ ។

(៣៥) អថខោ តេ ចត្តារោ បុរិសា ។បេ។ អថខោ តេ អដ្ឋ បុរិសា ។បេ។ អថខោ តេ សោឡស បុរិសា កិំ នុ ខោ តេ អដ្ឋ បុរិសា ចិរាយន្តីតិ បដិបថំ គច្ឆន្តា អទ្ទសំសុ ភគវន្តំ អញ្ញតរស្មិំ រុក្ខមូលេ និសិន្នំ ទិស្វាន យេន ភគវា តេនុបសង្កមិំសុ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិំសុ ។ តេសំ ភគវា អនុបុព្វិកថំ កថេសិ សេយ្យថីទំ ទានកថំ សីលកថំ ។បេ។ អបរប្បច្ចយា សត្ថុសាសនេ

ក៏មិនទៅជឿបុគ្គលដទៃ ក្នុងសាសនារបស់ព្រះសាស្តា ក៏បានក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ភាសិតរបស់ព្រះអង្គពីរោះណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ភាសិតរបស់ព្រះអង្គពីរោះណាស់ ។បេ។ សូមព្រះមានព្រះភាគចាំទុកនូវយើងខ្ញុំទាំងឡាយថាជាឧបាសកអ្នកដល់ហើយនូវព្រះរតនត្រ័យ ជាទីពឹងទីរលឹកស្មើដោយជីវិត ចាប់ដើមតាំងអំពីថ្ងៃនេះទៅ ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ បានត្រាស់ព្រះតម្រាស់នេះនឹងបុរសទាំងនោះថា ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ពួកអ្នកកុំដើរទៅតាមផ្លូវនេះ ចូរអ្នកដើរទៅតាមផ្លូវនេះវិញ ហើយក៏បញ្ជូនទៅតាមផ្លូវដទៃទៅ ។

(៣៥) គ្រានោះ បុរស ៤ នាក់ ។បេ។ គ្រានោះ បុរស ៨ នាក់ ។បេ។ គ្រានោះ បុរស ១៦ នាក់នឹកគ្នាថា បុរស ៨ នាក់ ដូចម្តេចក៏ក្រៃមកយឺត ហើយទៅកាន់ផ្លូវជួបគ្នា ស្រាប់តែបានឃើញព្រះមានព្រះភាគ គង់នៅទៀបគល់ឈើមួយ លុះឃើញហើយ ក៏ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងនូវអនុបុព្វីកថាដល់បុរសទាំង ១៦ នាក់នោះ អនុបុព្វីកថានោះដូចម្តេច គឺទានកថា សីលកថា ។បេ។ បុរសទាំង ១៦ នាក់នោះ មិនទៅជឿបុគ្គលដទៃក្នុងសាសនារបស់ព្រះសាស្តា ហើយបាន

ភគវន្តំ ឯតទវោច អភិក្កន្តំ ភន្តេ អភិក្កន្តំ ភន្តេ ។បេ។ ឧបាសកំ មំ ភន្តេ ភគវា ធារេតុ អជ្ជតគ្គេ បាណុបេតំ សរណំ គតន្តិ ។ អថខោ សោ បុរិសោ យេន ទេវទត្តោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ទេវទត្តំ ឯតទវោច នាហំ ភន្តេ ឧស្សហាមិ តំ ភគវន្តំ ជីវិតា វោរោបេតុំ មហិទ្ធិកោ សោ ភគវា មហានុភាវោតិ ។ អលំ អាវុសោ មា ត្វំ សមណំ គោតមំ ជីវិតា វោរោបេសិ អហមេវ សមណំ គោតមំ ជីវិតា វោរោបេស្សាមីតិ ។

(៣៦) តេន ខោ បន សមយេន ភគវា គិជ្ឈកូដស្ស បព្វតស្ស ឆាយាយំ[1] ចង្កមតិ ។ អថខោ ទេវទត្តោ គិជ្ឈកូដំ បព្វតំ អភិរុហិត្វា[2] មហតឹ[3] សិលំ បវិជ្ឈិ ឥមាយ សមណំ គោតមំ ជីវិតា វោរោបេស្សាមីតិ ។ ទ្វេ បព្វតកូដា សមាគន្ត្វា តំ សិលំ សម្បដិច្ឆឹសុ ។ តតោ បបដិកា ឧប្បតិត្វា ភគវតោ បាទេ រុហិរំ ឧប្បាទេសិ ។ អថខោ ភគវា ឧទ្ធំ ឧល្លោកេត្វា ទេវទត្តំ ឯតទវោច ពហុំ តយា មោឃបុរិស

ក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ភាសិតរបស់ព្រះអង្គពីរោះណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ភាសិតរបស់ព្រះអង្គពីរោះណាស់ ។ល។ សូមព្រះមានព្រះភាគចាំទុកនូវខ្ញុំថាជាឧបាសក ម្នាក់ដល់ហើយនូវព្រះត្រ័យជាទីពឹងរលឹកស្មើដោយជីវិត តាំងអំពីថ្ងៃនេះទៅ ។ លំដាប់នោះឯង មានបុរសម្នាក់ចូលទៅរកទេវទត្ត លុះចូលទៅដល់ហើយបាននិយាយពាក្យនេះនឹងទេវទត្តថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ខ្ញុំព្រះករុណា មិនអាចនឹងសម្លាប់ព្រះមានព្រះភាគបានទេ ព្រោះព្រះមានព្រះភាគនោះ មានឫទ្ធិច្រើន មានអានុភាពច្រើនណាស់ ។ ទេវទត្តនិយាយថា ណ្ហើយ អ្នកដ៏មានអាយុ បើអ្នកមិនអាចនឹងសម្លាប់ព្រះសមណគោតមបានទេ គួរឲ្យយើងឯងនឹងសម្លាប់ព្រះសមណគោតមវិញ ។

(៣៦) សម័យនោះឯង ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ចង្ក្រម ក្នុងម្លប់ភ្នំគិជ្ឈកូដ ។ លំដាប់នោះ ទេវទត្តឡើងទៅលើ(កំពូល) ភ្នំគិជ្ឈកូដ ហើយប្រមៀលថ្មធំដោយបំណងថា អញនឹងសម្លាប់ព្រះសមណគោតមដោយថ្មនេះ ។ ឯកំពូលភ្នំពីរក៏កើតមកប្រជុំគ្នាទទួលថ្មនោះ ។ ព្រោះនោះ បំណែកថ្មក៏ធ្លាក់ទៅទង្គិចចំព្រះលោហិត ក្នុងព្រះបាទព្រះមានព្រះភាគ ឲ្យហូរចេញ ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ទតព្រះនេត្រទៅខាងលើ ហើយមានព្រះពុទ្ធដីកាទៅកាន់ទេវទត្តថា នែមោឃបុរស

អបុញ្ញំ បសុតំ យំ ត្វំ ទុដ្ឋចិត្តេន វធកចិត្តេន តថាគតស្ស រុហិរំ ឧប្បាទេសីតិ ។ អថខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ឥទំ ភិក្ខវេ ទេវទត្តេន បឋមំ អានន្តរិយកម្មំ ឧបចិតំ យំ ទុដ្ឋចិត្តេន វធកចិត្តេន តថាគតស្ស រុហិរំ ឧប្បាទិតន្តិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ ទេវទត្តោ កិរ ភគវតោ វធាយ បរិសក្កតីតិ ។ តេ ច ភិក្ខូ ភគវតោ វិហារស្ស បរិតោ បរិតោ ចង្កមន្តិ ឧច្ចាសទ្ទា មហាសទ្ទា សជ្ឈាយំ ករោន្តា ភគវតោ រក្ខាវរណគុត្តិយា ។ អស្សោសិ ខោ ភគវា ឧច្ចាសទ្ទំ មហាសទ្ទំ សជ្ឈាយសទ្ទំ សុត្វាន អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ កោ នុ ខោ សោ អានន្ទ ឧច្ចាសទ្ទោ មហាសទ្ទោ សជ្ឈាយសទ្ទោតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភន្តេ ភិក្ខូ ទេវទត្តោ កិរ ភគវតោ វធាយ បរិសក្កតីតិ តេ ច[១] ភន្តេ ភិក្ខូ ភគវតោ វិហារស្ស បរិតោ បរិតោ ចង្កមន្តិ ឧច្ចាសទ្ទា មហាសទ្ទា សជ្ឈាយំ ករោន្តា ភគវតោ រក្ខាវរណគុត្តិយា សោ ឯសោ ភន្តេ ឧច្ចា-

១ ន. ចេ ។

អ្នកឯងមានចិត្តប្រទូស្ត មានចិត្តប៉ងសម្លាប់ ហើយធ្វើលោហិតរបស់តថាគតឲ្យកើតឡើងដោយសេចក្តីណា អំពើនោះអ្នកឯងធ្វើអកុសលកម្មច្រើន(១) ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទេវទត្តមានចិត្តប្រទូស្ត មានចិត្តប៉ងសម្លាប់ បានធ្វើលោហិតរបស់តថាគតឲ្យកើតឡើង ដោយសេចក្តីណា អំពើនេះឈ្មោះថាអនន្តរិយកម្មដែលទេវទត្តសន្សំមកជាដំបូង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮដំណឹងថាទេវទត្តព្យាយាមសម្លាប់ព្រះមានព្រះភាគហើយ ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះបង្គ្រួមគ្នាដើរជុំវិញវិហារ របស់ព្រះមានព្រះភាគ នាំគ្នាស្រែកធ្វើសំឡេងគឹកកងខ្លាំង ធ្វើសជ្ឈាយ ដើម្បីរក្សាការពារគ្រប់គ្រងព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះមានព្រះភាគបានឮសំឡេងគឹកកង សំឡេងខ្លាំង សំឡេងសជ្ឈាយ លុះទ្រង់ឮហើយត្រាស់ហៅព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុមកថា ម្នាលអានន្ទ សំឡេងគឹកកង សំឡេងខ្លាំង សំឡេងសជ្ឈាយ នោះគឺជាសំឡេងអ្វី ។ ព្រះអានន្ទក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮដំណឹងថា ទេវទត្តព្យាយាមសម្លាប់ព្រះមានព្រះភាគ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ភិក្ខុទាំងនោះក៏បង្គ្រួមគ្នាដើរជុំវិញវិហារ របស់ព្រះមានព្រះភាគ នាំគ្នាស្រែកធ្វើសំឡេងគឹកកង សំឡេងខ្លាំង ធ្វើសជ្ឈាយ ដើម្បីរក្សាការពារគ្រប់គ្រងព្រះមានព្រះភាគ បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ សំឡេងគឹកកង

សទ្ទោ មហាសទ្ទោ សជ្ឈាយសទ្ទោតិ ។ តេនហានន្ទ មម វចនេន តេ ភិក្ខូ អាមន្តេហិ(១) សត្ថា អាយស្មន្តេ អាមន្តេតីតិ ។ ឯវំ ភន្តេតិ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវតោ បដិស្សុត្វា យេន តេ ភិក្ខូ តេនុបសង្កមិ ឧ- បសង្កមិត្វា តេ ភិក្ខូ ឯតទវោច សត្ថា អាយស្មន្តេ អាមន្តេតីតិ ។ ឯវមាវុសោតិ ខោ តេ ភិក្ខូ អាយស្មតោ អានន្ទស្ស បដិស្សុត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នេ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវា ឯតទវោច អដ្ឋានមេតំ ភិក្ខវេ អនវកាសោ យំ តថាគតំ បរូបក្កមេន ជីវិតា វោរោបេយ្យ ។ អនុបក្កមេន ភិក្ខវេ តថាគតា បរិនិព្វាយន្តិ(២) ។ បញ្ចិមេ ភិក្ខវេ សត្ថារោ សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មឹ កតមេ បញ្ច ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ សត្ថា អបរិសុទ្ធសីលោ សមានោ បរិសុទ្ធសីលោម្ហីតិ បដិជានាតិ បរិសុទ្ធំ មេ សីលំ

១ ម. អាមន្តេហិ ។ ២ ឱ. ម. អនុបក្កមេន តថាគតា បរិនិព្វាយន្តិ ។

សំឡេងខ្ពស់ សំឡេងធំ គឺជាសំឡេងស្វាធ្យាយរបស់ភិក្ខុទាំងនោះ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលអានន្ទ បើដូច្នោះ អ្នកចូរទៅហៅភិក្ខុទាំងនោះមកតាមពាក្យតថាគតថា ព្រះសាស្តាត្រាស់ហៅលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ។ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ទទួលព្រះពុទ្ធដីការបស់ព្រះមានព្រះភាគថា ករុណាព្រះអង្គ រួចហើយក៏ចូលទៅរកភិក្ខុទាំងឡាយ លុះចូលទៅដល់ហើយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុទាំងនោះថា ព្រះសាស្តាត្រាស់ហៅលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះទទួលស្តាប់ពាក្យអានន្ទដ៏មានអាយុថា យ៉ាងនេះហើយលោក រួចហើយក៏ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបក្រាបបង្គំ នូវព្រះមានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះភិក្ខុទាំងនោះអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ពាក្យនេះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកណា គប្បីព្យាយាមសម្លាប់តថាគត សេចក្តីព្យាយាមសម្លាប់របស់អ្នកនោះមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាឱកាស (គួរបានទេឡើយ) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រះតថាគតទាំងឡាយ មិនដែលបរិនិព្វាន ដោយសេចក្តីព្យាយាមរបស់អ្នកដទៃទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រូទាំងឡាយនេះមាន ៥ ពួក គ្រូទាំង ៥ ពួកនោះតើដូចម្តេចខ្លះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រូ ១ ពួកក្នុងលោកនេះ មានសីលមិនបរិសុទ្ធ តែប្តេជ្ញាថា អាត្មាអញមានសីលបរិសុទ្ធ ថាសីល

បរិយោទាតំ អសង្កិលិដ្ឋន្តិ ។ តមេនំ សាវកា ឯវំ ជានន្តិ អយំ ខោ ភវំ សត្ថា អបរិសុទ្ធសីលោ សមានោ បរិសុទ្ធសីលោម្ហីតិ បដិជានាតិ បរិសុទ្ធំ មេ សីលំ បរិយោទាតំ អសង្កិលិដ្ឋន្តិ ។ មយញ្ចេវ ខោ បន គិហីនំ អារោចេយ្យាម នាស្សស្ស មនាបំ យំ បនស្ស អមនាបំ កថន្តំ[១] មយំ តេន សមុទាចរេយ្យាម សម្មន្នតិ ខោ បន ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារេន យំ តុមោ[២] ករិស្សតិ តុមោ[៣] វ តេន បញ្ញាយិស្សតីតិ ។ សីលតោ មោគ្គល្លាន សត្ថារំ សាវកា សីលតោ រក្ខន្តិ ។ សីលតោ ច បន សត្ថា សាវកេហិ សីលតោ រក្ខំ បច្ចាសីសតិ ។

(៣៧) បុន ចបរំ មោគ្គល្លាន ឥធេកច្ចោ សត្ថា អបរិសុទ្ធាជីវោ សមានោ បរិសុទ្ធាជីវោម្ហីតិ ។បេ។ អាជីវតោ មោគ្គល្លាន សត្ថារំ សាវកា អាជីវតោ រក្ខន្តិ ។ អាជីវតោ ច បន សត្ថា សាវកេហិ អាជីវតោ រក្ខំ បច្ចាសីសតិ ។

---

១ ម. កថំ នំ ។ ២-៣ ម. តុម្ហេ ។

របស់អាត្មាអញបរិសុទ្ធផូរផង់ ឥតមានសៅហ្មងទេ ។ ពួកសាវ័កតែងដឹងគ្រូនោះយ៉ាងនេះថា គ្រូដ៏ចំរើននេះ មានសីលមិនបរិសុទ្ធ តែប្ដេជ្ញាថា អាត្មាអញមានសីលបរិសុទ្ធ ថាសីលរបស់អាត្មាអញបរិសុទ្ធផូរផង់ ឥតមានសៅហ្មងទេ ដូច្នេះ បើយើងប្រាប់ (រឿងនោះ) ដល់ពួកគ្រហស្ថ គង់លោកមិនគាប់ចិត្តទេ ក៏រឿងណាមិនគាប់ចិត្តដល់លោក យើងនឹងនិយាយរឿងលោកនោះដូចម្ដេចបាន ព្រោះលោកគ្រប់គ្រង (យើង) ដោយចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងគិលានប្បច្ច័យភេសជ្ជបរិក្ខារ លោកនឹងធ្វើកម្មណា គង់លោកនឹងប្រាកដខ្លួន ព្រោះកម្មនោះមិនខាន ។ ម្នាលមោគ្គល្លាន ពួកសាវ័កតែងរក្សាគ្រូបែបនេះ ដោយសីល ។ គ្រូបែបនេះ តែងប្រាថ្នានូវការរក្សាអំពីពួកសាវ័កដោយសីល ។

(៣៧) ម្នាលមោគ្គល្លាន មួយវិញទៀត គ្រូពួកខ្លះក្នុងលោកនេះ មានអាជីវៈមិនបរិសុទ្ធ តែប្ដេជ្ញាខ្លួនថា អាត្មាអញមានអាជីវៈបរិសុទ្ធ ។បេ។ ម្នាលមោគ្គល្លាន ពួកសាវ័កតែងរក្សាគ្រូបែបនេះដោយអាជីវៈ ។ គ្រូបែបនេះ តែងប្រាថ្នានូវការរក្សាអំពីពួកសាវ័កដោយអាជីវៈ ។

(៣៨) បុន ចបរំ ភិក្ខវេ ឥធេកច្ចោ សត្ថា អបរិសុទ្ធធម្មទេសនោ សមានោ បរិសុទ្ធធម្មទេសនោម្ហីតិ បដិជានាតិ ។ បេ ។ ឯវរូបំ ខោ ភិក្ខវេ សត្ថារំ សាវកា ធម្មទេសនតោ រក្ខន្តិ ។ ឯវរូបោ ច បន សត្ថា សាវកេហិ ធម្មទេសនតោ រក្ខំ បច្ចាសីសតិ ។

(៣៩) បុន ចបរំ ភិក្ខវេ ឥធេកច្ចោ សត្ថា អបរិសុទ្ធវេយ្យាករណោ សមានោ បរិសុទ្ធវេយ្យាករណោម្ហីតិ បដិជានាតិ ។ បេ ។ ឯវរូបំ ខោ ភិក្ខវេ សត្ថារំ សាវកា វេយ្យាករណតោ រក្ខន្តិ ។ ឯវរូបោ ច បន សត្ថា សាវកេហិ វេយ្យាករណតោ រក្ខំ បច្ចាសីសតិ ។

(៤០) បុន ចបរំ ភិក្ខវេ ឥធេកច្ចោ សត្ថា អបរិសុទ្ធញាណទស្សនោ សមានោ បរិសុទ្ធញាណទស្សនោម្ហីតិ បដិជានាតិ បរិសុទ្ធំ មេ ញាណទស្សនំ បរិយោទាតំ អសង្កិលិដ្ឋន្តិ ច ។ តមេនំ សាវកា ឯវំ ជានន្តិ អយំ ខោ ភវំ សត្ថា អបរិសុទ្ធញាណទស្សនោ បរិសុទ្ធញាណទស្សនោម្ហីតិ បដិជានាតិ បរិសុទ្ធំ មេ ញាណទស្សនំ បរិយោទាតំ អសង្កិលិដ្ឋន្តិ ច

(៣៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យដទៃទៅមានទៀត គ្រូ ១ ពួកក្នុងលោកនេះ មានធម្មទេសនាមិនបរិសុទ្ធ តែប្ដេជ្ញាថា អញមានធម្មទេសនាបរិសុទ្ធដូច្នេះ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សាវកតែងរក្សាគ្រូបែបនេះដោយធម្មទេសនា ។ ឯគ្រូបែបនេះតែងនឹកសង្ឃឹមនូវការរក្សាអំពីពួកសាវកដោយធម្មទេសនា ។

(៣៩) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យដទៃទៅមានទៀត គ្រូ ១ ពួកក្នុងលោកនេះមានវេយ្យាករណ៍មិនបរិសុទ្ធ តែប្ដេជ្ញាថា អញមានវេយ្យាករណ៍បរិសុទ្ធដូច្នេះ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសាវកតែងរក្សាគ្រូបែបនេះដោយវេយ្យាករណ៍ ។ ឯគ្រូបែបនេះតែងនឹកសង្ឃឹមនូវការរក្សាអំពីពួកសាវកដោយវេយ្យាករណ៍ ។

(៤០) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យដទៃទៅមានទៀត គ្រូ ១ ពួកក្នុងលោកនេះមានញាណទស្សនៈមិនបរិសុទ្ធ តែប្ដេជ្ញាថា អញមានញាណទស្សនៈបរិសុទ្ធដូច្នេះ ថាញាណទស្សនៈរបស់អញបរិសុទ្ធផូរផង់ឥតមានសៅហ្មងដូច្នេះ ។ សាវកទាំងឡាយតែងដឹងនូវគ្រូនោះយ៉ាងនេះថា គ្រូដ៏ចំរើននេះមានញាណទស្សនៈមិនបរិសុទ្ធតែប្ដេជ្ញាថាអញមានញាណទស្សនៈបរិសុទ្ធដូច្នេះ ថាញាណទស្សនៈរបស់អញបរិសុទ្ធផូរផង់ ឥតមានសៅហ្មងដូច្នេះ ផង

មយា ញាតំ ភោ បន កិមត្ថំ ភាគវតិ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតិ

មជានំ យំ ភោ បនស្ស អបជានំ តាវ ជីវិតំ បយោជន

សម្មាបយោជាយ សម្មាទិដ្ឋិ ភោ បន ចីវរបិណ្ឌបាត-

ភាសនាសនគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារេ យំ ភុញ្ជតិ

តាវស្សតិ ភុញ្ជ ។ តេន បញ្ញាយំ សុត្តំ ។ យេន

ភោ កិត្តកំ សត្តាហំ សម័យោ ញាណទស្សនេន

ភាគ្គុំ ។ បវត្តតា ច បន សត្តា សម័យោ ញាណ-

ទស្សនេន ភុញ្ជំ បញ្ញាសិសនំ ។ នូន ភោ កិត្តកំ

បញ្ញ សត្តាហ សត្តា សត្តំ ជីវិតា លោកស្មឹ ។

អហំ ភោ បន កិត្តកំ បរិសុទ្ធសីលោ សមាធិ

បរិសុទ្ធសីលោ ហិ បតិដ្ឋាយ បរិសុទ្ធំ នាម សីល

បរិយោទាត អសង្កិលិដ្ឋំ ៦ ។ ០ ០ ៥ លោកោ

សីលតោ ភុត្តំ ។ ០ ចាតុ សម័យោ សីលតោ

ភុញ្ជ បញ្ញាសិសាមិ ។ អហំ ភោ បន កិត្តកំ បរិ-

សុទ្ធាជីវោ សមាធោ ។ បេ ។ បរិសុទ្ធធម្មទេសនោ

សមាធោ ។ បេ ។ បរិសុទ្ធវេយ្យាករណោ ។ បេ ។ បរិ-

សុទ្ធញាណទស្សនោ សមាធោ បរិសុទ្ធញាណទស្ស-

នោម្ហិតិ បជានាមិ បរិសុទ្ធំ មេ ញាណទស្សនំ

ប៉ុះយ៉ាងក្រាប់ (រឿងនោះ) ដល់ភិក្ខុគ្រប់រូប គង់លោកមិនគាប់ចិត្តទេ ក៏រឿងណា មិនគាប់ចិត្តដល់លោក យើងនឹងសួររឿងលោកនោះដូចម្ដេចបាន ព្រោះលោកភិក្ខុនឹងប្រាប់ទោសយើង ដោយហេតុ ប៉ុណ្ណោះ សេនាសនៈនឹងគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារ លោកនឹងរក្សាឲ្យណា គង់លោកនឹងព្រាតដូច្នេះ ព្រោះតម្រូវនោះមិនមាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសាស្ដាមួយពួកក្នុងលោកនេះជាយញ្ញាណទស្សនៈ ។ ក៏គ្រូបែបនេះរក្សាសង្ឃមួយនឹងការភក្ដីអំពីពួកសាវ័កដោយញាណទស្សនៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រូទាំង ៥ ពួកនេះឯង តែងមានក្នុងលោកនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកតថាគត ជាអ្នកមានសីលបរិសុទ្ធ ទើបប្ដេជ្ញាថា តថាគតមានសីលបរិសុទ្ធ ជាសីលរបស់តថាគតបរិសុទ្ធផូរផង់ តថាគតមិនសៅហ្មង ។ ពួកសាវ័កទាំងឡាយមិនបាច់រក្សាតថាគតដោយសីលទេ ។ ចំណែកតថាគតក៏មិនរក្សាសង្ឃមួយនឹងការភក្ដីអំពីពួកសាវ័កទាំងឡាយដោយសីលឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត តថាគតជាអ្នកមានអាជីវៈបរិសុទ្ធ ។ បេ ។ មានធម្មទេសនាបរិសុទ្ធ ។ បេ ។ មានវេយ្យាករណ៍បរិសុទ្ធ ។ បេ ។ មានញាណទស្សនៈបរិសុទ្ធ ទើបប្ដេជ្ញាថា តថាគតមានញាណទស្សនៈបរិសុទ្ធ ជាញាណទស្សនៈរបស់តថាគតបរិសុទ្ធ

ចរាមហាទាតំ អសក្កិលិដ្ឋិ ឥ ។ ន ច បំ សាវកោ ញាណសម្បន្នោ រក្ខន្តិ ។ ន ចាហំ សាវកេហិ ញាណសម្បន្នោ រក្ខំ បច្ចាសីសាមិ ។ អដ្ឋានមេតំ ភិក្ខវេ អនវកាសោ យំ បរូបក្កមេន តថាគតំ ជីវិតា វោរោបេយ្យ ។ ន បរូបក្កមេន[១] ភិក្ខវេ តថាគតា បរិនិព្វាយន្តិ ។ គច្ឆថ តុម្ហេ ភិក្ខវេ យថាវិហារំ អរក្ខិយា ភិក្ខវេ តថាគតាតិ ។

(៤៩) តេន ខោ បន សមយេន រាជគហេ នាឡាគិរិ នាម ហត្ថី ចណ្ឌោ ហោតិ មនុស្សឃាតកោ ។ អថ ខោ ទេវទត្តោ រាជគហំ បវិសិត្វា ហត្ថិសាលំ គន្ត្វា ហត្ថិភណ្ឌេ ឯតទវោច មយំ ខោ ភណេ រាជញាតកា នាម បដិពលា នីចដ្ឋានិយំ ឧច្ចដ្ឋានេ ឋបេតុំ ភត្តំបិ វេតនំបិ វឌ្ឍាបេតុំ តេនហិ ភណេ យទា សមណោ គោតមោ ឥមំ រច្ឆំ បដិបន្នោ ហោតិ

១ ឱ. ម. អនុបក្កមេន ។

ផ្លូវជំ សំឡេងសៅហ្មង ។ ឯសាវកទាំងឡាយមិនបានរក្សាតថាគត ដោយបញ្ញាណសម្បទាឡើយ ។ ចំណែកតថាគតគឺមិនទីកសាវ័ករក្សា ក្រៅពីពួកសាវ័កដោយបញ្ញាណសម្បទាដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកណាព្យាយាមសម្លាប់តថាគត ដោយព្យាយាមសម្លាប់របស់អ្នកដទៃមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាឱកាស (គួរទៅរួចបានឡើយ) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះព្រះតថាគតទាំងឡាយ មិនដែលបរិនិព្វានដោយសេចក្តីព្យាយាមរបស់បុគ្គលដទៃទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរអ្នកទៅកាន់វិហាររបស់ខ្លួនចុះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះព្រះតថាគតទាំងឡាយ មិនបាច់មានបុគ្គលរក្សាទេ ។

(៤៩) គ្រាសម័យនោះឯង ក្នុងនគររាជគ្រឹះ មានដំរី ១ ឈ្មោះនាឡាគិរី ជាសត្វកាចសាហាវកែងសម្លាប់មនុស្ស ។ លំដាប់នោះ ទេវទត្តចូលទៅកាន់នគររាជគ្រឹះ ហើយទៅឯរោងដំរី ហើយបាននិយាយពាក្យនេះនឹងពួកអ្នកគ្រប់គ្រងដំរីថា នែនាយ យើងនេះជាព្រះញាតិនឹងស្តេច អាចតាំងអ្នកដែលនៅក្នុងតំណែងទាបឲ្យនៅក្នុងតំណែងខ្ពស់ក៏បាន អាចបង្កើនភត្តនឹងបៀវត្សក៏បាន ម្នាលនាយ បើដូច្នោះ ព្រះសមណគោតមនេះដើរមកកាន់ច្រកនេះ

គតា ឥមំ នាឡាគិរិំ ហត្ថិំ មុញ្ចិត្វា ឥមំ វីថិំ បដិបាទេថាតិ ។ បរិតុដ្ឋា ខោ តេ ហត្ថិគោបកា ទេវទត្តស្ស បដិស្សុត្វា ។ អថ ខោ ភគវា បុព្វណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ សម្ពហុលេហិ ភិក្ខូហិ សទ្ធិំ រាជគហំ បាវិសិ ។ អថ ខោ ភគវា តំ រច្ឆំ បដិបជ្ជិ ។ អទ្ទសំសុ ខោ តេ ហត្ថិគោបកា ភគវន្តំ តំ រច្ឆំ បដិបន្នំ ទិស្វាន នាឡាគិរិំ ហត្ថិំ មុញ្ចិំសុ តំ រច្ឆំ បដិបាទេសុំ ។ អទ្ទសា ខោ នាឡាគិរិ ហត្ថី ភគវន្តំ ទូរតោ វ អាគច្ឆន្តំ ទិស្វាន សោណ្ឌំ ឧស្សាបេត្វា បហដ្ឋកណ្ណវាលោ យេន ភគវា តេន អភិធាវិ ។ អទ្ទសំសុ ខោ តេ ភិក្ខូ នាឡាគិរិំ ហត្ថិំ ទូរតោ វ អាគច្ឆន្តំ ទិស្វាន ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ អយំ ភន្តេ នាឡាគិរិ ហត្ថី ចណ្ឌោ ផរុសោ[១] មនុស្សឃាតកោ ឥមំ រច្ឆំ បដិបន្នោ បដិក្កមតុ ភន្តេ ភគវា បដិក្កមតុ សុគតោតិ ។ អាគច្ឆថ ភិក្ខវេ មា ភាយិត្ថ អដ្ឋានមេតំ ភិក្ខវេ អនវកាសោ យំ បរូបក្កមេន តថាគតំ ជីវិតា វោរោបេយ្យ ។ អនុបក្កមេន ភិក្ខវេ តថាគតា បរិនិព្វា-

១ ឱ. ម. [illegible] ផរុសោតិ [illegible] ។

វេលាណា ពួកអ្នកលែងដំរីនាឡាគិរីនេះឲ្យដើរទៅកាន់ច្រកនេះក្នុងវេលានោះ ។ ពួកអ្នករក្សាដំរីនោះទទួលស្តាប់ពាក្យទេវទត្តថា ករុណាលោកម្ចាស់ ។ ព្រោះនោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ស្បង់ប្រដាប់បាត្រនិងចីវរក្នុងបុព្វណ្ហសម័យ ចូលទៅកាន់នគររាជគ្រឹះជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយជាច្រើនរូប ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគស្តេចទៅកាន់ច្រកនោះ ។ ឯពួកអ្នករក្សាដំរីទាំងនោះ បានឃើញព្រះមានព្រះភាគស្តេចទៅកាន់ច្រកនោះ លុះឃើញហើយក៏លែងដំរីនាឡាគិរីឲ្យដើរទៅកាន់ច្រកនោះ ។ ដំរីនាឡាគិរីបានឃើញព្រះមានព្រះភាគស្តេចមកអំពីចម្ងាយហើយ លុះឃើញហើយក៏លើកប្រមោយ សម្រឹតត្រចៀកនិងកន្ទុយ ស្ទុះទៅរកព្រះមានព្រះភាគ ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ បានឃើញដំរីនាឡាគិរីមកអំពីចម្ងាយហើយ ។ លុះឃើញហើយ បានក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ដំរីនាឡាគិរីនេះកាចអាក្រក់ ជាសត្វសម្លាប់មនុស្ស (ឥឡូវ)ដើរមកកាន់ច្រកនេះហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមព្រះមានព្រះភាគថយចេញ សូមព្រះសុគតស្តេចថយចេញ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរអ្នកមកចុះ កុំខ្លាចឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុណាព្យាយាមសម្លាប់តថាគត សេចក្តីព្យាយាមសម្លាប់របស់អ្នកដទៃមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាឱកាស (គួរមិនបានឡើយ) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

យស្មិំ ។ ទុតិយម្បិ ខោ តេ ភិក្ខូ ។ បេ ។ តតិយម្បិ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ អយំ ភន្តេ នាឡាគិរី ហត្ថី ចណ្ឌោ ផរុសោ មនុស្សឃាតកោ ឥមំ រច្ឆំ បដិបន្នោ បដិក្កមតុ ភន្តេ ភគវា បដិក្កមតុ សុគតោតិ ។ អលំ ភិក្ខវេ មា ភាយិត្ថ អដ្ឋានមេតំ ភិក្ខវេ អនវកាសោ យំ បរូបក្កមេន តថាគតំ ជីវិតា វោរោបេយ្យ ។ អនុបក្កមេន ភិក្ខវេ តថាគតា បរិនិព្វាយន្តីតិ ។

(៤២) តេន ខោ បន សមយេន មនុស្សា បាសាទេសុបិ ហម្មិយេសុបិ ឆទនេសុបិ អារុឡ្ហា អច្ឆន្តិ ។ តត្ថ យេ តេ មនុស្សា អស្សទ្ធា អប្បសន្នា ទុព្ពុទ្ធិនោ តេ ឯវមាហំសុ អភិរូបោ វត ភោ[១] មហាសមណោ នាគេន វិហេឋិយិស្សតីតិ ។ យេ បន តេ មនុស្សា សទ្ធា បសន្នា បណ្ឌិតា ពុទ្ធិមន្តោ

១ អយំ ភោសទ្ទោ មរម្មបោត្ថកេ នត្ថិ ។

ព្រោះព្រះតថាគតទាំងឡាយ មិនដែលបរិនិព្វាន ដោយសេចក្តីព្យាយាមរបស់អ្នកដទៃទេ ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគអស់វារៈជាគំរប់ពីរដង ។ បេ ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគអស់វារៈជាគំរប់បីដងថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ដំរីនាឡាគិរីនេះកាចសាហាវ ជាសត្វសម្លាប់មនុស្ស (ដំរីនោះ) ដើរមកកាន់ច្រកនេះហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមព្រះមានព្រះភាគថយចេញ សូមព្រះសុគតស្តេចថយចេញ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយ កុំខ្លាចឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកណាព្យាយាមសម្លាប់តថាគត សេចក្តីព្យាយាមសម្លាប់របស់អ្នកនោះ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាឱកាស ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះព្រះតថាគតទាំងឡាយមិនដែលបរិនិព្វាន ដោយសេចក្តីព្យាយាមរបស់បុគ្គលដទៃទេ ។

(៤២) សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយនាំគ្នាឡើងទៅនៅលើប្រាសាទខ្លះ លើប្រាសាទមានកំពូលក្រឡឹងខ្លះ លើដំបូលផ្ទះខ្លះ ។ បណ្តាពួកមនុស្សទាំងនោះ មនុស្សពួកណាមិនមានសទ្ធា មិនជ្រះថ្លា ឥតប្រាជ្ញា មនុស្សពួកនោះនិយាយគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអ្នកដ៏ចំរើន មហាសមណៈឈ្មោះគោតមមានរូបល្អណាស់ ប៉ុន្តែមុខជាត្រូវដំរីបៀតបៀន ។ ចំណែកខាងមនុស្សពួកណា មានសទ្ធាជ្រះថ្លា ជាបណ្ឌិត មានប្រាជ្ញា

ទេ បវមាហស្ស ធនិស្ស(១) វត ភោ នាគោ នាគេន សង្គាមេស្សតីតិ ។ អថ ខោ ភគវា នាឡាគិរឹ ហត្ថឹ មេត្តេន ចិត្តេន ផរិ ។ អថ ខោ នាឡាគិរិ ហត្ថី ភគវតោ មេត្តេន ចិត្តេន ផុដ្ឋោ សោណ្ឌំ ឱរោបេត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវតោ បុរតោ អដ្ឋាសិ ។ អថ ខោ ភគវា ទក្ខិណេន ហត្ថេន នាឡាគិរិស្ស ហត្ថិស្ស កុម្ភំ បរាមសន្តោ នាឡាគិរឹ ហត្ថឹ គាថាហិ អជ្ឈភាសិ

(៤៣) មា កុញ្ជរ នាគមាសទោ
ទុក្ខំ ហិ កុញ្ជរ នាគមាសទោ ។
ន ហិ នាគហតស្ស កុញ្ជរ
សុគតិ ហោតិ ឥតោ បរំ យតោ ។
មា ច មទោ មា ច បមាទោ
ន ហិ បមត្តា សុគតឹ វជន្តិ តេ ។
ត្វញ្ញេវ(២) តថា ករិស្សសិ
យេន ត្វំ សុគតឹ គមិស្សសីតិ ។

១ ៖ ឧបញ្ញោ អដ្ឋិ ។ ២ ម. តេន ត្វញ្ញ ។

មនុស្សពួកនោះនិយាយគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអ្នកដ៏ចំរើន មិនយូរប៉ុន្មានឡើយ មុខជាព្រះពុទ្ធនាគនឹងធ្វើសង្គ្រាមជាមួយនឹងហត្ថិនាគ (នេះ) ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ផ្សាយមេត្តាចិត្តទៅកាន់ដំរីនាឡាគិរី ។ គ្រានោះ ដំរីនាឡាគិរីដែលមេត្តាចិត្តរបស់ព្រះមានព្រះភាគពាល់ត្រូវហើយ ក៏ដាក់ប្រមោយចុះ ចូលទៅរកព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ បានឈរនៅចំពោះព្រះភក្ត្រព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះមានព្រះភាគ យកព្រះហស្តខាងស្តាំស្ទាបពោនដំរីនាឡាគិរី ហើយសំដែងគាថាចំពោះដំរីនាឡាគិរីនោះថា

(៤៣) ម្នាលកុញ្ជរ អ្នកកុំចូលមកជិតដើម្បីសម្លាប់ព្រះពុទ្ធនាគឡើយ ម្នាលកុញ្ជរ ព្រោះថាការចូលមកជិតដើម្បីសម្លាប់ព្រះពុទ្ធនាគ ជាហេតុឲ្យកើតទុក្ខ ។ ម្នាលកុញ្ជរ កាលបើអ្នកសម្លាប់ព្រះពុទ្ធនាគហើយ ទៅកាន់លោកខាងមុខ (អ្នក) មិនបានទៅកើតក្នុងសុគតិទេ ។ ចូរអ្នកលែងស្រវឹង លែងប្រមាទទៅ ព្រោះថាសត្វទាំងឡាយដែលប្រមាទហើយ តែងមិនបានទៅកាន់សុគតិភូមិឡើយ ។ អ្នកនឹងទៅកាន់សុគតិ ដោយប្រការដែលអ្នកធ្វើនុះឯង ។

(៦៤) អថខោ នាឡាគិរី ហត្ថី សោណ្ឌាយ ភគវតោ បាទបំសូនិ គហេត្វា ឧបរិមុទ្ធនិ អាកិរិត្វា បដិកុដិកោ(១) បដិសក្កិ យាវតកំ ភគវន្តំ អបលោកេសិ ។ អថខោ នាឡាគិរី ហត្ថី ហត្ថិសាលំ គន្ត្វា សកេ ឋានេ អដ្ឋាសិ ។ តថា ទន្តោ ច បន នាឡាគិរី ហត្ថី អហោសិ ។

(៦៥) តេន ខោ បន សមយេន មនុស្សា ឥមំ គាថំ គាយន្តិ

ទណ្ឌេនេកេ ទមយន្តិ
អង្កុសេហិ កសាហិ ច
អទណ្ឌេន អសត្ថេន
នាគោ ទន្តោ មហេសិនាតិ ។

មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ យាវ បាបោ អយំ ទេវទត្តោ អលក្ខិកោ យត្រ ហិ នាម សមណស្ស គោតមស្ស វធាយ បរក្កមិស្សតីតិ ។ បរិហាយិ ចេវ ទេវទត្តស្ស លាភសក្ការោ អភិវឌ្ឍិត្ថ ច ភគវតោ លាភសក្ការោ ។

១ ម. បដិកុដិកោ ។

(៦៤) លំដាប់នោះ ដំរីនាឡាគិរីបាចយកធូលីដែលជាប់ទីព្រះបាទព្រះមានព្រះភាគ ដោយប្រមោយ យកមករោយលើក្បាល ហើយបែរមុខចំព្រះមានព្រះភាគ អន្ថយថយក្រោយ ដរាបណាលែងឃើញព្រះមានព្រះភាគ ។ លំដាប់នោះ ដំរីនាឡាគិរីដើរទៅកាន់រោងដំរី ក៏ចូលឈរនៅក្នុងទីកន្លែងរបស់ខ្លួនដដែល ។ ព្រះមានព្រះភាគ បានទូន្មានដំរីនាឡាគិរី ដោយប្រការដូច្នេះឯង ។

(៦៥) សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយនាំគ្នាច្រៀងគាថានេះថា

ជនពួក ១ តែងទូន្មាន (ដំរី) ដោយដំបងខ្លះ ដោយកង្វេរខ្លះ ដោយរំពាត់ខ្លះ (ចំណែក)ព្រះពុទ្ធដែលព្រះអង្គស្វែងរកនូវគុណធំ ឥតមានដំបង ឥតមានគ្រឿងសស្ត្រាវុធ តែអាចទូន្មានហត្ថិនាគបាន ។

មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ទេវទត្តនេះជាមនុស្សអាក្រក់ ជាអ្នកឥតបុណ្យសោះ មិនសមបើនឹងព្យាយាមសម្លាប់ព្រះសមណគោតម ដែលមានឫទ្ធិច្រើន មានអានុភាពច្រើនយ៉ាងនេះឡើយ ។ ទេវទត្តក៏សាបសូន្យលាភសក្ការទៅ ។ ឯលាភសក្ការៈក៏កើតតែចំរើនឡើងដល់ព្រះមានព្រះភាគ ។

[៤៦] តេន ខោ បន សមយេន ទេវទត្តោ បរិហីនលាភសក្ការោ សបរិសោ កុលេសុ វិញ្ញាបេត្វា វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជតិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា កុលេសុ វិញ្ញាបេត្វា វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជិស្សន្តិ កស្ស សម្បន្នំ ន មនាបំ កស្ស សាទុំ ន រុច្ចតីតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខីយន្តានំ វិបាចេន្តានំ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។បេ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ទេវទត្តោ សបរិសោ កុលេសុ វិញ្ញាបេត្វា វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជិស្សតីតិ ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។បេ។ សច្ចំ កិរ ត្វំ ទេវទត្ត សបរិសោ កុលេសុ វិញ្ញាបេត្វា វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជសីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។បេ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ តេនហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូនំ តិកភោជនំ បញ្ញាបេស្សាមិ តយោ អត្ថវសេ បដិច្ច

[៤៦] សម័យនោះឯង ទេវទត្តព្រមទាំងបរិសទ្យសាបសូន្យលាភសក្ការៈ ហើយក៏នាំគ្នាពៃក្តិប្រាប់ត្រកូលមកបរិភោគ ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា មិនសមបើសមណៈទាំងឡាយជាសក្យបុត្តិយ៍ នាំគ្នាពៃក្តិប្រាប់ត្រកូលយកមកឆាន់សោះ អ្នកណាមិនពេញចិត្តនឹងរបស់ល្អៗ អ្នកណាមិនគាប់ចិត្តនឹងរបស់ឆ្ងាញ់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮមនុស្សទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ហើយ ។ ភិក្ខុណាដែលមានសេចក្ដីប្រាថ្នាតិច ។បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ទេវទត្តព្រមទាំងបរិសទ្យមិនសមបើនឹងពៃក្តិប្រាប់ត្រកូលយកមកឆាន់សោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលទេវទត្ត ឮថាអ្នកព្រមទាំងបរិសទ្យពៃក្តិប្រាប់ត្រកូលយកមកបរិភោគ ពិតមែនឬ ។ ទេវទត្តក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ពិតមែន ។បេ។ ព្រះអង្គមានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសហើយ ធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ តថាគតនឹងអនុញ្ញាតតិកភោជន[១] ក្នុងត្រកូលដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ ៣ យ៉ាង (គឺ) ដើម្បីនឹងផ្ចាញ់ផ្ចាល

១ ភោជនដែលឆាន់ជាគណៈត្រឹមតែបីរូប បើភិក្ខុតាំងពី ៤ រូបឡើងទៅជាគណភោជន ។

ទុម្មង្កូនំ បុគ្គលានំ និគ្គហាយ បេសលានំ ភិក្ខូនំ ផាសុវិហារាយ មា បាបិច្ឆា បក្ខំ និស្សាយ សង្ឃំ ភិន្ទេយ្យុន្តិ[១] កុលានុទ្ទយតាយ[២] ច ។ គណភោជនេ យថាធម្មោ ការេតព្វោតិ ។

(៤៧) អថខោ ទេវទត្តោ យេន កោកាលិកោ កដមោរកតិស្សកោ ខណ្ឌទេវិយាបុត្តោ សមុទ្ទទត្តោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា កោកាលិកំ កដមោរកតិស្សកំ ខណ្ឌទេវិយាបុត្តំ សមុទ្ទទត្តំ ឯតទវោច ឯថ មយំ អាវុសោ សមណស្ស គោតមស្ស សង្ឃភេទំ ករិស្សាម ចក្កភេទន្តិ ។ ឯវំ វុត្តេ កោកាលិកោ ទេវទត្តំ ឯតទវោច សមណោ ខោ អាវុសោ គោតមោ មហិទ្ធិកោ មហានុភាវោ កថំ មយំ សមណស្ស គោតមស្ស សង្ឃភេទំ ករិស្សាម ចក្កភេទន្តិ ។ ឯថ មយំ អាវុសោ សមណំ គោតមំ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ច វត្ថូនិ យាចិស្សាម ភគវា ភន្តេ អនេកបរិយាយេន អប្បិច្ឆស្ស សន្តុដ្ឋស្ស សល្លេ-

---

១ ឱ. ម. ឆ. បាបិច្ឆា បក្ខំ និស្សាយ សង្ឃំ ភិន្ទេយ្យុំ ។ ២ ឱ. ម. ឆ. កុលានុទ្ទយាយ ។

នូវបុគ្គលទាំងឡាយដែលមិនមានសេចក្ដីខ្មាស ១ ដើម្បីកិរិយានៅជាសុខស្រួលដល់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ១ កុំឲ្យពួកភិក្ខុមានសេចក្ដីប្រាថ្នាដ៏លាមក អាស្រ័យបក្សពួក ហើយនាំគ្នាបំបែកសង្ឃ ១ ដើម្បីសេចក្ដីអាណិតដល់ត្រកូល ១ (វិន័យនេះ) ត្រូវកាត់សេចក្ដីតាមធម៌ក្នុងគណភោជនសិក្ខាបទចុះ ។

[៤៧] គ្រានោះ ទេវទត្តចូលទៅរកកោកាលិកភិក្ខុ កដមោរក-តិស្សកភិក្ខុ ខណ្ឌទេវិយាបុត្តភិក្ខុ និងសមុទ្ទទត្តភិក្ខុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏និយាយពាក្យនេះទៅនឹងកោកាលិកភិក្ខុ កដមោរកតិស្សកភិក្ខុ ខណ្ឌ-ទេវិយាបុត្តភិក្ខុ និងសមុទ្ទទត្តភិក្ខុថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ អ្នកចូរមក ពួកយើងនឹងធ្វើការបំបែកសង្ឃ និងបំបែកចក្រនៃព្រះសមណគោតម ។ កាលបើទេវទត្តនិយាយយ៉ាងនេះហើយ កោកាលិកភិក្ខុក៏ពោលនិយាយពាក្យនេះទៅនឹងទេវទត្តថា ម្នាលអាវុសោ ព្រះសមណគោតម មានឫទ្ធិច្រើន មានអានុភាពច្រើនណាស់ ពួកយើងនឹងធ្វើការបំបែកសង្ឃនិងបំបែកចក្រនៃព្រះសមណគោតមដូចម្ដេចបាន ។ ទេវទត្តនិយាយថា ម្នាលអាវុសោ ចូរអ្នកទាំងឡាយមក ពួកយើងនឹងនាំគ្នាចូលទៅគាល់ព្រះសម-ណគោតមហើយទូលសុំវត្ថុ ៥ ប្រការថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ព្រះមានព្រះភាគតែងសរសើរគុណ នៃបុគ្គលអ្នកមានសេចក្ដីប្រាថ្នាតិច អ្នកសន្តោស

ខស្ស ធុតស្ស បាសាទិកស្ស អបចយស្ស វីរិយារម្ភស្ស វណ្ណំ ភាសតិ ឥមានិ ភន្តេ បញ្ច វត្ថូនិ អនេកបរិយាយេន អប្បិច្ឆតាយ សន្តុដ្ឋិតាយ[១] សល្លេខតាយ ធុតាយ[២] បា-សាទិកតាយ អបចយាយ វីរិយារម្ភាយ សំវត្តន្តិ សាធុ ភន្តេ ភិក្ខូ យាវជីវំ អារញ្ញកា អស្សុ យោ គាមន្តំ ឱសរេ-យ្យ វជ្ជំ នំ ផុសេយ្យ យាវជីវំ បិណ្ឌបាតិកា អស្សុ យោ និមន្តនំ សាទិយេយ្យ វជ្ជំ នំ ផុសេយ្យ យាវជីវំ បំសុកូ-លិកា អស្សុ យោ គហបតិចីវរំ សាទិយេយ្យ វជ្ជំ នំ ផុសេយ្យ យាវជីវំ រុក្ខមូលិកា អស្សុ យោ ឆន្នំ ឧប-គច្ឆេយ្យ វជ្ជំ នំ ផុសេយ្យ យាវជីវំ មច្ឆមំសំ ន ខាទេយ្យុំ យោ មច្ឆមំសំ ខាទេយ្យ វជ្ជំ នំ ផុសេយ្យាតិ ឥមានិ បញ្ច វត្ថូនិ[៣] សមណោ គោតមោ នានុជានិស្សតិ តេ ច[៤] មយំ ឥមេហិ បញ្ចហិ វត្ថូហិ ជនំ សញ្ញាបេស្សាមាតិ ។

---

១ ម. សន្តុដ្ឋិយា ។ ២ ឱ. ធុតតាយ ។ ៣ ឱ. ហោតុ កោ ទី បទទ្វយំ ន ទិស្សតិ ។ ៤ ម. ហោតុ កោ ន ទិស្សតិ ។

នូវសេចក្តីចិត្ត គ្រឿងកំចាត់កិលេស គួរជាទីជ្រះថ្លា មិនសន្សំកិលេស ព្រមទាំងសេចក្តីព្យាយាម ដោយបរិយាយដ៏ច្រើន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន វត្ថុ ៥ ប្រ-ការទាំងនេះ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ដើម្បីសន្តោស ដើម្បីខូសខាត់ចិត្ត ដើម្បីកំចាត់កិលេស ដើម្បីសេចក្តីជ្រះថ្លា ដើម្បីមិនសន្សំកិលេស ព្រមទាំងដើម្បីប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាម ដោយបរិយាយដ៏ច្រើន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមទ្រង់បញ្ញត្តិ សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនៅតែក្នុងព្រៃជាវត្តអស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាទៅកាន់ស្រុក ភិក្ខុនោះនឹងត្រូវទោស សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយកាន់បិណ្ឌបាតជាវត្តអស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាត្រេកអរដោយការនិមន្ត ភិក្ខុនោះនឹងត្រូវទោស សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយប្រើប្រាស់តែសំពត់បង្សុកូលអស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាត្រេកអរចំពោះគហបតិចីវរ ភិក្ខុនោះនឹងត្រូវទោស សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនៅទៀបគល់ឈើជាវត្តអស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាចូលទៅនៅក្នុងទីប្រក់បាំង ភិក្ខុនោះនឹងត្រូវទោស សូមកុំឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយឆាន់ត្រីនឹងសាច់អស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាឆាន់ត្រីនឹងសាច់ ភិក្ខុនោះនឹងត្រូវទោស ព្រះសមណគោតមមុខជាមិនអនុញ្ញាតវត្ថុ ៥ ប្រការនេះឡើយ ហើយពួកយើងនឹងឲ្យពួកជនយល់ដឹង (ឲ្យត្រេកអរនឹងយើង) ដោយវត្ថុ ៥ ប្រការនេះ ។

សក្កា ខោ អាវុសោ ឥមេហិ បញ្ចហិ វត្ថូហិ សមណ-ស្ស គោតមស្ស សង្ឃភេទោ កាតុំ ចក្កភេទោ លូខប្បសន្នា ហិ អាវុសោ មនុស្សាតិ ។

(១៨) អថខោ ទេវទត្តោ សបរិសោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ ទេវទត្តោ ភគវន្តំ ឯតទវោច ភគវា ភន្តេ អនេកបរិយាយេន អប្បិច្ឆស្ស សន្តុដ្ឋស្ស សល្លេខស្ស ធុតស្ស បាសាទិកស្ស អបច-យស្ស វីរិយារម្ភស្ស វណ្ណវាទី ឥមានិ ភន្តេ បញ្ច វត្ថូនិ អនេកបរិយាយេន អប្បិច្ឆតាយ សន្តុដ្ឋិតាយ សល្លេ-ខាយ ធុតតាយ បាសាទិកតាយ អបចយាយ វីរិយា-រម្ភាយ សំវត្តន្តិ សាធុ ភន្តេ ភិក្ខូ យាវជីវំ អារញ្ញកា អស្សុ យោ គាមន្តំ ឱសរេយ្យ វជ្ជំ នំ ផុសេយ្យ យាវជីវំ

ពោលនឹងភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលអាវុសោ ពួកយើងអាចនឹងធ្វើការបំ-លាយសង្ឃ ទំលាយចក្ររបស់ព្រះសមណគោតម ដោយវត្ថុ ៥ ប្រការនេះបាន ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ព្រោះមនុស្សទាំងឡាយដែលជ្រះថ្លាដោយវត្ថុសៅហ្មង (មានច្រើន) ។

(១៨) គ្រានោះ ទេវទត្តព្រមទាំងបរិស័ទ ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគជាម្ចាស់ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក្រាបថ្វាយបង្គំចំពោះព្រះមានព្រះភាគ រួចអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះទេវទត្តអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះនឹងព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ព្រះអង្គទ្រង់ពោលសរសើរគុណនៃបុគ្គលអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ជាអ្នកសន្តោស ជុសខាត់ចិត្ត ប្រព្រឹត្តធុតង្គ គួរជាទីជ្រះថ្លា មិនសន្សំកិលេសផង ប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាម ដោយបរិយាយជាច្រើន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន វត្ថុ ៥ ប្រការទាំងនេះ រមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ដើម្បីសន្តោស ដើម្បីជុសខាត់ចិត្ត ដើម្បីធុតង្គ ដើម្បីសេចក្តីជ្រះថ្លា ដើម្បីមិនសន្សំកិលេសផង ដើម្បីប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាម ដោយបរិយាយជាច្រើន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនៅតែក្នុងព្រៃជាវត្តអស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាទៅក្នុងស្រុក ភិក្ខុនោះនឹងត្រូវទោស សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយគាប់

សង្ឃភេទក្ខន្ធកេ ទេវទត្តស្ស បញ្ចវត្ថុយាចនា

បិណ្ឌបាតិកា អស្សុ យោ និមន្តនំ សាទិយេយ្យ វជ្ជំ នំ ផុសេយ្យ យាវជីវំ បំសុកូលិកា អស្សុ យោ គហបតិចីវរំ សាទិយេយ្យ វជ្ជំ នំ ផុសេយ្យ យាវជីវំ រុក្ខមូលិកា អស្សុ យោ ឆន្នំ ឧបគច្ឆេយ្យ វជ្ជំ នំ ផុសេយ្យ យាវជីវំ មច្ឆមំសំ ន ខាទេយ្យុំ យោ មច្ឆមំសំ ខាទេយ្យ វជ្ជំ នំ ផុសេយ្យាតិ ។ អលំ ទេវទត្ត យោ ឥច្ឆតិ អារញ្ញកោ ហោតុ យោ ឥច្ឆតិ គាមន្តេ វិហរតុ យោ ឥច្ឆតិ បិណ្ឌបាតិកោ ហោតុ យោ ឥច្ឆតិ និមន្តនំ សាទិយតុ យោ ឥច្ឆតិ បំសុកូលិកោ ហោតុ យោ ឥច្ឆតិ គហបតិចីវរំ សាទិយតុ អដ្ឋ មាសេ ខោ មយា ទេវទត្ត រុក្ខមូលសេនាសនំ អនុញ្ញាតំ តិកោដិបរិសុទ្ធំ មច្ឆមំសំ អទិដ្ឋំ អសុតំ អបរិសង្កិតន្តិ ។ អថខោ ទេវទត្តោ ន ភគវា ឥមានិ បញ្ច វត្ថូនិ អនុជានាតីតិ ហដ្ឋោ ឧទគ្គោ សបរិសោ ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ ។

សង្ឃភេទក្ខន្ធកៈ រឿងទេវទត្ត ក្រាបបង្គំទូលសូមវត្ថុ ៥ ប្រការ

បិណ្ឌបាតអស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាត្រេកអរដោយការនិមន្ត ភិក្ខុនោះនឹងត្រូវទោស សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយទ្រទ្រង់សំពត់បង្សុកូលអស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាត្រេកអរចំពោះគហបតីចីវរ ភិក្ខុនោះនឹងត្រូវទោស សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនៅទៀបគល់ឈើជាវត្តអស់មួយជីវិត ភិក្ខុណា ចូលទៅនៅក្នុងទីប្រក់បាំង ភិក្ខុនោះនឹងត្រូវទោស សូមកុំឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយឆាន់ត្រីនិងសាច់អស់មួយជីវិត ភិក្ខុណា ឆាន់ត្រីនិងសាច់ ភិក្ខុនោះនឹងត្រូវទោស ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា កុំទេវទត្ត ភិក្ខុណាចង់នៅក្នុងព្រៃ ចូរឲ្យភិក្ខុនោះនៅចុះ ភិក្ខុណាចង់នៅក្នុងស្រុក ចូរឲ្យភិក្ខុនោះនៅចុះ ភិក្ខុណាចង់ប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាតជាវត្ត ចូរឲ្យភិក្ខុនោះប្រព្រឹត្តចុះ ភិក្ខុណាចង់ត្រេកអរដោយការនិមន្ត ចូរឲ្យភិក្ខុនោះត្រេកអរចុះ ភិក្ខុណាចង់ត្រេកអរនឹងគហបតីចីវរ ចូរឲ្យភិក្ខុនោះត្រេកអរចុះ ម្នាលទេវទត្ត ដ្បិតតថាគតអនុញ្ញាតសេនាសនៈទៀបគល់ឈើអស់កាល ៨ ខែហើយ ទាំងបានអនុញ្ញាតត្រីសាច់ ដែលបរិសុទ្ធដោយចំណុច ៣ ប្រការ គឺមិនបានឃើញ ១ មិនបានឮ ១ មិនបានរង្កៀស ១ (ឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយឆាន់បាន) ។ លំដាប់នោះ ទេវទត្តត្រេកអរពេកថា ព្រះមានព្រះភាគ មិនព្រមអនុញ្ញាតវត្ថុ ៥ ប្រការនេះទេ បានក្រាបថ្វាយបង្គំលាព្រះមានព្រះភាគ ព្រមទាំងបរិស័ទ្យ ក្រោកចាកអាសនៈ ធ្វើប្រទក្សិណហើយចៀសចេញទៅ ។

[៤៩] អថខោ ទេវទត្តោ សបរិសោ រាជគហំ បវិ-
សិត្វា បញ្ចហិ វត្ថូហិ ជនំ សញ្ញាបេសិ មយំ អាវុសោ
សមណំ គោតមំ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ច វត្ថូនិ យាចិម្ហា
ភគវា ភន្តេ អនេកបរិយាយេន អប្បិច្ឆស្ស ។ បេ ។
វីរិយារម្ភស្ស វណ្ណវាទី ឥមានិ ភន្តេ បញ្ច វត្ថូនិ អនេក-
បរិយាយេន អប្បិច្ឆតាយ ។ បេ ។ វីរិយារម្ភាយ សំវត្តន្តិ
សាធុ ភន្តេ ភិក្ខូ យាវជីវំ អារញ្ញកា អស្សុ យោ គាមន្តំ
ឱសរេយ្យ វជ្ជំ នំ ផុសេយ្យ ។ បេ ។ យាវជីវំ មច្ឆមំសំ
ន ខាទេយ្យុំ យោ មច្ឆមំសំ ខាទេយ្យ វជ្ជំ នំ ផុសេយ្យាតិ
ឥមានិ បញ្ច វត្ថូនិ សមណោ គោតមោ នានុជានាតិ
តេ ច[១] មយំ ឥមេហិ បញ្ចហិ វត្ថូហិ សមាទាយ
វត្តាមាតិ ។

[៥០] តត្ថ យេ តេ មនុស្សា អស្សទ្ធា អប្ប-
សន្នា ទុព្ពុទ្ធិនោ តេ ឯវមាហំសុ ឥមេ ខោ សមណា

១. ម. ចសទ្ទោ ន បញ្ញាយតិ ។

[៤៩] គ្រានោះ ទេវទត្តព្រមទាំងបរិសទ្យចូលទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះ ពន្យល់ពួកជនឲ្យយល់ដោយវត្ថុ ៥ ប្រការ ហើយនិយាយថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ពួកយើងបានចូលទៅគាល់ព្រះសមណគោតម ហើយទូលសុំវត្ថុ ៥ ប្រការថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ព្រះមានព្រះភាគតែងសរសើរគុណរបស់បុគ្គលដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាម ដោយបរិយាយជាច្រើន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន វត្ថុ ៥ ប្រការទាំងនេះ រមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ដើម្បីប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាម ដោយបរិយាយជាច្រើន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនៅក្នុងព្រៃជាវត្តអស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាទៅក្នុងស្រុក ភិក្ខុនោះនឹងត្រូវទោស ។ បេ ។ សូមកុំឲ្យភិក្ខុឆាន់ត្រីនិងសាច់អស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាឆាន់ត្រីនិងសាច់ ភិក្ខុនោះនឹងត្រូវទោស (ទៀត) វត្ថុ ៥ ប្រការទាំងនេះ ព្រះសមណគោតមមិនព្រមអនុញ្ញាតឲ្យទេ ពួកយើងទាំងអស់គ្នានោះនឹងសមាទានប្រព្រឹត្តវត្ថុទាំង ៥ ប្រការនេះ ។

[៥០] បណ្តាមនុស្សទាំងនោះ មនុស្សពួកណាដែលឥតសទ្ធា មិនជ្រះថ្លា ឥតប្រាជ្ញា មនុស្សពួកនោះនិយាយគ្នាយ៉ាងនេះថា ពួកសមណៈ

សក្យបុត្តិយា ធុតា សល្លេខវុត្តិនោ សមណោ បន គោតមោ ពាហុល្លិកោ ពាហុល្លាយ ចេតេតីតិ ។ យេ បន តេ មនុស្សា សទ្ធា បសន្នា បណ្ឌិតា ពុទ្ធិមន្តោ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ទេវទត្តោ សង្ឃភេទាយ បរក្កមិស្សតិ ចក្កភេទាយាតិ ។ អស្សោ-សុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខីយន្តានំ វិបាចេន្តានំ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ទេវទត្តោ សង្ឃភេទាយ បរក្កមិស្សតិ ចក្កភេទាយាតិ ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ត្វំ ទេវទត្ត សង្ឃភេទាយ បរក្កមសិ ចក្កភេទា-យាតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ អលំ ទេវទត្ត មា តេ រុច្ចិ សង្ឃភេទោ គរុកោ ខោ ទេវទត្ត សង្ឃភេទោ យោ ខោ ទេវទត្ត សមគ្គំ សង្ឃំ ភិន្ទតិ កប្បដ្ឋិកំ កិព្ពិសំ បសវតិ កប្បំ និរយម្ហិ បច្ចតិ ។ យោ ច ខោ ទេវទត្ត

ពួកសក្យបុត្តទាំងនេះ ជាអ្នកកំចាត់បង់នូវកិលេស ជាអ្នកប្រព្រឹត្តដុសខាត់ចិត្ត ចំណែកព្រះសមណគោតម ជាអ្នកល្មោភ (ដោយបច្ច័យមានចីវរជាដើម) តែងត្រិះរិះដើម្បីសេចក្តីល្មោភ (ចីវរជាដើម) ។ ចំណែកមនុស្សពួកណាដែលមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ជាបណ្ឌិត មានប្រាជ្ញា មនុស្សពួកនោះនាំគ្នាពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ទេវទត្តមិនសមបើនឹងប្រឹងទំលាយសង្ឃ នឹងទំលាយចក្រសោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮពាក្យនៃមនុស្សទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ហើយ ។ ភិក្ខុពួកណាដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។បេ។ ភិក្ខុពួកនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា មិនសមបើទេវទត្ត នឹងប្រឹងទំលាយសង្ឃ នឹងទំលាយចក្រសោះ ។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលទេវទត្ត ឮថាអ្នកប្រឹងទំលាយសង្ឃនឹងទំលាយចក្រមែនឬ ។ ទេវទត្តទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា កុំទេវទត្ត អ្នកកុំពេញចិត្តនឹងការទំលាយសង្ឃឡើយ ម្នាលទេវទត្ត ដ្បិតការទំលាយសង្ឃមានទោសធ្ងន់ណាស់ ម្នាលទេវទត្ត ប្រសិនបើអ្នកណាមួយទំលាយសង្ឃដែលកំពុងព្រមព្រៀងគ្នា (អ្នកនោះ) រមែងនឹងខ្ចុះពិសពាលមកតាក្រក់ពិនៅអស់ ១ កប្ប ឆេះនៅក្នុងនរកអស់ ១ កប្ប ម្នាលទេវទត្ត បើអ្នកណាមួយ

ភិន្នំ សង្ឃំ សមគ្គំ ករោតិ ព្រហ្មំ បុញ្ញំ បសវតិ កប្បំ សគ្គម្ហិ មោទតិ អលំ ទេវទត្ត មា តេ រុច្ចិ សង្ឃភេទោ គរុកោ ខោ ទេវទត្ត សង្ឃភេទោតិ ។

(៥៦) អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ បុព្វណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ រាជគហំ បិណ្ឌាយ បាវិសិ ។ អទ្ទសា ខោ ទេវទត្តោ អាយស្មន្តំ អានន្ទំ រាជគហេ បិណ្ឌាយ ចរន្តំ ទិស្វាន យេនាយស្មា អានន្ទោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ឯតទវោច អជ្ជតគ្គេ ទានាហំ អាវុសោ អានន្ទ អញ្ញត្រេវ ភគវតា អញ្ញត្រ ភិក្ខុសង្ឃា ឧបោសថំ ករិស្សាមិ សង្ឃកម្មំ ករិស្សាមីតិ ។ អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ រាជគហេ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា បច្ឆាភត្តំ បិណ្ឌបាតប្បដិក្កន្តោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ

ធ្វើសង្ឃដែលបែកគ្នាហើយឲ្យព្រមព្រៀងគ្នាវិញ (អ្នកនោះ) តែងបង្កើតនូវបុណ្យដ៏ប្រសើរ ហើយនឹងរីករាយក្នុងឋានសួគ៌អស់ ១ កប្ប ល្មមហើយទេវទត្ត អ្នកកុំចូលចិត្តនឹងការបំបែកសង្ឃឡើយ ម្នាលទេវទត្ត ព្រោះការបំបែកសង្ឃ មានទោសធ្ងន់ណាស់ ។

[៥៦] គ្រានោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ស្លៀកស្បង់ ប្រដាប់បាត្រនិងចីវរ ក្នុងបុព្វណ្ហសម័យ ចូលទៅបិណ្ឌបាត ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ ។ ទេវទត្តបានឃើញព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ កំពុងត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ លុះឃើញហើយ ក៏ចូលទៅរកព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុថា ម្នាលអានន្ទដ៏មានអាយុ តាំងពីថ្ងៃនេះ ខ្ញុំនឹងធ្វើឧបោសថកម្ម ធ្វើសង្ឃកម្ម វៀរលែងចាកព្រះមានព្រះភាគ វៀរលែងចាកភិក្ខុសង្ឃ ចាប់ដើមពីថ្ងៃនេះតទៅ ។ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ បានត្រឡប់មកពីបិណ្ឌបាត ក្នុងវេលាក្រោយភត្តហើយ ក៏ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ

អាយស្មា អានន្ទោ ភគវន្តំ ឯតទវោច អជ្ជាហំ ភន្តេ បុព្វណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ រាជគហំ បិណ្ឌាយ បាវិសិ អទ្ទសា ខោ មំ ភន្តេ ទេវទត្តោ រាជគហេ បិណ្ឌាយ ចរន្តំ ទិស្វាន យេនាហំ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា មំ ឯតទវោច អជ្ជតគ្គេ ទានាហំ អាវុសោ អានន្ទ អញ្ញត្រេវ ភគវតា អញ្ញត្រ ភិក្ខុសង្ឃា ឧបោសថំ ករិស្សាមិ សង្ឃកម្មំ ករិស្សាមីតិ អជ្ជ ភន្តេ ទេវទត្តោ សង្ឃំ ភិន្ទិស្សតីតិ ។ អថ ខោ ភគវា ឯតមត្ថំ វិទិត្វា តាយំ វេលាយំ ឥមំ ឧទានំ ឧទានេសិ ។

[៩៦] សុករំ សាធុនា សាធុ
សាធុ បាបេន ទុក្ករំ ។
បាបំ បាបេន សុករំ
បាបមរិយេហិ ទុក្ករំ ។

ទុតិយភាណវារំ និដ្ឋិតំ ។

ព្រះអានន្ទមានអាយុ បានក្រាបបង្គំទូល ព្រះមានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ក្នុងបុព្វណ្ហសម័យថ្ងៃនេះ ខ្ញុំព្រះអង្គស្លៀកស្បង់ ប្រដាប់បាត្រនិងចីវរ ចូលទៅបិណ្ឌបាតក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ ទេវទត្តបានឃើញខ្ញុំព្រះអង្គកំពុងត្រាច់បិណ្ឌបាត ក្នុងរាជគ្រឹះ លុះឃើញហើយចូលមករកខ្ញុំព្រះអង្គ លុះមកដល់ហើយបាននិយាយពាក្យនេះនឹងខ្ញុំព្រះអង្គថា អាវុសោអានន្ទ ឥឡូវនេះ ខ្ញុំនឹងធ្វើឧបោសថកម្ម និងធ្វើសង្ឃកម្មដែលចេញចាកព្រះមានព្រះភាគ ដែលចេញចាកភិក្ខុសង្ឃ ចាប់ដើមពីថ្ងៃនេះរៀងទៅហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ថ្ងៃនេះទំនងជាទេវទត្តបំបែកសង្ឃហើយ ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់នូវដំណើរនេះហើយ ទើបទ្រង់បន្លឺនូវឧទានគាថានេះ ក្នុងវេលានោះថា

(៩៦) អំពើល្អ មនុស្សល្អធ្វើបានដោយងាយ អំពើល្អ មនុស្សបាប ធ្វើបានដោយក្រ ។ អំពើបាប មនុស្សបាប ធ្វើបានដោយងាយ អំពើបាប ព្រះអរិយៈទាំងឡាយ ធ្វើបានដោយក្រ ។

ចប់ ភាណវារៈទី ២ ។

(៤៣) អថ ខោ ទេវទត្តោ តទហុបោសថេ ឧដ្ឋាយាសនា សលាកំ គាហេសិ មយំ អាវុសោ សមណំ គោតមំ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ច វត្ថូនិ យាចិម្ហា សាធុ ភន្តេ ភគវា អនេកបរិយាយេន អប្បិច្ឆស្ស ។បេ។ វីរិយារម្ភស្ស វណ្ណវាទី ឥមានិ ភន្តេ បញ្ច វត្ថូនិ អនេកបរិយាយេន អប្បិច្ឆតាយ ។បេ។ វីរិយារម្ភាយ សំវត្តន្តិ សាធុ ភន្តេ ភិក្ខូ យាវជីវំ អារញ្ញកា អស្សុ យោ គាមន្តំ ឱសរេយ្យ វជ្ជំ នំ ផុសេយ្យ ។បេ។ យាវជីវំ មច្ឆមំសំ ន ខាទេយ្យុំ យោ មច្ឆមំសំ ខាទេយ្យ វជ្ជំ នំ ផុសេយ្យាតិ ឥមានិ បញ្ច វត្ថូនិ សមណោ គោតមោ នានុជានាតិ តេ ម[១] មយំ ឥមេហិ បញ្ចហិ វត្ថូហិ សមាទាយ វត្តាម យស្សាយស្មតោ ឥមានិ បញ្ច វត្ថូនិ ខមន្តិ សោ សលាកំ គណ្ហាតូតិ ។

(៤៤) តេន ខោ បន សមយេន វេសាលិកា វជ្ជិបុត្តកា បញ្ចមត្តានិ ភិក្ខុសតានិ នវកា ហោន្តិ អប្បកតញ្ញុនោ ។ តេ[២] អយំ ធម្មោ អយំ វិនយោ

១-២ ម. [illegible] ។

[៤៣] គ្រានោះ ទេវទត្តក្រោកចាកអាសនៈ ក្នុងថ្ងៃឧបោសថនោះ ហើយបង្គាប់ភិក្ខុឲ្យចាប់ស្លាកដោយពាក្យថា ម្នាលអាវុសោ ពួកយើងបានចូលទៅគាល់ព្រះសមណគោតម ហើយសុំវត្ថុ ៥ ប្រការថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សរសើរគុណ របស់បុគ្គលអ្នកប្រាថ្នាតិច ។បេ។ ប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាម ដោយបរិយាយជាច្រើន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន វត្ថុ ៥ ប្រការនេះ ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។បេ។ ដើម្បីប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាម ដោយបរិយាយជាច្រើន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនៅតែក្នុងព្រៃជាវត្តអស់ ១ ជីវិត ភិក្ខុណាទៅក្នុងស្រុក ភិក្ខុនោះនឹងត្រូវទោស ។បេ។ សូមកុំឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយឆាន់ត្រីនិងសាច់អស់ ១ ជីវិត ភិក្ខុណាឆាន់ត្រីនិងសាច់ ភិក្ខុនោះនឹងត្រូវទោស ព្រះសមណគោតម មិនទ្រង់អនុញ្ញាតវត្ថុ ៥ ប្រការនេះទេ តែពួកយើងកាន់នោះ នឹងនាំគ្នាសមាទានប្រព្រឹត្តវត្ថុ ៥ ប្រការនេះវិញ វត្ថុ ៥ ប្រការនេះគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា សូមលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះចាប់ស្លាកចុះ ។

[៤៤] សម័យនោះឯង វជ្ជីបុត្តកភិក្ខុនៅក្នុងក្រុងវេសាលី ប្រមាណ ៥០០ រូប ជាអ្នកបួសថ្មីផង ជាអ្នកមិនដឹងប្រក្រតី (មិនចេះវិន័យ) ផង ។ ភិក្ខុទាំងនោះគិតថា នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យ នេះជាពាក្យ

ឥទំ សត្ថុសាសនន្តិ សលាកំ គណ្ហិំសុ ។ អថខោ ទេវទត្តោ សង្ឃំ ភិន្ទិត្វា បញ្ចមត្តានិ ភិក្ខុសតានិ អាទាយ យេន គយាសីសំ តេន បក្កាមិ ។

(៤៥) អថខោ សារីបុត្តមោគ្គល្លានា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិំសុ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិំសុ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា សារីបុត្តោ ភគវន្តំ ឯតទវោច ទេវទត្តោ ភន្តេ សង្ឃំ ភិន្ទិត្វា បញ្ចមត្តានិ ភិក្ខុសតានិ អាទាយ យេន គយាសីសំ តេន បក្កន្តោតិ ។ នហិ (១) នាម តុម្ហាកំ សារីបុត្តា តេសុ នវកេសុ ភិក្ខូសុ ការុញ្ញម្បិ អហោសិ គច្ឆថ តុម្ហេ សារីបុត្តា បុរា តេ ភិក្ខូ អនយព្យសនំ អាបជ្ជន្តីតិ ។ ឯវំ ភន្តេតិ ខោ សារីបុត្តមោគ្គល្លានា ភគវតោ បដិស្សុត្វា ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា យេន គយាសីសំ តេនុបសង្កមិំសុ ។

១ ម. យ. នហិ ។

ប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា ហើយគេនាំគ្នាចាប់ស្លាក ។ លំដាប់នោះ ទេវទត្តបំបែកសង្ឃ ហើយនាំភិក្ខុទាំង ៥០០ រូប (នោះ) ឆ្ពោះទៅកាន់គយាសីសប្រទេស ។

(៤៥) គ្រានោះ ព្រះសារីបុត្តនិងព្រះមោគ្គល្លាន ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក្រាបបង្គំ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ រួចអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ បានក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគ យ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ទេវទត្តបំបែកសង្ឃ ហើយនាំភិក្ខុប្រមាណ ៥០០ រូបឆ្ពោះទៅកាន់គយាសីសប្រទេសទៅហើយ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលសារីបុត្តនិងមោគ្គល្លាន អ្នកទាំងពីរឈ្មោះថាមានសេចក្តីករុណា ក្នុងភិក្ខុដែលទើបនឹងបួសថ្មីទាំងនោះទេឬ ម្នាលសារីបុត្តនិងមោគ្គល្លាន ចូរអ្នកទាំងពីរនាំគ្នាទៅចុះ ភិក្ខុទាំងនោះនឹងដល់នូវសេចក្តីវិនាសក្នុងកាលជាមិនខាន ។ ព្រះសារីបុត្តនិងព្រះមោគ្គល្លាន ទទួលស្តាប់ព្រះពុទ្ធដីកា របស់ព្រះមានព្រះភាគថា ករុណា ព្រះអង្គ ហើយក្រោកចាកអាសនៈ ក្រាបបង្គំលាព្រះមានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណ ហើយដើរសំដៅទៅគយាសីសប្រទេស ។

(៤៦) តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ភគវតោ អវិទូរេ ឋិតោ រោទិតោ ហោតិ[១] ។ អថខោ ភគវា តំ ភិក្ខុំ ឯតទវោច កិស្ស ត្វំ ភិក្ខុ រោទសីតិ ។ យេបិ តេ ភន្តេ ភគវតោ អគ្គសាវកា សារីបុត្តមោគ្គល្លានា តេបិ ទេវទត្តស្ស សន្តិកេ គច្ឆន្តិ ទេវទត្តស្ស ធម្មំ រោចេន្តាតិ ។ អដ្ឋានមេតំ ភិក្ខុ អនវកាសោ យំ សារីបុត្តមោគ្គល្លានា ទេវទត្តស្ស ធម្មំ រោចេយ្យុំ អបិច តេ គតា ភិក្ខូសញ្ញត្តិយាតិ ។

(៤៧) តេន ខោ បន សមយេន ទេវទត្តោ មហតិយា បរិសាយ បរិវុតោ ធម្មំ ទេសេន្តោ និសិន្នោ ហោតិ ។ អទ្ទសា ខោ ទេវទត្តោ សារីបុត្តមោគ្គល្លានេ ទូរតោវ អាគច្ឆន្តេ ទិស្វាន ភិក្ខូ អាមន្តេសិ បស្សថ ភិក្ខវេ យាវ ស្វាក្ខាតោ មយា ធម្មោ យេបិ តេ សមណស្ស គោតមស្ស អគ្គសាវកា សារីបុត្តមោគ្គល្លានា តេបិ មម សន្តិកេ អាគច្ឆន្តិ មម ធម្មំ រោចេន្តាតិ ។ ឯវំ វុត្តេ កោកាលិកោ

១ ម. ឆ. ពោត្ថកេសុ ភគវតោ អវិទូរេ រោទមានោ ឋិតោ ហោតីតិ បាឋោ អាគតោ ។

(៤៦) សម័យនោះ មានភិក្ខុមួយរូបឈរយំ នៅជិតព្រះមានព្រះភាគ ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ប្រាប់ភិក្ខុនោះថា ម្នាលភិក្ខុ ហេតុអ្វី ក៏អ្នកយំ ។ ភិក្ខុនោះក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន អគ្គសាវករបស់ព្រះមានព្រះភាគ គឺ ព្រះសារីបុត្តនិងព្រះមោគ្គល្លានទាំងនោះ ពេញចិត្តនឹងធម៌របស់ទេវទត្តហើយ ទាំងនាំគ្នាទៅកាន់ សំណាក់ទេវទត្ត ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុ សារីបុត្តនិងមោគ្គល្លានពេញចិត្តនឹងធម៌ទេវទត្តដោយហេតុណា ហេតុនោះ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាឱកាសឡើយ ឯសារីបុត្តនឹងមោគ្គល្លានទៅនោះ ដើម្បីពន្យល់ភិក្ខុឲ្យនឹកឃើញទេតើ ។

(៤៧) ចួនសម័យនោះឯង ទេវទត្តមានបរិស័ទច្រើនចោមរោមហែហម កំពុងអង្គុយសំដែងធម៌ ។ ទេវទត្តបានឃើញព្រះសារីបុត្តនិងព្រះមោគ្គល្លានដើរមកអំពីចម្ងាយហើយ ។ លុះឃើញហើយក៏ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរអ្នកមើលចុះ ធម៌យើងសំដែងហើយដោយល្អ តាមពិតអគ្គសាវករបស់ព្រះសមណគោតមគឺសារីបុត្តនិងមោគ្គល្លាន(ពេញចិត្តនឹងធម៌របស់យើងហើយបានជា)មកកាន់សំណាក់យើង ។ កាលបើទេវទត្តនិយាយយ៉ាងនេះហើយ កោកាលិកភិក្ខុបាននិយាយពាក្យនេះ

តេនេត្ថ ឯកចក្ខុ ជនា អាវុសោ តេនេត្ថ សារីបុត្តមោគ្គ-
ល្លានេហិ(១) វិស្សជ្ជិ តាហិ សារីបុត្តមោគ្គល្លានា
តាបំគាត់ វស្សំ វសំ គតាតិ ។ អថ អាវុសោ សាគតំ
តេសំ យោ តេ ម ឧទ្ធំ កោចេត្តិ ។ អថខោ តេនេត្ថា
អាយស្មន្តំ សារីបុត្តំ ឧបគ្គសំ នេច និមន្តេសិ ឯហាវុសោ
សារីបុត្ត ឥទ និសីទាហីតិ ។ ឯវំ អាវុសោតិ ខោ
អាយស្មា សារីបុត្តោ អញ្ញតរំ អាសនំ គហេត្វា ឯកមន្តំ
និសីទិ ។ អាយស្មាបិ ខោ មហាមោគ្គល្លានោ អញ្ញតរំ
អាសនំ គហេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ អថខោ តេនេត្ថា
ពហុនេវ ខាទ្ទំ ភោជ្ជំ ឧទ្ទិយោ គាលាយ សង្ខសេត្វា
សមានបេត្វា សម្បរោជេត្វា សម្បហំសេត្វា អាយស្មន្តំ
សារីបុត្តំ អជ្ឈភាសិ វិតថ ជិនិច្ចោ ទោ អាវុសោ សារីបុត្ត
កិត្តិសម្ពន្ធ បដិភាគុតំ អាវុសោ សារីបុត្ត កិត្តំ ជម្ពូ-
ទ្វីបា បិដ្ឋិ មេ ភាតិ លាយតិ អហំ អាយមិស្សាមីតិ ។
ឯវមាវុសោតិ ខោ អាយស្មា សារីបុត្តោ តេនេត្ថស្ស
បច្ចស្សោសិ ។ អថខោ តេនេត្ថោ ធម្មក្ខានំ សង្គីតិ
បញ្ហាបេត្វា ធម្មីកថាយ បវេស្សន សេយ្យ គាថេសិ ។

១. ឧ. សារីបុត្តមោគ្គល្លានេ ។

ដំណើររេវតត្ថេរ នៃការស្រាវរេវតត្ថ គួរក៏ទុកចិត្តសារីបុត្តនិងមាតុល្អានរឿយ
(ផ្ទៀត) សារីបុត្តនិងមោគ្គល្លាន (រេវ) ជាអ្នកប្រាជ្ញបានមក សូមគង់លើអាសនៈ
សេចក្ដីប្រាជ្ញាឯក្រោក ។ រេវតត្ថេរពោលថា និមន្ត អាវុសោ សារីបុត្តនិង
មោគ្គល្លានមានមក.ជាយស្រួលរ ព្រោះតាមតែនាធ្នូចិត្តនឹងធម៌របស់
យើង,ហើយ ។ រេវតត្ថេរនិមន្តព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ ដោយអាសនៈណា
កណ្ដាលជា ថៃអាវុសោ សារីបុត្ត សូមលោកនិមន្តមកគង់លើអាសនៈនេះ
ចុះ ។ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុនិយាយថា ល្អហើយអាវុសោ ដូច្នេះ រួច
កាន់យកអាសនៈមួយ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ឯព្រះមហាមោគ្គល្លាន
ដ៏មានអាយុក៏កាន់យកអាសនៈមួយហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ គ្រានោះ
រេវតត្ថេរបានពន្យល់គំនិតនិងក្តាយច្រើនឲ្យបរិភោគ ឲ្យកាន់យកព្រៃ ឲ្យ
ងូតបាន ឲ្យត្រេកអរក៏ក្សាយជាយរម្ញវា ពោលនូវបច្ច្រាះទំបនិមន្ត
ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុថា នៃអាវុសោសារីបុត្ត កិត្តិសព្ទប្រាសចាកជម្ពូ-
ទ្វីបហើយ អាវុសោ សារីបុត្តប្រហែលនឹងបរិភោគជាដល់កិត្តិភាពព្រួយ
ដល់ចុះ ផ្ទៀតខ្ញុំឈឺខ្នងណាស់ ខ្ញុំនឹងសម្រាកបន្តិច ។ ព្រះសារីបុត្តដ៏
មានអាយុ ទទួលពាក្យរេវតត្ថេរ ថាអាវុសោ ។ រេវតត្ថេរក៏ក្រាល
សង្ឃាដី ៤ ជាន់សម្រាប់បន្ទាស្សយ្យា (ដេក) ផ្ទៀងសតិនិងស្មារតី ៖

ទត្តស្ស កិលន្តស្ស មុដ្ឋស្សតិស្ស អសម្បជានស្ស មុហុត្ត-
កេនេវ និទ្ទំ ឱក្កមិ ។

[៤៥] អថខោ អាយស្មា សារីបុត្តោ អាទេសនា-
បាដិហារិយានុសាសនិយា ភិក្ខូ ធម្មិយា កថាយ ឱវទិ
អនុសាសិ ។ អាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ ឥទ្ធិបាដិ-
ហារិយានុសាសនិយា ភិក្ខូ ធម្មិយា កថាយ ឱវទិ
អនុសាសិ ។ អថខោ តេសំ ភិក្ខូនំ អាយស្មតា
សារីបុត្តេន អាទេសនាបាដិហារិយានុសាសនិយា អា-
យស្មតា ច[១] មហាមោគ្គល្លានេន ឥទ្ធិបាដិហារិយានុ-
សាសនិយា ឱវទិយមានានំ អនុសាសិយមានានំ វិរជំ
វីតមលំ ធម្មចក្ខុំ ឧទបាទិ យំ កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ
សព្វន្តំ និរោធធម្មន្តិ ។ អថខោ អាយស្មា សារីបុត្តោ
ភិក្ខូ អាមន្តេសិ គច្ឆាម អាវុសោ ភគវតោ សន្តិកេ

១ ម. ចសទ្ទោ ន បញ្ញាយតិ ។

ទេវទត្តនោះ កំពុងអស់កំឡាំង ភ្លេចស្មារតី មិនដឹងខ្លួនប្រាណ
ក៏ដេកលក់មួយរំពេចទៅ ។

[៤៥] គ្រានោះ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ បានទូន្មានប្រៀនប្រដៅ
ភិក្ខុទាំងឡាយដោយធម្មីកថា ជាអាទេសនាបាដិហារ្យ[១] នឹងអនុសាសនី
បាដិហារ្យ[២] ចំណែកខាងព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុក៏ទូន្មានប្រៀនប្រដៅ
ភិក្ខុទាំងឡាយ ដោយធម្មីកថាជាឥទ្ធិបាដិហារ្យ[៣] នឹងអនុសាសនីបាដិ-
ហារ្យ ។ លំដាប់នោះ កាលភិក្ខុទាំងនោះដែលព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុទូន្មាន
ប្រៀនប្រដៅ (ដោយធម្មីកថា) ជាអាទេសនាបាដិហារ្យនឹងអនុសាសនី-
បាដិហារ្យ ដែលព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុទូន្មានប្រៀនប្រដៅ (ដោយធម្មី-
កថា) ជាឥទ្ធិបាដិហារ្យនឹងអនុសាសនីបាដិហារ្យ ក៏កើតធម្មចក្ខុ ដ៏ប្រាស-
ចាកធូលី ប្រាសចាកមន្ទិល (ដោយបញ្ញាថា) ធម្មជាតណា
មួយមានសេចក្តីកើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតទាំងអស់នោះ រមែងរលត់
ទៅវិញជាធម្មតា ។ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ ហៅភិក្ខុទាំងឡាយ
មកថា ម្នាលអាវុសោ ពួកយើងនាំគ្នាទៅកាន់សំណាក់ព្រះមានព្រះភាគ

១ សំដែងនូវចិត្តរបស់បុគ្គលដទៃ ហៅថា អាទេសនាបាដិហារ្យ ។ ២ ធម៌ទេសនា
ទាំងអស់ហៅថា អនុសាសនីបាដិហារ្យ ។ ៣ ប្រៀនប្រដៅដោយសំដែងឫទ្ធិហៅថា ឥទ្ធិបា-
ដិហារ្យ (ដីកា) ។

[illegible] តស្ស [illegible] [illegible] [illegible] សោ [illegible] ។
អថខោ សារីបុត្តមោគ្គល្លានា តានិ បញ្ច ភិក្ខុសតានិ
អាទាយ យេន វេឡុវនំ តេនុបសង្កមឹសុ ។ អថខោ
កោកាលិកោ ទេវទត្តំ ឧដ្ឋាបេសិ ឧដ្ឋេហិ អាវុសោ
ទេវទត្ត នីតា តេ ភិក្ខូ សារីបុត្តមោគ្គល្លានេហិ ននុ
ត្វំ អាវុសោ ទេវទត្ត មយា វុត្តោ មា អាវុសោ ទេវទត្ត
សារីបុត្តមោគ្គល្លានេ វិស្សាសិ បាបិច្ឆា សារីបុត្ត-
មោគ្គល្លានា បាបិកានំ ឥច្ឆានំ វសំ គតាតិ ។ អថខោ
ទេវទត្តស្ស តត្ថេវ ឧណ្ហំ លោហិតំ មុខតោ ឧគ្គញ្ឆិ ។

[៨៩] អថខោ សារីបុត្តមោគ្គល្លានា យេន ភគវា
តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកម-
ន្តំ និសីទឹសុ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា
សារីបុត្តោ ភគវន្តំ ឯតទវោច សាធុ ភន្តេ ភេទកានុ-
វត្តកា ភិក្ខូ បុន ឧបសម្បជ្ជេយ្យុន្តិ ។ អលំ សារីបុត្ត
មា តេ រុច្ចិ ភេទកានុវត្តកានំ ភិក្ខូនំ បុន ឧបសម្បទា

លោកអង្គណា ចូលចិត្តនឹងធម៌របស់ព្រះមានព្រះភាគនោះ ចូរលោកអង្គ
នោះនិមន្តមក ។ ទើបព្រះសារីបុត្តនិងព្រះមោគ្គល្លាន នាំភិក្ខុ ៥០០ រូប
នោះចូលទៅកាន់វត្តវេឡុវ័ន ។ លំដាប់នោះ កោកាលិកភិក្ខុដាស់ទេវទត្ត
ឲ្យក្រោកឡើងថា ម្នាលអាវុសោ ទេវទត្ត ចូរអ្នកក្រោកឡើង ព្រោះសា-
រីបុត្តនិងមោគ្គល្លាននាំភិក្ខុទាំងនោះទៅហើយ ម្នាលអាវុសោ ទេវទត្ត យើង
បាននិយាយប្រាប់អ្នកថា ម្នាលអាវុសោ ទេវទត្ត អ្នកកុំទុកចិត្តសារីបុត្ត
និងមោគ្គល្លានឡើយ ព្រោះសារីបុត្តនិងមោគ្គល្លាន (នោះ) ជាមនុស្ស
ប្រាថ្នាលាមក លុះនូវអំណាចសេចក្ដីប្រាថ្នាអាក្រក់ [illegible] ។
លំដាប់នោះ ទេវទត្តក៏ក្អួតឈាមក្ដៅចេញមកពីមាត់ក្នុងទីនោះ ។

[៨៩] គ្រានោះ ព្រះសារីបុត្តនិងមោគ្គល្លាន ចូលទៅគាល់ព្រះ
មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះ
ភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ
ទើបព្រះសារីបុត្តមានអាយុ ក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រ
ព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយដែល
ជាអ្នកប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុ ដែលបំបែកសង្ឃ បានឧបសម្បទាជាថ្មីទៀត ។ ព្រះអង្គ
ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលសារីបុត្ត អ្នកកុំចូលចិត្តនឹងការឲ្យពួកភិក្ខុជាអ្នក
ប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុ ដែលបំបែកសង្ឃ បានឧបសម្បទាជាថ្មីទៀតឡើយ

ទេឧហិ ចំ សារីបុត្ត ពេឧតាយុត្តេក ភិក្ខូ ថុល្លច្ចយំ ទេសាបេហិ ។ កថំ បន តេ សារីបុត្ត ទេវទត្តោ បដិ-បជ្ជីតិ ។ យថេវ ភន្តេ ភគវា ពហុទេវ រត្តិំ ភិក្ខូ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេត្វា សមាទបេត្វា សមុត្តេ-ជេត្វា សម្បហំសេត្វា មំ អជ្ឈេសិ វិគតថីនមិទ្ធោ ខោ សារីបុត្ត ភិក្ខុសង្ឃោ បដិភាតុ តំ សារីបុត្ត ភិក្ខូនំ ធម្មីកថា បិដ្ឋិ មេ អាគិលាយតិ តមហំ អាយ-មិស្សាមីតិ ឯវមេវ ខោ ភន្តេ ទេវទត្តោ បដិបជ្ជីតិ ។

(៦០) អថខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ភូតបុព្វំ ភិក្ខវេ អរញ្ញាយតនេ មហាសរសី អហោសិ តំ នាគា ឧបនិស្សាយ វិហ-រិំសុ ។ តេ ច(១) តំ សរសិំ ឱគាហេត្វា សោណ្ឌាយ ភិស-មុឡាលំ អព្ពុហិត្វា(២) សុធោតំ ធោវិត្វា អកទ្ទមំ សង្ខាទិត្វា អជ្ឈោហរន្តិ ។ តេសំ តំ វណ្ណាយ ចេវ ហោតិ ពលាយ ច ។ ន ច តតោនិទានំ មរណំ វា មរណមត្តំ

១ ម. ឆេដ្ឋកេសុ ឋានេសុ ទិស្សតិ ។ ២ ម. អព្ពាហិត្វា ។

ម្នាលសារីបុត្ត បើដូច្នោះ ចូរអ្នកឲ្យភិក្ខុដែលប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុ ដែលបំបែកសង្ឃ (នោះ) សំដែងអាបត្តិថុល្លច្ច័យចេញចុះ ម្នាលសារីបុត្ត ចុះទេវទត្តប្រតិបត្តិចំពោះអ្នកដូចម្តេច ។ ព្រះសារីបុត្តក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ព្រះមានព្រះភាគបានធ្វើភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យយល់ច្បាស់ ឲ្យកាន់យកប្រព្រឹត្ត ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថា ទាល់តែយប់ជ្រៅ ទើបបានត្រាស់នឹងព្រះអង្គថា ម្នាលសារីបុត្ត ភិក្ខុសង្ឃប្រាសចាកសេចក្តីងោកងុយហើយ ម្នាលសារីបុត្ត ចូរអ្នកបំភ្លឺធម្មីកថា ចំពោះភិក្ខុទាំងឡាយនោះចុះ ព្រោះតថាគតឈឺខ្នង តថាគតនឹងសំរាលខ្នង សម្រាកបន្តិច យ៉ាងនេះយ៉ាងណា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ទេវទត្តក៏ប្រតិបត្តិយ៉ាងនោះដែរ ។

(៦០) លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ រឿងធ្លាប់មានមកហើយ មានដំរីច្រើននៅអាស្រ័យនូវស្រះធំ ១ ជិតព្រៃណាមួយ ។ ដំរីទាំងនោះចុះកាន់ស្រះនោះ ដកយកក្រអៅឈូកដោយប្រមោយលាងស្អាត ហើយទំពាលេបរបស់ដែលគ្មានភក់នោះទៅ ។ ក្រអៅឈូកនោះក៏នាំឲ្យមានពណ៌សម្បុរនិងកំលាំងដល់ដំរីទាំងនោះ ។ ដំរីទាំងនោះក៏មិនបានដល់នូវសេចក្តីស្លាប់ឬ

មរណាមន្តំ ក ទុក្ខំ ។ តេសំ យោ បន ភិក្ខវេ ម តោ-
ភាតាប បុព្វសិក្ខាមាហ ឥត្ថារា ហតា (១) ភិក្ខូ ម្នាមា
តេ ធំ សរសី ទិដ្ឋិហេតុ សោ ឃ្លាយ ក៏សមុទ្យាលី
អត្ថុបិត្វា ៤ សុវត្ថាពរិតំ វត្ថារេទា សក្កុជ្ជ សម្ពុ-
ធិត្វា អជ្ឈោបាមត្តិ ។ តេសំ តំ ទេ វណ្ណាយ បោតំ ០
ពណាយ ។ តតោ និគាច្ឆ ០ មរណំ ក និច្ចជ្ជ មរណាមន្តំ
ក ទុក្ខំ បរមេ ។ ភោ ភិក្ខវេ ទេវតា្ត មហាទុក្ខំ
តាបណោ មហាសុត្តិត ។

[៦១] មហារកមាស្ស មហា វិតក្កតោ
កិសំ យសាចស្ស (២) ធម៌សុ ផត្ថតោ
និច្ចោ មន្តំ អភិតក្កយិត្វា
មហាទុក្ខំ តាបណោ មហាសុត្តិត ។

[៦២] អដ្ឋហិ ភិក្ខវេ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ
ទុក្ខយ្យំ តត្ថមហាតិ ។ កតមេហិ អដ្ឋហិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ

---

១ ម [illegible] ២ ម. [illegible] ។ ម. [illegible] ។

ឱ្យសេចក្តីទុក្ខដល់ផងខ្ញុំ ព្រោះតែខ្ញុំស៊ីគ្រាប់ឈូកនោះទេ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណែកខាងក្នុងដ៏ក្តៅ ក៏ដីស្មៅនិងក្តួចដ៏ក្តៅ
យកគ្រាប់ដីទាំងនោះ ក៏នាំគ្នាចុះកាន់ស្រះនោះ ហើយដកគ្រាប់ឈូក
ដោយប្រមាយ តែមិនបានឈរនឹកឃើញស្លូតដោយក៏ទទាសេចក្តីក
ទៅ ។ គ្រាប់ឈូកនោះក៏មិនបានឡើងកើតសេចក្តីទុក្ខដល់វាទាំងនោះ
ឡើយ ។ (ដីស្មៅនឹងក្តួចដ៏ក្តៅទាំងឡាយ) តែដល់នូវសេចក្តីស្លាប់
ឬសេចក្តីទុក្ខជិតនឹងស្លាប់ ព្រោះតែទំពាស៊ីរបស់មិនស្អាតនោះ ជាហេតុ
(យ៉ាងណាមិញ) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទេវទត្តដែលជាមនុស្សតក
នឹងដល់សេចក្តីវិបាក ហ្វូងនេះមានតែគ្នា យ៉ាងនោះដែរ ។

(៦១) កាលនិយាតិក្បក្ខុ គាស់ត្រឡប់នៃដង្ហែរសាស៊ីគ្រាប់
ឈូកក្នុងស្រះ ក្នុងដីកំដៅតាមដីនោះ ក៏ទំពាស៊ីគ្រាប់ឈូក
ទាំងនោះ ដល់នូវសេចក្តីស្លាប់ យ៉ាងណាមិញ ទេវទត្តដែល
ធ្វើតាមតថាគត ក៏ដល់សេចក្តីលំបាកហើយនឹងស្លាប់ យ៉ាង
នោះដែរ ។

(៦២) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៨ ប្រការ
ដើម្បីដល់នូវទុក្ខក្នុងឋាន ។ អង្គ ៨ ប្រការតើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុ

ភិក្ខុ សោតា ច ហោតិ សាវេតា ច ឧគ្គហេតា ច ធារេតា ច វិញ្ញាតា ច វិញ្ញាបេតា ច កុសលោ ច សហិតាសហិតស្ស នោ ច កលហការកោ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ អដ្ឋហង្គេហិ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ ទូតេយ្យំ គន្តុមរហតិ ។

(៦៣) អដ្ឋហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតោ សារីបុត្តោ ទូតេយ្យំ គន្តុមរហតិ ។ កតមេហិ អដ្ឋហិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ សារីបុត្តោ សោតា ច ហោតិ សាវេតា ច ឧគ្គហេតា ច ធារេតា ច វិញ្ញាតា ច វិញ្ញាបេតា ច កុសលោ ច សហិតាសហិតស្ស នោ ច កលហការកោ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ អដ្ឋហង្គេហិ សមន្នាគតោ សារីបុត្តោ ទូតេយ្យំ គន្តុមរហតីតិ ។

(៦៤) យោ វេ ន ព្យថតិ បត្វា បរិសំ ឧគ្គវាទិនឹ(១)
ន ច ហាបេតិ វចនំ ន ច ឆាទេតិ សាសនំ
អសន្ទិទ្ធញ្ច អក្ខាតិ បុច្ឆិតោ ន ច កុប្បតិ(២)
ស វេ តាទិសកោ ភិក្ខុ ទូតេយ្យំ គន្តុមរហតីតិ ។

១ ម. ឧគ្គវាទិនំ ។ ២ ម. បុច្ឆិតោ ន ច កុប្បតិ ។

ទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកស្តាប់បានដោយខ្លួនឯង ១ ញុំាងបុគ្គលដទៃឲ្យស្តាប់បាន ១ ចាំរៀនយក ១ ចេះចាំទុកស្ទាត់ ១ ដឹងសេចក្តីដោយខ្លួនឯង ១ ញុំាងបុគ្គលដទៃឲ្យដឹងសេចក្តីនោះ ១ ឈ្លាសវៃក្នុងហេតុដែលគួរនឹងមិនគួរ ១ ជាអ្នកមិនធ្វើនូវជំលោះ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៨ ប្រការនេះឯង ទើបគួរដល់នូវទូតកម្មបាន ។

(៦៣) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សារីបុត្តប្រកបដោយអង្គ ៨ ប្រការ ទើបគួរដល់នូវទូតកម្មបាន ។ អង្គ ៨ ប្រការនោះតើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ សារីបុត្តជាអ្នកស្តាប់បានដោយខ្លួនឯង ១ ញុំាងបុគ្គលដទៃឲ្យស្តាប់បាន ១ ចាំរៀនយក ១ ចេះចាំទុកស្ទាត់ ១ ដឹងសេចក្តីដោយខ្លួនឯង ១ ញុំាងបុគ្គលដទៃឲ្យដឹងសេចក្តី ១ ឈ្លាសវៃក្នុងហេតុដែលគួរនឹងមិនគួរ ១ ជាអ្នកមិនធ្វើនូវជំលោះ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សារីបុត្តប្រកបដោយអង្គ ៨ ប្រការនេះឯង ទើបគួរដល់នូវទូតកម្មបាន ។

(៦៤) ភិក្ខុណា ទៅដល់បរិសទ្យដែលពោលពាក្យបង្រ្គើម
ហើយមិនញាប់ញ័រ ១ មិនបំភ្លេចពាក្យ ១ មិនលាក់ពាក្យ
បណ្តាំ ១ ច្រាប់មិនឲ្យច្រឡំពាក្យ ១ គេសួរមកហើយមិន
ខឹង ១ ភិក្ខុប្រាកដដូច្នោះនោះឯង ទើបគួរដល់ទូតកម្មបាន ។

[៦៥] អដ្ឋហិ ភិក្ខវេ អសទ្ធម្មេហិ អភិភូតោ បរិយាទិន្នចិត្តោ ទេវទត្តោ អាបាយិកោ នេរយិកោ កប្បដ្ឋោ អតេកិច្ឆោ ។ កតមេហិ អដ្ឋហិ ។ លាភេន ភិក្ខវេ អភិភូតោ បរិយាទិន្នចិត្តោ ទេវទត្តោ អាបាយិកោ នេរយិកោ កប្បដ្ឋោ អតេកិច្ឆោ អលាភេន ភិក្ខវេ ។ បេ ។ យសេន ភិក្ខវេ ។ បេ ។ អយសេន ភិក្ខវេ ។ បេ ។ សក្ការេន ភិក្ខវេ ។ បេ ។ អសក្ការេន ភិក្ខវេ ។ បេ ។ បាបិច្ឆតាយ ភិក្ខវេ ។ បេ ។ បាបមិត្តតាយ ភិក្ខវេ អភិភូតោ បរិយាទិន្នចិត្តោ ទេវទត្តោ អាបាយិកោ នេរយិកោ កប្បដ្ឋោ អតេកិច្ឆោ ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ អដ្ឋហិ អសទ្ធម្មេហិ អភិភូតោ បរិយាទិន្នចិត្តោ ទេវទត្តោ អាបាយិកោ នេរយិកោ កប្បដ្ឋោ អតេកិច្ឆោ ។ សាធុ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ឧប្បន្នំ លាភំ អភិភុយ្យ អភិភុយ្យ វិហរេយ្យ ឧប្បន្នំ អលាភំ ។ បេ ។ ឧប្បន្នំ យសំ ឧប្បន្នំ

[៦៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទេវទត្តត្រូវអសទ្ធម្ម (លោកធម៌) ទាំង ៨ ប្រការ គ្របសង្កត់ មានចិត្តប្រែប្រួល ជាអ្នកទៅកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក ឋិតនៅអស់មួយកប្ប កែខៃលែងបាន ។ អសទ្ធម្ម ៨ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទេវទត្តត្រូវលាភគ្របសង្កត់ មានចិត្តប្រែប្រួល ជាអ្នកទៅកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក ឋិតនៅអស់មួយកប្ប កែខៃលែងបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះមិនមានលាភ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះយស ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះមិនមានយស ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះសក្ការៈ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះមិនមានសក្ការៈ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះខ្លួនមានសេចក្តីប្រាថ្នាអាក្រក់ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទេវទត្តត្រូវភាវៈជាបាបមិត្តគ្របសង្កត់ មានចិត្តប្រែប្រួល ជាអ្នកទៅកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក ឋិតនៅអស់មួយកប្ប កែខៃលែងបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទេវទត្តត្រូវអសទ្ធម្មទាំង ៨ ប្រការនេះគ្របសង្កត់ មានចិត្តប្រែប្រួល ជាអ្នកទៅកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក ឋិតនៅអស់មួយកប្ប កែខៃលែងបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគប្បីសង្កត់សង្កិន ញាំញី នូវលាភដែលកើតឡើងហើយ នូវអលាភដែលកើតឡើងហើយ ។ បេ ។ នូវយសដែលកើតឡើងហើយ នូវអយសដែលកើតឡើងហើយ

អយសំ ឧប្បន្នំ សក្ការំ ឧប្បន្នំ អសក្ការំ ឧប្បន្នំ បា-បិច្ឆតំ ។ បេ ។ ឧប្បន្នំ បាបមិត្តតំ អភិភុយ្យ អភិភុយ្យ វិហរេយ្យ កញ្ច[១] ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អត្ថវសំ បដិច្ច ឧប្បន្នំ លាភំ អភិភុយ្យ អភិភុយ្យ វិហរេយ្យ ឧប្បន្នំ អលាភំ ។ បេ ។ ឧប្បន្នំ យសំ ឧប្បន្នំ អយសំ ឧប្បន្នំ សក្ការំ ឧប្បន្នំ អសក្ការំ ឧប្បន្នំ បាបិច្ឆតំ ។ បេ ។ ឧប្បន្នំ បាបមិត្តតំ អភិភុយ្យ អភិភុយ្យ វិហរេយ្យ យំ ហិស្ស ភិក្ខវេ ឧប្បន្នំ លាភំ អនភិភុយ្យ វិហរតោ ឧប្បជ្ជេយ្យុំ អាសវា វិឃាតបរិឡាហា ឧប្បន្នំ លាភំ អភិភុយ្យ អភិភុយ្យ វិហរតោ ឯវំស តេ អាសវា វិឃាតបរិឡាហា ន ហោន្តិ យំ ហិស្ស ភិក្ខវេ ឧប្បន្នំ អលាភំ ។ បេ ។ ឧប្បន្នំ យសំ ឧប្បន្នំ អយសំ ឧប្បន្នំ សក្ការំ ឧប្បន្នំ អសក្ការំ

១ ម. កិញ្ច ។ សព្វត្ថ កញ្ច ទិស្សតិ ។

នូវសក្ការៈដែលកើតឡើងហើយ នូវអសក្ការៈដែលកើតឡើងហើយ នូវសេចក្តីប្រាថ្នាអាក្រក់ដែលកើតឡើងហើយ ។ បេ ។ គ្របសង្កត់នូវភាពជាបាបមិត្តដែលកើតឡើងហើយ ជាការល្អពិត ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគប្បីសង្កត់សង្កិន នូវលាភដែលកើតឡើងហើយ នូវអលាភៈដែលកើតឡើងហើយ ។ បេ ។ នូវយសដែលកើតឡើងហើយ នូវអយសដែលកើតឡើងហើយ នូវសក្ការៈដែលកើតឡើងហើយ នូវអសក្ការៈដែលកើតឡើងហើយ នូវសេចក្តីប្រាថ្នាអាក្រក់ដែលកើតឡើងហើយ ។ បេ ។ គ្របសង្កត់ នូវភាវៈជាបាបមិត្តដែលកើតឡើងហើយ ព្រោះអាស្រ័យប្រយោជន៍ដូចម្តេច ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថា បើភិក្ខុមិនបានសង្កត់សង្កិននូវលាភណា ដែលកើតឡើងហើយ អាសវៈទាំងឡាយ គឺសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ និងសេចក្តីក្តៅក្រហាយគប្បីកើតឡើង (ដល់ភិក្ខុនោះ) កាលបើភិក្ខុបានសង្កត់សង្កិនញាំញី នូវលាភដែលកើតឡើងហើយ យ៉ាងនេះ អាសវៈទាំងនោះ គឺសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ និងសេចក្តីក្តៅក្រហាយ រមែងមិនមានដល់ (ភិក្ខុនោះ) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថា បើភិក្ខុនោះមិនសង្កត់សង្កិន នូវអលាភណាដែលកើតឡើងហើយ ។ បេ ។ នូវយសដែលកើតឡើងហើយ នូវអយសដែលកើតឡើងហើយ នូវសក្ការៈដែលកើតឡើងហើយ នូវអសក្ការៈដែលកើតឡើងហើយ

សង្ខេបទុក្ខរោ ទេវទត្តិ អដ្ឋ អសទ្ធម្មា

ឧប្បន្នំ បាបិច្ឆតំ ។ បេ ។ ឧប្បន្នំ បាបមិត្តតំ អនភិភុយ្យ វិហរតោ ឧប្បជ្ជេយ្យុំ អាសវា វិឃាតបរិឡាហា ឧប្បន្នំ អលាភំ ឧប្បន្នំ បាបមិត្តតំ អភិភុយ្យ អភិភុយ្យ វិហរតោ ឯវំស តេ អាសវា វិឃាតបរិឡាហា ន ហោន្តិ ឥមំ ខោ អត្ថវសំ បដិច្ច ភិក្ខុ ឧប្បន្នំ លាភំ អភិភុយ្យ អភិ- ភុយ្យ វិហរេយ្យ ឧប្បន្នំ អលាភំ ។ បេ ។ ឧប្បន្នំ យសំ ឧប្បន្នំ អយសំ ឧប្បន្នំ សក្ការំ ឧប្បន្នំ អសក្ការំ ឧប្បន្នំ បាបិច្ឆតំ ។ បេ ។ ឧប្បន្នំ បាបមិត្តតំ អភិភុយ្យ អភិភុយ្យ វិហរេយ្យ ។ តស្មាតិហ ភិក្ខវេ ឧប្បន្នំ លាភំ អភិភុយ្យ អភិភុយ្យ វិហរិស្សាម ។ ឧប្បន្នំ អលាភំ ។ បេ ។ ឧប្បន្នំ យសំ ឧប្បន្នំ អយសំ ឧប្បន្នំ សក្ការំ ឧប្បន្នំ អសក្ការំ

សង្ខេបទុក្ខកៈ រឿងទេវទត្ត ចំនួនអសទ្ធម្ម ៨ ប្រការ

សេចក្តីប្រាថ្នាលាមក ដែលកើតឡើងហើយ ។ បេ ។ កាលភិក្ខុមិនសង្កត់សង្កិននូវភាពជាបាបមិត្តដែលកើតឡើងហើយទេ ក៏អាសវកិលេសទាំងឡាយ គឺសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់នឹងសេចក្តីក្តៅក្រហាយ គប្បីកើតឡើងដល់ភិក្ខុនោះ កាលបើភិក្ខុបានសង្កត់សង្កិនញាំញី នូវលាភដែលកើតឡើងហើយ នូវភាពជាបាបមិត្តដែលកើតឡើងហើយ អាសវកិលេសទាំងនោះ គឺសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ នឹងសេចក្តីក្តៅក្រហាយ រមែងមិនមាន (ដល់ភិក្ខុនោះ) យ៉ាងនេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគប្បីសង្កត់សង្កិន នូវលាភដែលកើតឡើងហើយ នូវអលាភដែលកើតឡើងហើយ ។ បេ ។ នូវយសដែលកើតឡើងហើយ នូវអយសដែលកើតឡើងហើយ នូវសក្ការៈដែលកើតឡើងហើយ នូវអសក្ការៈដែលកើតឡើងហើយ នូវសេចក្តីប្រាថ្នាលាមកដែលកើតឡើងហើយ ។ បេ ។ គ្រប់សង្កត់ នូវភាពជាបាបមិត្តដែលកើតឡើងហើយ ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍នេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះហេតុដូច្នេះ គប្បីសិក្សាយ៉ាងនេះ ថាយើងទាំងឡាយសង្កត់សង្កិនញាំញី នូវលាភដែលកើតឡើងហើយ ។ យើងទាំងឡាយសង្កត់សង្កិនញាំញី នូវអលាភដែលកើតឡើងហើយ ។ បេ ។ នូវយសដែលកើតឡើងហើយ នូវអយសដែលកើតឡើងហើយ នូវសក្ការៈដែលកើតឡើងហើយ នូវអសក្ការៈដែលកើតឡើងហើយ

ទិ ឧប្បន្នំ បាបិច្ឆតំ ។ បេ ។ ឧប្បន្នំ បាបមិត្តតំ អភិភុយ្យ អភិភុយ្យ វិហរិស្សាមាតិ ឯវញ្ហិ វោ ភិក្ខវេ សិក្ខិតព្ពន្តិ ។

(៦៦) តីហិ ភិក្ខវេ អសទ្ធម្មេហិ អភិភូតោ បរិយាទិន្នចិត្តោ ទេវទត្តោ អាបាយិកោ នេរយិកោ កប្បដ្ឋោ អតេកិច្ឆោ ។ កតមេហិ តីហិ ។ បាបិច្ឆតា បាបមិត្តតា ឱរមត្តកេន វិសេសាធិគមេន អន្តរា វោសានំ អាបាទិ ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ តីហិ អសទ្ធម្មេហិ អភិភូតោ បរិយាទិន្នចិត្តោ ទេវទត្តោ អាបាយិកោ នេរយិកោ កប្បដ្ឋោ អតេកិច្ឆោតិ[១]

(៦៧) មា ជាតុ កោចិ លោកស្មឹ
បាបិច្ឆោ ឧបបជ្ជថ[២]
តទមិនាបិ ជានាថ
បាបិច្ឆានំ យថា គតិ ។
បណ្ឌិតោតិ សមញ្ញាតោ
ភាវិតត្តោតិ សម្មតោ
ជលំវ យសសា អដ្ឋា
ទេវទត្តោតិ មេ សុតំ ។

១ ឱ. ម. កប្បដ្ឋោ អតេកិច្ឆោ ។ ២ ម. ឧទបជ្ជថ ។

នូវសេចក្តីប្រាថ្នាអាក្រក់ដែលកើតឡើងហើយ ។ បេ ។ គ្រប់សង្កត់នូវភាពជាអ្នកមានមិត្តអាក្រក់ដែលកើតឡើងហើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសិក្សា យ៉ាងនេះចុះ ។

(៦៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទេវទត្តត្រូវអសទ្ធម្ម ៣ ប្រការគ្របសង្កត់ មានចិត្តប្រែប្រួល ជាបុគ្គលទៅកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក ឋិតនៅអស់ ១ កប្ប កែខ្លួនលែងបាន ។ អសទ្ធម្ម ៣ ប្រការតើដូចម្តេចខ្លះ ។ (អសទ្ធម្ម ៣ ប្រការនោះគឺ) សេចក្តីប្រាថ្នាអាក្រក់ ១ ភាពជាអ្នកមានមិត្ត ១ ដល់នូវសេចក្តីឃាកឃាយ ក្នុងពាក់កណ្តាល ដោយការយល់នូវគុណវិសេសត្រឹមតែឈានដ៏ថោកទាប ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទេវទត្តត្រូវអសទ្ធម្មទាំង ៣ ប្រការនេះគ្របសង្កត់ហើយ មានចិត្តប្រែប្រួល ជាអ្នកទៅកើតក្នុងអបាយ កើតក្នុងនរក ឋិតនៅអស់ ១ កប្ប ។

(៦៧) បុគ្គលណាមួយជាអ្នកប្រាថ្នាលាមក កុំកើតក្នុងលោកឡើយ ដំណើរនៃបុគ្គលមានសេចក្តីប្រាថ្នាលាមកទាំងឡាយ យ៉ាងណា អ្នកទាំងឡាយចូរដឹងនូវដំណើរនោះដោយហេតុនេះចុះ ។ ខ្ញុំបានឮថា ទេវទត្តត្រូវគេសន្មតថាឈ្មោះជាបណ្ឌិត អ្នកផងសន្មតថាជាអ្នកមានចិត្តបានអប់រំហើយ ទេវទត្តហាក់ដូចជាកាលរុងរឿង ដោយយសបរិវារ ។

សោ បមាទំ អនុចិណ្ណោ
អាសជ្ជ នំ តថាគតំ
អវីចិនិរយំ បត្តោ
ចតុទ្វារំ ភយានកំ ។
អទុដ្ឋស្ស ហិ យោ ទុព្ភេ[១]
បាបកម្មំ អកុព្វតោ
តមេវ បាបំ ផុសតិ
ទុដ្ឋចិត្តំ អនាទរំ ។
សមុទ្ទំ វិសកុម្ភេន
យោ មញ្ញេយ្យ បទូសិតុំ
ន សោ តេន បទូសេយ្យ
ភិស្មា ហិ ឧទធី មហា
ឯវមេវ តថាគតំ
យោ វាទេនុបហិំសតិ
សមគតំ[២] សន្តចិត្តំ
វាទោ តម្ហិ ន រូហតិ ។

១ ឧ. ទុព្ភេ ។ ២ ឧ. សម្មគ្គតំ ។ ម. សមគ្គតំ ។

ទេវទត្តនោះឯង កើតសេចក្ដីប្រមាទហើយ ។ ហើយបៀតបៀនតថាគតនោះ ក៏ធ្លាក់ទៅកើតក្នុងនរកអវិចិមានទ្វារ ៤ ដែលគួរខ្លាច ។ សេចក្ដីថា ជនណាប្រទូស្ដចំពោះបុគ្គលដែលមិនបានប្រទូស្ដ មិនបានធ្វើអំពើអាក្រក់ បាបតែងពាល់ត្រូវបុគ្គលដែលមានចិត្តប្រទូស្ដ អ្នកមិនអើពើនោះវិញ ។ អ្នកណាប៉ងប្រទូស្ដនូវសមុទ្រដោយថ្នាំពិស ១ ក្អម អ្នកនោះឯងមិនអាចនឹងប្រទូស្ដដោយថ្នាំពិស ១ ក្អមនោះបានឡើយ ព្រោះថា សមុទ្រធំទូលាយគួរឲ្យស្ញប់ស្ញែង (សេចក្ដីនេះ) មានឧបមាយ៉ាងណា បានឧបមេយ្យដូចជានរណាប្រទូស្ដនឹងតថាគត ដែលមានចិត្តស្មើ មានចិត្តស្ងប់ ដោយពាក្យពាលទោស ពាក្យជាទោសនោះមិនបានលូតលាស់ចំរើនទៀតក្នុងតថាគតនោះឡើយ ។

តាទិសំ មិត្តំ កុព្វេថ
តញ្ច សេវេយ្យ[១] បណ្ឌិតោ
យស្ស មគ្គានុគោ ភិក្ខុ
ខយំ ទុក្ខស្ស បាបុណេតិ ។

(៦៤) អថខោ អាយស្មា ឧបាលិ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា ឧបាលិ ភគវន្តំ ឯតទវោច សង្ឃរាជិ សង្ឃរាជីតិ ភន្តេ វុច្ចតិ កិត្តាវតា នុ ខោ ភន្តេ សង្ឃរាជិ ហោតិ នោ ច សង្ឃភេទោ កិត្តាវតា ច បន សង្ឃរាជិ ចេវ ហោតិ សង្ឃភេទោ ចាតិ ។ ឯកតោ ឧបាលិ ឯកោ ហោតិ ឯកតោ ទ្វេ ចតុត្ថោ អនុស្សាវេតិ សលាកំ គាហេតិ អយំ ធម្មោ អយំ វិនយោ ឥទំ សត្ថុសាសនំ ឥមំ គណ្ហថ ឥមំ រោចេថាតិ ឯវម្បិ ខោ ឧបាលិ សង្ឃរាជិ ហោតិ នោ ច សង្ឃភេទោ ។ ឯកតោ ឧបាលិ ទ្វេ ហោន្តិ

១ ឱ. សេវេថ ។

ភិក្ខុដើរទៅតាមក្រោយ នៃមិត្តណា គប្បីដល់នូវកិរិយា
ក្ស័យទៅនៃទុក្ខបាន ភិក្ខុជាបណ្ឌិត គប្បីធ្វើនូវសេចក្ដីស្និទ្ធ
ស្នាលនឹងមិត្តដូច្នោះផង គប្បីសេពគប់នឹងមិត្តនោះផង ។

[៦៤] គ្រានោះ ព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុ ចូលទៅគាល់ព្រះមាន ព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ រួចអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះ អង្គដ៏ចំរើន សេចក្ដីប្រេះឆានៃសង្ឃ ដែលហៅថា សង្ឃរាជិ បពិត្រព្រះ អង្គដ៏ចំរើន សេចក្ដីប្រេះឆានៃសង្ឃ ដែលមិនមែនជាសង្ឃភេទ ដោយ ហេតុប៉ុន្មានយ៉ាង សេចក្ដីប្រេះឆានៃសង្ឃផង សង្ឃភេទផង ដោយហេតុ ប៉ុន្មានយ៉ាង ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុបែក គ្នា[១] មួយរូប ភិក្ខុបែកគ្នា[២] ពីររូប ឯភិក្ខុគំរប់ ៤[៣] សូត្រឲ្យភិក្ខុចាប់ ស្លាកហើយពោលថា នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យ នេះជាពាក្យប្រដៅរបស់ ព្រះសាស្ដា អ្នកទាំងឡាយ ចូរចាប់ស្លាកនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងស្លាក នេះចុះ ម្នាលឧបាលិ ហេតុយ៉ាងនេះឯង ហៅថា សេចក្ដីប្រេះឆានៃ សង្ឃ មិនមែនជាសង្ឃភេទទេ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុបែកគ្នាពីររូប

១ បែកខាងម្ខាង ។ ២ បែកខាងម្ខាងទៀត ៣ គម្រប់ទី ៤ (អដ្ឋកថា) ។

ឯកតោ ទ្វេ បញ្ចមោ អនុស្សាវេតិ សលាកំ គាហេតិ អយំ ធម្មោ អយំ វិនយោ ឥទំ សត្ថុសាសនំ ឥមំ គណ្ហថ ឥមំ រោចេថាតិ ឯវម្បិ ខោ ឧបាលិ សង្ឃរាជិ ហោតិ នោ ច សង្ឃភេទោ ។ ឯកតោ ឧបាលិ ទ្វេ ហោន្តិ ឯកតោ តយោ ឆដ្ឋោ អនុស្សាវេតិ សលាកំ គាហេតិ អយំ ធម្មោ អយំ វិនយោ ឥទំ សត្ថុសាសនំ ឥមំ គណ្ហថ ឥមំ រោចេថាតិ ឯវម្បិ ខោ ឧបាលិ សង្ឃរាជិ ហោតិ នោ ច សង្ឃភេទោ ។ ឯកតោ ឧបាលិ តយោ ហោន្តិ ឯកតោ តយោ សត្តមោ អនុស្សាវេតិ សលាកំ គាហេតិ អយំ ធម្មោ អយំ វិនយោ ឥទំ សត្ថុសាសនំ ឥមំ គណ្ហថ ឥមំ រោចេថាតិ ឯវម្បិ ខោ ឧបាលិ សង្ឃរាជិ ហោតិ នោ ច សង្ឃភេទោ ។ ឯកតោ ឧបាលិ តយោ ហោន្តិ ឯកតោ ចត្តារោ អដ្ឋមោ អនុស្សាវេតិ សលាកំ គាហេតិ អយំ ធម្មោ អយំ វិនយោ ឥទំ សត្ថុសាសនំ ឥមំ គណ្ហថ ឥមំ រោចេថាតិ ឯវម្បិ ខោ ឧបាលិ

ភិក្ខុបែកម្ខាងពីររូប ឯភិក្ខុជាគំរប់ ៥ សូត្រឲ្យភិក្ខុចាប់ស្លាកហើយពាក្យថា នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យ នេះជាពាក្យប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា អ្នកទាំងឡាយ ចូរចាប់ស្លាកនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងស្លាកនេះចុះ ម្នាលឧបាលិ ហេតុយ៉ាងនេះឯង ទៅជាសេចក្តីប្រេះបាក់នៃសង្ឃ មិនមែនជាសង្ឃភេទទេ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុបែកម្ខាងពីររូប ភិក្ខុបែកម្ខាងបីរូប ឯភិក្ខុជាគំរប់ ៦ សូត្រឲ្យភិក្ខុចាប់ស្លាកដោយពាក្យថា នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យ នេះជាពាក្យប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា អ្នកទាំងឡាយចូរចាប់ស្លាកនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងស្លាកនេះចុះ ម្នាលឧបាលិ ហេតុយ៉ាងនេះឯង ទៅជាសេចក្តីប្រេះបាក់នៃសង្ឃ មិនមែនជាសង្ឃភេទទេ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុបែកម្ខាង ៣ រូប ភិក្ខុបែកម្ខាង ៣ រូប ឯភិក្ខុជាគំរប់ ៧ សូត្រឲ្យភិក្ខុចាប់ស្លាកដោយពាក្យថា នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យ នេះជាពាក្យប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា អ្នកទាំងឡាយ ចូរចាប់ស្លាកនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងស្លាកនេះចុះ ម្នាលឧបាលិ ហេតុយ៉ាងនេះឯង ទៅជាសេចក្តីប្រេះបាក់នៃសង្ឃ មិនមែនជាសង្ឃភេទទេ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុបែកម្ខាង ៣ រូប ភិក្ខុបែកម្ខាង ៤ រូប ឯភិក្ខុជាគំរប់ ៨ សូត្រឲ្យភិក្ខុចាប់ស្លាកដោយពាក្យថា នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យ នេះជាពាក្យប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា អ្នកទាំងឡាយ ចូរចាប់ស្លាកនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងស្លាកនេះចុះ ម្នាលឧបាលិ ហេតុយ៉ាងនេះឯង

សង្ឃរាជិ ហោតិ នោ ច សង្ឃភេទោ ។ ឯកតោ ឧបាលិ ចត្តារោ ហោន្តិ ឯកតោ ចត្តារោ បញ្ចមោ អនុស្សាវេតិ សលាកំ គាហេតិ អយំ ធម្មោ អយំ វិនយោ ឥទំ សត្ថុសាសនំ ឥមំ គណ្ហថ ឥមំ រោចេថាតិ ឯវម្បិ ខោ ឧបាលិ សង្ឃរាជិ ចេវ ហោតិ សង្ឃភេទោ ច ។ នវន្នំ វា ឧបាលិ អតិរេកនវន្នំ វា សង្ឃរាជិ ចេវ ហោតិ សង្ឃភេទោ ច ។ ន ខោ ឧបាលិ ភិក្ខុនី សង្ឃំ ភិន្ទតិ អបិច ភេទាយ បរក្កមតិ ។ ន សិក្ខមានា សង្ឃំ ភិន្ទតិ ន សាមណេរោ សង្ឃំ ភិន្ទតិ ន សាមណេរី សង្ឃំ ភិន្ទតិ ន ឧបាសកោ សង្ឃំ ភិន្ទតិ ន ឧបាសិកា សង្ឃំ ភិន្ទតិ អបិច ភេទាយ បរក្កមតិ ។ ភិក្ខុ ខោ ឧបាលិ បកតត្តោ សមានសំវាសកោ សមានសីមាយំ ឋិតោ សង្ឃំ ភិន្ទតីតិ ។

ហៅថាសេចក្ដីប្រេះឆានៃសង្ឃ មិនមែនជាសង្ឃភេទទេ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុម្ខាង ៤ រូប ភិក្ខុម្ខាង ៤ រូប ឯភិក្ខុជាគំរប់ ៥ សូត្រឲ្យភិក្ខុចាប់ស្លាកដោយពាក្យថា នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យ នេះជាពាក្យប្រដៅរបស់ព្រះសាស្ដា អ្នកទាំងឡាយ ចូរចាប់ស្លាកនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងស្លាកនេះចុះ ម្នាលឧបាលិ ហេតុយ៉ាងនេះឯង ហៅថាសេចក្ដីប្រេះឆានៃសង្ឃផង ហៅថាសង្ឃភេទផង ។ ម្នាលឧបាលិ សេចក្ដីប្រេះឆានៃសង្ឃនឹងសង្ឃភេទ រមែងមានដល់ភិក្ខុ ៩ រូបក៏មាន ដល់ភិក្ខុច្រើនជាង ៩ រូបទៅក៏មាន ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុនីមិនឈ្មោះថា បំបែកសង្ឃទេ តែបានឈ្មោះថា ព្យាយាមដើម្បីបំបែក (សង្ឃ) សិក្ខមានាក៏មិនឈ្មោះថា បំបែកសង្ឃ សាមណេរក៏មិនឈ្មោះថា បំបែកសង្ឃ សាមណេរីក៏មិនឈ្មោះថា បំបែកសង្ឃ ឧបាសកក៏មិនឈ្មោះថា បំបែកសង្ឃ ឧបាសិកាក៏មិនឈ្មោះថា បំបែកសង្ឃ តែបានឈ្មោះថា ព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃ ។ ម្នាលឧបាលិ លុះតែភិក្ខុដែលមានខ្លួនជាប្រក្រតី(១) មានសំវាសស្មើគ្នា ឋិតនៅក្នុងសីមាជាមួយគ្នា ទើបឈ្មោះថា បំបែកសង្ឃ ។

---

១ ភិក្ខុដែលមានខ្លួនជាប្រក្រតី គឺភិក្ខុដែលសង្ឃមិនបានលើកវត្ត ឬភិក្ខុដែលបរិសុទ្ធ គឺឥតមានត្រូវអាបត្តិណាមួយ ។

(៦៨) សង្ឃភេទោ សង្ឃភេទោតិ ភន្តេ វុច្ចតិ កិត្តាវតា នុ ខោ ភន្តេ សង្ឃោ ភិន្នោ ហោតីតិ ។ ឥធុបាលិ ភិក្ខូ អធម្មំ ធម្មោតិ ទីបេន្តិ ធម្មំ អធម្មោតិ ទីបេន្តិ អវិនយំ វិនយោតិ ទីបេន្តិ វិនយំ អវិនយោតិ ទីបេន្តិ អភាសិតំ អលបិតំ តថាគតេន ភាសិតំ លបិ-តំ តថាគតេនាតិ ទីបេន្តិ ភាសិតំ លបិតំ តថាគតេន អភាសិតំ អលបិតំ តថាគតេនាតិ ទីបេន្តិ អនាចិណ្ណំ តថាគតេន អាចិណ្ណំ តថាគតេនាតិ ទីបេន្តិ អាចិណ្ណំ តថាគតេន អនាចិណ្ណំ តថាគតេនាតិ ទីបេន្តិ អបញ្ញត្តំ តថាគតេន បញ្ញត្តំ តថាគតេនាតិ ទីបេន្តិ បញ្ញត្តំ តថាគតេន អបញ្ញត្តំ តថាគតេនាតិ ទីបេន្តិ អនាបត្តឹ អាបត្តីតិ ទីបេន្តិ អាបត្តឹ អនាបត្តីតិ ទីបេន្តិ លហុកំ អាបត្តឹ គរុកា អាបត្តីតិ ទីបេន្តិ គរុកំ អាបត្តឹ

(៦៨) ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ពាក្យថាបែកសង្ឃ ព្រះអង្គត្រាស់ថា សង្ឃភេទ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ចុះសង្ឃដែលបែកគ្នា ដោយហេតុប៉ុន្មានយ៉ាង ។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់តបថា ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងសាសនានេះ សំដែងសភាពមិនមែនធម៌ថាជាធម៌ សំដែងធម៌ថាមិនមែនជាធម៌ សំដែងសភាពដែលមិនមែនវិន័យថាជាវិន័យ សំដែងវិន័យថាមិនមែនជាវិន័យ សំដែងធម៌វិន័យដែលតថាគតមិនបានសំដែង មិនបានពោលថា តថាគតបានសំដែងបានពោល សំដែងធម៌វិន័យដែលតថាគតបានសំដែង បានពោលថា តថាគតមិនបានសំដែង មិនបានពោលវិញ សំដែងវត្តដែលតថាគតមិនបានសន្សំមកហើយ ថាជាវត្តដែលតថាគតសន្សំមកហើយ សំដែងវត្តដែលតថាគតបានសន្សំមកហើយ ថាជាវត្តដែលតថាគតមិនបានសន្សំមកទេ សំដែងសិក្ខាបទ ដែលតថាគតមិនបានបញ្ញត្តថា តថាគតបានបញ្ញត្ត សំដែងសិក្ខាបទ ដែលតថាគតបានបញ្ញត្តហើយថា តថាគតមិនបានបញ្ញត្តទេ សំដែងអនាបត្តិ ថាជាអាបត្តិ សំដែងអាបត្តិ ថាជាអនាបត្តិ សំដែងលហុកាបត្តិ ថាជាគរុកាបត្តិ សំដែងគរុកាបត្តិ

លហុកា អាបត្តិ ឥមេហិ សាវសេសា អាបត្តិ អនវ-
សេសា អាបត្តិ ឥមេហិ អនវសេសា អាបត្តិ សាវសេសា
អាបត្តិ ឥមេហិ ទុដ្ឋុល្លា អាបត្តិ អទុដ្ឋុល្លា អាបត្តិ
ឥមេហិ អទុដ្ឋុល្លា អាបត្តិ ទុដ្ឋុល្លា អាបត្តិ ឥមេហិ ខោ
វីសេហិ អដ្ឋារសេហិ វត្ថូហិ អបកស្សន្តិ[១] អវបកាសន្តិ
អាវេណិកំ ឧបោសថំ[២] ករោន្តិ អាវេណិកំ បវារណំ
ករោន្តិ អាវេណិកំ សង្ឃកម្មំ ករោន្តិ ឯត្តាវតា ខោ
ឧបាលិ សង្ឃោ ភិន្នោ ហោតីតិ ។

[៧០] សង្ឃសាមគ្គី សង្ឃសាមគ្គីតិ ភន្តេ វុច្ចតិ
កិត្តាវតា នុ ខោ ភន្តេ សង្ឃោ សមគ្គោ ហោ-
តីតិ ។ ឥធុបាលិ ភិក្ខូ អធម្មំ អធម្មោតិ ទីបេន្តិ
ធម្មំ ធម្មោតិ ទីបេន្តិ អវិនយំ អវិនយោតិ ទីបេន្តិ
វិនយំ វិនយោតិ ទីបេន្តិ អភាសិតំ អលបិតំ តថាគ-
តេន អភាសិតំ អលបិតំ តថាគតេនាតិ ទីបេន្តិ

១ ម. អបកមន្តិ ។ ២ ម. អាវេណិកុបោសថំ ។ ម. អវបកស្សន្តិ អាវេ-
ណិកុបោសថំ ។

ជាលហុកាបត្តិ សំដែងសាវសេសាបត្តិ[១] ជាអនវសេសាបត្តិ[២]
សំដែងអនវសេសាបត្តិ ជាសាវសេសាបត្តិ សំដែងទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ជា
អទុដ្ឋុល្លាបត្តិ សំដែងអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ជាទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ភិក្ខុទាំងនោះតែងតែ
ទាញគៀរគេ (បរិស័ទ) ហើយធ្វើឧបោសថផ្សេងពីគ្នា ធ្វើបវារណាផ្សេង
ពីគ្នា ធ្វើសង្ឃកម្មផ្សេងពីគ្នា ដោយវត្ថុ ១៨ ប្រការនេះឯង ម្នាលឧបាលិ
សង្ឃដែលបែកគ្នាយ ដោយហេតុប៉ុណ្ណេះឯង ។

[៧០] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន
សេចក្តីព្រមព្រៀងនៃសង្ឃ ព្រះអង្គត្រាស់ថា សង្ឃសាមគ្គី
បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សង្ឃដែលព្រមព្រៀងគ្នា ដោយហេតុប៉ុន្មាន
ហ្ន៎ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់តបថា ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុទាំងឡាយ
ក្នុងសាសនានេះ សំដែងសភាពមិនមែនធម៌ថា មិនមែនធម៌ សំដែង
ធម៌ ជាធម៌ សំដែងសភាពមិនមែនជាវិន័យថា មិនមែនជាវិន័យ
សំដែងវិន័យ ថាជាវិន័យ សំដែងពាក្យ ដែលព្រះតថាគតមិនបាន
ត្រាស់ មិនបានពោល ថា ព្រះតថាគតមិនបានត្រាស់ មិនបានពោលទេ

១ សំដៅយកអាបត្តិ ៦ គង គឺសង្ឃាទិសេស ១ ថុល្លច្ច័យ ១ បាចិត្តិយ ១ បាដិទេសនីយៈ ១
ទុក្កដ ១ ទុព្ភាសិត ១ ។ ២ សំដៅយកបារាជិកាបត្តិ ([illegible]) ។

ភាសិតំ លបិតំ តថាគតេន ភាសិតំ លបិតំ ត-ថាគតេនាតិ ទីបេន្តិ អនាចិណ្ណំ តថាគតេន អនាចិណ្ណំ តថាគតេនាតិ ទីបេន្តិ អាចិណ្ណំ តថាគតេន អាចិណ្ណំ តថាគតេនាតិ ទីបេន្តិ អប្បញ្ញត្តំ តថាគតេន អប្បញ្ញត្តំ តថាគតេនាតិ ទីបេន្តិ បញ្ញត្តំ តថាគតេន បញ្ញត្តំ តថា-គតេនាតិ ទីបេន្តិ អនាបត្តិ អនាបត្តីតិ ទីបេន្តិ អាបត្តិ អាបត្តីតិ ទីបេន្តិ លហុកំ អាបត្តិ លហុកា អាបត្តីតិ ទីបេន្តិ គរុកំ អាបត្តិ គរុកា អាបត្តីតិ ទីបេន្តិ សាវសេសំ អាបត្តិ សាវសេសា អាបត្តីតិ ទីបេន្តិ អនវសេសំ អាបត្តិ អនវសេសា អាបត្តីតិ ទីបេន្តិ ទុដ្ឋុល្លំ អាបត្តិ ទុដ្ឋុល្លា អាបត្តីតិ ទីបេន្តិ អទុដ្ឋុល្លំ អាបត្តិ អទុដ្ឋុល្លា អាបត្តីតិ ទីបេន្តិ តេ ឥមេហិ អដ្ឋារសហិ វត្ថូហិ ច អបកស្សន្តិ ច អវបកាសន្តិ ច អាវេណិកំ ឧបោសថំ ករោន្តិ ច អាវេណិកំ បវារណំ ករោន្តិ ច អាវេណិកំ សង្ឃកម្មំ ករោន្តិ ឯត្តាវតា ខោ ឧបាលិ សង្ឃោ សមគ្គោ ហោតីតិ ។

សំដែងនូវពាក្យដែលតថាគតមិនបានសំដែង មិនបានពោលថា តថាគតបានសំដែង បានពោល សំដែងនូវវត្តដែលតថាគតមិនធ្លាប់សន្សំមក ថាជាវត្តដែលតថាគតមិនធ្លាប់សន្សំមកទេ សំដែងវត្ត ដែលតថាគតធ្លាប់សន្សំមក ថាជាវត្តដែលតថាគតធ្លាប់សន្សំមក សំដែងសិក្ខាបទដែលតថា-គតមិនបានបញ្ញត្តថា តថាគតមិនបានបញ្ញត្តទេ សំដែងសិក្ខាបទដែលតថាគតបានបញ្ញត្តថា តថាគតបានបញ្ញត្ត សំដែងអនាបត្តិ ថាជាអនា-បត្តិ សំដែងអាបត្តិ ថាជាអាបត្តិ សំដែងលហុកាបត្តិ ថាជាលហុកាបត្តិ សំដែងគរុកាបត្តិ ថាជាគរុកាបត្តិ សំដែងសាវសេសាបត្តិ ថាជាសាវ-សេសាបត្តិ សំដែងអនវសេសាបត្តិ ថាជាអនវសេសាបត្តិ សំដែងទុដ្ឋុ-ល្លាបត្តិ (អាបត្តិបារាជិក ឬសង្ឃាទិសេស) ថាជាទុដ្ឋុល្លាបត្តិ សំដែងអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ (អាបត្តិ ៥ កង) ថាជាអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ភិក្ខុទាំងនោះមិនទន់ពាក្យ មិនទៀតគេយក (មហាសព្យ) ហើយមិនធ្វើឧបោសថរួមគ្នា មិនធ្វើបវារណារួមគ្នា មិនធ្វើសង្ឃកម្មរួមគ្នា ដោយវត្ថុទាំង ១៨ នេះ ម្នាលឧបាលិ សង្ឃឈ្មោះថា ព្រមព្រៀងគ្នាដោយហេតុប៉ុណ្ណេះឯង ។

(៧១) សមគ្គំ បន ភន្តេ សង្ឃំ ភិន្ទិត្វា កឹ សោ បសវតីតិ ។ សមគ្គំ ខោ ឧបាលិ សង្ឃំ ភិន្ទិត្វា កប្បដ្ឋិកំ(១) កិព្វិសំ បសវតិ កប្បំ និរយម្ហិ បច្ចតីតិ ។

(៧២) អាបាយិកោ នេរយិកោ
កប្បដ្ឋោ សង្ឃភេទកោ
វគ្គរតោ អធម្មដ្ឋោ
យោគក្ខេមា បធំសតិ ។
សង្ឃំ សមគ្គំ ភិន្ទិត្វា
កប្បំ និរយម្ហិ បច្ចតីតិ ។

(៧៣) ភិន្នំ បន ភន្តេ សង្ឃំ សមគ្គំ កត្វា កឹ សោ បសវតីតិ ។ ភិន្នំ ខោ ឧបាលិ សង្ឃំ សមគ្គំ កត្វា ព្រហ្មបុញ្ញំ បសវតិ កប្បំ សគ្គម្ហិ មោទតីតិ ។

១ ឱ. ម. កប្បដ្ឋិកំ ។

(៧១) ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ចុះភិក្ខុបំបែកសង្ឃដែលកំពុងព្រមព្រៀងគ្នា ភិក្ខុនោះរមែងបានទោសដែលដូចម្ដេចខ្លះ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់តបថា ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុបំបែកសង្ឃដែលកំពុងព្រមព្រៀងគ្នា រមែងបានទោសដែលជាប់ទៅរហូត តាំងនៅអស់ ១ កប្ប ឆេះនៅក្នុងនរកអស់ ១ កប្ប ។

(៧២) ភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃ ត្រេកអរក្នុងពួក មិនឋិតនៅក្នុងធម៌ តែងទៅកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក តាំងនៅអស់ ១ កប្ប រមែងឃ្លាតចាកធម៌ដ៏ក្សេមចាកយោគៈ ។ ភិក្ខុបំបែកសង្ឃដែលកំពុងព្រមព្រៀងគ្នា រមែងឆេះនៅក្នុងនរកអស់ ១ កប្ប ។

(៧៣) ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ចុះភិក្ខុជាអ្នកផ្សះផ្សាសង្ឃដែលបែកគ្នាហើយ ឲ្យបានព្រមព្រៀងគ្នាវិញ រមែងបានផលដូចម្ដេចខ្លះ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់តបថា ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុអ្នកផ្សះផ្សាសង្ឃដែលបែកគ្នាហើយ ឲ្យបានព្រមព្រៀងគ្នាវិញ រមែងបានបុណ្យដ៏ប្រសើរ រីករាយក្នុងឋានសួគ៌ អស់ ១ កប្ប ។

[៧៤] សុខា សង្ឃស្ស សាមគ្គី
សមគ្គានញ្ចនុគ្គហោ
សមគ្គរតោ ធម្មដ្ឋោ
យោគក្ខេមា ន ធំសតិ ។
សង្ឃំ សមគ្គំ កត្វាន
កប្បំ សគ្គម្ហិ មោទតីតិ ។

[៧៥] សិយា នុ ខោ ភន្តេ សង្ឃភេទកោ អបាយិកោ នេរយិកោ កប្បដ្ឋោ អតេកិច្ឆោតិ ។ សិយា ឧបាលិ សង្ឃភេទកោ អបាយិកោ នេរយិកោ កប្បដ្ឋោ អតេកិច្ឆោតិ ។ សិយា នុ ខោ បន ភន្តេ សង្ឃភេទកោ ន អបាយិកោ ន នេរយិកោ ន កប្បដ្ឋោ ន អតេកិច្ឆោតិ ។ សិយា ឧបាលិ សង្ឃភេទកោ ន អបាយិកោ ន នេរយិកោ ន កប្បដ្ឋោ ន

[៧៤] សេចក្តីព្រមព្រៀងនៃពួក តែងនាំសេចក្តីសុខមក ឲ្យ ភិក្ខុអ្នកអនុគ្រោះ ដល់បុគ្គលមានសេចក្តីព្រមព្រៀងគ្នា តាំងនៅក្នុងធម៌ ជាអ្នកត្រេកអរក្នុងសេចក្តីព្រមព្រៀងក្តី បាន ដល់នូវខេមក្ខេមធម៌ (ភិក្ខុនោះ) មិនឃ្លាតចាកធម៌ជាគ្រឿង ក្សេមចាកយោគៈឡើយ ។ ភិក្ខុអ្នកស្រង់សង្រួមសង្ឃឲ្យបាន ព្រមព្រៀងគ្នា តែងរីករាយក្នុងឋានសួគ៌ អស់ ១ កប្ប ។

[៧៥] ព្រះឧបាលិត្ថេរក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃ ជាអ្នកទៅកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក ឋិតនៅ អស់ ១ កប្ប តែងនៅលែងបាន មានឬទេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃតែងទៅកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក ឋិតនៅអស់ ១ កប្ប តែងនៅលែងបានក៏មាន ។ ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំ ទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ចុះភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃ មិនទៅកើតក្នុង អបាយ មិនទៅកើតក្នុងនរក មិនឋិតនៅអស់ ១ កប្ប នៅតែខំបាន មាន ដែរឬ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់តបថា ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃ មិនទៅកើតក្នុងអបាយ មិនទៅកើតក្នុងនរក មិនឋិតនៅអស់ ១ កប្ប

រោចេថាតិ ។ ឯវម្បិ ខោ ឧបាលិ សង្ឃភេទកោ អាបាយិកោ នេរយិកោ កប្បដ្ឋោ អតេកិច្ឆោ ។ ឥធុបាលិ ភិក្ខុ អធម្មំ ធម្មោតិ ទីបេតិ តស្មិំ អធម្មទិដ្ឋិ ភេទេ ធម្មទិដ្ឋិ វិនិធាយ ទិដ្ឋិំ វិនិធាយ ខន្តិំ វិនិធាយ រុចឹ វិនិធាយ ភាវំ អនុស្សាវេតិ សលាកំ គាហេតិ អយំ ធម្មោ អយំ វិនយោ ឥទំ សត្ថុសាសនំ ឥមំ គណ្ហថ ឥមំ រោចេថាតិ ឯវម្បិ ខោ ឧបាលិ សង្ឃភេទកោ អាបាយិកោ នេរយិកោ កប្បដ្ឋោ អតេកិច្ឆោ ។ បុន ចបរំ ឧបាលិ ភិក្ខុ អធម្មំ ធម្មោតិ ទីបេតិ តស្មិំ អធម្មទិដ្ឋិ ភេទេ ធម្មទិដ្ឋិ វិនិធាយ ទិដ្ឋិំ វិនិធាយ ខន្តិំ វិនិធាយ រុចឹ វិនិធាយ ភាវំ អនុស្សាវេតិ សលាកំ គាហេតិ អយំ ធម្មោ អយំ វិនយោ ឥទំ សត្ថុសាសនំ ឥមំ គណ្ហថ

នៅនរក ក្នុងឋានតិកិច្ឆាវ៉េ. ។ ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ចុះភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃ ទៅកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក ឋិតនៅអស់ ១ កប្ប ដែលគេព្យាបាលមិនបានដូចម្តេច ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់តបថា ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ សំដែងនូវសភាពមិនមែនជាធម៌ ថាជាធម៌ មានសេចក្តីយល់ឃើញក្នុងធម៌នោះ ថាមិនមែនជាធម៌ មានសេចក្តីយល់ឃើញក្នុងការបំបែក ថាមិនមែនជាធម៌ បិទបាំងនូវទិដ្ឋិ បិទបាំងសេចក្តីគាប់ចិត្ត បិទបាំងសេចក្តីពេញចិត្ត បិទបាំងសេចក្តីពិតត្រង់ ហើយសូត្រឲ្យភិក្ខុចាប់ស្លាកដោយពាក្យថា នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យ នេះជាពាក្យប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា អ្នកទាំងឡាយ ចូរចាប់ស្លាកនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងស្លាកនេះចុះ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃនេះឯង រមែងកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក ឋិតនៅអស់ ១ កប្ប ដែលព្យាបាលមិនបាន ។ ម្នាលឧបាលិ ពាក្យដទៃនៅមានទៀត ភិក្ខុសំដែងសភាពមិនមែនជាធម៌ ថាជាធម៌ មានសេចក្តីយល់ឃើញក្នុងធម៌នោះ ថាមិនមែនជាធម៌ មានសេចក្តីយល់ឃើញក្នុងការបំបែកសង្ឃ ថាជាធម៌ បិទបាំងទិដ្ឋិ បិទបាំងសេចក្តីគាប់ចិត្ត បិទបាំងសេចក្តីពេញចិត្ត បិទបាំងសេចក្តីពិតត្រង់ ហើយសូត្រឲ្យភិក្ខុចាប់ស្លាកដោយពាក្យថា នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យ នេះជាពាក្យប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា អ្នកទាំងឡាយ ចូរចាប់ស្លាកនេះចុះ

ឥមំ រោចេថាតិ អយម្បិ ខោ ឧបាលិ សង្ឃភេទកោ អាបាយិកោ នេរយិកោ កប្បដ្ឋោ អតេកិច្ឆោ ។ បុន ចបរំ ឧបាលិ ភិក្ខុ អធម្មំ ធម្មោតិ ទីបេតិ តស្មឹ អធម្មទិដ្ឋិ ភេទេ វេមតិកោ វិនិធាយ ទិដ្ឋឹ វិនិធាយ ខន្តឹ វិនិធាយ រុចឹ វិនិធាយ ភាវំ អនុស្សាវេតិ សលាកំ គាហេតិ អយំ ធម្មោ អយំ វិនយោ ឥទំ សត្ថុសាសនំ ឥមំ គណ្ហថ ឥមំ រោចេថាតិ អយម្បិ ខោ ឧបាលិ សង្ឃភេទកោ អាបាយិកោ នេរយិកោ កប្បដ្ឋោ អតេកិច្ឆោ ។ បុន ចបរំ ឧបាលិ ភិក្ខុ អធម្មំ ធម្មោតិ ទីបេតិ តស្មឹ ធម្មទិដ្ឋិ ភេទេ អធម្មទិដ្ឋិ ។ បេ ។ តស្មឹ ធម្មទិដ្ឋិ ភេទេ វេមតិកោ ។ បេ ។ តស្មឹ វេមតិកោ ភេទេ អធម្មទិដ្ឋិ តស្មឹ វេមតិកោ ភេទេ ធម្មទិដ្ឋិ តស្មឹ វេមតិកោ

ចូរពេញចិត្តនូវស្លាកនេះចុះ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃនេះឯង ក៏ជាអ្នកទៅកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក ឋិតនៅអស់ ១ កប្ប កែខ្លួនលែងបាន ។ ម្នាលឧបាលិ ពាក្យដទៃនៅមានទៀត ភិក្ខុសំដែងសភាពមិនមែនធម៌ ថាជាធម៌ មានសេចក្ដីយល់ឃើញក្នុងធម៌នោះ ថាមិនមែនជាធម៌ មានសេចក្ដីសង្ស័យក្នុងការបំបែក ហើយបំបាំងទិដ្ឋិ បំបាំងនូវសេចក្ដីគាប់ចិត្ត បំបាំងនូវសេចក្ដីពេញចិត្ត បំបាំងនូវសេចក្ដីពិតក្រែង ហើយស្ដូត្រឲ្យភិក្ខុចាប់ស្លាកដោយពាក្យថា នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យ នេះជាពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្ដា លោកទាំងឡាយចូរចាប់ស្លាកនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនូវស្លាកនេះចុះ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃនេះឯង ក៏ជាអ្នកទៅកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក ឋិតនៅអស់ ១ កប្ប កែខ្លួនលែងបាន ។ ម្នាលឧបាលិ ពាក្យដទៃនៅមានទៀត ភិក្ខុសំដែងសភាពមិនមែនធម៌ ថាជាធម៌ មានសេចក្ដីយល់ឃើញក្នុងធម៌នោះ ថាជាធម៌ មានសេចក្ដីយល់ឃើញ ក្នុងការបំបែកថាមិនមែនជាធម៌ ។ បេ ។ មានសេចក្ដីយល់ឃើញក្នុងធម៌នោះ មានសេចក្ដីសង្ស័យក្នុងការបំបែក ។ បេ ។ មានសេចក្ដីសង្ស័យក្នុងធម៌នោះ មានសេចក្ដីយល់ឃើញក្នុងការបំបែកថាមិនមែនជាធម៌ មានសេចក្ដីសង្ស័យក្នុងធម៌នោះ មានសេចក្ដីយល់ឃើញក្នុងការបំបែកថាជាធម៌ មានសេចក្ដីសង្ស័យក្នុងធម៌នោះ

ភេទេ វេមតិកោ វិនិធាយ ទិដ្ឋឹ វិនិធាយ ខន្តឹ វិនិធាយ រុចឹ វិនិធាយ ភាវំ អនុស្សាវេតិ សលាកំ គាហេតិ អយំ ធម្មោ អយំ វិនយោ ឥទំ សត្ថុសាសនំ ឥមំ គណ្ហថ ឥមំ រោចេថាតិ ឯវម្បិ ខោ ឧបាលិ សង្ឃភេទកោ អាបាយិកោ នេរយិកោ កប្បដ្ឋោ អតេកិច្ឆោ ។ បុន ចបរំ ឧបាលិ ភិក្ខុ ធម្មំ អធម្មោតិ ទីបេតិ ។ បេ ។ អវិនយំ វិនយោតិ ទីបេតិ វិនយំ អវិនយោតិ ទីបេតិ អភាសិតំ អលបិតំ តថាគតេន ភាសិតំ លបិតំ តថាគតេនាតិ ទីបេតិ ភាសិតំ លបិតំ តថាគតេន អភាសិតំ អលបិតំ តថាគតេនាតិ ទីបេតិ អនាចិណ្ណំ តថាគតេន អាចិណ្ណំ តថាគតេនាតិ ទីបេតិ អាចិណ្ណំ តថាគតេន អនាចិណ្ណំ តថាគតេនាតិ ទីបេតិ អប្បញ្ញត្តំ តថាគតេន បញ្ញត្តំ តថាគតេនាតិ ទីបេតិ បញ្ញត្តំ តថាគតេន

ទាំងសេចក្ដីសង្ស័យ ក្នុងការបែកធ្លាយ ហើយបិទបាំងនូវទិដ្ឋិ បិទបាំងនូវសេចក្ដីគាប់ចិត្ត បិទបាំងនូវសេចក្ដីពេញចិត្ត បិទបាំងនូវសេចក្ដីពិតប្រាកដ ហើយសូត្រឲ្យភិក្ខុចាប់ស្លាក ដោយពាក្យថា នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យ នេះជាពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្ដា លោកទាំងឡាយ ចូរកាន់ស្លាកនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងស្លាកនេះចុះ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុបំបែកសង្ឃ នេះឯង ជាសត្វទៅកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក ឋិតនៅអស់ ១ កប្ប កែខ្លួនមិនរួច ១ ម្នាលឧបាលិ ពាក្យដទៃនៅមានទៀត ភិក្ខុសំដែងធម៌ថាមិនមែនធម៌ ។ បេ ។ សំដែងសភាវៈមិនមែនវិន័យ ថាជាវិន័យ សំដែងវិន័យថាមិនមែនវិន័យ សំដែងពាក្យដែលព្រះតថាគតមិនបានសំដែង មិនបានពោល ថា ព្រះតថាគតសំដែង បានពោល សំដែងពាក្យដែលព្រះតថាគតសំដែង បានពោល ថា ព្រះតថាគតមិនបានសំដែង មិនបានពោលទេ សំដែងវត្តដែលព្រះតថាគតមិនបានប្រព្រឹត្ត ថាជាវត្តដែលព្រះតថាគតប្រព្រឹត្ត សំដែងវត្តដែលព្រះតថាគតប្រព្រឹត្ត ថាជាវត្តដែលព្រះតថាគតមិនបានប្រព្រឹត្តមក សំដែងសិក្ខាបទ ដែលព្រះតថាគតមិនបានបញ្ញត្ត ថាព្រះតថាគតបញ្ញត្ត សំដែងសិក្ខាបទ ដែលព្រះតថាគតបញ្ញត្ត

សង្ឃភេទកក្ខន្ធកេ ឧបាលិបុច្ឆា សង្ឃភេទកោ អាបាយិកោ

អប្បញ្ញត្តំ តថាគតេនាតិ ទីបេតិ អនាបត្តិំ អាបត្តីតិ
ទីបេតិ អាបត្តិំ អនាបត្តីតិ ទីបេតិ លហុកំ អាបត្តិំ
គរុកា អាបត្តីតិ ទីបេតិ គរុកំ អាបត្តិំ លហុកា អា-
បត្តីតិ ទីបេតិ សាវសេសំ អាបត្តិំ អនវសេសា អាបត្តីតិ
ទីបេតិ អនវសេសំ អាបត្តិំ សាវសេសា អាបត្តីតិ ទីបេតិ
ទុដ្ឋុល្លំ អាបត្តិំ អទុដ្ឋុល្លា អាបត្តីតិ ទីបេតិ អទុដ្ឋុល្លំ
អាបត្តិំ ទុដ្ឋុល្លា អាបត្តីតិ ទីបេតិ តស្មឹ អធម្មទិដ្ឋី
ភេទេ អធម្មទិដ្ឋី តស្មឹ អធម្មទិដ្ឋី ភេទេ ធម្មទិដ្ឋី
តស្មឹ អធម្មទិដ្ឋី ភេទេ វេមតិកោ តស្មឹ ធម្មទិដ្ឋី ភេទេ
អធម្មទិដ្ឋី តស្មឹ ធម្មទិដ្ឋី ភេទេ វេមតិកោ តស្មឹ វេមតិ-
កោ ភេទេ អធម្មទិដ្ឋី តស្មឹ វេមតិកោ ភេទេ ធម្មទិដ្ឋី
តស្មឹ វេមតិកោ ភេទេ វេមតិកោ វិនិធាយ ទិដ្ឋឹ

សង្ឃភេទក្ខន្ធក រឿងព្រះឧបាលិសួរ ភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃទៅកើតក្នុងអបាយ

ដែលតថាគតមិនបានបញ្ញត្តទុក សំដែងនូវអនាបត្តិ ថាជាអាបត្តិ សំដែងនូវអា-
បត្តិថាជាអនាបត្តិ សំដែងនូវលហុកាបត្តិ ថាជាគរុកាបត្តិ សំដែងនូវគរុកាបត្តិ
ថាជាលហុកាបត្តិ សំដែងនូវសាវសេសាបត្តិ ថាជាអនវសេសាបត្តិ សំដែងនូវ
អនវសេសាបត្តិ ថាជាសាវសេសាបត្តិ សំដែងនូវទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ថាមិនមែន
ជាទុដ្ឋុល្លាបត្តិ សំដែងនូវអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ថាជាទុដ្ឋុល្លាបត្តិ មានសេចក្ដីយល់
ឃើញក្នុងរឿងនោះ ថាមិនមែនធម៌ មានសេចក្ដីយល់ឃើញក្នុងការបំបែក
ថា មិនមែនធម៌ មានសេចក្ដីយល់ឃើញក្នុងរឿងនោះ ថាមិនមែនធម៌
មានសេចក្ដីយល់ឃើញក្នុងការបំបែក ថាជាធម៌ មានសេចក្ដីយល់ឃើញ
ក្នុងរឿងនោះ ថាមិនមែនធម៌ មានសេចក្ដីសង្ស័យក្នុងការបំបែក មាន
សេចក្ដីយល់ឃើញក្នុងរឿងនោះ ថាជាធម៌ មានសេចក្ដីយល់ឃើញក្នុងការ
បំបែកថា មិនមែនធម៌ មានសេចក្ដីយល់ឃើញក្នុងរឿងនោះ ថាជាធម៌ មាន
សេចក្ដីសង្ស័យ ក្នុងការបំបែក មានសេចក្ដីសង្ស័យ ក្នុងរឿងនោះ មាន
សេចក្ដីយល់ឃើញក្នុងការបំបែក ថាមិនមែនធម៌ មានសេចក្ដីសង្ស័យ
ក្នុងរឿងនោះ មានសេចក្ដីយល់ឃើញក្នុងការបំបែកថាជាធម៌ មានសេចក្ដី
សង្ស័យក្នុងរឿងនោះ មានសេចក្ដីសង្ស័យ ក្នុងការបំបែក ហើយបិទបាំងទិដ្ឋិ

វិនិធាយ ខន្តឹ វិនិធាយ រុចឹ វិនិធាយ ភាវំ អនុស្សាវេតិ សលាកំ គាហេតិ អយំ ធម្មោ អយំ វិនយោ ឥទំ សត្ថុសាសនំ ឥមំ គណ្ហថ ឥមំ រោចេថាតិ ។ អយម្បិ ខោ ឧបាលិ សង្ឃភេទកោ អាបាយិកោ នេរយិកោ កប្បដ្ឋោ អតេកិច្ឆោ ។

[៧៦] កតមោ បន ភន្តេ សង្ឃភេទកោ ន អាបាយិកោ ន នេរយិកោ ន កប្បដ្ឋោ ន អតេកិច្ឆោតិ ។ ឥធុបាលិ ភិក្ខុ អធម្មំ ធម្មោតិ ទីបេតិ តស្មិំ ធម្មទិដ្ឋិ ភេទេ ធម្មទិដ្ឋិ អវិនិធាយ ទិដ្ឋឹ អវិនិធាយ ខន្តឹ អវិនិធាយ រុចឹ អវិនិធាយ ភាវំ អនុស្សាវេតិ សលាកំ គាហេតិ អយំ ធម្មោ អយំ វិនយោ ឥទំ សត្ថុសាសនំ ឥមំ

មិនបាំងសេចក្តីគាប់ចិត្ត មិនបាំងសេចក្តីពេញចិត្ត មិនបាំងសេចក្តីពិតត្រង់ ហើយសូត្រឲ្យគេកាន់ស្លាកដោយពាក្យថា នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យ នេះជាពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា លោកទាំងឡាយចូរកាន់ស្លាកនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងស្លាកនេះចុះ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃនេះឯង តែងទៅកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក ឋិតនៅអស់ ១ កប្ប កែខ្លួនលែងបាន ។

[៧៦] ព្រះឧបាលិត្ថេរក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ចុះភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃមិនទៅកើតក្នុងអបាយ មិនទៅកើតក្នុងនរក មិនឋិតនៅអស់ ១ កប្ប នៅកែខ្លួនបាននោះ ដូចម្តេចខ្លះ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់តបថា ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ សំដែងនូវសភាវៈមិនមែនធម៌ថាជាធម៌ មានសេចក្តីយល់ឃើញក្នុងធម៌នោះថាជាធម៌ មានសេចក្តីយល់ឃើញក្នុងការបំបែកថាជាធម៌ ហើយមិនបាំងទិដ្ឋិ មិនបាំងសេចក្តីគាប់ចិត្ត មិនបាំងសេចក្តីពេញចិត្ត មិនបាំងសេចក្តីពិតត្រង់ ហើយសូត្រឲ្យគេកាន់ស្លាកដោយពាក្យថា នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យ នេះជាពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា លោកទាំងឡាយចូរកាន់ស្លាកនេះចុះ

ឥណ្ហាជិ ឯវំ ហោតិ អយម្បិ ខោ ឧបាលិ សង្ឃ-
ភេទកោ ០ អាបាយិកោ ០ នេរយិកោ ០ កប្បដ្ឋោ
០ អតេកិច្ឆោ ។ បុន ចបរំ ឧបាលិ ភិក្ខុ ធម្មំ អធម្មោតិ
ទីបេតិ ។ បេ ។ ទុដ្ឋុល្លំ អាបត្តិំ អទុដ្ឋុល្លា អាបត្តីតិ
ទីបេតិ តស្មិំ ធម្មទិដ្ឋិ ភេទេ ធម្មទិដ្ឋិ អវិនិធាយ ទិដ្ឋិំ
អវិនិធាយ ខន្តិំ អវិនិធាយ រុចិំ អវិនិធាយ ភាវំ អនុស្សា-
វេតិ សលាកំ គាហេតិ អយំ ធម្មោ អយំ វិនយោ ឥទំ
សត្ថុសាសនំ ឥមំ គណ្ហថ ឥមំ រោចេថាតិ អយម្បិ
ខោ ឧបាលិ សង្ឃភេទកោ ០ អនាបាយិកោ ០ អនេ-
រយិកោ ០ អកប្បដ្ឋោ ០ អតេកិច្ឆោ ។

តតិយភាណវារំ និដ្ឋិតំ ។

សង្ឃភេទក្ខន្ធកំ និដ្ឋិតំ សត្តមំ ។

ចូរពេញចិត្តនឹងវត្ថុនេះចុះ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃនេះឯង រមែង
ទៅកើតក្នុងអបាយ រមែងទៅកើតក្នុងនរក រមែងឋិតនៅអស់ ១ កប្ប គួរដល់
កិរិយាកែប្រែបាន ។ ម្នាលឧបាលិ ភាសិតនៃមុខនៅមានទៀត ភិក្ខុ
សំដែងធម៌ថាមិនមែនធម៌ ។ បេ ។ សំដែងនូវអាបត្តិជាទុដ្ឋុល្លៈថា
មានសេចក្ដីយល់ឃើញ ក្នុងការបែកនោះថាជាធម៌ មានសេចក្ដីយល់
ឃើញ ក្នុងការបំបែកថាជាធម៌ ហើយមិនបិទបាំងនូវទិដ្ឋិ មិនបិទបាំងនូវ
សេចក្ដីគាប់ចិត្ត មិនបិទបាំងនូវសេចក្ដីពេញចិត្ត មិនបិទបាំងនូវសេចក្ដីពិត
ត្រង់ ហើយសូត្រប្រកាសចាប់ស្លាកដោយពាក្យថា នេះជាធម៌ នេះជា
វិន័យ នេះជាពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្ដា លោកទាំងឡាយ ចូរ
កាន់យកវត្ថុនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងវត្ថុនេះចុះ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុអ្នកបំបែក
សង្ឃនេះឯង មិនទៅកើតក្នុងអបាយ មិនទៅកើតក្នុងនរក មិនឋិតនៅ
អស់ ១ កប្ប ជាបុគ្គលនៅក្នុងឋាន ។

ចប់ ភាណវារៈ ទី ៣ ។

ចប់ សង្ឃភេទក្ខន្ធកៈ ទី ៧ តែប៉ុណ្ណេះ ។

ខុទ្ទកនិកាយេ ជាតកំ

ភាសុគ្គោរៈ

[៥៧] អម្ពិយេ អតិក្កន្តា
សុទ្ធុគោណោ ច និច្ចសិ
កោសា វតា អតិសម្លេ
មិត្តា លាភេ ច ខុត្តហេ
បុញ្ញ ឲ្យ ច បលាលេញ្ញ
កុសទុំដុចជហារ (១)
កាយគតំ ច ទិយត្តិ
មិទ្ធេ ច បិតាមហា
កម្ពុយោ អជ្ជុក្កោ ច
អាជញ្ញោ គត្តុ ទម្មិលោ
សក្យមាគោ ឋ គោរសត្ថំ (២)
បរិហាយិ គក្កុតេជ ច
មគ្គាសេសិ បឹទុតោ ច

១ ន. កុសទុំដុចជហារេ ។ ម. កុសទុំដុចជហារេ ។ ២ ម. សក្យមាគោ ឋ គោរសត្ថំ ។

ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

ទីឃ្វាន

(បញ្ជីល្បើនខៃសបដ្ឋកេចក្ខុគតិ)

[៥៧] ល្បើនព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទង់គង់អម្ពបលយនិគម ១ ល្បើនក្ដួសក្ដុំកុមារមានឈ្មោះលើប្បាញ ១ ល្បើនគន្ធុខ្ទុសត្វៈ ដាសុគ្គមាលជាតិ មិនបង់ចេញទៅជនស ១ ល្បើនមហាតាម គន្ធប់គន្ធុខ្ទុជាកាលធ្វើព្រៃ មុខជប្បនៀព្រៃក្ដុំកាស់ ១ ល្បើសាម ព្រោះ ១ ល្បើបញ្ចាលទឹក ១ ល្បើនលេស្មើ ១ ល្បើព្រួត ១ ល្បើបទីតាំ កណ្តាប់ ១ ល្បើនកេណ្ដាបដាំតិដៈ ១ ល្បើបញ្ចាទ់ម្លើបខៈមុត ១ ល្បើនុះចំបើធី ១ ល្បើផ្ទុះកែះ ១ ល្បើបេរព្រៃ ១ ល្បើផញ្ចូន មកទុក ទាំងឥតប្រាប់ថា ក្រែព្រះគេន្ធើយាំទ័នេមរាល់ទ្វារកៅ ជាមហាបៃកាដទីឥដ្ឋសីហ ដាះប៊ែមនៃក្រុមក្ខុទាងស់ និការមើរ តំទៅរៃមិនបេសស់ ១ ល្បើនកង្វៃ គន្ធុរ៉ូ គចខ្ញុំ គត្តុ ចំដឹ កម្មែលាបញ្ចូស ១ ល្បើនក្ដួសក្ដុំកដុមាបខ្លួយខ្ញុំមានៈ ១ ល្បើនព្រះអគ្គីឥឌ់ទៅ (គ្រឹះយាសុំភាពម) ល្បើបត្រូសិគោ - សម្ព័ ១ ល្បើនទៅមន្ទិសបេស្ថាន (លោកសត្ថារ) ១ ល្បើនគត្តុ - ទេវបុត្ត ១ ល្បើនព្រះសារីបុត្តព្រៃបោសថ្ងៃ (ៈពាសទេវ - ត្ដ) ១ ល្បើនទាវគ្គីតទាំងដោតសត្តុមាព្រៃសម្មាបបឋិតា ១

បុរិសេ សេលា នាសុកតិ(១)

តិកាបញ្ញ តដ្ឋកោ នោ

កិច្ចំ ផុល្លទ្ធយេន ច

តាយោ វេទ្ធ បុន តិលំ

ការំកេតា សំយោ ធុតោនំ ។

---

១ ម- បុរិសេន តាទ្យាតិ ។

បញ្ជូនបុរសទាំងឡាយ ឲ្យទៅសម្លាប់ព្រះពុទ្ធអង្គ ១ ប្រមៀលថ្ម ១ លែងដំរីនាឡាគិរី ១ រឿងព្រះពុទ្ធអង្គទ្រង់បញ្ញត្ត តិកភោជនៈ ១ រឿងទេវទត្តសូមវត្ថុ ៥ ប្រការ ១ រឿងព្រះពុទ្ធ-អង្គសំដែងថា បុគ្គលដែលបំបែកសង្ឃមានទោសជាទម្ងន់ ១ រឿងទេវទត្តបំបែកសង្ឃ ១ រឿងព្រះពុទ្ធអង្គទ្រង់បញ្ជូនឲ្យ ទេវទត្តានុវត្តកភិក្ខុសំដែងផុលប្បយាបត្តិចេញ ១ រឿងព្រះពុទ្ធ អង្គ ទ្រង់សំដែងពីភិក្ខុដែលគួរធ្វើទូតបាន លុះតែប្រកប ដោយអង្គ ៨ ប្រការប៉ុណ្ណោះ ១ រឿងព្រះពុទ្ធអង្គ ទ្រង់សំដែង អសទ្ធម្ម ៣ ប្រការ ១ រឿងព្រះឧបាលិត្ថេរទូលសួរព្រះពុទ្ធអង្គ ពីសេចក្ដីប្រេះឆានៃសង្ឃ និងការបែកគ្នានៃសង្ឃ ១ ពីភិក្ខុ អ្នកបំបែកសង្ឃដែលទៅកើតក្នុងអបាយអស់មួយកប្ប ១ ។

[៣៥] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន អាគន្តុកា ភិក្ខូ សឧបាហនាបិ អារាមំ បវិសន្តិ ឆត្តបគ្គហិតាបិ អារាមំ បវិសន្តិ ឱគុណ្ឋិតាបិ អារាមំ បវិសន្តិ សីសេបិ ចីវរំ ករិត្វា អារាមំ បវិសន្តិ បានីយេនបិ បាទេ ធោវន្តិ វុឌ្ឍតរេបិ អាវាសិកេ ភិក្ខូ ន អភិវាទេន្តិ នបិ[១] សេនាសនំ បុច្ឆន្តិ ។ អញ្ញតរោបិ អាគន្តុកោ ភិក្ខុ អនជ្ឈាវុត្ថំ វិហារំ ឃដិកំ ឧគ្ឃាដេត្វា កវាដំ បណាមេត្វា សហសា បាវិសិ ។ តស្ស ឧបរិបិដ្ឋិតោ អហិ ខន្ធេ បបតិ ។ សោ ភីតោ វិស្សរមកាសិ ។ ភិក្ខូ ឧបធាវិត្វា តំ ភិក្ខុំ ឯតទវោចុំ កិស្ស ត្វំ អាវុសោ វិស្សរមកាសីតិ ។ អថ ខោ សោ ភិក្ខុ ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម

១ ឱ. ម. នេវ សេនាសនំ បុច្ឆន្តិ ។

[៣៥] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង ពួកអាគន្តុកភិក្ខុ ពាក់ស្បែកជើងចូលទៅកាន់អារាមខ្លះ កាន់ឆត្រចូលទៅកាន់អារាមខ្លះ ខ្ទប់ក្បាលចូលទៅកាន់អារាមខ្លះ ធ្វើចីវរលើក្បាលចូលទៅកាន់អារាមខ្លះ លាងជើងដោយទឹកសម្រាប់ផឹកខ្លះ មិនថ្វាយបង្គំភិក្ខុអាវាសិក[១] ដែលចាស់ជាងខ្លួនខ្លះ មិនសួរសេនាសនៈខ្លះ ។ មានអាគន្តុកភិក្ខុមួយរូបទៀត បើកគន្លឹះព្រួចសន្ទះទ្វារ ហើយចូលទៅកាន់វិហារដែលមិនមានអ្នកណានៅ ដោយប្រញាប់ប្រញាល់ ។ មានពស់ធ្លាក់ពីខាងលើក្របទ្វារមកត្រូវត្រង់កភិក្ខុនោះ ។ ភិក្ខុនោះខ្លាច ក៏ស្រែកឡើងសម្លេងធំ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ស្ទុះចូលទៅរកភិក្ខុនោះហើយ ម្នាលអាវុសោ ហេតុអ្វីបានជាលោកស្រែកឡើងសម្លេងធំម្ល៉េះ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនោះប្រាប់ដំណើរនោះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា មិនគួរបើ

១ ភិក្ខុអ្នកនៅក្នុងអាវាស ។

អាគន្តុកា ភិក្ខូ សឧបាហនាបិ អារាមំ បវិសន្តិ ឆត្តបគ្គហិតាបិ អារាមំ បវិសន្តិ ឱគុណ្ឋិតាបិ អារាមំ បវិសន្តិ សីសេបិ ចីវរំ ករិត្វា អារាមំ បវិសន្តិ បានីយេនបិ បាទេ ធោវន្តិ វុឌ្ឍតរេបិ អាវាសិកេ ភិក្ខូ ន អភិវាទេន្តិ នបិ សេនាសនំ បុច្ឆន្តិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ អាគន្តុកា ភិក្ខូ សឧបាហនាបិ អារាមំ បវិសន្តិ ឆត្តបគ្គហិតាបិ អារាមំ បវិសន្តិ ឱគុណ្ឋិតាបិ អារាមំ បវិសន្តិ សីសេបិ ចីវរំ ករិត្វា អារាមំ បវិសន្តិ បានីយេនបិ បាទេ ធោវន្តិ វុឌ្ឍតរេបិ អាវាសិកេ ភិក្ខូ ន អភិវាទេន្តិ នបិ សេនាសនំ បុច្ឆន្តីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថញ្ហិ នាម ភិក្ខវេ អាគន្តុកា ភិក្ខូ សឧបាហនាបិ អារាមំ បវិសិស្សន្តិ ឆត្តបគ្គហិតាបិ អារាមំ បវិសិស្សន្តិ ឱគុណ្ឋិតាបិ អារាមំ បវិសិស្សន្តិ សីសេបិ ចីវរំ ករិត្វា អារាមំ បវិសិស្សន្តិ បានីយេនបិ បាទេ ធោវិស្សន្តិ វុឌ្ឍតរេបិ អាវាសិកេ ភិក្ខូ ន អភិ-

អាគន្តុកភិក្ខុទាំងឡាយពាក់ស្បែកជើង ដើរចូលទៅកាន់អារាមខ្លះ បាំងឆត្រដើរចូលទៅកាន់អារាមខ្លះ ខ្ទប់ក្បាលដើរចូលទៅកាន់អារាមខ្លះ ធ្វើចីវរលើក្បាលដើរចូលទៅកាន់អារាមខ្លះ លាងជើងដោយទឹកសម្រាប់ផឹកខ្លះ មិនថ្វាយបង្គំអាវាសិកភិក្ខុទាំងឡាយដែលចាស់ជាងខ្លួនខ្លះ មិនសួរគេសេនាសនៈខ្លះសោះ ។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ទើបព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអាគន្តុកភិក្ខុទាំងឡាយពាក់ស្បែកជើងដើរចូលទៅកាន់អារាមខ្លះ បាំងឆត្រដើរចូលទៅកាន់អារាមខ្លះ ខ្ទប់ក្បាលដើរចូលទៅកាន់អារាមខ្លះ ធ្វើចីវរលើក្បាលដើរចូលទៅកាន់អារាមខ្លះ លាងជើងដោយទឹកសម្រាប់ផឹកខ្លះ មិនថ្វាយបង្គំអាវាសិកភិក្ខុទាំងឡាយដែលចាស់ជាងខ្លួនខ្លះ មិនសួរគេសេនាសនៈខ្លះ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មិនសមបើអាគន្តុកភិក្ខុទាំងឡាយ ហ៊ានពាក់ស្បែកជើង ដើរចូលទៅកាន់អារាមខ្លះ បាំងឆត្រដើរចូលទៅកាន់អារាមខ្លះ ខ្ទប់ក្បាលដើរចូលទៅកាន់អារាមខ្លះ ធ្វើចីវរលើក្បាលដើរចូលទៅកាន់អារាមខ្លះ លាងជើងដោយទឹកសម្រាប់ផឹកខ្លះ មិនថ្វាយបង្គំអាវាសិកភិក្ខុទាំងឡាយដែលចាស់ជាងខ្លួនខ្លះ

ពេស្សន្តិ មេមំ សេនាសនំ បុច្ឆិស្សន្តិ នេតំ ភិក្ខវេ អប្ប-សន្នានំ វា បសាទាយ ។បេ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ តេនហិ ភិក្ខវេ អាគន្តុកានំ ភិក្ខូនំ វត្តំ បញ្ញបេស្សាមិ យថា អាគន្តុកេហិ ភិក្ខូហិ សម្មា[១] វត្តិតព្វំ ។

[៧៨] អាគន្តុកេន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនា ឥទានិ អារាមំ បវិសិស្សាមីតិ ឧបាហនា ឱមុញ្ចិត្វា នីចំ កត្វា បប្ផោដេត្វា[២] គហេត្វា ឆត្តំ អបនាមេត្វា សីសំ វិវរិត្វា សីសេ[៣] ចីវរំ ខន្ធេ កត្វា សាធុកំ អតរមានេន អារាមោ បវិសិតព្វោ អារាមំ បវិសន្តេន សល្លក្ខេតព្វំ កត្ថ អាវាសិកា ភិក្ខូ បដិក្កមន្តីតិ យត្ថ អាវាសិកា ភិក្ខូ បដិក្កមន្តិ ឧបដ្ឋានសាលាយំ វា មណ្ឌបេ វា រុក្ខមូលេ វា តត្ថ គន្ត្វា ឯកមន្តំ បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ ឯកមន្តំ ចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ បតិរូបំ អាសនំ គហេត្វា និសីទិតព្វំ បានីយំ បុច្ឆិតព្វំ បរិភោជនីយំ បុច្ឆិតព្វំ កតមំ បានីយំ កតមំ បរិភោជនីយន្តិ សចេ បានីយេន អត្ថោ

១ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ សម្មាតិ បាឋោ សកលេ វត្តខន្ធកេ ន ទិស្សតិ ។ ២ ឱ. បប្ផោដេត្វា ។ ៣ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ សីសេតិ បាឋោ ន ទិស្សតិ ។

ពិនិត្យសួរសេនាសនៈ (ទីដេក) ហេតុ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។បេ។ លុះទ្រង់បញ្ញាសហើយ ទើបទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ តថាគតនឹងបញ្ញត្តវត្តដល់អាគន្តុកភិក្ខុទាំងឡាយ តាមវត្តដែលអាគន្តុកភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ។

[៧៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាគន្តុកភិក្ខុគិតថា ឥឡូវអាត្មាអញនឹងចូលទៅកាន់អារាមក្នុងកាលឥឡូវនេះ ហើយត្រូវដោះស្បែកជើងធ្វើឲ្យទាប ហើយគោះចេញ កាន់យកទៅ ហើយដាក់ឆ័ត្រចុះ បើកក្បាល ដាក់ចីវរពីលើក្បាលមកលើស្មា ហើយត្រូវដើរសន្សឹមៗ ចូលទៅកាន់អារាមដោយស្រួល កាលដើរចូលទៅកាន់អារាម ត្រូវកំណត់ចំណាំថា អាវាសិកភិក្ខុទាំងឡាយប្រជុំគ្នាក្នុងទីណា (បើ) អាវាសិកភិក្ខុទាំងឡាយប្រជុំគ្នាក្នុងទីណា ត្រូវទៅក្នុងទីនោះ គឺក្នុងឧបដ្ឋានសាលាក្តី ក្នុងមណ្ឌបក្តី ទៀបគល់ឈើក្តី ហើយទុកដាក់បាត្រក្នុងទីដ៏សមគួរ ទុកដាក់ចីវរក្នុងទីដ៏សមគួរ កាន់យកអាសនៈដ៏សមគួរ ហើយអង្គុយ គប្បីសួរនូវទឹកសម្រាប់ឆាន់ គប្បីសួរនូវទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ថា ណាទឹកសម្រាប់ឆាន់ ណាទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ បើអាគន្តុកត្រូវការដោយទឹកសម្រាប់ឆាន់

ហោតិ បានីយំ គហេត្វា បាតព្វំ សចេ បរិភោជនីយេន អត្ថោ ហោតិ បរិភោជនីយំ គហេត្វា បាទា បក្ខាលេតព្វា បាទេ បក្ខាលេន្តេន ឯកេន ហត្ថេន ឧទកំ អាសិញ្ចិតព្វំ ឯ-កេន ហត្ថេន បាទា ធោវិតព្វា យេន ហត្ថេន ឧទកំ អាសិញ្ចិតព្វំ ន តេនេវ ហត្ថេន បាទា ធោវិតព្វា(១) ឧបា-ហនបុញ្ឆនចោឡកំ បុច្ឆិត្វា ឧបាហនា បុញ្ឆិតព្វា ឧបា-ហនា បុញ្ឆន្តេន បឋមំ សុក្ខេន ចោឡកេន បុញ្ឆិតព្វា បច្ឆា អល្លេន ឧបាហនបុញ្ឆនចោឡកំ ធោវិត្វា បី-ឡេត្វា(២) ឯកមន្តំ វិស្សជ្ជេតព្វំ សចេ អាវាសិកោ ភិក្ខុ វុឌ្ឍោ ហោតិ អភិវាទេតព្វោ សចេ នវកោ ហោតិ អភិ-វាទាបេតព្វោ សេនាសនំ បុច្ឆិតព្វំ កតមំ មេ សេនា-សនំ(៣) បាបុណាតីតិ អជ្ឈាវុត្ថំ វា អនជ្ឈាវុត្ថំ វា បុច្ឆិតព្វំ គោចរោ បុច្ឆិតព្វោ អគោចរោ បុច្ឆិតព្វោ សេក្ខ-សម្មតានិ កុលានិ បុច្ឆិតព្វានិ វច្ចដ្ឋានំ បុច្ឆិតព្វំ

---

១ ឱ. ម. ន តេនេវ ហត្ថេន ឧទកំ អាសិញ្ចិតព្វំ ។ ន តេនេវ ហត្ថេន បាទា ធោវិតព្វា ។ ២ ឱ. ម. ធោវិត្វា បីឡេត្វាតិ បាឋោ ន ទិស្សតិ ។ ៣ ឱ. ម. កឹ សេនាសនំ ។

ត្រូវយកទឹកសម្រាប់ឆាន់ ហើយឆាន់ចុះ បើមានសេចក្ដីត្រូវការដោយទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ត្រូវយកទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់លាងជើងចុះ កាលដែលលាងជើង ត្រូវស្រោចទឹកដោយដៃម្ខាង លាងជើងដោយដៃម្ខាង បើស្រោចទឹកដោយដៃណា មិនត្រូវលាងជើងដោយដៃនោះទេ ត្រូវសួរកំណាត់សំពត់សម្រាប់ជូតស្បែកជើង រួចជូតស្បែកជើងទាំងឡាយចុះ កាលដែលភិក្ខុជូតស្បែកជើង (នោះ) មុនដំបូង ត្រូវជូតដោយកំណាត់ស្ងួត ខាងក្រោយមក ត្រូវជូតដោយកំណាត់សំពត់ទទឹក ត្រូវលាងកំណាត់សំពត់សម្រាប់ជូតស្បែកជើង ហើយច្របាច់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ បើអាវាសិក-ភិក្ខុចាស់ស្រុកជាង អាគន្តុកភិក្ខុត្រូវថ្វាយបង្គំ បើខ្ចីស្រុក អាគន្តុក-ភិក្ខុត្រូវឲ្យថ្វាយបង្គំខ្លួនវិញ អាគន្តុកភិក្ខុត្រូវសួររកសេនាសនៈ ថា សេនា-សនៈដូចម្ដេច សម្រាប់ខ្ញុំករុណា ត្រូវសួររកទីសេនាសនៈដែលគេនៅហើយឬគ្មានគេនៅទេ ត្រូវសួររកគោចរគ្រាម(១) ត្រូវសួររកអគោចរ-គ្រាម(២) ត្រូវសួររកសេក្ខសម្មតត្រកូល ត្រូវសួររកទីសម្រាប់បន្ទោបង់វច្ចៈ

---

១ អដ្ឋកថា ថា អាគន្តុកភិក្ខុត្រូវសួររកទីភិក្ខាចារយ៉ាងនេះថា គោចរគ្រាមនោះនៅជិតឬនៅឆ្ងាយ ត្រូវចេញទៅបិណ្ឌបាតអំពីពេលព្រឹក ឬពេលថ្ងៃ ។ ២ អគោចរគ្រាម បានដល់ភូមិ ឬស្រុករបស់ពួកមិច្ឆាទិដ្ឋិ ឬទីដែលគេឃាត់បិណ្ឌបាតហើយ ។

បស្សាវដ្ឋានំ បុញ្ឆិតព្វំ ទារុឌីយំ បុញ្ឆិតព្វំ មហាកោដិយំ បុញ្ឆិតព្វំ កត្តរទណ្ឌោ បុញ្ឆិតព្វោ សព្វស្ស គាទិ-ការស ស្សាន់ បុញ្ឆិតព្វំ តំ កាលំ បរិសិតព្វំ តំ កាលំ និទ្ធមនតុម្ពិ សចេ វិហារោ ឧក្លាបោ ហោតិ កាកំ អាគោរធេតា ឥហត្ថំ ភាកមេត្វា យដ្ឋិកំ ឱឡុម្ពេត្វា គាកំ បស្សាមេត្វា តហំ បីដេ និល្លោគេតព្វោ សចេ វិហារោ ឧក្លាបោ ហោតិ ឧស្សុ ភ ឧស្សុ អាកេបិតោ ហោតិ បីឋេ ភ បីឋំ អាកេបិតំ ហោតិ សេនាសនំ ឧបរិបុញ្ញិកតំ[1] ហោតិ សចេ ឧស្សហតិ សោធេតព្វោ វិហារំ សោធេន្តេន បឋមំ បត្តចីវរំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ បច្ចត្ថរណំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ ភិសិពិព្វោហនំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ និសីទនបច្ចត្ថរណំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ មញ្ចោ នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វោ បីឋំ នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ នីហរិត្វា

---

១ ឧបរិបុញ្ញិកតំ ...

ត្រូវដុសគេហ៍សម្រាប់បន្ទោបង់បស្សាវៈ ត្រូវដុសគេហ៍សម្រាប់ចាប់ ត្រូវដុសគណៈលើច្រក ត្រូវដុសគេហ៍បៀវនៃគក់គា គឺសេចក្តីប្រាប់របស់សង្ឃថា ត្រូវចូលទៅក្នុងវេលាណា ត្រូវចេញមកវិញក្នុងវេលាណា បើវិហារគ្មានទឹកឆាន់ទេ ភាជនៈភិក្ខុត្រូវតាំងសន្ទុះទុក ហើយដើរតាំងមួយស្របក់ ជាតទឹកហើយត្រូវសន្ទុះទុក ហើយឈរខាងក្រៅពិនិត្យឲ្យត្រូវសព្វ បើវិហារមានសម្រាមខ្លី គេតម្រូវក្រោលក្រៅគ្រៃ គេតម្រូវតាំងលើតាំងក្តី គេបានតម្រូវសេនាសនៈគេទុកលើគ្នាក្តី បើភិក្ខុកសក្តាប (ដើម្បីសំអាតបាន) ត្រូវសំអាតចេញ កាលសំអាតវិហារ មុនដំបូង ត្រូវនាំបាត្រចីវរ ចេញទៅទុកដាក់ក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវយកកម្រាលបច្ចត្ថរណៈ ទៅទុកដាក់ក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយកពូកនិងខ្នើយទៅទុកដាក់ក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយកកម្រាលសម្រាប់អង្គុយទៅទុកដាក់ក្នុងទីដ៏សមគួរ ភិក្ខុត្រូវលើកគ្រែបន្ទាបចុះឲ្យល្អិត កុំឲ្យប៉ះនឹងសន្ទះទ្វារ និងក្របទ្វារ ហើយនាំចេញឲ្យស្រួលយកទៅទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវលើកតាំងបន្ទាបចុះឲ្យល្អិត កុំឲ្យប៉ះនឹងសន្ទះទ្វារនិងក្របទ្វារ ហើយនាំចេញឲ្យស្រួល

ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ ខេឡមល្លកោ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វោ អបស្សេនផលកំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិ-បិតព្វំ សចេ វិហារេ សន្តានកំ ហោតិ ឧល្លោកា បឋមំ ឱហារេតព្វំ អាលោកសន្ធិកណ្ណភាគា បមជ្ជិតព្វា សចេ គេរុកបរិកម្មកតា ភិត្តិ កណ្ណកិតា ហោតិ ចោឡកំ តេមេត្វា បីឡេត្វា បមជ្ជិតព្វា សចេ កាឡវណ្ណកតា ភូមិ កណ្ណកិតា ហោតិ ចោឡកំ តេមេត្វា បីឡេត្វា បមជ្ជិតព្វា សចេ អកតា ហោតិ ភូមិ ឧទកេន បរិប្ផោ-សិត្វា[១] សម្មជ្ជិតព្វា មា វិហារោ រជេន ឩហញ្ញីតិ សង្ការំ វិចិនិត្វា ឯកមន្តំ ឆឌ្ឌេតព្វំ ភូមត្ថរណំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា[២] អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ[៣] បញ្ញបេតព្វំ មញ្ចបដិបាទកា ឱតាបេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យថាភាគំ[៤] ឋបេតព្វា មញ្ចោ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំ-សន្តេន អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ អតិហរិត្វា យថាភាគំ

---

១ ឱ. ឧប្បោសិត្វា ។ ២ ឱ. បប្ផោដេត្វា ។ ម. បប្ផោដេត្វា ។ ៣ ឱ. យថាភាគំ ។
ឱ. យថាឋានេ ។ ៤ ម. យថាឋានេ ។

យកទៅទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវតែយកកន្ថោរសម្រាប់ស្ដោះទឹកមាត់ទៅទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវតែយកផែនក្ដារសម្រាប់ផ្អែកទៅទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ បើគ្រឿងស្មុគស្មាញ (មានសំបុកពីងពាងនឹងសំរាមជាដើម) មាននៅក្នុងវិហារ គាត់គួរតែត្រូវបោសពីងពាងមកជាមុន ចំណែកជ្រុងសន្ទះបង្អួច ត្រូវតែជូតសំអាត បើជញ្ជាំងដែលបានលាបដោយដី ហាក់សៅហ្មងពណ៌សម្បុរ ត្រូវជ្រលក់កំណាត់សំពត់ក្នុងទឹកហើយសឹមជូត បើផ្ទៃគេធ្វើដោយវត្ថុមានពណ៌ខ្មៅ មានសៅហ្មងពណ៌សម្បុរ ត្រូវជ្រលក់កំណាត់សំពត់ក្នុងទឹកហើយសឹមជូត បើផ្ទៃគេមិនបានធ្វើទេ ត្រូវប្រស់ដោយទឹកជុះហើយសឹមបោស ដោយគិតថា កុំឲ្យវិហារកខ្វក់ដោយធូលីឡើយ គប្បីប្រមូលសំរាមយកទៅចោល ក្នុងទីដ៏សមគួរ លុះហាលកម្រាលផ្ទាល់ផែនដីហើយ ត្រូវបោសឲ្យស្អាត គោះឲ្យល្អរួចនាំយកទៅក្រាលដូចដើមវិញ លុះហាលទ្រនាប់គ្រែហើយ ត្រូវបោសឲ្យស្អាតនាំយកមកទុកដូចដើមវិញ លុះហាលគ្រែហើយ ត្រូវបោសឲ្យស្អាត គោះឲ្យល្អ ដាក់បន្ទាបកុំឲ្យទង្គិច កុំឲ្យប៉ះសន្ទះទ្វារនិងក្របទ្វារ ហើយនាំចូលស្រួល យកទៅទុកដូចដើមវិញ

បញ្ញាបេតព្វំ បីឋំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ អតិហរិត្វា យថាភាគំ បញ្ញាបេតព្វំ ភិសិពិព្វោហនំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា អតិហរិត្វា យថាភាគំ បញ្ញាបេតព្វំ និសីទនបច្ចត្ថរណំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា អតិហរិត្វា យថាភាគំ បញ្ញាបេតព្វំ ខេឡមល្លកោ ឱតាបេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យថាភាគំ ឋបេតព្វោ អបស្សេនផលកំ ឱតាបេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យថាភាគំ ឋបេតព្វំ បត្តចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ បត្តំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន បត្តំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ហេដ្ឋាមញ្ចំ វា ហេដ្ឋាបីឋំ វា បរាមសិត្វា បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ ន ច អនន្តរហិតាយ ភូមិយា បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ ចីវរំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន ចីវរំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ចីវរវំសំ វា ចីវររជ្ជុំ វា បមជ្ជិត្វា បារតោ អន្តំ ឱរតោ ភោគំ កត្វា ចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ សចេ បុរត្ថិមា សរជា វាតា វាយន្តិ បុរត្ថិមា វាតបានា ថកេតព្វា សចេ បច្ឆិមា សរជា វាតា វាយន្តិ

លុះហាលគ្រែហើយ ត្រូវបោសសំអាត គោះឲ្យល្អ លើកបន្ទាបកុំឲ្យទង្គិច កុំឲ្យប៉ះបន្ទះទ្វារនឹងក្របទ្វារ ហើយនាំឲ្យស្រួលយកទៅទុកដូចដែលវិញ លុះហាលតាំងហើយ ត្រូវបោសឲ្យស្អាត គោះឲ្យល្អ ចេញយកទៅរៀបទុកដូចដែលវិញ លុះហាលកម្រាលសម្រាប់អង្គុយហើយ ត្រូវបោសឲ្យស្អាត គោះឲ្យល្អ យកទៅក្រាលទុកដូចដើមវិញ លុះហាលកន្ថោសម្រាប់ស្ដោះទឹកមាត់ហើយ ត្រូវជូតឲ្យស្អាត ស្រួលយកទៅទុកដូចដែលវិញ លុះហាលផែនក្ដារសម្រាប់ផ្អែកហើយ ត្រូវជូតឲ្យស្អាត រួចយកទៅទុកដូចដែលវិញ ត្រូវរៀបចំទុកដាក់បាត្រនឹងចីវរ កាលនឹងទុកដាក់បាត្រ ត្រូវកាន់បាត្រដៃម្ខាង ស្ទាបក្រោមគ្រែឬក្រោមតាំងដៃម្ខាង ហើយទុកដាក់បាត្រចុះ តែមិនត្រូវទុកដាក់បាត្រ លើផែនដីដែលមិនស្អាតទេ កាលនឹងទុកចីវរ ត្រូវកាន់ចីវរដៃម្ខាង ជូតស្នាប៉ាឬខ្សែសៀតដៃម្ខាង ធ្វើជាយខាងនាយឲ្យផ្នត់មកខាងអាយហើយ ទុកចីវរចុះ បើខ្យល់ប្រកបដោយធូលី បក់មកអំពីទិសខាងកើត ភិក្ខុត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងកើត បើខ្យល់ប្រកបដោយធូលី បក់មកអំពីទិសខាងលិច

វគ្គទី៨ អាគន្តុកវត្តបាលិ

បច្ឆិមា វាតបានា ថកេតព្វា សចេ ឧត្តរា សរជា វាតា វាយន្តិ ឧត្តរា វាតបានា ថកេតព្វា សចេ ទក្ខិណា សរជា វាតា វាយន្តិ ទក្ខិណា វាតបានា ថកេតព្វា សចេ សីតកាលោ ហោតិ ទិវា វាតបានា វិវរិតព្វា រត្តឹ ថកេតព្វា សចេ ឧណ្ហកាលោ ហោតិ ទិវា វាតបានា ថកេតព្វា រត្តឹ វិវរិតព្វា សចេ បរិវេណំ ឧក្លាបំ ហោតិ បរិវេណំ សម្មជ្ជិតព្វំ សចេ កោដ្ឋកោ ឧក្លាបោ ហោតិ កោដ្ឋកោ សម្មជ្ជិតព្វោ សចេ ឧបដ្ឋានសាលា ឧក្លាបា ហោតិ ឧបដ្ឋានសាលា សម្មជ្ជិតព្វា សចេ អគ្គិសាលា ឧក្លាបា ហោតិ អគ្គិសាលា សម្មជ្ជិតព្វា សចេ វច្ចកុដិ ឧក្លាបា ហោតិ វច្ចកុដិ សម្មជ្ជិតព្វា សចេ បានីយំ ន ហោតិ បានីយំ ឧបដ្ឋាបេតព្វំ សចេ បរិភោជនីយំ ន ហោតិ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតព្វំ សចេ អាចមនកុម្ភិយា ឧទកំ ន ហោតិ អាចមនកុម្ភិយា ឧទកំ អាសិញ្ចិតព្វំ ឥទំ ខោ ភិក្ខវេ អាគន្តុកានំ ភិក្ខូនំ វត្តំ យថា អាគន្តុកេហិ ភិក្ខូហិ សម្មា វត្តិតព្វន្តិ ។

វគ្គទី៨ៈ ការទ្រង់បញ្ញត្តអាគន្តុកវត្ត

ត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងលិច បើខ្យល់ប្រកបដោយធូលី បក់មកពីទិសខាងជើង ត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងជើង បើខ្យល់ប្រកបដោយធូលី បក់មកអំពីទិសខាងត្បូង ត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងត្បូង បើរដូវត្រជាក់ ត្រូវបើកបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ ត្រូវបិទបង្អួចក្នុងវេលាយប់ បើរដូវក្ដៅ ត្រូវបិទបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ ត្រូវបើកក្នុងវេលាយប់ បើបរិវេណមានសម្រាម ត្រូវបោសបរិវេណចេញ បើបន្ទប់ទឹកមានសម្រាម ត្រូវបោសបន្ទប់ទឹកចេញ បើឧបដ្ឋានសាលា (រោងឆាន់) មានសម្រាម ត្រូវបោសឧបដ្ឋានសាលាចេញ បើរោងភ្លើងមានសម្រាម ត្រូវបោសរោងភ្លើងចេញ បើបង្គន់មានសម្រាម ត្រូវបោសបង្គន់ចេញ បើទឹកឆាន់មិនមាន ត្រូវដម្កល់ទឹកឆាន់ទុក បើទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់មិនមាន ត្រូវដម្កល់ទុកនូវទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ បើទឹកក្នុងផើងសម្រាប់ជម្រះមិនមាន ត្រូវចាក់ទឹកដាក់ក្នុងផើងសម្រាប់ជម្រះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាវត្តរបស់អាគន្តុកភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលអាគន្តុកភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ។

[៨០] តេន ខោ បន សមយេន អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគន្តុកេ ភិក្ខូ ទិស្វា នេវ អាសនំ បញ្ញាបេន្តិ ន បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ ឧបនិក្ខិបន្តិ ន បច្ចុគ្គន្ត្វា បត្តចីវរំ បដិគ្គណ្ហន្តិ ន បានីយេន បុច្ឆន្តិ ន បរិភោជនីយេន បុច្ឆន្តិ[១] វុឌ្ឍតរំ អាគន្តុកំ ភិក្ខុំ ន អភិវាទេន្តិ ន សេនាសនំ បញ្ញាបេន្តិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។បេ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគន្តុកេ ភិក្ខូ ទិស្វា នេវ អាសនំ បញ្ញាបេស្សន្តិ ន បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ ឧបនិក្ខិបិស្សន្តិ ន បច្ចុគ្គន្ត្វា បត្តចីវរំ បដិគ្គហេស្សន្តិ ន បានីយេន បុច្ឆិស្សន្តិ ន បរិភោជនីយេន បុច្ឆិស្សន្តិ វុឌ្ឍតរំ អាគន្តុកំ ភិក្ខុំ ន អភិវាទេស្សន្តិ ន សេនាសនំ បញ្ញាបេស្សន្តីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។បេ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ ។បេ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។បេ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ តេនហិ ភិក្ខវេ

១ ឱ. ម. ឆដ្ឋសង្គាយនេ ន បរិភោជនីយេន បុច្ឆន្តិ បាឋោ ន ទិស្សតិ ។

[៨០] សម័យនោះឯង ពួកអាវាសិកភិក្ខុ ឃើញអាគន្តុកភិក្ខុទាំងឡាយហើយ មិនតាំងក្រាលអាសនៈ មិនបានដម្កល់ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់ត្រាប់ជើងដែលលាងហើយ ក្រដាន់សម្រាប់ដុសជើងដែលមិនទាន់លាង មិនក្រោកទៅទទួលបាត្រនិងចីវរ មិនសួរទឹកសម្រាប់ផឹក មិនសួរទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ មិនថ្វាយបង្គំពួកអាគន្តុកភិក្ខុដែលចាស់ជាងខ្លួន មិនរៀបចំសេនាសនៈ ។ ពួកភិក្ខុណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា មិនគួរបើពួកអាវាសិកភិក្ខុ ឃើញអាគន្តុកភិក្ខុទាំងឡាយហើយ មិនតាំងក្រាលអាសនៈឡើយ មិនដម្កល់ទឹកលាងជើង តាំងសម្រាប់ត្រាប់ជើងដែលលាងហើយ ក្រដាន់សម្រាប់ដុសជើងដែលមិនទាន់បានលាង មិនក្រោកទៅទទួលបាត្រនិងចីវរ មិនសួរទឹកសម្រាប់ផឹក មិនសួរទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ មិនថ្វាយបង្គំពួកអាគន្តុកភិក្ខុ ដែលចាស់ជាងខ្លួន មិនរៀបចំសេនាសនៈសោះ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាដំណើរនោះពិតមែនឬ ។បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន ។បេ។ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

អាវាសិកានំ ភិក្ខូនំ វត្តំ បញ្ញាបេស្សាមិ យថា អាវាសិកេហិ ភិក្ខូហិ សម្មា វត្តិតព្វំ ។

[៨១] អាវាសិកេន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនា អាគន្តុកំ ភិក្ខុំ វុឌ្ឍតរំ ទិស្វា អាសនំ បញ្ញាបេតព្វំ បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ ឧបនិក្ខិបិតព្វំ បច្ចុគ្គន្ត្វា បត្តចីវរំ បដិគ្គហេតព្វំ បានីយេន បុច្ឆិតព្វោ បរិភោជនីយេន បុច្ឆិតព្វោ[១] សចេ ឧស្សហតិ ឧបាហនា បុញ្ឆិតព្វា ឧបាហនា បុញ្ឆន្តេន បឋមំ សុក្ខេន ចោឡកេន បុញ្ឆិតព្វា បច្ឆា អល្លេន ឧបាហនាបុញ្ឆនចោឡកំ ធោវិត្វា ឯកមន្តំ វិស្សជ្ជេតព្វំ អាគន្តុកោ វុឌ្ឍោ[២] ភិក្ខុ អភិវាទេតព្វោ សេនាសនំ បញ្ញាបេតព្វំ ឯតំ តុម្ហាកំ សេនាសនំ បាបុណាតីតិ អជ្ឈាវុត្ថំ វា អនជ្ឈាវុត្ថំ វា អាចិក្ខិតព្វំ គោចរោ អាចិក្ខិតព្វោ អគោចរោ អាចិក្ខិតព្វោ សេក្ខសម្មតានិ កុលានិ អាចិក្ខិតព្វានិ វច្ចដ្ឋានំ អាចិក្ខិតព្វំ

---

១ ឱ. ម. សេក្ខពលេ បរិភោជនីយេន បុច្ឆិតព្វោ ៦ ទំព័រ ១៦ ។ ២ ឱ. បោត្ថកេ វុឌ្ឍតរោ ទំព័រ ៤ ទំព័រ ១ ម. អាគន្តុកោ ភិក្ខុ វុឌ្ឍតរោ ។

បើដូច្នោះ តថាគតនឹងបញ្ញត្តវត្តដល់អាវាសិកភិក្ខុទាំងឡាយ ដោយប្រការដែលអាវាសិកភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ។

[៨១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាវាសិកភិក្ខុ ឃើញអាគន្តុកភិក្ខុដែលចាស់ជាងខ្លួនហើយ ត្រូវក្រាលអាសនៈ ត្រូវតម្កល់ទឹកលាងជើង ជើងម្រាប់សម្រាប់ត្រាប់ជើងដែលលាងហើយ ក្រណាត់សម្រាប់ជូតជើងដែលមិនទាន់ជាន់លាង ត្រូវក្រោកទៅទទួលយកនូវបាត្រនិងចីវរ ត្រូវសួរទឹកសម្រាប់ផឹក ត្រូវសួរទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ បើអាគន្តុកភិក្ខុមានសេចក្តីឧស្សាហ៍ ត្រូវជូតស្បែកជើង កាលដែលជូតស្បែកជើង មុនដំបូង ត្រូវជូតដោយសំពត់ស្ងួត បន្ទាប់មក ត្រូវជូតដោយសំពត់ទទឹក ត្រូវលាងសំពត់សម្រាប់ជូតស្បែកជើង ហើយគួរដាក់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ (បើ) អាគន្តុកភិក្ខុចាស់ជាង អាវាសិកភិក្ខុត្រូវថ្វាយបង្គំ ត្រូវរៀបចំសេនាសនៈដោយពាក្យថា សេនាសនៈនេះសម្រាប់លោកម្ចាស់ ត្រូវប្រាប់សេនាសនៈដែលមានគេនៅក្តី គ្មានគេនៅក្តី ត្រូវប្រាប់គោចរគ្រាម ត្រូវប្រាប់អគោចរគ្រាម ត្រូវប្រាប់ត្រកូលទាំងឡាយដែលសង្ឃសន្មតថាជាសេក្ខៈ ត្រូវប្រាប់ទីសម្រាប់បន្ទោបង់វច្ចៈ

បស្សាវដ្ឋានំ អាចិក្ខិតព្វំ បានីយំ អាចិក្ខិតព្វំ បរិភោជនីយំ អាចិក្ខិតព្វំ កត្តរទណ្ឌោ អាចិក្ខិតព្វោ សង្ឃស្ស កតិកសណ្ឋានំ អាចិក្ខិតព្វំ ឥមំ កាលំ បវិសិតព្វំ ឥមំ កាលំ និក្ខមិតព្វន្តិ សចេ នវកោ ហោតិ និសិន្នកេនេវ អាចិក្ខិតព្វំ អត្រ បត្តំ និក្ខិបាហិ អត្រ ចីវរំ និក្ខិបាហិ ឥទំ អាសនំ និសីទាហីតិ បានីយំ អាចិក្ខិតព្វំ បរិភោជនីយំ អាចិក្ខិតព្វំ ឧបាហនបុញ្ឆនចោឡកំ អាចិក្ខិតព្វំ អាគន្តុកោ វុឌ្ឍោ[១] ហោតិ អភិវាទេតព្វោ សេនាសនំ អាចិក្ខិតព្វំ ឯតន្តេ សេនាសនំ បាបុណាតីតិ អជ្ឈាវុដ្ឋំ វា អនជ្ឈាវុដ្ឋំ វា អាចិក្ខិតព្វំ គោចរោ អាចិក្ខិតព្វោ អគោចរោ អាចិក្ខិតព្វោ សេក្ខសម្មតានិ កុលានិ អាចិក្ខិតព្វានិ វច្ចដ្ឋានំ អាចិក្ខិតព្វំ បស្សាវដ្ឋានំ អាចិក្ខិតព្វំ បានីយំ អាចិក្ខិតព្វំ បរិភោជនីយំ អាចិក្ខិតព្វំ កត្តរទណ្ឌោ អាចិក្ខិតព្វោ សង្ឃស្ស កតិកសណ្ឋានំ អាចិក្ខិតព្វំ ឥមំ កាលំ បវិសិតព្វំ ឥមំ កាលំ និក្ខមិតព្វន្តិ

១. ម. [illegible]

ត្រូវប្រាប់ទីសម្រាប់បន្ទោបង់បស្សាវៈ ត្រូវប្រាប់ទឹកសម្រាប់ឆាន់ ត្រូវប្រាប់ទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ត្រូវប្រាប់ឈើច្រត់ ត្រូវប្រាប់របៀបកតិការបស់សង្ឃថា លោកម្ចាស់ត្រូវចូលមកក្នុងវេលានេះ ត្រូវចេញទៅក្នុងវេលានេះ បើអាគន្តុកភិក្ខុនៅខ្ចីជាង អាវាសិកភិក្ខុត្រូវអង្គុយប្រាប់ថា ចូរលោកដាក់បាត្រក្នុងទីនេះ ចូរដាក់ចីវរក្នុងទីនេះចុះ ចូរអង្គុយលើអាសនៈនេះចុះ អាវាសិកភិក្ខុត្រូវប្រាប់ទឹកសម្រាប់ឆាន់ ត្រូវប្រាប់ទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ត្រូវប្រាប់សំពត់សម្រាប់ជូតស្បែកជើង បើអាគន្តុកភិក្ខុចាស់ជាង អាវាសិកភិក្ខុត្រូវបន្ទាបខ្លួនថ្វាយបង្គំ ត្រូវប្រាប់សេនាសនៈថា សេនាសនៈនេះសម្រាប់លោក ត្រូវប្រាប់សេនាសនៈដែលមានគេនៅក្តី គ្មានគេនៅក្តី ត្រូវប្រាប់គោចរគ្រាម ត្រូវប្រាប់អគោចរគ្រាម ត្រូវប្រាប់ត្រកូលទាំងឡាយ ដែលសង្ឃសន្មតថាជាសេក្ខៈ ត្រូវប្រាប់ទីសម្រាប់បន្ទោបង់វច្ចៈ ត្រូវប្រាប់ទីសម្រាប់បន្ទោបង់បស្សាវៈ ត្រូវប្រាប់ទឹកសម្រាប់ឆាន់ ត្រូវប្រាប់ទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ត្រូវប្រាប់ឈើច្រត់ ត្រូវប្រាប់របៀបកតិការបស់សង្ឃថា លោកត្រូវចូលមកក្នុងវេលានេះ ត្រូវចេញទៅវិញក្នុងវេលានេះ

ឥទំ ខោ ភិក្ខវេ អាវាសិកានំ ភិក្ខូនំ វត្តំ យថា អាវាសិកេហិ ភិក្ខូហិ សម្មា វត្តិតព្វន្តិ ។

[៨៦] តេន ខោ បន សមយេន គមិកា ភិក្ខូ ទារុភណ្ឌំ មត្តិកាភណ្ឌំ អប្បដិសាមេត្វា ទ្វារវាតបានំ វិវរិត្វា សេនាសនំ អនាបុច្ឆា បក្កមន្តិ ។ ទារុភណ្ឌំ មត្តិកាភណ្ឌំ នស្សតិ ។ សេនាសនំ អគុត្តំ ហោតិ(១) ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។បេ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ កថញ្ហិ នាម គមិកា ភិក្ខូ ទារុភណ្ឌំ មត្តិកាភណ្ឌំ អប្បដិសាមេត្វា ទ្វារវាតបានំ វិវរិត្វា សេនាសនំ អនាបុច្ឆា បក្កមិស្សន្តិ ទារុភណ្ឌំ មត្តិកាភណ្ឌំ នស្សតិ សេនាសនំ អគុត្តំ ហោតីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។បេ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ ។បេ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។បេ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ តេនហិ ភិក្ខវេ គមិកានំ ភិក្ខូនំ វត្តំ បញ្ញាបេស្សាមិ យថា គមិកេហិ ភិក្ខូហិ សម្មា វត្តិតព្វំ ។

១ ម. ហោតិ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហើយជាវត្តរបស់អាវាសិកភិក្ខុទាំងឡាយ តាមបែបបទដែលអាវាសិកភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ។

[៨៦] សម័យនោះឯង ពួកគមិកភិក្ខុ (ភិក្ខុអ្នកដំណើរ) មិនរៀបចំទុកដាក់គ្រឿងឈើ(១) នឹងគ្រឿងដី(២) បើកទ្វារនឹងបង្អួចទាល មិនអើពើនឹងសេនាសនៈ ហើយចៀសចេញទៅ ។ គ្រឿងឈើ គ្រឿងដី ក៏វិនាសអស់ទៅ ។ ឯសេនាសនៈ ក៏គ្មានអ្នកណាគ្រប់គ្រងរក្សា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា ដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា មិនគួរបើពួកគមិកភិក្ខុមិនរៀបចំទុកដាក់គ្រឿងឈើ គ្រឿងដី បើកទ្វារនឹងបង្អួចទាល មិនអើពើនឹងសេនាសនៈ ហើយចៀសចេញទៅ គ្រឿងឈើ គ្រឿងដីក៏វិនាសអស់ទៅ សេនាសនៈក៏គ្មានអ្នកណាគ្រប់គ្រងរក្សា ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ភិក្ខុទាំងនោះពិតមែនឬ ។បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន ។បេ។ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ តថាគតនឹងបញ្ញត្តវត្តដល់ពួកគមិកភិក្ខុ តាមបែបបទដែលពួកគមិកភិក្ខុត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ។

១ អដ្ឋកថា ថាគ្រឿងឈើបានដល់គ្រែនិងតាំងជាដើម ។ ២ គ្រឿងដីបានដល់ភាជន៍សម្រាប់ដាក់ទឹកជាដើម ។ ចូរមើលសេចក្តីក្នុងសេនាសនក្ខន្ធកៈ ។

[៨៣] គមិកេន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនា ទារុភណ្ឌំ មត្តិកាភណ្ឌំ បដិសាមេត្វា ទ្វារវាតបានំ ថកេត្វា សេនាសនំ អាបុច្ឆិតព្វំ(១) សចេ ភិក្ខុ ន ហោតិ សាមណេរោ អាបុច្ឆិតព្វោ សចេ សាមណេរោ ន ហោតិ អារាមិកោ អាបុច្ឆិតព្វោ សចេ អារាមិកោ ន ហោតិ ឧបាសកោ អាបុច្ឆិតព្វោ សចេ ន ហោតិ ភិក្ខុ វា សាមណេរោ វា អារាមិកោ វា ឧបាសកោ វា(២) ចតូសុ បាសាណកេសុ មញ្ចំ បញ្ញាបេត្វា មញ្ចេ មញ្ចំ អារោបេត្វា បីឋេ បីឋំ អារោបេត្វា សេនាសនំ ឧបរិ បុញ្ជំ ករិត្វា ទារុភណ្ឌំ មត្តិកាភណ្ឌំ បដិសាមេត្វា ទ្វារវាតបានំ ថកេត្វា បក្កមិតព្វំ សចេ វិហារោ ឱវស្សតិ សចេ ឧស្សហតិ ឆាទេតព្វោ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ វិហារោ ឆាទិយេយ្យាតិ ឯវញ្ចេតំ លភេថ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ លភេថ យោ ទេសោ អនោវស្សកោ ហោតិ តត្ថ ចតូសុ បាសាណកេសុ មញ្ចំ បញ្ញាបេត្វា មញ្ចេ មញ្ចំ អារោបេត្វា បីឋេ បីឋំ អារោបេត្វា សេនាសនំ ឧបរិ បុញ្ជំ ករិត្វា ទារុភណ្ឌំ មត្តិកាភណ្ឌំ បដិសាមេត្វា

១ ម. អាបុច្ឆា បក្កមិតព្វំ ។ ២ ម. បោត្ថកេសុ សចេ សាមណេរោ ន ហោតិ អារាមិកោ អាបុច្ឆិតព្វោ សចេ ន ហោតិ ភិក្ខុ វា សាមណេរោ វា អារាមិកោ វា ឥតិ ទិស្សតិ ។

[៨៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គមិកភិក្ខុ ត្រូវរៀបចំទុកដាក់គ្រឿងឈើ នឹងគ្រឿងដី ហើយបិទទ្វារនឹងបង្អួច ទើបលាសេនាសនៈ(១) បើមិនមានភិក្ខុទេ ត្រូវលាសាមណេរ បើមិនមានសាមណេរ ត្រូវលាអារាមិកជន បើមិនមានអារាមិកជន ត្រូវលាឧបាសក បើភិក្ខុក្តី សាមណេរក្តី អារាមិកជនក្តី ឧបាសកក្តី មិនមានទេ ត្រូវរៀបចំគ្រែលើថ្មតូច ៤ ដុំ ហើយតម្រួតគ្រែលើគ្រែ តម្រួតតាំងលើតាំង ផ្តុំសេនាសនៈឲ្យគរលើគ្នា ហើយរៀបចំទុកដាក់គ្រឿងឈើ នឹងគ្រឿងដី ហើយបិទទ្វារនឹងបង្អួចទុះដើរចេញទៅចុះ ប្រសិនបើវិហារលេច បើគមិកភិក្ខុនោះ (ប្រឹងបាន) គប្បីប្រក់ ម្យ៉ាងទៀត គប្បីធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា តើគួរឲ្យគេប្រក់វិហារដោយវិធីដូចម្តេចហ្ន៎ បើគមិកភិក្ខុបានធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយយ៉ាងនេះ ការណ៍នុ៎ះឈ្មោះថាជាការល្អប្រពៃ បើមិនបានទេ ទីណាដែលមិនលេច គមិកភិក្ខុត្រូវរៀបចំគ្រែលើថ្មតូច ៤ ដុំ ក្នុងប្រទេសនោះ ហើយតម្រួតគ្រែលើគ្រែ តម្រួតតាំងលើតាំង ហើយផ្តុំសេនាសនៈឲ្យគរលើគ្នា រៀបចំទុកដាក់គ្រឿងឈើនឹងគ្រឿងដី

១ សេនាសនៈ នៃលោកទើបលើកឡើងក្តី លើសលប់ក្តី ដែលពួកសត្វកណ្តៀរឡើងទៅរៀង រៀងមិនបាន ទុកជាភិក្ខុមិនអើពើ ក៏មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

ទ្វារកោដ្ឋកេ ជតេភត្តា បត្តមិទត្តំ សចេ សព្វេ វិហារេ ទំសេត្តុំ សចេ ឧស្សហតិ សេនាសនំ គោបេតុំ អភិហរិតុំ ឧស្សហន្តិ ។ គោបេតុំ និច្ចំ ខោ សេនាសនំ គោបេតុំ អភិ-ហរិតព្វំ បវត្តេតុំ លភេថ អត្ថេតុំ ភុសភាវោ ចេ លភេថ អសេក្ខភាវេ ចតុស្សុ ទាសាសនាភេសុ មញ្ចំ បញ្ញាបេត្វា មញ្ចេ មញ្ចំ អារោបេត្វា បីឋេ បីឋំ អារោ-បេត្វា សេនាសនំ ឧបរិ បុញ្ជំ ករិត្វា ទារុភណ្ឌំ មត្តិកា-ភណ្ឌំ បដិសាមេត្វា ថិណោន វា បណ្ណេន វា បដិច្ឆាទេត្វា បក្កមិតព្វំ អយំ ខោ ភិក្ខវេ គមិកានំ ភិក្ខូនំ វត្តំ យថា គមិកេហិ ភិក្ខូហិ សម្មា វត្តិតព្វន្តិ ។

[៨៤] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ភត្តគ្គេ ន អនុមោទន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា ភត្តគ្គេ ន អនុមោទិស្សន្តីតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខីយន្តានំ វិបាចេន្តានំ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។

បំពង់ទឹកដែលស្ទះ ត្រូវរកចម្លាះទៅចុះ ប្រសិនបើវិហារមានលាមកសល់ បើភិក្ខុនិមន្ត (ទ្រាំមិនបាន) ត្រូវតាមតែសេនាសនៈទៅកាន់ស្រុក ឬក្រៅពីសេចក្ដីទុកដាក់ កាតព្វកិច្ចនាំយកសេនាសនៈទៅកាន់ស្រុកដោយការប្រុងប្រយ័ត្ន បើភិក្ខុបានទុកសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយ យ៉ាងនេះការទុកដាក់ព្រះសេនាសនៈ បើមិនបាននោះ ភិក្ខុត្រូវរៀបចំគ្រែលើជើងទម្រ ដាក់គ្រែលើគ្រែ តម្រួតតាំងលើតាំង ទុកសេនាសនៈលើគ្នា ហើយរៀបចំទុកដាក់គ្រឿងឈើ និងគ្រឿងដី បិទបាំងដោយស្មៅ ឬស្លឹកឈើ ដោយមើលថែទាំ ដើម្បីកុំឲ្យខូចខាត ភិក្ខុត្រូវតែដូចគ្នាទាំងអស់ គឺជាវត្តរបស់ភិក្ខុដែលនឹងទៅ ជាវត្តរបស់ភិក្ខុ ដែលភិក្ខុដែលនឹងទៅ ត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ។

[៨៤] សម័យនោះ ភិក្ខុពុំអនុមោទនាក្នុងរោងភត្ត ។ មនុស្សទាំងឡាយតិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសមណៈសក្យបុត្តិយ៍ មិនគួរបើមិនអនុមោទនាក្នុងរោងភត្តសោះ ។ ពួកភិក្ខុបានឮមនុស្សទាំងឡាយតិះដៀលបន្តុះបង្អាប់ ពួកភិក្ខុក៏បានក្រាបទូលសេចក្ដីនោះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។

អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ភត្តគ្គេ អនុមោទិតុន្តិ ។

[៨៥] អថខោ ភិក្ខូនំ[១] ឯតទហោសិ កេន នុខោ ភត្តគ្គេ អនុមោទិតព្វន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ថេរេន ភិក្ខុនា ភត្តគ្គេ អនុមោទិតុន្តិ ។

[៨៦] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស បូគស្ស សង្ឃភត្តំ ហោតិ ។ អាយស្មា សារីបុត្តោ សង្ឃត្ថេរោ ហោតិ ។ ភិក្ខូ ភគវតា អនុញ្ញាតំ ថេរេន ភិក្ខុនា ភត្តគ្គេ អនុមោទិតុន្តិ អាយស្មន្តំ សារីបុត្តំ ឯកកំ ឱហាយ បក្កមឹសុ ។ អថខោ អាយស្មា សារីបុត្តោ តេ មនុស្សេ បដិសម្មោទិត្វា បច្ឆា ឯកកោ អគមាសិ ។ អទ្ទសា ខោ ភគវា អាយស្មន្តំ សារីបុត្តំ ទូរតោវ ឯកកំ[២] អាគច្ឆន្តំ ទិស្វាន អាយស្មន្តំ សារីបុត្តំ ឯតទវោច

១ ម. អថសោ ភិក្ខូនំ ។ ២ ម. បច្ឆិមកេសុ ឯកកន្តិ ចេវ ទន្តិ ។

ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុងវេលានោះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុធ្វើអនុមោទនាក្នុងរោងភត្ត ។

[៨៥] សម័យនោះ ពួកភិក្ខុមានសេចក្ដីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុដូចម្ដេចហ្ន៎ ដែលគួរអនុមោទនាក្នុងរោងភត្តបាន ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុងវេលានោះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុជាថេរៈអនុមោទនាក្នុងរោងភត្ត ។

[៨៦] សម័យនោះឯង មានសង្ឃភត្តរបស់គណៈនៃបុគ្គលម្នាក់ ។ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុជាសង្ឃត្ថេរ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយគិតថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុជាថេរៈអនុមោទនាក្នុងរោងភត្ត ហើយក៏ចៀសចេញទៅចោលព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ ឲ្យគង់នៅតែម្នាក់ឯង ។ លំដាប់នោះ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ(និយាយ)សំណេះសំណាលនឹងមនុស្សទាំងនោះហើយ ក៏ចេញទៅតែម្នាក់ឯង ក្នុងកាលជាខាងក្រោយ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ទតឃើញព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ កំពុងតែដើរមកតែម្នាក់ឯងអំពីចម្ងាយ លុះទ្រង់ទតឃើញហើយក៏ត្រាស់សួរសេចក្ដីនុ៎ះ

[illegible] ។ [illegible] ។ [illegible] ។ [illegible] ភិក្ខុ [illegible] ភិក្ខុនី [illegible] ។

(៨៧) តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ [illegible] (១) ។ [illegible] (២) [illegible] ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ [illegible] ។

(៨៨) តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ [illegible] ភិក្ខូ [illegible] ភិក្ខុ [illegible] ភិក្ខុ [illegible] ។

១ ម. [illegible] ។ ២ ម. [illegible] ។

[illegible] ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ [illegible] ។ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ [illegible] ។ ប៉ុន្តែភិក្ខុទាំងឡាយ [illegible] ។ [illegible] ហើយ [illegible] ភិក្ខុទាំងឡាយ [illegible] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ [illegible] ភិក្ខុទាំងឡាយ [illegible] ។

(៨៧) សម័យនោះ មានព្រះថេរៈមួយរូប [illegible] ហើយ [illegible] ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ [illegible] ហើយទៅចុះ ។

(៨៨) សម័យនោះ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ [illegible] ។ [illegible] ភិក្ខុ [illegible] ។

យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ ទុន្និវត្ថា ទុប្បា-រុតា អនាកប្បសម្បន្នា ភត្តគ្គំ គច្ឆិស្សន្តិ វោក្កម្មបិ ថេរានំ ភិក្ខូនំ បុរតោ បុរតោ គច្ឆិស្សន្តិ ថេរេបិ ភិក្ខូ អនុបខជ្ជ និសីទិស្សន្តិ នវេបិ ភិក្ខូ អាសនេន បដិពា-ហិស្សន្តិ សង្ឃាដិម្បិ ឱត្ថរិត្វា អន្តរឃរេ និសីទិស្សន្តីតិ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ ទុន្និវត្ថា ទុប្បារុតា អនាកប្បសម្បន្នា ភត្តគ្គំ គច្ឆន្តិ វោក្កម្មបិ ថេរានំ ភិក្ខូនំ បុរតោ បុរតោ គច្ឆន្តិ ថេរេបិ ភិក្ខូ អនុបខជ្ជ និសីទន្តិ នវេបិ ភិក្ខូ អាសនេន បដិពាហន្តិ សង្ឃាដិម្បិ ឱត្ថរិត្វា អន្តរឃរេ និសីទន្តីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ តេនហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូនំ ភត្តគ្គវត្តំ បញ្ញាបេស្សាមិ យថា ភិក្ខូហិ ភត្តគ្គេ សម្មា វត្តិតព្វំ ។

ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ មិនគួរបើស្លៀកមិនល្អ ដណ្តប់មិនល្អ ប្រកបដោយមារយាទមិនសមគួរ ដើរទៅកាន់រោងភត្តសោះ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងនោះដើរផ្ទុសទៅខាងមុខ ៗ នៃពួកភិក្ខុជាថេរៈ ចូលទៅអង្គុយប្រៀតប្រៀនភិក្ខុជាថេរៈ ឃាត់ពួកភិក្ខុថ្មីដោយអាសនៈ អង្គុយសង្កត់សង្ឃាដីក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុស្លៀកមិនល្អ ដណ្តប់មិនល្អ ប្រកបដោយមារយាទមិនសមគួរ ដើរទៅកាន់រោងភត្ត ដើរផ្ទុសទៅខាងមុខ ៗ នៃពួកភិក្ខុជាថេរៈ អង្គុយប្រៀតប្រៀនភិក្ខុជាថេរៈ ឃាត់ពួកភិក្ខុថ្មីដោយអាសនៈ អង្គុយសង្កត់សង្ឃាដី ក្នុងចន្លោះផ្ទះពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គ ពិតមែន ។ បេ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសហើយទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ តថាគតនឹងបញ្ញត្តវត្តក្នុងរោងភត្តដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ តាមវត្តដែលភិក្ខុទាំងឡាយគប្បីប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃក្នុងរោងភត្ត ។

វត្តក្ខន្ធកេ បិណ្ឌចារិកវត្តំ

[៤៩] សចេ អាវាសេ គាមោ គោចរោ ហោតិ តិមណ្ឌលំ បដិច្ឆាទេន្តេន បរិមណ្ឌលំ និវាសេត្វា កាយពន្ធនំ ពន្ធិត្វា សគុណំ កត្វា សង្ឃាដិយោ បារុបិត្វា គណ្ឋិកំ បដិមុញ្ចិត្វា ធោវិត្វា បត្តំ គហេត្វា សាធុកំ អតរមានេន គាមោ បវិសិតព្វោ ន ភិក្ខូ ជេដ្ឋេ ភិក្ខូនំ បុរតោ បុរតោ គន្តព្វំ សុប្បដិច្ឆន្នេន អន្តរឃរេ គន្តព្វំ សុសំវុតេន អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ឱក្ខិត្តចក្ខុនា អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ន ឧក្ខិត្តកាយ អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ន ឧជ្ជគ្ឃិកាយ អន្តរឃរេ គន្តព្វំ អប្បសទ្ទេន អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ន កាយប្បចាលកំ អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ន ពាហុប្បចាលកំ អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ន សីសប្បចាលកំ អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ន ខម្ភកតេន អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ន ឱគុណ្ឋិតេន អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ន ឧក្កុដិកាយ អន្តរឃរេ គន្តព្វំ សុប្បដិច្ឆន្នេន អន្តរឃរេ និសីទិតព្វំ សុសំវុតេន អន្តរឃរេ និសីទិតព្វំ ឱក្ខិត្តចក្ខុនា អន្តរឃរេ និសីទិតព្វំ ន ឧក្ខិត្តកាយ អន្តរឃរេ និសីទិតព្វំ ន ឧជ្ជគ្ឃិកាយ អន្តរឃរេ និសីទិតព្វំ អប្បសទ្ទេន

វត្តខន្ធកៈ វត្តនៃភិក្ខុត្រាច់បិណ្ឌបាត

[៤៩] បើភិក្ខុត្រាច់បិណ្ឌបាត ប្រាថ្នានឹងចូលទៅកាន់ស្រុក ភិក្ខុត្រូវបិទបាំងមណ្ឌលទាំង ៣ ស្លៀកស្បង់ឲ្យជាប់មណ្ឌល ក្រវាត់វត្ថុពន្ធកាយ (វត្ថុក្រវាត់) ត្រូវបត់សង្ឃាដិជាស្រទាប់ ហើយដណ្ដប់ ហើយចាក់ឃ្នាស់ ត្រូវលាងបាត្រកាន់ទៅ ដើរដោយប្រុងប្រយ័ត្ន មិនប្រញាប់ចូលទៅកាន់ស្រុក មិនត្រូវដើរទៅមុខៗ នៃភិក្ខុចាស់ៗ ត្រូវបិទបាំងកាយដោយល្អ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវសង្រួមប្រយ័ត្នឲ្យល្អដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវមានភ្នែកសំឡឹងចុះក្រោម គឺក្រឡេកមើលប្រមាណមួយជួរនឹម ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវសើយចីវរឡើងដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវសើចក្អាកក្អាយដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវមានសំឡេងតិច ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវយោលខ្លួនដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវយោលដៃដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវយោលក្បាលដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវធ្វើដៃចង្កេះដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវខ្ទប់ក្បាលដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវបង្អោនជើងដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវបិទបាំងកាយឲ្យល្អអង្គុយក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវសង្រួមប្រយ័ត្នដោយល្អ អង្គុយក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវមានភ្នែកសំឡឹងចុះក្រោម គឺក្រឡេកមើលប្រមាណមួយជួរនឹម អង្គុយក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវសើយចីវរអង្គុយក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវសើចក្អាកក្អាយអង្គុយក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវមានសំឡេងតិច

អន្តរឃរេ និសីទិតព្វំ ន កាយប្បចាលកំ អន្តរឃរេ និសីទិតព្វំ ន ពាហុប្បចាលកំ អន្តរឃរេ និសីទិតព្វំ ន សីសប្បចាលកំ អន្តរឃរេ និសីទិតព្វំ ន ខម្ភកតេន អន្តរឃរេ និសីទិតព្វំ ន ឱគុណ្ឋិតេន អន្តរឃរេ និសីទិតព្វំ ន បល្លត្ថិកាយ អន្តរឃរេ និសីទិតព្វំ ។ ថេរេ ភិក្ខូ អនុបខជ្ជ និសីទិតព្វំ ន នវា ភិក្ខូ អាសនេន បដិពាហិតព្វា ន សង្ឃាដិំ ឱត្ថរិត្វា អន្តរឃរេ និសីទិតព្វំ ។ ឧទកេ ទិយ្យមានេ ឧភោហិ ហត្ថេហិ បត្តំ បដិគ្គហេត្វា ឧទកំ បដិគ្គហេតព្វំ នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន បត្តោ ធោវិតព្វោ សចេ ឧទកប្បដិគ្គាហកោ ហោតិ នីចំ កត្វា ឧទកបដិគ្គហេ ឧទកំ អាសិញ្ចិតព្វំ មា ឧទកប្បដិគ្គាហកោ ឧទកេន ឱសិញ្ចិ មា សាមន្តា ភិក្ខូ ឧទកេន ឱសិញ្ចិំសុ មា សង្ឃាដិំ ឧទកេន ឱសិញ្ចីតិ សចេ ឧទកប្បដិគ្គាហកោ ន ហោតិ នីចំ កត្វា ឆមាយ ឧទកំ អាសិញ្ចិតព្វំ មា សាមន្តា ភិក្ខូ ឧទកេន ឱសិញ្ចិំសុ មា សង្ឃាដិំ ឧទកេន ឱសិញ្ចីតិ ។ ឱទនេ ទិយ្យមានេ ឧភោហិ ហត្ថេហិ បត្តំ បដិគ្គហេត្វា

អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវគ្រវែងកាយ អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវគ្រវែងដៃ អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវងាកងើកក្បាល អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវស្ទើយចង្កេះ អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវគ្របក្បាល អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវក្រសោបក្បាលជង្គង់ អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវអង្គុយ ច្រៀតច្រៀកភិក្ខុជាថេរៈ មិនត្រូវបៀតបៀនភិក្ខុថ្មីទាំងឡាយ ដោយអាសនៈ មិនត្រូវអង្គុយសង្កត់សង្ឃាដិក្នុងចន្លោះផ្ទះ កាលបើគេយកប្រគេនទឹក ត្រូវកាន់បាត្រដោយដៃទាំងពីរ ហើយទទួលយកទឹក ត្រូវបន្ទាបបាត្រឲ្យស្រួល កុំឲ្យរកិច (កូត) ឡើយ ហើយលាងឲ្យស្អាត បើមានគេទទួលដាក់ទឹក ត្រូវឱនឲ្យទាបហើយចាក់ទឹកដាក់ភាជន៍ទទួលដាក់ទឹក ដោយគិតថា កុំឲ្យគេទទួលដាក់ទឹកខ្ទាតដោយទឹកឡើយ កុំឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយជិតខាងខ្ទាតដោយទឹកឡើយ កុំឲ្យសង្ឃាដិខ្ទាតដោយទឹកឡើយ បើគ្មានគេទទួលដាក់ទឹក ភិក្ខុគួរចាក់ទឹក (ចោល) ឲ្យទាបហើយស្រោចលើផែនដីដោយគិតថា កុំឲ្យភិក្ខុជិតខាងទាំងឡាយ ខ្ទាតដោយទឹកឡើយ កុំឲ្យសង្ឃាដិខ្ទាតដោយទឹកឡើយ បើមានគេយកប្រគេនបាយ ត្រូវកាន់បាត្រដោយដៃទាំងពីរហើយទទួលយកបាយ តែត្រូវធ្វើ

[illegible] បដិគ្គហេតព្វោ [illegible] សចេ ហោតិ សប្បិ វា តេលំ វា ឧត្តរិភង្គំ វា ថេរេន វត្តព្វោ សព្វេសំ សមកំ សម្បាទេហីតិ សក្កច្ចំ បិណ្ឌបាតោ បដិគ្គហេតព្វោ បត្តសញ្ញិនា បិណ្ឌបាតោ បដិគ្គហេតព្វោ សមសូបកោ បិណ្ឌបាតោ បដិគ្គហេតព្វោ សមតិត្តិកោ បិណ្ឌបាតោ បដិគ្គហេតព្វោ ន តាវ ថេរេន ភុញ្ជិតព្វំ យាវ ន សព្វេសំ ឱទនោ សម្បត្តោ[១] ហោតិ សក្កច្ចំ បិណ្ឌបាតោ ភុញ្ជិតព្វោ បត្តសញ្ញិនា បិណ្ឌបាតោ ភុញ្ជិតព្វោ សបទានំ[២] បិណ្ឌបាតោ ភុញ្ជិតព្វោ សមសូបកោ បិណ្ឌបាតោ ភុញ្ជិតព្វោ ន ថូបតោ[៣] ឱមទ្ទិត្វា បិណ្ឌបាតោ ភុញ្ជិតព្វោ ន សូបំ វា ព្យញ្ជនំ វា ឱទនេន បដិច្ឆាទេតព្វំ ភិយ្យោកម្យតំ ឧបាទាយ ន សូបំ វា ឱទនំ វា អគិលានេន អត្តនោ អត្ថាយ វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជិតព្វំ ន ឧជ្ឈានសញ្ញិនា បរេសំ បត្តោ ឱលោកេតព្វោ នាតិមហន្តោ កពឡោ កាតព្វោ បរិមណ្ឌលោ អាលោបោ កាតព្វោ ន អនាហដេ កពឡេ

១ ឱ. ម. សម្បត្តោ ។ ២ ឱ. សបទានោ ។ ៣ ថូបីកតោតិបិ បាឋោ ទិស្សតិ ។ ម. ថូបកតោ ។

ទឹក[illegible] បើមានទឹកដោះថ្លាក្តី ប្រេងក្តី សម្ល–ម្ហូបក្តី ភិក្ខុជាថេរៈត្រូវពោលថា ចូរអ្នកយកទៅចែកដល់ភិក្ខុគ្រប់រូបឲ្យបានស្មើគ្នា ត្រូវទទួលបិណ្ឌបាតដោយគោរព ត្រូវមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងបាត្រទទួលបិណ្ឌបាត ត្រូវទទួលបិណ្ឌបាតឲ្យមានសម្លស្មើគ្នា ត្រូវទទួលបិណ្ឌបាតឲ្យស្មើត្រឹមកណ្តាប់មាត់បាត្រ ភិក្ខុគ្រប់រូបមិនទាន់បានបាយទុកគ្រប់គ្រាន់ត្រឹមណា ភិក្ខុជាថេរៈមិនគប្បីឆាន់ត្រឹមនោះ ត្រូវឆាន់ចង្ហាន់បិណ្ឌបាតដោយគោរព ត្រូវឆាន់ចង្ហាន់បិណ្ឌបាត សំគាល់ក្នុងបាត្រ ត្រូវឆាន់ចង្ហាន់បិណ្ឌបាតតាមលំដាប់ ត្រូវឆាន់ចង្ហាន់បិណ្ឌបាតមានសម្លស្មើគ្នា មិនត្រូវច្របាច់ពីកំពូលបាយ ឆាន់ចង្ហាន់បិណ្ឌបាត មិនត្រូវគ្របបាយលើសម្ល ម្ហូបក្រៀម ដើម្បីឲ្យបានច្រើនជាងនេះ បើគ្មានជម្ងឺ មិនត្រូវសូមសម្ល ម្ហូបបាយ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនហើយឆាន់ទេ មិនត្រូវសំឡឹងមើលបាត្រភិក្ខុដទៃ ដោយគិតរិះរកទោសទេ មិនត្រូវធ្វើពំនូតបាយ ឲ្យធំហួសប្រមាណ ត្រូវធ្វើពំនូតបាយឲ្យជាបរិមណ្ឌល គឺធ្វើឲ្យមូល កាលបើពំនូតបាយមិនទាន់ដល់មាត់ មិនត្រូវ

មុខទ្វារំ វិវរិតព្វំ ន ភុញ្ជមានេន សព្វោ ហត្ថោ មុខេ
បក្ខិបិតព្វោ ន សកពឡេន មុខេន ព្យាហរិតព្វំ ន
បិណ្ឌុក្ខេបកំ ភុញ្ជិតព្វំ ន កពឡាវច្ឆេទកំ ភុញ្ជិតព្វំ
ន អវគណ្ឌការកំ ភុញ្ជិតព្វំ ន ហត្ថនិទ្ធុនកំ ភុញ្ជិតព្វំ
ន សិត្ថាវការកំ ភុញ្ជិតព្វំ ន ជិវ្ហានិច្ឆារកំ ភុញ្ជិតព្វំ
ន ចបុចបុការកំ ភុញ្ជិតព្វំ ន សុរុសុរុការកំ ភុញ្ជិ-
តព្វំ ន ហត្ថនិល្លេហកំ ភុញ្ជិតព្វំ ន បត្តនិល្លេហកំ
ភុញ្ជិតព្វំ ន ឱដ្ឋនិល្លេហកំ ភុញ្ជិតព្វំ ន សាមិសេន
ហត្ថេន បានីយថាលកោ បដិគ្គហេតព្វោ ន តាវ ថេរេន
ឧទកំ បដិគ្គហេតព្វំ យាវ ន សព្វេ ភុត្តាវិនោ ហោន្តិ
ឧទកេ ទិយ្យមានេ ឧភោហិ ហត្ថេហិ បត្តំ បដិគ្គហេត្វា
ឧទកំ បដិគ្គហេតព្វំ នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន
បត្តោ ធោវិតព្វោ សចេ ហោតិ ឧទកបដិគ្គហោ នីចំ
កត្វា ឧទកបដិគ្គហេ ឧទកំ អាសិញ្ចិតព្វំ មា ឧទក-
បដិគ្គហោ ឧទកេន ឱសិញ្ចិ មា សាមន្តា ភិក្ខូ
ឧទកេន ឱសិញ្ចិ មា សង្ឃាដិ ឧទកេន ឱសិញ្ចិ

ហាមាត់ចាំឡើយ កាលឆាន់ មិនត្រូវញាត់ម្រាមដៃទាំងអស់ទៅក្នុង
មាត់ មិនត្រូវនិយាយទាំងពំនូតបាយនៅក្នុងមាត់ មិនត្រូវបោះពំនូតបាយ (ទៅ
ក្នុងមាត់) ហើយឆាន់ទេ មិនត្រូវឆាន់ខាំកាត់ពំនូតបាយ (មួយកំណាត់ម្ដង)
មិនត្រូវឆាន់បៀមពំនូតបាយឱ្យតឹងប៉ោងថ្ពាល់ឡើង (ដូចជាស្វា) មិនត្រូវឆាន់
រលាស់ដៃបណ្ដោះ មិនត្រូវឆាន់ធ្វើឱ្យរាយរាយគ្រាប់បាយ មិនត្រូវឆាន់
លៀនអណ្ដាតចេញមកខាងក្រៅ (ទទួលអាហារ) មិនត្រូវឆាន់ឱ្យឮជប៉ៗ
មិនត្រូវឆាន់ឱ្យឮសុរុៗ មិនត្រូវឆាន់លិទ្ធដៃ មិនត្រូវឆាន់លិទ្ធបាត្រ
មិនត្រូវឆាន់លិទ្ធបបូរមាត់ មិនត្រូវទទួលកាន់ផ្តិលទឹកដោយដៃប្រឡាក់អាមិសៈ
ភិក្ខុទាំងអស់មិនទាន់ឆាន់ហើយត្រឹមណា ភិក្ខុជាថេរៈមិនគប្បីទទួលយកទឹក
ត្រឹមនោះ កាលបើគេយកប្រគេនទឹក ត្រូវកាន់បាត្រដោយដៃទាំងពីរ
ហើយទទួលយកទឹក ត្រូវធ្វើបាត្រឱ្យទាបកុំឱ្យកកិត (អ៊ីៗ) ហើយលាង
ឱ្យស្អាត បើមានកន្ថោរទឹក ត្រូវធ្វើឱ្យទាបហើយចាក់ទឹកទៅក្នុងកន្ថោរ
ដាក់ទឹក ដោយគិតថា កុំឱ្យកន្ថោរដាក់ទឹកខ្ទាតខ្ទាយទឹកឡើយ កុំឱ្យ
ភិក្ខុក្បែរខាងទទឹកដោយទឹកឡើយ កុំឱ្យសង្ឃាដិទទឹកដោយទឹកឡើយ

វត្តក្ខន្ធកេ ភត្តគ្គវត្តំ

សចេ ឧទកប្បដិគ្គាហកោ ន ហោតិ នីចំ កត្វា ភូមិយំ ឧទកំ អាសិញ្ចិតព្វំ មា សាមន្តា ភិក្ខូ ឧទកេន ឱសិញ្ចីសុ មា សង្ឃាដិ ឧទកេន ឱសិញ្ចីតិ ន សសិត្ថកំ បត្តោទកំ អន្តរឃរេ ឆឌ្ឌេតព្វំ និវត្តន្តេន នវកេហិ ភិក្ខូហិ បឋមតរំ និវត្តិតព្វំ បច្ឆា ថេរេហិ សុប្បដិច្ឆន្នេន អន្តរឃរេ គន្តព្វំ សុសំវុតេន អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ឱក្ខិត្តចក្ខុនា អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ន ឧក្ខិត្តកាយ អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ន ឧជ្ជគ្ឃិកាយ អន្តរឃរេ គន្តព្វំ អប្បសទ្ទេន អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ន កាយប្បចាលកំ អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ន ពាហុប្បចាលកំ អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ន សីសប្បចាលកំ អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ន ខម្ភកតេន អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ន ឱគុណ្ឋិតេន អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ន ឧក្កុដិកាយ អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ឥទំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខូនំ ភត្តគ្គវត្តំ យថា ភិក្ខូហិ ភត្តគ្គេ សម្មា វត្តិតព្វន្តិ ។

បឋមភាណវារំ និដ្ឋិតំ ។

វត្តុទ្ទេសៈ វត្តដែលភិក្ខុត្រូវប្រព្រឹត្តក្នុងរោងភត្ត

បើមិនមានគេឡោមទឹកទេ ត្រូវចុះទឹកឲ្យទាបហើយចាក់លើផែនដី ដោយអាល័យចិត្តថា កុំឲ្យខ្ទាតភិក្ខុដែលនៅជិតដោយទឹកឡើយ កុំឲ្យខ្ទាតសង្ឃាដិដោយទឹកឡើយ មិនត្រូវចាក់ទឹកលាងបាត្រមានគ្រាប់បាយក្នុងចន្លោះផ្ទះ កាលបើត្រឡប់វិញ ត្រូវត្រឡប់ឲ្យបានមុនពួកភិក្ខុថ្មី ត្រូវបិទបាំងកាយឲ្យល្អដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ក្រោយភិក្ខុចាស់ថេរៈទាំងឡាយ ត្រូវសង្រួមប្រយ័ត្នឲ្យល្អដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវទម្លាក់ភ្នែកចុះក្រោម តែក្រឡេកមើលប្រមាណ ១ ជួរនឹម ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវសើយចីវរដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវសើចខ្លាំងដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវមានសំឡេងតិចៗ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវដើរគ្រវែងកាយៈទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវយោលដៃដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវងើកងាកក្បាលដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវច្រត់ចង្កេះដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវឃ្លុំក្បាលដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវដើរចុងជើងដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហើយជាវត្តរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តាមវត្តនេះដែលភិក្ខុទាំងឡាយគប្បីប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃក្នុងរោងភត្ត ។

ភាណវារៈទី ១ ចប់ ។

[៩០] តេន ខោ បន សមយេន បិណ្ឌចារិកា ភិក្ខូ ទុន្និវត្ថា ទុប្បារុតា អនាកប្បសម្បន្នា បិណ្ឌាយ ចរន្តិ អសល្លក្ខេត្វាបិ និវេសនំ បវិសន្តិ អសល្លក្ខេត្វាបិ និក្ខមន្តិ អតិសហសាបិ បវិសន្តិ អតិសហសាបិ និក្ខមន្តិ អតិទូរេបិ តិដ្ឋន្តិ អច្ចាសន្នេបិ តិដ្ឋន្តិ អតិចិរំបិ តិដ្ឋន្តិ អតិលហុំបិ និវត្តន្តិ ។ អញ្ញតរោ[១] បិណ្ឌចារិកោ ភិក្ខុ អសល្លក្ខេត្វា និវេសនំ បាវិសិ ។ សោ ច[២] ទ្វារំ មញ្ញមានោ អញ្ញតរំ ឱវរកំ បាវិសិ ។ តស្មិំបិ[៣] ឱវរកេ ឥត្ថី នគ្គា ឧត្តានា និបន្នា ហោតិ ។ អទ្ទសា ខោ សោ ភិក្ខុ តំ ឥត្ថឹ នគ្គំ ឧត្តានំ និបន្នំ ទិស្វាន នយិទំ ទ្វារំ ឱវរកំ ឥទន្តិ តម្ហា ឱវរកា និក្ខមិ ។ អទ្ទសា ខោ តស្សា ឥត្ថិយា សាមិកោ តំ ឥត្ថឹ នគ្គំ ឧត្តានំ និបន្នំ ទិស្វាន ឥមិនា មេ ភិក្ខុនា បជាបតិ ទូសិតាតិ តំ ភិក្ខុំ គហេត្វា អាកោដេសិ ។ អថ ខោ សា ឥត្ថី តេន សទ្ទេន បដិពុជ្ឈិត្វា តំ

១ ឱ. ម. អញ្ញតរោបិ ។ ២ អយំ ចសទ្ទោ ឱ. ម. ពោត្ថកេសុ ន ទិស្សតិ ។ ៣ អយំ បិសទ្ទោ ឱ. ម. ពោត្ថកេសុ ន ទិស្សតិ ។

(៩០) សម័យនោះឯង ភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាត ស្លៀកមិនល្អ ដណ្តប់មិនល្អ ប្រកបដោយមារយាទមិនសមគួរ ត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត មិនបានសង្កេតហើយចូលទៅកាន់លំនៅ (ផ្ទះគេ) ខ្លះ មិនបានសង្កេតហើយចេញមកខ្លះ ចូលទៅដោយរហ័សពេកខ្លះ ចេញមកដោយរហ័សពេកខ្លះ ឈរក្បែរទីឆ្ងាយពេកខ្លះ ឈរក្បែរទីជិតពេកខ្លះ ឈរយូរពេកខ្លះ ត្រឡប់មកវិញដោយរហ័សពេកខ្លះ ។ មានភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាតមួយរូប មិនបានសង្កេតហើយដើរចូលទៅកាន់លំនៅ (គេ) ។ ភិក្ខុនោះកាលសំគាល់ថាទ្វារ ទើបចូលទៅកាន់បន្ទប់តូចមួយ ។ ក្នុងបន្ទប់តូចនោះសោត មានស្រីអាក្រាតដេកផ្ងារ ។ ភិក្ខុនោះក៏បានឃើញស្រីអាក្រាតដេកផ្ងារនោះ លុះឃើញហើយទើបគិតថា នេះមិនមែនជាទ្វារទេ នេះជាបន្ទប់តូចទេ ហើយក៏ចេញចាកបន្ទប់តូចនោះមក ។ ស្វាមីរបស់ស្រីនោះក៏បានឃើញស្រីជាប្រពន្ធនោះអាក្រាតដេកផ្ងារ លុះឃើញហើយក៏គិតថា ភិក្ខុនេះប្រទូស្តនឹងប្រពន្ធរបស់អញហើយ ហើយចាប់វាយភិក្ខុនោះ ។ លំដាប់នោះ ស្រីនោះក៏ភ្ញាក់ឡើងដោយសារសូរសព្ទនោះ ហើយបាន

ចុតិសំ បតេវិកេ ភិក្ខុ តំ យេ[១] ឧ ភិក្ខុ អាគោនេសី ។ សមិតាសិ តំ ភិក្ខុនា ធុសិតាតិ ។ ពាហំ អយ្យ[២] សមិតា ភិក្ខុនា ធុសិតា អគារកោ សោ ភិក្ខុនិ តំ ភិក្ខុំ ឯតទវោច ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ អាភិន្ទា ភិក្ខុនំ បមត្តំ អាពេចេសិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម បិណ្ឌបាតិកោ ភិក្ខុ ឧជ្ជីវិភា ធុបរ្ទោភា អនេកបរិយាយេន ទុព្ភរតាយ ទុបោសតាយ មហិច្ឆតាយ អសន្តុដ្ឋិតាយ សង្គណិកាយ កោសជ្ជស្ស អវណ្ណំ ភាសិត្វា អនេកបរិយាយេន សុភរតាយ សុបោសតាយ អប្បិច្ឆស្ស សន្តុដ្ឋស្ស សល្លេខស្ស ធុតស្ស បាសាទិកស្ស អបចយស្ស វីរិយារម្ភស្ស វណ្ណំ ភាសិត្វា ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ តំ ភិក្ខុំ អនេកបរិយាយេន ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខុ ។ បេ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ តេនហិ ភិក្ខវេ

១-២ ឱ. ម. អាយស្មា ។

សូម្បីសេចក្ដីនោះ ក៏ដូចជាពេលវេលាស្អែកនេះដែរ ។ ព្រឹកឡើង ភិក្ខុនេះប្រកបដោយបរិយាយហើយ ។ ប្រាកដគ្រាប់ថា ដែលភិក្ខុនេះ ប្រទូស្ដទាំង ភិក្ខុនោះក៏ពុំបានទៅ (ក៏ពុំដឹងរឿងនេះ) ។ ល ។ គ្រានោះ ភិក្ខុនោះបានទៅរកភិក្ខុនី ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា ដែលមានសេចក្ដីប្រាថ្នាតិច ។ល។ ភិក្ខុទាំងនោះពោលទោសតិះដៀល បន្ទោសថា ភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាត មិនសមគួរ ដល់ខ្លួន ព្រោះដោយ ... មិនសមគួរ ... បិណ្ឌបាត ... លាំទៅ (វត្ត) ខ្លះ មិនបានសន្សំហើយចេញមកខ្លះ ... ពេកខ្លះ ចេញមកដោយហេតុពេកខ្លះ ឈរឆ្ងាយពេកខ្លះ ឈរក្បែរពេកខ្លះ ឈរយូរពេកខ្លះ ត្រឡប់មកវិញយឺតពេកខ្លះ (ដូច្នេះ) ទេ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះ បានក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ល។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាភិក្ខុនោះពិតមែនឬ ។ល។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ល។ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ

បិណ្ឌចារិកានំ ភិក្ខូនំ វត្តំ បញ្ញាបេស្សាមិ យថា បិណ្ឌចារិកេហិ ភិក្ខូហិ សម្មា វត្តិតព្វំ ។

[៨៣] បិណ្ឌចារិកេន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនា ឥទានិ គាមំ បវិសិស្សាមីតិ តិមណ្ឌលំ បដិច្ឆាទេន្តេន បរិមណ្ឌលំ និវាសេត្វា កាយពន្ធនំ ពន្ធិត្វា សគុណំ កត្វា សង្ឃាដិយោ បារុបិត្វា គណ្ឋិកំ បដិមុញ្ចិត្វា ធោវិត្វា បត្តំ គហេត្វា សាធុកំ អតរមានេន គាមោ បវិសិតព្វោ សុប្បដិច្ឆន្នេន អន្តរឃរេ គន្តព្វំ សុសំវុតេន អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ឱក្ខិត្តចក្ខុនា អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ន ឧក្ខិត្តកាយ អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ន ឧជ្ជគ្ឃិកាយ អន្តរឃរេ គន្តព្វំ អប្បសទ្ទេន អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ន កាយប្បចាលកំ អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ន ពាហុប្បចាលកំ អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ន សីសប្បចាលកំ អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ន ខម្ភកតេន អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ន ឱគុណ្ឋិតេន អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ន ឧក្កុដិកាយ អន្តរឃរេ គន្តព្វំ និវេសនំ បវិសន្តេន

តថាគតនឹងបញ្ញត្តវត្តរបស់ពួកភិក្ខុអ្នកត្រាច់បិណ្ឌបាត តាមវិធីដែលពួកភិក្ខុអ្នកត្រាច់បិណ្ឌបាត គប្បីប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃបាន ។

(៨៣) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បិណ្ឌចារិកភិក្ខុ (ភិក្ខុអ្នកត្រាច់បិណ្ឌបាត) គិតថា អាត្មាអញនឹងចូលទៅកាន់ស្រុកក្នុងកាលឥឡូវនេះ ហើយគប្បីបិទបាំងមណ្ឌលបី គឺស្លៀកឲ្យជាប់មណ្ឌល ក្រវាត់សម្ពត់កាយពន្ធន៍ (វត្ថុចងចង្កេះ) ហើយត្រួតសង្ឃាដិនឹងស្បង់ ដណ្ដប់ហើយ ស៊ក បាត្រឲ្យស្អាតកាន់ដើរចូលទៅកាន់ស្រុកដោយស្រួល មិនលើសលាំ ត្រូវបិទបាំងកាយឲ្យល្អដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវសង្រួមប្រយ័ត្នឲ្យល្អ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវមានភ្នែកសំឡឹងចុះក្រោមដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវលើកចីវរដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវសើចខ្លាំងដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវមានសំឡេងតិច ៗ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវគ្រវែងកាយដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវយោលដៃ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវគ្រវីក្បាលដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវច្រត់ចង្កេះដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវគ្របក្បាលដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវដើរគន្ទើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ កាលដែលនឹងចូលទៅកាន់លំនៅគ្រហស្ថ ត្រូវកំណត់ថា អាត្មាអញនឹងចូលទៅ

វត្តក្ខន្ធកំ វច្ចកុដិវត្តំ

សព្វត្ថេវ នមិតា បរិសុទ្ធំ នមិតា ចិត្តម៌សុទ្ធម៌តិ អាតិសាហសា បរិសុទ្ធំ ជាតិសាហសា ចិត្តមិតម្ពំ ជាតិទូរេ ហតម្ពំ អច្ចាសន្នេ ហតម្ពំ ជាតិចិរំ ហតម្ពំ ជាតិលហុកំ ចិត្តម្ពំ ចិត្តេន សព្វត្ថេវ តិត្ថំ ធាតុកាយ វា អធាតុកាយ វា សចេ អម្ពំ វា និក្ខិបតិ វាសនា វា វុត្តំ គណ្ឌិ វា បកមសតិ កាចគំ វា បកមសតិ បរិបតិ វា ធាតុកាមិយោតិ(១) ហតម្ពំ ភិក្ខាយ និយមាគាយ ករបចបាត្តេន សត្តូនី ឧច្ចារេត្វា សត្វា ពោន ពាត្តេន បត្តំ បណាមេត្វា ឧការភិ ហាត្តូមិ បត្តំ បវត្តេត្វា ភិក្ខា បដិគ្គហេតព្វា ន ច ភិក្ខាទាយិកាយ មុខំ ឱលោកេតព្វំ(២) សព្វត្ថេវ ស្វាំ ធាតុកាមា វា អធាតុកាមា វាតិ សចេ គាចគំ វា បកមសតិ កាចគំ វា បកមសតិ បរិបតិ វា ធាតុកាមិ-យោតិ ហតម្ពំ ភិក្ខាយ និក្ខាយ សត្តូនិ ឧតា បត្តំ បដិគ្គហេត្វា សឃាដិ អន្តរាមេន ចិត្តម្ពំ សព្វត្ថេវនេ-ន អន្តរាយេ ឧត្តម្ពំ សុសំវុតេន អន្តរាយេ ឧត្តម្ពំ

១ ម. ធាតុកាមោ ហោតិ ។ ២. ធាតុកាមលោកេតិ ។ ២ ឱ ម. ឱលោកេតព្វំ ។

វត្តក្ខន្ធកៈ វត្តរបស់ភិក្ខុអ្នកប្រើវច្ចកុដិ

កាមផ្លូវនេះ ដែលបញ្ចេញមកវិញតាមផ្លូវនេះ មិនត្រូវដើរចូលទៅ ដោយហើស ពេក មិនត្រូវបញ្ចេញមកដោយហើសពេក មិនត្រូវឈរក្នុងទីឆ្ងាយពេក មិនត្រូវឈរក្នុងទីជិតពេក មិនត្រូវឈរយូរពេក មិនត្រូវត្រឡប់ហើស ពេក ត្រូវឈរស្ងៀមសិន គេមានបំណងនឹងឲ្យភិក្ខា ឬគេមានបំណងនឹង ដាក់ឲ្យទេ ដើម្បីនឹងដាស់តឿនបញ្ចេញការនិង ឬគេក្រោកចាកអាសនៈ ឬបាច់ វែក ឬបាច់ភាជន៍ ឬគេមានបំណងនឹងឲ្យហើយ មិនត្រូវរើសដាក់ ជើងផ្លូវនេះ ហើយត្រូវឈរមើល កាលបើ គេប្រគេនចង្ហាន់ ចំណែកភិក្ខុត្រូវតែ សង្កត់ដោយដៃឆ្វេងនូវសង្ឃាដិ ហើយទទួលបាត្រដោយដៃស្ដាំ ហើយទទួលភិក្ខា មិនត្រូវសម្លឹងមើលមុខស្រីអ្នកប្រគេន(១) ចង្ហាន់ ត្រូវសង្កេតមើល គេមានបំណងនឹងឲ្យសម្ល ឬមិនមានបំណងនឹង ឲ្យទេ ដើម្បីនឹងដាក់សម្លរ ហាប់កាន់ត្រី ឬគេមានបំណងនឹង ឲ្យហើយមិនត្រូវរើសដាក់ ដើម្បីនឹងកិច្ចនឹងផ្លូវនេះ ត្រូវតែមើល កាលបើគេប្រគេនចង្ហាន់ហើយ ត្រូវបិទបាំងបាត្រដោយសង្ឃាដិ ដើរ ត្រឡប់មកដោយស្រួល មិនត្រូវលាន់មាត់ ត្រូវបិទបាំងកាយឲ្យល្អ ដើរទៅ ក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវសង្រួមប្រយ័ត្នដោយល្អ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវមាន

១ អដ្ឋកថា ថា ស្រីសត្វ ប្រើក្ដី បិណ្ឌបាតិកភិក្ខុមិនគប្បីមើលមុខតេជុំគ្នា. ដែលគេ ប្រគេនចង្ហាន់ ។

ឱក្ខិត្តចក្ខុនា អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ន ឧក្ខិត្តកាយ អន្តរ-ឃរេ គន្តព្វំ ន ឧជ្ជគ្ឃិកាយ អន្តរឃរេ គន្តព្វំ អប្បសទ្ទេន អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ន កាយប្បចាលកំ អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ន ពាហុប្បចាលកំ អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ន សីសប្បចាលកំ អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ន ខម្ភកតេន អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ន ឱគុណ្ឋិតេន អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ន ឧក្កុដិកាយ អន្តរឃរេ គន្តព្វំ យោ បឋមំ គាមតោ បិណ្ឌាយ បដិក្កមតិ តេន អាសនំ បញ្ញាបេតព្វំ បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋ-លិកំ ឧបនិក្ខិបិតព្វំ អវក្ការបាតិ ធោវិត្វា ឧបដ្ឋាបេតព្វំ បានីយំ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតព្វំ យោ បច្ឆា គាមតោ បិណ្ឌាយ បដិក្កមតិ សចេ ហោតិ ភុត្តាវសេសោ សចេ អាកង្ខតិ ភុញ្ជិតព្វំ នោ ចេ អាកង្ខតិ អប្ប-ហរិតេ វា ឆឌ្ឌេតព្វំ អប្បាណកេ វា ឧទកេ ឱបិលា-បេតព្វំ តេន អាសនំ ឧទ្ធរិតព្វំ បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ បដិសាមេតព្វំ អវក្ការបាតិ ធោវិត្វា បដិសាមេតព្វា បានីយំ បរិភោជនីយំ បដិសាមេតព្វំ

ភ្នែកសំឡឹងចុះក្រោម ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវលើកចីវរ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវសើចខ្លាំងដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវមានសំឡេងតិចៗ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវគ្រវីកាយដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវយោលដៃដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវគ្រវីក្បាលដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវស្ទឹមចង្កេះដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវខ្ទប់ក្បាលដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវចំអែកជើងដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ភិក្ខុណាត្រឡប់មកពីបិណ្ឌបាតក្នុងស្រុកមុនគេ ភិក្ខុនោះត្រូវក្រាលអាសនៈ(ទីគង់)ត្រូវដម្កល់ទឹកទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់ទ្រាប់ជើងដែលលាងហើយ ក្រួសខាត់សម្រាប់ខាត់ជើងដែលមិនទាន់លាង ត្រូវលាងភាជន៍សម្រាប់ផ្ទុកកាកខហើយដម្កល់ទុក ត្រូវដម្កល់ទុកនូវទឹកសម្រាប់ឆាន់ និងទឹកសម្រាប់ប្រើ-ប្រាស់ ភិក្ខុណាត្រឡប់មកពីបិណ្ឌបាតក្នុងស្រុកក្រោយគេ បើមានអាហារដែលសល់អំពីបរិភោគ បើចង់ឆាន់គប្បីឆាន់ចុះ បើមិនចង់ឆាន់ទេ ត្រូវយកទៅចោលក្នុងទីដែលគ្មានស្មៅខៀវ (មានស្មៅតិចក្តី) ឬយកទៅចាក់ក្នុងទឹកដែលគ្មានសត្វ ភិក្ខុនោះត្រូវលើកអាសនៈទុក ត្រូវទុកដាក់ខ្ទះទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់ទ្រាប់ជើងដែលលាងហើយ ក្រួសខាត់សម្រាប់ខាត់ជើងដែលមិនទាន់លាង ត្រូវលាងភាជន៍សម្រាប់ផ្ទុកកាកខ ហើយរៀបចំទុកដាក់ ត្រូវទុកដាក់ទឹកសម្រាប់ឆាន់ និងទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់

ភត្តគ្គំ សម្មជ្ជិតព្វំ ។ យោ បស្សតិ បានីយឃដំ វា បរិភោជនីយឃដំ វា វច្ចឃដំ វា រិត្តំ តុច្ឆំ តេន ឧបដ្ឋាបេតព្វំ ។ សចេ ហោតិ អវិសយ្ហំ ហត្ថវិការេន ទុតិយំ អាមន្តេត្វា ហត្ថវិលង្ឃកេន ឧបដ្ឋាបេតព្វំ ន ច តប្បច្ចយា វាចា ភិន្ទិតព្វា ។ ឥទំ ខោ ភិក្ខវេ បិណ្ឌចារិកានំ ភិក្ខូនំ វត្តំ យថា បិណ្ឌចារិកេហិ ភិក្ខូហិ សម្មា វត្តិតព្វន្តិ ។

[៤៦] តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា ភិក្ខូ អរញ្ញេ វិហរន្តិ ។ តេ នេវ បានីយំ ឧបដ្ឋាបេន្តិ ន បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេន្តិ ន អគ្គឹ ឧបដ្ឋាបេន្តិ ន អរណិសហិតំ ឧបដ្ឋាបេន្តិ ន នក្ខត្តបទានិ ជានន្តិ ន ទិសាភាគំ ជានន្តិ ។ ចោរា តត្ថ គន្ត្វា តេ ភិក្ខូ ឯតទវោចុំ អត្ថិ ភន្តេ បានីយន្តិ ។ នត្ថាវុសោតិ ។ អត្ថិ ភន្តេ បរិភោជនីយន្តិ ។ នត្ថាវុសោតិ ។ អត្ថិ ភន្តេ អគ្គីតិ ។ នត្ថាវុសោតិ ។ អត្ថិ ភន្តេ អរណិសហិតន្តិ ។

ត្រូវបោសសំអាតរោងភត្ត ភិក្ខុណា ឃើញក្អមសម្រាប់ដាក់ទឹកឆាន់ក្តី ក្អមសម្រាប់ដាក់ទឹកប្រើប្រាស់ក្តី ក្អមសម្រាប់ដាក់ទឹកលាងជើងក្តី ដែលទទេគ្មានទឹក ភិក្ខុនោះត្រូវតែដងយកទឹកមកដម្កល់ទុក បើភិក្ខុនោះមិនអាចនឹងលើក (ដោយម្នាក់ឯង) រួចទេ ត្រូវហៅភិក្ខុជាគំរប់ពីរនាក់ ដោយហត្ថវិការ (ក្បាច់ដៃ) ហើយជួយគ្នាលើកទៅដម្កល់ទុក តែកុំបញ្ចេញវាចា ព្រោះហេតុតែកិច្ចប៉ុណ្ណោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាវត្តរបស់បិណ្ឌចារិកភិក្ខុទាំងឡាយ តាមដំណើរដែលបិណ្ឌចារិកភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ។

(៤៦) សម័យនោះឯង មានភិក្ខុច្រើនរូបនៅក្នុងព្រៃ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនដងទឹកសម្រាប់ឆាន់ទុក មិនដងទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ទុក មិនបានដម្កល់ទុកនូវភ្លើង មិនបានដម្កល់ទុកនូវឈើខួងភ្លើង មិនដឹងផ្លូវនក្ខត្តឫក្ស មិនដឹងចំណែកនៃទិស ។ មានពួកចោរទៅក្នុងទីនោះ បានសួរភិក្ខុទាំងនោះថា មានទឹកឆាន់ឬទេ លោកម្ចាស់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយប្រាប់ថា គ្មានទេ អាវុសោ ។ ចោរសួរថា ចុះទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ មានឬទេ លោកម្ចាស់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយប្រាប់ថា គ្មានទេ អាវុសោ ។ ពួកចោរសួរថា ចុះភ្លើងមានឬទេ លោកម្ចាស់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយប្រាប់ថា គ្មានទេ អាវុសោ ។ ពួកចោរសួរថា ចុះឈើខួងភ្លើងមានឬទេ លោកម្ចាស់ ។

នត្ថាវុសោតិ ។ កេនជ្ជ ភន្តេ យុត្តន្តិ ។ ន ខោ មយំ អាវុសោ ជានាមាតិ ។ កតមាយំ ភន្តេ ទិសាតិ ។ ន ខោ មយំ អាវុសោ ជានាមាតិ ។ អថខោ តេ ចោរា នេវិមេសំ បានីយំ អត្ថិ ន បរិភោជនីយំ អត្ថិ ន អគ្គិ អត្ថិ ន អរណិសហិតំ អត្ថិ ន នក្ខត្តបទានិ ជានន្តិ ន ទិសាភាគំ ជានន្តិ ចោរា ឥមេ នយិមេ ភិក្ខូតិ អាកោដេត្វា បក្កមឹសុ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ តេនហិ ភិក្ខវេ អារញ្ញកានំ ភិក្ខូនំ វត្តំ បញ្ញាបេស្សាមិ យថា អារញ្ញកេហិ ភិក្ខូហិ សម្មា វត្តិតព្វំ ។

(៨៣) អារញ្ញកេន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនា កាលស្សេវ ឧដ្ឋាយ បត្តំ ថវិកាយ បក្ខិបិត្វា អំសេ អាលគ្គេត្វា ចីវរំ ខន្ធេ ករិត្វា ឧបាហនា អារោហិត្វា ទារុភណ្ឌំ

ភិក្ខុទាំងឡាយប្រាប់ថា គ្មានទេ អាវុសោ ។ ពួកចោរសួរថា ចុះក្នុងថ្ងៃនេះ ប្រកបដោយផ្កាយនក្ខត្តឫក្សអ្វី ។ ភិក្ខុទាំងឡាយប្រាប់ថា ម្នាលអាវុសោ យើងទាំងឡាយមិនដឹងទេ ។ ពួកចោរសួរថា នេះជាទិសអ្វី លោកម្ចាស់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយប្រាប់ថា យើងទាំងឡាយមិនដឹងទេ អាវុសោ ។ លំដាប់នោះ ពួកចោរទាំងនោះនិយាយថា ទឹកសម្រាប់ផឹករបស់ភិក្ខុទាំងនេះក៏គ្មាន ទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ក៏គ្មាន ភ្លើងក៏គ្មាន ឈើគោលភ្លើងក៏គ្មាន ផ្កាយនក្ខត្តឫក្សក៏មិនដឹង ទិសណាមួយក៏មិនស្គាល់ ពួកនេះជាចោរទេតើ ពួកនេះមិនមែនជាភិក្ខុទេ ដូច្នោះហើយ ក៏គក់វាយហើយដើរចេញទៅ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងនោះបានប្រាប់ដំណើរនុ៎ះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយមានយកសេចក្តីនុ៎ះ ក្រាបបង្គំទូលចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុងវេលានោះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ តថាគតនឹងបញ្ញត្តវត្តដល់អារញ្ញកភិក្ខុទាំងឡាយ (ភិក្ខុអ្នកនៅក្នុងព្រៃ) តាមទំនងដែលអារញ្ញកភិក្ខុទាំងឡាយគប្បីប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ។

(៨៣) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (អារញ្ញកភិក្ខុ) ត្រូវក្រោកឡើងអំពីព្រឹកព្រលឹម ហើយប្រកបបាត្រក្នុងថង់ ព្យួរស្ពាយលើស្មា ធ្វើចីវរឲ្យនៅលើក ពាក់ស្បែកជើងហើយរៀបចំទុកដាក់គ្រឿងឈើនិងគ្រឿង

វត្តក្ខន្ធកេ អារញ្ញកវត្តំ

មត្តិកាភណ្ឌំ បដិសាមេត្វា ទ្វារវាតបានំ ថកេត្វា សេ-
នាសនា ឱតរិតព្វំ ឥទានិ គាមំ បវិសិស្សាមីតិ ឧបា-
ហនា ឱមុញ្ចិត្វា នីចំ កត្វា បប្ផោដេត្វា ឧបាហនត្ថវិកាយ
បក្ខិបិត្វា កច្ឆេ ឱលគ្គេត្វា តិមណ្ឌលំ បដិច្ឆាទេន្តេន
បរិមណ្ឌលំ និវាសេត្វា កាយពន្ធនំ ពន្ធិត្វា សគុណំ
កត្វា សង្ឃាដិយោ បារុបិត្វា គណ្ឋិកំ បដិមុញ្ចិត្វា
ធោវិត្វា បត្តំ គហេត្វា សាធុកំ អតរមានេន គាមោ
បវិសិតព្វោ សុប្បដិច្ឆន្នេន អន្តរឃរេ គន្តព្វំ សុសំវុតេន
អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ។ បេ ។ ន ឧក្កុដិកាយ អន្តរឃរេ
គន្តព្វំ និវេសនំ បវិសន្តេន សល្លក្ខេតព្វំ ឥមិនា បវិ-
សិស្សាមិ ឥមិនា និក្ខមិស្សាមីតិ នាតិសហសា បវិ-
សិតព្វំ នាតិសហសា និក្ខមិតព្វំ នាតិទូរេ ឋាតព្វំ
នាច្ចាសន្នេ ឋាតព្វំ នាតិចិរំ ឋាតព្វំ នាតិលហុកំ និវត្តិ-
តព្វំ ឋិតកេន សល្លក្ខេតព្វំ ភិក្ខំ ទាតុកាមា វា អទា-
តុកាមា វាតិ សចេ កម្មំ វា និក្ខិបតិ អាសនា វា វុដ្ឋាតិ
កដច្ឆុំ វា បរាមសតិ ភាជនំ វា បរាមសតិ ឋបេតិ
វា ទាតុកាមស្សាតិ ឋាតព្វំ ភិក្ខាយ ទិយ្យមានាយ

វត្តក្ខន្ធកៈ អារញ្ញកវត្ត

ជំបិទទ្វារនិងបង្អួច រួចហើយចុះពីសេនាសនៈ ដោយគិតថា អាត្មាអញ
នឹងចូលទៅកាន់ស្រុកក្នុងកាលឥឡូវនេះ ត្រូវដោះស្បែកជើង ហើយ
បន្ទាបចុះគោះរួចដាក់ក្នុងស្រោមស្បែកជើងហើយស្ពាយលើស្មា បិទបាំងកាយឲ្យ
ជាបរិមណ្ឌល ស្លៀកស្បង់ឲ្យជាបរិមណ្ឌល ត្រូវចងវត្តពន្ធកាយពន្ធន៍
ប្រកបដោយគុណ-និងសង្ឃាដិ ហើយឃ្លាក់ក្ដុំ ហើយលាងបាត្រកាន់ដើរចូល
ទៅក្នុងស្រុកដោយស្រួល មិនរហែសរហ៊ឺន ភិក្ខុគប្បី ត្រូវបិទ
បាំងកាយឲ្យល្អ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវសង្រួមប្រយ័ត្នដោយល្អដើរ
ទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ បេ ។ មិនត្រូវច្រត់ចង្កេះដើរ ដើរទៅក្នុងចន្លោះ
ផ្ទះ កាលបើនឹងចូលទៅកាន់លំនៅគេ ត្រូវកំណត់ក្នុងចិត្តថា អាត្មា
អញនឹងចូលទៅ តាមផ្លូវនេះ នឹងចេញមកវិញ តាមផ្លូវនេះ មិនត្រូវ
ចូលទៅដោយរហ័សពេក មិនត្រូវចេញមកវិញ ដោយរហ័សពេក មិន
ត្រូវឈរ ក្នុងទីឆ្ងាយពេក មិនត្រូវឈរ ក្នុងទីជិតពេក មិនត្រូវឈរ
យូរពេក មិនត្រូវត្រឡប់មករហ័សពេក ត្រូវឈរសង្កេតមើលថា គេ
ចង់ឲ្យភិក្ខា ឬមិនចង់ឲ្យទេ បើគេបញ្ឈប់ការងារក្ដី ក្រោកពីអាសនៈ
ក្ដី ចាប់កាន់វែកក្ដី ចាប់កាន់ភាជន៍ក្ដី គេចង់ប្រគេនចង្ហាន់ហើយមិនទុក
ឲ្យទៅវិញក្ដី ភិក្ខុដឹងថាគេចង់ហើយ គប្បីរង់ចាំ កាលបើគេប្រគេនចង្ហាន់

វាមេន ហត្ថេន សង្ឃាដិំ ឧច្ចារេត្វា ទក្ខិណេន ហត្ថេន បត្តំ បណាមេត្វា ឧភោហិ ហត្ថេហិ បត្តំ បដិគ្គហេត្វា ភិក្ខា បដិគ្គហេតព្វា ន ច ភិក្ខាទាយិកាយ មុខំ ឧល្លោកេតព្វំ សល្លក្ខេតព្វំ សូបំ វា ទាតុកាមា វា អទាតុកាមា វា សចេ កដច្ឆុំ វា និក្ខិបតិ ភាជនំ វា បរាមសតិ ឋបេតិ វា ទាតុកាមាតិ ឋាតព្វំ ភិក្ខាយ ទិន្នាយ សង្ឃាដិយា បត្តំ បដិច្ឆាទេត្វា សាធុកំ អតរមា-នេន និវត្តិតព្វំ សុប្បដិច្ឆន្នេន អន្តរឃរេ គន្តព្វំ ។បេ។ ឱក្ខិត្តចក្ខុនា អន្តរឃរេ គន្តព្វំ គាមតោ និក្ខមិត្វា បត្តំ ថវិកាយ បក្ខិបិត្វា អំសេ អាលគ្គេត្វា ចីវរំ សំហរិត្វា សីសេ ករិត្វា ឧបាហនា អារោហិត្វា គន្តព្វំ អារញ្ញកេន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនា បានីយំ ឧបដ្ឋាបេតព្វំ បរិភោជនីយំ ឧ-បដ្ឋាបេតព្វំ អគ្គិ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ អរណិសហិតំ ឧបដ្ឋា-បេតព្វំ កត្តរទណ្ឌោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ នក្ខត្តបទានិ ឧគ្គហេតព្វានិ សកលានិ វា ឯកទេសានិ វា ទិសា-កុសលេន ភវិតព្វំ ឥទំ ខោ ភិក្ខវេ អារញ្ញកានំ ភិក្ខូនំ វត្តំ យថា អារញ្ញកេហិ ភិក្ខូហិ សម្មា វត្តិតព្វន្តិ ។

ត្រូវយកដៃឆ្វេងវែកសង្ឃាដិ យកដៃស្តាំបង្អោនបាត្រ ហើយទទួលបាត្រដោយដៃទាំងពីរ ទទួលយកចង្ហាន់ តែកុំសំឡឹងមើលមុខស្ត្រីដែលប្រគេនចង្ហាន់ឡើយ ត្រូវសង្កេតពិចារណាមើលថា គេចង់ប្រគេនសម្លឬមិនចង់ប្រគេនទេ បើគេដាក់វែកក្តី ចាប់កាន់ភាជន៍ក្តី គេចង់ប្រគេនហើយ ឬបង្គាប់ឲ្យគេដាក់ក្តី ភិក្ខុដឹងថាដូច្នេះហើយត្រូវឈរចាំ កាលបើគេប្រគេនចង្ហាន់ហើយ ត្រូវយកសង្ឃាដិបិទបាំងបាត្រ ហើយត្រឡប់ចេញមកដោយស្រួលមិនរលះរលាំង ត្រូវបិទបាំងកាយឲ្យល្អដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ បេ ។ មិនត្រូវបើកភ្នែកដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ កាលបើត្រឡប់ចេញមកពីស្រុកវិញហើយ ត្រូវច្រកបាត្រក្នុងថង់ ហើយស្ពាយលើស្មា ហើយប្រមូលចីវរទូលលើក្បាលហើយពាក់ស្បែកជើងដើរទៅ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អារញ្ញកភិក្ខុត្រូវដងទឹកសម្រាប់ឆាន់ទុក ត្រូវដងទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ទុក ត្រូវដម្កល់ទុកនូវភ្លើង ត្រូវដម្កល់ទុកនូវឈើពិន្ទុភ្លើង ត្រូវដម្កល់ទុកនូវឈើច្រត់ ត្រូវរៀនផ្លូវផ្កាយនក្ខត្តឫក្សទាំងអស់ខ្លះដោយឯកទេសខ្លះ ត្រូវជាអ្នកឈ្លាសវៃក្នុងទិស ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទាំងនេះជាវត្តរបស់អារញ្ញកភិក្ខុទាំងឡាយ តាមទំនងដែលអារញ្ញកភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ។

[៩៦] តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា ភិក្ខូ អជ្ឈោកាសេ ចីវរកម្មំ ករោន្តិ ។ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ បដិវាតេ បង្គណេ[១] សេនាសនំ បប្ផោដេសុំ[២] ។ ភិក្ខូ រជេន ឱកិរិយិំសុ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ បដិវាតេ បង្គណេ សេនាសនំ បប្ផោដេស្សន្តិ[៣] ភិក្ខូ រជេន ឱកិរិយិស្សន្តីតិ[៤] ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ បដិវាតេ បង្គណេ សេនាសនំ បប្ផោដេន្តិ ភិក្ខូ រជេន ឱកិរិយិំសុ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ តេនហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូនំ សេនាសនវត្តំ បញ្ញាបេស្សាមិ យថា ភិក្ខូហិ សេនាសនេ សម្មា វត្តិតព្វំ ។

១ ម. អង្គណេ ។ ២ ឱ. បប្ផោដេសុំ ។ ម. បប្ផោដេសុំ ។ ៣ ។ បប្ផោដេស្សន្តិ ។ ម. បប្ផោដេស្សន្តិ ។ ៤ ឱ. ម. ឱកិរិស្សន្តិ ។

[៩៦] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុច្រើនរូបធ្វើចីវរកម្មក្នុងទីវាល ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុគោះគ្រឿងសេនាសនៈ ក្នុងទីធ្លាដែលជាទីប្រាសខ្យល់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយប្រឡាក់ដោយធូលី ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ មិនសមបើនឹងគោះគ្រឿងសេនាសនៈក្នុងទីធ្លាដែលជាទីប្រាសខ្យល់ ឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយប្រឡាក់ដោយធូលីសោះឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ បានយកសេចក្តីនុ៎ះ ក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ គោះគ្រឿងសេនាសនៈក្នុងទីធ្លាដែលជាទីប្រាសខ្យល់ ឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយប្រឡាក់ដោយធូលី ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ បេ ។ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ តថាគតនឹងបញ្ញត្តសេនាសនវត្ត ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ តាមទំនង ដែលភិក្ខុទាំងឡាយ គប្បីប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ។

[៤៥] យស្មឹ វិហារេ វិហរតិ សចេ សោ វិហារោ
ឧក្លាបោ ហោតិ សចេ ឧស្សហតិ សោធេតព្វោ វិហារំ
សោធេន្តេន បឋមំ បត្តចីវរំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ
និសីទនបច្ចត្ថរណំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ ភិសិ-
ពិព្វោហនំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ មញ្ចោ នីចំ កត្វា
សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ នីហ-
រិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វោ បីឋំ នីចំ កត្វា សាធុកំ អប-
ដិឃំសន្តេន អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ
និក្ខិបិតព្វំ មញ្ចបដិបាទកា នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិ-
តព្វា ខេឡមល្លកោ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វោ អ-
បស្សេនផលកំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ ភុម្មត្ថរណំ
យថាបញ្ញត្តំ សល្លក្ខេត្វា នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ
សចេ វិហារេ សន្តានកំ ហោតិ ឧល្លោកា[១] បឋមំ
ឱហារេតព្វំ អាលោកសន្ធិកណ្ណភាគា បមជ្ជិតព្វា ស-
ចេ គេរុកបរិកម្មកតា ភិត្តិ កណ្ណកិតា ហោតិ ចោ-
ឡកំ តេមេត្វា បីឡេត្វា បមជ្ជិតព្វា សចេ កាឡ-
វណ្ណកតា ភូមិ កណ្ណកិតា ហោតិ ចោឡកំ តេមេត្វា

១ ម. ឧល្លោកា ។

[៤៥] ភិក្ខុនៅក្នុងវិហារណា បើវិហារនោះមានសម្រាម បើអាច
(សំអាតបាន)គប្បីសំអាត កាលដែលនឹងសំអាតវិហារ ត្រូវយកបាត្រ
និងចីវរទៅទុកក្នុងទីដ៏សមគួរជាមុន ហើយត្រូវយកនិសីទនៈនិងកម្រាលទៅ
ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយកពូកនឹងខ្នើយទៅទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវ
លើកបន្ទាបគ្រែឲ្យស្រួលកុំឲ្យទង្គិចទង្គក់ កុំឲ្យប៉ះសន្ទះទ្វារនឹងក្របទ្វារ នាំ
យកទៅទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវលើកបន្ទាបតាំងឲ្យស្រួលកុំឲ្យទង្គិច កុំឲ្យ
ប៉ះសន្ទះទ្វារនឹងក្របទ្វារនាំយកទៅទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយកច្រនាប់
ជើងគ្រែទៅទុក ក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយកកន្ថោរសម្រាប់ស្ដោះទឹកមាត់
ទៅទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយកក្ដារសម្រាប់ផ្អែកទៅទុក ក្នុងទីដ៏សមគួរ
ត្រូវកំណត់ទីដែលគេក្រាលកម្រាលផែនដីយ៉ាងណា ហើយនាំយកទៅ
ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ បើក្នុងវិហារស្មុគស្មាញ (មិនស្អាតដោយសារពពីង
ពាងជាដើម) ភិក្ខុត្រូវបោសអំពីពិតានជាមុន ចំណែកជ្រុងសន្ទះបង្អួច
ត្រូវជូតសំអាត បើជញ្ជាំងដែលគេលាបដោយថ្នាំ មានសៅហ្មងពណ៌
សម្បុរ ត្រូវជ្រលក់កំណាត់សម្ពត់ជូតហើយសម្ងួត បើផ្ទៃដែលគេធ្វើ
ដោយវត្ថុមានពណ៌ខ្មៅ មានសៅហ្មងពណ៌សម្បុរ ត្រូវជ្រលក់កំណាត់

បីឡេត្វា បមជ្ជិតព្វា សចេ អកតា ហោតិ ភូមិ ឧទ-
កេន បរិប្ផោសិត្វា សម្មជ្ជិតព្វា មា វិហារោ រជេន
ឧហញ្ញីតិ សង្ការំ វិចិនិត្វា ឯកមន្តំ ឆឌ្ឌេតព្វំ ន ភិក្ខុ-
សាមន្តា សេនាសនំ បប្ផោដេតព្វំ ន វិហារសាមន្តា
សេនាសនំ បប្ផោដេតព្វំ ន បានីយសាមន្តា សេនា-
សនំ បប្ផោដេតព្វំ ន បរិភោជនីយសាមន្តា សេនា-
សនំ បប្ផោដេតព្វំ ន បដិវាតេ បង្គណេ(១) សេនាស-
នំ បប្ផោដេតព្វំ អនុវាតេ សេនាសនំ បប្ផោដេតព្វំ
ភុម្មត្ថរណំ ឯកមន្តំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា
អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញាបេតព្វំ មញ្ចបដិបាទកា
ឯកមន្តំ ឱតាបេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យថាឋានេ
ឋបេតព្វា មញ្ចោ ឯកមន្តំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា
បប្ផោដេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន
អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ
បញ្ញាបេតព្វោ បីឋំ ឯកមន្តំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា
បប្ផោដេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន

១ ម. អង្គណេ ។

សម្ងំក្តួចសើមជូត បើទីផ្ទៃដីមិនធ្វើ ភិក្ខុត្រូវប្រោះដោយទឹកហើយ
សើមជូតដោយគិតថា កុំឲ្យវិហារប្រឡាក់ដោយធូលីឡើយ ត្រូវប្រមូល
សម្រាមទៅចោលក្នុងទីដ៏សមគួរ មិនត្រូវគោះគ្រឿងសេនាសនៈជិតភិក្ខុ
ដទៃ មិនត្រូវគោះគ្រឿងសេនាសនៈជិតវិហារ មិនត្រូវគោះគ្រឿង
សេនាសនៈជិតទឹកសម្រាប់ឆាន់ មិនត្រូវគោះគ្រឿងសេនាសនៈជិតទឹក
សម្រាប់ប្រើប្រាស់ មិនត្រូវគោះគ្រឿងសេនាសនៈ ក្នុងទីធ្លាដែលជាទី
ច្រាសខ្យល់ ត្រូវគោះគ្រឿងសេនាសនៈ ក្នុងទីក្រោមខ្យល់ ត្រូវហាល
កម្រាលផែនដីហើយជម្រះគោះ ក្នុងទីដ៏សមគួរ រួចសឹមយកមកក្រាល
ដូចដើមវិញ ត្រូវហាលជ្រនាប់ជើងគ្រែ ហើយជូតសំអាត ក្នុងទីដ៏
សមគួរ រួចនាំយកមកដម្កល់ទុកក្នុងទីដែលវិញ ត្រូវហាលគ្រែហើយ
ជម្រះគោះក្នុងទីដ៏សមគួរ ហើយរើកបន្ទាបឲ្យស្រួល កុំឲ្យរដិច កុំឲ្យប៉ះ
សន្ទះទ្វារនិងក្របទ្វារ រួចនាំយកទៅដាក់ក្នុងទីដើមវិញ ត្រូវហាលតាំង
ហើយជម្រះគោះក្នុងទីដ៏សមគួរ ហើយរើកបន្ទាបឲ្យស្រួល កុំឲ្យរដិច

អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញបេតព្វំ ភិសិពិព្វោហនំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញបេតព្វំ និសីទនបច្ចត្ថរណំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញបេតព្វំ ។ ខេឡមល្លកោ ឱតាបេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យថាឋានេ ឋបេតព្វោ អបស្សេនផលកំ ឱតាបេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យថាឋានេ ឋបេតព្វំ បត្តចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ បត្តំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន បត្តំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ហេដ្ឋាមញ្ចំ វា ហេដ្ឋាបីឋំ វា បរាមសិត្វា បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ ន ច អនន្តរហិតាយ ភូមិយា បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ ចីវរំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន ចីវរំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ចីវរវំសំ វា ចីវររជ្ជុំ វា បមជ្ជិត្វា បារតោ អន្តំ ឱរតោ ភោគំ កត្វា ចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ សចេ បុរត្ថិមា សរជា វាតា វាយន្តិ បុរត្ថិមា វាតបានា ថកេតព្វា សចេ បច្ឆិមា សរជា វាតា វាយន្តិ បច្ឆិមា វាតបានា

កុំឲ្យប៉ះសន្ទះទ្វារ ទើបគ្រែមតូរ រួចនាំយកមកទុកដូចដើមវិញ ត្រូវហាលពូកខ្នើយ ហើយជម្រះគោះ គក់ទំលីសមគួរ រួចនាំយកមករៀបចំទុកដូចដើមវិញ ត្រូវហាលកម្រាលសម្រាប់អង្គុយ ហើយជម្រះគោះ គក់ទំលីសមគួរ រួចនាំយកមកក្រាលទុកដូចដើមវិញ ត្រូវហាលកន្ថោរសម្រាប់ស្ដោះទឹកមាត់ គក់ទំលីសមគួរ ហើយជូតរួចនាំយកមកទុកដូចដែលវិញ ត្រូវហាលផែនក្ដារសម្រាប់ផ្អែក គក់ទំលីសមគួរ ហើយជូតរួចនាំយកមកទុកដូចដែលវិញ ត្រូវទុកដាក់បាត្រនឹងចីវរ កាលបើដាក់បាត្រ ត្រូវកាន់បាត្រដោយដៃម្ខាង ហើយស្ទាបខាងក្រោមគ្រែ ឬខាងក្រោមតាំងដោយដៃម្ខាងទៀត ទើបទុកដាក់បាត្រចុះ តែជាមិនត្រូវទុកដាក់បាត្រក្នុងទីដែលមិនស្អាតឡើយ កាលបើនឹងទុកចីវរ ត្រូវកាន់ចីវរដោយដៃម្ខាង ហើយជូតស្នួរចីវរ ឬខ្សែសៀងដោយដៃម្ខាង ហើយដាក់ជាយខាងនាយឲ្យជាផ្នត់មកខាងអាយសិន ទើបទុកចីវរចុះ បើមានខ្យល់ប្រកបដោយធូលីបក់មកអំពីទិសខាងកើត ភិក្ខុត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងកើត បើមានខ្យល់ប្រកបដោយធូលី បក់មកអំពីទិសខាងលិច ត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងលិច

ថកេតព្វា សចេ ទក្ខិណា សរជា វាតា វាយន្តិ ទក្ខិណា វាតបានា ថកេតព្វា សចេ ឧត្តរា សរជា វាតា វាយន្តិ ឧត្តរា វាតបានា ថកេតព្វា សចេ សីតកាលោ ហោតិ ទិវា វាតបានា វិវរិតព្វា រត្តឹ ថកេតព្វា សចេ ឧណ្ហកាលោ ហោតិ ទិវា វាតបានា ថកេតព្វា រត្តឹ វិវរិតព្វា សចេ បរិវេណំ ឧក្លាបំ ហោតិ បរិវេណំ សម្មជ្ជិតព្វំ សចេ កោដ្ឋកោ ឧក្លាបោ ហោតិ កោដ្ឋកោ សម្មជ្ជិតព្វោ សចេ ឧបដ្ឋានសាលា ឧក្លាបា ហោតិ ឧបដ្ឋានសាលា សម្មជ្ជិតព្វា សចេ អគ្គិសាលា ឧក្លាបា ហោតិ អគ្គិសាលា សម្មជ្ជិតព្វា សចេ វច្ចកុដិ ឧក្លាបា ហោតិ វច្ចកុដិ សម្មជ្ជិតព្វា សចេ បានីយំ ន ហោតិ បានីយំ ឧបដ្ឋាបេតព្វំ សចេ បរិភោជនីយំ ន ហោតិ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតព្វំ សចេ អាចមនកុម្ភិយា ឧទកំ ន ហោតិ អាចមនកុម្ភិយា ឧទកំ អាសិញ្ចិតព្វំ សចេ វុឌ្ឍេន សទ្ធឹ ឯកវិហារេ វិហរតិ ន វុឌ្ឍំ អនាបុច្ឆា ឧទ្ទេសោ ទាតព្វោ ន បរិបុច្ឆា ទាតព្វា ន សជ្ឈាយោ កាតព្វោ

បើមានខ្យល់ប្រកបដោយធូលី បក់មកពីទិសខាងជើង ត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងជើង បើមានខ្យល់ប្រកបដោយធូលី បក់មកពីទិសខាងត្បូង ត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងត្បូង បើរដូវត្រជាក់ គឺត្រូវបើកបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ បិទក្នុងវេលាយប់ បើរដូវក្តៅ ត្រូវបិទបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ បើកបង្អួចក្នុងវេលាយប់ បើបរិវេណមានសម្រាម ត្រូវបោសបរិវេណចេញ បើបន្ទប់ទឹកមានសម្រាម ត្រូវបោសបន្ទប់ទឹកចេញ បើឧបដ្ឋានសាលាមានសម្រាម ត្រូវបោសឧបដ្ឋានសាលាចេញ បើរោងភ្លើងមានសម្រាម ត្រូវបោសរោងភ្លើងចេញ បើបង្គន់មានសម្រាម ត្រូវបោសបង្គន់ចេញ បើមិនមានទឹកសម្រាប់ឆាន់ ត្រូវដងទឹកសម្រាប់ឆាន់ទុក បើមិនមានទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ គឺត្រូវដងទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ទុក បើមិនមានទឹកក្នុងឆ្នាំងសម្រាប់ជម្រះ ត្រូវចាក់ទឹកក្នុងឆ្នាំងសម្រាប់ជម្រះទុក បើភិក្ខុនៅក្នុងវិហារមួយជាមួយនឹងភិក្ខុចាស់ មិនទាន់សុំអនុញ្ញាតភិក្ខុចាស់ទេ មិនត្រូវប្រាប់ឧទ្ទេស មិនត្រូវប្រាប់អដ្ឋកថា មិនត្រូវធ្វើសជ្ឈាយ

ន ធម្មោ ភាសិតព្វោ ន បទីបោ កាតព្វោ ន បទីបោ វិជ្ឈាបេតព្វោ ន វាតបានា វិវរិតព្វា ន វាតបានា ថកេតព្វា សចេ វុឌ្ឍេន សទ្ធឹ ឯកចង្កមេ ចង្កមតិ យេន វុឌ្ឍោ តេន បរិវត្តិតព្វំ ន ច វុឌ្ឍោ សង្ឃាដិកណ្ណេន ឃដ្ដេតព្វោ ឥទំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខូនំ សេនាសនវត្តំ យថា ភិក្ខូហិ សេនាសនេ សម្មា វត្តិតព្វន្តិ ។

[៨៦] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ជន្តាឃរេ ថេរេហិ ភិក្ខូហិ និវារិយមានា អនាទរិយំ បដិច្ច ពហុំ កដ្ឋំ អារោបេត្វា អគ្គឹ ទត្វា ទ្វារំ ថកេត្វា ទ្វារេ និសីទន្តិ ។ ថេរា ច(១) ភិក្ខូ ឧណ្ហាភិតត្តា ទ្វារំ អលភមានា មុច្ឆិតា បបតន្តិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។បេ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ជន្តាឃរេ ថេរេហិ ភិក្ខូហិ និវារិយមានា អនាទរិយំ បដិច្ច ពហុំ កដ្ឋំ អារោបេត្វា អគ្គឹ ទត្វា ទ្វារំ ថកេត្វា ទ្វារេ និសីទិស្សន្តិ ថេរា ច ភិក្ខូ ឧណ្ហាភិតត្តា ទ្វារំ អលភមានា មុច្ឆិតា បបតិស្សន្តីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។បេ។

១ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ ថេរាតិ ចសទ្ទោ ន ទិស្សតិ ។

មិនត្រូវសំដែងធម៌ មិនត្រូវអុជប្រទីប មិនត្រូវលត់ប្រទីប មិនត្រូវបើកបង្អួច មិនត្រូវបិទបង្អួចឡើយ បើភិក្ខុដើរចង្ក្រមកនឹងចង្ក្រមមួយជាមួយនឹងភិក្ខុចាស់ ភិក្ខុចាស់ចង្ក្រមកាលណា ភិក្ខុនឹងត្រូវដើរវៀសភិក្ខុនោះ តែកុំឲ្យជាយសង្ឃាដិប៉ះភិក្ខុចាស់ឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វត្តនេះជាសេនាសនវត្តរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តាមវិធីដែលភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងសេនាសនៈ ។

[៨៦] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរៈហាមព្រមក្នុងផ្ទះជាទីកម្តៅកាយ ក៏នៅតែមិនអើពើ នាំគ្នាលើកឧសច្រើនបង្កាត់ភ្លើង ហើយបិទទ្វារអង្គុយនៅត្រង់ទ្វារ ។ ពួកភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរៈ ត្រូវកំដៅបៀតបៀនខ្លាំងណាស់ ហើយរកទ្វារចេញមកមិនបានក៏ដួលផ្ងួលទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា មិនសមបើពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរៈហាមឃាត់ក្នុងផ្ទះជាទីកម្តៅកាយក៏នៅតែមិនអើពើ នាំគ្នាលើកឧសជាច្រើនបង្កាត់ភ្លើង ហើយបិទទ្វារអង្គុយនៅត្រង់ទ្វារសោះ ធ្វើឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរៈត្រូវកំដៅខ្លាំងណាស់ ហើយរកទ្វារចេញមកមិនបានក៏ដួលផ្ងួលទៅ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះបានក្រាបបង្គំទូលដំណើរនោះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។

វត្តក្ខន្ធកេ ជន្តាឃរវត្តំ

សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ ជន្តាឃរេ ថេរេហិ ភិក្ខូហិ និវារិយមានា អនាទរិយំ បដិច្ច បហូតំ កដ្ឋំ អារោបេត្វា អគ្គឹ ទត្វា ទ្វារំ ថកេត្វា ទ្វារេ និសីទន្តិ ភិក្ខូ ឧណ្ហាភិតត្តា ទ្វារំ អលភមានា មុច្ឆិតា បបតន្តីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។បេ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខវេ ជន្តាឃរេ ថេរេហិ ភិក្ខូហិ និវារិយមានេន អនាទរិយំ បដិច្ច បហូតំ កដ្ឋំ អារោបេត្វា អគ្គិ ទាតព្វោ យោ ទទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ន ច ភិក្ខវេ ទ្វារំ ថកេត្វា ទ្វារេ និសីទិតព្វំ យោ និសីទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស តេនហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូនំ ជន្តាឃរវត្តំ បញ្ញបេស្សាមិ យថា ភិក្ខូហិ ជន្តាឃរេ សម្មា វត្តិតព្វំ ។

- [៩៣] យោ បឋមំ ជន្តាឃរំ គច្ឆតិ សចេ ឆារិកា ឧស្សន្នា ហោតិ ឆារិកា ឆឌ្ឌេតព្វា សចេ ជន្តាឃរំ ឧក្លាបំ ហោតិ ជន្តាឃរំ សម្មជ្ជិតព្វំ សចេ បរិភណ្ឌំ ឧក្លាបំ ហោតិ បរិភណ្ឌំ សម្មជ្ជិតព្វំ សចេ បរិវេណំ

វត្តក្ខន្ធកៈ ជន្តាឃរវត្ត

ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរៈហាមឃាត់ក្នុងផ្ទះជាទីក្សាកាយ ក៏នៅតែមិនអើពើ នាំគ្នាយកឧសជាច្រើនបង្កាត់ភ្លើង ហើយបិទទ្វារអង្គុយនៅច្រកទ្វារ ភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរៈត្រូវកំដៅបៀតបៀនខ្លាំងណាស់ រកទ្វារចេញមិនបាន ក៏ដួលសន្លប់ទៅ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន ។បេ។ លុះទ្រង់តិះដៀលរួចហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (បើ) ភិក្ខុជាថេរៈហាមឃាត់ក្នុងផ្ទះជាទីក្សាកាយហើយ មិនត្រូវនាំគ្នាយកឧសជាច្រើនបង្កាត់ភ្លើង ព្រោះអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើទេ ភិក្ខុណាបង្កាត់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុមិនត្រូវបិទទ្វារហើយអង្គុយនៅច្រកទ្វារឡើយ ភិក្ខុណាអង្គុយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ តថាគតនឹងបញ្ញត្តជន្តាឃរវត្តដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ តាមវត្តដែលភិក្ខុទាំងឡាយគប្បីប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងផ្ទះជាទីក្សាកាយ ។

[៩៣] ភិក្ខុណាទៅកាន់ផ្ទះជាទីក្សាកាយមុនគេ បើមានផេះផងកកកុញ ភិក្ខុនោះត្រូវកើបផេះចាលចេញ បើផ្ទះជាទីក្សាកាយមានសម្រាម ត្រូវបោសផ្ទះជាទីក្សាកាយចេញ បើលានខាងក្រៅ (ផ្ទះជាទីក្សាកាយ) មានសម្រាម ត្រូវបោសលានខាងក្រៅចេញ បើបរិវេណ

ឧក្លាបំ ហោតិ បរិវេណំ សម្មជ្ជិតព្វំ សចេ កោដ្ឋកោ ឧក្លាបោ ហោតិ កោដ្ឋកោ សម្មជ្ជិតព្វោ សចេ ជន្តា-ឃរសាលា ឧក្លាបា ហោតិ ជន្តាឃរសាលា សម្មជ្ជិ-តព្វា ចុណ្ណំ សន្នេតព្វំ មត្តិកា តេមេតព្វា ឧទកទោ-ណិកាយ ឧទកំ អាសិញ្ចិតព្វំ ជន្តាឃរំ បវិសន្តេន មត្តិកាយ មុខំ មក្ខេត្វា បុរតោ ច បច្ឆតោ ច បដិច្ឆា-ទេត្វា ជន្តាឃរំ បវិសិតព្វំ ន ថេរេ ភិក្ខូ អនុបខជ្ជ និសីទិតព្វំ ន នវា ភិក្ខូ អាសនេន បដិពាហិតព្វា សចេ ឧស្សហតិ ជន្តាឃរេ ថេរានំ ភិក្ខូនំ បរិកម្មំ កាតព្វំ ជន្តាឃរា និក្ខមន្តេន ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ បុរតោ ច បច្ឆតោ ច បដិច្ឆាទេត្វា ជន្តាឃរា និក្ខមិតព្វំ សចេ ឧស្សហតិ ឧទកេបិ ថេរានំ ភិក្ខូនំ បរិកម្មំ កាតព្វំ ន ថេរានំ ភិក្ខូនំ បុរតោ[១] នហាយិតព្វំ ន ឧបរិតោ[២] នហាយិតព្វំ នហាតេន ឧត្តរន្តេន ឱតរន្តានំ មគ្គោ ទាតព្វោ យោ បច្ឆា ជន្តាឃរា និក្ខមតិ សចេ ជន្តាឃរំ ចិក្ខល្លំ ហោតិ ធោវិតព្វំ

១ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ ឥទំ ទិស្សតិ ។ ២ ឱ. ម. ឧបរិតោ ។

មានសម្រាម ត្រូវបោសបរិវេណចេញ បើបន្ទប់មានសម្រាម ត្រូវបោសបន្ទប់ចេញ បើរោងនៃផ្ទះជាទីក្តៅកាយមានសម្រាម ត្រូវបោសរោងនៃផ្ទះជាទីក្តៅកាយចេញ ត្រូវសូនគ្រឿងលំអិតទុក ត្រូវលាយដីស្អិតទុក ត្រូវដាក់ទឹកទុកក្នុងស្នូកទឹក កាលបើចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីក្តៅកាយ ត្រូវលាបមុខដោយដីស្អិត ហើយបិទបាំងទាំងខាងមុខទាំងខាងក្រោយ ហើយសឹមចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីក្តៅកាយ មិនត្រូវអង្គុយប្រៀតប្រៀនពួកភិក្ខុជាថេរៈ មិនត្រូវហាមឃាត់ពួកភិក្ខុថ្មីដោយអាសនៈ បើអាច (ធ្វើបរិកម្មបាន) ត្រូវធ្វើបរិកម្មដល់ភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរៈ ក្នុងផ្ទះជាទីក្តៅកាយ កាលភិក្ខុនឹងចេញពីផ្ទះជាទីក្តៅកាយទៅ ត្រូវនាំយកតាំងសម្រាប់ផ្ទះជាទីក្តៅកាយ ហើយបិទបាំងទាំងខាងមុខទាំងខាងក្រោយ ហើយសឹមចេញពីផ្ទះជាទីក្តៅកាយ បើភិក្ខុអាច (ធ្វើបរិកម្មបាន) សូម្បីក្នុងទឹកក៏ត្រូវធ្វើបរិកម្ម ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរៈបានដែរ មិនត្រូវងូតទឹកពីខាងមុខពួកភិក្ខុជាថេរៈ មិនត្រូវងូតទឹកពីខាងលើខ្សែទឹក កាលភិក្ខុងូតរួចហើយឡើងមកវិញ ត្រូវបើកផ្លូវឲ្យដល់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលកំពុងចុះទៅ ភិក្ខុណា ចេញពីផ្ទះជាទីក្តៅកាយខាងក្រោយគេ បើផ្ទះជាទីក្តៅកាយមានភក់ ភិក្ខុនោះត្រូវលាងចេញ

មត្តិកាទោណិកំ ធោវិត្វា ជន្តាឃរបីឋំ បដិសាមេត្វា អគ្គឹ វិជ្ឈាបេត្វា ទ្វារំ ថកេត្វា បក្កមិតព្វំ ។ ឥទំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខូនំ ជន្តាឃរវត្តំ យថា ភិក្ខូហិ ជន្តាឃរេ សម្មា វត្តិតព្វន្តិ ។

[៩៨] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ព្រាហ្មណជាតិកោ វច្ចំ កត្វា ន ឥច្ឆតិ អាចមេតុំ កោ ឥមំ វសលំ ទុគ្គន្ធំ អាចមិស្សតីតិ ។ តស្ស វច្ចមគ្គេ កិមិ សណ្ឋាតិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ កឹ បន ត្វំ អាវុសោ វច្ចំ កត្វា ន អាចមេសីតិ ។ ឯវមាវុសោតិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។បេ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ភិក្ខុ វច្ចំ កត្វា ន អាចមិស្សតីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។បេ។ សច្ចំ កិរ ត្វំ ភិក្ខុ វច្ចំ កត្វា ន អាចមេសីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។បេ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ

ត្រលោកទឹកសម្រាប់លាយដីស្អិត ហើយរៀបចំទុកតាំងសម្រាប់ផ្ទះភ្លើង ពន្លត់ភ្លើងហើយបិទទ្វារ ទើបចេញមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទាំងនេះជាវត្តក្នុងផ្ទះភ្លើងរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តាមវត្តនេះដែលភិក្ខុទាំងឡាយ គប្បីប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងផ្ទះភ្លើង ។

[៩៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុ១រូបជាតិជាព្រាហ្មណ៍ បន្ទោបង់វច្ចៈហើយ មិនប្រាថ្នាដើម្បីនឹងជម្រះចេញ ដោយគិតថា នរណានឹងហ៊ានប៉ះពាល់ របស់អាក្រក់មានក្លិនស្អុយនេះ ។ ដង្កូវក៏តាំងនៅក្នុងផ្លូវវច្ចមគ្គ របស់ភិក្ខុនោះ ។ ភិក្ខុនោះក៏ប្រាប់សេចក្តីនុ៎ះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយសួរថា ម្នាលលោកដ៏មានអាយុ លោកបន្ទោបង់វច្ចៈហើយមិនជម្រះចេញ មែនឬ ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា ម្នាលលោកមានអាយុ យ៉ាងហ្នឹងហើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា ជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា មិនសមបើភិក្ខុបន្ទោបង់វច្ចៈ-ហើយមិនជម្រះចេញសោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុ ឮថាពិត អ្នកបន្ទោបង់វច្ចៈហើយមិនជម្រះចេញ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុនោះក្រាបបង្គំទូលថា ពិតមែន ព្រះអង្គ ។បេ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលហើយ ធ្វើធម្មីកថា ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា

ន ភិក្ខវេ វច្ចំ កត្វា សតិ ឧទកេ ន អាចមេតព្វំ ។ យោ ន អាចមេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[៩៩] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ វច្ចកុដិយា យថាវុឌ្ឍំ វច្ចំ ករោន្តិ ។ នវកា ភិក្ខូ បឋមតរំ អាគន្ត្វា វច្ចិតា អាគមេន្តិ ។ តេ វច្ចំ សន្ធារេន្តា មុច្ឆិតា បបតន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ ភិក្ខូ វច្ចកុដិយា យថាវុឌ្ឍំ វច្ចំ ករោន្តិ នវកា ភិក្ខូ បឋមតរំ អាគន្ត្វា វច្ចិតា អាគមេន្តិ តេ វច្ចំ សន្ធារេន្តា មុច្ឆិតា បបតន្តីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ វច្ចកុដិយា យថាវុឌ្ឍំ វច្ចោ កាតព្វោ ។ យោ ករេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អាគតបដិបាដិយា វច្ចំ កាតុន្តិ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុបន្ទោបង់វច្ចៈហើយ បើទឹកមាន(១) ភិក្ខុកុំគប្បីមិនជម្រះចេញ ភិក្ខុណាមិនជម្រះចេញ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(៩៩) សម័យនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយបន្ទោបង់វច្ចៈក្នុងវច្ចកុដិ តាមលំដាប់ចាស់ទុំ ។ ភិក្ខុថ្មីទាំងឡាយដែលឈឺវច្ចៈមកដល់មុនហើយ រង់ចាំ ។ ភិក្ខុទាំងនោះទំអត់ទ្រាំវច្ចៈ ក៏ស្រវាំងដួលទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ភិក្ខុទាំងឡាយបន្ទោបង់វច្ចៈក្នុងវច្ចកុដិតាមលំដាប់ចាស់ទុំ ភិក្ខុថ្មីទាំងឡាយដែលឈឺវច្ចៈមកដល់មុនហើយ រង់ចាំ ភិក្ខុទាំងនោះទំអត់ទ្រាំវច្ចៈ ក៏ស្រវាំងដួលទៅ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលថា ពិតមែន ព្រះអង្គ ។ បេ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបន្ទោបង់វច្ចៈក្នុងវច្ចកុដិតាមលំដាប់ចាស់ទុំទេ ភិក្ខុណាបន្ទោបង់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុបន្ទោបង់វច្ចៈតាមលំដាប់ដែលមកដល់(២) ។

---

១ អដ្ឋកថា ថា បើមានទីដែលគ្មានទឹកជាំង ភិក្ខុត្រូវដងទឹកដោយភាជន៍យកមកជម្រះ (ក្នុងទីកំបាំង) ។ បើគ្មានភាជន៍សម្រាប់ដងទឹក ត្រូវដងដោយដាក្រ ។ បើធ្វើត្រង់ខាង ទាំងនៅក្នុងទឹកក៏បាន ។ ភិក្ខុត្រូវតាំងចិត្តថា ទីនេះស្រឡះណាស់ ខាងមុខគង់មានទឹក សូម្បីកាលទឹកមិនបាន ក៏ជំរះពេលក្រោយ ភិក្ខុនោះមិនត្រូវដោយយើងត្រូវមួយក៏បាន ។ ២ អដ្ឋកថាថា វច្ចកុដី ៖ ទីបន្ទោបង់វច្ចៈ ១ ទីកន្លែងសម្រាប់ដងទឹក ១ ទាំង ៣ កន្លែងនេះ ត្រូវប្រកាន់តាមលំដាប់ភិក្ខុដែលទៅដល់ (មុនក្រោយ) ។

[១០០] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ វច្ចកុដិយា សហសា បវិសន្តិ ឧព្ភជិត្វា បវិសន្តិ និត្ថុនន្តា វច្ចំ ករោន្តិ ទន្តកដ្ឋំ ខាទន្តា វច្ចំ ករោន្តិ ពហិទ្ធា វច្ចទោណិកាយ វច្ចំ ករោន្តិ ពហិទ្ធា បស្សាវទោណិកាយ បស្សាវំ ករោន្តិ បស្សាវទោណិកាយ ខេឡំ ករោន្តិ ផរុសេន កដ្ឋេន អវលេខន្តិ អវលេខនកដ្ឋំ វច្ចកូបម្ហិ បាតេន្តិ សហសា និក្ខមន្តិ ឧព្ភជិត្វា និក្ខមន្តិ ចបុចបុការកំ អាចមេន្តិ អាចមនសរាវកេ ឧទកំ សេសេន្តិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។បេ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ វច្ចកុដិយា សហសា បវិសិស្សន្តិ ឧព្ភជិត្វា បវិសិស្សន្តិ និត្ថុនន្តា វច្ចំ ករិស្សន្តិ ទន្តកដ្ឋំ ខាទន្តា វច្ចំ ករិស្សន្តិ ពហិទ្ធា វច្ចទោណិកាយ វច្ចំ ករិស្សន្តិ ពហិទ្ធា បស្សាវទោណិកាយ បស្សាវំ ករិស្សន្តិ បស្សាវទោណិកាយ ខេឡំ ករិស្សន្តិ

[១០០] សម័យនោះ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ចូលទៅកាន់វច្ចកុដិដោយរហ័សពេកខ្លះ ស្ទើរស្ទុះចូលទៅខ្លះ បន្ទោបង់វច្ចៈប្រឹងខ្លាំងខ្លះ បន្ទោបង់វច្ចៈទាំងទំពារឈើស្ទន់ខ្លះ បន្ទោបង់វច្ចៈខាងក្រៅទំរវច្ចៈខ្លះ បន្ទោបង់បស្សាវៈខាងក្រៅទំរបស្សាវៈខ្លះ ស្តោះទឹកមាត់ក្នុងទំរបស្សាវៈខ្លះ កេសដោយឈើដ៏គ្រោតគ្រាតខ្លះ បោះឈើសម្រាប់កេសក្នុងរណ្តៅវច្ចៈខ្លះ ចេញមកដោយរហ័សពេកខ្លះ ស្ទើរស្ទុះចេញមកខ្លះ ជម្រះជ្រុសឲ្យឮចបុៗ ចបុៗខ្លះ ទុកទឹកឲ្យសល់ទៅក្នុងភាជន៍សម្រាប់ជម្រះខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា មិនសមបើពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុនឹងចូលទៅកាន់វច្ចកុដិដោយរហ័សពេកខ្លះ ស្ទើរស្ទុះចូលទៅខ្លះ ប្រឹងខ្លាំងបន្ទោបង់វច្ចៈខ្លះ បន្ទោបង់វច្ចៈទាំងទំពារឈើស្ទន់ខ្លះ បន្ទោបង់វច្ចៈខាងក្រៅទំរវច្ចៈខ្លះ បន្ទោបង់បស្សាវៈខាងក្រៅទំរបស្សាវៈខ្លះ ស្តោះទឹកមាត់ក្នុងទំរបស្សាវៈខ្លះ

ផរុសេន កដ្ឋេន អវលេខន្តិ អវលេខនកដ្ឋំ វច្ចកូបម្ហិ បាតេន្តិ សហសា និក្ខមន្តិ ឧព្ភជិត្វា និក្ខមន្តិ ចបុចបុការកំ(១) អាចមេន្តិ អាចមនសរាវកេ ឧទកំ សេសេន្តីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ ។ បេ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ តេនហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូនំ វច្ចកុដិវត្តំ បញ្ញាបេស្សាមិ យថា ភិក្ខូហិ វច្ចកុដិយា សម្មា វត្តិតព្វំ ។

[១១១] យោ វច្ចកុដឹ គច្ឆតិ តេន(២) ពហិ ឋិតេន ឧក្កាសិតព្វំ អន្តោ និសិន្នេនបិ ឧក្កាសិតព្វំ ចីវរវំសេ វា ចីវររជ្ជុយា វា ចីវរំ និក្ខិបិត្វា សាធុកំ អតរមានេន វច្ចកុដិ បវិសិតព្វា នាតិសហសា បវិសិតព្វា ន ឧព្ភជិត្វា បវិសិតព្វា វច្ចបាទុកាយ ឋិតេន ឧព្ភជិតព្វំ ន និត្ថុនន្តេន វច្ចំ កាតព្វំ ន ទន្តកដ្ឋំ ខាទន្តេន វច្ចំ កាតព្វំ ន ពហិ វច្ចទោណិកាយ វច្ចំ កាតព្វំ

១ ឱ. ម. ចបុចបុការកំ ។ ២ តេនសទ្ទោ ឥ. ម. ពោត្ថកេសុ ន ទិស្សតិ ។

គឺដោយឈើដ៏គ្រោតគ្រាតនុ៎ះ ចោលឈើសម្រាប់កកូសរណ្តៅវច្ចៈនុ៎ះ ចេញមកដោយរហ័សពេកនុ៎ះ សើយស្បង់ចេញមកនុ៎ះ ជម្រះធ្វើឲ្យឮសំឡេងចបុចបុនុ៎ះ ទុកទឹកឲ្យសល់នៅក្នុងភាជន៍សម្រាប់ជម្រះនុ៎ះ ដូច្នេះ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាពិតមែនឬ ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលថា ពិតមែន ព្រះអង្គ ។ បេ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលហើយធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ តថាគតនឹងបញ្ញត្តវច្ចកុដិវត្តដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ តាមទំនងដែលភិក្ខុទាំងឡាយ គប្បីប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងវច្ចកុដិ ។

[១១១] ភិក្ខុណា ទៅកាន់វច្ចកុដិ ភិក្ខុនោះត្រូវឈរខាងក្រៅ ហើយត្រូវក្រហែម ទោះបីភិក្ខុដែលអង្គុយនៅខាងក្នុងក៏ត្រូវក្រហែមតប ភិក្ខុនោះត្រូវដាក់ចីវរលើស្នួចីវរ ឬខ្សែសៀត ល្អកុំប្រញាប់ប្រញាល់ ចូលទៅកាន់វច្ចកុដិដោយស្រួល កុំចូលទៅដោយប្រញាប់ពេក មិនត្រូវសើយស្បង់ចូលទៅ ត្រូវឈរលើទ្រនាប់ជើងសម្រាប់បន្ទោបង់វច្ចៈហើយសើយស្បង់ មិនត្រូវទំប្រឹងទាំងបន្ទោបង់វច្ចៈ មិនត្រូវបន្ទោបង់វច្ចៈទាំងទំពារឈើស្ទន់ មិនត្រូវបន្ទោបង់វច្ចៈខាងក្រៅរាងវច្ចៈ មិនត្រូវបន្ទោបង់

ន ពហិទ្ធា បស្សាវទោណិកាយ បស្សាវោ កាតព្វោ ន បស្សាវទោណិកាយ ខេឡោ កាតព្វោ ន ផរុសេន កដ្ឋេន អវលេខិតព្វំ ន អវលេខនកដ្ឋំ វច្ចកូបម្ហិ បាតេ-តព្វំ វច្ចបាទុកាយ ឋិតេន បដិច្ឆាទេតព្វំ នាតិសហសា និក្ខមិតព្វំ ន ឧព្ភជិត្វា និក្ខមិតព្វំ អាចមនបាទុកាយ ឋិតេន ឧក្កាសិតព្វំ ន ចបុចបុការកំ(១) អាចមេតព្វំ ន អាចមនសរាវកេ ឧទកំ សេសេតព្វំ អាចមនបា-ទុកាយ ឋិតេន បដិច្ឆាទេតព្វំ សចេ វច្ចកុដិ ឧហតា ហោតិ ធោវិតព្វា សចេ អវលេខនបិឋរោ បូរោ ហោតិ អវលេខនកដ្ឋំ ឆឌ្ឌេតព្វំ សចេ វច្ចកុដិ ឧក្លាបា ហោតិ វច្ចកុដិ សម្មជ្ជិតព្វា សចេ បរិភណ្ឌំ ឧក្លាបំ ហោតិ បរិភណ្ឌំ សម្មជ្ជិតព្វំ សចេ បរិវេណំ ឧក្លាបំ ហោតិ បរិវេណំ សម្មជ្ជិតព្វំ សចេ កោដ្ឋកោ ឧក្លាបោ ហោតិ កោដ្ឋកោ សម្មជ្ជិតព្វោ សចេ អាចមនកុម្ភិយា ឧទកំ ន ហោតិ អាចមនកុម្ភិយា ឧទកំ អាសិញ្ចិតព្វំ ឥទំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខូនំ វច្ចកុដិវត្តំ យថា ភិក្ខូហិ វច្ចកុដិយា សម្មា វត្តិតព្វន្តិ ។

បស្សាវៈខាងក្រៅរាងបស្សាវៈ មិនត្រូវស្ដោះទឹកមាត់ក្នុងរាងបស្សាវៈ មិនត្រូវកិតដោយឈើគ្រោតគ្រាត មិនត្រូវទំលាក់ឈើសម្រាប់កិតក្នុងរណ្ដៅវច្ចៈ ត្រូវឈរលើទ្រនាប់សម្រាប់បន្ទោបង់វច្ចៈហើយសឹមបិទបាំង (ស្បង់) មិនត្រូវចេញមកដោយប្រញាប់ពេក មិនត្រូវចេញមកទាំងសើយស្បង់ ត្រូវឈរលើទ្រនាប់សម្រាប់ជម្រះហើយសឹមសើយស្បង់ មិនត្រូវជម្រះធ្វើសំឡេងឲ្យឮចបុចបុ មិនត្រូវទុកទឹកឲ្យសេសសល់នៅក្នុងភាជន៍សម្រាប់ជម្រះ ត្រូវឈរលើទ្រនាប់សម្រាប់ជម្រះហើយសឹមបិទបាំង បើវច្ចកុដិប្រឡាក់ ត្រូវលាងចេញ បើកញ្ជើសម្រាប់ដាក់ឈើសម្រាប់កិតពេញ ត្រូវចាក់ឈើសម្រាប់កិតចោលចេញ បើវច្ចកុដិមានសម្រាម ត្រូវបោសវច្ចកុដិចេញ បើលានវច្ចកុដិមានសម្រាម ត្រូវបោសលានវច្ចកុដិចេញ បើបរិ-វេណមានសម្រាម ត្រូវបោសបរិវេណចេញ បើបន្ទប់មានសម្រាម ត្រូវបោសបន្ទប់ចេញ បើទឹកក្នុងក្អមសម្រាប់ជម្រះគ្មានទេ ត្រូវចាក់ទឹកដាក់ក្នុងក្អមសម្រាប់ជម្រះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាវច្ចកុដិវត្តរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តាមដំណើរដែលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវប្រព្រឹត្ត ដោយប្រពៃក្នុងវច្ចកុដិ ។

[១០៦] តេន ខោ បន សមយេន សទ្ធិវិហារិកា ឧបជ្ឈាយេសុ ន សម្មា វត្តន្តិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។បេ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម សទ្ធិវិហារិកា ឧបជ្ឈាយេសុ ន សម្មា វត្តិស្សន្តីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។បេ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ សទ្ធិវិហារិកា ឧបជ្ឈាយេសុ ន សម្មា វត្តន្តីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម ភិក្ខវេ សទ្ធិវិហារិកា ឧបជ្ឈាយេសុ ន សម្មា វត្តិស្សន្តិ នេតំ ភិក្ខវេ អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។បេ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ តេនហិ ភិក្ខវេ សទ្ធិវិហារិកានំ ឧបជ្ឈាយេសុ វត្តំ បញ្ញាបេស្សាមិ យថា សទ្ធិវិហារិកេហិ ឧបជ្ឈាយេសុ សម្មា វត្តិតព្វំ ។

[១០៦] សម័យនោះឯង ពួកសទ្ធិវិហារិកមិនប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងឧបជ្ឈាយ៍ទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា ជាអ្នកមានសេចក្តីប្រា-ថ្នាតិច ។បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា មិនសមបើពួកសទ្ធិវិហារិក មិនប្រព្រឹត្ត ដោយប្រពៃក្នុងឧបជ្ឈាយ៍ទាំងឡាយសោះ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថាពួកសទ្ធិវិហារិកមិនប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងឧបជ្ឈាយ៍ទាំងឡាយ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលថា ពិតមែន ព្រះអង្គ ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មិនសមបើសទ្ធិវិហារិកទាំងឡាយមិនប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងឧបជ្ឈាយ៍ទាំងឡាយសោះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនុ៎ះ មិនមែននាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។បេ។ លុះទ្រង់តិះដៀលហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ តថាគតនឹងបញ្ញត្តនូវឧបជ្ឈាយវត្ត ដល់សទ្ធិវិហារិកទាំងឡាយ តាមចំណងដែលសទ្ធិវិហារិកទាំងឡាយ ត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងឧបជ្ឈាយ៍ទាំងឡាយ ។

វត្តក្ខន្ធកេ ឧបជ្ឈាយវត្តំ

[១០៣] សទ្ធិវិហារិកេន ភិក្ខវេ ឧបជ្ឈាយម្ហិ សម្មា វត្តិតព្វំ ។ តត្រាយំ សម្មាវត្តនា ។ កាលស្សេវ ឧដ្ឋាយ ឧបាហនា ឱមុញ្ចិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ទន្តកដ្ឋំ ទាតព្វំ មុខោទកំ ទាតព្វំ អាសនំ បញ្ញាបេតព្វំ ។ សចេ យាគុ ហោតិ ភាជនំ ធោវិត្វា យាគុ ឧបនាមេតព្វា ។ យាគុំ បីតស្ស ឧទកំ ទត្វា ភាជនំ បដិគ្គហេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន ធោវិត្វា បដិសាមេតព្វំ ។ ឧបជ្ឈាយម្ហិ វុដ្ឋិតេ អាសនំ ឧទ្ធរិតព្វំ ។ សចេ សោ ទេសោ ឧក្លាបោ ហោតិ សោ ទេសោ សម្មជ្ជិតព្វោ ។ សចេ ឧបជ្ឈាយោ គាមំ បវិសិតុកាមោ ហោតិ និវាសនំ ទាតព្វំ បដិនិវាសនំ បដិគ្គហេតព្វំ កាយពន្ធនំ ទាតព្វំ សគុណំ កត្វា សង្ឃាដិយោ ទាតព្វា ធោវិត្វា បត្តោ សោទកោ ទាតព្វោ ។ សចេ ឧបជ្ឈាយោ បច្ឆាសមណំ អាកង្ខតិ តិមណ្ឌលំ បដិច្ឆាទេន្តេន បរិមណ្ឌលំ និវាសេត្វា

វត្តក្ខន្ធកៈ ឧបជ្ឈាយវត្ត

[១០៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សទ្ធិវិហារិក ត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងឧបជ្ឈាយ៍ ។ ឯសេចក្ដីប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃក្នុងឧបជ្ឈាយ៍នោះដូច្នេះ សទ្ធិវិហារិកត្រូវក្រោកអំពីព្រឹកហើយដោះស្បែកជើង រួចធ្វើសំពត់ឧត្តរាសង្គៈឆៀងស្មាម្ខាង ហើយប្រគេនឈើស្ទន់ ប្រគេនទឹកសម្រាប់លុបមុខ ក្រាលអាសនៈ បើមានបបរ សទ្ធិវិហារិកត្រូវលាងភាជន៍ហើយបង្អោនបបរចូលទៅប្រគេន កាលបើឧបជ្ឈាយ៍ហុតបបររួចហើយ សទ្ធិវិហារិកត្រូវប្រគេនទឹក ហើយទទួលយកភាជន៍ លើកទម្លាបឲ្យស្រួលកុំឲ្យទង្គិច (គ្នា) ហើយលាងឲ្យស្អាត រួចរៀបចំទុកដាក់ កាលបើឧបជ្ឈាយ៍ក្រោកចេញហើយ សទ្ធិវិហារិកត្រូវសារអាសនៈចេញ បើប្រទេសនោះមានសម្រាម សទ្ធិវិហារិក ត្រូវបោសប្រទេសនោះចេញ បើឧបជ្ឈាយ៍ចង់ចូលទៅកាន់ស្រុក សទ្ធិវិហារិក ត្រូវប្រគេនស្បង់ហើយទទួលស្បង់ផ្លាស់មកវិញ ត្រូវប្រគេនវត្ថពន្ធចង្កេះ ត្រូវតម្រួតឧត្តរាសង្គៈនឹងសង្ឃាដី ហើយប្រគេន ត្រូវផ្ដួលបាត្រដែលទទឹក រួចហើយសឹមប្រគេន បើឧបជ្ឈាយ៍ចង់បានសទ្ធិវិហារិកជាបច្ឆាសមណៈ (តាមក្រោយឧបជ្ឈាយ៍) សទ្ធិវិហារិក ត្រូវបិទបាំងមណ្ឌលបី គឺ ស្លៀកស្បង់ឲ្យជាបរិមណ្ឌល

កាយពន្ធនំ ពន្ធិត្វា សគុណំ កត្វា សង្ឃាដិយោ បារុបិត្វា គណ្ឋិកំ បដិមុញ្ចិត្វា ធោវិត្វា បត្តំ គហេត្វា ឧបជ្ឈាយស្ស បច្ឆាសមណេន ហោតព្វំ នាតិទូរេ គន្តព្វំ នាច្ចាសន្នេ គន្តព្វំ បត្តបរិយាបន្នំ បដិគ្គហេតព្វំ ន ឧបជ្ឈាយស្ស ភណមានស្ស អន្តរន្តរា កថា ឱបាតេតព្វា ឧបជ្ឈាយោ អាបត្តិសាមន្តា ភណមានោ និវារេតព្វោ និវត្តន្តេន បឋមតរំ អាគន្ត្វា អាសនំ បញ្ញបេតព្វំ បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ ឧបនិក្ខិបិតព្វំ បច្ចុគ្គន្ត្វា បត្តចីវរំ បដិគ្គហេតព្វំ បដិនិវាសនំ ទាតព្វំ និវាសនំ បដិគ្គហេតព្វំ សចេ ចីវរំ សិន្នំ ហោតិ មុហុត្តំ ឧណ្ហេ ឱតាបេតព្វំ ន ច ឧណ្ហេ ចីវរំ និទហិតព្វំ ចីវរំ សំហរិតព្វំ(១) ចីវរំ សំហរន្តេន(២) ចតុរង្គុលំ កណ្ណំ ឧស្សារេត្វា(៣) ចីវរំ សំហរិតព្វំ មា មជ្ឈេ ភង្គោ អហោសីតិ ឱភោគេ កាយពន្ធនំ កាតព្វំ សចេ បិណ្ឌបាតោ ហោតិ ឧបជ្ឈាយោ ច ភុញ្ជិតុកាមោ ហោតិ ឧទកំ ទត្វា បិណ្ឌបាតោ ឧបនាមេតព្វោ ឧបជ្ឈាយោ បានីយេន បុច្ឆិតព្វោ ភុត្តាវិស្ស ឧទកំ ទត្វា បត្តំ បដិគ្គហេត្វា

១ ម. សង្ឃរិតព្វំ ។ ២ ម. សង្ឃរន្តេន ។ ៣ ឱ. ប. ឧស្សារេត្វា ។

ត្រូវចងវត្តពន្ធឲ្យស្អិតហើយត្រូវធ្វើនូវសង្ឃាដីទាំងពីរជាប់ហើយចាក់ឃ្នាស់ហើយ លាងបាត្រហើយកាន់យកទៅ ធ្វើជាបច្ឆាសមណៈ មិនត្រូវដើរឆ្ងាយពេក មិនត្រូវដើរជិតពេក ត្រូវតែទទួលយកវត្ថុដែលគេដាក់ក្នុងបាត្រ កាលបើឧបជ្ឈាយ៍កំពុងនិយាយ សទ្ធិវិហារិកមិនត្រូវនិយាយស្កាត់ក្នុងចន្លោះឡើយ បើឧបជ្ឈាយ៍កំពុងនិយាយពាក្យដែលជិតនឹងត្រូវអាបត្តិ សទ្ធិវិហារិកត្រូវឃាត់ កាលវិលត្រឡប់មកវិញ សទ្ធិវិហារិកត្រូវមកឲ្យបានមុន ហើយក្រាលអាសនៈដាក់ ត្រូវដំកល់នូវទឹកសម្រាប់លាងជើង ជាន់សម្រាប់ទ្រជើងដែលលាងហើយ ទីងក្រឡាប់សម្រាប់ដុសជើងដែលមិនទាន់បានលាង ហើយត្រូវក្រោកទៅទទួលបាត្រនិងចីវរ ត្រូវប្រគេនស្បង់ផ្លាស់ ទទួលយកស្បង់ដែលស្លៀកមកវិញ បើចីវរទទឹក សទ្ធិវិហារិកត្រូវសំដិលក្នុងកំដៅថ្ងៃមួយស្របក់ តែមិនត្រូវទុកចីវរក្នុងកំដៅថ្ងៃ(ឲ្យយូរពេក)ត្រូវបត់ចីវរទុក កាលនឹងបត់ចីវរ ត្រូវលើកជាយឲ្យហួសគ្នាមាត្រប្រមាណ ៤ ធ្នាប់ ហើយសឹមបត់ចីវរ ដោយគិតថា កុំឲ្យបាក់ផ្លូកចីវរត្រង់កណ្ដាលឡើយ ត្រូវដាក់វត្តពន្ធក្នុងផ្នត់ចីវរ បើមានអាហារបិណ្ឌបាត ហើយឧបជ្ឈាយ៍ចង់ឆាន់ សទ្ធិវិហារិកត្រូវប្រគេនទឹកហើយបង្អោនអាហារបិណ្ឌបាតចូលទៅប្រគេន ត្រូវសួរឧបជ្ឈាយ៍ដោយទឹកសម្រាប់ឆាន់ កាលបើឧបជ្ឈាយ៍ឆាន់រួចហើយ សទ្ធិវិហារិកត្រូវប្រគេនទឹក រួចទទួលយកបាត្រមកវិញ

នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន ធោវិត្វា វោទកំ កត្វា មុហុត្តំ ឧណ្ហេ ឱតាបេត្វា ន ច ឧណ្ហេ បត្តោ និទហិតព្វោ បត្តចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ. បត្តំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន បត្តំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ហេដ្ឋាមញ្ចំ វា ហេដ្ឋាបីឋំ វា បរាមសិត្វា បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ ន ច អនន្តរហិតាយ ភូមិយា បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ ចីវរំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន ចីវរំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ចីវរវំសំ វា ចីវររជ្ជុំ វា បមជ្ជិត្វា បារតោ អន្តំ ឱរតោ ភោគំ កត្វា ចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ ឧបជ្ឈាយម្ហិ វុដ្ឋិតេ អាសនំ ឧទ្ធរិតព្វំ បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ បដិសាមេតព្វំ សចេ សោ ទេសោ ឧក្លាបោ ហោតិ សោ ទេសោ សម្មជ្ជិតព្វោ សចេ ឧបជ្ឈាយោ នហាយិតុកាមោ ហោតិ នហានំ បដិយាទេតព្វំ សចេ សីតេន អត្ថោ ហោតិ សីតំ បដិយាទេតព្វំ សចេ ឧណ្ហេន អត្ថោ ហោតិ ឧណ្ហំ បដិយាទេតព្វំ សចេ ឧបជ្ឈាយោ ជន្តាឃរំ បវិសិតុកាមោ ហោតិ ចុណ្ណំ សន្នេតព្វំ មត្តិកា តេមេតព្វា

កាន់បន្ទាបកុំឲ្យទង្គិច (អ ១) លាងឲ្យស្អាត ជូតឲ្យស្ងួតទឹកចេញ ហើយហាលក្នុងកំដៅថ្ងៃមួយស្របក់ តែកុំទុកបាត្រក្នុងកំដៅថ្ងៃ (យូរពេក) សទ្ធិវិហារិកត្រូវទុកបាត្រនឹងចីវរ កាលដែលទុកបាត្រ ត្រូវយកដៃម្ខាងកាន់បាត្រ ដៃម្ខាងស្ទាបក្រោមគ្រែ ឬក្រោមតាំងសិន ហើយសឹមទុកបាត្រ តែមិនត្រូវទុកក្នុងទីដែលមិនស្អាតឡើយ កាលនឹងទុកចីវរ ត្រូវយកដៃម្ខាងកាន់ចីវរ ដៃម្ខាងជូតស្នួចីវរ ឬខ្សែសៀងសិន រួចធ្វើជាយចីវរខាងឆាយ ឲ្យជាផ្នត់មកខាងអាយ ហើយសឹមទុកចីវរចុះ កាលបើឧបជ្ឈាយ៍ក្រោកចេញហើយ សទ្ធិវិហារិកត្រូវរៀបអាសនៈចេញ ត្រូវទុកដាក់ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់ទ្រជើងដែលលាងហើយ ឥដ្ឋខាត់សម្រាប់ជូតជើងដែលមិនទាន់បានលាង បើប្រទេសនោះ មានសម្រាម សទ្ធិវិហារិកត្រូវបោសប្រទេសនោះចេញ បើឧបជ្ឈាយ៍ចង់ស្រង់ទឹក សទ្ធិវិហារិកត្រូវតាក់តែងទឹកសម្រាប់ស្រង់ប្រគេន បើឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវការទឹកត្រជាក់ សទ្ធិវិហារិកត្រូវតាក់តែងទឹកត្រជាក់ប្រគេន បើឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវការទឹកក្ដៅ សទ្ធិវិហារិកត្រូវតាក់តែងទឹកក្ដៅប្រគេន បើឧបជ្ឈាយ៍ចង់ចូលទៅកាន់ផ្ទះដាំទឹកក្ដៅ សទ្ធិវិហារិកត្រូវសូនគ្រឿងលំអិត ត្រូវលាយដីស្អិត

ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ ឧបជ្ឈាយស្ស បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ គន្ត្វា ជន្តាឃរបីឋំ ទត្វា ចីវរំ បដិគ្គហេត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ ចុណ្ណំ ទាតព្វំ មត្តិកា តេមេតព្វា សចេ ឧស្សហតិ ជន្តាឃរំ បវិសិតព្វំ ជន្តាឃរំ បវិសន្តេន មត្តិកាយ មុខំ មក្ខេត្វា បុរតោ ច បច្ឆតោ ច បដិច្ឆាទេត្វា ជន្តាឃរំ បវិសិតព្វំ ន ថេរេ ភិក្ខូ អនុបខជ្ជ និសីទិតព្វំ ន នវា ភិក្ខូ អាសនេន បដិ-ពាហេតព្វា ជន្តាឃរេ ឧបជ្ឈាយស្ស បរិកម្មំ កាតព្វំ ជន្តាឃរា និក្ខមន្តេន ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ បុរតោ ច បច្ឆតោ ច បដិច្ឆាទេត្វា ជន្តាឃរា និក្ខមិតព្វំ ឧទ-កេបិ ឧបជ្ឈាយស្ស បរិកម្មំ កាតព្វំ ន្ហាតេន បឋ-មតរំ ឧត្តរិត្វា អត្តនោ គត្តំ វោទកំ កត្វា និវាសេត្វា ឧបជ្ឈាយស្ស គត្តតោ ឧទកំ បមជ្ជិតព្វំ និវាសនំ ទា-តព្វំ សង្ឃាដិ ទាតព្វា ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ បឋមតរំ អាគន្ត្វា អាសនំ បញ្ញាបេតព្វំ បាទោទកំ បាទបីឋំ

ត្រូវនាំយកតាំងសម្រាប់ផ្ទះជាទីក្សៅកាយ ហើយដើរតាមពីខាងក្រោយ ៗ ឧបជ្ឈាយ៍ ហើយប្រគេនតាំងសម្រាប់ផ្ទះជាទីក្សៅកាយ ទទួលយកចីវរ មកទុកដាក់ ក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវប្រគេនគ្រឿងលំអិត ត្រូវប្រគេនដីស្អិត បើសទ្ធិវិហារិកអាចចូលទៅបាន គប្បីចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីក្សៅកាយ កាលនឹងចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីក្សៅកាយ ត្រូវលាបមុខដោយដីស្អិត ហើយបិទបាំង (កាយ) ពីខាងមុខខាងក្រោយ ទើបសមចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីក្សៅកាយបាន មិនត្រូវអង្គុយប្រៀតប្រៀនភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ មិនត្រូវហាមឃាត់ភិក្ខុថ្មី ដោយអាសនៈ ត្រូវធ្វើបរិកម្មដល់ឧបជ្ឈាយ៍ ក្នុងផ្ទះជាទីក្សៅកាយ កាលឧបជ្ឈាយ៍ ចេញពីផ្ទះជាទីក្សៅកាយទៅ សទ្ធិវិហារិក ត្រូវនាំយកតាំងសម្រាប់ផ្ទះជាទីក្សៅកាយ ហើយបិទបាំង (កាយ) ពីខាងមុខខាងក្រោយ ទើបសមចេញពីផ្ទះជាទីក្សៅកាយ សូម្បីក្នុងទឹកសទ្ធិវិហារិក ក៏ត្រូវតែធ្វើបរិកម្មដល់ឧបជ្ឈាយ៍ លុះស្រង់ទឹករួចហើយ ត្រូវឡើងមកមុន ហើយជូតកាយរបស់ខ្លួនឲ្យស្ងួតទឹកចេញ រួចស្លៀកស្បង់ ហើយត្រូវជូតទឹកពីកាយរបស់ឧបជ្ឈាយ៍ ត្រូវប្រគេនស្បង់ ប្រគេនសង្ឃាដិ (ដល់ឧបជ្ឈាយ៍) សទ្ធិវិហារិក ត្រូវនាំយកតាំងសម្រាប់ផ្ទះជាទីក្សៅកាយដើរចេញមកមុន ហើយរៀបចំអាសនៈទុក ត្រូវដាក់ទុកនូវទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់ទ្រជើងដែលលាងហើយ

បាទកថលិកំ ឧបនិក្ខិបិតព្វំ ឧបជ្ឈាយោ បានី-
យេន បុច្ឆិតព្វោ សចេ ឧទ្ទិសាបេតុកាមោ ហោតិ
ឧទ្ទិសាបេតព្វោ សចេ បរិបុច្ឆិតុកាមោ ហោតិ បរិបុច្ឆិ-
តព្វោ យស្មឹ វិហារេ ឧបជ្ឈាយោ វិហរតិ សចេ សោ
វិហារោ ឧក្លាបោ ហោតិ សចេ ឧស្សហតិ សោ-
ធេតព្វោ វិហារំ សោធេន្តេន បឋមំ បត្តចីវរំ នីហរិត្វា ឯក-
មន្តំ និក្ខិបិតព្វំ និសីទនបច្ចត្ថរណំ នីហរិត្វា ឯក-
មន្តំ និក្ខិបិតព្វំ ភិសិពិព្វោហនំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ
និក្ខិបិតព្វំ មញ្ចោ នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន
អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វោ
បីឋំ នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន អសង្ឃដ្ដេន្តេន
កវាដបិដ្ឋំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ មញ្ចបដិបាទកា
នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វា ខេឡមល្លកោ នីហរិត្វា ឯក-
មន្តំ និក្ខិបិតព្វោ អបស្សេនផលកំ នីហរិត្វា ឯក-
មន្តំ និក្ខិបិតព្វំ ភូម្មត្ថរណំ យថាបញ្ញត្តំ
សល្លក្ខេត្វា នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ សចេ

និងទ្រនាប់សម្រាប់ដុសជើង ដែលមិនទាន់ប៉ះពាល់ ត្រូវសួរឧបជ្ឈាយ៍ដោយទឹកសម្រាប់ឆាន់ បើសទ្ធិវិហារិកចង់រៀនបាលី គប្បីឲ្យឧបជ្ឈាយ៍បង្រៀនចុះ បើសទ្ធិវិហារិកចង់រៀនអដ្ឋកថា គប្បីរៀនអដ្ឋកថា (ពីឧបជ្ឈាយ៍)ចុះ ឧបជ្ឈាយ៍នៅក្នុងវិហារណា បើវិហារនោះមានសម្រាម បើសទ្ធិវិហារិកអាច (នឹងបោសសំអាតបាន) ត្រូវបោសសំអាតចេញ កាលនឹងបោសសំអាតវិហារ ត្រូវនាំយកបាត្រនិងចីវរចេញមកមុន ទៅដាក់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយកកម្រាលសម្រាប់អង្គុយទៅដាក់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយកពូកនិងខ្នើយទៅដាក់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវផ្ដេកគ្រែបន្ទាបកុំឲ្យទង្គិច កុំឲ្យប៉ះសន្ទះទ្វារនិងក្របទ្វារ ហើយនាំយកដោយស្រួលទៅទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវផ្ដេកតាំងបន្ទាបកុំឲ្យទង្គិច កុំឲ្យប៉ះសន្ទះទ្វារនិងក្របទ្វារ ហើយនាំយកឲ្យស្រួលទៅដាក់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយកទ្រនាប់ជើងគ្រែទៅដាក់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយកកន្ថោរសម្រាប់ស្ដោះទឹកមាត់ទៅទុកដាក់ក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយកក្ដារសម្រាប់ផ្អែកទៅទុកដាក់ក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវចំណាំទុកនូវកម្រាលផែនដីដែលគេក្រាលទុកតាមកន្លែងណា ហើយនាំយកទៅទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ បើ

វិហារេ សន្តានកំ ហោតិ ឧល្លោកា បឋមំ ឱហារេតព្វំ អាលោកសន្ធិកណ្ណភាគា បមជ្ជិតព្វា សចេ គេរុកបរិកម្មកតា ភិត្តិ កណ្ណកិតា ហោតិ ចោឡកំ តេមេត្វា បីឡេត្វា បមជ្ជិតព្វា សចេ កាឡវណ្ណកតា ភូមិ កណ្ណកិតា ហោតិ ចោឡកំ តេមេត្វា បីឡេត្វា បមជ្ជិតព្វា សចេ អកតា ហោតិ ភូមិ ឧទកេន បរិប្ផោសិត្វា[១] សម្មជ្ជិតព្វា មា វិហារោ រជេន ឧហញ្ញីតិ សង្ការំ វិចិនិត្វា ឯកមន្តំ ឆឌ្ឌេតព្វំ ភុម្មត្ថរណំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញាបេតព្វំ មញ្ចបដិបាទកា ឱតាបេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យថាឋានេ ឋបេតព្វា មញ្ចោ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញាបេតព្វោ បីឋំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ អតិហរិត្វា

---

១ ម. បរិប្ផោសិត្វា ។

គ្រឿងសន្តានកញ្ញា (មានសំណាញ់ពីងពាងជាដើម) មាននៅក្នុងវិហារ សទ្ធិវិហារិកត្រូវបោសចេញពីពិតានជាមុន ត្រូវបោសចំណែកជ្រុងនៃសន្ធិបង្អួច បើជញ្ជាំងលាបដោយដីក្រហមហើយ ត្រឡប់ជាមានប្រឡាក់ដោយផ្សិតជាដើម សទ្ធិវិហារិកត្រូវជ្រលក់កំណាត់សំពត់ក្នុងទឹកហើយរឹតជូត បើផ្ទៃ (ផែនដី) ដែលគេលាបដោយក្រួសពណ៌ខ្មៅហើយ ត្រឡប់ជាមានប្រឡាក់ សទ្ធិវិហារិក ត្រូវជ្រលក់កំណាត់សំពត់ក្នុងទឹកហើយរឹតជូត បើផ្ទៃ (ផែនដី) គេមិនបានធ្វើបរិកម្មទេ សទ្ធិវិហារិក ត្រូវប្រោះទឹកហើយបោសជូត ដោយគិតថា វិហារកុំប្រឡាក់ដោយធូលីឡើយ ត្រូវប្រមូលសម្រាមយកទៅចាក់ចោល ក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវហាលកម្រាលផែនដីរួចហើយបោកជម្រះគោះ (ធ្វើឲ្យស្អាត) រួចហើយសឹមនាំយកទៅក្រាលទុកដូចដែលរៀប ត្រូវហាលខ្នងជើងគ្រែហើយជូត (ឲ្យស្អាត) ហើយនាំយកទៅដំកល់ទុកក្នុងទីដូចដើមវិញ ត្រូវហាលគ្រែរួចហើយបោសជម្រះគោះ (ឲ្យស្អាត) រួចលើកបន្ទាបកុំឲ្យទង្គិច កុំឲ្យប៉ះសន្លឹកទ្វារ និងក្របទ្វារ នាំយកចេញដោយស្រួលហើយ ក៏ដំកល់ទុកដូចដែលវិញ ត្រូវសំពិល ហាលតាំងហើយបោសជម្រះគោះ (ឲ្យស្អាត) ហើយលើកបន្ទាប កុំឲ្យទង្គិច កុំឲ្យប៉ះសន្លឹកទ្វារ និងក្របទ្វារ នាំយកដោយស្រួលហើយ

យ ជាបញ្ញត្តំ បញ្ញាបេតព្វំ ភិសិពិម្ពោហនំ និក្ខាមេត្វា សេកនេត្វា បប្ផោដេត្វា អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញាបេតព្វំ និសីទនបច្ចត្ថរណំ និក្ខាមេត្វា ឱណេត្វា បប្ផោដេត្វា អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញាបេតព្វំ ខេឡមល្លកោ និក្ខាមេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យថាឋានេ ឋបេតព្វោ អបស្សេនផលកំ និក្ខាមេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យថាឋានេ ឋបេតព្វំ បត្តចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ បត្តំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន បត្តំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ហេដ្ឋាមញ្ចំ វា ហេដ្ឋាបីឋំ វា បរាមសិត្វា បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ ន ច អនន្តរហិតាយ ភូមិយា បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ ចីវរំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន ចីវរំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ចីវរវំសំ វា ចីវររជ្ជុំ វា បមជ្ជិត្វា បារតោ អន្តំ ឱរតោ ភោគំ កត្វា ចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ សចេ បុរត្ថិមា សរជា វាតា វាយន្តិ បុរត្ថិមា វាតបានា ថកេតព្វា សចេ បច្ឆិមា សរជា វាតា វាយន្តិ បច្ឆិមា វាតបានា ថកេតព្វា សចេ ឧត្តរា សរជា វាតា វាយន្តិ ឧត្តរា វាតបានា ថកេតព្វា សចេ ទក្ខិណា សរជា វាតា វាយន្តិ

រៀបចំទុកដូចដែលរៀប ត្រូវសំដិលបច្ចត្ថរណ៍ ហើយបោសគោះ (ឲ្យស្អាត) រួចនាំយកទៅក្រាលទុកដូចដែលរៀប ត្រូវសំដិលកម្រាលសម្រាប់ក្រាលអង្គុយ ហើយបោសជម្រះគោះ (ឲ្យស្អាត) រួចនាំយកទៅក្រាលទុកដូចដែលរៀប ត្រូវហាលកន្ថោរសម្រាប់ស្ដោះទឹកមាត់ជូតកុ (ឲ្យស្អាត) ហើយនាំយកទៅដាក់ទុក ត្រង់ទីដូចដែលរៀប ត្រូវហាលក្ដារសម្រាប់ផ្អែក ជូតជ្រះហើយនាំយកទៅទុក ត្រង់ទីដូចដែលរៀប ត្រូវទុកបាត្រនិងចីវរ (ឲ្យល្អ) កាលដែលដាក់ទុកបាត្រ ត្រូវយកដៃម្ខាងកាន់បាត្រ ដៃម្ខាងស្ទាបក្រោមគ្រែ ឬក្រោមតាំងហើយសឹមទុកបាត្រ តែមិនត្រូវទុកបាត្រលើដីដែលមិនស្អាតឡើយ កាលដែលដាក់ទុកចីវរ ត្រូវយកដៃម្ខាងកាន់ចីវរ ដៃម្ខាងជូតស្នងចីវរ ឬខ្សែស្ពៀរ ហើយបត់ជាយចាយខាងឆ្ងាយ ឲ្យជាផ្នត់មកខាងកាយ រួចសឹមទុកចីវរចុះ បើខ្យល់មានធូលីបក់មកអំពីទិសខាងកើត សង្ឃត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងកើត បើខ្យល់មានធូលីបក់មកពីទិសខាងលិច សង្ឃត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងលិច បើខ្យល់មានធូលីបក់មកពីទិសខាងជើង សង្ឃត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងជើង បើខ្យល់មានធូលីបក់មកពីទិសខាងត្បូង សង្ឃត្រូវ

ឧត្តរា វាតបានា ថកេតព្វា សចេ សីតកាលោ ហោតិ ទិវា វាតបានា វិវរិតព្វា រត្តិំ ថកេតព្វា សចេ ឧណ្ហកាលោ ហោតិ ទិវា វាតបានា ថកេតព្វា រត្តិំ វិវរិតព្វា សចេ បរិវេណំ ឧក្លាបំ ហោតិ បរិវេណំ សម្មជ្ជិតព្វំ សចេ កោដ្ឋកោ ឧក្លាបោ ហោតិ កោដ្ឋកោ សម្មជ្ជិតព្វោ សចេ ឧបដ្ឋានសាលា ឧក្លាបា ហោតិ ឧបដ្ឋានសាលា សម្មជ្ជិតព្វា សចេ អគ្គិសាលា ឧក្លាបា ហោតិ អគ្គិសាលា សម្មជ្ជិតព្វា សចេ វច្ចកុដិ ឧក្លាបា ហោតិ វច្ចកុដិ សម្មជ្ជិតព្វា សចេ បានីយំ ន ហោតិ បានីយំ ឧបដ្ឋាបេតព្វំ សចេ បរិភោជនីយំ ន ហោតិ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតព្វំ សចេ អាចមនកុម្ភិយា ឧទកំ ន ហោតិ អាចមនកុម្ភិយា ឧទកំ អាសិញ្ចិតព្វំ សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស អនភិរតិ ឧប្បន្នា ហោតិ សទ្ធិវិហារិកេន វូបកាសេតព្វោ វូបកាសាបេតព្វោ ធម្មកថា វាស្ស កាតព្វា សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស កុក្កុច្ចំ ឧប្បន្នំ ហោតិ សទ្ធិវិហារិកេន វិនោទេតព្វំ វិនោទាបេតព្វំ ធម្មកថា វាស្ស កាតព្វា សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស ទិដ្ឋិគតំ

បិទបង្អួចទិសខាងជើង បើរដូវត្រជាក់ សទ្ធិវិហារិកត្រូវបើកបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ បិទបង្អួចក្នុងវេលាយប់ បើរដូវក្តៅ សទ្ធិវិហារិកត្រូវបិទបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ បើកបង្អួចក្នុងវេលាយប់ បើទីបរិវេណមានសម្រាម ត្រូវបោសបរិវេណចេញ បើបន្ទប់មានសម្រាម ត្រូវបោសបន្ទប់ចេញ បើរោងឆាន់មានសម្រាម ត្រូវបោសរោងឆាន់ចេញ បើរោងភ្លើងមានសម្រាម ត្រូវបោសរោងភ្លើងចេញ បើបង្គន់មានសម្រាម ត្រូវបោសបង្គន់ចេញ បើគ្មានទឹកសម្រាប់ឆាន់ទេ ត្រូវដងទឹកសម្រាប់ឆាន់ទុក បើគ្មានទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ទេ ត្រូវដងទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ទុក បើទឹកក្នុងក្អមសម្រាប់ជម្រះមិនមាន សទ្ធិវិហារិក ត្រូវដាក់ទឹកទៅក្នុងក្អមសម្រាប់ជម្រះ បើសេចក្តីអផ្សុកកើតឡើងដល់ឧបជ្ឈាយ៍ សទ្ធិវិហារិកត្រូវរម្ងាប់ដោយខ្លួនឯង ឬត្រូវឲ្យគេជួយរម្ងាប់ ឬនិយាយធម្មកថាដល់ឧបជ្ឈាយ៍នោះ បើសេចក្តីសង្ស័យកើតឡើងដល់ឧបជ្ឈាយ៍ សទ្ធិវិហារិកត្រូវបន្ទោបង់ដោយខ្លួនឯង ឬត្រូវគេឲ្យជួយបន្ទោបង់ ឬនិយាយធម្មកថាដល់ឧបជ្ឈាយ៍នោះ បើទិដ្ឋិ

ឧប្បន្នំ ហោតិ សទ្ធិវិហារិកេន វិវេចេតព្វំ វិវេចាបេតព្វំ ធម្មកថា វាស្ស កាតព្វា ។ សចេ ឧបជ្ឈាយោ គរុធម្មំ អជ្ឈាបន្នោ ហោតិ បរិវាសារហោ សទ្ធិវិហារិកេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ ឧបជ្ឈាយស្ស បរិវាសំ ទទេយ្យាតិ ។ សចេ ឧបជ្ឈាយោ មូលាយ បដិកស្សនារហោ ហោតិ សទ្ធិវិហារិកេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ ឧបជ្ឈាយំ មូលាយ បដិកស្សេយ្យាតិ ។ សចេ ឧបជ្ឈាយោ មានត្តារហោ ហោតិ សទ្ធិវិហារិកេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ ឧបជ្ឈាយស្ស មានត្តំ ទទេយ្យាតិ ។ សចេ ឧបជ្ឈាយោ អព្ភានារហោ ហោតិ សទ្ធិវិហារិកេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ ឧបជ្ឈាយំ អព្ភេយ្យាតិ ។ សចេ សង្ឃោ ឧបជ្ឈាយស្ស កម្មំ កត្តុកាមោ ហោតិ តជ្ជនីយំ វា និយស្សំ វា បព្វាជនីយំ វា បដិសារណីយំ វា ឧក្ខេបនីយំ វា សទ្ធិវិហារិកេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ ឧបជ្ឈាយស្ស កម្មំ ន ករេយ្យ លហុកាយ វា បរិណា

អាក្រក់កើតឡើងដល់ឧបជ្ឈាយ៍ សទ្ធិវិហារិក ត្រូវជួយដោះស្រាយ ដោយខ្លួនឯង ឬត្រូវឲ្យគេជួយដោះស្រាយ ឬត្រូវនិយាយធម្មកថាដល់ឧបជ្ឈាយ៍នោះ បើឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវគរុកាបត្តិ គួរនឹងចូលបរិវាស សទ្ធិវិហារិកត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគួរឲ្យបរិវាសដល់ឧបជ្ឈាយ៍ ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើឧបជ្ឈាយ៍ គួរដល់មូលាយបដិកស្សនៈគឺទាញមកដាក់ ក្នុងមូលាបត្តិ សទ្ធិវិហារិកត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីទាញឧបជ្ឈាយ៍មកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិ ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើឧបជ្ឈាយ៍គួរដល់មានត្ត សទ្ធិវិហារិកត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីឲ្យមានត្ត ដល់ឧបជ្ឈាយ៍ ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើឧបជ្ឈាយ៍គួរដល់អព្ភានកម្ម សទ្ធិវិហារិកត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីឲ្យអព្ភានកម្ម ដល់ឧបជ្ឈាយ៍ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើសង្ឃប្រាថ្នានឹងធ្វើកម្ម គឺ តជ្ជនីយកម្មក្តី និយស្សកម្មក្តី បព្វាជនីយកម្មក្តី បដិសារណីយកម្មក្តី ឧក្ខេបនីយកម្មក្តី ដល់ឧបជ្ឈាយ៍ សទ្ធិវិហារិក ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃមិនគប្បីធ្វើកម្ម ឬគប្បីបង្អោនទៅរកកម្មស្រាល ដល់ឧបជ្ឈាយ៍ ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎

មេយ្យាតិ កតំ វា បនស្ស ហោតិ សង្ឃេន កម្មំ តជ្ជនីយំ វា និយស្សំ វា បព្វាជនីយំ វា បដិសារណីយំ វា ឧក្ខេបនីយំ វា សទ្ធិវិហារិកេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ ឧបជ្ឈាយោ សម្មា វត្តេយ្យ លោមំ បាតេយ្យ នេត្ថារំ វត្តេយ្យ សង្ឃោ តំ កម្មំ បដិប្បស្សម្ភេយ្យាតិ សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស ចីវរំ ធោវិតព្វំ ហោតិ សទ្ធិវិហារិកេន ធោវិតព្វំ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ ឧបជ្ឈាយស្ស ចីវរំ ធោវេយ្យាតិ សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស ចីវរំ កាតព្វំ ហោតិ សទ្ធិវិហារិកេន កាតព្វំ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ ឧបជ្ឈាយស្ស ចីវរំ ករិយេថាតិ សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស រជនំ បចិតព្វំ[១] ហោតិ សទ្ធិវិហារិកេន បចិតព្វំ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ ឧបជ្ឈាយស្ស រជនំ បចិយេថាតិ សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស ចីវរំ រជេតព្វំ[២] ហោតិ សទ្ធិវិហារិកេន រជេតព្វំ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ ឧបជ្ឈាយស្ស ចីវរំ រជិយេថាតិ ចីវរំ រជន្តេន[៣] សាធុកំ សម្បរិវត្តកំ សម្បរិវត្តកំ

---

១ សព្វត្ថ រជន បចិតព្វំ បាឋោ ទិស្សតិ ។ ២ ម. រជិតព្វំ ។ ៣ ម. រជេន្តេន ។

ប្រសិនបើសង្ឃបានធ្វើកម្ម គឺ តជ្ជនីយកម្មក្តី និយស្សកម្មក្តី បព្វាជនីយ-កម្មក្តី បដិសារណីយកម្មក្តី ឧក្ខេបនីយកម្មក្តី ដល់ឧបជ្ឈាយ៍ទៅរួចហើយ សទ្ធិវិហារិក ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ឧបជ្ឈាយ៍គប្បីប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ គប្បីសម្រួលរោម គប្បីប្រព្រឹត្តវត្តដែលជាគ្រឿងរលាស់ខ្លួន ចេញចាកកម្ម សង្ឃគប្បីរម្ងាប់កម្មនោះ ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើចីវររបស់ឧបជ្ឈាយ៍គួរឲ្យលាង សទ្ធិវិហារិកត្រូវលាង ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា គួរឲ្យលាងចីវររបស់ឧបជ្ឈាយ៍ ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើចីវររបស់ឧបជ្ឈាយ៍ជាសំពត់គួរធ្វើ សទ្ធិវិហារិកត្រូវធ្វើ ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា គួរនឹងធ្វើចីវររបស់ឧបជ្ឈាយ៍ ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើគ្រឿងជ្រលក់របស់ឧបជ្ឈាយ៍គួរស្ងោរ សទ្ធិវិហារិក ត្រូវស្ងោរ ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា នឹងគប្បីស្ងោរគ្រឿងជ្រលក់ របស់ឧបជ្ឈាយ៍ ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើចីវររបស់ឧបជ្ឈាយ៍គួរជ្រលក់ សទ្ធិវិហារិកត្រូវ ជ្រលក់ ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា នឹងគប្បីជ្រលក់ចីវររបស់ឧបជ្ឈាយ៍ ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ កាលបើជ្រលក់ចីវរ ត្រូវជ្រលក់ប្រែត្រឡប់ឲ្យស្រួល

រជេតព្វំ ន ច អច្ឆិន្នេ ថេវេ បក្កមិតព្វំ ។ ន ឧបជ្ឈាយំ អនាបុច្ឆា ឯកច្ចស្ស បត្តោ ទាតព្វោ ន ឯកច្ចស្ស បត្តោ បដិគ្គហេតព្វោ ន ឯកច្ចស្ស ចីវរំ ទាតព្វំ ន ឯកច្ចស្ស ចីវរំ បដិគ្គហេតព្វំ ន ឯកច្ចស្ស បរិក្ខារោ ទាតព្វោ ន ឯកច្ចស្ស បរិក្ខារោ បដិគ្គហេតព្វោ ន ឯកច្ចស្ស កេសា ឆេទេតព្វា ន ឯកច្ចេន កេសា ឆេទាបេតព្វា ន ឯកច្ចស្ស បរិកម្មំ កាតព្វំ ន ឯកច្ចេន បរិកម្មំ ការាបេតព្វំ ន ឯកច្ចស្ស វេយ្យាវច្ចោ កាតព្វោ ន ឯកច្ចេន វេយ្យាវច្ចោ ការាបេតព្វោ ន ឯកច្ចស្ស បច្ឆាសមណេន ហោតព្វំ ន ឯកច្ចោ បច្ឆាសមណោ អាទាតព្វោ ន ឯកច្ចស្ស បិណ្ឌបាតោ នីហរិតព្វោ ន ឯកច្ចេន បិណ្ឌបាតោ នីហរាបេតព្វោ ន ឧបជ្ឈាយំ អនាបុច្ឆា គាមោ បវិសិតព្វោ ន សុសានំ គន្តព្វំ ន ទិសា បក្កមិតព្វា ។ សចេ ឧបជ្ឈាយោ គិលានោ ហោតិ យាវជីវំ ឧបដ្ឋាតព្វោ វុដ្ឋានមស្ស អាគមេតព្វំ ។ ឥទំ ខោ ភិក្ខវេ សទ្ធិវិហារិកានំ ឧបជ្ឈាយេសុ វត្តំ យថា សទ្ធិវិហារិកេហិ ឧបជ្ឈាយេសុ សម្មា វត្តិតព្វន្តិ ។

បើដំណក់ទឹកមិនទាន់ដាច់នៅ សទ្ធិវិហារិក មិនត្រូវចៀសចេញទៅឡើយ សទ្ធិវិហារិកមិនទាន់ប្រាប់ឧបជ្ឈាយ៍ មិនត្រូវឲ្យបាត្រដល់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវទទួលយកបាត្ររបស់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវឲ្យចីវរ ដល់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវទទួលចីវររបស់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវឲ្យគ្រឿងបរិក្ខារ ដល់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវទទួលបរិក្ខាររបស់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវកោរសក់ ដល់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវឲ្យភិក្ខុណាមួយកោរសក់ឲ្យ មិនត្រូវធ្វើបរិកម្ម ដល់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវឲ្យភិក្ខុណាមួយធ្វើបរិកម្ម (ដល់ខ្លួន) មិនត្រូវធ្វើសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយដល់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវឲ្យភិក្ខុណាមួយ ធ្វើសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយ (ដល់ខ្លួន) មិនត្រូវធ្វើជាបច្ឆាសមណៈរបស់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវយកភិក្ខុណាមួយជាបច្ឆាសមណៈ (របស់ខ្លួន) មិនត្រូវនាំចង្ហាន់បិណ្ឌបាតទៅឲ្យភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវឲ្យភិក្ខុណាមួយនាំបិណ្ឌបាតមកឲ្យ (ខ្លួន) សទ្ធិវិហារិកមិនបានលាឧបជ្ឈាយ៍ មិនត្រូវចូលទៅកាន់ស្រុក មិនត្រូវទៅកាន់ព្រៃស្មសាន មិនត្រូវចៀសចេញទៅកាន់ទិស បើឧបជ្ឈាយ៍មានជំងឺ សទ្ធិវិហារិកត្រូវនៅបម្រើអស់កាល ដែលលោកមានជីវិតនៅ ត្រូវនៅចាំលោកទាល់តែសះជារោគ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺនេះជាឧបជ្ឈាយវត្ត របស់សទ្ធិវិហារិកទាំងឡាយ តាមទំនងដែលសទ្ធិវិហារិក ត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងឧបជ្ឈាយ៍ទាំងឡាយ ។

[១០៦] តេន ខោ បន សមយេន ឧបជ្ឈាយា សទ្ធិវិហារិកេសុ ន សម្មា វត្តន្តិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។បេ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឧបជ្ឈាយា សទ្ធិវិហារិកេសុ ន សម្មា វត្តិស្សន្តីតិ ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។បេ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ ឧបជ្ឈាយា សទ្ធិវិហារិកេសុ ន សម្មា វត្តន្តីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។បេ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ តេន ហិ ភិក្ខវេ ឧបជ្ឈាយានំ សទ្ធិវិហារិកេសុ វត្តំ បញ្ញាបេស្សាមិ យថា ឧបជ្ឈាយេហិ សទ្ធិវិហារិកេសុ សម្មា វត្តិតព្វំ ។

[១០៧] ឧបជ្ឈាយេន ភិក្ខវេ សទ្ធិវិហារិកម្ហិ សម្មា វត្តិតព្វំ ។ តត្រាយំ សម្មាវត្តនា ។ ឧបជ្ឈាយេន ភិក្ខវេ សទ្ធិវិហារិកោ សង្គហេតព្វោ អនុគ្គហេតព្វោ ឧទ្ទេសេន បរិបុច្ឆាយ ឱវាទេន អនុសាសនិយា ។ សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស បត្តោ ហោតិ សទ្ធិវិហារិកស្ស បត្តោ ន ហោតិ

[១០៦] សម័យនោះឯង ឧបជ្ឈាយ៍ទាំងឡាយ ពុំបានប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងសទ្ធិវិហារិកទាំងឡាយឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ម្តេចក៏ឧបជ្ឈាយ៍ទាំងឡាយ មិនប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងសទ្ធិវិហារិកទាំងឡាយសោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា ឧបជ្ឈាយ៍ទាំងឡាយ មិនប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃក្នុងសទ្ធិវិហារិកទាំងឡាយ ពិតមែនឬ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលថា ពិតមែនព្រះអង្គ ។បេ។ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ តថាគតនឹងបញ្ញត្តសទ្ធិវិហារិកវត្ត ដល់ឧបជ្ឈាយ៍ទាំងឡាយ តាមដំណើរដែលឧបជ្ឈាយ៍ទាំងឡាយ ត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងពួកភិក្ខុជាសទ្ធិវិហារិក ។

[១០៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងសទ្ធិវិហារិក ។ ឯការដែលប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងសទ្ធិវិហារិកនោះ ដូច្នេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវសង្គ្រោះនឹងអនុគ្រោះសទ្ធិវិហារិក ដោយបាលី ដោយអដ្ឋកថា ដោយឱវាទ ដោយការប្រៀនប្រដៅ បើឧបជ្ឈាយ៍មានបាត្រ សទ្ធិវិហារិកគ្មានបាត្រ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវ

ឧបជ្ឈាយេន សទ្ធិវិហារិកស្ស បត្តោ ទាតព្វោ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សទ្ធិវិហារិកស្ស បត្តោ ឧប្បជ្ជេយ្យាតិ សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស ចីវរំ ហោតិ សទ្ធិវិហារិកស្ស ចីវរំ ន ហោតិ ឧបជ្ឈាយេន សទ្ធិវិហារិកស្ស ចីវរំ ទាតព្វំ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សទ្ធិវិហារិកស្ស ចីវរំ ឧប្បជ្ជេយ្យាតិ សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស បរិក្ខារោ ហោតិ សទ្ធិវិហារិកស្ស បរិក្ខារោ ន ហោតិ ឧបជ្ឈាយេន សទ្ធិវិហារិកស្ស បរិក្ខារោ ទាតព្វោ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សទ្ធិវិហារិកស្ស បរិក្ខារោ ឧប្បជ្ជេយ្យាតិ សចេ សទ្ធិវិហារិកោ គិលានោ ហោតិ កាលស្សេវ ឧដ្ឋាយ ទន្តកដ្ឋំ ទាតព្វំ មុខោទកំ ទាតព្វំ អាសនំ បញ្ញាបេតព្វំ សចេ យាគុ ហោតិ ភាជនំ ធោវិត្វា យាគុ ឧបនាមេតព្វា យាគុំ បីតស្ស ឧទកំ ទត្វា ភាជនំ បដិគ្គហេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន ធោវិត្វា បដិសាមេតព្វំ សទ្ធិវិហារិកម្ហិ វុដ្ឋិតេ អាសនំ ឧទ្ធរិតព្វំ សចេ សោ ទេសោ ឧក្លាបោ ហោតិ សោ ទេសោ សម្មជ្ជិតព្វោ

ឲ្យបាត្រទៅសទ្ធិវិហារិក ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា បាត្រគប្បីកើតដល់សទ្ធិវិហារិក ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើឧបជ្ឈាយ៍មានចីវរ សទ្ធិវិហារិកគ្មានចីវរ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវឲ្យចីវរទៅសទ្ធិវិហារិក ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវរគប្បីកើតដល់សទ្ធិវិហារិក ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើឧបជ្ឈាយ៍មានគ្រឿងបរិក្ខារ សទ្ធិវិហារិកគ្មានគ្រឿងបរិក្ខារ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវឲ្យគ្រឿងបរិក្ខារទៅសទ្ធិវិហារិក ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា គ្រឿងបរិក្ខារគប្បីកើតដល់សទ្ធិវិហារិក ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើសទ្ធិវិហារិកមានជម្ងឺ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវក្រោកឡើងអំពីព្រលឹម ឲ្យឈើស្ទន់ ឲ្យទឹកលុបមុខ ក្រាលអាសនៈ បើមានបបរ ត្រូវឧបជ្ឈាយ៍លាងភាជន៍ ហើយបង្អោនបបរទៅឲ្យ កាលសទ្ធិវិហារិកផឹកបបររួចហើយ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវឲ្យទឹក រួចទទួលភាជន៍យកមកវិញ ដាក់បន្ទាបកុំឲ្យប៉ះទង្គិច (ឥតអ៊ុច) លាងស្រួលហើយទុកដាក់ឲ្យល្អ កាលបើសទ្ធិវិហារិកក្រោកចេញហើយ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវលើកអាសនៈទុក បើប្រទេសនោះមានសម្រាម ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវបោសប្រទេសនោះចេញ

សចេ សទ្ធិវិហារិកោ គាមំ បវិសិតុកាមោ ហោតិ និវា-
សនំ ទាតព្វំ បដិនិវាសនំ បដិគ្គហេតព្វំ កាយពន្ធនំ
ទាតព្វំ សគុណំ កត្វា សង្ឃាដិយោ ទាតព្វា ធោវិត្វា
បត្តោ សោទកោ ទាតព្វោ ឯត្តាវតា និវត្តិស្សតីតិ អា-
សនំ បញ្ញបេតព្វំ បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ
ឧបនិក្ខិបិតព្វំ បច្ចុគ្គន្ត្វា បត្តចីវរំ បដិគ្គហេតព្វំ បដិនិ-
វាសនំ ទាតព្វំ និវាសនំ បដិគ្គហេតព្វំ សចេ ចីវរំ សិន្នំ
ហោតិ មុហុត្តំ ឧណ្ហេ ឱតាបេតព្វំ ន ច ឧណ្ហេ ចីវរំ និទ-
ហិតព្វំ ចីវរំ សំហរិតព្វំ(១) ចីវរំ សំហរន្តេន(២) ចតុរង្គុលំ
កណ្ណំ ឧស្សារេត្វា ចីវរំ សំហរិតព្វំ(៣) មា មជ្ឈេ ភង្គោ
អហោសីតិ ឱភោគេ កាយពន្ធនំ កាតព្វំ សចេ បិណ្ឌ-
បាតោ ហោតិ សទ្ធិវិហារិកោ ច ភុញ្ជិតុកាមោ ហោតិ
ឧទកំ ទត្វា បិណ្ឌបាតោ ឧបនាមេតព្វោ សទ្ធិវិហារិកោ
បានីយេន បុច្ឆិតព្វោ ភុត្តាវិស្ស ឧទកំ ទត្វា បត្តោ
បដិគ្គហេតព្វោ នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន ធោវិត្វា

១ ម. សង្ឃរិតព្វំ ។ ២ សង្ឃរន្តេន ។ ៣ សង្ឃរិតព្វំ ។

បើសទ្ធិវិហារិក មានប្រាថ្នានឹងចូលទៅកាន់ស្រុក ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវឲ្យស្បង់
សម្រាប់ស្លៀក ត្រូវទទួលយកស្បង់ផ្លាស់មកវិញ ត្រូវឲ្យវត្ថពន្ធចង្កេះ
ត្រូវផ្គុំទោក្នុងសង្ឃាដិនឹងសង្ឃាដិហើយឲ្យ ត្រូវដុសបាត្រដែលមានទឹកហើយ
ឲ្យ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវក្រាលអាសនៈទុកដោយគិតថា ពេលនេះ សទ្ធិ-
វិហារិកមុខជានឹងត្រឡប់មកវិញ ត្រូវដាក់ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំង
សម្រាប់ទ្រជើងដែលលាងហើយ នឹងទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើង ដែលមិន
ទាន់បានលាង ត្រូវក្រោកទៅទទួលបាត្រនឹងចីវរ ត្រូវឲ្យស្បង់
ផ្លាស់ហើយទទួលយកស្បង់ ដែលស្លៀកមកវិញ បើចីវរសើមជាំជាម
(ដោយញើសក្តី) ត្រូវហាលចីវរក្នុងកំដៅថ្ងៃមួយស្របក់ តែកុំទុកចីវរ
ក្នុងកំដៅថ្ងៃ (ឲ្យយូរពេក) ត្រូវបត់ចីវរ (យកមកទុក) កាលនឹងបត់ចីវរ ត្រូវ
លើកជាយចីវរឲ្យហួសគ្នាប្រមាណ ៤ ធ្នាប់ ហើយសឹមបត់ចីវរ ដោយ
គិតថា កុំឲ្យបាក់ផ្នត់ខាងកណ្តាលឡើយ ត្រូវទុកវត្ថពន្ធចង្កេះក្នុងផ្នត់ចីវរ
បើមានបិណ្ឌបាត សទ្ធិវិហារិកត្រូវការនឹងឆាន់ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវ
ឲ្យទឹក ហើយបង្អោនអាហារបិណ្ឌបាតចូលទៅឲ្យ ត្រូវសួរសទ្ធិវិហារិក
ដោយទឹកផឹក លុះសទ្ធិវិហារិកឆាន់រួចហើយ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវឲ្យទឹកហើយ
ទទួលយកបាត្រមកវិញ កាន់បន្ទាបកុំឲ្យខ្ទិច (ឥតសូរ) លាងឲ្យស្អាត

វោទកំ កត្វា មុហុត្តំ ឧណ្ហេ ឱតាបេតព្ពោ ន ច ឧណ្ហេ បត្តោ និទហិតព្ពោ បត្តចីវរំ និក្ខិបិតព្ពំ បត្តំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន បត្តំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ហេដ្ឋាមញ្ចំ វា ហេដ្ឋាបីឋំ វា បរាមសិត្វា បត្តោ និក្ខិបិតព្ពោ ន ច អនន្តរហិតាយ ភូមិយា បត្តោ និក្ខិបិតព្ពោ ចីវរំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន ចីវរំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ចីវរវំសំ វា ចីវររជ្ជុំ វា បមជ្ជិត្វា បារតោ អន្តំ ឱរតោ ភោគំ កត្វា ចីវរំ និក្ខិបិតព្ពំ សទ្ធិវិហារិកេ វុដ្ឋិតេ អាសនំ ឧទ្ធរិតព្ពំ បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ បដិសាមេតព្ពំ សចេ សោ ទេសោ ឧក្លាបោ ហោតិ សោ ទេសោ សម្មជ្ជិតព្ពោ សចេ សទ្ធិវិហារិកោ នហាយិតុកាមោ ហោតិ នហានំ បដិយាទេតព្ពំ សចេ សីតេន អត្ថោ ហោតិ សីតំ បដិយាទេតព្ពំ សចេ ឧណ្ហេន អត្ថោ ហោតិ ឧណ្ហំ បដិយាទេតព្ពំ សចេ សទ្ធិវិហារិកោ ជន្តាឃរំ បវិសិតុកាមោ ហោតិ ចុណ្ណំ សន្នេតព្ពំ មត្តិកា តេមេតព្ពា ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ គន្ត្វា ជន្តាឃរបីឋំ ទត្វា ចីវរំ បដិគ្គហេត្វា

ហើយជូតទឹកឲ្យស្ងួត ហើយហាលថ្ងៃមួយស្របក់ តែមិនត្រូវទុកបាត្រក្នុងកំដៅថ្ងៃ(ឲ្យយូរពេកឡើយ)ត្រូវទុកដាក់បាត្រនឹងចីវរ កាលនឹងរៀបចំទុកដាក់បាត្រ ដៃម្ខាងកាន់បាត្រ ដៃម្ខាងស្ទាបក្រោមគ្រែ ឬក្រោមតាំងហើយ សឹមទុកដាក់បាត្រ តែមិនត្រូវទុកដាក់បាត្រ លើទីដែលមិនស្អាតឡើយ កាលនឹងរៀបចំទុកដាក់ចីវរ ដៃម្ខាងកាន់ចីវរ ដៃម្ខាងជូតស្នូរចីវរឬខ្សែសៀវ ហើយធ្វើជាយខាងនាយ ឲ្យជាផ្នត់ខាងអាយរួចសឹមទុកដាក់ចីវរ កាលសទ្ធិវិហារិកក្រោកឡើង ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវលើកអាសនៈរៀបចំទុកដាក់ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់ទ្រជើងដែលឈើហើយនឹងត្រនាប់សម្រាប់ជូតជើងដែលមិនទាន់ទុកដាក់ បើប្រទេសនោះមានសម្រាម ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវបោសប្រទេសនោះចេញ បើសទ្ធិវិហារិក ចង់ងូតទឹក ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវតាក់តែងទឹកសម្រាប់ងូតឲ្យ បើសទ្ធិវិហារិកត្រូវការទឹកត្រជាក់ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវតាក់តែងទឹកត្រជាក់ឲ្យ បើសទ្ធិវិហារិកត្រូវការទឹកក្ដៅ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវតាក់តែងទឹកក្ដៅឲ្យ បើសទ្ធិវិហារិកចង់ចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីក្ដៅកាយ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវសូនគ្រឿងលំអិត ត្រូវលាយដីស្អិត ត្រូវនាំយកតាំងសម្រាប់ផ្ទះ ជាទីក្ដៅកាយទៅ ហើយប្រគល់តាំងសម្រាប់ផ្ទះជាទីក្ដៅកាយដល់ (សទ្ធិវិហារិក) ហើយទទួលយកចីវរមកទុកដាក់ក្នុងទី

ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ ចុណ្ណំ ទាតព្វំ មត្តិកា ទាតព្វា សចេ ឧស្សហតិ ជន្តាឃរំ បវិសិតព្វំ ជន្តាឃរំ បវិសន្តេន មត្តិកាយ មុខំ មក្ខេត្វា បុរតោ ច បច្ឆតោ ច បដិច្ឆាទេត្វា ជន្តាឃរំ បវិសិតព្វំ ន ថេរេ ភិក្ខូ អនុបខជ្ជ និសីទិតព្វំ ន នវា ភិក្ខូ អាសនេន បដិពាហិតព្វា ជន្តាឃរេ សទ្ធិវិហារិកស្ស បរិកម្មំ កាតព្វំ ជន្តាឃរា និក្ខមន្តេន ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ បុរតោ ច បច្ឆតោ ច បដិច្ឆាទេត្វា ជន្តាឃរា និក្ខមិតព្វំ ឧទកេបិ សទ្ធិវិហារិកស្ស បរិកម្មំ កាតព្វំ ន្ហាតេន បឋមតរំ ឧត្តរិត្វា អត្តនោ គត្តំ វោទកំ កត្វា និវាសេត្វា សទ្ធិវិហារិកស្ស គត្តតោ ឧទកំ បមជ្ជិតព្វំ និវាសនំ ទាតព្វំ សង្ឃាដិ ទាតព្វា ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ បឋមតរំ អាគន្ត្វា អាសនំ បញ្ញបេតព្វំ បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ ឧបនិក្ខិបិតព្វំ សទ្ធិវិហារិកោ បានីយេន បុច្ឆិតព្វោ យស្មឹ វិហារេ សទ្ធិវិហារិកោ វិហរតិ សចេ សោ វិហារោ ឧក្លាបោ ហោតិ សចេ ឧស្សហតិ

ដ៏សមគួរ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវឲ្យគ្រឿងលំអិត ត្រូវឲ្យដីស្អិតដល់ (សទ្ធិវិហារិក) បើឧបជ្ឈាយ៍អាចនឹងចូលទៅកាន់ (ផ្ទះដាំទឹកក្ដៅកាយបាន) ត្រូវចូលទៅកាន់ផ្ទះដាំទឹកក្ដៅកាយចុះ កាលនឹងចូលទៅកាន់ផ្ទះដាំទឹកក្ដៅកាយ ត្រូវយកដីស្អិតលាបមុខ រួចបិទបាំង (កាយ) ទាំងខាងមុខ ទាំងខាងក្រោយ ហើយសឹមចូលទៅកាន់ផ្ទះដាំទឹកក្ដៅកាយ មិនត្រូវអង្គុយច្រៀតភិក្ខុថេរៈ មិនត្រូវហាមឃាត់ភិក្ខុថ្មីដោយអាសនៈ ត្រូវធ្វើបរិកម្មដល់សទ្ធិវិហារិកក្នុងផ្ទះដាំទឹកក្ដៅកាយ កាលចេញពីផ្ទះដាំទឹកក្ដៅកាយ ត្រូវនាំយកតាំងសម្រាប់ផ្ទះដាំទឹកក្ដៅកាយចេញ ហើយបិទបាំង (កាយ) ទាំងខាងមុខខាងក្រោយរួចសឹមចេញពីផ្ទះដាំទឹកក្ដៅកាយ សូម្បីក្នុងទឹក ឧបជ្ឈាយ៍ក៏ត្រូវតែធ្វើបរិកម្មដល់សទ្ធិវិហារិកដែរ ងូតរួចហើយ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវឡើងមកមុន ធ្វើកាយរបស់ខ្លួនឲ្យស្រកទឹកហើយស្លៀកស្បង់ រួចត្រូវជូតទឹកអំពីកាយរបស់សទ្ធិវិហារិក ហុចស្បង់សម្រាប់ស្លៀក ហុចសង្ឃាដិទៅឲ្យ (សទ្ធិវិហារិក) ត្រូវនាំយកតាំងសម្រាប់ផ្ទះដាំទឹកក្ដៅកាយចេញមកមុន ហើយក្រាលអាសនៈទុក ត្រូវដាក់ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់ទ្រជើងដែលលាងហើយ និងក្រួសខាត់សម្រាប់ដុសជើងដែលមិនទាន់ដុសលាង ត្រូវសួរសទ្ធិវិហារិកដោយទឹកសម្រាប់ផឹក សទ្ធិវិហារិកនៅក្នុងវិហារណា បើវិហារនោះមានសម្រាម បើឧបជ្ឈាយ៍អាចនឹង (បោសសំអាតបាន)

សោធេតព្វោ វិហារំ សោធេន្តេន បឋមំ បត្តចីវរំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ ។ បេ ។ សចេ អាចមនកុម្ភិយា ឧទកំ ន ហោតិ អាចមនកុម្ភិយា ឧទកំ អាសិញ្ចិតព្វំ សចេ សទ្ធិវិហារិកស្ស អនភិរតិ ឧប្បន្នា ហោតិ ឧបជ្ឈាយេន វូបកាសេតព្វោ វូបកាសាបេតព្វោ ធម្មកថា វា តស្ស កាតព្វា សចេ សទ្ធិវិហារិកស្ស កុក្កុច្ចំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ឧបជ្ឈាយេន វិនោទេតព្វំ វិនោទាបេតព្វំ ធម្មកថា វា តស្ស កាតព្វា សចេ សទ្ធិវិហារិកស្ស ទិដ្ឋិគតំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ឧបជ្ឈាយេន វិវេចេតព្វំ វិវេចាបេតព្វំ ធម្មកថា វា តស្ស កាតព្វា សចេ សទ្ធិវិហារិកោ គរុធម្មំ អជ្ឈាបន្នោ ហោតិ បរិវាសារហោ ឧបជ្ឈាយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ សទ្ធិវិហារិកស្ស បរិវាសំ ទទេយ្យាតិ សចេ សទ្ធិវិហារិកោ មូលាយ បដិកស្សនារហោ ហោតិ ឧបជ្ឈាយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ សទ្ធិវិហារិកំ មូលាយ បដិកស្សេយ្យាតិ សចេ សទ្ធិវិហារិកោ មានត្តារហោ ហោតិ ឧបជ្ឈាយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ

ត្រូវសំអាតចេញ កាលបើនឹងសំអាតវិហារ ត្រូវនាំយកបាត្រនិងចីវរចេញជាមុន ទៅទុកក្នុងទីសមគួរ ។ បេ ។ បើទឹកក្នុងក្អមសម្រាប់ជម្រះគ្មាន ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវតាក់ទឹកដាក់ក្នុងក្អមសម្រាប់ជម្រះ បើសេចក្ដីអផ្សុកកើតឡើងដល់សទ្ធិវិហារិក ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវរម្ងាប់ ដោយខ្លួនឯង ឬត្រូវឲ្យគេជួយរម្ងាប់ ឬធ្វើធម្មកថាដល់សទ្ធិវិហារិកនោះ បើសេចក្ដីសង្ស័យកើតឡើងដល់សទ្ធិវិហារិក ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវបន្ទោបង់ ដោយខ្លួនឯង ឬឲ្យគេជួយបន្ទោបង់ ឬធ្វើធម្មកថាដល់សទ្ធិវិហារិកនោះ បើទិដ្ឋិ (អាក្រក់) កើតឡើងដល់សទ្ធិវិហារិក ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវដោះស្រាយ ដោយខ្លួនឯង ឬឲ្យគេជួយដោះស្រាយ ឬធ្វើធម្មកថាដល់សទ្ធិវិហារិកនោះ បើសទ្ធិវិហារិកត្រូវគរុកាបត្តិ គួរនឹងប្រព្រឹត្តបរិវាស ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវធ្វើសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគួរឲ្យបរិវាសដល់សទ្ធិវិហារិកដោយឧបាយដូចម្ដេចហ្ន៎ បើសទ្ធិវិហារិកគួរដល់មូលាយបដិកស្សនៈ គឺទាញមកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវធ្វើសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីទាញសទ្ធិវិហារិកមកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិដោយឧបាយដូចម្ដេចហ្ន៎ បើសទ្ធិវិហារិកគួរដល់មានត្ត ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវធ្វើសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយថា

កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ សទ្ធិវិហារិកស្ស មានត្តំ ទទេយ្យាតិ សចេ សទ្ធិវិហារិកោ អព្ភានារហោ ហោតិ ឧបជ្ឈាយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ សទ្ធិវិហារិកំ អព្ភេយ្យាតិ សចេ សង្ឃោ សទ្ធិវិហារិកស្ស កម្មំ កត្តុ-កាមោ ហោតិ តជ្ជនីយំ វា និយស្សំ វា បព្វាជនីយំ វា បដិសារណីយំ វា ឧក្ខេបនីយំ វា ឧបជ្ឈាយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ សទ្ធិវិហារិកស្ស កម្មំ ន ករេយ្យ លហុកាយ វា បរិណាមេយ្យាតិ កតំ វា បនស្ស ហោតិ សង្ឃេន កម្មំ តជ្ជនីយំ វា និយស្សំ វា បព្វាជនីយំ វា បដិសារណីយំ វា ឧក្ខេបនីយំ វា ឧបជ្ឈា-យេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សទ្ធិវិហារិកោ សម្មា វត្តេយ្យ លោមំ បាតេយ្យ នេត្ថារំ វត្តេយ្យ សង្ឃោ តំ កម្មំ បដិប្បស្សម្ភេយ្យាតិ សចេ សទ្ធិវិហារិកស្ស ចីវរំ ធោ-វិតព្វំ ហោតិ ឧបជ្ឈាយេន អាចិក្ខិតព្វំ ឯវំ ធោវេយ្យាសីតិ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សទ្ធិវិហារិកស្ស ចីវរំ ធោវិយេថាតិ សចេ សទ្ធិវិហារិកស្ស ចីវរំ កាតព្វំ ហោតិ ឧបជ្ឈាយេន អាចិក្ខិតព្វំ ឯវំ ករេយ្យាសីតិ

សង្ឃគប្បីឲ្យមានត្តដល់សទ្ធិវិហារិក ដោយខ្វាយខ្វល់ដូច្នេះ បើសទ្ធិ-វិហារិកគួរដល់អព្ភានកម្ម ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវធ្វើសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីឲ្យអព្ភានកម្មដល់សទ្ធិវិហារិក ដោយខ្វាយខ្វល់ដូច្នេះ បើសង្ឃចង់ធ្វើកម្ម គឺតជ្ជនីយកម្មក្ដី និយស្សកម្មក្ដី បព្វាជនីយកម្មក្ដី បដិសា-រណីយកម្មក្ដី ឧក្ខេបនីយកម្មក្ដី ដល់សទ្ធិវិហារិក ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវធ្វើសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយថា សូមកុំឲ្យសង្ឃធ្វើកម្ម ឬបង្អោនទៅ ដើម្បីកម្មស្រាលដល់សទ្ធិវិហារិកដោយខ្វាយខ្វល់ដូច្នេះ ម្យ៉ាងទៀត តជ្ជនីយកម្មក្ដី និយ-ស្សកម្មក្ដី បព្វាជនីយកម្មក្ដី បដិសារណីយកម្មក្ដី ឧក្ខេបនីយកម្មក្ដី សង្ឃបានធ្វើដល់សទ្ធិវិហារិកនោះរួចហើយ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវធ្វើសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយថា សទ្ធិវិហារិកគប្បីប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ គប្បីសម្រួលរោម គប្បីប្រព្រឹត្តត្រូវដល់កិរិយារលាស់ខ្លួន ចេញចាកកម្ម សង្ឃគប្បីរម្ងាប់នូវកម្មនោះ ដោយខ្វាយខ្វល់ដូច្នេះ បើចីវររបស់សទ្ធិវិហារិកគួរបោកគក់ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវប្រាប់ថា អ្នកគប្បីបោកគក់យ៉ាងនេះ ឬត្រូវធ្វើសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវររបស់សទ្ធិវិហារិកគួរគេបោកគក់ ដោយខ្វាយខ្វល់ដូច្នេះ បើចីវររបស់សទ្ធិវិហារិកគួរធ្វើ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវប្រាប់ថា អ្នកគប្បីធ្វើចីវរយ៉ាងនេះ

ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សទ្ធិវិហារិកស្ស ចីវរំ ការិយេថាតិ សចេ សទ្ធិវិហារិកស្ស រជនំ បចិតព្វំ ហោតិ ឧបជ្ឈាយេន អាចិក្ខិតព្វំ ឯវំ បចេយ្យាសីតិ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សទ្ធិវិហារិកស្ស រជនំ បចិយេថាតិ សចេ សទ្ធិវិហារិកស្ស ចីវរំ រជេតព្វំ ហោតិ ឧបជ្ឈាយេន អាចិក្ខិតព្វំ ឯវំ រជេយ្យាសីតិ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សទ្ធិវិហារិកស្ស ចីវរំ រជិយេថាតិ ចីវរំ រជេន្តេន សាធុកំ សម្បរិវត្តកំ សម្បរិវត្តកំ រជេតព្វំ ន ច អច្ឆិន្នេ ថេវេ បក្កមិតព្វំ សចេ សទ្ធិវិហារិកោ គិលានោ ហោតិ យាវជីវំ ឧបដ្ឋាតព្វោ[១] វុដ្ឋានមស្ស អាគមេតព្វំ ឥទំ ខោ ភិក្ខវេ ឧបជ្ឈាយានំ សទ្ធិវិហារិកេសុ វត្តំ យថា ឧបជ្ឈាយេហិ សទ្ធិវិហារិកេសុ សម្មា វត្តិតព្វន្តិ ។

ទុតិយភាណវារំ និដ្ឋិតំ ។

(១០៦) តេន ខោ បន សមយេន អន្តេវាសិកា អាចរិយេសុ ន សម្មា វត្តន្តិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា

១ ម. ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។

ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវររបស់សទ្ធិវិហារិកគួរធ្វើដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើគ្រឿងជ្រលក់របស់សទ្ធិវិហារិក គួរដាំស្ងោរ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវប្រាប់ថា អ្នកត្រូវស្ងោរយ៉ាងនេះ ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា គ្រឿងជ្រលក់របស់សទ្ធិវិហារិកគួរដាំស្ងោរដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើចីវររបស់សទ្ធិវិហារិកគួរជ្រលក់ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវប្រាប់ថា អ្នកត្រូវជ្រលក់ចីវរយ៉ាងនេះ ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវររបស់សទ្ធិវិហារិក គួរជ្រលក់ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ កាលនឹងជ្រលក់ចីវរ ត្រូវជ្រលក់ប្រែក្រឡប់ឲ្យសព្វល្អ បើដំណក់ទឹកស្រក់មិនទាន់អស់ ឧបជ្ឈាយ៍កុំអាលចៀសចេញ បើសទ្ធិវិហារិកមានជម្ងឺ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវថែទាំដរាបអស់កាលដែលមានជីវិតរស់នៅ ត្រូវរង់ចាំដរាបសទ្ធិវិហារិកសះជាជម្ងឺ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទាំងនេះជាសទ្ធិវិហារិកវត្ត របស់ឧបជ្ឈាយ៍តាមទំនងដែលឧបជ្ឈាយ៍ទាំងឡាយគប្បីប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងសទ្ធិវិហារិកទាំងឡាយ ។

ចប់ ភាណវារៈជាគំរប់ពីរ ។

(១០៦) សម័យនោះឯង ពួកអន្តេវាសិកមិនបានប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃក្នុងអាចារ្យទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច

។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម អន្តេវាសិកា អាចរិយេសុ ន សម្មា វត្តិស្សន្តីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ អន្តេវាសិកា អាចរិយេសុ ន សម្មា វត្តន្តីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ តេនហិ ភិក្ខវេ អន្តេវាសិកានំ ភិក្ខូនំ អាចរិយេសុ វត្តំ បញ្ញាបេស្សាមិ យថា អន្តេវាសិកេហិ ភិក្ខូហិ[១] អាចរិយេសុ សម្មា វត្តិតព្វំ ។

[១០៧] អន្តេវាសិកេន ភិក្ខវេ អាចរិយម្ហិ សម្មា វត្តិតព្វំ ។ តត្រាយំ សម្មាវត្តនា កាលស្សេវ ឧដ្ឋាយ ឧបាហនា ឱមុញ្ចិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ទន្តកដ្ឋំ ទាតព្វំ មុខោទកំ ទាតព្វំ អាសនំ បញ្ញាបេតព្វំ សចេ យាគុ ហោតិ ភាជនំ ធោវិត្វា យាគុ ឧបនាមេតព្វា យាគុំ បីតស្ស ឧទកំ ទត្វា ភាជនំ បដិគ្គហេត្វា នីចំ

១ ម. ភិក្ខូហីតិ ន បញ្ញាយតិ ។

។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា មិនសម បើពួកអន្តេវាសិកមិនប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងអាចារ្យទាំងឡាយសោះ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា ពួកអន្តេវាសិក មិនបានប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងអាចារ្យទាំងឡាយ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលថា ពិតមែន ព្រះអង្គ ។ បេ ។ ទ្រង់បន្ទោសហើយ ធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ តថាគតនឹងបញ្ញត្តអាចារវត្តដល់ពួកភិក្ខុជាអន្តេវាសិក តាមវិធីដែលពួកភិក្ខុជាអន្តេវាសិក ត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងអាចារ្យទាំងឡាយ ។

[១០៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាអន្តេវាសិក ត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងអាចារ្យ ។ ឯការប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងអាចារ្យនោះដូច្នេះ គឺអន្តេវាសិកត្រូវក្រោកពីព្រឹក ហើយដោះស្បែកជើង ធ្វើសំពត់ឧត្តរាសង្គឆៀងស្មាម្ខាង ហើយប្រគេនឈើស្ទន់ ប្រគេនទឹកសម្រាប់លាងមុខ ក្រាលអាសនៈទុក បើបបរមាន អន្តេវាសិកត្រូវលាងភាជន៍ហើយបង្អោនបបរទៅប្រគេន កាលបើអាចារ្យហុតបបររួចហើយ អន្តេវាសិកត្រូវប្រគេនទឹក ហើយទទួលភាជន៍មកវិញ កាន់បន្ទាបកុំឲ្យទង្គិចនឹង (ក្រូ)

ធាត្វា សាធុកំ អបរិយាសន្តេន ធោវិត្វា បដិសាមេតព្វំ អាចរិយម្ហិ វុដ្ឋិតេ អាសនំ ឧទ្ធរិតព្វំ សចេ សោ ទេសោ ឧក្លាបោ ហោតិ សោ ទេសោ សម្មជ្ជិតព្វោ សចេ អាចរិយោ គាមំ បវិសិតុកាមោ ហោតិ និវាសនំ ទាតព្វំ បដិនិវាសនំ បដិគ្គហេតព្វំ កាយពន្ធនំ ទាតព្វំ សគុណំ កត្វា សង្ឃាដិយោ ទាតព្វា ធោវិត្វា បត្តោ សោទកោ ទាតព្វោ សចេ អាចរិយោ បច្ឆាសមណំ អាកង្ខតិ តិមណ្ឌលំ បដិច្ឆាទេន្តេន បរិមណ្ឌលំ និវាសេត្វា កាយពន្ធនំ ពន្ធិត្វា សគុណំ កត្វា សង្ឃាដិយោ បារុបិត្វា គណ្ឋិកំ បដិមុញ្ចិត្វា ធោវិត្វា បត្តំ គហេត្វា អាចរិយស្ស បច្ឆាសមណេន ហោតព្វំ នាតិទូរេ គន្តព្វំ នច្ចាសន្នេ គន្តព្វំ បត្តបរិយាបន្នំ បដិគ្គហេតព្វំ ន អាចរិយស្ស ភណមានស្ស អន្តរន្តរា កថា ឱបាតេតព្វា អាចរិយោ អាបត្តិសាមន្តា ភណមានោ និវារេតព្វោ និវត្តន្តេន បឋមតរំ អាគន្ត្វា អាសនំ បញ្ញាបេតព្វំ បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ ឧបនិក្ខិបិតព្វំ បច្ចុគ្គន្ត្វា

ហើយលាងឲ្យស្អាតរួចរៀបចំទុកដាក់ កាលបើលោកអាចារ្យក្រោកចេញហើយ អន្តេវាសិកត្រូវលើកអាសនៈចេញ បើប្រទេសនោះមានសម្រាម អន្តេវាសិកត្រូវបោសប្រទេសនោះចេញ បើលោកអាចារ្យចង់ចូលទៅកាន់ស្រុក អន្តេវាសិកត្រូវប្រគេនស្បង់សម្រាប់ស្លៀក ហើយទទួលយកស្បង់ខ្ទាស់មកវិញ ត្រូវប្រគេនវត្ថពន្ធចង្កេះ គប្បីតក្ដុកសង្ឃាដិទាំងពីរហើយប្រគេន ត្រូវដុសបាត្រដែលទទឹកហើយសឹមប្រគេន បើលោកអាចារ្យចង់បានភិក្ខុជាបច្ឆាសមណៈ អន្តេវាសិកត្រូវបិទបាំងមណ្ឌលបី គឺស្លៀកស្បង់ឲ្យឡោមមណ្ឌល គ្រប់ក្នុងពន្ធចង្កេះ ហើយតម្រួតក្ដុកសង្ឃាដិទាំងសង្ឃាដិ ហើយឃ្លុំទៅ ក្លាស់ក្រវាត់ គ្រាហើយកាន់យកបាត្រដើរជាបច្ឆាសមណៈនៃលោកអាចារ្យ កុំដើរឆ្ងាយពេក កុំដើរជិតពេក ត្រូវទទួលយកវត្ថុដែលគេដាក់ក្នុងបាត្រ កាលបើលោកអាចារ្យកំពុងនិយាយ អន្តេវាសិកមិនត្រូវនិយាយស្កាត់ពាក្យក្នុងចន្លោះឡើយ កាលបើលោកអាចារ្យនិយាយពាក្យដែលជិតនឹងត្រូវអាបត្តិ អន្តេវាសិកត្រូវឃាត់ កាលនឹងត្រឡប់មក អន្តេវាសិកត្រូវត្រឡប់មកមុន ហើយក្រាលអាសនៈទុក ត្រូវដាក់ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់ទ្រជើងនិងឈើដែលលាងហើយ គឺឈើសម្រាប់ដុសជើងដែលមិនទាន់បានលាង ត្រូវក្រោកទៅ

បត្តចីវរំ បដិគ្គហេតព្វំ បដិនិវាសនំ ទាតព្វំ និវាសនំ
បដិគ្គហេតព្វំ សចេ ចីវរំ សិន្នំ ហោតិ មុហុត្តំ ឧណ្ហេ
ឱតាបេតព្វំ ន ច ឧណ្ហេ ចីវរំ និទហិតព្វំ ចីវរំ សំហរិ-
តព្វំ ចីវរំ សំហរន្តេន ចតុរង្គុលំ កណ្ណំ ឧស្សារេត្វា(១)
ចីវរំ សំហរិតព្វំ មា មជ្ឈេ ភង្គោ អហោសីតិ ឱភោ-
គេ កាយពន្ធនំ កាតព្វំ សចេ បិណ្ឌបាតោ ហោតិ
ឧបជ្ឈាយោ ច ភុញ្ជិតុកាមោ ហោតិ ឧទកំ ទត្វា បិណ្ឌ-
បាតោ ឧបនាមេតព្វោ ឧបជ្ឈាយោ បានីយេន បុច្ឆិតព្វោ
ភុត្តាវិស្ស ឧទកំ ទត្វា បត្តំ បដិគ្គហេត្វា នីចំ កត្វា សា-
ធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន ធោវិត្វា វោទកំ កត្វា មុហុត្តំ ឧណ្ហេ
ឱតាបេតព្វោ ន ច ឧណ្ហេ បត្តោ និទហិតព្វោ បត្តចីវរំ
និក្ខិបិតព្វំ បត្តំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន បត្តំ
គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ហេដ្ឋាមញ្ចំ វា ហេដ្ឋាបីឋំ វា
បរាមសិត្វា បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ ន ច អនន្តរហិតាយ
ភូមិយា បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ ចីវរំ និក្ខិបន្តេន
ឯកេន ហត្ថេន ចីវរំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ចីវរវំសំ វា
ចីវររជ្ជុំ វា បមជ្ជិត្វា បារតោ អន្តំ ឱរតោ ភោគំ កត្វា

១ ម. ឧស្សារេត្វា ។

ទទួលបាត្រនិងចីវរ ប្រគេនស្បង់ផ្លាស់ ទទួលយកស្បង់ដែលស្លៀក
មកវិញ បើចីវរសើមទទឹកដោយ (ដោយញើស) អន្តេវាសិកត្រូវសំដិល
ក្នុងកំដៅថ្ងៃមួយស្របក់ តែកុំទុកចីវរក្នុងកំដៅថ្ងៃ (ឲ្យយូរ
ពេក) ត្រូវបត់ចីវរទុក កាលបើបត់ចីវរ ត្រូវរំលងជ្រុងសងខាងប្រ-
មាណ ៤ ធ្នាប់ ហើយសឹមបត់ចីវរដោយគិតថា កុំឲ្យចីវរបាក់ផតត្រង់
កណ្តាលឡើយ [illegible]
ហើយឧបជ្ឈាយ៍ចង់ឆាន់ អន្តេវាសិកត្រូវប្រគេនទឹក ហើយបង្អោនបិណ្ឌបាត
ចូលប្រគេន ត្រូវសួរឧបជ្ឈាយ៍ដោយទឹកផឹក កាលលោកឆាន់ហើយ
អន្តេវាសិកត្រូវប្រគេនទឹក ហើយទទួលយកបាត្រមកវិញ កាន់បន្ទាបចុះ
ឲ្យទាបហើយ (ទឹកល្អ) ហើយលាងឲ្យស្អាតកុំឲ្យប៉ះទង្គិច ធ្វើឲ្យស្រក់ទឹក រួចហាល
ក្នុងកំដៅថ្ងៃមួយស្របក់ តែកុំទុកបាត្រក្នុងកំដៅថ្ងៃ (ឲ្យយូរពេក)
អន្តេវាសិកត្រូវទុកបាត្រនិងចីវរ កាលបើទុកបាត្រ ត្រូវកាន់បាត្រ
ដោយដៃម្ខាង ស្ទាបក្រោមគ្រែ ឬក្រោមតាំង ហើយសឹមទុកបាត្រ តែមិនត្រូវទុក
បាត្រលើផែនដីឥតមានអ្វីក្រាលឡើយ កាលបើទុកចីវរ ត្រូវកាន់ចីវរ
ដោយដៃម្ខាង ដៃម្ខាងទៀតស្ទាបបង្គង់ ឬខ្សែ [illegible]

ចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ អាចរិយម្ហិ វុដ្ឋិតេ អាសនំ ឧទ្ធរិតព្វំ បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ បដិសាមេតព្វំ សចេ សោ ទេសោ ឧក្លាបោ ហោតិ សោ ទេសោ សម្មជ្ជិតព្វោ សចេ អាចរិយោ នហាយិតុកាមោ ហោតិ នហានំ បដិយាទេតព្វំ សចេ សីតេន អត្ថោ ហោតិ សីតំ បដិយាទេតព្វំ សចេ ឧណ្ហេន អត្ថោ ហោតិ ឧណ្ហំ បដិយាទេតព្វំ សចេ អាចរិយោ ជន្តាឃរំ បវិសិតុកាមោ ហោតិ ចុណ្ណំ សន្នេតព្វំ មត្តិកា តេមេតព្វា ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ អាចរិយស្ស បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ គន្ត្វា ជន្តាឃរបីឋំ ទត្វា ចីវរំ បដិគ្គហេត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ ចុណ្ណំ ទាតព្វំ មត្តិកា ទាតព្វា សចេ ឧស្សហតិ ជន្តាឃរំ បវិសិតព្វំ ជន្តាឃរំ បវិសន្តេន មត្តិកាយ មុខំ មក្ខេត្វា បុរតោ ច បច្ឆតោ ច បដិច្ឆាទេត្វា ជន្តាឃរំ បវិសិតព្វំ ន ថេរេ ភិក្ខូ អនុបខជ្ជ និសីទិតព្វំ ន

ហើយសឹមទុកចីវរចុះ កាលបើអាចារ្យក្រោកចេញ អន្តេវាសិក ត្រូវលើកអាសនៈចេញ ត្រូវទុកដាក់ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់ទ្រជើងដែលលាងហើយ និងទ្រនាប់សម្រាប់ដុសជើងដែលមិនទាន់ស្ងួតលាង បើប្រទេសនោះមានសម្រាម អន្តេវាសិកត្រូវបោសប្រទេសនោះចេញ បើអាចារ្យចង់ស្រង់ទឹក អន្តេវាសិកត្រូវតាក់តែងទឹកសម្រាប់ស្រង់ប្រគេន បើអាចារ្យត្រូវការទឹកត្រជាក់ អន្តេវាសិកត្រូវតាក់តែងទឹកត្រជាក់ប្រគេន បើអាចារ្យត្រូវការទឹកក្ដៅ អន្តេវាសិក ត្រូវតាក់តែងទឹកក្ដៅប្រគេន បើអាចារ្យចង់ចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីក្ដៅកាយ អន្តេវាសិកត្រូវសូនគ្រឿងលំអិត ត្រូវលាយដីស្អិត ហើយកាន់យកតាំងសម្រាប់ផ្ទះជាទីក្ដៅកាយ ដើរតាមក្រោយអាចារ្យ ហើយប្រគេនតាំងសម្រាប់ផ្ទះជាទីក្ដៅកាយ រួចទទួលយកចីវរមកទុកដាក់ក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវប្រគេនគ្រឿងលំអិត ត្រូវប្រគេនដីស្អិត បើអន្តេវាសិកអាច (នឹងចូលទៅបាន) គប្បីចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីក្ដៅកាយ កាលនឹងចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីក្ដៅកាយ ត្រូវលាបមុខដោយដីស្អិត ហើយបិទបាំង (កាយ) ទាំងខាងមុខទាំងខាងក្រោយ រួចសឹមចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីក្ដៅកាយ មិនត្រូវអង្គុយជ្រៀតបៀតភិក្ខុជាថេរៈ មិន

ន នវា ភិក្ខូ អាសនេន បដិពាហិតព្វា ជន្តាឃរេ អាចរិយ-
ស្ស បរិកម្មំ កាតព្វំ ជន្តាឃរា និក្ខមន្តេន ជន្តាឃរបីឋំ
អាទាយ បុរតោ ច បច្ឆតោ ច បដិច្ឆាទេត្វា ជន្តាឃរា
និក្ខមិតព្វំ ឧទកេបិ អាចរិយស្ស បរិកម្មំ កាតព្វំ ន-
ហាតេន បឋមតរំ ឧត្តរិត្វា អត្តនោ គត្តំ វោទកំ កត្វា
និវាសេត្វា អាចរិយស្ស គត្តតោ ឧទកំ បមជ្ជិតព្វំ និ-
វាសនំ ទាតព្វំ សង្ឃាដិ ទាតព្វា ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ
បឋមតរំ អាគន្ត្វា អាសនំ បញ្ញបេតព្វំ បាទោទកំ
បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ ឧបនិក្ខិបិតព្វំ អាចរិយោ បា-
នីយេន បុច្ឆិតព្វោ សចេ ឧទ្ទិសាបេតុកាមោ ហោតិ
ឧទ្ទិសិតព្វោ សចេ បរិបុច្ឆិតុកាមោ ហោតិ បរិបុច្ឆិ-
តព្វោ យស្មឹ វិហារេ អាចរិយោ វិហរតិ សចេ សោ
វិហារោ ឧក្លាបោ ហោតិ សចេ ឧស្សហតិ សោធេតព្វោ
វិហារំ សោធេន្តេន បឋមំ បត្តចីវរំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ
និក្ខិបិតព្វំ និសីទនបច្ចត្ថរណំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិ-
បិតព្វំ ភិសិពិព្វោហនំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ

ត្រូវហាមឃាត់ពួកភិក្ខុថ្មីដោយអាសនៈ ត្រូវធ្វើបរិកម្មដល់អាចារ្យក្នុងផ្ទះជា
ទីក្តៅកាយ កាលបើចេញចាកផ្ទះជាទីក្តៅកាយ អន្តេវាសិកត្រូវកាន់យក
តាំងសម្រាប់ផ្ទះជាទីក្តៅកាយ ហើយបិទបាំង (កាយ) ទាំងខាងមុខទាំង
ខាងក្រោយ រួចសឹមចេញចាកផ្ទះជាទីក្តៅកាយ សូម្បីក្នុងទឹក អន្តេវាសិក
ក៏ត្រូវតែធ្វើបរិកម្មដល់អាចារ្យដែរ កាលអន្តេវាសិកងូតរួចហើយ ត្រូវ
ឡើងមកមុន ហើយធ្វើកាយរបស់ខ្លួនឲ្យស្ងួតទឹក ស្លៀកស្បង់ ហើយត្រូវជូត
ទឹកពីកាយរបស់អាចារ្យ ត្រូវប្រគេនស្បង់ ប្រគេនសង្ឃាដី ត្រូវកាន់
យកតាំងសម្រាប់ផ្ទះជាទីក្តៅកាយដើរចេញមកមុន ហើយក្រាលអាសនៈ
ទុក ត្រូវដាក់ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់ទ្រជើងដែលលាង
ហើយ ទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើងដែលមិនទាន់បានលាង ត្រូវសួរអាចារ្យ
ដោយទឹកសម្រាប់ឆាន់ បើអន្តេវាសិក ចង់ឲ្យអាចារ្យបង្រៀនឲ្យ ត្រូវ
ឲ្យលោកបង្រៀនឲ្យ បើអន្តេវាសិក ចង់រៀនអដ្ឋកថា គប្បីរៀនអដ្ឋក-
ថា (នឹងអាចារ្យចុះ) អាចារ្យនៅក្នុងវិហារណា បើវិហារនោះមាន
សម្រាម បើអន្តេវាសិកអាច (នឹងបោសសំអាតបាន) ត្រូវបោសសំអាត
ចេញ កាលនឹងបោសសំអាតវិហារ ត្រូវនាំយកបាត្រនឹងចីវរចេញមុន
ទៅដាក់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយកកម្រាលសម្រាប់អង្គុយទៅដាក់
ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយកពូកនឹងខ្នើយទៅដាក់ទុក ក្នុងទីដ៏សមគួរ

មញ្ចោ នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វោ បីឋំ នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ មញ្ចប្បដិបាទកា នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វា ខេឡមល្លកោ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វោ អបស្សេនផលកំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ ភុម្មត្ថរណំ យថាបញ្ញត្តំ សល្លក្ខេត្វា នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ សចេ វិហារេ សន្តានកំ ហោតិ ឧល្លោកា បឋមំ ឱហារេតព្វំ អាលោកសន្ធិកណ្ណភាគា បមជ្ជិតព្វា សចេ គេរុកបរិកម្មកតា ភិត្តិ កណ្ណកិតា ហោតិ ចោឡកំ តេមេត្វា បីឡេត្វា បមជ្ជិតព្វា សចេ កាឡវណ្ណកតា ភូមិ កណ្ណកិតា ហោតិ ចោឡកំ តេមេត្វា បីឡេត្វា បមជ្ជិតព្វា សចេ អកតា ហោតិ ភូមិ ឧទកេន បរិប្ផោសេត្វា សម្មជ្ជិតព្វា មា វិហារោ រជេន ឩហញ្ញីតិ សង្ការំ វិចិនិត្វា ឯកមន្តំ ឆឌ្ឌេតព្វំ ភុម្មត្ថរណំ ឱតាបេត្វា

ត្រូវលើកគ្រែបន្ទាបកុំឲ្យទង្គិចទង្គើក កុំឲ្យប៉ះសន្លឹកទ្វារនិងក្របទ្វារ នាំយកឲ្យស្រួលទៅដាក់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវលើកបន្ទាបតាំងកុំឲ្យទង្គិចទង្គើក កុំឲ្យប៉ះសន្លឹកទ្វារ និងក្របទ្វារ នាំយកឲ្យស្រួលទៅដាក់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយកគ្រឿងទ្រាប់ជើងគ្រែទៅដាក់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយកកន្ថោរសម្រាប់ស្ដោះទឹកមាត់ទៅដាក់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយកក្ដារសម្រាប់ផ្អែកទៅដាក់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវកំណត់ចាំទុកនូវកម្រាលផែនដីដែលគេក្រាលទុកនៅកន្លែងណា ហើយនាំយកទៅទុក ក្នុងទីដ៏សមគួរ បើក្នុងវិហារមានគ្រឿងស្មុកស្មាញ (មានសំណាញ់ពីងពាងជាដើម) អន្តេវាសិក ត្រូវបោសពិតានខាងលើមុន ត្រូវជូតចន្លោះបង្អួចនិងជ្រុងបន្ទប់ បើជញ្ជាំងដែលគេបរិកម្មដោយដីក្រហមហើយ ត្រឡប់ជាមានប្រឡាក់ អន្តេវាសិក ត្រូវជ្រលក់ក្រណាត់សំពត់ ច្របាច់ហើយសឹមជូត បើផ្ទៃផែនដីដែលគេបរិកម្មដោយវត្ថុមានពណ៌ខ្មៅហើយ ត្រឡប់ជាមានប្រឡាក់ អន្តេវាសិក ត្រូវជ្រលក់ក្រណាត់សំពត់ច្របាច់ចេញហើយសឹមជូត បើផ្ទៃគេមិនបានបរិកម្មទេ អន្តេវាសិក ត្រូវប្រោះដោយទឹកហើយសឹមជូត ដោយគិតថា វិហារកុំឲ្យប្រឡាក់ដោយធូលីឡើយ ត្រូវប្រមូលសម្រាមយកទៅចាក់ចោលក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវអន្តេវាសិក ហាលកម្រាលផែនដី ហើយជម្រះគារ

(១)

សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញា-
បេតព្វំ មញ្ចប្បដិបាទកា ឱតាបេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា
យថាឋានេ ឋបេតព្វា មញ្ចោ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា
បប្ផោដេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន
អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ
បញ្ញាបេតព្វោ បីឋំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា
នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន អសង្ឃដ្ដេន្តេន
កវាដបិដ្ឋំ អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញាបេតព្វំ ភិសិ-
ពិម្ពោហនំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា អតិហរិត្វា
យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញាបេតព្វំ និសីទនបច្ចត្ថរណំ ឱតាបេត្វា
សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញា-
បេតព្វំ ខេឡមល្លកោ ឱតាបេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា
យថាឋានេ ឋបេតព្វោ អបស្សេនផលកំ ឱតាបេត្វា
បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យថាឋានេ ឋបេតព្វំ បត្តចីវរំ
និក្ខិបិតព្វំ បត្តំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន បត្តំ
គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ហេដ្ឋាមញ្ចំ វា ហេដ្ឋាបីឋំ
វា បរាមសិត្វា បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ ន ច អនន្តរហិតាយ

១ ម. បញ្ញាបេត្វា ។

(ជម្រះឲ្យស្អាត) រួចហើយសឹមនាំយកទៅក្រាលទុកដូចដែលវិញ ត្រូវហាលជ្រនាប់ជើងគ្រែរួចហើយជូត (ឲ្យស្អាត) ហើយនាំយកទៅដាក់ទុកក្នុងទីដូចដែលវិញ ត្រូវហាលគ្រែរួចហើយជម្រះគោះ (ឲ្យស្អាត) រួចលើកបន្ទាបកុំឲ្យទង្គិចទង្គើក កុំឲ្យប៉ះសន្លឹកទ្វារ ក្របទ្វារ នាំយកទៅដោយស្រួល ហើយក្រាលទុកដូចដែលវិញ ត្រូវហាលតាំងរួចហើយត្រូវជម្រះគោះ (ឲ្យស្អាត) ហើយលើកបន្ទាបកុំឲ្យទង្គិចទង្គើក កុំឲ្យប៉ះសន្លឹកទ្វារនិងក្របទ្វារ នាំយកទៅដោយស្រួល ក្រាលទុកដូចដែលវិញ ត្រូវហាលពូកនិងខ្នើយ ហើយជម្រះគោះ (ឲ្យស្អាត) ហើយនាំទៅរៀបចំទុកដាក់ដូចដែលវិញ ត្រូវហាលសំពត់ក្រាលសម្រាប់ត្រាប់អង្គុយ ហើយជម្រះគោះ (ឲ្យស្អាត) រួចនាំយកទៅក្រាលទុកដូចដែលវិញ ត្រូវហាលកន្ធោរសម្រាប់ស្ដោះទឹកមាត់ រួចហើយជូត (ឲ្យស្អាត) ហើយនាំយកទៅដាក់ទុកក្នុងទីដូចដែលវិញ ត្រូវហាលផែនក្ដារសម្រាប់ផ្អែក រួចជូត (ឲ្យស្អាត) ហើយនាំយកទៅដាក់ទុកក្នុងទីដូចដែលវិញ [illegible] ត្រូវទុកដាក់បាត្រនិងចីវរ កាលទុកដាក់បាត្រ ត្រូវយកដៃម្ខាងកាន់បាត្រ ដៃម្ខាងស្ទាបក្រោមគ្រែ ឬក្រោមតាំងរួចហើយសឹមទុកដាក់បាត្រ តែមិនត្រូវ

ភូមិយា បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ ចីវរំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន ចីវរំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ចីវរវំសំ វា ចីវររជ្ជុំ វា បមជ្ជិត្វា បារតោ អន្តំ ឱរតោ ភោគំ កត្វា ចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ សចេ បុរត្ថិមា សរជា វាតា វាយន្តិ បុរត្ថិមា វាតបានា ថកេតព្វា សចេ បច្ឆិមា សរជា វាតា វាយន្តិ បច្ឆិមា វាតបានា ថកេតព្វា សចេ ឧត្តរា សរជា វាតា វាយន្តិ ឧត្តរា វាតបានា ថកេតព្វា សចេ ទក្ខិណា សរជា វាតា វាយន្តិ ទក្ខិណា វាតបានា ថកេតព្វា សចេ សីតកាលោ ហោតិ ទិវា វាតបានា វិវរិតព្វា រត្តិំ ថកេតព្វា សចេ ឧណ្ហកាលោ ហោតិ ទិវា វាតបានា ថកេតព្វា រត្តិំ វិវរិតព្វា សចេ បរិវេណំ ឧក្លាបំ ហោតិ បរិវេណំ សម្មជ្ជិតព្វំ សចេ កោដ្ឋកោ ឧក្លាបោ ហោតិ កោដ្ឋកោ សម្មជ្ជិតព្វោ សចេ ឧបដ្ឋានសាលា ឧក្លាបា ហោតិ ឧបដ្ឋានសាលា សម្មជ្ជិតព្វា សចេ អគ្គិសាលា ឧក្លាបា ហោតិ អគ្គិសាលា សម្មជ្ជិតព្វា សចេ វច្ចកុដិ ឧក្លាបា ហោតិ

ទុកផ្ទាល់លើដីដែលមិនក្រាលអ្វីឡើយ អន្តេវាសិកកាលទុកចីវរ ត្រូវយកដៃម្ខាងកាន់ចីវរ ដៃម្ខាងជូតស្នូរចីវរ ឬខ្សែសៀង ហើយធ្វើជាយខាងនាយ ឲ្យផ្នត់មកខាងអាយ ហើយសឹមទុកចីវរ បើមានខ្យល់ពាំធូលីបក់មកពីទិសខាងកើត អន្តេវាសិក ត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងកើត បើខ្យល់មានពាំធូលីបក់មកពីទិសខាងលិច អន្តេវាសិកត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងលិច បើខ្យល់មានពាំធូលីបក់មកពីទិសខាងជើង អន្តេវាសិកត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងជើង បើខ្យល់មានពាំធូលីបក់មកពីទិសខាងត្បូង អន្តេវាសិកត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងត្បូង បើរដូវត្រជាក់ អន្តេវាសិក ត្រូវបើកបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ បិទក្នុងវេលាយប់ បើរដូវក្តៅ អន្តេវាសិក ត្រូវបិទបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ បើកក្នុងវេលាយប់ បើទីបរិវេណមានសម្រាម អន្តេវាសិកត្រូវបោសបរិវេណនោះចេញ បើបន្ទប់មានសម្រាម អន្តេវាសិកត្រូវបោសបន្ទប់ចេញ បើរោងឆាន់មានសម្រាម អន្តេវាសិកត្រូវបោសរោងឆាន់ចេញ បើរោងភ្លើងមានសម្រាម អន្តេវាសិកត្រូវបោសរោងភ្លើងចេញ បើបង្គន់មានសម្រាម អន្តេវាសិក

វិហារោ សម្មជ្ជិតព្វោ សចេ បានីយំ ន ហោតិ បានីយំ ឧបដ្ឋាបេតព្វំ សចេ បរិភោជនីយំ ន ហោតិ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតព្វំ សចេ អាចមនកុម្ភិយា ឧទកំ ន ហោតិ អាចមនកុម្ភិយា ឧទកំ អាសិញ្ចិតព្វំ សចេ អាចរិយស្ស អនភិរតិ ឧប្បន្នា ហោតិ អន្តេវាសិកេន វូបកាសេតព្វា វូបកាសាបេតព្វា ធម្មកថា វាស្ស កាតព្វា សចេ អាចរិយស្ស កុក្កុច្ចំ ឧប្បន្នំ ហោតិ អន្តេវាសិកេន វិនោទេតព្វំ វិនោទាបេតព្វំ ធម្មកថា វាស្ស កាតព្វា សចេ អាចរិយស្ស ទិដ្ឋិគតំ ឧប្បន្នំ ហោតិ អន្តេវាសិ-កេន វិវេចេតព្វំ វិវេចាបេតព្វំ ធម្មកថា វាស្ស កាតព្វា សចេ អាចរិយោ គរុធម្មំ អជ្ឈាបន្នោ ហោតិ បរិវាសា-រហោ អន្តេវាសិកេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ អាចរិយស្ស បរិវាសំ ទទេយ្យាតិ សចេ អាច-រិយោ មូលាយ បដិកស្សនារហោ ហោតិ អន្តេវាសិកេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ អាចរិយំ មូលាយ បដិកស្សេយ្យាតិ សចេ អាចរិយោ មានត្តា-

ត្រូវបោសវិហារចេញ បើគ្មានទឹកសម្រាប់ផឹក អន្តេវាសិក ត្រូវដងទឹកសម្រាប់ផឹកទុក បើគ្មានទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ អន្តេវាសិក ត្រូវដងទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ បើទឹកក្នុងក្អមសម្រាប់ជម្រះគ្មាន អន្តេវាសិក ត្រូវដាក់ទឹកក្នុងក្អមសម្រាប់ជម្រះ បើសេចក្ដីអផ្សុក កើតឡើងដល់អាចារ្យ អន្តេវាសិកត្រូវបញ្ចៀសដោយខ្លួនឯង ឬត្រូវឲ្យគេជួយបញ្ចៀស ឬធ្វើធម្មកថាដល់អាចារ្យនោះ បើសេចក្ដីសង្ស័យ កើតឡើងដល់អាចារ្យ អន្តេវាសិកត្រូវបន្ទោបង់ដោយខ្លួនឯង ឬត្រូវឲ្យគេជួយបន្ទោបង់ ឬធ្វើធម្មកថាដល់អាចារ្យនោះ បើទិដ្ឋិ(សេចក្ដីយល់ខុស) កើតឡើងដល់អាចារ្យ អន្តេវាសិកត្រូវដោះស្រាយដោយខ្លួនឯង ឬត្រូវឲ្យគេជួយដោះស្រាយ ឬធ្វើធម្មកថាដល់អាចារ្យនោះ បើអាចារ្យត្រូវគរុកាបត្តិគួរដល់បរិវាសកម្ម អន្តេវាសិកត្រូវធ្វើសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីឲ្យបរិវាសកម្ម ដល់អាចារ្យដោយឧបាយដូចម្ដេចហ្ន៎ បើអាចារ្យគួរដល់មូលាយបដិកស្សនៈ(ការទាញមកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិ) អន្តេវាសិកត្រូវធ្វើសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីទាញអាចារ្យមកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិ ដោយឧបាយដូចម្ដេចហ្ន៎ បើអាចារ្យគួរដល់មានត្ត

រហោ ហោតិ អន្តេវាសិកេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ
នុ ខោ សង្ឃោ អាចរិយស្ស មានត្តំ ទទេយ្យាតិ សចេ
អាចរិយោ អព្ភានារហោ ហោតិ អន្តេវាសិកេន ឧស្សុក្កំ
កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ អាចរិយំ អព្ភេយ្យាតិ
សចេ សង្ឃោ អាចរិយស្ស កម្មំ កត្តុកាមោ ហោតិ
តជ្ជនីយំ វា និយស្សំ វា បព្វាជនីយំ វា បដិសារណីយំ
វា ឧក្ខេបនីយំ វា អន្តេវាសិកេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ
កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ អាចរិយស្ស កម្មំ ន ករេយ្យ
លហុកាយ វា បរិណាមេយ្យាតិ កតំ វា បនស្ស
ហោតិ សង្ឃេន កម្មំ តជ្ជនីយំ វា និយស្សំ វា
បព្វាជនីយំ វា បដិសារណីយំ វា ឧក្ខេបនីយំ វា
អន្តេវាសិកេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ អាចរិ-
យោ សម្មា វត្តេយ្យ លោមំ បាតេយ្យ នេត្ថារំ វត្តេយ្យ
សង្ឃោ តំ កម្មំ បដិប្បស្សម្ភេយ្យាតិ សចេ អាចរិយស្ស
ចីវរំ ធោវិតព្វំ ហោតិ អន្តេវាសិកេន ធោវិតព្វំ ឧស្សុក្កំ
វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ អាចរិយស្ស ចីវរំ ធោវិយេថាតិ

អន្តេវាសិក ត្រូវធ្វើសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីឲ្យមានត្តដល់អាចារ្យ
ដោយឧបាយដូចម្ដេចហ្ន៎ បើអាចារ្យគួរដល់អព្ភានកម្ម អន្តេវាសិកត្រូវធ្វើ
សេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីធ្វើអព្ភានកម្មដល់អាចារ្យដោយឧបាយដូច
ម្ដេចហ្ន៎ បើសង្ឃមានប្រាថ្នាដើម្បីធ្វើកម្ម គឺ តជ្ជនីយកម្មក្ដី និយស្សកម្មក្ដី
បព្វាជនីយកម្មក្ដី បដិសារណីយកម្មក្ដី ឧក្ខេបនីយកម្មក្ដី ដល់អាចារ្យហើយ
អន្តេវាសិក ត្រូវធ្វើសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីធ្វើកម្ម ដល់អាចារ្យ
ឬសង្ឃគប្បីបង្អោនទៅដើម្បីកម្មដ៏ស្រាលដល់អាចារ្យ ដោយឧបាយដូចម្ដេចហ្ន៎
មួយវិញទៀត បើកម្ម គឺ តជ្ជនីយកម្មក្ដី និយស្សកម្មក្ដី បព្វាជនីយកម្មក្ដី
បដិសារណីយកម្មក្ដី ឧក្ខេបនីយកម្មក្ដី ដែលសង្ឃបានធ្វើដល់អាចារ្យ
រួចហើយ អន្តេវាសិក ត្រូវធ្វើសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយថា អាចារ្យគប្បីប្រព្រឹត្ត
ដោយប្រពៃ គប្បីសម្ងំរោម គប្បីប្រព្រឹត្តតាមគួរដល់កិរិយារលាស់ខ្លួន
ចេញចាកកម្ម សង្ឃគប្បីរម្ងាប់នូវកម្មនោះ ដោយឧបាយដូចម្ដេចហ្ន៎ បើ
ចីវររបស់អាចារ្យគួរនឹងលាង អន្តេវាសិក ត្រូវលាងប្រគេន ឬត្រូវធ្វើ
សេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវររបស់អាចារ្យគួរនឹងលាងដោយឧបាយដូចម្ដេចហ្ន៎

សចេ អាចរិយស្ស ចីវរំ ការេតព្វំ ហោតិ អន្តេវាសិកេន ការេតព្វំ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ អាចរិយស្ស ចីវរំ ករិយេថាតិ សចេ អាចរិយស្ស រជនំ បចិតព្វំ(១) ហោតិ អន្តេវាសិកេន បចិតព្វំ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ អាចរិយស្ស រជនំ បចិយេថាតិ សចេ អាចរិយស្ស ចីវរំ រជេតព្វំ ហោតិ អន្តេវាសិកេន រជេតព្វំ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ អាចរិយស្ស ចីវរំ រជិយេថាតិ ចីវរំ រជេន្តេន(២) សាធុកំ សម្បរិវត្តកំ សម្បរិវត្តកំ រជេតព្វំ ន ច អច្ឆិន្នេ ថេវេ បក្កមិតព្វំ ន អាចរិយំ អនាបុច្ឆា ឯកច្ចស្ស បត្តោ ទាតព្វោ ន ឯកច្ចស្ស បត្តោ បដិគ្គហេតព្វោ ន ឯកច្ចស្ស ចីវរំ ទាតព្វំ ន ឯកច្ចស្ស ចីវរំ បដិគ្គហេតព្វំ ន ឯកច្ចស្ស បរិក្ខារោ ទាតព្វោ ន ឯកច្ចស្ស បរិក្ខារោ បដិគ្គហេតព្វោ ន ឯកច្ចស្ស កេសា ឆេទេតព្វា ន ឯកច្ចេន កេសា ឆេទាបេតព្វា ន ឯកច្ចស្ស បរិកម្មំ កាតព្វំ ន ឯកច្ចេន បរិកម្មំ ការាបេតព្វំ ន ឯកច្ចស្ស វេយ្យាវច្ចោ

---

១ សង្គាយនា បចិតព្វំ ឯហិ បច្ចាយតិ ។ ២ ម. រជន្តេន ។

បើចីវររបស់អាចារ្យត្រូវធ្វើ អន្តេវាសិក ត្រូវធ្វើប្រញាប់ ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវររបស់អាចារ្យត្រូវធ្វើ ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើគ្រឿងជ្រលក់របស់អាចារ្យត្រូវស្ងោរ អន្តេវាសិកត្រូវស្ងោរប្រញាប់ ឬធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា គ្រឿងជ្រលក់របស់អាចារ្យត្រូវស្ងោរដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើចីវររបស់អាចារ្យ ត្រូវជ្រលក់ អន្តេវាសិក ត្រូវជ្រលក់ប្រញាប់ ឬធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវររបស់អាចារ្យត្រូវជ្រលក់ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ អន្តេវាសិកកាលជ្រលក់ចីវរ ត្រូវត្រឡប់ត្រឡប់ឲ្យល្អ មួយទៀត កាលបើតំណក់ទឹកស្រក់មិនទាន់អស់ អន្តេវាសិកកុំគប្បីចៀសចេញទៅឡើយ អន្តេវាសិក មិនបានប្រាប់អាចារ្យ មិនត្រូវឲ្យបាត្រ ដល់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវទទួលបាត្ររបស់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវឲ្យចីវរ ដល់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវទទួលយកចីវររបស់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវឲ្យបរិក្ខារដល់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវទទួលបរិក្ខាររបស់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវកោរសក់ឲ្យភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវឲ្យភិក្ខុណាមួយមកកោរសក់ខ្លួនឡើយ មិនត្រូវធ្វើបរិកម្ម (គក់ប្រឡាច) ដល់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវឲ្យភិក្ខុណាមួយធ្វើបរិកម្មដល់ខ្លួន មិនត្រូវធ្វើវេយ្យាវច្ច ដល់ភិក្ខុណាមួយ

កាតព្វោ ន ឯកច្ចេន វេយ្យាវច្ចោ ការាបេតព្វោ ន ឯកច្ចស្ស បច្ឆាសមណេន ហោតព្វំ ន ឯកច្ចោ បច្ឆាសមណោ អាទាតព្វោ ន ឯកច្ចស្ស បិណ្ឌបាតោ នីហរិតព្វោ ន ឯកច្ចេន បិណ្ឌបាតោ នីហរាបេតព្វោ ន អាចរិយំ អនាបុច្ឆា គាមោ បវិសិតព្វោ ន សុសានំ គន្តព្វំ ន ទិសា បក្កមិតព្វា សចេ អាចរិយោ គិលានោ ហោតិ យាវជីវំ ឧបដ្ឋាតព្វោ វុដ្ឋានមស្ស អាគមេតព្វំ ឥទំ ខោ ភិក្ខវេ អន្តេវាសិកានំ អាចរិយេសុ វត្តំ យថា អន្តេវាសិកេហិ អាចរិយេសុ សម្មា វត្តិតព្វន្តិ ។

[១០៨] តេន ខោ បន សមយេន អាចរិយា អន្តេវាសិកេសុ ន សម្មា វត្តន្តិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។បេ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម អាចរិយា អន្តេវាសិកេសុ ន សម្មា វត្តិស្សន្តីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា ភិក្ខូ បដិបុច្ឆិ

មិនត្រូវឲ្យភិក្ខុណាមួយ ធ្វើវេយ្យាវច្ចៈដល់ខ្លួន មិនត្រូវធ្វើជាបច្ឆាសមណៈរបស់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវកាន់យកភិក្ខុណាមួយ(ធ្វើជា)បច្ឆាសមណៈរបស់ខ្លួន មិនត្រូវនាំបិណ្ឌបាតចេញទៅឲ្យភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវឲ្យភិក្ខុណាមួយ នាំបិណ្ឌបាតមកឲ្យខ្លួន អន្តេវាសិកមិនបានលាអាចារ្យ មិនត្រូវចូលទៅកាន់ស្រុក មិនត្រូវទៅកាន់ព្រៃស្មសាន មិនត្រូវចៀសទៅកាន់ទិស បើអាចារ្យមានជម្ងឺ អន្តេវាសិកត្រូវតែបំរើអស់កាលដែលលោករស់នៅ អន្តេវាសិកត្រូវរង់ចាំត្រាតែអាចារ្យស្រះជាពីជម្ងឺ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះឯងជាអាចរិយវត្តរបស់ពួកអន្តេវាសិកទាំងឡាយ តាមវត្តដែលអន្តេវាសិក ត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងអាចារ្យទាំងឡាយ ។

[១០៨] សម័យនោះឯង ពួកអាចារ្យពុំបានប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងអន្តេវាសិកទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា ជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា មិនសម បើពួកអាចារ្យមិនប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងអន្តេវាសិកទាំងឡាយសោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយត្រាស់សួរពួកភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងហេតុនោះថា

សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ អាចរិយា អន្តេវាសិកេសុ ន សម្មា វត្តន្តីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ តេនហិ ភិក្ខវេ អាចរិយានំ អន្តេវាសិកេសុ វត្តំ បញ្ញាបេស្សាមិ យថា អាចរិយេហិ អន្តេវាសិកេសុ សម្មា វត្តិតព្វំ ។

(១០៤) អាចរិយេន ភិក្ខវេ អន្តេវាសិកម្ហិ សម្មា វត្តិតព្វំ ។ តត្រាយំ សម្មាវត្តនា អាចរិយេន ភិក្ខវេ អន្តេវាសិកោ សង្គហេតព្វោ អនុគ្គហេតព្វោ ឧទ្ទេសេន បរិបុច្ឆាយ ឱវាទេន អនុសាសនិយា សចេ អាចរិយស្ស បត្តោ ហោតិ អន្តេវាសិកស្ស បត្តោ ន ហោតិ អាចរិយេន អន្តេវាសិកស្ស បត្តោ ទាតព្វោ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ អន្តេវាសិកស្ស បត្តោ ឧប្បជ្ជេយ្យាតិ សចេ អាចរិយស្ស ចីវរំ ហោតិ អន្តេវាសិកស្ស ចីវរំ ន ហោតិ អាចរិយេន អន្តេវាសិកស្ស ចីវរំ ទាតព្វំ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ អន្តេវាសិកស្ស ចីវរំ ឧប្បជ្ជេយ្យាតិ សចេ អាចរិយស្ស បរិក្ខារោ ហោតិ អន្តេវាសិកស្ស

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាពួកអាចារ្យពុំបានប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងអន្តេវាសិកទាំងឡាយ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលថា ពិតមែន ព្រះអង្គ ។បេ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ ទ្រង់បន្ទោស ហើយធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ តថាគតនឹងបញ្ញត្តអន្តេវាសិកវត្តដល់អាចារ្យទាំងឡាយ តាមទំនងដែលអាចារ្យទាំងឡាយ ត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងអន្តេវាសិកទាំងឡាយ ។

(១០៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាចារ្យត្រូវប្រព្រឹត្ត ដោយប្រពៃ ក្នុងអន្តេវាសិក ។ ការដែលប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃក្នុងអន្តេវាសិកនោះ ដូច្នេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាចារ្យត្រូវសង្គ្រោះ ត្រូវអនុគ្រោះអន្តេវាសិកដោយបាលី ដោយអដ្ឋកថា ដោយឱវាទ ដោយការប្រៀនប្រដៅ បើអាចារ្យមានបាត្រ អន្តេវាសិកគ្មានបាត្រ ត្រូវអាចារ្យឲ្យបាត្រទៅអន្តេវាសិក ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា បាត្រគប្បីកើតឡើងដល់អន្តេវាសិកដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើអាចារ្យមានចីវរ អន្តេវាសិកគ្មានចីវរ ត្រូវអាចារ្យឲ្យចីវរទៅអន្តេវាសិក ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវរគប្បីកើតឡើងដល់អន្តេវាសិកដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើអាចារ្យមានគ្រឿងបរិក្ខារ អន្តេវាសិក

វត្តក្ខន្ធក អន្តេវាសិកវត្ត

បរិក្ខារោ ន ហោតិ អាចរិយេន អន្តេវាសិកស្ស បរិក្ខារោ ទាតព្វោ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ អន្តេវាសិកស្ស បរិក្ខារោ ឧប្បជ្ជេយ្យាតិ សចេ អន្តេវាសិកោ គិលានោ ហោតិ កាលស្សេវ ឧដ្ឋាយ ទន្តកដ្ឋំ ទាតព្វំ មុខោទកំ ទាតព្វំ អាសនំ បញ្ញាបេតព្វំ សចេ យាគុ ហោតិ ភាជនំ ធោវិត្វា យាគុ ឧបនាមេតព្វា យាគុំ បីតស្ស ឧទកំ ទត្វា ភាជនំ បដិគ្គហេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន ធោវិត្វា បដិសាមេតព្វំ អន្តេវាសិកម្ហិ វុដ្ឋិតេ អាសនំ ឧទ្ធរិតព្វំ សចេ សោ ទេសោ ឧក្លាបោ ហោតិ សោ ទេសោ សម្មជ្ជិតព្វោ សចេ អន្តេវាសិកោ គាមំ បវិសិតុកាមោ ហោតិ និវាសនំ ទាតព្វំ បដិនិវាសនំ បដិគ្គហេតព្វំ កាយពន្ធនំ ទាតព្វំ សគុណំ កត្វា សង្ឃាដិយោ ទាតព្វា ធោវិត្វា បត្តោ សោទកោ ទាតព្វោ ឯត្តាវតា និវត្តិស្សតីតិ អាសនំ បញ្ញាបេតព្វំ បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ ឧបនិក្ខិបិតព្វំ បច្ចុគ្គន្ត្វា

វត្តក្ខន្ធក. អន្តេវាសិកវត្ត

គ្មានគ្រឿងបរិក្ខារ ត្រូវអាចារ្យឲ្យគ្រឿងបរិក្ខារទៅអន្តេវាសិក ឬត្រូវធ្វើសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយថា គ្រឿងបរិក្ខារគប្បីកើតឡើង ដល់អន្តេវាសិកដោយឧបាយដូចម្ដេចហ្ន៎ បើអន្តេវាសិកមានជម្ងឺ អាចារ្យត្រូវក្រោកពីព្រឹកហើយឲ្យឈើស្ទន់ ឲ្យទឹកសម្រាប់លាងមុខ ក្រាលអាសនៈ បើមានបបរ អាចារ្យត្រូវលាងភាជន៍ហើយបង្អោនបបរឲ្យទៅ កាលអន្តេវាសិក ផឹកបបររួចហើយ អាចារ្យត្រូវឲ្យទឹក រួចទទួលយកភាជន៍មកវិញ កាន់បន្ទាបចុះឲ្យទន្ទិចទន្ទឹក (ល្អ) ហើយរៀបចំទុកដាក់ឲ្យល្អ កាលបើអន្តេវាសិកក្រោកចេញហើយ អាចារ្យត្រូវលើកអាសនៈចេញ បើប្រទេសនោះមានសម្រាមអាចារ្យត្រូវបោសប្រទេសនោះចេញ បើអន្តេវាសិកមានប្រាថ្នា ដើម្បីនឹងចូលទៅកាន់ស្រុក អាចារ្យត្រូវឲ្យស្បង់សម្រាប់ស្លៀកហើយទទួលយកស្បង់ផ្លាស់មកវិញ ត្រូវឲ្យវត្ថុពន្ធចង្កេះ ត្រូវតម្រួតទក្ខពស្ដ៍ ទាំងសង្ឃាដិហើយឲ្យ ត្រូវផ្ដិតបាត្រដែលទទឹកហើយសឹមឲ្យ អាចារ្យត្រូវក្រាលអាសនៈទុក ដោយគិតថា អន្តេវាសិកមុខជានឹងត្រឡប់មកវិញ ក្នុងវេលានេះ ត្រូវដាក់ទឹកលាងជើង តាំងសម្រាប់ស៊ើរជើងដែលលាងហើយនិងក្រួសតាប់សម្រាប់ជូតជើងដែលមិនទាន់ជុះលាង ត្រូវក្រោកទៅទទួល

បត្តចីវរំ បដិគ្គហេតព្វំ បដិនិវាសនំ ទាតព្វំ និវាសនំ បដិគ្គហេតព្វំ សចេ ចីវរំ សិន្នំ ហោតិ មុហុត្តំ ឧណ្ហេ ឱតាបេតព្វំ ន ច ឧណ្ហេ ចីវរំ និទហិតព្វំ ចីវរំ សំហរិតព្វំ ចីវរំ សំហរន្តេន ចតុរង្គុលំ កណ្ណំ ឧស្សារេត្វា ចីវរំ សំហរិតព្វំ មា មជ្ឈេ ភង្គោ អហោសីតិ ឱភោគេ កាយពន្ធនំ កាតព្វំ សចេ បិណ្ឌបាតោ ហោតិ ឧបជ្ឈាយោ ច ភុញ្ជិតុកាមោ ហោតិ ឧទកំ ទត្វា បិណ្ឌបាតោ ឧបនាមេតព្វោ ឧបជ្ឈាយោ បានីយេន បុច្ឆិតព្វោ ភុត្តាវិស្ស ឧទកំ ទត្វា បត្តំ បដិគ្គហេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន ធោវិត្វា វោទកំ កត្វា មុហុត្តំ ឧណ្ហេ ឱតាបេតព្វោ ន ច ឧណ្ហេ បត្តោ និទហិតព្វោ បត្តចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ បត្តំ និក្ខិបន្តេន ។បេ។ ចីវរំ និក្ខិបន្តេន ។បេ។ បារតោ អន្តំ ឱរតោ ភោគំ កត្វា ចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ ឧបជ្ឈាយម្ហិ វុដ្ឋិតេ អាសនំ ឧទ្ធរិតព្វំ បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ បដិសាមេតព្វំ សចេ សោ ទេសោ ឧក្លាបោ ហោតិ សោ ទេសោ សម្មជ្ជិតព្វោ

បាត្រនឹងចីវរ ត្រូវឲ្យស្បង់ផ្លាស់ ហើយទទួលយកស្បង់ដែលស្លៀកមកវិញ បើចីវរសើមឡាំងាម (ដោយញើសក្តួល) ត្រូវសំដិលចីវរក្នុងកំដៅថ្ងៃមួយស្របក់ តែកុំទុកចីវរក្នុងកំដៅថ្ងៃ (ឲ្យយូរពេក) សទ្ធិវិហារិកត្រូវបត់ចីវរ កាលនឹងបត់ចីវរ ត្រូវលើកជាយចីវរឲ្យហួសគ្នាប្រមាណ ៤ ធ្នាប់ ហើយសឹមបត់ចីវរ ដោយគិតថា កុំឲ្យធ្លាក់ផ្នត់ត្រង់កណ្តាលឡើយ ត្រូវធ្វើវត្ថុពន្ធជាប់ក្នុងផ្នត់ចីវរ បើអាហារបិណ្ឌបាតមាន ហើយឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវការចង់ឆាន់ សទ្ធិវិហារិកត្រូវឲ្យទឹកហើយបង្អោនអាហារបិណ្ឌបាតចូលទៅ សទ្ធិវិហារិកត្រូវសួរឧបជ្ឈាយ៍ដោយទឹកឆាន់ លុះឧបជ្ឈាយ៍ឆាន់រួចហើយ សទ្ធិវិហារិកត្រូវឲ្យទឹកហើយទទួលយកបាត្រមកវិញ កាន់បន្ទាបកុំឲ្យទង្គិចទង្គឹក ហើយលាងឲ្យស្អាត ជូតឲ្យស្ងួតទឹកចេញ ហើយហាលថ្ងៃមួយស្របក់ តែមិនត្រូវទុកបាត្រក្នុងកំដៅថ្ងៃ (ឲ្យយូរពេក) សទ្ធិវិហារិកត្រូវទុកបាត្រនឹងចីវរ កាលដែលរៀបចំទុកដាក់បាត្រ ។បេ។ កាលដែលរៀបចំទុកចីវរ ។បេ។ ត្រូវបត់ជាយចីវរខាងនាយឲ្យវាផ្ទត់មកខាងអាយ ហើយសឹមទុកចីវរចុះ កាលឧបជ្ឈាយ៍ក្រោកចេញហើយ សទ្ធិវិហារិកត្រូវលើកអាសនៈចេញ ត្រូវរៀបចំទុកដាក់ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់ទ្រជើងដែលលាងហើយ និងក្រដាប់សម្រាប់ដុសជើង ដែលមិនទាន់បានលាង បើប្រទេសនោះមានសម្រាម សទ្ធិវិហារិកត្រូវបោសប្រទេសនោះចេញ

សចេ អន្តេវាសិកោ នហាយិតុកាមោ ហោតិ ឧទកំ បដិយាទេតព្វំ សចេ សីតេន អត្ថោ ហោតិ សីតំ បដិយាទេតព្វំ សចេ ឧណ្ហេន អត្ថោ ហោតិ ឧណ្ហំ បដិយាទេតព្វំ សចេ អន្តេវាសិកោ ជន្តាឃរំ បវិសិតុកាមោ ហោតិ ចុណ្ណំ សន្នេតព្វំ មត្តិកា តេមេតព្វា ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ គន្ត្វា ជន្តាឃរបីឋំ ទត្វា ចីវរំ បដិគ្គហេត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ ចុណ្ណំ ទាតព្វំ មត្តិកា ទាតព្វា សចេ ឧស្សហតិ ជន្តាឃរំ បវិសិតព្វំ ជន្តាឃរំ បវិសន្តេន មត្តិកាយ មុខំ មក្ខេត្វា បុរតោ ច បច្ឆតោ ច បដិច្ឆាទេត្វា ជន្តាឃរំ បវិសិតព្វំ ន ថេរេ ភិក្ខូ អនុបខជ្ជ និសីទិតព្វំ ន នវា ភិក្ខូ អាសនេន បដិពាហិតព្វា ជន្តាឃរេ អន្តេវាសិកស្ស បរិកម្មំ កាតព្វំ ជន្តាឃរា និក្ខមន្តេន ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ បុរតោ ច បច្ឆតោ ច បដិច្ឆាទេត្វា ជន្តាឃរា និក្ខមិតព្វំ ឧទកេបិ អន្តេវាសិកស្ស បរិកម្មំ កាតព្វំ នហាតេន បឋមតរំ ឧត្តរិត្វា អត្តនោ គត្តំ វោទកំ កត្វា និវាសេត្វា អន្តេវាសិកស្ស គត្តតោ

បើអន្តេវាសិកចង់ងូតទឹក អាចារ្យត្រូវតាក់តែងទឹកសម្រាប់ងូតឲ្យ បើអន្តេវាសិកត្រូវការដោយទឹកត្រជាក់ អាចារ្យត្រូវតាក់តែងទឹកត្រជាក់ឲ្យ បើអន្តេវាសិកត្រូវការដោយទឹកក្តៅ អាចារ្យត្រូវតាក់តែងទឹកក្តៅឲ្យ បើអន្តេវាសិកចង់ចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីក្សោកាយ អាចារ្យត្រូវសូនគ្រឿងលំអិត ត្រូវលាយដីស្អិត ត្រូវកាន់យកតាំងសម្រាប់ផ្ទះជាទីក្សោកាយហើយទៅ ឲ្យតាំងសម្រាប់ផ្ទះជាទីក្សោកាយ រួចហើយទទួលយកចីវរមកទុកដាក់ក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវឲ្យគ្រឿងលំអិត ត្រូវឲ្យដីស្អិត បើអាចារ្យអាច (នឹងចូលទៅបាន) ត្រូវចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីក្សោកាយចុះ កាលនឹងចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីក្សោកាយ ត្រូវយកដីស្អិតលាបមុខហើយបិទបាំងទាំងខាងមុខទាំងខាងក្រោយ ហើយសឹមចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីក្សោកាយ មិនត្រូវអង្គុយផ្ទៀតពួកភិក្ខុចាស់ៗ, មិនត្រូវហាមឃាត់ពួកភិក្ខុថ្មីដោយអាសនៈ អាចារ្យត្រូវធ្វើបរិកម្មដល់អន្តេវាសិកក្នុងផ្ទះជាទីក្សោកាយ កាលនឹងចេញពីផ្ទះជាទីក្សោកាយ ត្រូវយកតាំងសម្រាប់ផ្ទះជាទីក្សោកាយ ហើយបិទបាំងទាំងខាងមុខ ទាំងខាងក្រោយ ហើយសឹមចេញពីផ្ទះជាទីក្សោកាយ សូម្បីក្នុងទឹក អាចារ្យត្រូវតែធ្វើបរិកម្មដល់អន្តេវាសិកដែរ លុះអាចារ្យងូតទឹករួចហើយ ត្រូវឡើងមកមុន ហើយធ្វើខ្លួនឲ្យស្ងួតទឹករួចស្លៀកស្បង់ ហើយជូតទឹកអំពីខ្លួន

ឧទកំ បមជ្ជិតព្វំ និវាសនំ ទាតព្វំ សង្ឃាដិ ទាតព្វា ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ បឋមតរំ អាគន្ត្វា អាសនំ បញ្ញាបេតព្វំ បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ ឧបនិក្ខិបិតព្វំ អន្តេវាសិកោ បានីយេន បុច្ឆិតព្វោ យស្មឹ វិហារេ អន្តេវាសិកោ វិហរតិ សចេ សោ វិហារោ ឧក្លាបោ ហោតិ សចេ ឧស្សហតិ សោធេតព្វោ វិហារំ សោធេន្តេន បឋមំ បត្តចីវរំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ ។ បេ ។ សចេ អាចមនកុម្ភិយា ឧទកំ ន ហោតិ អាចមនកុម្ភិយា ឧទកំ អាសិញ្ចិតព្វំ សចេ អន្តេវាសិកស្ស អនភិរតិ ឧប្បន្នា ហោតិ អាចរិយេន វូបកាសេតព្វា វូបកាសាបេតព្វា ធម្មកថា វា តស្ស កាតព្វា សចេ អន្តេវាសិកស្ស កុក្កុច្ចំ ឧប្បន្នំ ហោតិ អាចរិយេន វិនោទេតព្វំ វិនោទាបេតព្វំ ធម្មកថា វា តស្ស កាតព្វា សចេ អន្តេវាសិកស្ស ទិដ្ឋិគតំ ឧប្បន្នំ ហោតិ អាចរិយេន វិវេចេតព្វំ វិវេចាបេតព្វំ ធម្មកថា វា តស្ស កាតព្វា សចេ អន្តេវាសិកោ គរុធម្មំ អជ្ឈាបន្នោ ហោតិ

របស់អន្តេវាសិក ត្រូវឲ្យសំពត់សម្រាប់ស្លៀក ត្រូវឲ្យសង្ឃាដិ ត្រូវនាំយកតាំងសម្រាប់ផ្ទះជន្តាឃរយកមកមុន ហើយក្រាលអាសនៈ ត្រូវដាក់ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់ទ្រជើងដែលលាងរួចហើយ ឈើទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើងដែលមិនទាន់ជុះលាង ត្រូវសួរអន្តេវាសិក ដោយទឹកសម្រាប់ផឹក អន្តេវាសិកនៅក្នុងវិហារណា បើវិហារនោះមានសម្រាមប្រឡាក់ប្រឡាច (មិនស្អាតល្អ) ត្រូវសំអាត កាលបើសំអាតវិហារ ត្រូវនាំយកបាត្រនិងចីវរចេញមុន ទៅទុកដាក់ក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ បេ ។ បើគ្មានទឹកក្នុងក្អមសម្រាប់ជម្រះ អាចារ្យត្រូវដាក់ទឹកទៅក្នុងក្អមសម្រាប់ជម្រះ បើសេចក្តីអផ្សុកកើតឡើងដល់អន្តេវាសិក អាចារ្យត្រូវរម្ងាប់ដោយខ្លួនឯង ឬត្រូវឲ្យគេជួយរម្ងាប់ ឬធ្វើធម្មកថាដល់អន្តេវាសិកនោះ បើសេចក្តីសង្ស័យកើតឡើងដល់អន្តេវាសិក អាចារ្យត្រូវបន្ទោបង់ដោយខ្លួនឯង ឬត្រូវឲ្យគេជួយបន្ទោបង់ ឬធ្វើធម្មកថាដល់អន្តេវាសិកនោះ បើទិដ្ឋិ (សេក្រក់) កើតឡើងដល់អន្តេវាសិក អាចារ្យត្រូវដោះស្រាយដោយខ្លួនឯង ឬត្រូវឲ្យគេជួយដោះស្រាយ ឬធ្វើធម្មកថាដល់អន្តេវាសិកនោះ បើអន្តេវាសិកត្រូវគរុកាបត្តិ

វត្តក្ខន្ធកេ អន្តេវាសិកវត្តំ

បរិវាសារហោ អាចរិយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ អន្តេវាសិកស្ស បរិវាសំ ទទេយ្យាតិ សចេ អន្តេវាសិកោ មូលាយ បដិកស្សនារហោ ហោតិ អាចរិយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ អន្តេវាសិកំ មូលាយ បដិកស្សេយ្យាតិ សចេ អន្តេវាសិកោ មានត្តារហោ ហោតិ អាចរិយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ អន្តេវាសិកស្ស មានត្តំ ទទេយ្យាតិ សចេ អន្តេវាសិកោ អព្ភានារហោ ហោតិ អាចរិយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ អន្តេវាសិកំ អព្ភេយ្យាតិ សចេ សង្ឃោ អន្តេវាសិកស្ស កម្មំ កត្តុកាមោ ហោតិ តជ្ជនីយំ វា និយស្សំ វា បព្វាជនីយំ វា បដិសារណីយំ វា ឧក្ខេបនីយំ វា អាចរិយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ អន្តេវាសិកស្ស កម្មំ ន ករេយ្យ លហុកាយ វា បរិណាមេយ្យាតិ កតំ វា បនស្ស ហោតិ សង្ឃេន កម្មំ តជ្ជនីយំ វា និយស្សំ វា

វត្តក្ខន្ធកៈ អន្តេវាសិកវត្ត

គួរដល់បរិវាសកម្ម អាចារ្យត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីឲ្យបរិវាសដល់អន្តេវាសិក ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើអន្តេវាសិកគួរដល់មូលាយបដិកស្សនៈ (ការទាញមកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិ) អាចារ្យត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីទាញអន្តេវាសិកមកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិវិញ ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើអន្តេវាសិកគួរដល់មានត្ត អាចារ្យត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីឲ្យមានត្តដល់អន្តេវាសិក ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើអន្តេវាសិកគួរដល់អព្ភានកម្ម អាចារ្យត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីឲ្យអព្ភានកម្មដល់អន្តេវាសិក ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើសង្ឃប្រាថ្នានឹងធ្វើកម្មគឺ តជ្ជនីយកម្មក្តី និយស្សកម្មក្តី បព្វាជនីយកម្មក្តី បដិសារណីយកម្មក្តី ឧក្ខេបនីយកម្មក្តី ដល់អន្តេវាសិក អាចារ្យត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃកុំគប្បីធ្វើកម្ម ឬគប្បីបង្អោនទៅ ដើម្បីកម្មស្រាល ដល់អន្តេវាសិក ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ មួយទៀត បើកម្មគឺ តជ្ជនីយកម្មក្តី និយស្សកម្មក្តី

បព្វាជនីយំ វា បដិសារណីយំ វា ឧក្ខេបនីយំ វា អាចរិយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ អន្តេវាសិកោ សម្មា វត្តេយ្យ លោមំ បាតេយ្យ នេត្ថារំ វត្តេយ្យ សង្ឃោ តំ កម្មំ បដិប្បស្សម្ភេយ្យាតិ។ សចេ អន្តេវាសិកស្ស ចីវរំ ធោវិតព្វំ ហោតិ អាចរិយេន អាចិក្ខិតព្វំ ឯវំ ធោវេយ្យាសីតិ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ អន្តេវាសិកស្ស ចីវរំ ធោវិយេថាតិ។ សចេ អន្តេវាសិកស្ស ចីវរំ កាតព្វំ ហោតិ អាចរិយេន អាចិក្ខិតព្វំ ឯវំ ករេយ្យាសីតិ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ អន្តេវាសិកស្ស ចីវរំ ករិយេថាតិ។ សចេ អន្តេវាសិកស្ស រជនំ បចិតព្វំ ហោតិ អាចរិយេន អាចិក្ខិតព្វំ ឯវំ បចេយ្យាសីតិ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ អន្តេវាសិកស្ស រជនំ បចិយេថាតិ។ សចេ អន្តេវាសិកស្ស ចីវរំ រជេតព្វំ ហោតិ អាចរិយេន អាចិក្ខិតព្វំ ឯវំ រជេយ្យាសីតិ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ អន្តេវាសិកស្ស ចីវរំ រជិយេថាតិ។ ចីវរំ រជន្តេន សាធុកំ សម្បរិវត្តកំ សម្បរិវត្តកំ រជេតព្វំ

បព្វាជនីយកម្មក្តី បដិសារណីយកម្មក្តី ឧក្ខេបនីយកម្មក្តី សង្ឃចង់ធ្វើដល់អន្តេវាសិកនោះម្តងទៀតហើយ អាចារ្យគប្បីធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា អន្តេវាសិកគប្បីប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ គប្បីសម្រួលកាយ គប្បីប្រព្រឹត្តនូវគុណគួរដល់ការរលាស់ខ្លួនចេញចាកកម្ម សង្ឃគប្បីរម្ងាប់កម្មនោះ ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើចីវររបស់អន្តេវាសិកគួរនឹងលាង អាចារ្យគប្បីប្រាប់ថា អ្នកគប្បីលាងយ៉ាងនេះ ឬគប្បីធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវររបស់អន្តេវាសិក គួរនឹងលាង ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើចីវររបស់អន្តេវាសិកគួរនឹងធ្វើ អាចារ្យគប្បីប្រាប់ថា អ្នកគប្បីធ្វើយ៉ាងនេះ ឬគប្បីធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវររបស់អន្តេវាសិក គួរនឹងធ្វើដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើគ្រឿងជ្រលក់របស់អន្តេវាសិក គួរនឹងស្ងោរ អាចារ្យគប្បីប្រាប់ថា អ្នកគប្បីស្ងោរយ៉ាងនេះ ឬគប្បីធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា គ្រឿងជ្រលក់របស់អន្តេវាសិក គួរនឹងស្ងោរដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើចីវររបស់អន្តេវាសិក គួរនឹងជ្រលក់ អាចារ្យគប្បីប្រាប់ថា អ្នកគប្បីជ្រលក់ចីវរយ៉ាងនេះ ឬគប្បីធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវររបស់អន្តេវាសិក គួរនឹងជ្រលក់ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ កាលបើជ្រលក់ចីវរ គប្បីជ្រលក់ប្រែត្រឡប់ ឲ្យសព្វល្អ

វគ្គទុកៈ ឧក្កុសជាតកំ

ឋ ច កត្វំ ទេវេ បព្ពាជិតត្តំ សាធុ អន្តរាយិកោ ភិក្ខុ តោ ហេតុ ហេតុនោ ឧបជ្ឈាយេន វត្តព្វោ ភិក្ខុ ... តោ ភិក្ខវេ អាចរិយេន អន្តេ- វាសិកោ ... អាចរិយេ អន្តេវាសិកោ សម្មា វត្តិតព្វំ ។

វគ្គទុកំ និដ្ឋិតំ អដ្ឋមំ ។

តស្មិំ ទុកេ ទ្វេ វត្ថូនិ(១)វគ្គា ទសក(២) ។

តស្សុទ្ទានំ

[១១០] សុទ្ធា បាចិត្តិ ...
ទិគុណ្ឌី ...
តាតិកេ ច បុច្ឆិ
កតិ ឧទ្ទិដ្ឋិ បេសលា ។
និម្មុញ្ចំ ... ច

១ ឱ. បញ្ចទស ។ ម. បញ្ចវណ្ណាស ។ ២ ឱ. ម. វគ្គី ចតុទ្ទស ។

វគ្គទុកៈ ឧក្កុសជាតក

បើទឹកលក់ទឹកស្រស់ត្រូវតាំងអស់ អាចារ្យកុំគាលទៀសចេញទៅ បើអន្ត- រាយកើតមានដល់ អាចារ្យត្រូវថែទាំ អស់កាលដែលអន្តរាយកើតមានដល់ នៅ ត្រូវតែជាត្រាតែសេចក្តីស្មោះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តាំងពីនោះជាអន្តេ- វាសិក របស់អាចារ្យ តាមទំនងដែលពួកគាថាព្រះត្រូវប្រព្រឹត្ត ដោយ ប្រពៃ ក្នុងអន្តេវាសិកទាំងឡាយ ។

ចប់ វគ្គទុកៈ ជាគំរប់ ៨ ។

ក្នុងទុកៈនេះ មានរឿង ១៧ មានវគ្គ ១០ ។

ឧទ្ទាននៃវគ្គទុកៈនោះ

[១១០] រឿងភិក្ខុកាត់ស្បង់ដើម ... ខ្លួន ក្បាល ... លាងជើងដោយទឹកឆាប់ ... ... រឿងកាត់ ... ភិក្ខុទាំងឡាយមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ... (ក្នុងរឿងសម្រាលនេះ) ។ រឿងព្រះអង្គ ទ្រង់អនុញ្ញាតដល់ ... ... ហើយសម្រេច ។ ...

វែយបំរែក ពុស្សវេគ្គ

អតីតញ្ច បដិគ្គហំ

បត្តចរំ ចិត្តិតា

បដិរូបញ្ច ជុដ្ឋិតា

អាសិញ្ចុំ យោព្វនេ ច(១)

សុត្វានទេវិន្ទាហាតា

វិឡា ឆទេកា មុក្កេយ្យ

អជ្ជវិត្តញ្ច ពេចក

សេក្ខា វិទ្វា ទាបំ ចរិ

កាត្វា ភាតិកាជ្ជិច្ច(២)

កាលំ បុប្ផំ ទក្ខាហោ

ក្ខុមក្ខរណាជិហារ(៣)

បដិពាហោ គិសិ តិទ្ធោ

---

១ ឱ. ម. អាសិញ្ចេយ្យ យោព្វនេ ។ ២ ឱ. ម. ភត្តិកាមោ ។ ៣ ឱ. កាលមុបាគ្គតោ-ហោ កុមារណា ជិហារ ។ ម. កាលមបត្តំ នគ្គោ ហោតិ កុមារណា ជិហារ ។

វែយបំរែក ពុស្សវេ

សានុទ្ធកតិក្ខុត្រូវចូលទៅកាន់ទីដែលសាលសិកកិច្ចប្រជុំគ្នា ត្រូវដុតធូបទៀនបូជាវត្ថុ ត្រូវកាន់យកអាសនៈដ៏សមគួរមកអង្គុយ ត្រូវសួរកេរ៍គាត់ទឹកដីសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ត្រូវទាក់ទឹកជាយផ្លូវ លាងជើងជាយ ដម្លាន់ ត្រូវចូលសួរតានឹងដោយសំពត់សុតមុខ ត្រូវសម្ងួតជាយសំពត់ទឹកជាន់ ដ៏ក្រោយ ភាពសិក្ខាបាសដាន់ សានុទ្ធកតិក្ខុត្រូវសំពះ បើត្រូវដាន់ សានុទ្ធកតិក្ខុត្រូវឲ្យកាន់សិក្ខាសិលាវិញ សានុទ្ធកតិក្ខុត្រូវសួរកេសន្ទាសនៈ ត្រូវសួរកេសន្ទាសនៈ ដែលមានគេនៅម្ខាងកគេនៅ ត្រូវសួរកេសាបក្រោមទីសេគាជក្រោម ត្រូវសួរកសេគ្គ្រែក្ដួលដែលសង្ឃ្សទ្ធក ត្រូវសួរកេវិសម្រាប់បន្ទាបង់ថ្ងុះទីឈឺសុក្រុក ត្រូវសួរកេទឹកសម្រាប់ផាន់ទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ត្រូវសួរកេឈើច្រក ត្រូវសួរពីរបៀបនៃកតិកាបេស់សង្ឃ បើហារគ្មានគេនៅ ត្រូវគោះសន្ទ្វារ រួចឈរនៅចាំមួយស្របក់សិន បើហារពានសម្រាម ត្រូវបោសជម្រះចេញ ត្រូវជញ្ជូនយកកម្រាលដែនដី ត្រូវចាប់ផ្តើមពីគ្រែ ពូក ខ្នើយ

មញ្ញ បឹបញ្ញ មច្ចុកាំ

អបស្មេរុណោកា តណ្ហា

កេរុកា កាឡកាកាតា

សង្ខារ កុម្មក្ខារណ៍

បដិឃាធក មញ្ចុតាំ

បឹបិ កិតិ ធិសីធន់

មច្ចុតាំ អបស្មេរកាំ[១]

បត្តឹកំ កុម៉ ៥

ធារង្គ វិរកោករតា

បុរត្ថិមា បច្ឆិមា ៥

ទក្ខិណ អថ ឧត្តរណា

សីតុណ្ហា ៥ ធិភត្តី

---

១ ន. ម. សង្ខារញ្ញ ក្ខន្ធបណ្ណ៍ បដិឃានុភ៌ មញ្ញបំរ ។ កិលំ និស្សន្ទ មច្ចុកាំ អបស្មេរ ៥ ។

វគ្គ តាំងគោល្គោះ ទីដីដែលត្រូវសម្រាប់ផ្ទះ ទៅទុកកន្លែងដីសម-គួរ បើយើងមានគ្រឿងសង្ហារឹម ក៏ត្រូវតែបោសសំអាតឲ្យបាន ស្អាតជាមុន ត្រូវផ្តុំចំណែកគ្រឿងបន្ទំ បើជញ្ជាំងគេបាំងឆ្ពុ ដោយភ្នំមានសម្លេងទៅខ្លាំង បើផ្ទះដែនដី ដែលគេបាំងជ្រុង ដោយឥណ្ឌាខ្មៅ ក៏ត្រូវផ្លាស់ប្តូរ រួចកូរចេញហើយ សឹមដុត បើផ្ទះដែលគេមិនបានឡើងកម្ម ក៏ត្រូវប្រាស់ហើយ សឹមដុត ត្រូវដញ្ជូនសម្រាមទៅចាក់ចោល កន្លែងដីសមគួរ ត្រូវដញ្ជូនយកកម្រាលផែនដី ត្រូវចាប់ផ្ដើមវគ្គ វគ្គ តាំង ភូមិ ឡើយ កម្រាលសម្រាប់អង្គុយ កន្ទេល ទីដីត្រូវសម្រាប់ ផ្ទះ ទៅទុកកន្លែងដីដែលវិញ ត្រូវទុកដាក់ឲ្យត្រង់ទីបំផុត មិនត្រូវទុកឲ្យត្រង់ទីដែលមិនស្អាត ត្រូវបកដំបូលរបស់ជាយខាង ខាងត្បូងខាងខ្នងមកខាងឆ្វេង បើខ្យល់ប្រែចបានយកខ្យល់មក មកពីទិសខាងកើត ត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងកើត បក់មកពីទិស ខាងលិច ត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងលិច បក់មកពីទិសខាងជើង ត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងជើង បក់មកពីទិសខាងត្បូង ត្រូវបិទ បង្អួចទិសខាងត្បូង បើផ្ទះត្រជាក់ ត្រូវបើកបង្អួចវេលាថ្ងៃ បិទ វេលាយប់ បើផ្ទះក្ដៅ ត្រូវបិទបង្អួចវេលាថ្ងៃ បើកវេលាយប់

បរិវេណញ្ច កោដ្ឋកោ

ឧបដ្ឋានគ្គិសាលា ច

វត្តំ វច្ចកុដីសុ ច

បានំ បរិភោជនីកា

កុម្ភី អាចមនេសុ ច

អនោបមេន បញ្ញត្តំ

វត្តំ អាគន្តុកេហិមេ ។

ភេសជំ ច គមិកំ

ច បត្តំ ច ចីវរំ

ជាតិការេច ច បញ្ចមេ

ឧទ្ទិយម្ពិ ច បេសលា ។

វិត្ថារេនញ្ច ឧទ្ទេសំ

បច្ចត្តា ច ចាជំយំ

ឧនាហានេ បកាមត្តំ

បរិវេណ បន្ទប់ រោងឆាន់ រោងភ្លើង វច្ចកុដី (បើមានសម្រាម ភិក្ខុត្រូវបោសចេញ) ត្រូវដំកល់ទឹកសម្រាប់ឆាន់ ទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ត្រូវដាក់ទឹកក្នុងក្អមសម្រាប់ជម្រះ ព្រះអង្គតថាគតមិនមានបុគ្គលប្រៀបផ្ទឹម បានទ្រង់បញ្ញត្តិ ដែលអាគន្តុកភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវប្រព្រឹត្ត ។ រឿងភិក្ខុម្ចាស់អាវាសមិនក្រាលអាសនៈឲ្យអាគន្តុកៈ មិនដំកល់ទឹកជើង ជើងក្រាក ខ្នល់ជូតក្រឡាជើង មិនស្ទួយយកទឹកសម្រាប់ឆាន់ ទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ មិនថ្វាយបង្គំអាគន្តុកភិក្ខុដែលមានវស្សាចាស់ជាង មិនរៀបចំសេនាសនៈឲ្យអាគន្តុកភិក្ខុ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសីល ជាអ្នកស្រឡាញ់ ក៏ពោលទោសទៀន (ក្នុងរឿងនោះ) ។ (ត្រាស់ទ្រង់បញ្ញត្តថា) អាវាសិកភិក្ខុត្រូវក្រាលអាសនៈដល់អាគន្តុកភិក្ខុដែលចាស់ជាង ត្រូវដំកល់ទឹកសម្រាប់លាងជើង ត្រូវក្រាកនៅខ្នល (ជុំក្រឡជើង) ត្រូវស្ទួយ កទឹកសម្រាប់ឆាន់ ទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ត្រូវទុកស្បង់ដើមៈតាយសំពត់ស្ទូប ត្រូវសួរដោយសំពត់ទឹកជាតាងក្រោយ ត្រូវលាងសំពត់សម្រាប់ជូតស្បូកជើង ក្អូនហើយ ហាលទុកសំពត់ទឹកសម្ភារ

វត្តក្ខន្ធក ឧទ្ទានគាថា

អតិភរេ ច បញ្ញារេ
វុឌ្ឍំ គោចរ សេក្ខា ច
ឋានំ បានីយ ភោជនំ
កត្តរំ កតិកំ កាលំ
នវកស្ស និសិន្នកេ
អតិភរេយ អាចិក្ខេ
យថា ហេដ្ឋា តថា នយេ ។
បិណ្ឌំ សទ្ធាភោគ
វត្តំ អាភាសិតេហិ យេ ។
គមិកា ទារុមត្តិកា
វិវរិត្វា ច បុច្ឆិយ[1]
នស្សន្តិ ច អគុត្តញ្ច
ឧជ្ឈាយន្តិ ច បេសលា ។

---

១ ម. ឆ. គមិកា ទារុមត្តំ ច វិវរិត្វា អបុច្ឆិយ ។

វត្តក្ខន្ធកៈ ឧទ្ទានគាថា

ត្រូវថ្វាយបង្គំភិក្ខុអាគន្តុកៈដែលចាស់ជាង ត្រូវចាត់ចែងសេនាសនៈឲ្យភិក្ខុអាគន្តុកៈ ត្រូវប្រាប់សេនាសនៈដែលមានភិក្ខុនៅហើយ ឬមិនមានភិក្ខុនៅ ត្រូវប្រាប់គោចរគ្រាមនិងអគោចរគ្រាម ត្រូវប្រាប់សេក្ខត្រកូលដែលសង្ឃសន្មត ត្រូវប្រាប់ទីបន្ទោបង់ឧច្ចារៈនិងបស្សាវៈ ត្រូវប្រាប់ទឹកសម្រាប់ឆាន់ទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ត្រូវប្រាប់ឈើច្រត់ ត្រូវប្រាប់កតិកា របស់សង្ឃថា កាលនេះត្រូវចូល កាលនេះត្រូវចេញ បើភិក្ខុអាគន្តុកៈវស្សាជាង អាវាសិកភិក្ខុគ្រាន់តែអង្គុយប្រាប់ក៏បាន ត្រូវថ្វាយបង្គំ ត្រូវប្រាប់សេនាសនៈ ([illegible]) បណ្ឌិតគប្បីដឹងតាមន័យដែលបានពោលរួចមកហើយចុះ ។ ព្រះភគវាទ្រង់បញ្ញត្តនូវវត្តដែលអាវាសិកភិក្ខុទាំងឡាយ (ត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ) ។ រឿងភិក្ខុជាអ្នកដំណើរមិនរៀបចំទុកដាក់គ្រឿងឈើនិងគ្រឿងដី បើកទ្វារនិងបង្អួចចោល មិនអើពើនឹងសេនាសនៈ ហើយចៀសចេញទៅ ឯគ្រឿងឈើគ្រឿងដីក៏ខូចខាតអស់ទៅ សេនាសនៈក៏គ្មានអ្នកថែរក្សា ទើបភិក្ខុមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ក៏ពោលទោសរឿងនេះ ។

បដិសាមេត្វា ថកេត្វា ច
អាបុច្ឆិត្វា ច បក្កមេ(១) ។
ភិក្ខុំ វា សាមណេរំ វា
អារាមិកំ ឧបាសកំ
បាសាណកេសុ ច បុញ្ជំ
បដិសាមេ ថកេយ្យ ច
សចេ ឧស្សហតិ ឧស្សុក្កំ
អោវស្សំ ការេ ច(២)
សចេ(៣) នុស្សហតិ ការំ
អជ្ឈោកាសេ ករេ ច
អប្បេវនាម សេនាសនំ
វត្តំ គមិកភិក្ខូនំ ។
ធាតុមោកន្តំ ជេវេណ
ទិហាយ ចក្ខុមតា

---

១ ឱ. ម. បដិសាមេត្វា ថកេត្វា អាបុច្ឆិត្វា វ បក្កមេ ។ ២ ឱ. ម. ឧស្សហតិ ឧស្សុក្កំ វា អនោវស្សំ ករេយ្យ ច ។ ៣ ឱ. ម. សចេ ។

ភិក្ខុអ្នកដំណើរត្រូវរៀបចំទុកដាក់គ្រឿងឈើ និងគ្រឿងដីហើយបិទទ្វារ បង្អួច លើកទីដីសេនាសនៈរួចហើយ សឹមចៀសចេញទៅ ។ បើគ្មានភិក្ខុ ឬសាមណេរ ឬអ្នកក្នុងវត្ត ឬឧបាសកទេ ភិក្ខុអ្នកដំណើរ ត្រូវរៀបចំគ្រែលើថ្ម ៤ ដុំ ហើយផ្ដើរសេនាសនៈផ្សេងៗ រួចសឹមទុកដាក់គ្រឿងឈើ និងគ្រឿងដី បិទទ្វារបង្អួចរួចហើយសឹមចៀសចេញទៅ បើវិហារលេច កាលភិក្ខុអាចនឹងប្រក់បាន ត្រូវប្រក់ ឬធ្វើសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយ ចំណែកគ្រឿងមិនលេចកាលនោះភិក្ខុរៀបចំគ្រែលើថ្ម ៤ ដុំ ដូចន័យមុន បើវិហារគ្រឿងលេចគ្មានសល់ ត្រូវនាំយកគ្រឿងសេនាសនៈទៅផ្ញើនឹងមនុស្សក្នុងស្រុក បើមិនផ្ញើទុកត្រូវរៀបចំគ្រែលើថ្ម ៤ ដុំក្នុងទីវាល ហើយត្រូវប្រតិបត្តិដូចន័យមុន ហើយចៀសចេញទៅ ដោយគិតថា ធ្វើដូចម្ដេចហ្ន៎ ចំណែកផ្សេង១ នៃគ្រឿងឈើនិងគ្រឿងដីនឹងបានសល់នៅខ្លះ នេះជាវត្តនៃភិក្ខុអ្នកដំណើរ (ត្រូវប្រព្រឹត្ត) ។ ឯភិក្ខុមិនអនុមោទនា ក្នុងរោងភត្ត ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុជាថេរ ធ្វើអនុមោទនា ឯភិក្ខុទាំងឡាយលះបង់ព្រះសា-រីបុត្ត ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុជាថេរៈបួនប្រាំរូបនៅចាំក្នុងរោងភត្ត

វិច្ឆិតា មុច្ឆិតោ អាសិ
វត្ថាជុហោងលេស្សមេ ។
ចត្តិយោ ធុច្ឆិតា
អនេកំ ច ធុប្បាទេ
អញ្ញាតប្បោ ច កេក្ខម្ម
ជេតេ អនុប្បវទ្ធង់[១]
ចេវ ភិក្ខុ ច សង្ឃាដិ
ទិជ្ជាយត្តិ ច បេសលា ។
តិមណ្ឌលំ ជិកសេញ្ញ
កាយសមុណគស្លុំកា
ច កេក្ខម្ម បជិច្ឆត្តំ
សុសំវុតោ ត្វិក្ខុចក្ខុតា[២]
ឧក្ខិត្តា ជ្ជស្សិកា សម្មោ
ឆាយា ចេវ បបាបេតា
ជម្មាកុណ្ឌិ ឧក្កុដិកា
បជ្ជត្តំ សុសំវុតោ

* ១. ជេវេ ខ អនុបទង្គដ ។ ២. វាក្ខុម្ម ជេវេ ខ អនុបទវេជ្ជ ។ ២ ១.
ម. សុសំវុតោ ក្វិក្ខុចក្ខុ ។

រឿងព្រះថេរៈមួយរូបឈឺ បណ្ដោះទំពាំងអស់ច្រើនពេកទៅតែប្រើ
ផ្សែងទៅ ខេះលោវត្ថុដែលព្រះតថាគត បានអនុញ្ញាតទុកគង់
អនុរោមតាវិធី ។ រឿងភិក្ខុគង្គិយភិក្ខុស្លៀកមិនល្អ ដណ្ដប់
មិនល្អ មានមារយាទមិនសមគួរ ហើយដើរទៅកាន់មុខ
ភិក្ខុជាថេរៈ អង្គុយជ្រៀតជ្រៀកភិក្ខុជាថេរៈ ហាមឃាត់ភិក្ខុថ្មី
ដោយកាសនេះ អង្គុយសង្កត់លើសង្ឃាដិក្នុងចន្លោះផ្ទះ ភិក្ខុ
ទាំងឡាយមានសីលជាទីស្រឡាញ់ពោលទោសនោះឡើង ។
(រឿងព្រះអង្គប្រទីបញ្ញត្តក្នុងបណ្ដាភិក្ខុជា) ភិក្ខុត្រូវបិទបាំង
មណ្ឌលបី ទំស្លៀកទម្រោងបរិមណ្ឌល ត្រូវគង់ក្នុងចន្លោះផ្ទះ
ហើយភិក្ខុត្រូវខ្ពស់សង្ឃាដិទីងសង្ឃាដិ ហើយប្រុងភ្ញាក់ហើយសឹម
ដើរចូលទៅកាន់ស្រុក មិនត្រូវដើរទៅអំពីកាន់មុខភិក្ខុជាថេរៈ
ត្រូវបិទបាំងកាយដោយល្អ ត្រូវសង្រួមដោយប្រពៃ ត្រូវមាន
ភ្នែកសំឡឹងចុះក្រោម មិនត្រូវសើចចំហ មិនត្រូវសើចឮ
ខ្លាំង ត្រូវមានសំឡេងតិចៗកាត់រកិត ៣ យ៉ាង គឺ (ញោង
កាយ យាវដៃ វេលាគ្រវីក្បាល) មិនត្រូវស្ទើមចន្លោះ មិន
ត្រូវទល់ក្បាល មិនត្រូវចំហរគដ់ភិ ភិក្ខុត្រូវបិទបាំងកាយ
ដោយល្អ អង្គុយទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវសង្រួមដោយល្អ

និក្ខិត្តក្ខិត្តា ទុពុល្ល

អប្បសទ្ទា អាបោ ចលា

មុក្ខា និក្ខណ្ឌ បល្លត្ថិ(១)

អត្ថបត្តេ ជាស ច

និក្ខិត្តា ច ទុទ្ទស

ដីប ភត្តា ច សិក្ខិយោ(២) ។

បដិ សាមន្ត សង្ឃាដ(៣)

និជលេ ច បដិក្ខេប

សប្ប ខត្តិកវេទ

សព្វស់ សមអត្តិ ច

សញ្ញំ ឧត្តសញ្ញា ច

សមស្សបញ្ញ តិត្តិកា

ច ទោ បោត គុព្ភយ្យ

អសម្បត្តេ ច និជលេ

១ ឱ. ម. ខម្ពោកុច្ចិ បល្លត្តិ ច ។ ២ ឱ. ម. ខត្តិកា ខរេក ចិត្ត- ភត្តា សិក្ខិយា ។ ៣ ឱ. ម. បដិ សាមន្ត សង្ឃាដ ។

ត្រូវមានខ្នើយសំរាប់ទ្រទុះក្រោម មិនត្រូវសើយចោល មិនត្រូវ
ស៊ើបក្តាំង ត្រូវមានសំពត់ឬស័ក្ខបរាគភាគកែរកញ យាំងអែរឃ្លាំង
កាយ បន្ទុរាយ (នឹកកើតក្បាល) មិនត្រូវស្ទឹមចង្កេះ មិន
ត្រូវខ្ទប់ក្បាល មិនត្រូវអោបក្បាលជង្គង់ មិនត្រូវអង្គុយ
បៀតបៀនភិក្ខុជាថេរៈ មិនត្រូវហាមឃាត់ភិក្ខុថ្មីដោយអា-
សនៈ មិនត្រូវអង្គុយសង្កត់សង្ឃាដី បើគេយកប្រគេនទឹក
ត្រូវទ្របាត្រដោយដៃទាំងពីរ ហើយទទួលទឹក ត្រូវធ្វើឲ្យទាប
ហើយលាងបាត្រឲ្យស្អាត ត្រូវចាក់ចោលក្នុងកន្លែងទឹក ដោយ
នឹកថា ភិក្ខុជិតខាង កុំឲ្យខ្ទាតដោយទឹកឡើយ សង្ឃាដី កុំ
ឲ្យខ្ទាតដោយទឹកឡើយ ។ បើគេយកប្រគេនបាយ គឺត្រូវ
ទ្របាត្រដោយដៃទាំងពីរ ហើយទទួលយកបាយ ត្រូវទុក
ឱកាសដល់សម្ល បើមានសម្លទឹកត្រីជាដើម ព្រះថេរៈត្រូវ
ប្រាប់ទាយកថា អ្នកចូរចាត់ចែងដល់ភិក្ខុគ្រប់រូបឲ្យស្មើៗ គ្នា
ត្រូវទទួលបិណ្ឌបាតដោយគោរព ត្រូវធ្វើសេចក្ដីសំគាល់តែ
ក្នុងបាត្រ ត្រូវទទួលបិណ្ឌបាតឲ្យមានសម្លសមគួរដល់បាយ
ត្រូវទទួលបិណ្ឌបាតស្មើត្រឹមគែមបាត្រ បើបាយ
មិនទាន់គ្រប់គ្រាន់ទេ ព្រះថេរៈ កុំអាលឆាន់មុន ត្រូវចាំ

វត្តក្ខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថា

សក្កច្ចំ បត្តសញ្ញី ច
សបទានំ ច សូបកំ
ច ថូបតោ បដិច្ឆាទេ
វិញ្ញត្តុជ្ឈានសញ្ញិតា
មហន្ត មណ្ឌល ទ្វារំ
សព្វហត្ថោ ច ព្យាហរេ
ឧក្ខេបោ ឆេទនា គណ្ឌំ
ធុនំ សិត្ថាវការកំ
ជិវ្ហានិច្ឆារកំ ចេវ
ចបុចបុ សុរុសុរុ
ហត្ថបត្តោដ្ឋនិល្លេហំ
សាមិសេន បដិគ្គហោ
ឧ ចាវ យោវ ច សព្វ

វត្តក្ខន្ធកៈ ឧទ្ទានគាថា

បិណ្ឌបាតៈដោយគោរព ត្រូវមានសេចក្តីសំគាល់តែក្នុងបាត្រ ត្រូវឆាន់បិណ្ឌបាតតាមលំដាប់ស្មើ ត្រូវឆាន់បិណ្ឌបាតឱ្យមានសម្ល នឹងបាយស្មើគ្នា មិនត្រូវឆាន់បិណ្ឌបាតប្រមូលពីកំពូលបាយ មិនត្រូវគាយបាយលុបសម្ល ឬម្ហូបដើម្បីឱ្យបានច្រើនជាងនេះ ភិក្ខុមិនឈឺមិនត្រូវសូមសម្ល ឬម្ហូប ឬបាយដើម្បីខ្លួន មិនត្រូវសំគាល់ក្នុងបាត្រភិក្ខុដទៃ ដើម្បីលើកទោស មិនត្រូវធ្វើពំនូតបាយឱ្យធំហួសប្រមាណ ត្រូវធ្វើពំនូតបាយឱ្យជាបរិ-មណ្ឌល កាលពំនូតបាយនៅមិនទាន់ដល់មាត់ កុំហាមាត់ចាំ កុំដាក់ញាក់ស្រមាមដៃទាំងអស់ទៅក្នុងមាត់ មិនត្រូវនិយាយទាំងបាយនៅក្នុងមាត់ មិនត្រូវឆាន់បោះដុំបាយទៅក្នុងមាត់ មិនត្រូវឆាន់ខាំកាត់ពំនូតបាយមួយកំណាត់ម្តង មិនត្រូវឆាន់បៀមពំនូតបាយទុលថ្ពាល់ទៅវិញ មិនត្រូវឆាន់រលាស់ដៃបណ្តើរ មិនត្រូវឆាន់ឱ្យជ្រុះគ្រាប់បាយ មិនត្រូវឆាន់លៀនអណ្តាត មិនត្រូវឆាន់ឱ្យឮផ្លប់ ៗ មិនត្រូវឆាន់ឱ្យឮស្រុត ៗ មិនត្រូវឆាន់លិតដៃ លិទ្ធបាត្រ លិទ្ធបបូរមាត់ មិនត្រូវយកដៃប្រឡាក់អាមិសៈទទួលចាប់កាន់ភាជនទឹក ភិក្ខុតាំងទីក្នុងទាន់មិនទាន់ឡើ

ឆិជ្ជំ កត្វា ច សតិយំ(១)

បដិ សាមន្ត សន្ថតំ

ជិជ្ជំ កត្វា ជហាយ ច

សសិត្តាតំ បំវត្តេត្វា

សុប្បដិច្ឆន្ន ទុក្កដំ

ឧម្មុកាដេង បញ្ញត្តិ

តិណំ កន្ទុក្កាវត្តំ ។

ធុម្មំវត្តា អោកាសប្បា

អសប្បវត្តា សាហសា(២)

ខ្វេ ក្រ ខេំ លហុំ

ចាដេវ បិណ្ឌចារិកោ

បដិច្ឆន្នោ វ អត្ថេយ្យ

សិរិកោ ច ទុក្កដោ(៣)

១ ឱ. ម. យា. សព្វេ ឧទកេ ឆិន្នំ កត្វា ច សតិយំ ។ ២ ឱ. អសប្បវត្តា ច សាហសា ។ ម. អសប្បវត្តា ច សាហសា ។ ៣ ឱ. ម. បដិច្ឆន្នមេវ អត្ថេយ្យ សុសំវុតោ ច ទុក្កដោ ។

ក្រោះបោះកុំឲ្យណាវទួលទឹក បើគេប្រមូលទឹក ត្រូវទួលទឹកដប់ បើព្រមកុំឲ្យខ្ទប់ទ្វារនឹកស្ដុំ ហើយលាបីណាត្រឡប់ស្លាប ត្រូវដាក់ទឹកទៅក្នុងភាជនៈទឹក ដោយតិចៗ ភិក្ខុបិតទាក់ក្នុងទឹកដោយទឹកហៀរ សន្ធឹកដីក្នុងទឹកដោយទឹកហៀរ បើគេឡើងទឹកមិនមាន ត្រូវបង្ហាញភាជនៈទឹកឲ្យពេញ ហើយសឹមដាក់ទៅលើជើងដ៏មិនត្រូវដាក់ទឹកលាងជើងត្រាំចំព្រាប់ក្បាយក្នុងវច្ចកុដិ ភិក្ខុមិនត្រូវក្រឡេបស្បង់មកមុន បើគេនិមន្តឲ្យត្រូវបិទទ្វារកាយ ដោយល្អ មិនត្រូវចំអែងជើងដែលទៅក្នុងបង្គន់ ភិក្ខុនោះត្រូវតាំងកាយឲ្យចំពុះលើដៃហើយ ។ ភ្វើវិបំណុ-ចាក់ក្ដុងស្បៀមមិនល្អ មាននិយាយមិនសមគួរក្រោយទៅបំណាច់ មិនបានពិតទ ហើយចូលទៅកាន់ទីសំរាកនោះ ចេញមកនោះ ចូលដោយហើសពេកនោះ ចេញមកដោយហើសពេកនោះ ឈរញ៉ាយពេកនោះ ឈរជិតពេកនោះ ឈរយូរពេកនោះ ត្រឡប់មកវិញហើសពេកនោះ ភ្វើវិបំណុចារិកភិក្ខុ ១ រូបទៀតបាន ប្រព្រឹត្តដូច្នេះដែរ (ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តថា) បំណុចារិកភិក្ខុត្រូវបិទបាំងកាយដោយល្អ ហើយសឹមដើរទៅក្នុងស្រុកនោះ ត្រូវសង្រួមដោយល្អ ត្រូវមានភ្នែកសំឡឹងចុះក្រោម

ឧក្ខិត្តោជ្ជគ្ឃិកា សទ្ទោ

តយោ ចេវ បចាលនា

ខម្ភោគុណ្ឋិ ឧក្កុដិកា

បល្លត្ថា ច សាតសត

ថូរ អគ្គ ចំ សមំ

អាសនគ្គំ ភាជន្តិកា

ការជំ ក បបេសំ ច

ឧច្ចាវេត្វា បណាមនា(១)

បដិក្ខេបោ ឧ ទុលោមេ

សូបេសុ បាដេវ ចំ

ពិត្ថ សត្តុ ជយោ ភាជេ

បដិច្ឆន្នំ គច្ឆិយំ

សំវុតោក្ខិត្តចក្ខុ ច

ឧក្ខិត្តោជ្ជគ្ឃិកាយ ច

អប្បសទ្ទោ តយោ ចាលា

១ ឱ. ម. បណាមេត្វា ។

មិនត្រូវសើយចីវរ មិនត្រូវសើចខ្លាំង ត្រូវមានសំឡេង តិច ១ ការគម្រើក ៣ យ៉ាង (គឺគ្រវីកាយ យាន្ទ្រាយ ដើរគ្រវីក្បាល) មិនត្រូវស្ទើបចង្កេះ មិនត្រូវខ្ទប់ក្បាល មិនត្រូវដើរចំចុងជើង ត្រូវកំណត់ផ្ទៃចេញផ្ដួល មិនត្រូវ ចួលទៅដោយហើសភោគ មិនត្រូវញញួកដោយហើសភោគ មិនត្រូវឈរត្អូញភោគ ជក់ភោគ យូរភោគ ធាប់ភោគ មិន ត្រូវត្រឡប់ហើសភោគ ត្រូវកំណត់អាហាររបស់គេយក ដែល គេប្រគេនឲ្យ មើលបញ្ចុកសាច់ត្រី ត្រូវកាត់កំណត់ ចាប់កៃក្ដី ចាប់កាដក្ដី ទំនួលស្រដៀងក្ដី កាលគេប្រគេន ឲ្យ ត្រូវតែសង្កួចដោយដៃខ្លួន បញ្ចូនបាត្រដោយដៃ ស្ដាំហើយទទួលយកឲ្យ មិនត្រូវមើលមុខគេយក ទុកគាប់ សម្បូរមួយក្រៀម ក៏ត្រូវកំណត់ការបរិភោគរបស់គេដែលគ្មានលាក់ លិក្ខុត្រូវបំពង់ចាំចិត្តដោយសង្រួម ត្រូវបិទបាំងកាយដោយ ល្អហើយសឹមដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវសង្រួមដោយល្អ ត្រូវ មានភ្នែកសំឡឹងចុះក្រោម មិនត្រូវសើយចីវរ មិនត្រូវ សើចខ្លាំង ត្រូវមានសំឡេងតិច ១ ការគម្រើក ៣ យ៉ាង

ឧក្ខិត្តា ចុណ្ណិកា ទុក្កដំ

បដាសន ឧក្ខាសំ

ភាជិយំ បរិភាជនំ

បត្តា ភាជ្ជុំ ភុញ្ជេយ្យ

និបិលាមេយ្យ ទុម្ពេ

បដិសាមេយ្យ សម្មជ្ជេ

រិត្តំ តុច្ឆំ ឧបដ្ឋបេ

ហត្ថវិការេ ន ភិន្ទេយ្យ

វត្តំ បិណ្ឌចារិកេ(១) ។

បានំ ច បរិ អគ្គិ អរណិ

នក្ខត្ត ទិស ចោរា(២)

សព្វំ ជានិត្វា ពោដេត្វា

១ ឱ. ហត្ថវិការេ ភិន្ទេយ្យ វត្តំ ច បិណ្ឌចារិកេ ។ ម. ហត្ថវិការេ ភិន្ទេយ្យ វត្តំ បិណ្ឌចារិកេ ។ ២ ឱ. ម. បានីយំ អគ្គិ អរណី នក្ខត្ត ទិស ចោរា ច ។

(គឺត្រូវលុតកាយ បង្អោយ ស៊ើកសើកក្បាល) មិនត្រូវស្ទើម ចង្កេះ មិនត្រូវរង្គើក្បាល មិនត្រូវចំអើតអើត ភិក្ខុណាដែលត្រឡប់មកពីបិណ្ឌបាតមុនគេ ភិក្ខុនោះត្រូវក្រាលអាសនៈ ត្រូវលាងជើងត្រៀមសម្រាប់ជូតកាតូងហើយដាក់ទុក ត្រូវដាក់ទឹកសម្រាប់ឆាន់ សម្រាប់ប្រើប្រាស់ ភិក្ខុដែលត្រឡប់ពីបិណ្ឌបាតក្រោយគេ បើមានភត្តសល់នៅត្រូវការនឹងឆាន់ ក៏គប្បីឆាន់ចុះ បើមិនត្រូវការឆាន់ទេ ត្រូវយកទៅចាក់ចោលក្នុងទីដែលគ្មានតិណខៀវស្រស់ឬក្នុងទឹកដែលគ្មានសត្វ ត្រូវរើសអាសនៈចេញ ត្រូវរៀបចំទុកដាក់ទឹកសម្រាប់លាងជើងជាដើម ត្រូវបោសប្រោសរោងភត្ត បើឃើញក្អមទឹកសម្រាប់ឆាន់ក្តី ក្អមទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្តី ក្អមបង្គន់ក្តី គ្មានទឹកទេ ត្រូវដងដាក់ទុក ត្រូវហៅដោយដៃហៅគ្នា ឬមកជួយលើកទឹកទៅដាក់ទុក តែមិនត្រូវបញ្ចេញវាចា នេះជាបិណ្ឌបាតិកវត្ត ។ ភិក្ខុនៅព្រៃ មិនដាក់ទុកនូវទឹកសម្រាប់ឆាន់ ទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ភ្លើង ពិនួតភ្លើង មិនស្គាល់ផ្លូវនក្ខត្តឫក្ស មិនស្គាល់ទិស ពួកចោរទាំងឡាយ ក៏ទះគប់នូវភិក្ខុទាំងឡាយដែលនៅព្រៃ ព្រោះឆ្លើយថា មិនមានរបស់ទាំងអស់នោះ

បត្តំសេ ចីវរំ តតោ
នីចាចិ អំសេ លគ្គេត្វា
តិមណ្ឌលំ បរិមណ្ឌលំ
យថា បិណ្ឌចារិកោ
នយេ អារញ្ញកេសុបិ
បត្តំសេ ចីវរំ សីសេ
អារោហេត្វា ច ឱតរេ
បរិភោជនិកា អគ្គិ
អរណិ ចាបិ កត្តរំ
នក្ខត្តំ សព្វទេសំ វា
ទិសាភាបិ កុសលោ ការេ ។
សត្តមេន បញ្ញត្តិ
វត្តំ អារញ្ញកេសុ មេ
អសប្ផកាសេ ទុតិយកេសុ
ទុព្វាយន្តំ ច មេសណា ។

(ព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់បញ្ញត្តថា) ភិក្ខុនៅព្រៃត្រូវក្រោកពីព្រឹកព្រលឹម ដាក់បាត្រក្នុងថង់ស្ពាយ ដាក់ចីវរលើស្មា ពាក់ស្បែកជើង ទុកដាក់គ្រឿងឈើ គ្រឿងដី បិទទ្វារបង្អួចហើយចុះពីសេនាសនៈ នៅវេលាដែលគិតថា អាត្មាអញនឹងចូលទៅកាន់ស្រុក គួរនឹងដោះស្បែកជើង ត្រូវដោះស្បែកជើង ហើយប្រកក្នុងថង់ ស្ពាយ ហើយបិទទ្វារនិមណ្ឌលម៍ ស្លៀកស្បង់ឲ្យជាបរិមណ្ឌល គួរការញ្ញកវត្តនេះ បណ្ឌិតគប្បីដឹងសេចក្តី ដូចជាបិណ្ឌចារិកវត្ត ដូច្នោះ ភិក្ខុអ្នកនៅក្នុងព្រៃ លុះចេញពីស្រុកហើយ ត្រូវប្រកបាត្រក្នុងថង់ ហើយស្ពាយ បត់ចីវរដាក់លើក្បាល ពាក់ស្បែកជើងហើយសឹមដើរចេញទៅ ភិក្ខុអ្នកនៅព្រៃត្រូវដំកល់ទឹកសម្រាប់ឆាន់ ទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ភ្លើង ឈើពន្លូត ភ្លើង ឈើច្រត់ គ្រាប់ពេជ្រ នក្ខត្តឫក្សទាំងអស់ ឬទិសាឯណាទេស ត្រូវឈ្លាសក្នុងទិស ។ អារញ្ញកវត្តព្រះតថាគតបញ្ញត្តទុកក្នុងទីនោះតាមសក្កា បានបញ្ញត្តទុកហើយ ព្រោះភិក្ខុច្រើនរូបធ្វើចំពោះភ្លើងទឹកល ក្នុងឆត្តក្តៅយភិក្ខុ សេនាសនៈ គឺទីធ្លាជាទីប្រាសច្បាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ កំប្រុងព្រះដាយទួល ភិក្ខុទាំងឡាយមានសីលជាទីស្រឡាញ់ការពារគេសរសើរ ។

សចេ វិហារោ ឧក្លាបោ
បឋមំ បត្តចីវរំ
ភិសិពិព្វោហនំ មញ្ចំ
បីឋំ ច ខេឡមល្លកំ
អបស្សេនាលោកេត្វា
ឧល្លោកំ កោណ្ឌ អាលោកំ
សង្ការំ ភិត្តិ សភូមញ្ញា
សេនា វិហារទានិយំ
បរិភោជនីយសមត្ថា
បដិភាគេ ច អត្ថរណោ
អាលោកេ អត្ថរណំ
បដិតោបានុមញ្ញោទិ(១)
បីឋំ ភិសិំ ជំសនំ
មល្លកំ អបស្សេនកំ(២)
បត្តចីវរំ ភូមិ ច
ចាត្ថុំ ទ្វារកោកនោ

១ ឱ. ម. បដិព្វកបល្លោ ៗ ២ ឱ. ម. អបស្សេនំ ៗ

(ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្ត) បើវិហារមានសម្រាម ភិក្ខុត្រូវបោសជម្រះចេញ កាលនឹងបោសសំអាតវិហារ ត្រូវនាំចេញ យកបាត្រនិងចីវរចេញជាមុន ទៅទុកដាក់ក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយកពូក ខ្នើយ គ្រែ តាំង កន្ថោរសម្រាប់ស្ដោះទឹកមាត់ ក្តារបង្អែក (ទៅដាក់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ) ត្រូវបោសអំពីពិដានជាមុនហើយសឹមបោសប្រដាប់បង្អួច បើជញ្ជាំងដែលគេបរិកម្មដោយថ្នាំមានពណ៌សម្បុរសៅហ្មង បើថ្មដែលគេធ្វើដោយវត្ថុមានពណ៌ខ្មៅសៅហ្មង ត្រូវជ្រលក់កំណាត់សំពត់ហើយសឹមជូត បើផ្ទះមិនបានធ្វើ ត្រូវប្រយ័ត្នហើយសឹមជូត ត្រូវប្រមូលសម្រាមទៅចាក់ចោល មិនត្រូវគោះសង្ឃាសនៈជិតភិក្ខុ ជិតវិហារ ជិតទឹកសម្រាប់ឆាន់ ជិតទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងទីខ្ពស់ទីក្បែរខ្យល់ ត្រូវគោះសង្ឃាសនៈក្នុងទីក្រោមខ្យល់ កម្រាលផែនដី ត្រូវហាលដំនៀរគ្រែ តាំង ពូក ខ្នើយ កម្រាលសម្រាប់អង្គុយ កន្ថោរសម្រាប់ស្ដោះទឹកមាត់ ជើងក្ដារបង្អែក (បើហាលរួចហើយត្រូវនាំយកទៅទុកក្នុងទីដ៏ដដែលវិញ) ត្រូវទុកដាក់បាត្រចីវរ តែមិនត្រូវទុកបាត្រក្នុងទីដែលមិនស្ងាត់ ត្រូវបត់ចីវរធ្វើជាយខាងនាយឲ្យជាប់ផ្នត់មកខាងអាយ

វត្តក្ខន្ធកៈ ឧទ្ទានគាថា

បុរត្ថិមា បច្ឆិមា ច
ទក្ខិណា អថ ឧត្តរា
សីតុណ្ហា ច ទិវា រត្តិ
បរិវេណញ្ច កោដ្ឋកោ
ឧបដ្ឋានគ្គិសាលា ច
វច្ចកុដី ច បានីយំ
អាចមកុម្ភី វុត្តា ច
ទុក្កដស្ស បរិមុចា
សិក្ខា ចឡោ បចីបញ្ច
ច វិវេ ច ច ជតោ(១)
យេន វុត្តំ បរិត្តំ
អាណ្ណាឋប ច បត្តយេ
បញ្ញាបេស្សំ មហាវីរោ
វត្តំ សេនាសនេ សុភំ ។
បកាសយមានា ឆ្នាំ

១ ខ. ម. សទ្ទានម្មោ បទ៌បញ្ចា វត្តក្ខន្ធកៃ ៩ ប៊ ៨១ ។

វត្តក្ខន្ធកៈ ឧទ្ទានគាថា

បើខ្យល់ប្រកបដោយធូលីបក់មកពីទិសខាងកើត ពីទិសខាងលិច ពីទិសខាងជើង ពីទិសខាងត្បូង ត្រូវបិទបង្អួចការពារខ្យល់ បើរដូវត្រជាក់ត្រូវបើកបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ បិទក្នុងវេលាយប់ បើរដូវក្តៅត្រូវបិទបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ បើកក្នុងវេលាយប់ បើបរិវេណ បន្ទប់ រោងឆាន់ រោងភ្លើង បង្គន់ (មានសម្រាមត្រូវបោសចេញ) ត្រូវដឹកលាងទឹកសម្រាប់ឆាន់ ទឹកទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ត្រូវដាក់ទឹកក្នុងក្អមសម្រាប់ផ្ទះ បើនៅជាមួយនឹងភិក្ខុចាស់ជាង មិនគាប់ប្រាប់លោកជាមុន កុំបង្រៀនបាលី កុំបង្រៀនអដ្ឋកថា កុំសួរប្រស្នាយបាលី កុំដើរដែរ កុំមកបង្រៀន កុំលក់ប្រាប់ កុំបើកបង្អួច កុំបិទបង្អួច បើចង្ក្រមជាមួយនឹងភិក្ខុចាស់ ភិក្ខុចាស់ចង្ក្រមក្នុងទីណា ភិក្ខុត្រូវចាស់ចង្ក្រមកុំឲ្យប៉ះដោយសង្ឃាដិភិក្ខុចាស់ឡើយ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធមានព្រះបន្ទូលថា ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺសេនាសនៈ តាំងទ្វារ (បានីយ) ៗ ហើយឆ្នាំងទឹកក្នុងតាំងទ្វារយត្រូវ ដាក់ស្រោចគ្រឿងផ្ទះដោយក្រដាស សម្រាប់អញនឹងភិក្ខុអាគន្តុកៈ

ឧច្ចិតព្វំ បេសលា ៗ

ជាតិកំ ចន្ទយេ ជត្តា

បរិកណ្ឌំ សេចេ ច

បរិវេណកោដ្ឋកា សាលា

ចុណ្ណមត្តិកាទោណិកាសុ

មុខំ បុរេតោ ច ទេវ

ជលេ ទុស្សូហាតិ សេខេ[១]

បូរេតា ខុទរំ មត្តា

ចិត្តាលុំ មត្តិ បីឋកំ

វិជ្ជាបេត្វា ជរភេក្ខា ច[២]

ថុត្ថិ ជន្តាឃរេ សុខេ ៗ

១ ន. ម. ខ ចវិ ទុស្សូហតិ សខេ ។ ២ ន. វិជ្ជាលេត្វា ឧបក្ខេ ។

ព្រះថេរៈទាំងឡាយត្រូវតែនៅចាំទាល់ណាស់ មិនបានទ្វារចេញមក ក៏ដួលផ្តួលទៅ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ក៏ពោលទោសឡើង ។ (ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា) បើផ្ទះកកកុញច្រើន គឺផ្ទះជាទីក្សោកាយ ភិក្ខុត្រូវចាក់ផេះពេល បើផ្ទះជាទីក្សោកាយ ទីលានខាងក្រៅបរិវេណ បន្ទប់ ទីទំ ពេទិកផ្ទះជាទីក្សោកាយ (មានសម្រាម ត្រូវបោសចេញ) ត្រូវស្ទុះត្រួ ហិត ត្រូវលាយដីស្អិត ត្រូវចាក់ទឹកក្នុងស្នុក ត្រូវលាបមុខដោយដីស្អិត ហើយបិទខ្ទាំងមុខតំក្រោយ ហើយសឹមចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីក្សោកាយ មិនត្រូវអង្គុយត្រៀកបៀតព្រះថេរៈ មិនត្រូវបាចយកភិក្ខុដោយសាសន៍. បើការធ្វើបាតកម្មបាន ត្រូវធ្វើបាតកម្មលំព្រះថេរៈ មិនត្រូវធ្វើកទឹកតីខាងមុខព្រះថេរៈ មិនត្រូវធ្វើកទឹកតំណើរវិក ត្រូវបើកផ្លៀវត្រៀកផ្លែដែលធុងទៅខ្ទីកទឹក ត្រូវលាងផ្ទះជាទីក្សោកាយដែលប្រឡាក់ដោយកក់ ត្រូវលាងស្នូកសម្រាប់ដាក់ដីស្អិត ហើយទុកដាក់តាំងសម្រាប់ផ្ទះជាទីក្សោកាយ លត់ក្តីង បិទទ្វារ ហើយសឹមដើរចៀសចេញទៅ នេះជាវត្តដែលព្រះតថាគតបានបញ្ញត្តទុកហើយ គឺផ្ទះជាទីក្សោកាយទាំងឡាយ ។

ហាចមេកំ យថាវុឌ្ឍំ

បវិសិតំ ច សហសា

ឧព្ភជិ និត្ថុនេ ទន្តំ

វច្ចំ បស្សាវ ខេឡញ្ច

ផរុសា កូបំ សហសា

ឧព្ភជិ ចបុ សេសេត្វា(១)

ពហិ អន្តោ ច ឧក្កាសេ

រជ្ជុ អតរោបនកោ(២)

សហសា ឧព្ភជិ បិធេ

និត្ថុនេ ភាជនំវច្ចំ(៣)

១ ឱ. សេសេន្ត ។ ម. សេសេន ។ ២ ឱ. ម. អតិហរេន្ត ។ ៣ ឱ. សហសា ឧព្ភជិត្វា និត្ថុនេ ភន្ទ វច្ចំ សហសា ឧព្ភជិ បិធេ និត្ថុនេ ភន្ទ វច្ចំ ។

រឿងភិក្ខុបន្ទោបង់ឧច្ចារៈហើយមិនជម្រះចេញ រឿងភិក្ខុបន្ទោបង់ឧច្ចារៈតាមលំដាប់ចាស់ទុំ ទើបព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យបន្ទោបង់ឧច្ចារៈតាមលំដាប់ដែលមកដល់ រឿងពួកភិក្ខុចូលទៅកាន់វច្ចកុដិដោយរហ័សពេកខ្លះ លើកស្បង់ចូលទៅខ្លះ បន្ទោបង់ឧច្ចារៈថ្ងូរខ្លះ ទំពារឈើស្ទន់បន្ទោបង់ឧច្ចារៈខ្លះ បន្ទោបង់ឧច្ចារៈខាងក្រៅឧច្ចារៈខ្លះ បន្ទោបង់បស្សាវៈ ខាងក្រៅបស្សាវៈខ្លះ ស្តោះទឹកមាត់ក្នុងទីបស្សាវៈខ្លះ កិតដោយឈើគគ្រើមខ្លះ ទំលាក់ឈើសម្រាប់កិតក្នុងរណ្តៅឧច្ចារៈខ្លះ ចេញពីវច្ចកុដិដោយរហ័សពេកខ្លះ លើកស្បង់ចេញមកខ្លះ ជម្រះឲ្យឮចបុចបុខ្លះ ឲ្យសល់ទឹកនៅក្នុងទីបំពង់សម្រាប់ជម្រះខ្លះ (ទើបព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តវត្ត) ភិក្ខុណាទៅកាន់វច្ចកុដិ ភិក្ខុនោះត្រូវលោគ្រហែមពីខាងក្រៅ ឯភិក្ខុដែលអង្គុយនៅខាងក្នុង ត្រូវគ្រហែមតប រឿងដាក់ចីវរលើស្នូចីវរ ឬខ្សែស្ពៀនចីវរ ហើយសឹមចូលទៅដោយសន្សឹម ៗ មិនត្រូវចូលទៅដោយរហ័សពេក មិនត្រូវលើកស្បង់ចូលទៅ ត្រូវឈរលើទ្រនាប់សម្រាប់បន្ទោបង់ឧច្ចារៈហើយសឹមលើកស្បង់ មិនត្រូវប្រឹងថ្ងូរបន្ទោបង់ឧច្ចារៈ មិនត្រូវទំពារឈើស្ទន់បន្ទោបង់ឧច្ចារៈ

ខែឃមិនកេ ពុល្យក្តោ

បស្សាំទេពជ្រុសា

ក្ជាំ ៥ រ័ង្ហតាពុកោ

ហាតិសហេសា ទុក្ខដី

តាទុកាយ ចប៉ុចប៉ុ

ដ សេស.យ បដិដ្ឋាន

គហោងា ង៉ែប៉ះង ង

រ័ក្ខកុដី ចរិកស្ដាំ

ដ៉ាវ៉ៃណាញ្ញ តោដ្ឋះតា

អាចមេង ៥ ទុខតាំ

វ៉ឆ្នាំ វ៉ុក្ខកុដី សុម ៗ

ទុំហាងា ឆ្កូកដ្ឋំ

ខែឃមីនក ផុល្យវុ

មិនត្រូវបោន្ទាបដីខ្សាច់ៈការក្រោម មិនត្រូវបោន្ទាបដីបស្សាៈ ការក្រោមបស្សាៈ មិនត្រូវស្តារទឹកមាត់ភ្លឺបសស្សាៈ មិនត្រូវភ្ជួរដោយឈើគ្រោក មិនត្រូវលាបឈើសម្រាប់ក៏ភ្លឺ ស្រោះខ្សាច់ ត្រូវឈើល្អបាច់សម្រាប់បោន្ទាបដីខ្សាច់ រួចសីមប៉ែងចុំនស្បូវ មិនត្រូវបញ្ចូលដោយស៊ាំសេក មិនត្រូវបើយស្ទង់ចេញមក ត្រូវឈើល្អបាច់សម្រាប់ជម្រះ ហើយសីមាសើយស្បូវ មិនត្រូវជម្រះឲ្យដូចបុចប៉ុ មិនត្រូវទុកទឹកឲ្យសល់នៅភ្លឺបំពង់សម្រាប់ជម្រះ ត្រូវឈើល្អបាច់សម្រាប់ជម្រះហើយសីមប៉ែងចុំន ត្រូវលាងវ៉ែក្តីដែលប្រឡាក់ បើគណ្ឋិសម្រាប់ដាក់ឈើសម្រាប់គិតពេញហើយ ត្រូវនាំយកទៅដាក់ទាល បើថ្ងៃគុដី លានថ្ងៃគុដី បរិវេណទីង ប្រើបមានសម្រាប ត្រូវធ្វាសរសៃកេចេញ ត្រូវដាក់ទឹកភ្លឺគួមសម្រាប់ជម្រះ (នេះ) ជាវត្តដែលព្រះពុទ្ធជាគ្រូអ្នកបញ្ញត្តទុក ក្នុងវ៉ែក្តុដីតាំងពីដើម ១ (រឿងព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តបង្ហាយវត្ត ជា) សង្ឃវ៉ែតាក្រូវក្រោកអំពីព្រឹកហើយដោរស្បូវដើររ៉ែ សំពត់ក្តាសន្តឹះធៀនល្អគ្មានរំហើយប្រុនខះឈើស្ងួត ប្រុះទុ

មុខោទកញ្ច អាសនំ

យាគុ ឧទកា ធោវិត្វា(១)

ឧទ្ធារព្យាបតាមកំ(២)

និវាសនា កាយពន្ធា

សគុណំ បត្តធោវនំ

បច្ឆា តិមណ្ឌលោ ចេវ

បរិមណ្ឌល ពន្ធនំ

សគុណំ ធោវិត្វា បច្ឆា

នាតិទូរេ បដិគ្គហ

ភណមានស្ស អាបត្តិ

បឋមាគន្ត្វាន អាសនំ

ឧទកំ បីឋ កថលិ

បច្ចុគ្គន្ត្វា និវាសនំ

១. ម. យាគុ ទទាំ ធោវិត្វា ។ ២ ឱ. ម. ឧទ្ធារព្ពបតាមជ ។

ទឹកលាងមុខ ក្រាលអាសនៈ ប្រគេនបបរ ប្រគេនទឹក ហើយទទួលយកភាជន៍ហើយលាងទុកដាក់ ត្រូវរៀបអាសនៈចេញ បើទីនោះមានសម្រាម ត្រូវបោសចេញ បើឧបជ្ឈាយ៍ចង់ចូលទៅកាន់ស្រុក សទ្ធិវិហារិកត្រូវប្រគេនស្បង់ទៅលោក ត្រូវប្រគេនវត្ថពន្ធចង្កេះ តម្រួតទុកសង្ឃាដិៈធិសង្ឃាដិប្រគេន ត្រូវលាងបាត្រដែលមានទឹក ដូចហើយសឹមប្រគេន បើឧបជ្ឈាយ៍ចង់បានជាបច្ឆាសមណៈ ត្រូវបិទបាំងមណ្ឌលបី គឺស្លៀកឲ្យជាបរិ-មណ្ឌល ត្រូវតែវត្ថពន្ធចង្កេះ យកម្រួតទុកសង្ឃាដិ និងសង្ក្រង់ កាត់តុំលាងបាត្រ ហើយកាន់យកទៅធ្វើជាបច្ឆាសមណៈចុះ មិនត្រូវដើរឆ្ងាយពេក មិនត្រូវដើរជិតពេក ត្រូវទទួលរបស់ដែលគេដាក់ក្នុងបាត្ររបស់ឧបជ្ឈាយ៍ បើឧបជ្ឈាយ៍កំពុងនិយាយ មិនត្រូវនិយាយស្ទាក់ បើឧបជ្ឈាយ៍និយាយពាក្យដែលជិតនឹងត្រូវអាបត្តិ ត្រូវហាម ត្រូវត្រឡប់ស្រុកមកមុន ហើយក្រាលអាសនៈទុក ត្រូវដំកល់ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងទ្រជើងដែលលាងហើយ និងទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើង ដែលមិនទាន់បានលាង ត្រូវក្រោកទទួលនូវបាត្រនិងចីវរ ត្រូវប្រគេនស្បង់ផ្លាស់

ឱតាបេ និទហេ កណ្ណេ
ឱភោគេ ភុញ្ជិតុំ ជលេ
បានីយំ ឧទកំ ដចំ
មុហុត្តំ ន ច និទហេ
បត្តចីវរំ ភូមិ ច
បារន្តំ ឱរភោគតោ
ឧទ្ធរេ បដិសាមេ ច
ឧក្លាបោ ច នហាយិតុំ
សីតំ ឧណ្ហំ ជន្តាឃរំ
ចុណ្ណំ មត្តិកាបិដ្ឋិតោ
បីឋំ ច ចីវរំ ចុណ្ណំ
មត្តិកាស្សហតំ មុខំ

ហើយទទួលយកស្បង់ដែលស្លៀកមកវិញ ត្រូវសំដិលចីវរក្នុងកំដៅថ្ងៃមួយស្របក់តែកុំទុកចីវរឲ្យយូរពេក ត្រូវបត់ចីវរកុំឲ្យបាក់កាត់កណ្ដាល ធ្វើក្លួចខ្នុងផ្នត់ចីវរ បើឧបជ្ឈាយ៍ចង់ឆាន់ ត្រូវបង្អោនបិណ្ឌបាតចូលទៅប្រគេន ត្រូវសួរទឹកឆាន់ ត្រូវប្រគេនទឹកហើយទទួលបាត្រ កាន់ឲ្យរាបស្រួល លាងហើយហាលក្នុងកំដៅថ្ងៃមួយស្របក់ តែកុំទុកយូរពេក ត្រូវទុកដាក់បាត្រនិងចីវរ មិនត្រូវទុកបាត្រក្នុងទីមិនស្អាត ត្រូវធ្វើជាយចីវរខាងនាយឲ្យជាផ្នត់បកខាងអាយ ហើយសឹមទុកដាក់ កាលឧបជ្ឈាយ៍ក្រោកឡើងហើយ ត្រូវសារអាសនៈចេញ ហើយរៀបទុកដាក់ទឹកត្រជាក់ទឹកក្ដៅ បើឧបជ្ឈាយ៍ចង់ស្រង់ទឹក ត្រូវចាត់ចែងទឹកស្រង់ បើឧបជ្ឈាយ៍ចង់ចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីក្ដៅកាយ ត្រូវសូនគ្រឿងលំអិតទុក ត្រូវលាយដីស្អិត ត្រូវកាន់យកតាំងសម្រាប់ផ្ទះជាទីក្ដៅកាយ ដើរទៅពីខាងក្រោយឧបជ្ឈាយ៍ ប្រគេនតាំងហើយ ទទួលយកចីវរមកដាក់ក្នុងទីសមគួរ ត្រូវប្រគេនគ្រឿងលំអិត ត្រូវប្រគេនដីស្អិត បើសទ្ធិ-វិហារិកគាប់ចិត្តចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីក្ដៅកាយ ត្រូវលាបមុខ

បុរតោ ថេរ បរំ ន ច[1]

បរិកម្មញ្ច ន ការយេ

បុរតោ ឋ ន ភេ ភត្តាន

ឋិតសេខបញ្ញាយ ច

ឋិតសេនញ្ច សព្វាដិ

ពីឋំ ក អាសនេន ច[2]

បាទោ ពីឋំ កថលិញ្ច

ជានីយេ ច្ចិសមុទ្ទោ

ឧក្ការបុស្សហំ សោតេយ្យ[3]

បត្តំ ចត្តីវរំ

និសីទនប្បច្ចត្ថរណំ

ភិសិ ពិម្ពោហនំ ច

មញ្ចំ បីឋំ បដិបាទំ

ខេឡមល្លកំ អបស្សេនផលកំ

១ ន. ម. ថេរំ ម. ១៣ ឆ ២ ន. ម. ពីឋំ អាសនេន ចេ ៣ ន. ន. ឧក្កាបំ សុគោណេយ្យ

ដោយជីវិត ហើយបិទភ្ជាក់ពីមុខពីក្រោយៈហើយសឹមចូលទៅ មិនត្រូវអង្គុយប្រៀតប្រៀតគ្នាជាដើម មិនត្រូវហាមឃាត់និងក្លិនដោយកាសៈ ត្រូវធ្វើបរិកម្មដល់ឧបជ្ឈាយ៍ក្នុងផ្ទះជាទីភ្លាគាយ កាលចង់បញ្ចេញអាចម៍ ត្រូវបិទភ្ជាក់ពីមុខពីក្រោយរួចសឹមចេញមកពីផ្ទះជាទីភ្លាគាយ ស្អំភ្លូកទឹកក៏ត្រូវធ្វើបរិកម្មដល់ឧបជ្ឈាយ៍ កាលសង្ឃហៅកន្ត្រួចហើយត្រូវទៀនមកមុខ ដុតខ្លួនឱ្យស្អុកទឹកហើយស្លៀកស្បង់រួចសឹមជូតទឹកអំពិលរបស់ឧបជ្ឈាយ៍ ត្រូវប្រគេនស្បង់សម្រាប់ស្លៀក ត្រូវប្រគេនសង្ឃាដី ត្រូវនាំយកតាំងមកមុខហើយក្រាលអាសនៈ ត្រូវដឹកលាងកណាស់ជើង តាំងជើងដែលលាងហើយ ជើងទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើងដែលមិនទាន់ជូតលាង សង្វៀ-ហៅតើត្រូវសួរឧបជ្ឈាយ៍ ដោយវិតក្ក ត្រូវឱ្យឧបជ្ឈាយ៍បញ្ចៀនឱបល់ ត្រូវឱ្យឧបជ្ឈាយ៍បញ្ចៀនអង្គុយ បើជាវមានសម្រាមត្រូវបោសសម្រាមចេញ កាលដឹងសំពត់ដោយត្រូវនាំយកបាត្រនិងចីវរចេញជាមុន ទៅទុកក្នុងទីសមគួរ កម្រាលសម្រាប់អង្គុយ ពូកទិនខ្នើយ គ្រែ តាំង ទ្រនាប់ជើងគ្រែ កន្ធោរសម្រាប់ស្តោះទឹកមាត់ ក្តារសម្រាប់ផ្អែក

ភុម្មសត្ថាខអាលោហំ

កេរុកា គោឡុគោគាគា

ភុម្មត្ថរណបដិឆាឆា

មញ្ចោ បីឋំ ពាឡ្ហបាដំ

និសីទនត្ថរណំ ខេឡ្យ

អបស្សេ បត្តចីវរំ

បុរត្ថិមា បច្ឆិមា ច[1]

ឧត្តរា អថ ទក្ខិណា

សីតុណ្ហេ ច ទិវា រត្តិ

បរិវេណញ្ច កោដ្ឋកោ

ឧបដ្ឋានគ្គិសាលា ច

វច្ចំ បានីយ កោដ្ឋកំ

---

១ ម. ម. បុរត្ថិ បច្ឆិមា ទោ ។

កម្រាលផែនដី សង្ហារិមការក ត្រូវនាំយកទៅទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ហើយការមានគ្រឿងស្មុគស្មាញ មានសៅហ្មងក៏ទាំងជាដើម ត្រូវបោសអំពីពិដានមកមុន ត្រូវដុសត្រៃបង្អួច បើជញ្ជាំងដែលគេបាចកម្បោរដោយផ្សិតឡើងហើយ ត្រូវប្រើទាមទាស់ហ្មង ត្រូវជ្រលក់កំណាត់សំពត់ជូតហើយសឹមជូត ត្រូវជូតផ្ទៃដែលគេធ្វើដោយក្រមានពណ៌ខ្មៅ បើផ្ទៃដែលគេមិនបានធ្វើត្រូវប្រោះទឹកហើយសឹមជូត កម្រាលផែនដី ត្រូវហាលថ្ងៃ គ្រែតាំង ពូកខ្នើយ កម្រាលសម្រាប់អង្គុយ កន្ទេលសម្រាប់ស្តោះទឹកមាត់ ខ្នើយសម្រាប់ផ្អែក ល្អសង្ហារិមការហាលថ្ងៃហើយត្រូវនាំយកទៅទុកក្នុងទីដដែលវិញ ត្រូវទុកដាក់បាត្រនិងចីវរ បើខ្យល់ប្រកបដោយធូលី បក់មកពីទិសខាងកើត ពីទិសខាងលិច ពីទិសខាងជើង ពីទិសខាងត្បូង (ត្រូវបិទបង្អួចខាងនោះចេញ) បើរដូវត្រជាក់ ត្រូវបើកបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ បិទក្នុងវេលាយប់ បើរដូវក្តៅ ត្រូវបិទបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ បើកក្នុងវេលាយប់ បរិវេណ ខ្លោង រោងឆាន់ រោងភ្លើង ទីនវច្ចកុដិ បើមានសម្រាម សង្ហារិមការត្រូវបោសសម្រាមចេញ ត្រូវដំកល់ទឹកសម្រាប់ឆាន់ ដំកល់ទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់

អាចមអនភិរតិ

កុក្កុច្ចំ ទិដ្ឋិគារ គរុ[១]

មូលមានត្តអព្ភានំ

តជ្ជនីយំ និយស្សកំ

បព្វាជំ បដិសារណី

ឧក្ខេបញ្ញ កតំ យត្តំ

ធោវេ កាតព្វរជនំ[២]

រជេ សម្បរិវត្តកំ

បត្តញ្ច ចីវរញ្ចាបិ

បរិក្ខារញ្ច ឆេទនំ

បរិកម្មំ វេយ្យាវច្ចំ

បច្ឆា បិណ្ឌំ បវេសនា[៣]

ន សុសានំ ទិសា ចេវ

យាវជីវំ ឧបដ្ឋហេ

សទ្ធិវិហារិកានេតំ

វត្តុបជ្ឈាយកេសុមេ[៤] ។

---

១ ឱ. ម. អាចមំ អនភិរតិ កុក្កុច្ចំ ទិដ្ឋិ ខករុ ។ ២ ឱ. កាតព្វរជនា ។ ម. ធោវនំ ។ ៣ ឱ. ម. បិណ្ឌំ បវេសនំ ។ ៤ ឱ. ម. វត្តុបជ្ឈាយកេសុមេ ។

ត្រូវតាក់ទឹកក្នុងក្អមសម្រាប់ជម្រះ ។ បើឧបជ្ឈាយ៍កើតសេចក្តីអផ្សុក ត្រូវជួយរម្ងាប់សេចក្តីអផ្សុករបស់ឧបជ្ឈាយ៍ ត្រូវជួយបន្ទោបង់សេចក្តីសង្ស័យរបស់ឧបជ្ឈាយ៍ ត្រូវជួយដោះទិដ្ឋិរបស់ឧបជ្ឈាយ៍ ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយដល់ឧបជ្ឈាយ៍ ដែលត្រូវគរុកាបត្តិ ដែលគួរដល់មូលាយបដិកស្សនៈ ដែលគួរដល់មានត្ត ដែលគួរដល់អព្ភាន បើសង្ឃធ្វើ តជ្ជនីយកម្មក្តី និយស្សកម្មក្តី បព្វាជនីយកម្មក្តី បដិសារណីយកម្មក្តី ឧក្ខេបនីយកម្មក្តី សទ្ធិវិហារិកត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយ ត្រូវលាងចីវររបស់ឧបជ្ឈាយ៍ ត្រូវធ្វើចីវររបស់ឧបជ្ឈាយ៍ ត្រូវស្ងោរគ្រឿងជ្រលក់ ត្រូវជ្រលក់ចីវរ ប្រុងប្រយ័ត្នឲ្យសព្វល្អ មិនត្រូវទទួលបាត្រ ចីវរ បរិក្ខារ កោរសក់ ទទួលកម្ម ធ្វើវេយ្យាវច្ចៈ ធ្វើជាបច្ឆាសមណៈរបស់ភិក្ខុឯទៀត មិនត្រូវឲ្យបិណ្ឌបាតដល់ភិក្ខុណាមួយឡើយ មិនតាំងលាឧបជ្ឈាយ៍ មិនត្រូវចូលទៅកាន់ស្រុក មិនត្រូវចូលទៅកាន់ព្រៃស្មសាន មិនត្រូវចៀសចេញទៅកាន់ទិស បើឧបជ្ឈាយ៍គិលាន ត្រូវបម្រើព្យាបាលអស់ជីវិត នេះជាឧបជ្ឈាយវត្តដែលព្រះតថាគតបញ្ញត្តទុក ចំពោះសទ្ធិវិហារិកទាំងឡាយ ។

ទុកំ ឧសាសន ពុទ្ធសា
មុទ្ធា បត្តញ្ច ចីវរំ
បរិក្ខារំ គិលានោ ច
ន បច្ឆាសមណោ ភវេ
ឧបជ្ឈាយេសុ យាវតា[១]
យំ ការណីយេសុបិ
សទ្ធិវិហារិកេ វត្តា
ឥទំ អន្តេវាសិកេ
អាគន្តុកេសុ យាវតា
បុន អាវាសិកេសុ ច ។
គមិកានុមោទនេ តថា
ភត្តគ្គេ បិណ្ឌចារិកេ
អារញ្ញកេសុ យំ វត្តំ
យំ ច សេនាសនេសុបិ
ជន្តាឃរេ វច្ចកុដី
ឧបជ្ឈា សទ្ធិវិហារិកេ

---
១ ឱ. ម. យាវតា ។

(រឿងព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តសទ្ធិវិហារិកវត្តថា) ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវសង្គ្រោះអនុគ្រោះសទ្ធិវិហារិក ដោយឧទ្ទេស ដោយពាក្យប្រដៅ ដោយបាលី ដោយអដ្ឋកថា ត្រូវឲ្យបាត្រ ឲ្យចីវរ ឲ្យបរិក្ខារ បើសទ្ធិវិហារិកមានជម្ងឺ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវថែទាំ ឧបជ្ឈាយ៍មិនត្រូវធ្វើជាបច្ឆាសមណៈរបស់សទ្ធិវិហារិក ក្នុងឧបជ្ឈាយ៍វត្ត សទ្ធិវិហារិកត្រូវប្រព្រឹត្តយ៉ាងណា សូម្បីក្នុងអាចរិយវត្ត អន្តេវាសិកក៏ត្រូវប្រព្រឹត្តយ៉ាងនោះដែរ សទ្ធិវិហារិកវត្ត ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវប្រព្រឹត្តយ៉ាងណា អន្តេវាសិកវត្ត អាចារ្យត្រូវប្រព្រឹត្តយ៉ាងនោះដែរ ។ ក្នុងខន្ធកៈនេះមានរឿង ១៩ មានវត្ត ១៤ គឺ

អាគន្តុកវត្ត ១ អាវាសិកវត្ត ១ គមិកវត្ត ១ អនុមោទនាវត្ត ១ ភត្តគ្គវត្ត ១ បិណ្ឌចារិកវត្ត ១ អារញ្ញិកវត្ត ១ សេនាសនវត្ត ១ ជន្តាឃរវត្ត ១ វច្ចកុដិវត្ត ១ ឧបជ្ឈាយវត្ត ១ សទ្ធិវិហារិកវត្ត ១

វគ្គទុកេ ទុក្ខគាថា

អាចរិយេសុ យំ វត្តំ
តថេវ អន្តេវាសិកេ
បត្តុចរីសត់វត្ត
វត្តា ភោជនេ[1] ខុទ្ទកេ
វត្តំ អបរិបូរេន្តោ[2]
ន សីលំ បរិបូរតិ
អសុទ្ធសីលោ ទុប្បញ្ញោ
ចិត្តេកគ្គំ ន វិន្ទតិ
វិក្ខិត្តចិត្តោ នេកគ្គោ
សម្មា ធម្មំ ន បស្សតិ
អបស្សមានោ សទ្ធម្មំ
ទុក្ខា ន បរិមុច្ចតិ ។
យំ វត្តំ បរិបូរេន្តោ
សីលម្បិ បរិបូរតិ
វិសុទ្ធសីលោ សប្បញ្ញោ
ចិត្តេកគ្គម្បិ វិន្ទតិ

១ ម. សោធនេ ។ ២ ម. អបរិបូរេន្តា ។

វគ្គទុកៈ ទុក្ខគាថា

អាចរិយវត្ត ១ អន្តេវាសិកវត្ត ១ ភិក្ខុណាមិនញុំាំងវត្ត ឲ្យពេញបរិបូណ៌ទេ សីលរបស់ភិក្ខុនោះ ក៏មិនពេញ បរិបូណ៌ដែរ ភិក្ខុណាមានសីលមិនបរិសុទ្ធ ខ្សត់ប្រាជ្ញា ភិក្ខុនោះក៏មិនបាននូវឯកគ្គតាចិត្តឡើយ ភិក្ខុណាមានចិត្តរវើរវាយ មានអារម្មណ៍រាយមាយ ភិក្ខុនោះនឹងមិនបានឃើញ ព្រះសទ្ធម្មដោយប្រពៃ កាលបើភិក្ខុណា មិនបានឃើញ ព្រះសទ្ធម្មហើយ ភិក្ខុនោះនឹងមិនបានរួចផុតចាកទុក្ខ ។ ភិក្ខុណា បានញុំាំងវត្តណាមួយ ឲ្យពេញបរិបូណ៌ហើយ សីលរបស់ភិក្ខុនោះក៏ពេញបរិបូណ៌ ភិក្ខុណា មានសីល បរិសុទ្ធ ប្រកបដោយប្រាជ្ញា ភិក្ខុនោះរមែងបាននូវឯកគ្គតាចិត្ត

អវិក្ខិត្តចិត្តោ ឯកគ្គោ
សម្មា ធម្មំ វិបស្សតិ
សម្បស្សមានោ សទ្ធម្មំ
ទុក្ខា សោ បមុច្ចតិ ។
តស្មា ហិ វត្តំ បូរេយ្យ
ជិនបុត្តោ វិចក្ខណោ
ឱវាទំ ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស
តតោ និព្វានមេហិតិ ។

ភិក្ខុណាមានចិត្តមិនរវើរវាយ មានអារម្មណ៍តែមួយ ភិក្ខុនោះទើបបានឃើញច្បាស់នូវធម៌ដោយប្រពៃ កាលបើឃើញច្បាស់នូវព្រះសទ្ធម្ម (ដោយប្រពៃហើយ) ភិក្ខុនោះទើបបានផុតចាកសេចក្តីទុក្ខ ។ ព្រោះហេតុនោះ ភិក្ខុដែលជាបុត្តនៃព្រះជិនស្រី ជាអ្នកមានប្រាជ្ញាពិចារណាឃើញច្បាស់នូវឱវាទនៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ គប្បីបំពេញវត្តឲ្យពេញលេញ នឹងបានសម្រេចនូវព្រះនិព្វាន ក្នុងលំដាប់នោះឯង ។

បាតិមោក្ខដ្ឋបនក្ខន្ធកំ

[៣៣៣] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ បុព្វារាមេ មិគារមាតុ បាសាទេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភគវា តទហុបោសថេ ភិក្ខុសង្ឃបរិវុតោ និសិន្នោ ហោតិ ។ អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ អភិក្កន្តាយ រត្តិយា និក្ខន្តេ បឋមេ យាមេ ឧដ្ឋាយាសនា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា យេន ភគវា តេនញ្ជលឹ បណាមេត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច អភិក្កន្តា ភន្តេ រត្តិ និក្ខន្តោ បឋមោ យាមោ ចិរនិសិន្នោ ភិក្ខុសង្ឃោ ឧទ្ទិសតុ ភន្តេ ភគវា ភិក្ខូនំ បាតិមោក្ខន្តិ ។ ឯវំ វុត្តេ ភគវា តុណ្ហី អហោសិ ។ ទុតិយម្បិ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ អភិក្កន្តាយ រត្តិយា និក្ខន្តេ មជ្ឈិមេ យាមេ ឧដ្ឋាយាសនា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា យេន ភគវា តេនញ្ជលឹ បណាមេត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច អភិក្កន្តា ភន្តេ រត្តិ និក្ខន្តោ មជ្ឈិមោ យាមោ ចិរនិសិន្នោ

បាតិមោក្ខដ្ឋបនក្ខន្ធកៈ

(៣៦៩) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ក្នុងប្រាសាទមិគារមាតាក្នុងបុព្វារាម ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង នាថ្ងៃបណ្ណរសីឧបោសថនោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គង់ (ក្នុងវេលាឧបោសថ) មានភិក្ខុសង្ឃចោមរោម ។ លុះវេលាកន្លងបឋមយាមកន្លងទៅហើយ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ធ្វើឧត្តរាសង្គៈឆៀងស្មាម្ខាង លើកអញ្ជលីប្រណម្យចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ហើយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន វេលាកន្លងបឋមយាម កន្លងទៅហើយ ភិក្ខុសង្ឃអង្គុយយូរហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សំដែងបាតិមោក្ខ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ កាលដែលព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ក្រាបបង្គំទូលយ៉ាងនេះហើយ ព្រះមានព្រះភាគក៏គង់ស្ងៀម ។ កាលបើវេលាកន្លងមជ្ឈិមយាមកន្លងទៅហើយ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ក្រោកចាកអាសនៈធ្វើឧត្តរាសង្គៈឆៀងស្មាម្ខាង លើកអញ្ជលីប្រណម្យចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ហើយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ អស់វារៈជាគំរប់ពីរដងទៀតថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន វេលាកន្លងមជ្ឈិមយាមកន្លងទៅហើយ ភិក្ខុសង្ឃអង្គុយយូរហើយ

ភិក្ខុសង្ឃោ ឧទ្ទិសតុ ភន្តេ ភគវា ភិក្ខូនំ បាតិមោក្ខន្តិ ។ ទុតិយម្បិ ខោ ភគវា តុណ្ហី អហោសិ ។ តតិយម្បិ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ អភិក្កន្តាយ រត្តិយា និក្ខន្តេ បច្ឆិមេ យាមេ ឧទ្ធស្តេ(១) អរុណេ នន្ទិមុខិយា រត្តិយា ឧដ្ឋាយាសនា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា យេន ភគវា តេនញ្ជលឹ បណាមេត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច អភិក្កន្តា ភន្តេ រត្តិ និក្ខន្តោ បច្ឆិមោ យាមោ ឧទ្ធស្តោ អរុណោ នន្ទិមុខី រត្តិ ចិរនិសិន្នោ ភិក្ខុសង្ឃោ ឧទ្ទិសតុ ភន្តេ ភគវា ភិក្ខូនំ បាតិមោក្ខន្តិ ។ អបរិសុទ្ធា អានន្ទ បរិសាតិ ។

(១០៦) អថខោ អាយស្មតោ មហាមោគ្គល្លានស្ស ឯតទហោសិ កំ នុ ខោ ភគវា បុគ្គលំ សន្ធាយ ឯវមាហ អបរិសុទ្ធា អានន្ទ បរិសាតិ ។ អថខោ អាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ សព្វាវន្តំ ភិក្ខុសង្ឃំ ចេតសា ចេតោ

១ ឱទ្ធតេ ។

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងបាតិមោក្ខដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គង់ស្ងៀម អស់វារៈជាគំរប់ពីរដង ។ លុះវេលារាត្រីបច្ឆិមយាមកន្លងទៅហើយ រាត្រីក៏ប្រាកដដូចជាមានមុខស្រស់ (បំព្រង) ក្នុងពេលដែលអរុណរះឡើង ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ហើយធ្វើឧត្តរាសង្គៈឆៀងស្មាម្ខាង លើកអញ្ជលីប្រណម្យចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ហើយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ជាគំរប់បីដងទៀតថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន វេលារាត្រីបច្ឆិមយាមកន្លងទៅហើយ អរុណក៏រះហើយ រាត្រីក៏ប្រាកដដូចជាមានមុខស្រស់ហើយ ភិក្ខុសង្ឃក៏អង្គុយចាំយូរហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សំដែងបាតិមោក្ខដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលអានន្ទ បរិសទ្យមិនបរិសុទ្ធទេ ។

(១០៦) គ្រានោះ ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សំដៅយកបុគ្គលណាហ្ន៎ បានជាទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលអានន្ទ បរិសទ្យមិនបរិសុទ្ធទេយ៉ាងនេះ ។ គ្រានោះ ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ ស្ទង់មើលចិត្ត (របស់សង្ឃ) ដោយចិត្ត

បរិច្ច មនសាកាសិ ។ អទ្ទសា ខោ អាយស្មា មហា-មោគ្គល្លានោ តំ បុគ្គលំ ទុស្សីលំ បាបធម្មំ អសុចិសង្ក-ស្សរសមាចារំ បដិច្ឆន្នកម្មន្តំ អស្សមណំ សមណបដិញ្ញំ អព្រហ្មចារឹ ព្រហ្មចារិបដិញ្ញំ អន្តោបូតឹ អវស្សុតំ កសម្ពុ-ជាតំ មជ្ឈេ ភិក្ខុសង្ឃស្ស និសិន្នំ ទិស្វាន យេន សោ បុគ្គលោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា តំ បុគ្គលំ ឯតទវោច ឧដ្ឋេហិ អាវុសោ ទិដ្ឋោសិ ភគវតា នត្ថិ តេ ភិក្ខូហិ សទ្ធឹ សំវាសោតិ ។ ឯវំ វុត្តេ សោ បុគ្គលោ តុណ្ហី អហោសិ ។ ទុតិយម្បិ ខោ អាយស្មា មហាមោគ្គ-ល្លានោ តំ បុគ្គលំ ឯតទវោច ឧដ្ឋេហិ អាវុសោ ទិដ្ឋោសិ ភគវតា នត្ថិ តេ ភិក្ខូហិ សទ្ធឹ សំវាសោតិ ។ ទុតិយម្បិ ខោ សោ បុគ្គលោ តុណ្ហី អហោសិ ។ តតិយម្បិ ខោ អាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ តំ បុគ្គលំ ឯតទវោច

(របស់លោក) ហើយធ្វើទុកក្នុងចិត្តចំពោះភិក្ខុសង្ឃទាំងអស់នោះ ។ ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ បានឃើញបុគ្គលទ្រុស្តសីលនោះ មានធម៌លាមក មានមារយាទមិនល្អ គួរឲ្យគេរង្កៀស មានការងារកំបាំងទុក មិនមែនជាសមណៈ តែប្តេជ្ញាខ្លួនជាសមណៈ មិនប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ប្រសើរ តែប្តេជ្ញាខ្លួនថាជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ប្រសើរ ស្អុយក្នុង មានចិត្តជោកជាំដោយរាគៈ កខ្វក់ដូចសម្រាម អង្គុយនៅក្នុងកណ្តាលភិក្ខុសង្ឃ លុះឃើញហើយ ក៏ចូលទៅរកបុគ្គលនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ពោលពាក្យនេះចំពោះបុគ្គលនោះថា ម្នាលអាវុសោ អ្នកចូរក្រោកចេញ ដ្បិតព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បានឃើញអ្នកឯងច្បាស់ហើយ អ្នកមិនបាននៅរួមរួមជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយហើយ ។ កាលដែលព្រះមហាមោគ្គ-ល្លានពោលយ៉ាងនេះ បុគ្គលនោះក៏នៅស្ងៀម ។ ព្រះមហាមោគ្គ-ល្លានដ៏មានអាយុ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងបុគ្គលនោះជាគំរប់ពីរដងទៀតថា ម្នាលអាវុសោ អ្នកចូរក្រោកចេញ ដ្បិតព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បានឃើញអ្នកច្បាស់ហើយ អ្នកមិនបាននៅរួម ជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយហើយ ។ បុគ្គលនោះក៏នៅស្ងៀមអស់វារៈពីរដងទៀត ។ ព្រះមហាមោគ្គ-ល្លានដ៏មានអាយុ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងបុគ្គលនោះជាគំរប់បីដងទៀត

ឧដ្ឋេហិ អាវុសោ ទិដ្ឋោសិ ភគវតា នត្ថិ តេ ភិក្ខូហិ សទ្ធឹ សំវាសោតិ ។ តតិយម្បិ ខោ សោ បុគ្គលោ តុណ្ហី អហោសិ ។ អថខោ អាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ តំ បុគ្គលំ ពាហាយំ គហេត្វា ពហិទ្វារកោដ្ឋកា[1] និក្ខាមេត្វា សូចិឃដិកំ ទត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច និក្ខាមិតោ សោ ភន្តេ បុគ្គលោ មយា បរិសុទ្ធា បរិសា ឧទ្ទិសតុ ភន្តេ ភគវា ភិក្ខូនំ បាតិមោក្ខន្តិ ។ អច្ឆរិយំ[2] មោគ្គល្លាន អព្ភុតំ មោគ្គល្លាន យាវ ពាហាគហណាបិ នាម សោ មោឃបុរិសោ អាគមិស្សតីតិ ។

(១០៣) អថខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អដ្ឋិមេ ភិក្ខវេ មហាសមុទ្ទេ អច្ឆរិយា អព្ភុតា ធម្មា យេ ទិស្វា ទិស្វា អសុរា មហាសមុទ្ទេ អភិរមន្តិ ។ កតមេ អដ្ឋ ។ មហាសមុទ្ទោ ភិក្ខវេ អនុបុព្វនិន្នោ អនុបុព្វពោណោ

១ យារ ពហិទ្វារកោដ្ឋកាតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។ ២ អច្ឆរិយំ ភោតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

ថា អាវុសោ អ្នកចូរក្រោកចេញ ព្រោះព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បានឃើញអ្នកឯងច្បាស់ហើយ អ្នកឯងមិនបាននៅរួមជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយហើយ ។ ឯបុគ្គលនោះក៏នៅស្ងៀម សេចក្តីដដែលទៀត ។ គ្រានោះ ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ ក៏ចាប់ដៃបុគ្គលនោះទាញចេញទៅខាងក្រៅក្លោងទ្វារ ហើយសៀតគន្លឹះបិទទ្វារ រួចចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយបានក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន បុគ្គល (ទ្រុស្តសីល) នោះ ខ្ញុំព្រះអង្គបានបណ្តេញឲ្យចេញទៅហើយ បរិសទ្យបរិសុទ្ធហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមព្រះអង្គទ្រង់សំដែងបាតិមោក្ខដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលមោគ្គល្លាន (ហេតុនេះ) អស្ចារ្យណាស់ មិនធ្លាប់កើតមានទេ ម្នាលមោគ្គល្លាន មោឃបុរសនោះមិនគប្បីនឹងមកចាប់តែគេចាប់ទាញដៃ (បណ្តេញចេញដូច្នេះ) សោះ ។

(១០៣) គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងមហាសមុទ្រមានធម្មជាតមិនដែលកើត គួរអស្ចារ្យ ៨ យ៉ាងនេះ ដែលពួកអសុរឃើញហើយៗ តែងត្រេកអរក្នុងមហាសមុទ្រ ។ ធម្មជាតគួរអស្ចារ្យ ៨ យ៉ាងដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មហាសមុទ្រ មានទំនាប តាមលំដាប់ មានទីជម្រាល តាមលំដាប់

អនុបុព្វបព្ភារោ ន អាយតកេនេវ បបាតោ យម្បិ ភិក្ខវេ មហាសមុទ្ទោ អនុបុព្វនិន្នោ អនុបុព្វបោណោ អនុបុព្វបព្ភារោ ន អាយតកេនេវ បបាតោ អយំ ភិក្ខវេ មហាសមុទ្ទេ បឋមោ អច្ឆរិយោ អព្ភុតោ ធម្មោ យំ ទិស្វា ទិស្វា អសុរា មហាសមុទ្ទេ អភិរមន្តិ ។

(១១៦) បុន ចបរំ ភិក្ខវេ មហាសមុទ្ទោ ឋិតធម្មោ វេលំ នាតិវត្តតិ យម្បិ ភិក្ខវេ មហាសមុទ្ទោ ឋិតធម្មោ វេលំ នាតិវត្តតិ អយម្បិ(១) ភិក្ខវេ មហាសមុទ្ទេ ទុតិយោ អច្ឆរិយោ អព្ភុតោ ធម្មោ យំ ទិស្វា ទិស្វា អសុរា មហាសមុទ្ទេ អភិរមន្តិ ។

(១១៧) បុន ចបរំ ភិក្ខវេ មហាសមុទ្ទោ ន មតេន កុណបេន សំវសតិ យំ ហោតិ មហាសមុទ្ទេ មតំ កុណបំ តំ ខិប្បញ្ញេវ តីរំ វាហេតិ ថលំ ឧស្សារេតិ(២)

១ [illegible] ។ ម. ក. [illegible] ។ ២ ។ ប. ឧស្សារេតិ ។

មានទីទេរទៅដោយលំដាប់ មិនមែនចោតស្រឡៅតែម្តងដូចជាអន្លង់ទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯមហាសមុទ្រដែលមានទំនាបដោយលំដាប់ មានទីជម្រាលដោយលំដាប់ មានទីទេរទៅដោយលំដាប់ មិនមែនចោតស្រឡៅតែម្តងដូចជាអន្លង់ទេ ដោយធម្មតាណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម្មតាមិនដែលកើត គួរអស្ចារ្យទី ១ ក្នុងមហាសមុទ្រ ដែលពួកអសុរឃើញហើយ តែងរីករាយ ក្នុងមហាសមុទ្រ ។

[១១៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃនៅមានទៀត មហាសមុទ្រមានទឹកតាំងនៅនឹងជាធម្មតា មិនដែលឡើងហួសច្រាំងទៅបានទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មហាសមុទ្រតែងមានទឹកតាំងនៅនឹងជាធម្មតា មិនដែលឡើងហួសច្រាំងបានឡើយ ដោយធម្មតាណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម្មតាមិនដែលកើតមាន គួរអស្ចារ្យទី ២ ក្នុងមហាសមុទ្រ ដែលពួកអសុរឃើញហើយ តែងរីករាយ ក្នុងមហាសមុទ្រ ។

[១១៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃនៅមានទៀត មហាសមុទ្រមិនដែលមានសាកសពស្លាប់នៅរួមបានទេ បើសាកសពស្លាប់ណាមានក្នុងមហាសមុទ្រ រលកតែងបក់សាកសពស្លាប់នោះទៅកាន់ច្រាំង ជាប់ឡើងទៅលើគោកមួយរំពេច ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯមហាសមុទ្រមិនដែលមានសាកសពស្លាប់នៅរួមបាន បើសាកសពណា មានក្នុង

យម្បិ ភិក្ខវេ មហាសមុទ្ទោ ន មតេន កុណបេន សំវសតិ យំ ហោតិ មហាសមុទ្ទេ មតំ កុណបំ តំ ខិប្បញ្ញេវ តីរំ វាហេតិ ថលំ ឧស្សារេតិ អយម្បិ ភិក្ខវេ មហាសមុទ្ទេ តតិយោ អច្ឆរិយោ អព្ភុតោ ធម្មោ យំ ទិស្វា ទិស្វា អសុរា មហាសមុទ្ទេ អភិរមន្តិ ។

[១១៦] បុន ចបរំ ភិក្ខវេ យា កាចិ មហានទិយោ សេយ្យថីទំ គង្គា យមុនា អចិរវតី សរភូ មហី តា មហាសមុទ្ទំ បត្វា ជហន្តិ បុរិមានិ នាមគោត្តានិ មហាសមុទ្ទោត្វេវ សង្ខ្យំ[១] គច្ឆន្តិ យម្បិ ភិក្ខវេ យា កាចិ មហានទិយោ សេយ្យថីទំ គង្គា យមុនា អចិរវតី សរភូ មហី តា មហាសមុទ្ទំ បត្វា ជហន្តិ បុរិមានិ នាមគោត្តានិ មហាសមុទ្ទោត្វេវ សង្ខ្យំ គច្ឆន្តិ អយម្បិ ភិក្ខវេ មហាសមុទ្ទេ ចតុត្ថោ អច្ឆរិយោ អព្ភុតោ ធម្មោ យំ ទិស្វា ទិស្វា អសុរា មហាសមុទ្ទេ អភិរមន្តិ ។

[១១៧] បុន ចបរំ ភិក្ខវេ យា កាចិ លោកេ សវន្តិយោ[២] មហាសមុទ្ទំ អប្បេន្តិ យា ច អន្តលិក្ខា ធារា

១ ឱ. ម. សង្ខំ ។ ២ ឱ. ម. យា ច លោកេ សវន្តិយោ ។

មហាសមុទ្រ រលកតែងបក់បោកសាកសពស្លាប់នោះទៅត្រើយ ដាក់ឡើងទៅលើគោកមួយរំពេច ដោយធម្មតាណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម្មតាមិនដែលកើត គួរអស្ចារ្យ ទី៣ ក្នុងមហាសមុទ្រ ដែលពួកអសុរឃើញហើយ តែងរីករាយ ក្នុងមហាសមុទ្រ ។

[១១៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃទៅមានតទៅទៀត ទន្លេធំៗ ទាំងឡាយណានីមួយ ដូចជាទន្លេគង្គា យមុនា អចិរវតី សរភូ មហី ទន្លេទាំងនោះ កាលបើហូរទៅដល់មហាសមុទ្រហើយ តែងលះបង់នាមនិងគោត្រដើម(របស់ខ្លួន)ហើយដល់នូវការរាប់បញ្ចូលថា មហាសមុទ្រតែម្យ៉ាង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទន្លេធំទាំងឡាយណានីមួយ ដូចជាទន្លេគង្គា យមុនា អចិរវតី សរភូ មហី ទន្លេទាំងនោះកាលបើហូរទៅដល់មហាសមុទ្រហើយ តែងលះបង់នាមនិងគោត្រដើម(របស់ខ្លួន)ហើយដល់នូវការរាប់បញ្ចូលថា មហាសមុទ្រតែម្យ៉ាង ដោយធម្មតាណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម្មតា មិនដែលកើត គួរអស្ចារ្យ ទី៤ ក្នុងមហាសមុទ្រដែលពួកអសុរឃើញហើយ តែងរីករាយ ក្នុងមហាសមុទ្រ ។

[១១៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃទៅមានតទៅទៀត ទឹកទន្លេទាំងឡាយណានីមួយ ក្នុងលោក ដែលហូរស្រោចទៅកាន់មហាសមុទ្រក្តី ឬទឹកភ្លៀងទាំងឡាយណា ដែលហូរធ្លាក់ចុះមកពីអាកាសក្តី

បបតន្តិ ន តេន មហាសមុទ្ទស្ស ឩនត្តំ វា បូរត្តំ វា បញ្ញាយតិ យម្បិ ភិក្ខវេ យា កាចិ លោកេ សវន្តិយោ មហាសមុទ្ទំ អប្បេន្តិ យា ច អន្តលិក្ខា ធារា បបតន្តិ ន តេន មហាសមុទ្ទស្ស ឩនត្តំ វា បូរត្តំ វា បញ្ញាយតិ អយម្បិ ភិក្ខវេ មហាសមុទ្ទេ បញ្ចមោ អច្ឆរិយោ អព្ភុតោ ធម្មោ យំ ទិស្វា ទិស្វា អសុរា មហាសមុទ្ទេ អភិរមន្តិ ។

[១១៨] បុន ចបរំ ភិក្ខវេ មហាសមុទ្ទោ ឯករសោ លោណរសោ យម្បិ ភិក្ខវេ មហាសមុទ្ទោ ឯករសោ លោណរសោ អយម្បិ ភិក្ខវេ មហាសមុទ្ទេ ឆដ្ឋោ អច្ឆ-រិយោ អព្ភុតោ ធម្មោ យំ ទិស្វា ទិស្វា អសុរា មហា-សមុទ្ទេ អភិរមន្តិ ។

[១១៩] បុន ចបរំ ភិក្ខវេ មហាសមុទ្ទោ ពហុរតនោ អនេករតនោ តត្រិមានិ រតនានិ សេយ្យថីទំ មុត្តា មណិ វេឡុរិយោ សង្ខោ សិលា បវាឡំ រជតំ ជាតរូបំ លោហិតង្កោ មសារគល្លំ យម្បិ ភិក្ខវេ មហាសមុទ្ទោ

មហាសមុទ្រក៏មិនប្រាកដជាស្រក ឬពេញដោយទឹកទន្លេនិង ទឹកភ្លៀងនោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទឹកទន្លេទាំងឡាយណានីមួយក្នុងលោក ដែលហូរទៅកាន់មហាសមុទ្រក្តី ១-ទឹកភ្លៀងទាំងឡាយណា ដែលហូរធ្លាក់ចុះមកពីអាកាសក្តី មហាសមុទ្រក៏មិនប្រាកដជាស្រកឬពេញ ដោយទឹកទន្លេនិង ទឹកភ្លៀងទាំងនោះ ដោយហេតុណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម្មតាមិនដែលកើត គួរអស្ចារ្យ ទី ៥ ក្នុងមហាសមុទ្រ ដែលពួកអសុរឃើញហើយ តែងរីករាយ ក្នុងមហាសមុទ្រ ។

(១១៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃនៅមានតទៅទៀត មហា-សមុទ្រមានរសតែមួយ គឺរសប្រៃ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មហាសមុទ្រ តែងមានរសតែមួយ គឺរសប្រៃ ដោយហេតុណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម្មតាមិនដែលកើត គួរអស្ចារ្យ ទី ៦ ក្នុងមហាសមុទ្រ ដែលពួកអសុរឃើញហើយ តែងរីករាយ ក្នុងមហាសមុទ្រ ។

(១១៩) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃនៅមានតទៅទៀត មហា-សមុទ្រមានរតនៈ (ទ្រព្យជាគ្រឿងពេញចិត្ត) ច្រើនយ៉ាង មិនមែនមានតែរតនៈមួយទេ ឯរតនៈទាំងនេះដែលមានក្នុងមហាសមុទ្រនោះ គឺកែវមុក្តា កែវមណី កែវពិទូរ្យ ស័ង្ខ សិលា កែវប្រពាឡ ប្រាក់ មាស កែវក្រហម (ត្បូងទទឹម) និងកែវមរកត ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មហាសមុទ្រ

ពហុរតនោ អនេករតនោ តត្រិមានិ រតនានិ សេយ្យថីទំ មុត្តា មណិ វេឡុរិយោ សង្ខោ សិលា បវាឡំ រជតំ ជាតរូបំ លោហិតង្គោ មសារគល្លំ អយម្បិ ភិក្ខវេ មហា-សមុទ្ទេ សត្តមោ អច្ឆរិយោ អព្ភុតោ ធម្មោ យំ ទិស្វា ទិស្វា អសុរា មហាសមុទ្ទេ អភិរមន្តិ ។

(១៦០) បុន ចបរំ ភិក្ខវេ មហាសមុទ្ទោ មហតំ ភូតានំ អាវាសោ តត្រិមេ ភូតា តិមិ តិមិង្គលោ តិមិតិមិង្គលោ មហាតិមិង្គលោ(១) អសុរា នាគា គន្ធព្វា សន្តិ មហាសមុទ្ទេ យោជនសតិកាបិ អត្តភាវា ទ្វិយោជន-សតិកាបិ អត្តភាវា តិយោជនសតិកាបិ អត្តភាវា ចតុ-យោជនសតិកាបិ អត្តភាវា បញ្ចយោជនសតិកាបិ អត្តភាវា យម្បិ ភិក្ខវេ មហាសមុទ្ទោ មហតំ ភូតានំ អាវាសោ តត្រិមេ ភូតា តិមិ តិមិង្គលោ តិមិតិមិង្គលោ មហាតិមិង្គលោ អសុរា នាគា គន្ធព្វា សន្តិ

១ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ មហាតិមិង្គលោតិ បាឋោ ន ទិស្សតិ ។

មានរតនៈច្រើនយ៉ាង មិនមែនមានតែមួយ. ម្យ៉ាងទៀត រតនៈទាំងនេះ ដែលមាននៅក្នុងមហាសមុទ្រនោះ គឺកែវមុក្តា កែវមណី កែវពិទូរ្យ ស័ង្ខ សិលា កែវប្រពាឡ ប្រាក់ មាស កែវក្រហម និងកែវមារកត ដោយធម្មតាណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម្មតាមិនដែលកើត គួរអស្ចារ្យ ទី ៧ ក្នុងមហាសមុទ្រដែលពួកអសុរឃើញហើយ ត្រេកអរ ក្នុងមហាសមុទ្រ ។

(១៦០) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃនៅមានតទៅទៀត មហាសមុទ្រជាទីនៅអាស្រ័យនៃពួកសត្វធំៗ ជាច្រើន ពួកសត្វធំៗ ទាំងនេះ (តែងនៅ) ក្នុងមហាសមុទ្រនោះ គឺត្រីឈ្មោះតិមិ ឈ្មោះតិមិង្គល ឈ្មោះតិមិតិមិង្គល ឈ្មោះមហាតិមិង្គល និងពួកអសុរ នាគ គន្ធព្វ ដែលមានអត្តភាព ១ រយយោជន៍ខ្លះ មានអត្តភាព ២ រយយោជន៍ខ្លះ មានអត្តភាព ៣ រយយោជន៍ខ្លះ មានអត្តភាព ៤ រយយោជន៍ខ្លះ មានអត្តភាព ៥ រយយោជន៍ខ្លះ នៅក្នុងមហាសមុទ្រ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មហាសមុទ្រជាទីនៅអាស្រ័យនៃពួកសត្វធំៗ ជាច្រើន ពួកសត្វធំៗ ទាំងនេះ ក្នុងមហាសមុទ្រនោះ គឺត្រីឈ្មោះតិមិ ឈ្មោះតិមិង្គល ឈ្មោះតិមិតិមិង្គល ឈ្មោះមហាតិមិង្គល និងពួកអសុរ នាគ គន្ធព្វ ដែលមាន

មហាសមុទ្ទេ យោជនសតិកាបិ អត្តភាវា ។ បេ ។ បញ្ចយោជនសតិកាបិ អត្តភាវា អយម្បិ ភិក្ខវេ មហាសមុទ្ទេ អដ្ឋមោ អច្ឆរិយោ អព្ភុតោ ធម្មោ យំ ទិស្វា ទិស្វា អសុរា មហាសមុទ្ទេ អភិរមន្តិ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ មហាសមុទ្ទេ អដ្ឋ អច្ឆរិយា អព្ភុតា ធម្មា យេ ទិស្វា ទិស្វា អសុរា មហាសមុទ្ទេ អភិរមន្តិ ។

(១៦១) ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេ អដ្ឋ អច្ឆរិយា អព្ភុតា ធម្មា យេ ទិស្វា ទិស្វា ភិក្ខូ ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេ អភិរមន្តិ ។ កតមេ អដ្ឋ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ មហាសមុទ្ទោ អនុបុព្វនិន្នោ អនុបុព្វបោណោ អនុបុព្វបព្ភារោ ន អាយតកេនេវ បបាតោ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេ អនុបុព្វសិក្ខា អនុបុព្វកិរិយា អនុបុព្វបដិបទា ន អាយតកេនេវ អញ្ញាបដិវេធោ យម្បិ ភិក្ខវេ ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេ អនុបុព្វសិក្ខា អនុបុព្វកិរិយា អនុបុព្វបដិបទា ន អាយតកេនេវ អញ្ញាបដិវេធោ អយំ ភិក្ខវេ ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេ បឋមោ អច្ឆរិយោ អព្ភុតោ ធម្មោ យំ ទិស្វា ទិស្វា ភិក្ខូ ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេ អភិរមន្តិ ។

អត្តភាព ១ រយយោជន៍ខ្លះ ។ បេ ។ មានអត្តភាព ៥ រយយោជន៍ខ្លះ តែងនៅក្នុងមហាសមុទ្រ ដោយសភាពណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាសភាពមិនដែលកើត គួរអស្ចារ្យ ទី ៨ ក្នុងមហាសមុទ្រ ដែលពួកអសុរៈឃើញហើយ តែងរីករាយ ក្នុងមហាសមុទ្រ ។

(១៦១) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងធម្មវិន័យនេះ មានសភាពមិនដែលកើត គួរអស្ចារ្យ ៨ ប្រការ ដែលភិក្ខុទាំងឡាយឃើញហើយ តែងត្រេកអរ ក្នុងធម្មវិន័យនេះ ដូចមហាសមុទ្រដែរ ។ សភាពគួរអស្ចារ្យ ៨ ប្រការនោះដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងធម្មវិន័យនេះ មានការសិក្សាដោយលំដាប់ មានកិច្ចដែលត្រូវធ្វើដោយលំដាប់ មានសេចក្តីប្រតិបត្តិដោយលំដាប់ មិនមែនបានត្រាស់ដឹងព្រះអរហត្តផលតែម្តងទេ ដូចមហាសមុទ្រ ដែលមានទំនាបដោយលំដាប់ មានទីជម្រាលដោយលំដាប់ មានទីទេរទៅដោយលំដាប់ មិនមែនចោតជ្រោះតែម្តងដូចអណ្តូងទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងធម្មវិន័យនេះ តែងមានការសិក្សាដោយលំដាប់ មានកិច្ចដែលត្រូវធ្វើដោយលំដាប់ មានសេចក្តីប្រតិបត្តិដោយលំដាប់ មិនមែនបានត្រាស់ដឹងព្រះអរហត្តផលតែម្តង ដោយសភាពណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាសភាពមិនដែលកើត គួរអស្ចារ្យ ទី ១ ក្នុងធម្មវិន័យនេះ ដែលភិក្ខុទាំងឡាយឃើញហើយ តែងត្រេកអរក្នុងធម្មវិន័យនេះ ។

(១៦៦) សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ មហាសមុទ្ទោ ឋិតធម្មោ វេលំ នាតិវត្តតិ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ យំ មយា សាវកានំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ តំ មម សាវកា ជីវិតហេតុបិ នាតិក្កមន្តិ យម្បិ ភិក្ខវេ យំ មយា សាវកានំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ តំ មម សាវកា ជីវិតហេតុបិ នាតិក្កមន្តិ អយម្បិ ភិក្ខវេ ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេ ទុតិយោ អច្ឆរិយោ អព្ភុតោ ធម្មោ យំ ទិស្វា ទិស្វា ភិក្ខូ ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេ អភិរមន្តិ ។

(១៦៧) សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ មហាសមុទ្ទោ ន មតេន កុណបេន សំវសតិ យំ ហោតិ មហាសមុទ្ទេ មតំ កុណបំ តំ ខិប្បញ្ញេវ តីរំ វាហេតិ ថលំ ឧស្សារេតិ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ យោ សោ បុគ្គលោ ទុស្សីលោ បាបធម្មោ អសុចិសង្កស្សរសមាចារោ បដិច្ឆន្នកម្មន្តោ អស្សមណោ សមណបដិញ្ញោ អព្រហ្មចារី ព្រហ្មចារិបដិញ្ញោ អន្តោបូតិ អវស្សុតោ កសម្ពុជាតោ ន តេន សង្ឃោ សំវសតិ ខិប្បញ្ញេវ នំ សន្និបតិត្វា

(១៦៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សិក្ខាបទណា ដែលតថាគតបានបញ្ញត្តដល់សាវ័កទាំងឡាយហើយ ពួកសាវ័កនៃតថាគត សូម្បីមានហេតុដល់ជីវិត ក៏មិនហ៊ានប្រព្រឹត្តកន្លងសិក្ខាបទនោះឡើយ ដូចមហាសមុទ្រ ដែលមានទឹកតាំងនៅនឹងជាធម្មតា មិនដែលឡើងហួសច្រាំងទៅបាន ដូច្នោះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សិក្ខាបទណាដែលតថាគតបានបញ្ញត្តដល់សាវ័កទាំងឡាយហើយ ពួកសាវ័កនៃតថាគត សូម្បីមានហេតុដល់ជីវិត ក៏មិនហ៊ានប្រព្រឹត្តកន្លងសិក្ខាបទនោះ ដោយសភាពណា នេះជាសភាពមិនដែលកើត គួរអស្ចារ្យ ទី ២ ក្នុងធម្មវិន័យនេះ ដែលពួកភិក្ខុឃើញហើយ តែងត្រេកអរ ក្នុងធម្មវិន័យនេះ ។

(១៦៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលណា ជាមនុស្សទ្រុស្តសីល មានធម៌អាក្រក់ មានមារយាទមិនល្អគួរគេរង្កៀស មានអំពើអាក្រក់បិទបាំងទុក មិនមែនជាសមណៈ តែប្ដេជ្ញាខ្លួនថាជាសមណៈ មិនមែនជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ប្រសើរ តែប្ដេជ្ញាខ្លួនថាជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ប្រសើរ ស្អុយក្នុង មានចិត្តជោគជាំដោយរាគៈ កកើតដូចសម្រាម សង្ឃនៅរួមជាមួយនឹងបុគ្គលនោះមិនបាន សង្ឃប្រជុំគ្នាទាញយកបុគ្គលនោះចេញមួយរំពេច បុគ្គលនោះ

ឧក្ខិបតិ កិញ្ចាបិ សោ ហោតិ មជ្ឈេ ភិក្ខុសង្ឃស្ស និសិន្នោ អថខោ សោ អារកាវ សង្ឃម្ហា សង្ឃោ ច តេន ។ យម្បិ ភិក្ខវេ យោ សោ បុគ្គលោ ទុស្សីលោ បាបធម្មោ អសុចិសង្កស្សរសមាចារោ បដិច្ឆន្នកម្មន្តោ អស្សមណោ សមណបដិញ្ញោ អព្រហ្មចារី ព្រហ្មចារិបដិញ្ញោ អន្តោបូតិ អវស្សុតោ កសម្ពុជាតោ ន តេន សង្ឃោ សំវសតិ ខិប្បមេវ នំ សន្និបតិត្វា ឧក្ខិបតិ កិញ្ចាបិ សោ ហោតិ មជ្ឈេ ភិក្ខុសង្ឃស្ស និសិន្នោ អថខោ អារកាវ សង្ឃម្ហា សង្ឃោ ច តេន អយម្បិ ភិក្ខវេ ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេ តតិយោ អច្ឆរិយោ អព្ភុតោ ធម្មោ យំ ទិស្វា ទិស្វា ភិក្ខូ ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេ អភិរមន្តិ ។

បើទុកជាអង្គុយនៅក្នុងកណ្ដាលភិក្ខុសង្ឃក៏ពិតមែន បុគ្គលនោះក៏ឈ្មោះថានៅឆ្ងាយអំពីសង្ឃ ចំណែកខាងសង្ឃ ក៏ឈ្មោះថានៅឆ្ងាយអំពីបុគ្គលនោះ ដូចមហាសមុទ្រ មិនដែលមានសាកសពស្លាប់នៅរួមផង បើសាកសពស្លាប់ណាមួយដែលមាន ក្នុងមហាសមុទ្រ មហាសមុទ្រតែងបោកបក់សាកសពនោះទៅកាន់ត្រើយ ដាក់ឡើងទៅលើគោកមួយរំពេច ដូច្នេះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលណាជាអ្នកទ្រុស្ដសីល មានធម៌អាក្រក់ មានមារយាទមិនល្អ គួរឲ្យគេរង្កៀស បិទបាំងអំពើអាក្រក់ខ្លួន មិនមែនជាសមណៈ តែប្ដេជ្ញាខ្លួនថាជាសមណៈ មិនមែនជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ប្រសើរ តែប្ដេជ្ញាខ្លួនថាជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ប្រសើរ ស្អុយក្នុង មានចិត្តជោកដោយរាគៈ កខ្វក់ដូចសម្រាម សង្ឃនៅរួមជាមួយនឹងបុគ្គលនោះមិនបាន សង្ឃតែងប្រជុំគ្នាទាញយកបុគ្គលនោះចេញមួយរំពេច បុគ្គលនោះបើទុកជាអង្គុយនៅក្នុងកណ្ដាលភិក្ខុសង្ឃ ដោយពិត បុគ្គលនោះក៏ឈ្មោះថានៅឆ្ងាយអំពីសង្ឃ ចំណែកខាងសង្ឃក៏ឈ្មោះថានៅឆ្ងាយអំពីបុគ្គលនោះ ដោយសភាពណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាសភាពមិនដែលកើត គួរអស្ចារ្យ ទី ៣ ក្នុងធម្មវិន័យនេះ ដែលពួកភិក្ខុឃើញហើយ តែងត្រេកអរ ក្នុងធម្មវិន័យនេះ ។

(៦៤៤) សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ យា កាចិ មហានទិយោ សេយ្យថីទំ គង្គា យមុនា អចិរវតី សរភូ មហី តា មហាសមុទ្ទំ បត្តា ជហន្តិ បុរិមានិ នាមគោត្តានិ មហាសមុទ្ទោត្វេវ សង្ខ្យំ[១] គច្ឆន្តិ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ចត្តារោមេ វណ្ណា ខត្តិយា ព្រាហ្មណា វេស្សា សុទ្ទា តេ តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជិត្វា ជហន្តិ បុរិមានិ នាមគោត្តានិ សមណា សក្យបុត្តិយោត្វេវ សង្ខ្យំ[១] គច្ឆន្តិ យម្បិ ភិក្ខវេ ចត្តារោ វណ្ណា ខត្តិយា ព្រាហ្មណា វេស្សា សុទ្ទា តេ តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជិត្វា ជហន្តិ បុរិមានិ នាមគោត្តានិ សមណា សក្យបុត្តិយោត្វេវ សង្ខ្យំ[១] គច្ឆន្តិ អយម្បិ ភិក្ខវេ ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេ ចតុត្ថោ អច្ឆរិយោ អព្ភុតោ ធម្មោ យំ ទិស្វា ទិស្វា ភិក្ខូ ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេ អភិរមន្តិ ។

១– ម. សង្ខំ ។

(៦៤៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វណ្ណៈ ៤ ពួកនេះ គឺ ខត្តិយៈ ១ ព្រាហ្មណ៍ ១ វេស្សៈ ១ សុទ្ទៈ ១ វណ្ណៈទាំងនោះចេញចាកផ្ទះមកបួសក្នុងធម្មវិន័យ ដែលតថាគតសំដែងហើយ រមែងលះបង់នាមនិងគោត្រដើម (របស់ខ្លួន) ហើយដល់នូវការរាប់ថាជាសមណសក្យបុត្តិយ៍តែម្យ៉ាង ដូចទន្លេធំ ៗ ទាំងឡាយ គឺទន្លេ គង្គា យមុនា អចិរវតី សរភូ មហី ទន្លេទាំងនោះ កាលហូរទៅដល់មហាសមុទ្រហើយ តែងលះបង់នាមនិងគោត្រដើម (របស់ខ្លួន) ហើយដល់នូវការរាប់ថាជាមហាសមុទ្រតែម្យ៉ាង ដូច្នោះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វណ្ណៈទាំង ៤ ពួកនេះ គឺ ខត្តិយៈ ១ ព្រាហ្មណ៍ ១ វេស្សៈ ១ សុទ្ទៈ ១ វណ្ណៈទាំងនោះចេញចាកផ្ទះមកបួសក្នុងធម្មវិន័យ ដែលតថាគតសំដែងហើយ ក៏រមែងលះបង់នាមនិងគោត្រដើម (របស់ខ្លួន) ហើយដល់នូវការរាប់ថាជាសមណសក្យបុត្តិយ៍តែម្យ៉ាង ដោយសភាពណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាសភាពមិនដែលកើត គួរអស្ចារ្យ ទី ៤ ក្នុងធម្មវិន័យនេះ ដែលពួកភិក្ខុឃើញហើយ រមែងត្រេកអរ ក្នុងធម្មវិន័យនេះ ។

(១៦៨) សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ យា កាចិ លោកេ សវន្តិយោ មហាសមុទ្ទំ អប្បេន្តិ យា ច អន្តលិក្ខា ធារា បបតន្តិ ន តេន មហាសមុទ្ទស្ស ឩនត្តំ វា បូរត្តំ វា បញ្ញាយតិ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ពហូ ចេបិ ភិក្ខូ អនុបាទិសេសាយ និព្ពានធាតុយា បរិនិព្ពាយន្តិ ន តេន និព្ពានធាតុយា ឩនត្តំ វា បូរត្តំ វា បញ្ញាយតិ យម្បិ ភិក្ខវេ ពហូ ចេបិ ភិក្ខូ អនុបាទិសេសាយ និព្ពានធាតុយា បរិនិព្ពាយន្តិ ន តេន និព្ពានធាតុយា ឩនត្តំ វា បូរត្តំ វា បញ្ញាយតិ អយម្បិ ភិក្ខវេ ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេ បញ្ចមោ អច្ឆរិយោ អព្ភុតោ ធម្មោ យំ ទិស្វា ទិស្វា ភិក្ខូ ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេ អភិរមន្តិ ។

(១៦៩) សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ មហាសមុទ្ទោ ឯករសោ លោណរសោ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ អយំ ធម្មវិនយោ ឯករសោ វិមុត្តិរសោ យម្បិ ភិក្ខវេ ។ បេ ។ វិមុត្តិរសោ អយម្បិ ភិក្ខវេ ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេ ឆដ្ឋោ អច្ឆរិយោ អព្ភុតោ ធម្មោ យំ ទិស្វា ទិស្វា ភិក្ខូ ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេ អភិរមន្តិ ។

(១៦៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពោះបើពួកភិក្ខុច្រើនរូប បរិនិព្វាន ដោយអនុបាទិសេសនិព្វានធាតុ និព្វានធាតុក៏មិនប្រាកដជាខូចឬពេញ ដោយភិក្ខុទាំងនោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចទឹកទន្លេទាំងឡាយណានីមួយក្នុងលោក ដែលហូរស្រោចចុះទៅកាន់មហាសមុទ្រក្ដី ទឹកភ្លៀងទាំងឡាយណា ដែលហូរចុះមកពីអាកាសក្ដី មហាសមុទ្រក៏មិនប្រាកដជាស្រកឬពេញដោយទឹកនោះ ដូច្នោះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាពួកភិក្ខុច្រើនរូប បរិនិព្វាន ដោយអនុបាទិសេសនិព្វានធាតុ និព្វានធាតុក៏មិនប្រាកដជាខូចឬពេញ ដោយភិក្ខុទាំងនោះ ដោយសភាពណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាសភាពមិនដែលកើត គួរអស្ចារ្យ ទី ៥ ក្នុងធម្មវិន័យនេះ ដែលពួកភិក្ខុឃើញហើយ តែងត្រេកអរ ក្នុងធម្មវិន័យនេះ ។

(១៦៩) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម្មវិន័យនេះមានរសតែមួយ គឺវិមុត្តិរស ដូចមហាសមុទ្រដែលមានរសតែមួយ គឺរសប្រៃ ដូច្នោះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ។ បេ ។ គឺវិមុត្តិរស ដោយសភាពណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាសភាពមិនដែលកើត គួរអស្ចារ្យ ទី ៦ ក្នុងធម្មវិន័យនេះ ដែលពួកភិក្ខុឃើញហើយ តែងត្រេកអរ ក្នុងធម្មវិន័យនេះ ។

[១៤៧] សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ មហាសមុទ្ទោ ពហុរតនោ អនេករតនោ តត្រិមានិ រតនានិ សេយ្យថីទំ មុត្តា មណិ វេឡុរិយោ សង្ខោ សិលា បវាឡំ រជតំ ជាតរូបំ លោហិតង្គោ មសារគល្លំ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ អយំ ធម្មវិនយោ ពហុរតនោ អនេករតនោ តត្រិមានិ រតនានិ សេយ្យថីទំ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា ចត្តារោ សម្មប្បធានា ចត្តារោ ឥទ្ធិបាទា បញ្ចិន្ទ្រិយានិ បញ្ច ពលានិ សត្ត ពោជ្ឈង្គា អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ យម្បិ ភិក្ខវេ អយំ ធម្មវិនយោ ពហុរតនោ អនេករតនោ តត្រិមានិ រតនានិ សេយ្យថីទំ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា ។ បេ ។ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ អយម្បិ ភិក្ខវេ ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេ សត្តមោ អច្ឆរិយោ អព្ភុតោ ធម្មោ យំ ទិស្វា ទិស្វា ភិក្ខូ ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេ អភិរមន្តិ ។

[១៤៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម្មវិន័យនេះ មានរតនៈ (គឺជាទីរីករាយ) ច្រើនយ៉ាង មិនមែនមានត្រឹមតែមួយប៉ុណ្ណោះទេ រតនៈនេះក្នុងធម្មវិន័យនោះ គឺសតិប្បដ្ឋាន ៤ សម្មប្បធាន ៤ ឥទ្ធិបាទ ៤ ឥន្ទ្រិយ ៥ ពលៈ ៥ ពោជ្ឈង្គ ៧ និងមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដែលជាផ្លូវដ៏ប្រសើរ ដូចមហាសមុទ្រ មានរតនៈ (ទ្រព្យជាគ្រឿងរីករាយ) ច្រើនយ៉ាង មិនមែនមានតែមួយទេ រតនៈទាំងនេះក្នុងមហាសមុទ្រនោះ គឺកែវមុក្តា កែវមណី កែវពិទូរ្យ ស័ង្ខ សិលា កែវប្រពាឡ ប្រាក់ មាស កែវក្រហម (ត្បូងទទឹម) និងកែវមរកត ដូច្នោះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម្មវិន័យនេះ មានរតនៈច្រើនយ៉ាង មិនមែនមានត្រឹមតែមួយទេ រតនៈទាំងនេះក្នុងធម្មវិន័យនោះ គឺ សតិប្បដ្ឋាន ៤ ។ បេ ។ និងមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដែលជាផ្លូវដ៏ប្រសើរដោយសភាពណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាសភាពមិនដែលកើត គួរអស្ចារ្យ ទី ៧ ក្នុងធម្មវិន័យនេះ ដែលពួកភិក្ខុឃើញហើយ តែងត្រេកអរ ក្នុងធម្មវិន័យនេះ ។

[១៨៨] សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ មហាសមុទ្ទោ មហតំ ភូតានំ អាវាសោ តត្រិមេ ភូតា តិមិ ។បេ។ អសុរា នាគា គន្ធព្វា សន្តិ មហាសមុទ្ទេ យោជនសតិកាបិ អត្តភាវា ទ្វិយោជនសតិកាបិ អត្តភាវា តិយោជនសតិកាបិ អត្តភាវា ចតុយោជនសតិកាបិ អត្តភាវា បញ្ចយោជនសតិកាបិ អត្តភាវា ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ អយំ ធម្មវិនយោ មហតំ ភូតានំ អាវាសោ តត្រិមេ ភូតា សោតាបន្នោ សោតាបត្តិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ សកទាគាមិ(១) សកទាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ អនាគាមី អនាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបន្នោ អរហា អរហត្តាយ បដិបន្នោ យម្បិ ភិក្ខវេ អយំ ធម្មវិនយោ មហតំ ភូតានំ អាវាសោ តត្រិមេ ភូតា សោតាបន្នោ ។បេ។ អរហត្តាយ បដិបន្នោ អយម្បិ ភិក្ខវេ ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេ អដ្ឋមោ អច្ឆរិយោ អព្ភុតោ ធម្មោ យំ ទិស្វា ទិស្វា ភិក្ខូ ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេ អភិរមន្តិ

១ ឱ. ម. សកទាគាមី ។

(១៨៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម្មវិន័យនេះជាទីនៅអាស្រ័យនៃពួកបុគ្គលធំៗ ជាច្រើន បុគ្គលទាំងនេះក្នុងធម្មវិន័យនោះ គឺ សោតាបន្នបុគ្គល និងបុគ្គលដែលកំពុងប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសោតាបត្តិផល សកិទាគាមិបុគ្គលនិងបុគ្គលដែលកំពុងប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសកិទាគាមិផល អនាគាមិបុគ្គលនិងបុគ្គលដែលកំពុងប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនាគាមិផល អរហន្តនិងបុគ្គលដែលកំពុងប្រតិបត្តិដើម្បី (ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់) នូវអរហត្តផល ដូចមហាសមុទ្រ ដែលជាទីនៅអាស្រ័យនៃពួកសត្វធំៗ ជាច្រើន ឯពួកសត្វទាំងនេះក្នុងមហាសមុទ្រនោះ គឺត្រីឈ្មោះតិមិ ។បេ។ និងពួកអសុរ នាគ គន្ធព្វ ដែលមានអត្តភាព ១ រយយោជន៍ខ្លះ មានអត្តភាព ២ រយយោជន៍ខ្លះ មានអត្តភាព ៣ រយយោជន៍ខ្លះ មានអត្តភាព ៤ រយយោជន៍ខ្លះ មានអត្តភាព ៥ រយយោជន៍ខ្លះ ដែលមាននៅក្នុងមហាសមុទ្រដូច្នោះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម្មវិន័យនេះ ជាទីនៅអាស្រ័យនៃពួកបុគ្គលធំៗ ជាច្រើន ពួកបុគ្គលទាំងនេះ ក្នុងធម្មវិន័យនោះ គឺសោតាបន្នបុគ្គល ។បេ។ និងបុគ្គលដែលកំពុងប្រតិបត្តិ ដើម្បី(ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់)នូវអរហត្តផលដោយសភាពណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាសភាពមិនធ្លាប់កើត គួរអស្ចារ្យ ទី ៨ ក្នុងធម្មវិន័យនេះ ដែលពួកភិក្ខុឃើញហើយ តែងត្រេកអរក្នុងធម្មវិន័យនេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេ អដ្ឋ អច្ឆរិយា អព្ភុតា ធម្មា យេ ទិស្វា ទិស្វា ភិក្ខូ ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេ អភិរមន្តីតិ ។

[១៦៩] អថខោ ភគវា ឯតមត្ថំ វិទិត្វា តាយំ វេលាយំ ឥមំ ឧទានំ ឧទានេសិ

ឆន្នមតិវស្សតិ[១] វិវដំ នាតិវស្សតិ
តស្មា ឆន្នំ វិវរេថ ឯវន្តំ នាតិវស្សតីតិ ។

[១៧០] អថខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ន ទានាហំ ភិក្ខវេ ឥតោ បរំ ឧបោសថំ ករិស្សាមិ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិស្សាមិ តុម្ហេវ ទានិ ភិក្ខវេ ឥតោ បរំ ឧបោសថំ ករេយ្យាថ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ អដ្ឋានមេតំ ភិក្ខវេ អនវកាសោ យំ តថាគតោ អបរិសុទ្ធាយ បរិសាយ ឧបោសថំ ករេយ្យ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសេយ្យ

១ ម. សុឆន្នមតិវស្សតិ ។

នេះឯងហើយដែលហៅថាអព្ភូតមិនដែលកើត គួរអស្ចារ្យ ៨ ប្រការក្នុងធម៌វិន័យនេះ ដែលពួកភិក្ខុឃើញហើយ ៗ តែងត្រេកអរ ក្នុងធម៌វិន័យនេះ ។

[១៦៩] គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបច្បាស់សេចក្ដីនុ៎ះហើយ ទ្រង់បន្លឺនូវឧទាននេះ ក្នុងវេលានោះថា

ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិហើយបិទបាំងអាបត្តិទុក រមែងត្រូវអាបត្តិដទៃ
ទៀត ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិហើយ បើកអាបត្តិ មិនត្រូវអាបត្តិដទៃ
ទៀតទេ ព្រោះហេតុនោះ កាលបើភិក្ខុ(ណាមួយ)ត្រូវអាបត្តិ
ហើយបិទបាំងអាបត្តិទុក ភិក្ខុ(នោះ) ត្រូវបើកអាបត្តិចេញ
ធ្វើយ៉ាងនេះ ទើបមិនត្រូវអាបត្តិនោះទៀតឡើយ ។

[១៧០] លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងកាលឥឡូវនេះ តាំងអំពីថ្ងៃនេះទៅមុខ តថាគតនឹងមិនធ្វើឧបោសថ មិនសំដែងបាតិមោក្ខទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងកាលឥឡូវនេះ ចាប់ដើមអំពីថ្ងៃនេះទៅមុខ ពួកអ្នកទាំងឡាយ នាំគ្នាធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខចុះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខជាមួយនឹងបរិស័ទមិនបរិសុទ្ធដោយហេតុណា ហេតុនុ៎ះមិនមែនជាទីតាំង មិនមែនជាឱកាស

ន ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុនា(១) សាបត្តិកេន បាតិមោក្ខំ សោតព្វំ យោ សុណេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ យោ សាបត្តិកោ បាតិមោក្ខំ សុណាតិ តស្ស បាតិមោក្ខំ ឋបេតុំ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឋបេតព្វំ ។ តទហុបោសថេ ចាតុទ្ទសេ វា បណ្ណរសេ វា តស្មឹ បុគ្គលេ សម្មុខីភូតេ សង្ឃមជ្ឈេ ឧទាហរិតព្វំ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមោ បុគ្គលោ សាបត្តិកោ តស្ស បាតិមោក្ខំ ឋបេមិ ន តស្មឹ សម្មុខីភូតេ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វន្តិ ។ ឋបិតំ ហោតិ បាតិមោក្ខន្តិ ។

[១៨៩] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ន អម្ហេ កោចិ ជានាតីតិ សាបត្តិកាវ បាតិមោក្ខំ សុណន្តិ ។ ថេរា ភិក្ខូ បរចិត្តវិទុនោ ភិក្ខូនំ អារោចេន្តិ ឥត្ថន្នាមោ ច ឥត្ថន្នាមោ ច អាវុសោ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ន អម្ហេ កោចិ ជានាតីតិ សាបត្តិកាវ បាតិមោក្ខំ សុណន្តីតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ថេរា កិ-

១ ឧ. ម. បោត្ថកេសុ ភិក្ខុនាតិ បទំ ន បញ្ញាយតិ ។

(ល្មមនឹងធ្វើបានទេ) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយវិញទៀត ភិក្ខុដែលមានអាបត្តិ មិនត្រូវស្តាប់បាតិមោក្ខទេ ភិក្ខុណាស្តាប់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យឃាត់បាតិមោក្ខដល់ភិក្ខុដែលមានអាបត្តិ ហើយមកស្តាប់បាតិមោក្ខ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុត្រូវឃាត់ (បាតិមោក្ខ) យ៉ាងនេះឯង ។ គឺថ្ងៃចាតុទ្ទសីឬបណ្ណរសី ។ ក្នុងឧបោសថនោះ កាលបើមានបុគ្គល គឺ ភិក្ខុនោះមក គង់នៅចំពោះមុខ ភិក្ខុគប្បីប្រកាសកណ្តាលជំនុំសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ។ បុគ្គលឈ្មោះនេះ ជាអ្នកមានអាបត្តិ ខ្ញុំនឹងឃាត់បាតិមោក្ខដល់បុគ្គលនោះ កាលបើបុគ្គលនោះនៅក្នុងទីចំពោះមុខ សង្ឃមិនគួរសំដែងបាតិមោក្ខទេ ។ សង្ឃឈ្មោះថា ឃាត់បាតិមោក្ខហើយ ។

[១៨៩] ក្នុងសម័យនោះ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ សុទ្ធតែជាអ្នកមានអាបត្តិ ចាំតែមកស្តាប់បាតិមោក្ខ ដោយគិតថា មិនមាននរណាស្គាល់ពួកយើងទេ ។ ពួកភិក្ខុជាថេរៈដែលប្រាជ្ញាស្គាល់ការចិត្តនៃបុគ្គលដទៃ ក៏ប្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ឆព្វគ្គិយភិក្ខុឈ្មោះនេះមួយ ឈ្មោះនេះមួយ សុទ្ធតែជាអ្នកមានអាបត្តិ ហើយចាំតែមកស្តាប់បាតិមោក្ខ ដោយគិតថា មិនមាននរណាស្គាល់ពួកយើងទេ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបានឮ

ភិក្ខូ បរចិត្តវិទុនោ អញ្ញេ ភិក្ខូនំ អារោចេន្តិ ឥត្ថន្នាមោ ច ឥត្ថន្នាមោ ច អាវុសោ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ន អម្ហេ កោចិ ជានាតីតិ សាបត្តិកាវ បាតិមោក្ខំ សុណន្តីតិ ។ តេ បុរម្ហាកំ បេសលា ភិក្ខូ បាតិមោក្ខំ ឋបេន្តីតិ បដិកច្ចេវ សុទ្ធានំ ភិក្ខូនំ អនាបត្តិកានំ អវត្ថុស្មឹ អការណេ បាតិមោក្ខំ ឋបេន្តិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។បេ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ សុទ្ធានំ ភិក្ខូនំ អនាបត្តិកានំ អវត្ថុស្មឹ អការណេ បាតិមោក្ខំ ឋបេស្សន្តីតិ ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។បេ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ សុទ្ធានំ ភិក្ខូនំ អនាបត្តិកានំ អវត្ថុស្មឹ អការណេ បាតិមោក្ខំ ឋបេន្តីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។បេ។

ដំណើរនោះ ពួកភិក្ខុជាថេរៈដែលឈ្វេងយល់នូវអាចារចិត្តនៃបុគ្គលដទៃ ប្រាប់ (រឿង) ហេតុនោះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឈ្មោះនេះមួយ ឈ្មោះនេះមួយ សុទ្ធតែជាអ្នកមានអាបត្តិហើយ ចាំស្ដាប់បាតិមោក្ខ ដោយគិតថា មិនមានអ្នកណា ស្គាល់ពួកយើង ។បេ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងនោះគិតថា កាលពីមុនភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខចំពោះពួកយើង ហើយប្រញាប់បញ្ឈប់បាតិមោក្ខដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលបរិសុទ្ធមិនមានអាបត្តិ ដោយឥតមានរឿងឥតមានហេតុ ។ ពួកភិក្ខុណាមានសេចក្ដីប្រាថ្នាតិច ។បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនសមបើនឹងបញ្ឈប់បាតិមោក្ខដល់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលបរិសុទ្ធមិនមានអាបត្តិ ដោយឥតមានរឿងឥតមានហេតុសោះឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថាពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខដល់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលបរិសុទ្ធមិនមានអាបត្តិ ដោយឥតមានរឿងឥតមានហេតុ ពិតមែនឬ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ពិតមែន ។បេ។

វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខវេ សុទ្ធានំ ភិក្ខូនំ អនាបត្តិកានំ អវត្ថុស្មឹ អការណេ បាតិមោក្ខំ ឋបេតព្វំ យោ ឋបេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

(១៣៦) ឯកំ ភិក្ខវេ អធម្មិកំ បាតិមោក្ខដ្ឋបនំ[1] ឯកំ ធម្មិកំ ។ ទ្វេ អធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ ទ្វេ ធម្មិកានិ ។ តីណិ អធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ តីណិ ធម្មិកានិ ។ ចត្តារិ អធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ ចត្តារិ ធម្មិកានិ ។ បញ្ច អធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ បញ្ច ធម្មិកានិ ។ ឆ អធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ ឆ ធម្មិកានិ ។ សត្ត អធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ សត្ត ធម្មិកានិ ។ អដ្ឋ អធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ អដ្ឋ ធម្មិកានិ ។ នវ អធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ នវ ធម្មិកានិ ។ ទស អធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ ទស ធម្មិកានិ ។

---

១ ឱ. ម. បាតិមោក្ខឋបនំ ។

ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោស ហើយទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបញ្ឈប់បាតិមោក្ខដល់ពួកភិក្ខុដែលបរិសុទ្ធមិនមានអាបត្តិ ដោយឥតមានរឿង ឥតមានហេតុទេ ភិក្ខុណាបញ្ឈប់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(១៣៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌ ១ ប្រកបដោយធម៌ ១ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌ ២ យ៉ាង ប្រកបដោយធម៌ ២ យ៉ាង ។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌ ៣ យ៉ាង ប្រកបដោយធម៌ ៣ យ៉ាង ។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌ ៤ យ៉ាង ប្រកបដោយធម៌ ៤ យ៉ាង ។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាង ប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាង ។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌ ៦ យ៉ាង ប្រកបដោយធម៌ ៦ យ៉ាង ។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង ប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង ។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌ ៨ យ៉ាង ប្រកបដោយធម៌ ៨ យ៉ាង ។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌ ៩ យ៉ាង ប្រកបដោយធម៌ ៩ យ៉ាង ។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌ ១០ យ៉ាង ប្រកបដោយធម៌ ១០ យ៉ាង ។

(១៣៣) កតមំ ឯកំ អធម្មិកំ បាតិមោក្ខដ្ឋ-បនំ ។ អមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ ឥទំ ឯកំ អធម្មិកំ បាតិមោក្ខដ្ឋបនំ ។

(១៣៤) កតមំ ឯកំ ធម្មិកំ បាតិមោក្ខដ្ឋបនំ ។ សមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ ឥទំ ឯកំ ធម្មិកំ បាតិមោក្ខដ្ឋបនំ ។

(១៣៥) កតមានិ ទ្វេ អធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋ-បនានិ ។ អមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ អមូលិកាយ អាចារវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ ឥមានិ ទ្វេ អធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ ។

(១៣៦) កតមានិ ទ្វេ ធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋ-បនានិ ។ សមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ សមូលិកាយ អាចារវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ ឥមានិ ទ្វេ ធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ ។

(១៣៣) ដូចម្ដេចហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌ ១ យ៉ាង ។ គឺការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសីលវិបត្តិមិនមានមូល នេះហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌ ១ យ៉ាង ។

(១៣៤) ដូចម្ដេចហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខប្រកបដោយធម៌ ១ យ៉ាង ។ គឺការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសីលវិបត្តិមានមូល នេះហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខប្រកបដោយធម៌ ១ យ៉ាង ។

(១៣៥) ដូចម្ដេចហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌ ២ យ៉ាង ។ គឺការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសីលវិបត្តិមិនមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាចារវិបត្តិមិនមានមូល ១ នេះហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌ ២ យ៉ាង ។

(១៣៦) ដូចម្ដេចហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខប្រកបដោយធម៌ ២ យ៉ាង ។ គឺការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសីលវិបត្តិមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាចារវិបត្តិមានមូល ១ នេះហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខប្រកបដោយធម៌ ២ យ៉ាង ។

[១៣៧] កតមានិ តីណិ អជ្ឈត្តានិ ជាតិសោតុប-ច្ឆេទានិ ? អមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា ជាតិសោតុបច្ឆេទោ អមូលិកាយ អាចារវិបត្តិយា ជាតិសោតុប-ច្ឆេទោ អមូលិកាយ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា ជាតិសោតុបច្ឆេទោ ឥមានិ តីណិ អជ្ឈត្តានិ ជាតិសោតុបច្ឆេទានិ ។

[១៣៨] កតមានិ តីណិ ពហិទ្ធានិ ជាតិសោតុប-ច្ឆេទានិ ? សមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា ជាតិសោតុបច្ឆេទោ សមូលិកាយ អាចារវិបត្តិយា ជាតិសោតុប-ច្ឆេទោ សមូលិកាយ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា ជាតិសោតុបច្ឆេទោ ឥមានិ តីណិ ពហិទ្ធានិ ជាតិសោតុបច្ឆេទានិ ។

[១៣៩] កតមានិ ចត្តារិ អជ្ឈត្តានិ ជាតិសោតុ-បច្ឆេទានិ ? អមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា ជាតិសោតុបច្ឆេទោ អមូលិកាយ អាចារវិបត្តិយា ជាតិសោតុបច្ឆេទោ អមូលិកាយ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា ជាតិសោតុបច្ឆេទោ អមូលិ-កាយ អាជីវវិបត្តិយា ជាតិសោតុបច្ឆេទោ ឥមានិ ចត្តារិ អជ្ឈត្តានិ ជាតិសោតុបច្ឆេទានិ ។

[១៣៧] ដូចម្ដេចហៅថា ការបញ្ចប់ជាតិសោតមិនប្រកបដោយធម៌ ៣ យ៉ាង ? គឺការបញ្ចប់ជាតិសោត ព្រោះសីលវិបត្តិមិនមានមូល ១ បញ្ចប់ជាតិសោត ព្រោះអាចារវិបត្តិមិនមានមូល ១ បញ្ចប់ជាតិសោត ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិមិនមានមូល ១ នេះហៅថា ការបញ្ចប់ជាតិសោតមិនប្រកបដោយធម៌ ៣ យ៉ាង ។

[១៣៨] ដូចម្ដេចហៅថា ការបញ្ចប់ជាតិសោតប្រកបដោយធម៌ ៣ យ៉ាង ? គឺការបញ្ចប់ជាតិសោត ព្រោះសីលវិបត្តិមានមូល ១ បញ្ចប់ជាតិសោត ព្រោះអាចារវិបត្តិមានមូល ១ បញ្ចប់ជាតិសោត ព្រោះទិដ្ឋិ-វិបត្តិមានមូល ១ នេះហៅថា ការបញ្ចប់ជាតិសោត ប្រកបដោយធម៌ ៣ យ៉ាង ។

[១៣៩] ដូចម្ដេចហៅថា ការបញ្ចប់ជាតិសោតមិនប្រកបដោយធម៌ ៤ យ៉ាង ? គឺការបញ្ចប់ជាតិសោត ព្រោះសីលវិបត្តិមិនមានមូល ១ បញ្ចប់ជាតិសោត ព្រោះអាចារវិបត្តិមិនមានមូល ១ បញ្ចប់ជាតិ-សោត ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិមិនមានមូល ១ បញ្ចប់ជាតិសោត ព្រោះអាជីវ-វិបត្តិមិនមានមូល ១ នេះហៅថា ការបញ្ចប់ជាតិសោត មិនប្រកបដោយធម៌ ៤ យ៉ាង ។

(១៤០) កតមានិ ចត្តារិ ធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ ។ សមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ សមូលិកាយ អាចារវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ សមូលិកាយ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ សមូលិកាយ អាជីវវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ ឥមានិ ចត្តារិ ធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ ។

(១៤១) កតមានិ បញ្ច អធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ ។ អមូលកេន បារាជិកេន បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ អមូលកេន សង្ឃាទិសេសេន បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ អមូលកេន បាចិត្តិយេន បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ អមូលកេន បាដិទេសនីយេន បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ អមូលកេន ទុក្កដេន បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ ឥមានិ បញ្ច អធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ ។

(១៤២) កតមានិ បញ្ច ធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ ។ សមូលកេន បារាជិកេន បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ

[១៤០] ដូចម្តេចហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខប្រកបដោយធម៌ ៤ យ៉ាង ។ គឺបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសីលវិបត្តិមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាចារវិបត្តិមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាជីវវិបត្តិមានមូល ១ នេះហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ប្រកបដោយធម៌ ៤ យ៉ាង ។

(១៤១) ដូចម្តេចហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ មិនប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាង ។ គឺបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះបារាជិកាបត្តិ មិនមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសង្ឃាទិសេសាបត្តិមិនមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះបាចិត្តិយាបត្តិមិនមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះបាដិទេសនីយាបត្តិមិនមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះទុក្កដាបត្តិមិនមានមូល ១ នេះហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ មិនប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាង ។

(១៤២) ដូចម្តេចហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាង ។ គឺបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះបារាជិកាបត្តិមានមូល ១

សមូលកេន សង្ឃាទិសេសេន បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ សមូលកេន បាចិត្តិយេន បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ សមូលកេន បាដិទេសនីយេន បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ សមូលកេន ទុក្កដេន បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ ឥមានិ បញ្ច ធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ ។

(១៤៣) កតមានិ ៦ អធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ ។ អមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ អកតាយ អមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ កតាយ អមូលិកាយ អាចារវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ អកតាយ អមូលិកាយ អាចារវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ កតាយ អមូលិកាយ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ អកតាយ អមូលិកាយ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ កតាយ ឥមានិ ៦ អធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ ។

(១៤៤) កតមានិ ៦ ធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ ។ សមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ

បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសង្ឃាទិសេសាបត្តិមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះបាចិត្តិយាបត្តិមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះបាដិទេសនីយាបត្តិមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះទុក្កដាបត្តិមានមូល ១ នេះហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាង ។

(១៤៣) ដូចម្តេចហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ មិនប្រកបដោយធម៌ ៦ យ៉ាង ។ គឺបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសីលវិបត្តិមិនមានមូលដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសីលវិបត្តិមិនមានមូលដែលភិក្ខុធ្វើហើយ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាចារវិបត្តិមិនមានមូលដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាចារវិបត្តិមិនមានមូលដែលភិក្ខុធ្វើហើយ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិមិនមានមូលដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិមិនមានមូលដែលភិក្ខុធ្វើហើយ ១ នេះហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ មិនប្រកបដោយធម៌ ៦ យ៉ាង ។

(១៤៤) ដូចម្តេចហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ប្រកបដោយធម៌ ៦ យ៉ាង ។ គឺបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសីលវិបត្តិមានមូលដែលភិក្ខុមិន

ឋបេតិ អកតាយ សមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ កតាយ សមូលិកាយ អាចារវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ អកតាយ សមូលិកាយ អាចារវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ កតាយ សមូលិកាយ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ អកតាយ សមូលិកាយ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ កតាយ ឥមានិ ឆ ធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ ។

[១៤៩] កតមានិ សត្ត អធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ ។ អមូលិកាយ បារាជិកេន បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ អមូលិកាយ សង្ឃាទិសេសេន បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ អមូលិកាយ ថុល្លច្ចយេន បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ អមូលិកាយ បាចិត្តិយេន បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ អមូលិកាយ បាដិទេសនីយេន បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ អមូលិកាយ ទុក្កដេន បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ អមូលិកាយ ទុព្ភាសិតេន បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ ឥមានិ សត្ត អធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ ។

ទាន់ធ្វើ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសីលវិបត្តិមានមូលដែលកិច្ចធ្វើហើយ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាចារវិបត្តិមានមូលដែលកិច្ចមិនទាន់ធ្វើ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាចារវិបត្តិមានមូលដែលកិច្ចធ្វើហើយ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិមានមូលដែលកិច្ចមិនទាន់ធ្វើ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិមានមូលដែលកិច្ចធ្វើហើយ ១ នេះហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ប្រកបដោយធម៌ ៦ យ៉ាង ។

[១៤៩] ដូចម្តេចហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ មិនប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង ។ គឺបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះបារាជិកាបត្តិមិនមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសង្ឃាទិសេសាបត្តិមិនមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះថុល្លច្ចយាបត្តិមិនមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះបាចិត្តិយាបត្តិមិនមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះបាដិទេសនីយាបត្តិមិនមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះទុក្កដាបត្តិមិនមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះទុព្ភាសិតាបត្តិមិនមានមូល ១ នេះហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ មិនប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង ។

(១៦៦) កតមានិ សត្ត ធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ ។ សមូលិកេន បារាជិកេន បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ សមូលិកេន សង្ឃាទិសេសេន បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ សមូលិកេន ថុល្លច្ចយេន បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ សមូលិកេន បាចិត្តិយេន បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ សមូលិកេន បាដិទេសនីយេន បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ សមូលិកេន ទុក្កដេន បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ សមូលិកេន ទុព្ភាសិតេន បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ ឥមានិ សត្ត ធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ ។

(១៦៧) កតមានិ អដ្ឋ អធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ ។ អមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ អកតាយ អមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ កតាយ អមូលិកាយ អាចារវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ អកតាយ អមូលិកាយ អាចារវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ កតាយ អមូលិកាយ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ អកតាយ អមូលិកាយ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ កតាយ អមូលិកាយ អាជីវវិបត្តិយា

(១៦៦) ដូចម្ដេចហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង ។ គឺបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះបារាជិកាបត្តិមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសង្ឃាទិសេសាបត្តិមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះថុល្លច្ចយាបត្តិមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះបាចិត្តិយាបត្តិមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះបាដិទេសនីយាបត្តិមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះទុក្កដាបត្តិមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះទុព្ភាសិតាបត្តិមានមូល ១ នេះហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង ។

(១៦៧) ដូចម្ដេចហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ មិនប្រកបដោយធម៌ ៨ យ៉ាង ។ គឺបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសីលវិបត្តិមិនមានមូល ដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសីលវិបត្តិមិនមានមូល ដែលភិក្ខុធ្វើហើយ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាចារវិបត្តិមិនមានមូល ដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាចារវិបត្តិមិនមានមូល ដែលភិក្ខុធ្វើហើយ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិមិនមានមូល ដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិមិនមានមូល ដែលភិក្ខុធ្វើហើយ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាជីវវិបត្តិមិនមានមូល ដែលភិក្ខុមិន

បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ អកតាយ អមូលិកាយ អាជីវវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ កតាយ ឥមានិ អដ្ឋ អធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ ។

[១៤៨] កតមានិ អដ្ឋ ធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ ។ សមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ អកតាយ សមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ កតាយ សមូលិកាយ អាចារវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ អកតាយ សមូលិកាយ អាចារវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ កតាយ សមូលិកាយ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ អកតាយ សមូលិកាយ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ កតាយ សមូលិកាយ អាជីវវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ អកតាយ សមូលិកាយ អាជីវវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ កតាយ ឥមានិ អដ្ឋ ធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ ។

[១៤៩] កតមានិ ទស អធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ ។ អមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ អកតាយ អមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា

បានធ្វើ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាជីវវិបត្តិមិនមានមូល ដែលភិក្ខុធ្វើហើយ ១ នេះហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌ ៨ យ៉ាង ។

(១៤៨) ដូចម្តេចហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ប្រកបដោយធម៌ ៨ យ៉ាង ។ គឺការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសីលវិបត្តិមានមូល ដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសីលវិបត្តិមានមូល ដែលភិក្ខុធ្វើហើយ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាចារវិបត្តិមានមូល ដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាចារវិបត្តិមានមូល ដែលភិក្ខុធ្វើហើយ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិមានមូល ដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិមានមូល ដែលភិក្ខុធ្វើហើយ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាជីវវិបត្តិមានមូល ដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាជីវវិបត្តិមានមូល ដែលភិក្ខុធ្វើហើយ ១ នេះហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ប្រកបដោយធម៌ ៨ យ៉ាង ។

(១៤៩) ដូចម្តេចហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ មិនប្រកបដោយធម៌ ១០ យ៉ាង ។ គឺការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសីលវិបត្តិមិនមានមូល ដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសីលវិបត្តិមិនមានមូល

ភិក្ខុំ ចោទេតិ កតាយ អមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា ភិក្ខុំ ចោទេតិ កតាកតាយ អមូលិកាយ អាចារវិបត្តិយា ភិក្ខុំ ចោទេតិ អកតាយ អមូលិកាយ អាចារវិបត្តិយា ភិក្ខុំ ចោទេតិ កតាយ អមូលិកាយ អាចារវិបត្តិយា ភិក្ខុំ ចោទេតិ កតាកតាយ អមូលិកាយ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា ភិក្ខុំ ចោទេតិ អកតាយ អមូលិកាយ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា ភិក្ខុំ ចោទេតិ កតាយ អមូលិកាយ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា ភិក្ខុំ ចោទេតិ កតាកតាយ ឥមា ឆ អមូលិកា ចោទនា ។

(១៤០) កតមា ឆ សមូលិកា ចោទនា ។ សមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា ភិក្ខុំ ចោទេតិ អកតាយ សមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា ភិក្ខុំ ចោទេតិ កតាយ សមូលិកាយ សីលវិបត្តិយា ភិក្ខុំ ចោទេតិ កតាកតាយ សមូលិកាយ អាចារវិបត្តិយា ភិក្ខុំ ចោទេតិ អកតាយ សមូលិកាយ អាចារវិបត្តិយា ភិក្ខុំ ចោទេតិ

ដែលភិក្ខុធ្វើហើយ ១ បង្កាច់ភិក្ខុ ព្រោះសីលវិបត្តិមិនមានមូល ដែលភិក្ខុធ្វើហើយនឹងមិនទាន់ធ្វើហើយ ១ បង្កាច់ភិក្ខុ ព្រោះអាចារវិបត្តិមិនមានមូល ដែលភិក្ខុមិនទាន់ធ្វើ ១ បង្កាច់ភិក្ខុ ព្រោះអាចារវិបត្តិមិនមានមូល ដែលភិក្ខុធ្វើហើយ ១ បង្កាច់ភិក្ខុ ព្រោះអាចារវិបត្តិមិនមានមូល ដែលភិក្ខុធ្វើហើយនឹងមិនទាន់ធ្វើហើយ ១ បង្កាច់ភិក្ខុ ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិមិនមានមូល ដែលភិក្ខុមិនទាន់ធ្វើ ១ បង្កាច់ភិក្ខុ ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិមិនមានមូល ដែលភិក្ខុធ្វើហើយ ១ បង្កាច់ភិក្ខុ ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិមិនមានមូល ដែលភិក្ខុធ្វើហើយនឹងមិនទាន់ធ្វើហើយ ១ នេះហៅថា ការបង្កាច់ភិក្ខុ មិនប្រកបដោយធម៌ ៦ យ៉ាង ។

(១៤០) ចុះដូចម្តេចហៅថា ការបង្កាច់ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៦ យ៉ាង ។ គឺបង្កាច់ភិក្ខុ ព្រោះសីលវិបត្តិមានមូល ដែលភិក្ខុមិនទាន់ធ្វើ ១ បង្កាច់ភិក្ខុ ព្រោះសីលវិបត្តិមានមូល ដែលភិក្ខុធ្វើហើយ ១ បង្កាច់ភិក្ខុ ព្រោះសីលវិបត្តិមានមូល ដែលភិក្ខុធ្វើហើយនឹងមិនទាន់ធ្វើហើយ ១ បង្កាច់ភិក្ខុ ព្រោះអាចារវិបត្តិមានមូល ដែលភិក្ខុមិនទាន់ធ្វើ ១ បង្កាច់ភិក្ខុ ព្រោះអាចារវិបត្តិមានមូល

កតាយ សមូលិកាយ អាចារវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ កតាកតាយ សមូលិកាយ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ អកតាយ សមូលិកាយ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ កតាយ សមូលិកាយ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ កតាកតាយ ឥមានិ ឆ ធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ ។

(១៤១) កតមានិ ទស អធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ ។ ន បារាជិកោ តស្សំ បរិសាយំ និសិន្នោ ហោតិ ន បារាជិកកថា វិប្បកតា ហោតិ ន សិក្ខំ បច្ចក្ខាតកោ តស្សំ បរិសាយំ និសិន្នោ ហោតិ ន សិក្ខំ បច្ចក្ខាតកថា វិប្បកតា ហោតិ ធម្មិកំ សាមគ្គឹ ឧបេតិ ន ធម្មិកំ សាមគ្គឹ បច្ចាទិយតិ ន ធម្មិកាយ សាមគ្គិយា បច្ចាទានកថា វិប្បកតា ហោតិ ន សីលវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោ ហោតិ ន អាចារវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោ ហោតិ ន ទិដ្ឋិវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោ ហោតិ ឥមានិ ទស អធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ ។

ដែលភិក្ខុធ្វើហើយ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាចារវិបត្តិមានមូល ដែលភិក្ខុធ្វើហើយនឹងមិនទាន់ធ្វើហើយ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិមានមូល ដែលភិក្ខុមិនទាន់ធ្វើ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិមានមូល ដែលភិក្ខុធ្វើហើយ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិមានមូល ដែលភិក្ខុធ្វើហើយនឹងមិនទាន់ធ្វើហើយ ១ នេះហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ប្រកបដោយធម៌ ៦ យ៉ាង ។

(១៤១) ដំណើរដូចម្ដេចហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ មិនប្រកបដោយធម៌ ១០ យ៉ាង ។ មិនមានភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិកអង្គុយក្នុងបរិសទ្យនោះ ១ មិនមានពាក្យពណ៌នាអំពីភិក្ខុត្រូវបារាជិក ដែលសង្ឃធ្វើមិនទាន់ស្រេច ១ មិនមានភិក្ខុអ្នកលាសិក្ខាអង្គុយក្នុងបរិសទ្យនោះ ១ មិនមានពាក្យពណ៌នាអំពីភិក្ខុអ្នកលាសិក្ខា ដែលសង្ឃធ្វើមិនទាន់ស្រេច ១ ភិក្ខុចូលទៅកាន់ព្រមព្រៀងគ្នាប្រកបដោយធម៌ ១ ភិក្ខុមិនត្រឡប់សើរើសេចក្ដីព្រមព្រៀង ដែលប្រកបដោយធម៌ ១ មានពាក្យពណ៌នាអំពីការត្រឡប់សើរើសេចក្ដីព្រមព្រៀងប្រកបដោយធម៌ ដែលសង្ឃធ្វើស្រេចហើយ ១ មិនមានភិក្ខុដែលសង្ឃឃើញ ឮ ឬរង្កៀសដោយសីលវិបត្តិ ១ មិនមានភិក្ខុដែលសង្ឃឃើញ ឮ ឬរង្កៀសដោយអាចារវិបត្តិ ១ មិនមានភិក្ខុដែលសង្ឃឃើញ ឮ ឬរង្កៀសដោយទិដ្ឋិវិបត្តិ ១ នេះហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ មិនប្រកបដោយធម៌ ១០ យ៉ាង ។

(១៩២) កតមានិ ទស ធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ ។ បារាជិកោ តស្សំ បរិសាយំ និសិន្នោ ហោតិ បារាជិកកថា វិប្បកតា ហោតិ សិក្ខំ បច្ចក្ខាតកោ តស្សំ បរិសាយំ និសិន្នោ ហោតិ សិក្ខំ បច្ចក្ខាតកកថា វិប្បកតា ហោតិ ធម្មិកំ សាមគ្គឹ ន ឧបេតិ ធម្មិកំ សាមគ្គឹ បច្ចាទិយតិ ធម្មិកាយ សាមគ្គិយា បច្ចាទានកថា ហោតិ សីលវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោ ហោតិ អាចារវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោ ហោតិ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោ ហោតិ ឥមានិ ទស ធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ ។

(១៩៣) កថំ បារាជិកោ តស្សំ បរិសាយំ និសិន្នោ ហោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ[១] យេហិ អាការេហិ យេហិ លិង្គេហិ យេហិ និមិត្តេហិ បារាជិកស្ស ធម្មស្ស អជ្ឈាបត្តិ ហោតិ តេហិ អាការេហិ តេហិ លិង្គេហិ តេហិ និមិត្តេហិ បស្សតិ ភិក្ខុ ភិក្ខុំ បារាជិកំ ធម្មំ អជ្ឈាបន្នំ ន ហេវ ខោ ភិក្ខុ ភិក្ខុំ បស្សតិ បារាជិកំ ធម្មំ អជ្ឈាបជ្ជន្តំ

---

១ ម. ឥធ បន ភិក្ខូតិ បាឋោ បញ្ញាយតិ ។

[១៩២] ដូចម្ដេចហៅថា ការលុបបាតិមោក្ខ ប្រកបដោយធម៌ ១០ យ៉ាង ។ មានភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិកអង្គុយក្នុងបរិស័ទនោះ ១ មានពាក្យពណ៌នាអំពីភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក ដែលសង្ឃធ្វើមិនទាន់ស្រេច ១ មានភិក្ខុលាសិក្ខាអង្គុយនៅក្នុងបរិស័ទ ១ មានពាក្យពណ៌នាអំពីភិក្ខុលាសិក្ខា ដែលសង្ឃធ្វើមិនទាន់ស្រេច ១ ភិក្ខុមិនចូលមកព្រមព្រៀងគ្នាប្រកបដោយធម៌ ១ ភិក្ខុត្រឡប់បើកសេចក្ដីព្រមព្រៀងដែលប្រកបដោយធម៌ ១ មានពាក្យពណ៌នាអំពីការត្រឡប់បើកសេចក្ដីព្រមព្រៀងប្រកបដោយធម៌ ដែលសង្ឃបានធ្វើស្រេចហើយ ១ មានភិក្ខុដែលសង្ឃឃើញ ឮ ឬរង្កៀសដោយសីលវិបត្តិ ១ មានភិក្ខុដែលសង្ឃឃើញ ឮ ឬរង្កៀសដោយអាចារវិបត្តិ ១ មានភិក្ខុដែលសង្ឃឃើញ ឮ ឬរង្កៀសដោយទិដ្ឋិវិបត្តិ ១ នេះហៅថា ការលុបបាតិមោក្ខប្រកបដោយធម៌ ១០ យ៉ាង ។

[១៩៣] ដូចម្ដេចហៅថា ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិកអង្គុយក្នុងបរិស័ទនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ រមែងមានការត្រូវអាបត្តិបារាជិក ដោយអាការណា ដោយភេទណា ដោយនិមិត្តណា ឯភិក្ខុរមែងឃើញភិក្ខុដែលត្រូវអាបត្តិបារាជិក ដោយអាការនោះ ដោយភេទនោះ ដោយនិមិត្តនោះ បើភិក្ខុមិនបានឃើញភិក្ខុដែលត្រូវអាបត្តិបារាជិក (នោះ) ទេ

អបិច អញ្ញោ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស អារោចេតិ ឥត្ថន្នាមោ អាវុសោ ភិក្ខុ បារាជិកំ ធម្មំ អជ្ឈាបន្នោតិ[១] ន ហេវ ខោ ភិក្ខុ ភិក្ខុំ បស្សតិ បារាជិកំ ធម្មំ អជ្ឈាបជ្ជន្តំ ន បិ អញ្ញោ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស អារោចេតិ ឥត្ថន្នាមោ អាវុសោ ភិក្ខុ បារាជិកំ ធម្មំ អជ្ឈាបន្នោតិ[២] អបិច សោ វ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស អារោចេតិ អហំ អាវុសោ បារាជិកំ ធម្មំ អជ្ឈាបន្នោតិ[៣] អាកង្ខមានោ ភិក្ខុ តេន ទិដ្ឋេន តេន សុតេន តាយ បរិសង្កាយ តទហុបោសថេ ចាតុទ្ទសេ វា បណ្ណរសេ វា តស្មឹ បុគ្គលេ សម្មុខីភូតេ សង្ឃមជ្ឈេ ឧទាហរិតព្វំ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមោ បុគ្គលោ បារាជិកំ ធម្មំ អជ្ឈាបន្នោ តស្ស បាតិមោក្ខំ ឋបេមិ ន តស្មឹ សម្មុខីភូតេ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វន្តិ ។ ឋបិតំ ហោតិ បាតិមោក្ខំ ។

(១៩៤) ភិក្ខុស្ស បាតិមោក្ខេ ឋបិតេ បរិសា វុដ្ឋាតិ ទសន្នំ អន្តរាយានំ អញ្ញតរេន អន្តរាយេន[៤] រាជន្តរាយេន វា ចោរន្តរាយេន វា អគ្យន្តរាយេន វា

១-២ អជ្ឈាបន្នោ ហោតីតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។ ៣ អជ្ឈាបន្នោម្ហីតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។ ៤, ៥- បោត្ថកេសុ អន្តរាយេនាតិ បាឋោ ន ទិស្សតិ ។

ក៏ទេ មិនមានភិក្ខុឯទៀតប្រាប់ដល់ភិក្ខុនេះថា ម្នាលអាវុសោ ភិក្ខុឈ្មោះនេះត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ ប្រសិនបើភិក្ខុមិនឃើញភិក្ខុដែលត្រូវអាបត្តិបារាជិកនោះទេ ទាំងភិក្ខុឯទៀត ក៏មិនបានប្រាប់ដល់ភិក្ខុនេះថា ម្នាលអាវុសោ ភិក្ខុឈ្មោះនេះត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយដូច្នេះទេ តែភិក្ខុនោះឯងប្រាប់ដល់ភិក្ខុនេះថា ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយដូច្នេះ (មិនមាន) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុមានប្រាថ្នា ក៏គប្បីសូត្រក្នុងកណ្ដាលសង្ឃចំពោះបុគ្គលដែលភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក ដែលមកនៅក្នុងទីចំពោះមុខនោះ គឺថ្ងៃឧបោសថបណ្ណរសី ឬចាតុទ្ទសីនោះ ដោយការឃើញនោះ ដោយការឮនោះ ដោយការរង្កៀសនោះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្ដាប់ខ្ញុំ បុគ្គលឈ្មោះនេះត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ ឥឡូវនេះខ្ញុំនឹងបញ្ឈប់បាតិមោក្ខដល់បុគ្គលនោះ កាលបើបុគ្គលនោះមកនៅក្នុងទីចំពោះមុខ សង្ឃមិនត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខទេ ។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខនេះឈ្មោះថាប្រកបដោយធម៌ ។

[១៩៤] កាលបើសង្ឃបញ្ឈប់បាតិមោក្ខដល់ភិក្ខុហើយ បរិសទ្យក្រោកទៅវិញ ព្រោះបណ្ដាអន្តរាយទាំង ១០ យ៉ាង អន្តរាយណាមួយ គឺបើអន្តរាយគឺព្រះរាជា អន្តរាយគឺចោរ អន្តរាយគឺភ្លើង អន្តរាយ

ឥត្ថត្តកាយេន វា មនុស្សត្តកាយេន វា អមនុស្សត្ត–កាយេន វា វាឡត្តកាយេន វា សិរីសបត្តកាយេន វា ទេវត្ត–កាយេន វា ព្រហ្មចរិយត្តកាយេន វា អាកង្ខមានោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ តស្មឹ អាកាសេ អញ្ញតរស្មឹ វា អាកាសេ តស្មឹ បុគ្គលេ សម្មុខីភូតេ សង្ឃមជ្ឈេ ឧទាហរេយ្យ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមស្ស បុគ្គលស្ស បារាជិកកថា វិប្បកតា តំ វត្ថុំ អវិនិច្ឆិតំ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ តំ វត្ថុំ វិនិច្ឆេយ្យាតិ ។ ឯវញ្ចេ តំ លភេថ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ លភេថ តទហុបោសថេ ចាតុទ្ទសេ វា បណ្ណរសេ វា តស្មឹ បុគ្គលេ សម្មុខីភូតេ សង្ឃមជ្ឈេ ឧទាហរិតព្វំ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមស្ស បុគ្គលស្ស បារាជិកកថា វិប្បកតា តំ វត្ថុំ អវិនិច្ឆិតំ តស្ស បាតិមោក្ខំ ឋបេមិ ន តស្មឹ សម្មុខីភូតេ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វន្តិ ។ ធម្មិកំ បាតិមោក្ខដ្ឋបនំ ។

អំពីទំរង់ក្តី អត្តភាពអំពីមនុស្សក្តី អត្តភាពអំពីអមនុស្សក្តី អត្តភាពអំពីសត្វសាហាវក្តី អត្តភាពអំពីសត្វពស់ក្តួបទីតស់ចក្តី អត្តភាពទេវតាក្តី អត្តភាពព្រហ្មាវ័យធម៌ក្តី ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលបើប្រាថ្នា គឺគប្បីសូត្រក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃចំពោះបុគ្គលដែលនៅក្នុងទីចំពោះមុខនោះ ក្នុងអាកាសនោះ ឬក្នុងអាកាសណាមួយបានថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ពាក្យគណិតាអំពីបារាជិករបស់បុគ្គលឈ្មោះនេះ សង្ឃក្តីមិនទាន់ស្រេចនៅឡើយទេ (ព្រោះ) រឿងនោះ សង្ឃមិនទាន់វិនិច្ឆ័យដាច់ស្រេច បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីវិនិច្ឆ័យរឿងនោះចុះ ។ បើសង្ឃបានវិនិច្ឆ័យរឿងនោះដាច់ស្រេច នេះជាការល្អ បើជាវិនិច្ឆ័យមិនបានវិញ ភិក្ខុត្រូវសូត្រក្នុងទីកណ្តាលជំនុំសង្ឃចំពោះបុគ្គលដែលនៅក្នុងទីចំពោះមុខនោះ ក្នុងថ្ងៃចាតុទ្ទសីឬបណ្ណរសីជាឧបោសថនោះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ពាក្យគណិតាអំពីបារាជិករបស់បុគ្គលឈ្មោះនេះ សង្ឃក្តីមិនទាន់ស្រេចនៅឡើយ (ព្រោះ) រឿងនោះ សង្ឃមិនទាន់វិនិច្ឆ័យដាច់ស្រេច ខ្ញុំសូមផ្អាកបាតិមោក្ខដល់បុគ្គលនោះ កាលបើបុគ្គលនោះនៅក្នុងទីចំពោះមុខ សង្ឃមិនត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខទេ ។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ (នេះ) ឈ្មោះថាប្រកបដោយធម៌ ។

(១៨៨) តញ្ចេ សិក្ខំ បច្ចក្ខាតកោ តស្សំ បរិសាយំ និសិន្នោ ហោតិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ[១] យេហិ អាការេហិ យេហិ លិង្គេហិ យេហិ និមិត្តេហិ សិក្ខាបច្ចក្ខាតកោ ហោតិ តេហិ អាការេហិ តេហិ លិង្គេហិ តេហិ និមិត្តេហិ ភិក្ខុ ភិក្ខុំ បស្សតិ សិក្ខំ បច្ចក្ខន្តំ ។ ន ហេវ ខោ ភិក្ខុ ភិក្ខុំ បស្សតិ សិក្ខំ បច្ចក្ខន្តំ អបិច អញ្ញោ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស អារោចេតិ ឥត្ថន្នាមេន អាវុសោ ភិក្ខុនា សិក្ខា បច្ចក្ខាតាតិ ។ ន ហេវ ខោ ភិក្ខុ ភិក្ខុំ បស្សតិ សិក្ខំ បច្ចក្ខន្តំ នបិ អញ្ញោ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស អារោចេតិ ឥត្ថន្នាមេន អាវុសោ ភិក្ខុនា សិក្ខា បច្ចក្ខាតាតិ អបិច សោ វ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស អារោចេតិ មយា អាវុសោ សិក្ខា បច្ចក្ខាតាតិ ។ អាកង្ខមានោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ តេន ទិដ្ឋេន តេន សុតេន តាយ បរិសង្កាយ តទហុ ឧបោសថេ ចាតុទ្ទសេ វា បណ្ណរសេ វា តស្មិំ បុគ្គលេ សម្មុខីភូតេ សង្ឃមជ្ឈេ ឧទាហរិតព្វំ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ

១ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ ភិក្ខុនាតិ វចនំ ន ទិស្សតិ ។

(១៨៨) ភិក្ខុអ្នកលាលាសិក្ខា អង្គុយនៅក្នុងបរិសទ្យនោះតើដូចម្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកលាលាសិក្ខា ដោយអាការណា ដោយភេទណា ដោយនិមិត្តណា ភិក្ខុឃើញភិក្ខុកំពុងលាលាសិក្ខា ដោយអាការនោះ ដោយភេទនោះ ដោយនិមិត្តនោះ បើភិក្ខុមិនបានឃើញភិក្ខុកំពុងលាលាសិក្ខា (នោះ) ទេ តែមានភិក្ខុដទៃទៀតប្រាប់ភិក្ខុថា ម្នាលអាវុសោ ភិក្ខុឈ្មោះនេះលាលាសិក្ខាហើយ បើភិក្ខុមិនឃើញភិក្ខុកំពុងលាលាសិក្ខា ទាំងភិក្ខុដទៃទៀតក៏មិនប្រាប់ដល់ភិក្ខុថា ម្នាលអាវុសោ ភិក្ខុឈ្មោះនេះលាលាសិក្ខាហើយដូច្នេះ គឺតែភិក្ខុនោះឯងប្រាប់ដល់ភិក្ខុថា ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំលាលាសិក្ខាហើយដូច្នេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុប្រាថ្នា ក៏គប្បីសូត្រក្នុងកណ្ដាលជំនុំសង្ឃ ចំពោះបុគ្គលដែលនៅក្នុងទីចំពោះមុខក្នុងថ្ងៃពាក់កណ្ដាលខែ ឬពេញបូណ៌មីជាឧបោសថនោះ ដោយការឃើញនោះ ដោយការឮនោះ ដោយការរង្កៀសនោះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្ដាប់ខ្ញុំ

ឥត្ថន្នាមេន បុគ្គលេន សិក្ខា បច្ចក្ខាតា តស្ស បាតិមោក្ខំ ឋបេមិ ន តស្មឹ សម្មុខីភូតេ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វន្តិ ។ ធម្មិកំ បាតិមោក្ខដ្ឋបនំ ។

[៣៨៦] ភិក្ខុស្ស បាតិមោក្ខេ ឋបិតេ បរិសា វុដ្ឋាតិ ទសន្នំ អន្តរាយានំ អញ្ញតរេន អន្តរាយេន រាជន្តរាយេន វា ។ បេ ។ ព្រហ្មចរិយន្តរាយេន វា អាកង្ខមានោ ភិក្ខុ តស្មឹ អាវាសេ អញ្ញតរស្មឹ វា អាវាសេ តស្មឹ បុគ្គលេ សម្មុខីភូតេ សង្ឃមជ្ឈេ ឧទាហរេយ្យ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមស្ស បុគ្គលស្ស សិក្ខាបច្ចក្ខាតកថា វិប្បកតា តំ វត្ថុ អវិនិច្ឆិតំ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ តំ វត្ថុំ វិនិច្ឆិនេយ្យាតិ ។ ឯវញ្ចេ តំ លភេថ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ លភេថ តទហុបោសថេ ចាតុទ្ទសេ វា បណ្ណរសេ វា តស្មឹ បុគ្គលេ សម្មុខីភូតេ សង្ឃមជ្ឈេ ឧទាហរេយ្យ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមស្ស បុគ្គលស្ស សិក្ខាបច្ចក្ខាតកថា

បុគ្គលឈ្មោះនេះលាលាសិក្ខាហើយ ខ្ញុំនឹងបញ្ឈប់បាតិមោក្ខដល់បុគ្គលនោះ កាលបើបុគ្គលនោះនៅក្នុងទីចំពោះមុខ សង្ឃមិនត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខទេ ។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ (នេះ) ឈ្មោះថាប្រកបដោយធម៌ ។

[៣៨៦] កាលបើសង្ឃបញ្ឈប់បាតិមោក្ខដល់ភិក្ខុហើយ បរិសទ្យក្រោកឡើង ព្រោះអន្តរាយទាំង ១០ យ៉ាង អន្តរាយណាមួយ ទោះបីអន្តរាយអំពីព្រះរាជា ។ បេ ។ អន្តរាយព្រហ្មចារិយធម៌ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុប្រាថ្នា គប្បីសូត្រក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ចំពោះបុគ្គលដែលនៅក្នុងទីចំពោះមុខនោះ ក្នុងអាវាសនោះ ឬក្នុងអាវាសណាមួយថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ពាក្យពណ៌នាអំពីកិច្ចការលាសិក្ខានៃបុគ្គលឈ្មោះនេះ សង្ឃនៅមិនទាន់ស្រេចទេ (ព្រោះ) រឿងនោះ សង្ឃកាត់សេចក្តីមិនទាន់ដាច់ស្រេចនៅឡើយ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីវិនិច្ឆ័យរឿងនោះចុះ ។ បើសង្ឃបាននូវវិនិច្ឆ័យរឿងនោះដាច់ស្រេច នេះជាការល្អ បើបានវិនិច្ឆ័យមិនបានទេ ភិក្ខុត្រូវសូត្រក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ចំពោះបុគ្គលដែលនៅក្នុងទីចំពោះមុខនោះ ក្នុងថ្ងៃចាតុទ្ទសី ឬបណ្ណរសីឧបោសថនោះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ពាក្យពណ៌នាអំពីកិច្ចការលាសិក្ខា នៃបុគ្គលឈ្មោះនេះ

វិប្បកតា តំ វត្ថុ អវិនិច្ឆិតំ តស្ស បាតិមោក្ខំ ឋបេមិ ន តស្មិំ សម្មុខីភូតេ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វន្តិ ។ ធម្មិកំ បាតិមោក្ខដ្ឋបនំ ។

[១៨៧] កតមំ ធម្មិកំ សាមគ្គឹ ន ឧបេតិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ យេហិ អាការេហិ យេហិ លិង្គេហិ យេហិ និមិត្តេហិ ធម្មិកាយ សាមគ្គិយា អនុបគមនំ[១] ហោតិ តេហិ អាការេហិ តេហិ លិង្គេហិ តេហិ និមិត្តេហិ ភិក្ខុ ភិក្ខុំ បស្សតិ ធម្មិកំ សាមគ្គឹ ន ឧបេន្តំ ន ហេវ ខោ ភិក្ខុ ភិក្ខុំ បស្សតិ ធម្មិកំ សាមគ្គឹ ន ឧបេន្តំ អបិច អញ្ញោ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស អារោចេតិ ឥត្ថន្នាមោ អាវុសោ ភិក្ខុ ធម្មិកំ សាមគ្គឹ ន ឧបេតីតិ ន ហេវ ខោ ភិក្ខុ ភិក្ខុំ បស្សតិ ធម្មិកំ សាមគ្គឹ ន ឧបេន្តំ នបិ អញ្ញោ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស អារោចេតិ ឥត្ថន្នាមោ អាវុសោ ភិក្ខុ ធម្មិកំ សាមគ្គឹ ន ឧបេតីតិ អបិច សោ វ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស អារោចេតិ អហំ អាវុសោ ធម្មិកំ សាមគ្គឹ ន ឧបេមីតិ

១ ម. អនុបគមនំ ។

សង្ឃរម្ងាប់មិនទាន់សម្រេចទេ (ព្រោះ) រឿងនោះសង្ឃកាត់សេចក្តីមិនទាន់ដាច់ស្រេចនៅឡើយ ខ្ញុំនឹងបញ្ឈប់បាតិមោក្ខរបស់បុគ្គលនោះ កាលបើបុគ្គលនោះនៅក្នុងទីចំពោះមុខ សង្ឃមិនគួរសំដែងបាតិមោក្ខទេ ។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ (នេះ) ឈ្មោះថាប្រកបដោយធម៌ ។

[១៨៧] ភិក្ខុមិនចូលមកព្រមព្រៀងគ្នាប្រកបដោយធម៌ (នោះ) តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ ភាពនៃភិក្ខុមិនចូលសេចក្តីព្រមព្រៀងប្រកបដោយធម៌ ដោយអាការណា ដោយភេទណា ដោយនិមិត្តណា ភិក្ខុឃើញភិក្ខុដែលមិនចូលសេចក្តីព្រមព្រៀង ប្រកបដោយធម៌ ដោយអាការនោះ ដោយភេទនោះ ដោយនិមិត្តនោះ បើភិក្ខុមិនឃើញភិក្ខុដែលមិនចូលសេចក្តីព្រមព្រៀង ប្រកបដោយធម៌(នោះ)ទេ តែមានភិក្ខុឯទៀតប្រាប់ដល់ភិក្ខុថា ម្នាលអាវុសោ ភិក្ខុឈ្មោះនេះ មិនចូលសេចក្តីព្រមព្រៀងប្រកបដោយធម៌ទេ ប្រសិនបើភិក្ខុមិនបានឃើញភិក្ខុដែលមិនចូលសេចក្តីព្រមព្រៀងប្រកបដោយធម៌ ទាំងភិក្ខុឯទៀតមិនបានប្រាប់ដល់ភិក្ខុថា ម្នាលអាវុសោ ភិក្ខុឈ្មោះនេះមិនចូលសេចក្តីព្រមព្រៀង ប្រកបដោយធម៌ទេ តែភិក្ខុនោះឯងប្រាប់ដល់ភិក្ខុថា ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំមិនចូលសេចក្តីព្រមព្រៀង ប្រកបដោយធម៌ទេ

អាកង្ខមានោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ តេន ទិដ្ឋេន តេន សុតេន តាយ បរិសង្កាយ តទហុបោសថេ ចាតុទ្ទសេ វា បណ្ណរសេ វា តស្មិំ បុគ្គលេ សម្មុខីភូតេ សង្ឃមជ្ឈេ ឧទាហរេយ្យ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមោ បុគ្គលោ ធម្មិកំ សាមគ្គឹ បច្ចាទិយតិ តស្ស បាតិមោក្ខំ ឋបេមិ ន តស្មិំ សម្មុខីភូតេ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វន្តិ ។ ធម្មិកំ បាតិមោក្ខដ្ឋបនំ ។

(១៩៨) កថំ ធម្មិកំ សាមគ្គឹ បច្ចាទិយតិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ យេហិ អាការេហិ យេហិ លិង្គេហិ យេហិ និមិត្តេហិ ធម្មិកាយ សាមគ្គិយា បច្ចាទានំ ហោតិ តេហិ អាការេហិ តេហិ លិង្គេហិ តេហិ និមិត្តេហិ ភិក្ខុ ភិក្ខុំ បស្សតិ ធម្មិកំ សាមគ្គឹ បច្ចាទិយន្តំ ។ ន ហេវ ខោ ភិក្ខុ ភិក្ខុំ បស្សតិ ធម្មិកំ សាមគ្គឹ បច្ចាទិយន្តំ អបិច អញ្ញោ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស អារោចេតិ ទិដ្ឋោ មយា អាវុសោ ភិក្ខុ ធម្មិកំ សាមគ្គឹ បច្ចាទិយតីតិ ។ ន ហេវ ខោ ភិក្ខុ ភិក្ខុំ បស្សតិ ធម្មិកំ សាមគ្គឹ បច្ចាទិយន្តំ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុប្រាថ្នា ក៏គប្បីសូត្រប្រកាសក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ចំពោះបុគ្គល ដែលនៅក្នុងទីចំពោះមុខនោះ ក្នុងថ្ងៃចាតុទ្ទសីឬបណ្ណរសី ឧបោសថនោះ ដោយការឃើញនោះ ដោយការឮនោះ ដោយការរង្កៀស នោះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ (ស៊ូត) បុគ្គលភិក្ខុឈ្មោះនេះ មិនឲ្យសេចក្តីព្រមព្រៀងប្រកបដោយធម៌ទេ ខ្ញុំនឹងបញ្ឈប់បាតិមោក្ខដល់បុគ្គលនោះ កាលបើបុគ្គលនោះនៅក្នុងទីចំពោះមុខ សង្ឃមិនគួរសំដែងបាតិមោក្ខទេ ។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ (នេះ) ឈ្មោះថា ប្រកបដោយធម៌ ។

(១៩៨) ភិក្ខុក្រឡប់សើរើសេចក្តីព្រមព្រៀង ប្រកបដោយធម៌(នោះ) តើដូចម្តេច ? ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ រមែងមានការក្រឡប់សើរើសេចក្តីព្រមព្រៀង ប្រកបដោយធម៌ ដោយអាការណា ដោយភេទណា ដោយនិមិត្តណា ភិក្ខុឃើញភិក្ខុ ដែលក្រឡប់សើរើសេចក្តីព្រមព្រៀងប្រកបដោយធម៌ ដោយអាការនោះ ដោយភេទនោះ ដោយនិមិត្តនោះ បើភិក្ខុមិនឃើញភិក្ខុ ដែលក្រឡប់សើរើសេចក្តីព្រមព្រៀងប្រកបដោយធម៌ទេ តែមានភិក្ខុដទៃប្រាប់ដល់ភិក្ខុនោះថា ម្នាលអាវុសោ ភិក្ខុឈ្មោះនេះក្រឡប់សើរើសេចក្តីព្រមព្រៀង ប្រកបដោយធម៌ហើយ ប្រសិនបើ ភិក្ខុក៏មិនឃើញភិក្ខុ ដែលក្រឡប់សើរើសេចក្តីព្រម

ន បិ អញ្ញោ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស អារោចេតិ ឥត្ថន្នាមោ អាវុសោ ភិក្ខុ ធម្មិកំ សាមគ្គឹ បច្ចាទិយតីតិ អបិច សោ ភិក្ខុ(១) ភិក្ខុស្ស អារោចេតិ អយំ អាវុសោ ធម្មិកំ សាមគ្គឹ បច្ចាទិយាមីតិ អាកង្ខមានោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ តេន ទិដ្ឋេន តេន សុតេន តាយ បរិសង្កាយ តទហុបោសថេ ចាតុទ្ទសេ វា បណ្ណរសេ វា តស្មឹ បុគ្គលេ សម្មុខីភូតេ សង្ឃមជ្ឈេ ឧទាហរេយ្យ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមោ បុគ្គលោ ធម្មិកំ សាមគ្គឹ បច្ចាទិយតិ តស្ស បាតិមោក្ខំ ឋបេមិ ន តស្មឹ សម្មុខីភូតេ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វន្តិ ។ ធម្មិកំ បាតិមោក្ខដ្ឋបនំ ។

(៤៨៤) ភិក្ខុស្ស បាតិមោក្ខេ ឋបិតេ បរិសា វុដ្ឋាតិ ទសន្នំ អន្តរាយានំ អញ្ញតរេន អន្តរាយេន រាជន្តរាយេន វា ។ បេ ។ ព្រហ្មចរិយន្តរាយេន វា អាកង្ខមានោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ តស្មឹ អាវាសេ អញ្ញតរស្មឹ

១ ឱ. ម. អយំ ភិក្ខុសេវ្វ ៖ បញ្ញាយតិ ។

ព្រៀងប្រកបដោយធម៌ ទាំងភិក្ខុឯទៀតក៏មិនបានប្រាប់ដល់ភិក្ខុដទៃថា ម្នាលអាវុសោ ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ត្រឡប់សើរើសេចក្ដីព្រមព្រៀង ប្រកបដោយធម៌ហើយដូច្នេះ តែគង់ភិក្ខុនោះប្រាប់ភិក្ខុដទៃថា ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំត្រឡប់សើរើសេចក្ដីព្រមព្រៀង ប្រកបដោយធម៌ហើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុប្រាថ្នា គប្បីសូត្រក្នុងកណ្ដាលជំនុំសង្ឃ ចំពោះបុគ្គលដែលនៅក្នុងទីចំពោះមុខនោះ ក្នុងថ្ងៃចាតុទ្ទសី ឬបណ្ណរសីឧបោសថនោះ ដោយការឃើញនោះ ដោយការឮនោះ ដោយការរង្កៀសនោះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្ដាប់ខ្ញុំ បុគ្គលឈ្មោះនេះ ត្រឡប់សើរើសេចក្ដីព្រមព្រៀង ប្រកបដោយធម៌ហើយ ខ្ញុំនឹងបញ្ឈប់បាតិមោក្ខដល់បុគ្គលនោះ កាលបើបុគ្គលនោះនៅក្នុងទីចំពោះមុខ សង្ឃមិនត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខទេ ។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ (នេះ) ឈ្មោះថាប្រកបដោយធម៌ ។

(៤៨៤) កាលបើសង្ឃបានបញ្ឈប់បាតិមោក្ខដល់ភិក្ខុនោះហើយ បរិស័ទក្រោកចេញ ព្រោះបណ្ដាអន្តរាយទាំង ១០ យ៉ាង អន្តរាយណាមួយ ទោះបើអន្តរាយអំពីព្រះរាជាក្ដី ។ បេ ។ អន្តរាយព្រហ្មចារិយក្ដី ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលបើប្រាថ្នា ក៏គប្បីសូត្រក្នុងកណ្ដាលជំនុំសង្ឃ ចំពោះបុគ្គលដែលនៅក្នុងទីចំពោះមុខនោះ ក្នុងអាវាសនោះ ឬក្នុងអាវាស

វា បណ្ណរសេ តស្មិំ បុគ្គលេ សម្មុខីភូតេ សង្ឃមជ្ឈេ ឧទាហរេយ្យ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមស្ស បុគ្គលស្ស ធម្មិកាយ សាមគ្គិយា បច្ចាទានកថា វិប្បកតា តំ វត្ថុ អវិនិច្ឆិតំ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ តំ វត្ថុំ វិនិច្ឆិនេយ្យាតិ ។ ឯវញ្ចេតំ លភេថ វិនិច្ឆនំ កុសលំ នោ ចេ លភេថ តទហុបោសថេ ចាតុទ្ទសេ វា បណ្ណរសេ វា តស្មិំ បុគ្គលេ សម្មុខីភូតេ សង្ឃមជ្ឈេ ឧទាហរេយ្យ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមស្ស បុគ្គលស្ស ធម្មិកាយ សាមគ្គិយា បច្ចាទានកថា វិប្បកតា តំ វត្ថុ អវិនិច្ឆិតំ តស្ស បាតិមោក្ខំ ឋបេមិ ន តស្មិំ សម្មុខីភូតេ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វន្តិ ។ ធម្មិកា បាតិមោក្ខដ្ឋបនា ។

(១៦០) កថំ សីលវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោ ហោតិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ យេហិ អាការេហិ យេហិ លិង្គេហិ យេហិ និមិត្តេហិ សីលវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោ ហោតិ តេហិ អាការេហិ តេហិ លិង្គេហិ តេហិ និមិត្តេហិ ភិក្ខុ ភិក្ខុំ បស្សតិ

ណាមួយថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្ដាប់ខ្ញុំ ពាក្យពណ៌នាអំពីការត្រឡប់លើកសេចក្ដីព្រមព្រៀង ប្រកបដោយធម៌នៃបុគ្គលឈ្មោះនេះ សង្ឃធ្វើមិនទាន់ស្រេចនៅឡើយ (ព្រោះ) រឿងនោះសង្ឃវិនិច្ឆ័យមិនទាន់ដាច់ស្រេច បើកម្មនោះមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីវិនិច្ឆ័យរឿងនោះចុះ ។ បើសង្ឃបានវិនិច្ឆ័យរឿងនោះដាច់ស្រេច នេះក៏ជាការប្រពៃ បើមិនដាច់វិនិច្ឆ័យមិនបានទេវិញ ក្នុងថ្ងៃចាតុទ្ទសីឬបណ្ណរសីក្នុងឧបោសថនោះ ភិក្ខុត្រូវស្វែងរកក្នុងកណ្ដាលជំនុំសង្ឃ ចំពោះបុគ្គលដែលនៅក្នុងទីចំពោះមុខនោះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្ដាប់ខ្ញុំ ពាក្យពណ៌នាអំពីការត្រឡប់លើកសេចក្ដីព្រមព្រៀង ប្រកបដោយធម៌នៃបុគ្គលឈ្មោះនេះ សង្ឃធ្វើមិនទាន់ស្រេចនៅឡើយទេ (ព្រោះ) រឿងនោះសង្ឃវិនិច្ឆ័យមិនទាន់ដាច់ស្រេច ខ្ញុំនឹងបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ដល់បុគ្គលនោះ កាលបើបុគ្គលនោះនៅក្នុងទីចំពោះមុខ សង្ឃមិនត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខទេ ។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ (នេះ) ឈ្មោះថាប្រកបដោយធម៌ ។

(១៦០) ភិក្ខុដែលគេបានឃើញ ឮ រង្កៀសដោយសីលវិបត្តិ តើដូចម្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ដែលគេបានឃើញ ឮ រង្កៀសដោយសីលវិបត្តិ ដោយអាការណា ដោយភេទណា ដោយនិមិត្តណា ភិក្ខុក៏ឃើញភិក្ខុដែលគេបានឃើញ ឮ រង្កៀស ដោយ

សីលវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតំ ន ហោតិ ទោ ភិក្ខុ ភិក្ខុំ បស្សតិ សីលវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតំ អបិច អញ្ញោ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស អារោចេតិ ឥត្ថន្នាមោ អាវុសោ ភិក្ខុ សីលវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោតិ ច ហោតិ ទោ ភិក្ខុ ភិក្ខុំ បស្សតិ សីលវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតំ ន ច អញ្ញោ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស អារោចេតិ ឥត្ថន្នាមោ អាវុសោ ភិក្ខុ សីលវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោតិ អបិច សោ វ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស អារោចេតិ អហំ អាវុសោ សីលវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោតិ[១] អាកង្ខមានោ ភិក្ខុ-បេ ភិក្ខុ តេន ទិដ្ឋេន តេន សុតេន តាយ បរិសង្កាយ តទហុបោសថេ ចាតុទ្ទសេ វា បណ្ណរសេ វា តស្ស បុគ្គលស្ស សម្មុខីភូតេ សង្ឃមជ្ឈេ ឧទាហរេយ្យ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមោ បុគ្គលោ សីលវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោ តស្ស បាតិមោក្ខំ ឋបេមិ ន តស្មិំ សម្មុខីភូតេ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វន្តិ ។ ធម្មិកំ បាតិមោក្ខដ្ឋបនំ ។

១ ម. ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោម្ហីតិ ទិស្សតិ ។

សីលវិបត្តិ ដោយអាការនោះ ដោយភេទនោះ ដោយនិមិត្តនោះ បើភិក្ខុមិនឃើញភិក្ខុដែលគេឃើញ ឮ រង្កៀសដោយសីលវិបត្តិនោះទេ តែមានភិក្ខុឯទៀតប្រាប់ដល់ភិក្ខុផងគ្នាថា ម្នាលអាវុសោ ភិក្ខុឈ្មោះនេះ មានគេឃើញ ឮ រង្កៀសដោយសីលវិបត្តិ (ប្រសិនបើ) ភិក្ខុមិនឃើញភិក្ខុដែលមានគេឃើញ ឮ រង្កៀសដោយសីលវិបត្តិ ទាំងភិក្ខុឯទៀតក៏មិនប្រាប់ដល់ភិក្ខុផងគ្នាថា ម្នាលអាវុសោ ភិក្ខុឈ្មោះនេះ មានគេឃើញ ឮ រង្កៀសដោយសីលវិបត្តិដូច្នេះ តែភិក្ខុនោះឯងប្រាប់ដល់ភិក្ខុផងគ្នាថា ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំមានគេឃើញ ឮ ឬរង្កៀសដោយសីលវិបត្តិដូច្នេះ (មិនដែល) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុមានប្រាថ្នា ក៏គប្បីប្រកាសក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ចំពោះបុគ្គលដែលនៅក្នុងទីចំពោះមុខនោះ ដោយការឃើញនោះ ដោយការឮនោះ ដោយការរង្កៀសនោះ ក្នុងថ្ងៃចាតុទ្ទសី ឬ បណ្ណរសីឧបោសថនោះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ (ផង) បុគ្គលឈ្មោះនេះ មានគេឃើញ ឮ ឬរង្កៀសដោយសីលវិបត្តិ ខ្ញុំឋបនាបាតិមោក្ខ ចំពោះបុគ្គលនោះ កាលបើបុគ្គលនោះនៅក្នុងទីចំពោះមុខសង្ឃ សង្ឃមិនត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខឡើយ ។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ (នេះ) ឈ្មោះថាប្រកបដោយធម៌ ។

(១៦១) កតមំ អាបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោ ហោតិ ។ ឥធ បន(១) ភិក្ខវេ ភិក្ខុ យេហិ អាការេហិ យេហិ លិង្គេហិ យេហិ និមិត្តេហិ អាបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោ ហោតិ តេហិ អាការេហិ តេហិ លិង្គេហិ តេហិ និមិត្តេហិ ភិក្ខុ ភិក្ខុំ បស្សតិ អាបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតំ ន ហេវ ខោ ភិក្ខុ ភិក្ខុំ បស្សតិ អាបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតំ អបិច អញ្ញោ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស អារោចេតិ ឥត្ថន្នាមោ អាវុសោ ភិក្ខុ អាបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោតិ ន ហេវ ខោ ភិក្ខុ ភិក្ខុំ បស្សតិ អាបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតំ នបិ អញ្ញោ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស អារោចេតិ ឥត្ថន្នាមោ អាវុសោ ភិក្ខុ អាបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោតិ អបិច សោវ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស អារោចេតិ អហំ អាវុសោ អាបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោតិ អាកង្ខមានោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ តេន ទិដ្ឋេន តេន សុតេន តាយ បរិសង្កាយ តទហុបោសថេ ចាតុទ្ទសេ វា បណ្ណរសេ វា តស្មិំ បុគ្គលេ សម្មុខីភូតេ សង្ឃមជ្ឈេ ឧទាហរេយ្យ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមោ

(១៦១) ភិក្ខុដែលមានគេឃើញ ឮ ឬរង្កៀសហើយ ដោយអាបត្តិ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ រមែងមានគេឃើញ ឮ ឬរង្កៀស ដោយអាបត្តិ ដោយអាការណា ដោយភេទណា ដោយនិមិត្តណា ភិក្ខុក៏ឃើញភិក្ខុ ដែលមានគេឃើញ ឮ ឬរង្កៀសហើយ ដោយអាបត្តិ ដោយអាការនោះ ដោយភេទនោះ ដោយនិមិត្តនោះដែរ បើភិក្ខុមិនបានឃើញភិក្ខុដែលមានគេឃើញ ឮ ឬរង្កៀស ដោយអាបត្តិនោះទេ តែមានភិក្ខុឯទៀតប្រាប់ដល់ភិក្ខុថា ម្នាលអាវុសោ ភិក្ខុឈ្មោះនេះ មានគេឃើញ ឮ ឬរង្កៀស ដោយអាបត្តិដូច្នេះដែរ (ឬសិនបើ) ភិក្ខុក៏មិនបានឃើញភិក្ខុដែលមានគេឃើញ ឮ ឬរង្កៀស ដោយអាបត្តិទេ ទាំងភិក្ខុឯទៀតក៏មិនបានប្រាប់ដល់ភិក្ខុថា ម្នាលអាវុសោ ភិក្ខុឈ្មោះនេះ មានគេឃើញ ឮ ឬរង្កៀសដោយអាបត្តិដូច្នេះទេ គឺមានតែភិក្ខុនោះឯងប្រាប់ដល់ភិក្ខុដទៃថា ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំមានគេឃើញ ឮ ឬរង្កៀសដោយអាបត្តិហើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលបើប្រាថ្នា គឺគប្បីសូត្រក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ចំពោះបុគ្គលដែលនៅក្នុងទីចំពោះមុខនោះ ដោយការឃើញនោះ ដោយការឮនោះ ដោយការរង្កៀសនោះ ក្នុងថ្ងៃចាតុទ្ទសី ឬបណ្ណរសីឧបោសថ នោះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ(ផង) បុគ្គលឈ្មោះនេះ

វុត្តោ អាចារវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោ តស្ស បាតិមោក្ខំ ឋបេមិ ។ តស្មឹ សម្មុខីភូតេ បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ ។ ធម្មិកា បាតិមោក្ខដ្ឋបនា ។

[១៦៦] កតមំ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោ ហោតិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ យេហិ អាការេហិ យេហិ លិង្គេហិ យេហិ និមិត្តេហិ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោ ហោតិ តេហិ អាការេហិ តេហិ លិង្គេហិ តេហិ និមិត្តេហិ ភិក្ខុ ភិក្ខុំ បស្សតិ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតំ ន ហេវ ខោ ភិក្ខុ ភិក្ខុំ បស្សតិ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតំ អបិច អញ្ញោ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស អារោចេតិ ឥត្ថន្នាមោ អាវុសោ ភិក្ខុ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោតិ ។ ន ហេវ ខោ ភិក្ខុ ភិក្ខុំ បស្សតិ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតំ នបិ អញ្ញោ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស អារោចេតិ ឥត្ថន្នាមោ អាវុសោ ភិក្ខុ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោតិ អបិច សោ វ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស អារោចេតិ អហំ

មានគេឃើញ ឬ ឮ ឬរង្កៀស ដោយអាចារវិបត្តិហើយ ខ្ញុំនឹងបញ្ឈប់បាតិមោក្ខចំពោះបុគ្គលនោះ កាលបើបុគ្គលនោះនៅ ក្នុងទីចំពោះមុខ សង្ឃមិនត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខឡើយ ។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ(នោះ)ឈ្មោះថា ប្រកបដោយធម៌ ។

(១៦៦) ភិក្ខុដែលមានគេឃើញ ឬ ឮ ឬរង្កៀស ដោយទិដ្ឋិវិបត្តិ តើដូចម្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ រមែងមានគេឃើញ ឬ ឮ ឬរង្កៀស ដោយទិដ្ឋិវិបត្តិ ដោយអាការណា ដោយភេទណា ដោយនិមិត្តណា ភិក្ខុដទៃគ្នាក៏ឃើញភិក្ខុដែលមានគេឃើញ ឬ ឮ ឬរង្កៀស ដោយទិដ្ឋិវិបត្តិ ដោយអាការនោះ ដោយភេទនោះ ដោយនិមិត្តនោះដែរ បើភិក្ខុដទៃគ្នាមិនឃើញភិក្ខុដែលមានគេឃើញ ឬ ឮ ឬរង្កៀស ដោយទិដ្ឋិវិបត្តិទេ តែមានភិក្ខុឯទៀតប្រាប់ដល់ភិក្ខុដទៃគ្នាថា ម្នាលអាវុសោ ភិក្ខុឈ្មោះនេះមានគេឃើញ ឬ ឮ ឬរង្កៀស ដោយទិដ្ឋិវិបត្តិដូច្នេះដែរ (ប្រសិនបើ) ភិក្ខុក៏មិនឃើញភិក្ខុដែលមានគេឃើញ ឬ ឮ ឬរង្កៀស ដោយទិដ្ឋិវិបត្តិទេ ទាំងភិក្ខុឯទៀតក៏មិនប្រាប់ដល់ភិក្ខុដទៃគ្នាថា ម្នាលអាវុសោ ភិក្ខុឈ្មោះនេះមានគេឃើញ ឬ ឮ ឬរង្កៀសហើយ ដោយទិដ្ឋិវិបត្តិដូច្នេះទេ គឺតែភិក្ខុនោះឯងប្រាប់ដល់ភិក្ខុដទៃគ្នាថា ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំ

អាវុសោ ទិដ្ឋិវិបន្នោ ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោតិ អាកង្ខមានោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ តេន ទិដ្ឋេន តេន សុតេន តាយ បរិសង្កាយ តទហុបោសថេ ចាតុទ្ទសេ វា បណ្ណរសេ វា តស្មឹ បុគ្គលេ សម្មុខីភូតេ សង្ឃមជ្ឈេ ឧទាហរេយ្យ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមោ បុគ្គលោ ទិដ្ឋិវិបន្នោ ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតោ តស្ស បាតិមោក្ខំ ឋបេមិ ន តស្មឹ សម្មុខីភូតេ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វន្តិ ។ ធម្មិកំ បាតិមោក្ខដ្ឋបនំ ។ ឥមានិ ទស ធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានីតិ ។

បឋមោ ភាណវារោ ។

[១៦៣] អថខោ អាយស្មា ឧបាលិ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា ឧបាលិ ភគវន្តំ ឯតទវោច អត្តាទានំ អាទាតុកាមេន ភន្តេ

មានគេឃើញ ឮ ឬរង្កៀស ដោយទិដ្ឋិវិបត្តិហើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលបើប្រាថ្នា ក៏គប្បីពោលក្នុងទីកណ្ដាលជំនុំសង្ឃ ចំពោះបុគ្គលដែលនៅក្នុងទីចំពោះមុខនោះ ដោយការឃើញនោះ ដោយការឮនោះ ដោយការរង្កៀសនោះ ក្នុងថ្ងៃចាតុទ្ទសីឬបណ្ណរសីឧបោសថថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្ដាប់ខ្ញុំ (សេចក្ដីនេះ) បុគ្គលឈ្មោះនេះ មានគេឃើញ ឮ ឬរង្កៀស ដោយទិដ្ឋិវិបត្តិហើយ ខ្ញុំនឹងបញ្ឈប់បាតិមោក្ខចំពោះបុគ្គលនោះ កាលបើបុគ្គលនោះនៅក្នុងទីចំពោះមុខ សង្ឃមិនត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខទេ (នេះ) ឈ្មោះថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខប្រកបដោយធម៌ ។ ទាំង ១០ នេះឈ្មោះថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខប្រកបដោយធម៌ ។

ភាណវារៈ ទីបឋម ។

[១៦៣] គ្រានោះឯង ព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុ ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ រួចហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុ លុះអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនេះនឹងព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ភិក្ខុដែលមានប្រាថ្នានឹងកាន់យកនូវអត្តាទាន[១]

---

១ អដ្ឋកថា ពន្យល់ថា ភិក្ខុមានប្រាថ្នានឹងជម្រះនូវសាសនា ហើយកាន់យកអធិករណ៍ណា ដោយខ្លួនឯង អធិករណ៍នោះហៅថា អត្តាទាន គឺជាឈ្មោះនៃអធិករណ៍មួយ ដែលមានភិក្ខុកាន់ដោយខ្លួនឯង ។

ភិក្ខុនា បញ្ចង្គសមន្នាគតំ អត្តាទានំ អាទាតព្វំ ។ អត្តាទានំ អាទាតុកាមេន ឧបាលិ ភិក្ខុនា បញ្ចង្គសមន្នាគតំ អត្តាទានំ អាទាតព្វំ អត្តាទានំ អាទាតុកាមេន ឧបាលិ ភិក្ខុនា ឯវំ បច្ចវេក្ខិតព្វំ យំ ខោ អហំ ឥមំ អត្តាទានំ អាទាតុកាមោ កាលោ នុ ខោ ឥមំ អត្តាទានំ អាទាតុំ ឧទាហុ នោតិ ។ សចេ ឧបាលិ ភិក្ខុ បច្ចវេក្ខមានោ ឯវំ ជានាតិ អកាលោ ឥមំ អត្តាទានំ អាទាតុំ នោ កាលោតិ ន តំ ឧបាលិ អត្តាទានំ អាទាតព្វំ ។ សចេ បនុបាលិ ភិក្ខុ បច្ចវេក្ខមានោ ឯវំ ជានាតិ កាលោ ឥមំ អត្តាទានំ អាទាតុំ នោ អកាលោតិ តេនុបាលិ ភិក្ខុនា ឧត្តរិ បច្ចវេក្ខិតព្វំ យំ ខោ អហំ ឥមំ អត្តាទានំ អាទាតុកាមោ ភូតំ នុ ខោ ឥទំ អត្តាទានំ ឧទាហុ នោតិ ។ សចេ ឧបាលិ ភិក្ខុ បច្ចវេក្ខមានោ ឯវំ ជានាតិ អភូតំ ឥទំ អត្តាទានំ នោ ភូតន្តិ ន តំ ឧបាលិ អត្តាទានំ អាទាតព្វំ ។ សចេ បនុបាលិ ភិក្ខុ បច្ចវេក្ខមានោ ឯវំ ជានាតិ ភូតំ ឥទំ អត្តាទានំ នោ

(ការទទួលកាន់នូវអធិករណ៍ដោយខ្លួនឯង) គេត្រូវកាន់យកនូវអត្តាទានប្រកបដោយអង្គប៉ុន្មាន ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ (បើ) ភិក្ខុមានសេចក្ដីប៉ុនប៉ងនឹងកាន់យកនូវអត្តាទាន ត្រូវកាន់យកនូវអត្តាទានដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ម្នាលឧបាលិ ឯភិក្ខុដែលមានសេចក្ដីប៉ុនប៉ងនឹងកាន់យកនូវអត្តាទាន (នោះ) ត្រូវពិចារណាយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញមានបំណងនឹងកាន់យកនូវអត្តាទាននេះ ចុះកាលនេះ ជាកាលគួរនឹងកាន់យកនូវអត្តាទាននេះ ឬមិនគួរទេ ។ ម្នាលឧបាលិ ប្រសិនបើភិក្ខុពិចារណាទៅបានដឹងយ៉ាងនេះថា កាលនេះជាកាលមិនគួរ ជាកាលមិនទាន់នឹងកាន់យកនូវអត្តាទាននេះទេ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុមិនត្រូវកាន់យកនូវអត្តាទាននោះឡើយ ។ ម្នាលឧបាលិ ប្រសិនជាភិក្ខុពិចារណាទៅបានដឹងយ៉ាងនេះថា កាលនេះជាកាលគួរ មិនមែនជាកាលមិនគួរនឹងកាន់យកនូវអត្តាទាននេះ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុនោះត្រូវពិចារណាតទៅទៀតថា អាត្មាអញមានបំណងនឹងកាន់យកនូវអត្តាទាននេះ តើអត្តាទាននេះពិតឬទេ ។ ម្នាលឧបាលិ បើភិក្ខុពិចារណាទៅដឹងយ៉ាងនេះថា អត្តាទាននេះមិនពិត មិនប្រាកដទេ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុមិនត្រូវកាន់យកនូវអត្តាទាននោះឡើយ ។ ម្នាលឧបាលិ ប្រសិនជាភិក្ខុពិចារណាទៅបានដឹងយ៉ាងនេះថា អត្តាទាននេះ

អក្ខតង្គំ ចេ ឧបាលិ ភិក្ខុនា ឧត្តរិ បច្ចវេក្ខិតព្វំ យំ ខោ អហំ ឥមំ អត្តភាវំ អាទាតុកាមោ អត្ថសញ្ហិតំ នុ ខោ ឥមំ អត្តភាវំ ឧទាហុ នោតិ ។ សចេ ឧបាលិ ភិក្ខុ បច្ចវេក្ខមានោ ឯវំ ជានាតិ អនត្ថសញ្ហិតំ ឥមំ អត្តភាវំ នោ អត្ថសញ្ហិតន្តិ ន តំ ឧបាលិ អត្តភាវំ អាទាតព្វំ ។ សចេ បនុបាលិ ភិក្ខុ បច្ចវេក្ខមានោ ឯវំ ជានាតិ អត្ថសញ្ហិតំ ឥមំ អត្តភាវំ នោ អនត្ថសញ្ហិតន្តិ តេនុបាលិ ភិក្ខុនា ឧត្តរិ បច្ចវេក្ខិតព្វំ ឥមំ ខោ អហំ អត្តភាវំ អាទិយមានោ លភិស្សាមិ សន្ទិដ្ឋេ សម្ភត្តេ ភិក្ខូ ធម្មកោ វិនយកោ បត្តុំ ឧទាហុ នោតិ ។ សចេ ឧបាលិ ភិក្ខុ បច្ចវេក្ខមានោ ឯវំ ជានាតិ ឥមំ ខោ អហំ អត្តភាវំ អាទិយមានោ ន លភិស្សាមិ សន្ទិដ្ឋេ សម្ភត្តេ ភិក្ខូ ធម្មកោ វិនយកោ បត្តុន្តិ ន តំ ឧបាលិ អត្តភាវំ អាទាតព្វំ ។ សចេ បនុបាលិ ភិក្ខុ បច្ចវេក្ខមានោ ឯវំ ជានាតិ

ពិតប្រាកដហើយ មិនមែនមិនពិតទេ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុនោះគួរពិចារណាតទៅទៀតថា អាត្មាអញ មានបំណងនឹងកាន់យកនូវអត្តភាពនេះ អត្តភាពនេះ តើប្រកបដោយប្រយោជន៍ ឬមិនប្រកបដោយប្រយោជន៍ទេ ។ ម្នាលឧបាលិ ប្រសិនបើភិក្ខុពិចារណាទៅ ដឹងច្បាស់យ៉ាងនេះថា អត្តភាពនេះ មិនប្រកបដោយប្រយោជន៍ ជាអំពើឥតប្រយោជន៍ទេ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុមិនត្រូវកាន់យកនូវអត្តភាពនោះឡើយ ។ ម្នាលឧបាលិ ប្រសិនជាភិក្ខុពិចារណាទៅដឹងច្បាស់យ៉ាងនេះថា អត្តភាពនេះប្រកបដោយប្រយោជន៍ មិនមែនជាអំពើឥតប្រយោជន៍ទេ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុនោះត្រូវពិចារណាតទៅទៀតថា កាលបើអាត្មាអញកាន់យកនូវអត្តភាពនេះទៅ តើនឹងបានពួកភិក្ខុជាមិត្តសម្លាញ់ត្រាច់តែជួបគ្នា ឬជាមិត្តសម្លាញ់តែងនៅរួមជាមួយគ្នា ជាអ្នកមានធម៌មានវិន័យ ឬមិនបានទេ ។ ម្នាលឧបាលិ ប្រសិនជាភិក្ខុពិចារណាទៅដឹងច្បាស់យ៉ាងនេះថា កាលបើអាត្មាអញកាន់យកនូវអត្តភាពនេះទៅហើយ នឹងមិនបានពួកភិក្ខុជាមិត្តសម្លាញ់ត្រាច់តែជួបគ្នា ឬជាមិត្តសម្លាញ់ តែងនៅរួមជាមួយគ្នា ជាអ្នកមានធម៌មានវិន័យ(ជាទីគោរព)ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុមិនត្រូវកាន់យកនូវអត្តភាពនោះឡើយ ។ ម្នាលឧបាលិ ប្រសិនជាភិក្ខុពិចារណាទៅដឹងច្បាស់យ៉ាងនេះថា

ឥមំ ខោ អហំ អធិករណំ អាទិយមានោ លភិស្សាមិ ស-
ន្ទិដ្ឋេ សម្ភត្តេ ភិក្ខូ ធម្មតោ វិនយតោ បក្ខំ តេនុបាលិ
ភិក្ខុនា ឧត្តរិំ បច្ចវេក្ខិតព្វំ ឥមំ ខោ មេ អធិករណំ អាទិ-
យតោ ភវិស្សតិ សង្ឃស្ស តតោនិទានំ ភណ្ឌនំ កលហ-
ហោ វិគ្គហោ វិវាទោ សង្ឃភេទោ សង្ឃរាជិ សង្ឃវវត្ថានំ
សង្ឃនានាករណំ ឧទាហុ នោតិ ។ សចេ ឧបាលិ ភិក្ខុ
បច្ចវេក្ខមានោ ឯវំ ជានាតិ ឥមំ ខោ មេ អធិករណំ
អាទិយតោ ភវិស្សតិ សង្ឃស្ស តតោនិទានំ ភណ្ឌនំ
កលហោ វិគ្គហោ វិវាទោ សង្ឃភេទោ សង្ឃរាជិ សង្ឃវ-
វត្ថានំ សង្ឃនានាករណន្តិ ន តំ ឧបាលិ អធិករណំ អាទា-
តព្វំ ។ សចេ បនុបាលិ ភិក្ខុ បច្ចវេក្ខមានោ ឯវំ ជានាតិ
ឥមំ ខោ មេ អធិករណំ អាទិយតោ ន ភវិស្សតិ សង្ឃស្ស
តតោនិទានំ ភណ្ឌនំ កលហោ វិគ្គហោ វិវាទោ
សង្ឃភេទោ សង្ឃរាជិ សង្ឃវវត្ថានំ សង្ឃនានាករណន្តិ

កាលបើអាត្មាអញ កាន់យកនូវអធិករណ៍នេះទៅ នឹងបានពួកភិក្ខុ ជាមិត្តសម្លាញ់គ្រាន់តែជួបគ្នា ឬជាមិត្តសម្លាញ់ដែលនៅរួមជាមួយគ្នា ដែលជាពួកតាមធម៌តាមវិន័យ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុនោះត្រូវពិចារណាតទៅទៀតថា កាលបើអាត្មាអញកាន់យកនូវអធិករណ៍នេះទៅ តើនឹងមានការប្រកួតប្រកាន់ ការឈ្លោះ ការប្រកាន់ខុស ការទាស់ទែង ការបែកធ្លាយនៃសង្ឃ ការប្រេះឆានៃសង្ឃ ការកំណត់ផ្សេងនៃសង្ឃ ការធ្វើផ្សេង ៗ នៃសង្ឃ នឹងកើតមានដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនៃអធិករណ៍នោះឬមិនមានទេ ។ ម្នាលឧបាលិ បើភិក្ខុពិចារណាទៅបានដឹងយ៉ាងនេះថា កាលបើអាត្មាអញកាន់យកនូវអធិករណ៍នេះហើយ ការប្រកួតប្រកាន់ ការឈ្លោះ ការប្រកាន់ខុស ការទាស់ទែង ការបែកធ្លាយនៃសង្ឃ ការប្រេះឆានៃសង្ឃ ការកំណត់ផ្សេងនៃសង្ឃ ការធ្វើផ្សេងៗ នៃសង្ឃ នឹងកើតមានដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនៃអធិករណ៍នោះ (ជាប្រាកដ) ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុមិនត្រូវកាន់យកនូវអធិករណ៍នោះឡើយ ។ ម្នាលឧបាលិ បើភិក្ខុពិចារណាទៅបានដឹងយ៉ាងនេះថា កាលបើអាត្មាអញកាន់យកនូវអធិករណ៍នេះទៅ ការប្រកួតប្រកាន់ ការឈ្លោះ ការប្រកាន់ខុស ការទាស់ទែង ការបែកធ្លាយនៃសង្ឃ ការប្រេះឆានៃសង្ឃ ការកំណត់ផ្សេងនៃសង្ឃ ទាំងការធ្វើផ្សេង ៗ នៃសង្ឃ មិនកើតមានដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនៃអធិករណ៍នោះឡើយ ម្នាលឧបាលិ

អាទាតព្វំ ចំ ឧបាលិ អត្តាទានំ ឯវំ បញ្ចង្គសមន្នា-
គតំ ខោ ឧបាលិ អត្តាទានំ អាទិន្នំ បច្ឆាបិ អវិប្បដិ-
សារករំ ភវិស្សតីតិ ។

(៣៦៤) ចោទកេន ភន្តេ ភិក្ខុនា បរំ ចោទេតុកាមេន
កតមេ ធម្មេ អជ្ឈត្តំ បច្ចវេក្ខិត្វា បរោ ចោទេតព្វោតិ ។
ចោទកេនុបាលិ ភិក្ខុនា បរំ ចោទេតុកាមេន បញ្ច ធម្មេ
អជ្ឈត្តំ បច្ចវេក្ខិត្វា បរោ ចោទេតព្វោ ។ ចោទកេនុបាលិ
ភិក្ខុនា បរំ ចោទេតុកាមេន ឯវំ បច្ចវេក្ខិតព្វំ បរិសុទ្ធ-
កាយសមាចារោ នុ ខោម្ហិ បរិសុទ្ធេនម្ហិ កាយសមា-
ចារេន សមន្នាគតោ អច្ឆិទ្ទេន អប្បដិមំសេន សំវិជ្ជតិ
នុ ខោ មេ ឯសោ ធម្មោ ឧទាហុ នោតិ ។ នោ ចេ
ឧបាលិ ភិក្ខុ បរិសុទ្ធកាយសមាចារោ ហោតិ បរិសុទ្ធេន
កាយសមាចារេន សមន្នាគតោ អច្ឆិទ្ទេន អប្បដិមំសេន
តស្ស ភវន្តិ វត្តារោ ឥង្ឃ តាវ អាយស្មា កាយិកំ សិក្ខ
ស្សូតិ ឥតិស្ស ភវន្តិ វត្តារោ ។

ភិក្ខុត្រូវកាន់យកនូវអត្តាទាននោះចុះ ម្នាលឧបាលិ អត្តាទានប្រកបដោយ
អង្គ ៥ ប្រការ ដូចពោលមកនេះឯង កាលបើភិក្ខុកាន់យកហើយ
ទើបមិនធ្វើឲ្យកើតសេចក្តីក្តៅក្រហាយចិត្តក្នុងកាលជាខាងក្រោយឡើយ ។

[៣៦៤] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន
ភិក្ខុអ្នកចោទ មានបំណងនឹងចោទភិក្ខុដទៃ តើត្រូវពិចារណាធម៌ចំពោះខ្លួន
ឯងមានប៉ុន្មានយ៉ាងសិន ទើបគួរនឹងចោទភិក្ខុដទៃបាន ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា
ម្នាលឧបាលិ ឯភិក្ខុអ្នកចោទ មានបំណងនឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវពិចារណា
ធម៌ ៥ ប្រការចំពោះខ្លួនឯងសិន ទើបគួរចោទភិក្ខុដទៃ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុ
អ្នកចោទ មានបំណងនឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវពិចារណាយ៉ាងនេះថា អាត្មា
អញមាន កាយសមាចារ បរិសុទ្ធ ឬទេ អាត្មាអញជាអ្នកប្រកបដោយ
កាយសមាចារបរិសុទ្ធ មិនធ្លុះធ្លាយ មិនមានទោសដែលគួរឲ្យគេចាប់ផ្តាក់បាន ធម៌
នុះមានត្រូវគ្រាន់ដល់អាត្មាអញ ឬមិនមានទេ ។ ម្នាលឧបាលិ បើភិក្ខុមាន
កាយសមាចារមិនបរិសុទ្ធទេ (តែហាក់ដូច) ជាអ្នកប្រកបដោយកាយសមា
ចារបរិសុទ្ធ មិនធ្លុះធ្លាយ មិនមានទោសដែលគួរឲ្យគេចាប់ផ្តាក់បាន ភិក្ខុនោះឯង
គង់មានអ្នកផង ស្តីថាស់តឿនថា នែលោកដ៏មានអាយុ ចូរលោកសិក្សា
នូវសមាចារផ្លូវកាយជាមុនសិន ភិក្ខុនោះតែងមានអ្នកផង ស្តីថាស់តឿន
ដូចពោលមកនេះឯង ។

[១៦៥] បុន ចបរំ ឧបាលិ ចោទកេន ភិក្ខុនា បរំ ចោទេតុកាមេន ឯវំ បច្ចវេក្ខិតព្វំ បរិសុទ្ធវចីសមាចារោ នុ ខោម្ហិ បរិសុទ្ធេនម្ហិ វចីសមាចារេន សមន្នាគតោ អច្ឆិទ្ទេន អប្បដិមំសេន សំវិជ្ជតិ នុ ខោ មេ ឯសោ ធម្មោ ឧទាហុ នោតិ ។ នោ ចេ ឧបាលិ ភិក្ខុ បរិសុទ្ធវចីសមាចារោ ហោតិ បរិសុទ្ធេន វចីសមាចារេន សមន្នាគតោ អច្ឆិទ្ទេន អប្បដិមំសេន តស្ស ភវន្តិ វត្តារោ ឥង្ឃ តាវ អាយស្មា វាចសិកំ សិក្ខស្សូតិ ឥតិស្ស ភវន្តិ វត្តារោ ។

[១៦៦] បុន ចបរំ ឧបាលិ ចោទកេន ភិក្ខុនា បរំ ចោទេតុកាមេន ឯវំ បច្ចវេក្ខិតព្វំ មេត្តំ នុ ខោ មេ ចិត្តំ បច្ចុបដ្ឋិតំ សព្រហ្មចារីសុ អនាឃាតំ សំវិជ្ជតិ នុ ខោ មេ ឯសោ ធម្មោ ឧទាហុ នោតិ ។ នោ ចេ ឧបាលិ ភិក្ខុនោ មេត្តំ ចិត្តំ បច្ចុបដ្ឋិតំ ហោតិ សព្រហ្មចារីសុ អនាឃាតំ តស្ស ភវន្តិ វត្តារោ ឥង្ឃ តាវ អាយស្មា សព្រហ្មចារីសុ មេត្តំ ចិត្តំ ឧបដ្ឋាបេហីតិ ឥតិស្ស ភវន្តិ វត្តារោ ។

[១៦៥] ម្នាលឧបាលិ ពាក្យតទៅមុខនៅមានទៀត ភិក្ខុអ្នកចោទ មានបំណងនឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវពិចារណាយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញមានវចីសមាចារបរិសុទ្ធឬហ្ន៎ អាត្មាអញប្រកបដោយវចីសមាចារបរិសុទ្ធ មិនធ្លុះធ្លាយ មិនមានទំនងគួរឲ្យគេចាប់ថ្នាក់ថ្នាង ធម៌នោះមានគ្រប់គ្រាន់ដល់អាត្មាអញ ឬមិនមានទេ ។ ម្នាលឧបាលិ បើភិក្ខុមានវចីសមាចារមិនបរិសុទ្ធទេ (រហែកធ្លុះ) មិនប្រកបដោយវចីសមាចារបរិសុទ្ធ មិនធ្លុះធ្លាយ មិនមានទំនង គួរឲ្យគេចាប់ថ្នាក់ថ្នាង ភិក្ខុនោះតែងមានអ្នកដទៃស្តីដាស់តឿនថា នែលោកដ៏មានអាយុ ចូរលោកសិក្សានូវសមាចារផ្លូវវាចាជាមុនសិន ភិក្ខុនោះតែងមានអ្នកដទៃស្តីដាស់តឿន ដូចសំដែងមកនេះឯង ។

[១៦៦] ម្នាលឧបាលិ ពាក្យតទៅមុខនៅមានទៀត ភិក្ខុអ្នកចោទ មានបំណងនឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវពិចារណាយ៉ាងនេះថា ចិត្តរបស់អាត្មាអញមានមេត្តាតាំងនៅ តាំងមិនចង្អៀតចង្អល់ក្នុងសព្រហ្មចារីបុគ្គលទេឬហ្ន៎ ធម៌នោះមានគ្រប់គ្រាន់ដល់អាត្មាអញ ឬមិនមានទេ ។ ម្នាលឧបាលិ បើភិក្ខុមិនមានមេត្តាចិត្តតាំងនៅ មានចិត្តចង្អៀតចង្អល់ ក្នុងសព្រហ្មចារីបុគ្គល ភិក្ខុនោះតែងមានអ្នកដទៃស្តីដាស់តឿនថា នែលោកដ៏មានអាយុ ចូរលោកតាំងមេត្តាចិត្តឲ្យ (មាំ) ក្នុងសព្រហ្មចារីបុគ្គលចុះ ភិក្ខុនោះតែងមានអ្នកដទៃស្តីដាស់តឿន ដូចសំដែងមកនេះឯង ។

(១៦៧) បុន ចបរំ ឧបាលិ ចោទកេន ភិក្ខុនា បរំ ចោទេតុកាមេន ឯវំ បច្ចវេក្ខិតព្វំ ពហុស្សុតោ នុ ខោម្ហិ សុតធរោ សុតសន្និចយោ យេ តេ ធម្មា អាទិកល្យាណា មជ្ឈេកល្យាណា បរិយោសានកល្យាណា សាត្ថំ សព្យញ្ជនំ កេវលបរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធំ ព្រហ្មចរិយំ អភិវទន្តិ តថារូបា មេ ធម្មា ពហុស្សុតា ហោន្តិ ធាតា[១] វចសា បរិចិតា មនសានុបេក្ខិតា ទិដ្ឋិយា សុប្បដិវិទ្ធា សំវិជ្ជតិ នុ ខោ មេ ឯសោ ធម្មោ ឧទាហុ នោតិ នោ ចេ ឧបាលិ ភិក្ខុ ពហុស្សុតោ ហោតិ សុតធរោ សុតសន្និចយោ យេ តេ ធម្មា អាទិកល្យាណា មជ្ឈេកល្យាណា បរិយោសានកល្យាណា សាត្ថំ សព្យញ្ជនំ កេវលបរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធំ ព្រហ្មចរិយំ អភិវទន្តិ តថារូបាស្ស ធម្មា ន ពហុស្សុតា ហោន្តិ ធាតា វចសា បរិចិតា មនសានុបេក្ខិតា ទិដ្ឋិយា សុប្បដិវិទ្ធា តស្ស ភវន្តិ វត្តារោ ឥង្ឃ តាវ អាយស្មា អាគមំ បរិយាបុណស្សូតិ ឥតិស្ស ភវន្តិ វត្តារោ ។

១ ម. ធតា ។

(១៦៧) ម្នាលឧបាលិ ពាក្យដទៃមួយនៅមានទៀត ភិក្ខុអ្នកចោទ មានបំណងនឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវពិចារណាយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញជាពហុស្សូត ទ្រទ្រង់ព្រះសូត្រ សន្សំព្រះសូត្របាន (មួយទៀត) ធម៌ទាំងឡាយណា មានលំអបទដើម លំអបទកណ្ដាល លំអបទចុង ប្រកាសនូវព្រហ្មចរិយធម៌ ព្រមទាំងអត្ថ ទាំងព្យញ្ជនៈ ពេញបរិបូណ៌ បរិសុទ្ធទាំងអស់ ធម៌ទាំងនោះ ជាធម៌ដែលអាត្មាអញបានស្ដាប់ច្រើន បានទ្រទ្រង់ បានសន្សំដោយវាក្យ បានពិចារណា(មុតមាំ)ហើយក្នុងចិត្ត បានយល់ត្រឹមត្រូវហើយដោយទិដ្ឋិ ធម៌នោះមានគ្រប់គ្រាន់ដល់អាត្មាអញ ឬមិនទាន់មានទេ ។ ម្នាលឧបាលិ ប្រសិនបើភិក្ខុមិនមែនជាពហុស្សូត មិនទ្រទ្រង់ព្រះសូត្រ មិនសន្សំព្រះសូត្របានទេ បើធម៌ទាំងឡាយណា មានលំអបទដើម លំអបទកណ្ដាល លំអបទចុង ប្រកាសព្រហ្មចរិយធម៌ ព្រមទាំងអត្ថ ទាំងព្យញ្ជនៈពេញបរិបូណ៌ បរិសុទ្ធទាំងអស់ ធម៌ទាំងឡាយមានសភាពដូច្នោះ តែភិក្ខុនោះមិនបានចេះដឹងច្រើន មិនបានទ្រទ្រង់ មិនបានសន្សំដោយវាក្យ មិនបានពិចារណា(មុតមាំ)ក្នុងចិត្ត មិនបានយល់ត្រឹមត្រូវដោយទិដ្ឋិទេ ភិក្ខុនោះឯង គង់មានអ្នកដទៃស្ដីដាស់តឿនថា ម្នាលលោកដ៏មានអាយុ សូមនិមន្តលោករៀនព្រះបរិយត្តិធម៌សិនទៅ ភិក្ខុនោះតែងមានអ្នកដទៃស្ដីដាស់តឿន ដូចសំដែងមកនេះឯង ។

(១៦៨) បុន ចបរំ ឧបាលិ ចោទកេន ភិក្ខុនា បរំ ចោទេតុកាមេន ឯវំ បច្ចវេក្ខិតព្វំ ឧភយានិ នុ(១) ខោ មេ បាតិមោក្ខានិ វិត្ថារេន ស្វាគតានិ ហោន្តិ(២) សុវិភត្តានិ សុប្បវត្តីនិ សុវិនិច្ឆិតានិ សុត្តសោ អនុព្យញ្ជនសោ សំវិជ្ជតិ នុ ខោ មេ ឯសោ ធម្មោ ឧទាហុ នោតិ ។ នោ ចេ ឧបាលិ ភិក្ខុនោ ឧភយានិ បាតិមោក្ខានិ វិត្ថារេន ស្វាគតានិ ហោន្តិ សុវិភត្តានិ សុប្បវត្តីនិ សុវិនិច្ឆិតានិ សុត្តសោ អនុព្យញ្ជនសោ ឥទំ បនាវុសោ ក្វត្ថំ វុត្តំ ភគវតាតិ ឥតិ បុដ្ឋោ ន សម្បាយេតិ(៣) តស្ស ភវន្តិ វត្តារោ ឥង្ឃ តាវ អាយស្មា វិនយំ បរិយាបុណស្សូតិ ឥតិស្ស ភវន្តិ វត្តារោ ។ ចោទកេនុបាលិ ភិក្ខុនា បរំ ចោទេតុកាមេន ឥមេ បញ្ច ធម្មេ អជ្ឈត្តំ បច្ចវេក្ខិត្វា បរោ ចោទេតព្វោ ។

១ ម. អយំ សទ្ទោ នត្ថិ ។ ២ ម. អយំ ហោន្តិសទ្ទោ ន ទិស្សតិ ។ ៣ ម. សម្បាយតិ ។

(១៦៨) ម្នាលឧបាលិ ការព្យាករណ៍មុខនៅមានទៀត ភិក្ខុអ្នកចោទ មានបំណងនឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវពិចារណាយ៉ាងនេះថា បាតិមោក្ខទាំងពីរ អាត្មាអញចេះចាំ ដោយសេចក្តីពិស្ដារ ចែកចេញបានដោយប្រពៃ ចាំស្ទាត់រត់មាត់ កាត់សេចក្តីបានដោយល្អ តាមសូត្រ តាមខណ្ឌៈនិងបរិវារៈ តាមអនុព្យញ្ជនៈដែរឬ ធម៌នុះមានក្នុងខ្លួនអាត្មាអញ ឬមិនមានទេ ។ ម្នាលឧបាលិ ប្រសិនបើបាតិមោក្ខទាំងពីរ ភិក្ខុមិនបានចេះចាំដោយសេចក្តីពិស្ដារ មិនបានចែកចេញដោយប្រពៃ មិនបានចាំស្ទាត់រត់មាត់ មិនបានកាត់សេចក្តីដោយល្អ តាមសូត្រ តាមអនុព្យញ្ជនៈទេ ភិក្ខុនោះឯង បើមានគេសួរថា ម្នាលលោកដ៏មានអាយុ ចុះសិក្ខាបទនេះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សំដែងក្នុងទីណា ភិក្ខុនោះមុខជាឆ្លើយប្រាប់ទៅវិញមិនរួច ភិក្ខុនោះឯង គង់មានអ្នកដទៃស្តីថាស់តឿនថា ម្នាលលោកដ៏មានអាយុ សូមនិមន្តលោករៀនវិន័យសិនទៅ ភិក្ខុនោះឯង គង់មានអ្នកដទៃស្តីថាស់តឿន ដូចសំដែងមកនេះឯង ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុអ្នកចោទ មានប្រាថ្នានឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវពិចារណាធម៌ ៥ ប្រការនេះ ក្នុងខ្លួនឯងសិន ហើយសឹមចោទភិក្ខុដទៃ ។

[១៦៩] ចោទកេន ភន្តេ ភិក្ខុនា បរំ ចោទេតុកាមេន កតី ធម្មេ អជ្ឈត្តំ ឧបដ្ឋាបេត្វា បរោ ចោទេតព្វោតិ ។ ចោទកេនុបាលិ ភិក្ខុនា បរំ ចោទេតុកាមេន បញ្ច ធម្មេ អជ្ឈត្តំ ឧបដ្ឋាបេត្វា បរោ ចោទេតព្វោ កាលេន វក្ខាមិ នោ អកាលេន ភូតេន វក្ខាមិ នោ អភូតេន សណ្ហេន វក្ខាមិ នោ ផរុសេន អត្ថសញ្ហិតេន វក្ខាមិ នោ អនត្ថសញ្ហិតេន មេត្តចិត្តោ វក្ខាមិ នោ ទោសន្តរោតិ ចោទកេនុបាលិ ភិក្ខុនា បរំ ចោទេតុកាមេន ឥមេ បញ្ច ធម្មេ អជ្ឈត្តំ ឧបដ្ឋាបេត្វា បរោ ចោទេតព្វោតិ ។

(១៧០) អធម្មចោទកស្ស ភន្តេ ភិក្ខុនោ កតីហាការេហិ វិប្បដិសារោ ឧបទហាតព្វោតិ ។ អធម្មចោទកស្សុបាលិ ភិក្ខុនោ បញ្ចហាការេហិ វិប្បដិសារោ

(១៦៩) ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន បើភិក្ខុអ្នកចោទ មានប្រាថ្នានឹងចោទភិក្ខុដទៃ តើត្រូវតាំងធម៌ប៉ុន្មានប្រការក្នុងខ្លួនឯង ហើយទើបគួរចោទភិក្ខុដទៃបាន ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុអ្នកចោទ បើមានប្រាថ្នានឹងចោទភិក្ខុដទៃ លុះតែតាំងធម៌ ៥ ប្រការក្នុងខ្លួនឯង ទើបគួរចោទភិក្ខុដទៃបាន (ធម៌ ៥ ប្រការនោះគឺ) អាត្មាអញនឹងនិយាយត្រូវតាមកាលគួរ មិននិយាយខុសកាល ១ អាត្មាអញនឹងនិយាយពាក្យពិត មិននិយាយពាក្យមិនពិត ១ អាត្មាអញនឹងនិយាយពាក្យផ្អែមល្ហែម មិននិយាយពាក្យអាក្រក់ ១ អាត្មាអញនឹងនិយាយពាក្យប្រកបដោយប្រយោជន៍ មិននិយាយពាក្យឥតប្រយោជន៍ ១ អាត្មាអញនឹងតាំងមេត្តាចិត្តហើយសឹមនិយាយ មិននិយាយទាំងទោសចិត្ត ១ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុអ្នកចោទ មានប្រាថ្នានឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវតាំងធម៌ ៥ ប្រការទុកក្នុងខ្លួនឯងហើយ សឹមចោទភិក្ខុដទៃ ។

(១៧០) ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សង្ឃត្រូវតាំងវិប្បដិសារៈ (សេចក្តីក្តៅក្រហាយស្តាយក្រោយ) ទុកចំពោះភិក្ខុអ្នកចោទដែលមិនប្រកបដោយធម៌ ដោយអាការប៉ុន្មានយ៉ាង ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់តបថា ម្នាលឧបាលិ សង្ឃត្រូវតាំងវិប្បដិសារៈទុកចំពោះភិក្ខុអ្នកចោទដែលមិនប្រកបដោយធម៌ ដោយអាការ ៥ យ៉ាងដូច្នេះថា

ឧបទហាតព្ពោ អកាលេនាយស្មា ចោទេសិ នោ កា-លេន អលន្តេ វិប្បដិសារាយ អភូតេនាយស្មា ចោទេសិ នោ ភូតេន អលន្តេ វិប្បដិសារាយ ផរុសេនាយស្មា ចោទេសិ នោ សណ្ហេន អលន្តេ វិប្បដិសារាយ អនត្ថ-សញ្ហិតេនាយស្មា ចោទេសិ នោ អត្ថសញ្ហិតេន អលន្តេ វិប្បដិសារាយ ទោសន្តរោ អាយស្មា ចោទេសិ នោ មេត្តចិត្តោ អលន្តេ វិប្បដិសារាយាតិ អធម្មចោទកស្ស ឧបាលិ ភិក្ខុនោ ឥមេហិ បញ្ចហាការេហិ វិប្បដិសារោ ឧបទហាតព្ពោ ។ តំ កិស្ស ហេតុ ។ យថា ន អញ្ញោបិ ភិក្ខុ អភូតេន ចោទេតព្ពំ មញ្ញេយ្យាតិ ។

(១៧១) អធម្មចុទិតស្ស បន ភន្តេ ភិក្ខុនោ កតី-ហាការេហិ អវិប្បដិសារោ ឧបទហាតព្ពោតិ ។ អធម្ម-ចុទិតស្ស ឧបាលិ ភិក្ខុនោ បញ្ចហាការេហិ អវិប្ប-ដិសារោ ឧបទហាតព្ពោ អកាលេនាយស្មា ចុទិតោ

នែលោកដ៏មានអាយុ លោកចោទខុសកាល មិនមែនចោទត្រូវតាមកាលទេ លោកគួរដល់វិប្បដិសារៈហើយ ១ នែលោកដ៏មានអាយុ លោកចោទដោយពាក្យមិនពិត មិនមែនចោទដោយពាក្យពិតទេ លោកគួរដល់វិប្បដិសារៈហើយ ១ នែលោកដ៏មានអាយុ លោកចោទដោយពាក្យអាក្រក់ មិនមែនចោទដោយពាក្យពីរោះទេ លោកគួរដល់វិប្បដិសារៈហើយ ១ នែលោកដ៏មានអាយុ លោកចោទប្រកបដោយគ្មានប្រយោជន៍ មិនមែនចោទប្រកបដោយមានប្រយោជន៍ទេ លោកគួរដល់វិប្បដិសារៈហើយ ១ នែលោកដ៏មានអាយុ លោកជាអ្នកចោទ (គេ) ទាំងទោសចិត្ត មិនមែនចោទដោយមេត្តាចិត្តទេ លោកគួរដល់វិប្បដិសារៈហើយ ១ ម្នាលឧបាលិ សង្ឃគប្បីតាំងវិប្បដិសារៈទុក ចំពោះភិក្ខុអ្នកចោទដែលមិនប្រកបដោយធម៌ ដោយអាការ ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ សេចក្តីនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ព្រោះថាភិក្ខុដទៃ មិនត្រូវសំគាល់ភិក្ខុដទៃ ដែលត្រូវគេចោទដោយពាក្យមិនពិត(នោះទេ) ។

(១៧១) ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ចុះសង្ឃគប្បីតាំងអវិប្បដិសារៈ(សេចក្តីមិនក្តៅក្រហាយ)ទុក ចំពោះភិក្ខុដែលគេចោទមិនប្រកបដោយធម៌ ដោយអាការប៉ុន្មាន ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ សង្ឃគប្បីតាំងអវិប្បដិសារៈទុក ចំពោះភិក្ខុដែលគេចោទមិនប្រកបដោយធម៌ ដោយអាការ ៥ យ៉ាងដូច្នេះថា នែលោកដ៏មានអាយុ

នោ កាលេន អលំ តេ អវិប្បដិសារាយ អភូតេនា- យស្មា ចុទិតោ នោ ភូតេន អលំ តេ អវិប្បដិសារាយ ផរុសេនាយស្មា ចុទិតោ នោ សណ្ហេន អលំ តេ អវិប្បដិសារាយ អនត្ថសញ្ហិតេនាយស្មា ចុទិតោ នោ អត្ថសញ្ហិតេន អលំ តេ អវិប្បដិសារាយ ទោសន្តរេនា- យស្មា ចុទិតោ នោ មេត្តចិត្តេន អលំ តេ អវិប្បដិសា- រាយាតិ អធម្មចុទិតស្ស ភិក្ខុនោ ឥមេហិ បញ្ចហាការេហិ អវិប្បដិសារោ ឧបទហាតព្វោតិ ។

[១៧៥] ធម្មចោទកស្ស ភន្តេ ភិក្ខុនោ កតីហា- ការេហិ អវិប្បដិសារោ ឧបទហាតព្វោតិ ។ ធម្មចោទ- កស្ស ឧបាលិ ភិក្ខុនោ បញ្ចហាការេហិ អវិប្បដិសា- រោ ឧបទហាតព្វោ កាលេនាយស្មា ចោទេសិ នោ អកាលេន អលំ តេ អវិប្បដិសារាយ ភូតេនាយស្មា

គេចោទលោកក្នុងអកាល មិនមែនត្រូវតាមកាលទេ លោកគួរផល់អវិប្ប- ដិសារៈ ១ នែលោកដ៏មានអាយុ គេចោទលោកដោយពាក្យមិនពិត មិន មែនតាមពិតទេ លោកគួរផល់អវិប្បដិសារៈ ១ នែលោកដ៏មានអាយុ គេ ចោទលោកដោយពាក្យគគ្រាត មិនមែនដោយពាក្យពីរោះទេ លោកគួរ ផល់អវិប្បដិសារៈ ១ នែលោកដ៏មានអាយុ គេចោទលោកដោយពាក្យ មិនប្រកបដោយប្រយោជន៍ មិនមែនដោយពាក្យប្រកបដោយប្រយោជន៍ ទេ លោកគួរផល់អវិប្បដិសារៈ ១ នែលោកដ៏មានអាយុ គេចោទលោក ដោយទោសចិត្ត មិនមែនដោយមេត្តាចិត្តទេ លោកគួរផល់អវិប្បដិសារៈ ១ ម្នាលឧបាលិ សង្ឃគប្បីកាន់អវិប្បដិសារៈទុក ចំពោះភិក្ខុដែលគេចោទមិន ប្រកបដោយធម៌ ដោយអាការ ៥ យ៉ាងនេះឯង ។

(១៧៦) ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សង្ឃ គប្បីកាន់អវិប្បដិសារៈទុក ចំពោះភិក្ខុអ្នកចោទដែលប្រកបដោយធម៌ដោយ អាការប៉ុន្មានយ៉ាង ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ សង្ឃគប្បីកាន់ អវិប្បដិសារៈទុក ចំពោះភិក្ខុអ្នកចោទដែលប្រកបដោយធម៌ ដោយអាការ៥ យ៉ាងដូច្នេះថា នែលោកដ៏មានអាយុ លោកចោទគេត្រូវតាមកាលគួរហើយ មិនមែនចោទក្នុងអកាលទេ លោកគួរផល់អវិប្បដិសារៈ ១ នែលោក

ចោទេសិ នោ អភូតេន អលន្តេ អវិប្បដិសារាយ សណ្ហេ-
នាយស្មា ចោទេសិ នោ ផរុសេន អលន្តេ អវិប្បដិសា-
រាយ អត្ថសញ្ហិតេនាយស្មា ចោទេសិ នោ អនត្ថសញ្ហិ-
តេន អលន្តេ អវិប្បដិសារាយ មេត្តចិត្តោ អាយស្មា
ចោទេសិ នោ ទោសន្តរោ[1] អលន្តេ អវិប្បដិសារា-
យាតិ ធម្មចោទកស្ស ឧបាលិ ភិក្ខុនោ ឥមេហិ
បញ្ចហាការេហិ អវិប្បដិសារោ ឧបទហាតព្វោ ។ តំ
កិស្ស ហេតុ ។ យថា អញ្ញោបិ ភិក្ខុ ភូតេន ចោ-
ទេតព្វំ មញ្ញេយ្យាតិ ។

[១៩៣] ធម្មចុទិតស្ស បន ភន្តេ ភិក្ខុនោ កតីហ-
ការេហិ វិប្បដិសារោ ឧបទហាតព្វោតិ ។ ធម្មចុ-
ទិតស្ស ឧបាលិ ភិក្ខុនោ បញ្ចហាការេហិ វិប្បដិសា-
រោ ឧបទហាតព្វោ កាលេនាយស្មា ចុទិតោ នោ
អកាលេន អលន្តេ វិប្បដិសារាយ ភូតេនាយស្មា

១ មេត្តចិត្តេនាយស្មា ចោទេសិ នោ ទោសន្តរេនាតិ កត្ថចិ ពោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

ដ៏មានអាយុ លោកចោទគេដោយពាក្យពិតហើយ មិនមែនចោទដោយពាក្យ
មិនពិតទេ លោកគួរផុតអំពីវិប្បដិសារៈ ១ នែលោកដ៏មានអាយុ លោកចោ
គេដោយពាក្យពីរោះហើយ មិនមែនចោទដោយពាក្យអាក្រក់ទេ លោក
គួរផុតអំពីវិប្បដិសារៈ ១ នែលោកដ៏មានអាយុ លោកចោទគេដោយពាក្យ
ប្រកបដោយប្រយោជន៍ មិនមែនចោទដោយពាក្យ មិនប្រកបដោយប្រ-
យោជន៍ទេ លោកគួរផុតអំពីវិប្បដិសារៈ ១ នែលោកដ៏មានអាយុ លោកជា
អ្នកមានមេត្តាចិត្តហើយទើបចោទ មិនមែនចោទព្រោះទោសចិត្តទេ លោក
គួរផុតអំពីវិប្បដិសារៈ ១ ម្នាលឧបាលិ សង្ឃគប្បីតាំងអវិប្បដិសារៈទុក ចំពោះ
ភិក្ខុអ្នកចោទដែលប្រកបដោយធម៌ ដោយអាការ ៥ យ៉ាងនេះឯង ។
សេចក្តីនោះព្រោះហេតុអ្វី ។ ព្រោះថា ភិក្ខុដទៃ គប្បីសំគាល់ភិក្ខុផងគ្នា
ដែលគេចោទដោយពាក្យពិត ។

(១៩៣) ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន
សង្ឃគប្បីតាំងវិប្បដិសារៈទុក ចំពោះភិក្ខុដែលគេចោទ ប្រកបដោយធម៌
ដោយអាការប៉ុន្មានយ៉ាង ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ សង្ឃ
គប្បីតាំងវិប្បដិសារៈទុក ចំពោះភិក្ខុដែលគេចោទប្រកបដោយធម៌ ដោយ
អាការ ៥ យ៉ាងដូច្នេះថា ម្នាលលោកដ៏មានអាយុ គេចោទលោកត្រូវតាម
កាលហើយ មិនមែនចោទដោយខុសកាលទេ លោកគួរផុតវិប្បដិសារៈ
ហើយ ១ នែលោកដ៏មានអាយុ គេចោទលោកដោយពាក្យពិតហើយ

ចុទិតោ នោ អភូតេន អលន្តេ វិប្បដិសារាយ សណ្ហេ-នាយស្មា ចុទិតោ នោ ផរុសេន អលន្តេ វិប្បដិសា-រាយ អត្ថសញ្ហិតេនាយស្មា ចុទិតោ នោ អនត្ថសញ្ហិតេន អលន្តេ វិប្បដិសារាយ មេត្តចិត្តេនាយស្មា ចុទិតោ នោ ទោសន្តរេន អលន្តេ វិប្បដិសារាយាតិ ធម្មចុទិ-តស្ស ឧបាលិ ភិក្ខុនោ ឥមេហិ បញ្ចហាការេហិ វិប្ប-ដិសារោ ឧបទហាតព្វោតិ ។

(១៩៦) ចោទកេន ភន្តេ ភិក្ខុនា បរំ ចោទេ-តុកាមេន កតិ ធម្មេ អជ្ឈត្តំ មនសិករិត្វា បរោ ចោទេតព្វោតិ ។ ចោទកេនុបាលិ ភិក្ខុនា បរំ ចោ-ទេតុកាមេន បញ្ចធម្មេ អជ្ឈត្តំ មនសិករិត្វា បរោ ចោទេតព្វោ ការុញ្ញតា ហិតេសិតា អនុកម្បិតា[១]

១ ឱ. ម. អនុកម្បតា ។

មិនមែនចោទដោយពាក្យមិនពិតទេ លោកគួរផុតវិប្បដិសារៈហើយ ១ ម្នាលលោកដ៏មានអាយុ គេចោទលោកដោយពាក្យពីរោះហើយ មិនមែនចោទដោយពាក្យអាក្រក់ទេ លោកគួរផុតវិប្បដិសារៈហើយ ១ ម្នាលលោកដ៏មានអាយុ គេចោទលោកដោយពាក្យប្រកបដោយប្រយោជន៍ហើយ មិនមែនចោទដោយពាក្យមិនប្រកបដោយប្រយោជន៍ទេ លោកគួរផុតវិប្បដិសារៈហើយ ១ ម្នាលលោកដ៏មានអាយុ គេចោទលោកដោយមេត្តាចិត្តហើយ មិនមែនចោទដោយទោសចិត្តទេ លោកគួរផុតវិប្បដិសារៈហើយ ១ ម្នាលឧបាលិ សង្ឃគប្បីតាំងវិប្បដិសារៈទុកចំពោះភិក្ខុដែលគេចោទប្រកបដោយធម៌ ដោយអាការ ៥ យ៉ាងនេះឯង ។

(១៩៦) ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ភិក្ខុអ្នកចោទ មានប្រាថ្នានឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវធម៌មានប៉ុន្មានក្នុងខ្លួនឯងហើយ ទើបចោទភិក្ខុដទៃបាន ។ ព្រះអង្គត្រាស់តបថា ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុអ្នកចោទមានប្រាថ្នានឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវធម៌ ៥ យ៉ាង ក្នុងខ្លួនឯងសិន ទើបចោទភិក្ខុដទៃបាន (ធម៌ ៥ យ៉ាងនោះគឺ) ជាអ្នកមានចិត្តករុណា ១ អ្នកស្វែងរកប្រយោជន៍ ១ អ្នកទំនុកបម្រុង

អាបត្តិវុដ្ឋានតា វិនយបុរេក្ខារតាតិ ។ ចោទកេនុបាលិ ភិក្ខុនា បរំ ចោទេតុកាមេន ឥមេ បញ្ច ធម្មេ អជ្ឈត្តំ មនសិការិត្វា បរោ ចោទេតព្វោតិ ។

(១៧៥) ចុទិតេន បន ភន្តេ ភិក្ខុនា កតីសុ ធម្មេសុ បតិដ្ឋាតព្ពន្តិ ។ ចុទិតេនុបាលិ ភិក្ខុនា ទ្វីសុ ធម្មេសុ បតិដ្ឋាតព្ពំ សច្ចេ ច អកុប្បេ ចាតិ ។

បាតិមោក្ខដ្ឋបនក្ខន្ធកំ និដ្ឋិតំ នវមំ ។

តស្មិំ ខន្ធកេ វត្ថូ តីណិ ។

ភាណវារា ទ្វេ ។

(ដោយប្រយោជន៍នោះ) ១ ភ្លក់បង់នូវកិច្ចដែលរួចចាកអាបត្តិ ១ យកវិន័យជាប្រធាន ១ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុអ្នកចោទ កាលប្រាថ្នានឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវតម្កល់ទុកក្នុងចិត្តនូវធម៌ ៥ យ៉ាងនេះខាងក្នុង ក្នុងខ្លួនសិន ទើបចោទភិក្ខុដទៃបាន ។

(១៧៥) ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ភិក្ខុដែលគេចោទវិញ ត្រូវតាំងនៅក្នុងធម៌ប៉ុន្មានយ៉ាង ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលគេចោទ ត្រូវតាំងនៅក្នុងធម៌ ២ យ៉ាង គឺ សេចក្ដីពិតត្រង់ ១ សេចក្ដីមិនក្រោធ ១ ។

ចប់ បាតិមោក្ខដ្ឋបនក្ខន្ធកៈ ទី ៩ ។

ក្នុងខន្ធកៈនេះ មានរឿង ៣ ។

ចប់ ភាណវារៈ ២ ប្រការ ។

តស្សុទ្ទានំ

(១៧៦) ឧបោសថេ យាវតិកំ

បាបភិក្ខុ ច និក្ខមិ[១]

មោគ្គល្លានេន និក្ខា[២]

អច្ឆរំ ជិនសាសនេ

និន្នានុបុព្វសិក្ខា ច

ឋិតធម្មោ នាតិក្កម

កុណបុក្ខិបតិ សង្ឃោ

សវន្តិយោ ជហន្តិ ច

សវន្តិ បរិនិព្វន្តិ

ឯករសា វិមុត្តិ ច

ពហុ ធម្មវិនយោបិ

ភូតដ្ឋានិយបុគ្គលា

១ ឱ. និក្ខមតិ ។ ២ ឱ. និក្ខាមេ ។ ម. និក្ខាមេ ។

ឧទ្ទាននៃបាតិមោក្ខវគ្គ នោះ ដូច្នេះ

(១៧៦) រឿងព្រះមានព្រះភាគ គង់ក្នុងរោងឧបោសថ ១ រឿងព្រះអានន្ទក្រាបបង្គំទូលអស់វារៈ ៣ ដង ១ រឿងភិក្ខុបាប មិនចេញពីរោងឧបោសថ ១ រឿងព្រះមោគ្គល្លានបណ្តេញ ភិក្ខុបាបចេញ ១ រឿងគុណសាសនារបស់ព្រះជិនស្រី មាន អច្ឆរិយព្ភូតធម៌ (៨ យ៉ាង) មានសិក្ខាជាលំដាប់ ដូចមហា សមុទ្ទមានទំនាបជាលំដាប់ ពួកសាវ័ក មិនប្រព្រឹត្តកន្លង សិក្ខាបទ ដូចមហាសមុទ្ទ មានទឹកតាំងនៅទីជាធម្មតា សង្ឃតែងលើកបុគ្គលអាក្រក់ចេញ ដូចមហាសមុទ្ទដែល ដាក់សាកសពស្លាប់ទៅលើគោក (វណ្ណៈ ៤ ពួក) ដែលចេញ បួសហើយ តែងលះបង់នាមនិងគោត្រដើម ដូចទន្លេ ៗ តែង លះបង់នាមនិងគោត្រដើម ពួកភិក្ខុដែលបរិនិព្វាន ព្រះនិព្វានក៏ មិនប្រាកដជាខ្វះឬពេញ ព្រះធម៌វិន័យមានរសតែមួយ គឺវិមុត្តិ- រស ដូចមហាសមុទ្ទមានរសតែមួយគឺរសប្រៃ ព្រះធម៌វិន័យ មានគុណសម្បត្តិជាគ្រឿងត្រេកអរច្រើន ដូចមហាសមុទ្ទ មានរតនៈច្រើនយ៉ាង ព្រះធម៌វិន័យជាទីអាស្រ័យនៅនៃព្រះ អរិយបុគ្គល ៨ ពួក ដូចមហាសមុទ្ទជាទីនៅអាស្រ័យនៃសត្វ

សមុទ្ទំ ឧបមំ កត្វា
ឋាបេសិ សាសនេ គុណំ[១] ។
ឧបោសថេ បាតិមោក្ខំ
ឋ អម្ហេ គោធិ ជាតិ
បជ៌ាកេវ ឧជ្ឈត្តិ
បរេកា ទេ្វ តិណំ បាទុកេ[២]
បញ្ច ច សត្ត អដ្ឋានំ
ឋកំ[៣] ច ឧសមានំ ច ។
សីលំ អាចារ ទិដ្ឋិ ច
អាជីវញ្ចុគ្គាតិកេ[៤] ។
ពាកជីកញ្ច សន្សុទ្ធិ
ចាទិត្ត ចាទីនេសំ
ឧត្តរំ បញ្ចកោសុ
សីលាចារវិបត្តិ ច
អត្តតាយ ទាតាយ ច
ឆត្តោកេសុ យថាវិធិ[៥] ។

---

១ ឱ. ម. ឋាបេសិ សាសនេ គុណំ ។ ២ ឱ. ម. បត្តាវី ។ ៣ ឱ. ឥតិ ។ ៤ ឱ. អាជីវ ចគ្គាតិកេ ។ ៥ ឱ. ម. យថា បិន៌ ។

ជំ ។ ១ រឿងព្រះមានព្រះភាគស្ដេចលេចក្ដីប្រៀបធៀបនឹងមហាសមុទ្រ ហើយត្រូវតម្កល់គុណទុកក្នុងសាសនា ១ ។ រឿងព្រះមានព្រះភាគ ។ ទ្រង់អនុញ្ញាត ឲ្យសំដែងបាតិមោក្ខ ក្នុងថ្ងៃឧបោសថ ១ រឿងព្រះមានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាត ឲ្យបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ១ រឿងពួកភិក្ខុយកភិក្ខុត្រូវអាបត្តិហើយ ចូលទៅស្ដាប់បាតិមោក្ខដោយប្ដេជ្ញាខ្លួនឯង គ្មានទោសណាមួយ ស្គាល់ឃើញឡើយ ១ រឿងភិក្ខុយកភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ដោយប្រញាប់ប្រញាល់ ១ រឿងពួកភិក្ខុគោលទោស (ព្រោះបញ្ឈប់បាតិ-មោក្ខ) ១ រឿងបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ មិនប្រកបដោយធម៌និងប្រកបដោយធម៌ មាន ១-២-៣-៤ ៥-៦ ៧-៨-៩-១០ យ៉ាងៗមាន ១ ។ រឿងភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះវិបត្តិមានចំណែក ៤ ប្រការ គឺ សីលវិបត្តិ អាចារវិបត្តិ ទិដ្ឋិវិបត្តិ អាជីវ-វិបត្តិ ១ ។ រឿងភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះវត្ថុមានចំណែក ៥ ប្រការគឺ បារាជិកាបត្តិ សង្ឃាទិសេសាបត្តិ បាចិត្តិយាបត្តិ បាដិទេសនីយាបត្តិ ទុក្កដាបត្តិ ១ រឿងភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះវិបត្តិមានចំណែក ៦ ប្រការ គឺ សីលវិបត្តិ អាចារវិបត្តិ (ទិដ្ឋិ-វិបត្តិ) ក្នុងមួយៗ ថែកជាពីរ គឺតែករធ្វើជាភិក្ខុមិនធ្វើមិនធ្វើ ១ ។

បារាជិកំ ច សង្ឃាទិ

ថុល្លច្ចយេន ច

បាចិត្តិទេសនីយកោ

ទុក្កដញ្ច ទុព្ភាសិតំ

សីលាចារវិបត្តិ ច

អាជីវញ្ច វិបត្តិយោ

អដ្ឋកាតាយ កាគេន

សីលាចារ ច ទិដ្ឋិយា[១]

អកតាយ កតាយេបិ

កតាកតាយេវ ច

ឯកំ ធម្មិកា វុត្តា

យថាក្ខុទេន ញាយតោ ។

ធាកដិតោ វិត្ថារតា[២]

បច្ចក្ខតោ ឧទេរ ច

ឧបេតិ បញ្ញាធិយតំ

បញ្ញាទានកាលយ ច[៣]

១ ម. សីលាចារវិបត្តិ ច ទិដ្ឋិអាជីវវិបត្តិ យោ ច អដ្ឋ កាកាតេ តេកោ សីលា- ចារទិដ្ឋិយា ។ ២ ម. វិត្ថារតោ ។ ៣ ម. បច្ចាទានកាលយ ច ។

រឿងកិច្ចបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាបត្តិ (មានចំណែក ៧ យ៉ាង) គឺបារាជិកាបត្តិ សង្ឃាទិសេសាបត្តិ ថុល្លច្ចយាបត្តិ បាចិត្តិយាបត្តិ បាដិទេសនីយាបត្តិ ទុក្កដាបត្តិ ទុព្ភាសិតាបត្តិ ១ រឿងកិច្ចបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះវិបត្តិមានចំណែក ៤ យ៉ាង គឺ សីលវិបត្តិ អាចារវិបត្តិ(ទិដ្ឋិវិបត្តិ)អាជីវវិបត្តិ (គូមួយៗបែកជា ៤ គឺបែកជា) កិច្ចមិនធ្វើធ្វើ ៤ រឿងកិច្ចបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះវិបត្តិ ៤ យ៉ាង ដែលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ជ្រាបពិត ហើយ ទ្រង់ត្រាស់ដូច្នេះថា សីលវិបត្តិ អាចារវិបត្តិ ទិដ្ឋិវិបត្តិ (គូមួយៗ បែកជា ៣ៗ គឺ បែកជា) កិច្ចមិនធ្វើធ្វើ ទាំងធ្វើទាំងមិនធ្វើ ១ ។ រឿងអ្នកប្រាជ្ញគួរដឹងថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខនោះ ដោយហេតុ ១០ យ៉ាង គឺ មានភិក្ខុត្រូវបារាជិក (អង្គុយក្នុងបរិសទ្យនោះ) បារាជិកកថា សង្ឃធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុលាលាសិក្ខា អង្គុយក្នុងបរិសទ្យនោះ បច្ចក្ខាកថា សង្ឃធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា ភិក្ខុត្រឡប់សុំបើកសេចក្តីព្រមព្រៀងវិញ បច្ចាទានកថា សង្ឃធ្វើ

សីលាចារវិបត្តិ ច
តថា(១) ទិដ្ឋិវិបត្តិយោ
ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិតំ(២)
ទេសនា តំ វិនោទយេ ។
ភិក្ខុ វិបស្សតិ ភិក្ខុំ
អញ្ញោ ជាតេបយាតិ តំ
សុត្វា តស្ស អក្ខាតិ
បាតិមោក្ខំ ឋបេសិ សោ ។
វុឌ្ឍាតិ អន្តរាយេន
រាជា ចោរអគ្គុទកា
មនុស្សាមនុស្សា វាឡា
សិរីសបា ច ជីវិតំ
ព្រហ្មចរិ ច ទសមំ
តស្មិំ អញ្ញតរេសុ វា(៣)
ធម្មិកាធម្មិកា តេន
យថាធម្មេន ជានថ ។

---

១ ឱ. ម. យថា ។ ២ ឱ. ម. ទិដ្ឋសុតបរិសង្កិ ។ ៣ ឱ. ម. ភិក្ខុ វិបស្សតិ ភិក្ខុំ វិបស្សន្តោ ជាតេបយតិ តំ សុត្វា តស្ស អក្ខាតិ បាតិមោក្ខំ ឋបេតិ សោ ។ វុឌ្ឍាតិ អន្តរាយេន រាជចោ-
រគ្គុទកា ច មនុស្សអមនុស្សា ច វាឡសិរីសបាជីវិ ព្រហ្មំ ទសន្នញ្ញតរេន តស្មិំ អញ្ញតរស្មិំ ភ ។

មិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុមិនគេឃើញ ឮ ឬរង្កៀសដោយសីល-
វិបត្តិ ដោយអាចារវិបត្តិ ដោយទិដ្ឋិវិបត្តិ ១ ។ រឿង (ភិក្ខុ
ត្រូវអាបត្តិបារាជិក អង្គុយក្នុងបរិសទ្យ) ជាទីមានភិក្ខុដទៃ
ឃើញភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក (នោះ) បើមិនដឹងឈ្មោះនៅមានភិក្ខុ
ឯទៀតប្រាប់ដំណើរនោះដល់ភិក្ខុដទៃ ឬភិក្ខុនោះប្រាប់ដល់
ភិក្ខុបរិសុទ្ធដោយខ្លួនឯង ១ រឿងភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខចំពោះ
ភិក្ខុនោះ ១ ។ រឿងបរិសទ្យក្រោកដើរចេញ ព្រោះអន្តរាយ
១០ យ៉ាង អន្តរាយណាមួយ គឺអន្តរាយអំពីព្រះរាជា ចោរ ភ្លើង
ទឹក មនុស្ស អមនុស្ស សត្វសាហាវ ពស់តូចធំ ជីវិត និង
ព្រហ្មចរិយៈ ១ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខប្រកបដោយធម៌ និងមិន
ប្រកបដោយធម៌(នោះ)ភិក្ខុគប្បីដឹងតាមសមគួរដល់ហេតុនុ៎ះ ។

កាលភូតត្ថសញ្ហិតំ

វក្ខិស្សាមិ ករិស្សតិ

កាយវចីសុចិតា មេត្តា

ពាហុសច្ចញ្ច យោជិតុំ[1] ។

កាលញ្ញូ ន ខ សារណ្ហេ

អត្ថមេត្ត ហោតយេ

វិប្បដិសារី នចេម្ហ

១ ន. ម. ពាហុសច្ចំ បាឋោ ។

រឿង (ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សំដែងថា បើមានភិក្ខុមិនទាន់យកឧបាទាន ត្រូវតាំងយកពាក្យតាមដែលប្រកបដោយធម៌ ៥ (ប្រការ) គឺ កាលគួរ អធិករណ៍ពិតប្រាកដ អធិករណ៍ប្រកបដោយប្រយោជន៍ ចុះភិក្ខុដែលជាដើមកាន់ធម៌វិន័យមកជាមុខសម្តាញ់ មិនមានហេតុមានសេចក្តីក្រោធជាដើម ១ រឿង (ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សំដែងថា ភិក្ខុអ្នកចោទ ប្រាថ្នានឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវពិចារណាធម៌ ៥ យ៉ាង ចំពោះខ្លួនឯងជាមុន) ជាអ្នកមានកាយសមាចារបរិសុទ្ធដោយល្អ មានវចីសមាចារបរិសុទ្ធដោយល្អ មានមេត្តាចិត្តតាំងនៅដោយល្អ ជាពហុស្សូតដោយល្អ ជាអ្នកស្ទាត់ជំនាញក្នុងបាតិមោក្ខទាំងពីរដោយល្អ ១ រឿង (ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សំដែងថា ភិក្ខុអ្នកចោទ ប្រាថ្នានឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវតាំងខ្លួនឲ្យនៅក្នុងធម៌ ៥ យ៉ាង គឺ ជាអ្នកនិយាយត្រូវតាមកាលគួរ និយាយពាក្យពិត និយាយពាក្យពីរោះ និយាយពាក្យប្រកបដោយប្រយោជន៍ ចោទដោយមេត្តាចិត្ត) ១ រឿង (ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សំដែងថា ភិក្ខុអ្នកនឹងក្តៅក្រហាយព្រោះទុក ចំពោះភិក្ខុអ្នកចោទមិនប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាង ១

ឥទេកចំ កោធនោយ [១]

ធម្មោ ចោទកចុទិតស្ស

កោធេ វិប្បដិសារេ ។

ការុណា ហិតានុកម្បា

វុដ្ឋានម្បិ បុរក្ខិតា [២] ។

ចោទកស្ស បដិបត្តិ

សម្ពុទ្ធេន បកាសិតា [៣]

សច្ចេ ចេវ អកុប្បេ ច

ចុទិតស្សេស [៤] ធម្មតាតិ ។

---

១ ឱ. ម. វិប្បដិសារកធម្មេន គហិតា កិញ្ចា វិនោទយេ ។ ២ ឱ. ម. ធម្មោចោទកចុទិតស្ស វិនោ-ទេតិ វិប្បដិសារេ ករុណា ហិតានុកម្បី វុដ្ឋានបុរេក្ខារោ ។ ៣ ឱ. ម. បកាសិតំ ។ ៤ ឱ. ម. ចុទិតស្សេ ។

រឿងសង្ឃត្ថេរបន្ទោបង់វិប្បដិសារៈចំពោះភិក្ខុដែលគេចោទប្រកាន់ដោយធម៌ ៥ យ៉ាងដូច្នោះ ១ រឿងព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សំ-ដែងថា ភិក្ខុត្រូវតាំងអវិប្បដិសារៈចំពោះភិក្ខុដែលគេចោទប្រកាន់ដោយធម៌ ដោយអាការ ៥ យ៉ាង ១ រឿងព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សំដែងថា ភិក្ខុអ្នកចោទ ប្រាថ្នានឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវតាំងធម៌ ៥ យ៉ាង ទុកក្នុងចិត្ត គឺ ជាអ្នកមានសេចក្តីករុណាស្វែងរកប្រយោជន៍ មានសេចក្តីអនុគ្រោះ (ដោយប្រយោជន៍នោះ) មុងមិនឲ្យភិក្ខុនោះនូវចាកអាបត្តិ យកវិន័យជាប្រធាន ១ រឿងព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់សំដែងសេចក្តីប្រតិបត្តិ របស់ភិក្ខុអ្នកត្រូវគេចោទ តាំងនូវធម៌ ២ យ៉ាង គឺ ពាក្យពិតត្រង់និងសេចក្តីមិនក្រោធ ១ នេះជាធម្មតា របស់ភិក្ខុដែលត្រូវគេចោទ ។

ភិក្ខុនីខន្ធកំ

[២៧៧] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សក្កេសុ វិហរតិ កបិលវត្ថុស្មឹ និគ្រោធារាមេ ។ អថខោ មហាបជាបតី គោតមី យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ ។ ឯកមន្តំ ឋិតា ខោ មហាបជាបតី គោតមី ភគវន្តំ ឯតទវោច សាធុ ភន្តេ លភេយ្យ មាតុគាមោ តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជ្ជន្តិ ។ អលំ គោតមិ មា តេ រុច្ចិ មាតុគាមស្ស តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជ្ជាតិ ។ ទុតិយម្បិ ខោ ។បេ។ តតិយម្បិ ខោ មហាបជាបតី គោតមី ភគវន្តំ ឯតទវោច សាធុ ភន្តេ លភេយ្យ មាតុគាមោ តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជ្ជន្តិ ។ អលំ គោតមិ

ភិក្ខុនីខន្ធក

(២៧៧) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគទ្រង់គង់ ក្នុងនិគ្រោធារាម ក្បែរក្រុងកបិលព័ស្តុ ក្នុងដែនសក្កៈ ។ លំដាប់នោះឯង ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ហើយឋិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី ឋិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើបក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះនឹងព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំម្ចាស់សូមអង្វរ មាតុគ្រាមគួរនឹងបានចេញចាកផ្ទះ ចូលទៅកាន់ផ្នួសក្នុងធម្មវិន័យ ដែលព្រះតថាគតទ្រង់ប្រកាសហើយ ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់ថា កុំឡើយ គោតមី ព្រះនាងកុំគាប់ព្រះទ័យឲ្យមាតុគ្រាមចេញចាកផ្ទះ ចូលមកកាន់ផ្នួសក្នុងធម្មវិន័យ ដែលតថាគតប្រកាសហើយ (នោះ) ឡើយ ។ ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី បានក្រាបបង្គំទូលសូម អស់វារៈជាគំរប់ពីរដងផង ។បេ។ ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី បានក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគ អស់វារៈជាគំរប់បីដងផងថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំម្ចាស់សូមអង្វរ មាតុគ្រាមគួរនឹងបានចេញចាកផ្ទះ ចូលទៅកាន់ផ្នួសក្នុងធម្មវិន័យ ដែលព្រះតថាគតទ្រង់ប្រកាសហើយ ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់ថា កុំឡើយ ព្រះនាង

មា តេ រុច្ចិ មាតុគាមស្ស តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជ្ជាតិ ។ អថខោ មហាបជាបតី គោតមី ន ភគវា អនុជានាតិ មាតុគាមស្ស តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជ្ជន្តិ ទុក្ខី ទុម្មនា អស្សុមុខី រុទមានា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ ។

(៤៧៨) អថខោ ភគវា កបិលវត្ថុស្មឹ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន វេសាលី តេន ចារិកំ បក្កាមិ អនុបុព្វេន ចារិកំ ចរមានោ យេន វេសាលី តទវសរិ ។ តត្រ សុទំ ភគវា វេសាលិយំ វិហរតិ មហាវនេ កូដាគារសាលាយំ ។ អថខោ មហាបជាបតី គោតមី កេសេ ឆេទាបេត្វា កាសាយានិ វត្ថានិ អច្ឆាទេត្វា សម្ពហុលាហិ សាកិយានីហិ សទ្ធឹ យេន វេសាលី តេន បក្កាមិ អនុបុព្វេន យេន វេសាលី មហាវនំ កូដាគារសាលា តេនុបសង្កមិ ។ អថខោ មហាបជាបតី គោតមី សូនេហិ បាទេហិ

គោតមី ព្រះនាងកុំគាប់ព្រះទ័យឲ្យមាតុគ្រាមចេញចាកផ្ទះ ចូលមកកាន់ផ្នួសក្នុងធម្មវិន័យ ដែលតថាគតប្រកាសហើយ (នោះ) ឡើយ ។ លំដាប់នោះឯង ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី ថាន (ជ្រាបថា) ព្រះមានព្រះភាគមិនទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យមាតុគ្រាមចេញចាកផ្ទះ ចូលមកកាន់ផ្នួសក្នុងធម្មវិន័យ ដែលព្រះតថាគតទ្រង់ប្រកាសហើយ (ដូច្នោះ) ក៏ជាទុក្ខ តូចព្រះទ័យ ស្រក់ទឹកព្រះនេត្រ ទ្រង់ព្រះកន្សែង ហើយក្រាបថ្វាយបង្គំលាព្រះមានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណរួចចៀសចេញទៅ ។

(៤៧៨) លំដាប់នោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ក្នុងក្រុងកបិលពស្តុ តាមគួរដល់ព្រះអធ្យាស្រ័យ ហើយយាងចេញទៅកាន់ចារិកក្នុងនគរវេសាលី លុះយាងទៅកាន់ចារិកតាមលំដាប់ ក៏បានទៅដល់នគរវេសាលីនោះឯង ។ មានសេចក្តីដំណាលថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ក្នុងកូដាគារសាលា នាព្រៃមហាវ័ន ជិតក្រុងវេសាលីនោះ ។ លំដាប់នោះឯង ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី ឲ្យគេកោរព្រះកេសាហើយ ស្លៀកសំពត់ជ្រលក់ដោយទឹកអម្ចត់ ក៏ទ្រង់យាងសំដៅទៅនគរវេសាលី ចូលទៅកាន់កូដាគារសាលា នាព្រៃមហាវ័ន ជិតក្រុងវេសាលីនោះតាមលំដាប់ ជាមួយនឹងពួកនាងសាកិយានីជាច្រើន ។ លំដាប់នោះឯង ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី មានព្រះបាទទាំងពីរហើមពោង មានព្រះអង្គ

រជោកិណ្ណេន គត្តេន ទុក្ខី ទុម្មនា អស្សុមុខី រុទមានា ពហិទ្វារកោដ្ឋកេ អដ្ឋាសិ ។ អទ្ទសា ខោ អាយស្មា អានន្ទោ មហាបជាបតឹ គោតមឹ សូនេហិ បាទេហិ រជោកិណ្ណេន គត្តេន ទុក្ខឹ ទុម្មនំ អស្សុមុខឹ រុទមានំ ពហិទ្វារកោដ្ឋកេ ឋិតំ ទិស្វាន មហាបជាបតឹ គោតមឹ ឯតទវោច កិស្ស ត្វំ គោតមិ សូនេហិ បាទេហិ រជោកិណ្ណេន គត្តេន ទុក្ខី ទុម្មនា អស្សុមុខី រុទមានា ពហិទ្វារកោដ្ឋកេ ឋិតាតិ ។ តថា ហិ បន ភន្តេ អានន្ទ ន ភគវា អនុជានាតិ មាតុគាមស្ស តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជ្ជន្តិ ។ តេនហិ គោតមិ មុហុត្តំ ត្វំ ឥធេវ តាវ ហោហិ យាវាហំ ភគវន្តំ យាចាមិ មាតុគាមស្ស តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជ្ជន្តិ ។

ប្រឡាក់ដោយធូលី ជាទុក្ខខ្វល់ព្រះទ័យស្រក់ទឹកព្រះនេត្រ ឈរទ្រង់ព្រះកន្សែងទៀបក្លោងទ្វារខាងក្រៅ ។ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុបានឃើញព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី មានព្រះបាទទាំងពីរស្តូកពោង មានព្រះអង្គប្រឡាក់ដោយធូលី ជាទុក្ខខ្វល់ព្រះទ័យស្រក់ទឹកព្រះនេត្រ កំពុងតែឈរទ្រង់ព្រះកន្សែងទៀបក្លោងទ្វារខាងក្រៅ លុះបានឃើញហើយ ក៏ពោលពាក្យនេះនឹងព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមីថា បពិត្រព្រះនាងគោតមី ហេតុអ្វីបានជាព្រះនាងមានព្រះបាទទាំងពីរស្តូកពោង មានព្រះអង្គប្រឡាក់ដោយធូលី ជាទុក្ខខ្វល់ព្រះទ័យស្រក់ទឹកព្រះនេត្រ ឈរទ្រង់ព្រះកន្សែង ទៀបក្លោងទ្វារខាងក្រៅដូច្នេះ ។ ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមីឆ្លើយតបថា បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចំរើន បានជាដូច្នោះ ព្រោះតែព្រះមានព្រះភាគ មិនទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យមាតុគ្រាមចេញចាកផ្ទះមកកាន់ផ្នួសក្នុងធម្មវិន័យ ដែលព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ប្រកាសហើយនោះ ។ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុមានពាក្យថា បពិត្រព្រះនាងគោតមី បើដូច្នោះ សូមព្រះនាងទ្រង់ចាំអាត្មាភាពក្នុងទីនេះមួយរំពេចសិនចុះ ទម្រាំអាត្មាភាពទៅក្រាបបង្គំទូលសុំព្រះមានព្រះភាគ ឲ្យមាតុគ្រាមបានចេញចាកផ្ទះ ចូលមកកាន់ផ្នួសក្នុងធម្មវិន័យ ដែលព្រះតថាគតប្រកាសហើយ ។

[១៨៤] អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ ។ ឯកមន្តំ ឋិតោ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវន្តំ ឯតទវោច ឯសា ភន្តេ មហាបជាបតី គោតមី សូនេហិ បាទេហិ រជោកិណ្ណេន គត្តេន ទុក្ខី ទុម្មនា អស្សុមុខី រុទមានា ពហិទ្វារកោដ្ឋកេ ឋិតា ន ភគវា អនុជានាតិ មាតុគាមស្ស តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជ្ជន្តិ សាធុ ភន្តេ លភេយ្យ មាតុគាមោ តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជ្ជន្តិ ។ អលំ អានន្ទ មា តេ រុច្ចិ មាតុគាមស្ស តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជ្ជាតិ ។ ទុតិយម្បិ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវន្តំ ឯតទវោច សាធុ ភន្តេ លភេយ្យ មាតុគាមោ តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជ្ជន្តិ ។

[១៨៤] លំដាប់នោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ រួចនឹងគង់ក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ គង់ក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះនឹងព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមីនេះ មានព្រះបាទទាំងពីរហើម មានព្រះអង្គប្រឡាក់ដោយធូលី ជាទុក្ខ ខូចព្រះទ័យ ស្រក់ទឹកព្រះនេត្រ ឈរទ្រង់ព្រះកន្សែងទៀបក្លោងទ្វារខាងក្រៅ (ព្រោះព្រាបថា) ព្រះមានព្រះភាគមិនទ្រង់អនុញ្ញាត ឲ្យមាតុគ្រាមចេញចាកផ្ទះ ចូលមកកាន់ផ្នួសក្នុងធម្មវិន័យ ដែលព្រះតថាគតទ្រង់ប្រកាសហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ឲ្យមាតុគ្រាមបានចេញចាកផ្ទះចូលមកកាន់ផ្នួសក្នុងធម្មវិន័យ ដែលព្រះតថាគតទ្រង់ប្រកាសហើយផង ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់ថា កុំឡើយ អានន្ទ អ្នកកុំចូលចិត្តឲ្យមាតុគ្រាមចេញចាកផ្ទះចូលមកកាន់ផ្នួស ក្នុងធម្មវិន័យ ដែលតថាគតប្រកាសហើយ (នោះ) ឡើយ ។ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ បានក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះនឹងព្រះមានព្រះភាគ ជាគំរប់ពីរដងថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ឲ្យមាតុគ្រាមបានចេញចាកផ្ទះ ចូលមកកាន់ផ្នួសក្នុងធម្មវិន័យ ដែលព្រះតថាគតទ្រង់ប្រកាសហើយផងចុះ ។

អលំ អានន្ទ មា តេ រុច្ចិ មាតុគ្គាមស្ស តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជ្ជាតិ ។ ទុតិយម្បិ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវន្តំ ឯតទវោច សាធុ ភន្តេ លភេយ្យ មាតុគ្គាមោ តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជ្ជន្តិ ។ អលំ អានន្ទ មា តេ រុច្ចិ មាតុគ្គាមស្ស តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជ្ជាតិ ។ អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ ន ភគវា អនុជានាតិ មាតុគ្គាមស្ស តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជ្ជំ យន្នូនាហំ អញ្ញេនបិ បរិយាយេន ភគវន្តំ យាចេយ្យំ មាតុគ្គាមស្ស តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជ្ជន្តិ ។ អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវន្តំ ឯតទវោច ភព្វោ នុ ខោ ភន្តេ មាតុគ្គាមោ តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជិត្វា សោតាបត្តិផលំ វា

ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ឃាត់ថា កុំឡើយ អានន្ទ អ្នកកុំចូលចិត្តឲ្យមាតុគ្រាមចេញចាកផ្ទះចូលមកកាន់ផ្នួសក្នុងធម្មវិន័យដែលតថាគតជ្រាបច្បាស់ហើយ (នោះ)ឡើយ ។ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ បានក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះនឹងព្រះមានព្រះភាគជាគំរប់ពីរដងថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោសឲ្យមាតុគ្រាមបានចេញចាកផ្ទះ ចូលមកកាន់ផ្នួស ក្នុងធម្មវិន័យដែលព្រះតថាគតទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ហើយនុ៎ះ ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ឃាត់ថា កុំឡើយ អានន្ទ អ្នកកុំចូលចិត្តឲ្យមាតុគ្រាមចេញចាកផ្ទះចូលមកកាន់ផ្នួសក្នុងធម្មវិន័យ ដែលតថាគតជ្រាបច្បាស់ហើយ (នោះ) ឡើយ ។ លំដាប់នោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុក្រិះរិះថា ឥឡូវនេះ ព្រះមានព្រះភាគមិនទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យមាតុគ្រាមចេញចាកផ្ទះ ចូលមកកាន់ផ្នួស ក្នុងធម្មវិន័យដែលព្រះតថាគតទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ហើយទេ បើដូច្នោះគួរតែអាត្មាអញក្រាបបង្គំទូលសូមព្រះមានព្រះភាគ ដោយបរិយាយដទៃ ១ ទៀត ដើម្បីឲ្យមាតុគ្រាមចេញចាកផ្ទះចូលមកកាន់ផ្នួស ក្នុងធម្មវិន័យ ដែលព្រះតថាគតទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ហើយ ។ លំដាប់នោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុបានក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះនឹងព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន (បើ) មាតុគ្រាមចេញចាកផ្ទះចូលមកកាន់ផ្នួស ក្នុងធម្មវិន័យ ដែលព្រះតថាគតទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ហើយ គេគួរដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ នូវសោតាបត្តិផលខ្លះ

សកិទាគាមិផលំ វា អនាគាមិផលំ វា អរហត្តផលំ វា សច្ឆិកាតុន្តិ ។ ភព្វោ អានន្ទ មាតុគ្គាមោ តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជិត្វា សោតាបត្តិផលម្បិ សកិទាគាមិផលម្បិ អនាគាមិផលម្បិ អរហត្តផលម្បិ សច្ឆិកាតុន្តិ ។ សចេ ភន្តេ ភព្វោ មាតុគ្គាមោ តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជិត្វា សោតាបត្តិផលម្បិ សកិទាគាមិផលម្បិ អនាគាមិផលម្បិ អរហត្តផលម្បិ សច្ឆិកាតុំ ពហូបការា ភន្តេ មហាបជាបតី គោតមី ភគវតោ មាតុច្ឆា អាបាទិកា បោសិកា ខីរស្ស ទាយិកា ភគវន្តំ ជនេត្តិយា កាលង្កតាយ ថញ្ញំ បាយេសិ សាធុ ភន្តេ លភេយ្យ មាតុគ្គាមោ តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជ្ជន្តិ ។

[៣៨០] សចេ អានន្ទ មហាបជាបតី គោតមី អដ្ឋ គរុធម្មេ បដិគ្គណ្ហាតិ សាវ ស្សា ហោតុ ឧបសម្បទា

សកិទាគាមិផលខ្លះ អនាគាមិផលខ្លះ អរហត្តផលខ្លះ បានដែរឬទេ ។ ព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលអានន្ទ (បើ) មាតុគ្រាមចេញចាកផ្ទះចូលមកកាន់ផ្នួសក្នុងធម្មវិន័យ ដែលតថាគតប្រាប់ច្បាស់ហើយ ក៏អាចដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ នូវសោតាបត្តិផលខ្លះ សកិទាគាមិផលខ្លះ អនាគាមិផលខ្លះ អរហត្តផលខ្លះបាន ។ ព្រះអានន្ទក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន បើមាតុគ្រាមចេញចាកផ្ទះចូលមកកាន់ផ្នួស ក្នុងធម្មវិន័យដែលព្រះតថាគតប្រាប់ច្បាស់ហើយ អាចដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ នូវសោតាបត្តិផលខ្លះ សកិទាគាមិផលខ្លះ អនាគាមិផលខ្លះ អរហត្តផលខ្លះ បានដែរ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី មានឧបការៈច្រើន ជាព្រះមាតុច្ឆានៃព្រះមានព្រះភាគ ព្រះនាងបានបីបាច់ថែរក្សា ថ្វាយទឹកក្សីរ កាលព្រះមាតាទ្រង់ទិវង្គតទៅ ព្រះនាងបានបំបៅព្រះអង្គ(តរៀងមក) បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ឲ្យមាតុគ្រាមបានចេញចាកផ្ទះចូលមកកាន់ផ្នួសក្នុងធម្មវិន័យ ដែលព្រះតថាគតទ្រង់ប្រាប់ច្បាស់ហើយផងចុះ ។

(៣៨០) ព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលអានន្ទ បើព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី ទទួលប្រតិបត្តិតាមគរុធម៌ទាំង ៨ បាន ឧបសម្បទានោះ ចូរសម្រេចដល់ព្រះនាងចុះ (ឯគរុធម៌ ៨ នោះ) គឺ ភិក្ខុនីសូម្បី

វស្សសតុបសម្បន្នាយ ភិក្ខុនិយា តទហុបសម្បន្នស្ស ភិក្ខុនោ អភិវាទនំ បច្ចុដ្ឋានំ អញ្ជលិកម្មំ សាមីចិកម្មំ កាតព្វំ អយំ ធម្មោ សក្កត្វា គរុកត្វា មានេត្វា បូជេត្វា យាវជីវំ អនតិក្កមនីយោ ។ ន ភិក្ខុនិយា អភិក្ខុកេ អាវាសេ វស្សំ វសិតព្វំ អយម្បិ ធម្មោ សក្កត្វា គរុកត្វា មានេត្វា បូជេត្វា យាវជីវំ អនតិក្កមនីយោ អន្វឌ្ឍមាសំ ភិក្ខុនិយា ភិក្ខុសង្ឃតោ ទ្វេ ធម្មា បច្ចាសីសិតព្វា ឧបោសថបុច្ឆកញ្ច ឱវាទូបសង្កមនញ្ច អយម្បិ ធម្មោ សក្កត្វា គរុកត្វា មានេត្វា បូជេត្វា យាវជីវំ អនតិក្កមនីយោ វស្សំវុដ្ឋាយ ភិក្ខុនិយា ឧភតោសង្ឃេ តីហិ ឋានេហិ បវារេតព្វំ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា អយម្បិ ធម្មោ សក្កត្វា គរុកត្វា មានេត្វា បូជេត្វា យាវជីវំ អនតិក្កមនីយោ គរុធម្មំ អជ្ឈាបន្នាយ ភិក្ខុនិយា ឧភតោសង្ឃេ បក្ខមានត្តំ ចរិតព្វំ អយម្បិ ធម្មោ សក្កត្វា គរុកត្វា មានេត្វា បូជេត្វា យាវជីវំ អនតិក្កមនីយោ ទ្វេ វស្សានិ ឆសុ ធម្មេសុ សិក្ខិតសិក្ខាយ សិក្ខមានាយ ឧភតោសង្ឃេ ឧបសម្បទា បរិយេសិតព្វា

ឧបសម្បទា បានមួយរយវស្សាហើយ ក៏ត្រូវតែថ្វាយបង្គំ ក្រោកទទួល ធ្វើអញ្ជលិកម្ម សាមីចិកម្ម ចំពោះភិក្ខុដែលទើបនឹងបានឧបសម្បទា ក្នុងថ្ងៃនោះ ធម៌នេះភិក្ខុនីត្រូវធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់ជីវិត ១ ភិក្ខុនីមិនត្រូវនៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសដែលគ្មានភិក្ខុឡើយ ធម៌នេះភិក្ខុនីត្រូវធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់ជីវិត ១ ភិក្ខុនីត្រូវប្រាថ្នាធម៌ពីរប្រការ គឺ សួរឧបោសថ ចូលទៅស្តាប់ឱវាទ អំពីសំណាក់ភិក្ខុសង្ឃរាល់កន្លះខែ ធម៌នេះភិក្ខុនីត្រូវធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់ជីវិត ១ ភិក្ខុនីនៅចាំវស្សារួចហើយត្រូវបវារណាក្នុងសំណាក់សង្ឃទាំង ២ ពួក ដោយស្ថានទាំង ៣ គឺ ឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី ធម៌នេះភិក្ខុនីត្រូវធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់ជីវិត ១ ភិក្ខុនីត្រូវគរុកាបត្តិហើយ គប្បីប្រព្រឹត្តបក្ខមានត្ត ក្នុងសំណាក់សង្ឃទាំង ២ ពួក ធម៌នេះភិក្ខុនីត្រូវធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់ជីវិត ១ ភិក្ខុនីត្រូវស្វែងរកឧបសម្បទា ក្នុងសំណាក់សង្ឃទាំង ២ ពួក ដល់សិក្ខមានាដែលបានសិក្សាសិក្ខា ក្នុងធម៌ទាំង ៦ ប្រការគ្រប់ ២ ឆ្នាំហើយ

អយម្បិ ធម្មោ សក្កត្វា គរុកត្វា មានេត្វា បូជេត្វា យាវជីវំ អនតិក្កមនីយោ ។ ន ភិក្ខុនិយា កេនចិ បរិយាយេន ភិក្ខុ អក្កោសិតព្វោ បរិភាសិតព្វោ អយម្បិ ធម្មោ សក្កត្វា គរុកត្វា មានេត្វា បូជេត្វា យាវជីវំ អនតិក្កមនីយោ ។ អជ្ជតគ្គេ ឱវដោ ភិក្ខុនីនំ ភិក្ខូសុ វចនបថោ អនោវដោ ភិក្ខូនំ ភិក្ខុនីសុ វចនបថោ អយម្បិ ធម្មោ សក្កត្វា គរុកត្វា មានេត្វា បូជេត្វា យាវជីវំ អនតិក្កមនីយោ ។ សចេ អានន្ទ មហាបជាបតី គោតមី ឥមេ អដ្ឋ គរុធម្មេ បដិគ្គណ្ហាតិ សាវស្សា ហោតុ ឧបសម្បទាតិ ។

(១៨១) អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវតោ សន្តិកេ អដ្ឋ គរុធម្មេ ឧគ្គហេត្វា យេន មហាបជាបតី គោតមី តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា មហាបជាបតឹ គោតមឹ ឯតទវោច សចេ ខោ ត្វំ គោតមិ អដ្ឋ គរុធម្មេ បដិគ្គណ្ហេយ្យាសិ សាវ តេ ភវិស្សតិ ឧបសម្បទា វស្សសតូបសម្បន្នាយ ភិក្ខុនិយា តទហុបសម្បន្នស្ស ភិក្ខុនោ អភិវាទនំ បច្ចុដ្ឋានំ អញ្ជលិកម្មំ សាមីចិកម្មំ កាតព្វំ

ធម៌នេះភិក្ខុនីត្រូវធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់ជីវិត ។ ភិក្ខុនីមិនត្រូវជេរ មិនត្រូវប្រទេចភិក្ខុ ដោយបរិយាយណាមួយឡើយ ធម៌នេះភិក្ខុនីត្រូវធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់ជីវិត ។ តាំងពីថ្ងៃ (ដែលបានឧបសម្បទានេះទៅ) ភិក្ខុនីត្រូវតែស្តាប់បង្គាប់ភិក្ខុ ឯភិក្ខុមិនត្រូវស្តាប់បង្គាប់ភិក្ខុនីឡើយទេ ធម៌នេះភិក្ខុនីត្រូវធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់ជីវិត ។ ម្នាលអានន្ទ បើព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី ទទួលប្រតិបត្តិតាមគរុធម៌ទាំង ៨ នេះបាន ឧបសម្បទានោះ ចូរសម្រេច ដល់ព្រះនាងចុះ ។

[១៨១] លំដាប់នោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ បានរៀនគរុធម៌ទាំង ៨ ក្នុងសំណាក់ព្រះមានព្រះភាគ (ចាំស្ទាត់ហើយ) ក៏ចូលទៅរកព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ពោលពាក្យនេះនឹងព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមីថា បពិត្រព្រះនាងគោតមី បើព្រះនាងទទួលប្រតិបត្តិតាមគរុធម៌ទាំង ៨ បាន ឧបសម្បទានោះ ទើបបានសម្រេចដល់ព្រះនាង (គរុធម៌ទាំង ៨ នោះគឺ) ភិក្ខុនីសូម្បីបានឧបសម្បទាមួយរយវស្សាហើយ ក៏ត្រូវតែថ្វាយបង្គំ ក្រោកទទួល ធ្វើអញ្ជលីកម្ម សាមីចិកម្ម ចំពោះភិក្ខុដែលទើបនឹងបួសក្នុងថ្ងៃនោះ ធម៌នេះ ភិក្ខុនីត្រូវ

អយម្បិ ធម្មោ សក្កត្វា គរុកត្វា មានេត្វា បូជេត្វា យាវជីវំ អនតិក្កមនីយោ ។ ន ភិក្ខុនិយា អភិក្ខុកេ អាវាសេ វស្សំ វសិតព្វំ ។ អយម្បិ ធម្មោ សក្កត្វា គរុកត្វា មានេត្វា បូជេត្វា យាវជីវំ អនតិក្កមនីយោ ។ អន្វឌ្ឍមាសំ ភិក្ខុនិយា ភិក្ខុសង្ឃតោ ទ្វេ ធម្មា បច្ចាសីសិតព្វា ឧបោសថបុច្ឆកញ្ច ឱវាទូបសង្កមនញ្ច ។ អយម្បិ ធម្មោ សក្កត្វា គរុកត្វា មានេត្វា បូជេត្វា យាវជីវំ អនតិក្កមនីយោ ។ វស្សំវុដ្ឋាយ ភិក្ខុនិយា ឧភតោសង្ឃេ តីហិ ឋានេហិ បវារេតព្វំ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា ។ អយម្បិ ធម្មោ សក្កត្វា គរុកត្វា មានេត្វា បូជេត្វា យាវជីវំ អនតិក្កមនីយោ ។ គរុធម្មំ អជ្ឈាបន្នាយ ភិក្ខុនិយា ឧភតោសង្ឃេ បក្ខមានត្តំ ចរិតព្វំ ។ អយម្បិ ធម្មោ សក្កត្វា គរុកត្វា មានេត្វា បូជេត្វា យាវជីវំ អនតិក្កមនីយោ ។ ទ្វេ វស្សានិ ឆសុ ធម្មេសុ សិក្ខិតសិក្ខាយ សិក្ខមានាយ ឧភតោសង្ឃេ ឧបសម្បទា បរិយេសិតព្វា ។ អយម្បិ ធម្មោ សក្កត្វា គរុកត្វា មានេត្វា បូជេត្វា យាវជីវំ អនតិក្កមនីយោ ។ ន ភិក្ខុនិយា

ធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់ជីវិត ។ ភិក្ខុនីមិនត្រូវនៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសដែលគ្មានភិក្ខុ ។ ធម៌នេះភិក្ខុនីត្រូវធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់ជីវិត ។ ភិក្ខុនីត្រូវប្រាថ្នាធម៌ពីរប្រការ គឺ សួរឧបោសថ ១ ចូលទៅស្តាប់ឱវាទ ១ អំពីសំណាក់ភិក្ខុសង្ឃរាល់កន្លះខែ ។ ធម៌នេះភិក្ខុនីត្រូវធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់ជីវិត ។ ភិក្ខុនីនៅចាំវស្សារួចហើយត្រូវបវារណាក្នុងសំណាក់សង្ឃទាំង ២ ពួក ដោយស្ថានទាំង ៣ គឺឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី ធម៌នេះភិក្ខុនីត្រូវធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់ជីវិត ។ ភិក្ខុនីត្រូវគរុកាបត្តិហើយ គប្បីប្រព្រឹត្តបក្ខមានត្តក្នុងសំណាក់សង្ឃទាំង ២ ពួក ធម៌នេះភិក្ខុនីត្រូវធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់ជីវិត ។ ភិក្ខុនីត្រូវជួយស្វែងរកឧបសម្បទា ក្នុងសំណាក់សង្ឃទាំង ២ ពួក ដល់សិក្ខមានាដែលបានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌ទាំង ៦ ប្រការគ្រប់ ២ ឆ្នាំហើយ ។ ធម៌នេះភិក្ខុនីត្រូវធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់ជីវិត ។ ភិក្ខុនីមិន

កេនចិ បរិយាយេន ភិក្ខុ អក្កោសិតព្វោ បរិភាសិតព្វោ អយម្បិ ធម្មោ សក្កត្វា គរុកត្វា មានេត្វា បូជេត្វា យាវជីវំ អនតិក្កមនីយោ អជ្ជតគ្គេ ឱវដោ ភិក្ខុនីនំ ភិក្ខូសុ វចនបថោ អនោវដោ ភិក្ខូនំ ភិក្ខុនីសុ វចនប-ថោ អយម្បិ ធម្មោ សក្កត្វា គរុកត្វា មានេត្វា បូជេត្វា យាវជីវំ អនតិក្កមនីយោ សចេ ខោ ត្វំ គោតមិ ឥមេ អដ្ឋ គរុធម្មេ បដិគ្គណ្ហេយ្យាសិ សាវ តេ ភវិស្សតិ ឧបសម្បទាតិ ។ សេយ្យថាបិ ភន្តេ អានន្ទ ឥត្ថី វា បុរិសោ វា ទហរោ យុវា មណ្ឌនជាតិកោ សីសំន្ហាតោ ឧប្បលមាលំ វា វស្សិកមាលំ វា អធិមុត្តកមាលំ វា(១) លភិត្វា ឧភោហិ ហត្ថេហិ បដិគ្គហេត្វា ឧត្តមង្គេ សិរសិ បតិដ្ឋាបេយ្យ ឯវមេវ ខោ អហំ ភន្តេ អានន្ទ ឥមេ អដ្ឋ គរុធម្មេ បដិគ្គណ្ហាមិ យាវជីវំ អនតិក្កមនីយេតិ ។

[៤៨៦] អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា

១ ឱ. ម. អតិមុត្តកមាលំ វា ។

ត្រូវតែ មិនត្រូវប្រទេចភិក្ខុដោយបរិយាយណាមួយឡើយ ធម៌នេះភិក្ខុនីត្រូវធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់ជីវិត ។ តាំងពីថ្ងៃ (ដែលបានទទួលឧបសម្បទានេះទៅ) ភិក្ខុនីត្រូវស្តាប់បណ្តាំភិក្ខុ ឯភិក្ខុមិនត្រូវស្តាប់បណ្តាំភិក្ខុនីឡើយ ធម៌នេះភិក្ខុនីត្រូវធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់ជីវិត ។ បពិត្រព្រះនាងគោតមី បើព្រះនាងទទួលប្រព្រឹត្តគរុធម៌ទាំង ៨ នេះបាន ឧបសម្បទានោះ នឹងសម្រេចដល់ព្រះនាងមិនខាន ។ ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមីឆ្លើយតបថា បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចំរើន ស្ត្រីក្តី បុរសក្តី ក្រមុំកំលោះ ដែលចូលចិត្តស្អិតស្អាងខ្លួន ស៊ិតសក់ស្អាតហើយ បានកម្រងផ្កាឧប្បលក្តី ផ្កាម្លិះក្តី ផ្កាដែលមានក្លិនក្រអូបណាស់ក្តី ហើយទទួលយកដោយដៃទាំងពីរ តម្កល់ទុកលើសិរៈ ជាទីខ្ពស់ គឺ ក្បាល យ៉ាងណាមិញ បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចំរើន ខ្ញុំនឹងទទួលប្រតិបត្តិតាមគរុធម៌ទាំង ៨ នេះ (ដោយសេចក្តីពេញចិត្ត) ហើយមិនប្រព្រឹត្តកន្លង ដរាបអស់ជីវិត ដូច្នោះដែរ ។

[៤៨៦] លំដាប់នោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ

ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវន្តំ ឯតទវោច បដិគ្គហិតា ភន្តេ មហាបជាបតិយា គោតមិយា អដ្ឋ គរុធម្មា ឧបសម្បន្នា ភគវតោ មាតុច្ឆាតិ(១) ។ សចេ ហានន្ទ(២) នាលភិស្ស មាតុគ្គាមោ តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជ្ជំ ចិរដ្ឋិតិកំ អានន្ទ ព្រហ្មចរិយំ អភវិស្ស វស្សសហស្សំ សទ្ធម្មោ តិដ្ឋេយ្យ យតោ ច ខោ អានន្ទ មាតុគ្គាមោ តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជិតោ ន ទានិ អានន្ទ ព្រហ្មចរិយំ ចិរដ្ឋិតិកំ ភវិស្សតិ(៣) បញ្ចេវ ទានិ អានន្ទ វស្សសតានិ សទ្ធម្មោ ឋស្សតិ សេយ្យថាបិ អានន្ទ យានិ កានិចិ កុលានិ ពហុឥត្ថិកានិ(៤) អប្បបុរិសកានិ តានិ សុប្បធំសិយានិ ហោន្តិ ចោរេហិ កុម្ភត្ថេនកេហិ ឯវមេវ ខោ អានន្ទ យស្មឹ ធម្មវិនយេ លភតិ មាតុគ្គាមោ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជ្ជំ ន តំ ព្រហ្មចរិយំ ចិរដ្ឋិតិកំ

១ មាតុច្ឆាយាតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។ ២. ម. ឧ. សចេ អានន្ទ ។ ៣ ឯត្ថន្តរេ ទានិ អានន្ទ វស្សសហស្សានិ សទ្ធម្មោ តិដ្ឋេយ្យាតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។ ៤ ម. ឧ. ពហុត្ថិកានិ ។

ហើយគង់ក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ព្រះអានន្ទមានអាយុ លុះគង់ក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ បានក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះនឹងព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន គរុធម៌ទាំង ៨ យ៉ាង ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី បានទទួលហើយ ព្រះមាតុច្ឆានៃព្រះមានព្រះភាគ បានឧបសម្បទារួចហើយ ។ ព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលអានន្ទ បើប្រសិនណាជាមាតុគ្រាម មិនបានចេញបួស ចូលមកកាន់ផ្នួស ក្នុងធម្មវិន័យ ដែលតថាគតប្រាប់ច្បាស់ហើយទេ ម្នាលអានន្ទ ព្រហ្មចារ្យនឹងបានតាំងនៅជាអង្វែង ព្រះសទ្ធម្មនឹងអាយត្តផល គឺនឹងបានតាំងនៅអស់ ១ ពាន់ឆ្នាំ ម្នាលអានន្ទ តែការណាមាតុគ្រាមចេញបួសចូលមកកាន់ផ្នួស ក្នុងធម្មវិន័យ ដែលតថាគតប្រាប់ច្បាស់ហើយ ម្នាលអានន្ទ ឥឡូវនេះ ព្រហ្មចារ្យមិនបានតាំងនៅយូរអង្វែងទេ ម្នាលអានន្ទ ឥឡូវនេះ ព្រះសទ្ធម្មនឹងឋិតនៅបានត្រឹមតែប្រាំរយឆ្នាំវិញ ម្នាលអានន្ទ មាតុគ្រាមបានចេញបួសចូលមកកាន់ផ្នួស ក្នុងធម្មវិន័យ គឺព្រហ្មចារ្យណា ព្រហ្មចារ្យនោះ មិនបានតាំងនៅយូរអង្វែងទេ ម្នាលអានន្ទ ប្រៀបដូចត្រកូលទាំងឡាយណានីមួយ ដែលមានស្រ្តីច្រើនមានប្រុសតិច ត្រកូលទាំងនោះ ពួកចោរលួចក្អមឆ្នាំង ក៏អាចចូលមកបំផ្លាញបានដោយងាយ ម្នាលអានន្ទ មាតុគ្រាមបានចេញបួសចូលមកកាន់ផ្នួស ក្នុងធម្មវិន័យ គឺព្រហ្មចារ្យណា ព្រហ្មចារ្យនោះ មិនតាំងនៅយូរអង្វែងទេ

ហោតិ សេយ្យថាបិ អានន្ទ សម្បន្នេ សាលិក្ខេត្តេ សេតដ្ឋិកា នាម រោគជាតិ និបតតិ ឯវំ តំ សាលិក្ខេត្តំ ន ចិរដ្ឋិតិកំ ហោតិ ឯវមេវ ខោ អានន្ទ យស្មឹ ធម្មវិនយេ លភតិ មាតុគ្គាមោ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជ្ជំ ន តំ ព្រហ្មចរិយំ ចិរដ្ឋិតិកំ ហោតិ សេយ្យថាបិ អានន្ទ សម្បន្នេ ឧច្ឆុក្ខេត្តេ មញ្ជេដ្ឋិកា នាម រោគជាតិ និបតតិ ឯវំ តំ ឧច្ឆុក្ខេត្តំ ន ចិរដ្ឋិតិកំ ហោតិ ឯវមេវ ខោ អានន្ទ យស្មឹ ធម្មវិនយេ លភតិ មាតុគ្គាមោ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជ្ជំ ន តំ ព្រហ្មចរិយំ ចិរដ្ឋិតិកំ ហោតិ សេយ្យថាបិ អានន្ទ បុរិសោ មហតោ តឡាកស្ស បដិកច្ចេវ អាឡឹ(១) ពន្ធេយ្យ យាវទេវ ឧទកស្ស អនតិក្កមនាយ ឯវមេវ ខោ អានន្ទ មយា បដិកច្ចេវ ភិក្ខុនីនំ អដ្ឋ គរុធម្មា បញ្ញត្តា យាវជីវំ អនតិក្កមនីយាតិ ។

ភិក្ខុនីនំ អដ្ឋ គរុធម្មា និដ្ឋិតា ។

១ ម. ឆ. អាឡឹ ។

ម្នាលអានន្ទ ប្រៀបដូចជារោគជាតិ ឈ្មោះសេតដ្ឋិកា (ស្រការ) ធ្លាក់ចុះក្នុងស្រែស្រូវណា ដែលកំពុងតែល្អតលាស់ល្អ ស្រែស្រូវនោះ មិនបានតាំងនៅយូរអង្វែង ដោយប្រការដូច្នេះ ម្នាលអានន្ទ មាតុគ្រាម បានចេញចាកផ្ទះចូលមកកាន់ផ្នួស ក្នុងធម្មវិន័យ គឺព្រហ្មចរិយណា ព្រហ្មចរិយនោះ មិនបានតាំងនៅយូរអង្វែងដែរ ។ ម្នាលអានន្ទ ប្រៀបដូចរោគជាតិ ឈ្មោះមាញ្ជដ្ឋិកា (ផ្ទឹស្រការ) ធ្លាក់ចុះ ក្នុងចំការអំពៅណា ដែលកំពុងតែល្អតលាស់ល្អ ចំការអំពៅនោះ មិនបានតាំងនៅអង្វែង ដោយប្រការដូច្នេះ ម្នាលអានន្ទ គរុធម៌ ៨ ប្រការ ដែលតថាគតបានបញ្ញត្តហើយ ចំពោះភិក្ខុនីជាតម្បូង ដើម្បីមិនឲ្យ(ភិក្ខុនី)ប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបដល់អស់ជីវិត ម្នាលអានន្ទ ប្រៀបដូចជាបុរសប្រញាប់លើកទំនប់ទប់ទឹកស្រះដ៏ធំ ដើម្បីទំនប់ទប់ទឹកមិនឲ្យហូរចេញទៅជាដរាប ។

ចប់ គរុធម៌ទាំង ៨ របស់ភិក្ខុនី ។

ភិក្ខុនិក្ខន្ធកំ មហាបជាបតិគោតមិវត្ថុ វរយាចនា

(១៨៣) អថខោ មហាបជាបតី គោតមី យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ ។ ឯកមន្តំ ឋិតា ខោ មហាបជាបតី គោតមី ភគវន្តំ ឯតទវោច កថាហំ ភន្តេ ឥមាសុ សា-កិយានីសុ បដិបជ្ជាមីតិ ។ អថខោ ភគវា មហាប-ជាបតឹ គោតមឹ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេសិ ស-មាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេសិ ។ អថខោ មហាបជាបតី គោតមី ភគវតា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សិតា សមាទបិតា សមុត្តេជិតា សម្បហំសិតា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ ភិក្ខុនិយោ ឧបសម្បាទេតុន្តិ ។

(១៨៤) អថខោ តា ភិក្ខុនិយោ មហាបជាបតឹ គោតមឹ ឯតទវោចុំ អយ្យា អនុបសម្បន្នា មយញ្ចម្ហា(១) ឧបសម្បន្នា ឯវំ ហិ ភគវតា បញ្ញត្តំ ភិក្ខូហិ ភិក្ខុនិយោ

១ ម. មយម្ហា ។

ភិក្ខុនីខន្ធកៈ រឿងព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី និងការសូមពរ

(១៨៣) លំដាប់នោះ ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ រួចឋិតនៅក្នុងទីសមគួរ ។ លុះព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី ឋិតក្នុងទីសមគួរហើយ បានក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គនឹងប្រតិបត្តិដូចម្តេច ក្នុងនាងសាកិយានីទាំងនេះ ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមីឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថា ។ ឯព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី ដែលព្រះមានព្រះភាគបានពន្យល់ ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថារួច ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំលាព្រះមានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណហើយចៀសចេញទៅ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាដល់ពួកភិក្ខុនីបាន ។

(១៨៤) លំដាប់នោះ ភិក្ខុនីទាំងនោះ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមីថា ព្រះនាងជាម្ចាស់ ជាអនុបសម្បន្នា (មិនបានឧបសម្បទាទេ) យើងខ្ញុំទាំងឡាយ ទើបជាឧបសម្បន្នា (បានឧបសម្បទា) ដ្បិតព្រះមានព្រះភាគបានទ្រង់បញ្ញត្តដូច្នេះថា ភិក្ខុទាំងឡាយ

ឧបសម្បទាបេក្ខាតិ ។ អថខោ មហាបជាបតី គោតមី យេនាយស្មា អានន្ទោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ ។ ឯកមន្តំ ឋិតា ខោ មហាបជាបតី គោតមី អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ឯតទវោច ឥមា មំ ភន្តេ អានន្ទ ភិក្ខុនិយោ ឯវមាហំសុ អយ្យា អនុបសម្បន្នា មយញ្ចម្ហា ឧបសម្បន្នា ឯវំ ហិ ភគវតា បញ្ញត្តំ ភិក្ខូហិ ភិក្ខុនិយោ ឧបសម្បាទេតព្វាតិ ។ អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវន្តំ ឯតទវោច មហាបជាបតី ភន្តេ គោតមី ឯវមាហ ឥមា មំ ភន្តេ អានន្ទ ភិក្ខុនិយោ ឯវមាហំសុ អយ្យា អនុបសម្បន្នា មយញ្ចម្ហា ឧបសម្បន្នា ឯវំ ហិ ភគវតា បញ្ញត្តំ ភិក្ខូហិ ភិក្ខុនិយោ ឧបសម្បាទេតព្វាតិ ។

ត្រូវឲ្យឧបសម្បទាដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ។ គ្រានោះ ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី ចូលទៅរកព្រះអានន្ទមានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះអានន្ទមានអាយុ រួចអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ បានពោលពាក្យនេះនឹងព្រះអានន្ទមានអាយុថា បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចម្រើន ភិក្ខុនីទាំងនេះ នាំគ្នាមកនិយាយនឹងខ្ញុំ យ៉ាងនេះថា ព្រះនាងជាម្ចាស់ ជាអនុបសម្បន្ន យើងខ្ញុំទាំងឡាយ ទើបជាឧបសម្បន្ន ដ្បិតព្រះមានព្រះភាគ បានទ្រង់បញ្ញត្តដូច្នេះថា ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវឲ្យឧបសម្បទាដល់ពួកភិក្ខុនី ។ ព្រះអានន្ទមានអាយុ ក៏ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ រួចគង់ក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ព្រះអានន្ទមានអាយុ លុះគង់ក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី បានមកនិយាយនឹងខ្ញុំព្រះអង្គ យ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចម្រើន ភិក្ខុនីទាំងនេះ មកនិយាយនឹងខ្ញុំថា ព្រះនាងជាម្ចាស់ ជាអនុបសម្បន្ន យើងខ្ញុំទាំងឡាយ ទើបជាឧបសម្បន្ន ដ្បិតព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បានបញ្ញត្តដូច្នេះថា ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវឲ្យឧបសម្បទា ដល់ពួកភិក្ខុនី ។

យទគ្គេន អានន្ទ មហាបជាបតិយា គោតមិយា អដ្ឋ គរុធម្មា បដិគ្គហិតា តទេវ សា ឧបសម្បន្នាតិ ។

(១៨៩) អថ ខោ មហាបជាបតី គោតមី យេនាយស្មា អានន្ទោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ ។ ឯកមន្តំ ឋិតា ខោ មហាបជាបតី គោតមី អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ឯតទវោច ឯកាហំ ភន្តេ អានន្ទ ភគវន្តំ វរំ យាចាមិ សាធុ ភន្តេ ភគវា អនុជានេយ្យ ភិក្ខូនញ្ច ភិក្ខុនីនញ្ច យថាវុឌ្ឍំ អភិវាទនំ បច្ចុដ្ឋានំ អញ្ជលិកម្មំ សាមីចិកម្មន្តិ ។ អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវន្តំ ឯតទវោច មហាបជាបតី ភន្តេ គោតមី ឯវមាហ ឯកាហំ ភន្តេ

ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលអានន្ទ គរុធម៌ទាំង ៨ យ៉ាង ដែលព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមីបានទទួលហើយ ដោយចំណែកណា ចំណែកនោះឯង ជាឧបសម្បទារបស់ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមីនោះ ។

(១៨៩) គ្រានោះ ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី ចូលទៅរកព្រះអានន្ទមានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះអានន្ទមានអាយុ ហើយឈរក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី លុះឈរក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ បាននិយាយពាក្យនេះ នឹងព្រះអានន្ទមានអាយុថា បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចំរើន ខ្ញុំម្ចាស់តែម្នាក់ឯង នឹងសូមពរព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំម្ចាស់សូមអង្វរ សូមព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់អនុញ្ញាតការថ្វាយបង្គំ ការក្រោកទទួល ការធ្វើអញ្ជលីនិងសាមីចិកម្ម ដល់ពួកភិក្ខុផង ដល់ពួកភិក្ខុនីផង តាមលំដាប់វស្សាចាស់ខ្ចី ។ លំដាប់នោះ ព្រះអានន្ទមានអាយុ ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំចំពោះព្រះមានព្រះភាគ រួចអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ព្រះអានន្ទមានអាយុ លុះអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះនឹងព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ព្រះនាងមហាបជា-បតីគោតមី ពោល(នឹងខ្ញុំព្រះអង្គ) យ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចំរើន

អានន្ទ ភគវន្តំ វរំ យាចាមិ សាធុ ភន្តេ ភគវា អនុជានេយ្យ ភិក្ខូនញ្ច ភិក្ខុនីនញ្ច យថាវុឌ្ឍំ អភិវាទនំ បច្ចុដ្ឋានំ អញ្ជលិកម្មំ សាមីចិកម្មន្តិ ។ អដ្ឋានមេតំ អានន្ទ អនវកាសោ យំ តថាគតោ អនុជានេយ្យ មាតុគាមស្ស អភិវាទនំ បច្ចុដ្ឋានំ អញ្ជលិកម្មំ សាមីចិកម្មំ ឥមេ ហិ នាម អានន្ទ អញ្ញតិត្ថិយា ទុរក្ខាតធម្មា មាតុគាមស្ស អភិវាទនំ បច្ចុដ្ឋានំ អញ្ជលិកម្មំ សាមីចិកម្មំ ន ករិស្សន្តិ កិមង្គំ បន តថាគតោ អនុជានិស្សតិ មាតុគាមស្ស អភិវាទនំ បច្ចុដ្ឋានំ អញ្ជលិកម្មំ សាមីចិកម្មន្តិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខវេ មាតុគាមស្ស អភិវាទនំ បច្ចុដ្ឋានំ អញ្ជលិកម្មំ សាមីចិកម្មំ កាតព្វំ យោ ករេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[១៨៦] អថខោ មហាបជាបតី គោតមី យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា

ខ្ញុំម្ចាស់តែម្នាក់ឯង នឹងសូមពរព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចម្រើន ខ្ញុំម្ចាស់សូមអង្វរ សូមព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់អនុញ្ញាត នូវការថ្វាយបង្គំ ការក្រោកទទួល ការធ្វើអញ្ជលី និងសាមីចិកម្ម ដល់ពួកភិក្ខុផង ដល់ពួកភិក្ខុនីផង តាមលំដាប់វស្សាចាស់ខ្ចី ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលអានន្ទ ការសូមនេះ មិនមែនជាហេតុជាបច្ច័យទេ ត្រង់ពាក្យដែលថា ឲ្យតថាគតអនុញ្ញាត នូវការថ្វាយបង្គំ ការក្រោកទទួល ការធ្វើអញ្ជលី និងសាមីចិកម្ម ដល់មាតុគ្រាម (នោះ) ម្នាលអានន្ទ អម្បាលដូចជាពួកតិរ្ថិយដទៃអស់នេះ ដែលជាអ្នកពោលធម៌អាក្រក់ ម្តេចគង់តែមិនធ្វើ នូវការថ្វាយបង្គំ ការក្រោកទទួល ការធ្វើអញ្ជលី និងសាមីចិកម្ម ចំពោះមាតុគ្រាមដែរ ចំណង់បើតថាគត នឹងអនុញ្ញាត នូវការថ្វាយបង្គំ ការក្រោកទទួល ការធ្វើអញ្ជលី និងសាមីចិកម្ម ដល់មាតុគ្រាម ដូចម្តេចបាន ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើនូវធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើ នូវការថ្វាយបង្គំ ការក្រោកទទួល ការធ្វើអញ្ជលី និងសាមីចិកម្ម ចំពោះមាតុគ្រាមឡើយ ភិក្ខុណាធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(១៨៦) គ្រានោះ ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំ ព្រះអង្គ

ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ ។ ឯកមន្តំ ឋិតា ខោ មហាបជាបតី គោតមី ភគវន្តំ ឯតទវោច យានិ នោ ភន្តេ ភិក្ខុនីនំ សិក្ខាបទានិ ភិក្ខូហិ សាធារណានិ កថំ មយំ ភន្តេ តេសុ សិក្ខាបទេសុ បដិបជ្ជាមាតិ ។ យានិ តានិ គោតមិ ភិក្ខុនីនំ សិក្ខាបទានិ ភិក្ខូហិ សាធារណានិ យថា ភិក្ខូ សិក្ខន្តិ តថា តេសុ សិក្ខាបទេសុ សិក្ខថាតិ ។ យានិ បន តានិ ភន្តេ ភិក្ខុនីនំ សិក្ខាបទានិ ភិក្ខូហិ អសាធារណានិ កថំ មយំ ភន្តេ តេសុ សិក្ខាបទេសុ បដិបជ្ជាមាតិ ។ យានិ តានិ គោតមិ ភិក្ខុនីនំ សិក្ខាបទានិ ភិក្ខូហិ អសាធារណានិ យថាបញ្ញត្តេសុ សិក្ខាបទេសុ សិក្ខថាតិ ។

(៣៨៧) អថខោ មហាបជាបតី គោតមី យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា

ដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី គង់ក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើបក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះ នឹងព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សិក្ខាបទទាំងឡាយណា ជារបស់ពួកភិក្ខុនី ដែលទូទៅដល់ពួកភិក្ខុផង តើខ្ញុំម្ចាស់នឹងប្រតិបត្តិក្នុងសិក្ខាបទទាំងនោះដូចម្តេច ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលព្រះនាងគោតមី សិក្ខាបទទាំងឡាយណា ជារបស់ពួកភិក្ខុនី ដែលទូទៅដល់ពួកភិក្ខុផង ពួកភិក្ខុសិក្សាយ៉ាងណា ពួកភិក្ខុនីក៏ត្រូវសិក្សាក្នុងសិក្ខាបទទាំងនោះ យ៉ាងនោះដែរ ។ ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី ក្រាបបង្គំទូលសួរទៀតថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មួយវិញទៀត សិក្ខាបទទាំងឡាយណា សម្រាប់ពួកភិក្ខុនី មិនទូទៅដល់ពួកភិក្ខុផង បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំម្ចាស់នឹងប្រតិបត្តិក្នុងសិក្ខាបទទាំងនោះ ដូចម្តេច ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលព្រះនាងគោតមី សិក្ខាបទទាំងឡាយណា សម្រាប់ភិក្ខុនី មិនទូទៅដល់ពួកភិក្ខុផង ពួកភិក្ខុនីត្រូវសិក្សាក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ ដូចតថាគតបានបញ្ញត្តទុកមកហើយចុះ ។

(៣៨៧) គ្រានោះ ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមាន

ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ ។ ឯកមន្តំ ឋិតា ខោ មហាបជា-បតី គោតមី ភគវន្តំ ឯតទវោច សាធុ មេ ភន្តេ ភគវា សង្ខិត្តេន ធម្មំ ទេសេតុ យមហំ ភគវតោ ធម្មំ សុត្វា ឯកា(១) វូបកដ្ឋា អប្បមត្តា អាតាបិនី បហិតត្តា វិហ-រេយ្យន្តិ ។ យេ ខោ ត្វំ គោតមិ ធម្មេ ជានេយ្យាសិ ឥមេ ធម្មា សរាគាយ សំវត្តន្តិ នោ វិរាគាយ សញ្ញោ-គាយ សំវត្តន្តិ នោ វិសញ្ញោគាយ អាចយាយ សំវត្តន្តិ នោ អបចយាយ មហិច្ឆតាយ សំវត្តន្តិ នោ អប្បិច្ឆតាយ អសន្តុដ្ឋិយា សំវត្តន្តិ នោ សន្តុដ្ឋិយា សង្គណិកាយ សំវត្តន្តិ នោ បវិវេកាយ កោសជ្ជាយ សំវត្តន្តិ នោ

១ ម. ឯកាកិ សព្វត្ថ ។

ព្រះភាគ ព្រមទាំងឧបសម្បទា ។ ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី លុះឧបសម្បទាហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះនឹងព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គសូមអង្វរ ខ្ញុំព្រះអង្គតែម្នាក់ឯង ចៀសចេញអំពីពួក (ហើយទៅនៅក្នុងទីស្ងាត់) មិនមានសេចក្តីប្រមាទ មានតែសេចក្តីព្យាយាមដុតកំដៅកិលេស(ឲ្យរីងស្ងួត) មានចិត្តបញ្ជូនទៅក្នុងកម្មដ្ឋាន ព្រោះស្តាប់ធម៌ណារបស់ព្រះមានព្រះភាគ សូមព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សម្តែងធម៌ (នោះ) ដោយសង្ខេប (ដល់ខ្ញុំម្ចាស់) ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលព្រះនាងគោតមី ព្រះនាងគប្បីដឹងនូវធម៌ទាំងឡាយណាថា ធម៌ទាំងនេះ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការប្រកបដោយតម្រេក មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការប្រាសចាកតម្រេក ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការប្រកបក្នុងវដ្តៈ មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការប្រាសចាកការប្រកបក្នុងវដ្តៈ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការសន្សំកិលេស-វដ្ត មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីប្រាសចាកការសន្សំកិលេសវដ្តៈ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីប្រាថ្នាច្រើន មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីមិនសន្តោស មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីសន្តោស ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការច្រឡូកច្រឡំដោយពួក មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការស្ងប់ស្ងាត់ចាកពួក ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីខ្ជិលច្រអូស មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីប្រារព្ធ

វីរិយារម្ភាយ ទុព្ភរតាយ សំវត្តន្តិ នោ សុភរតាយ ឯកំសេន គោតមិ ធារេយ្យាសិ នេសោ ធម្មោ នេសោ វិនយោ នេតំ សត្ថុសាសនន្តិ យេ ច ខោ ត្វំ គោតមិ ធម្មេ ជានេយ្យាសិ ឥមេ ធម្មា វិរាគាយ សំវត្តន្តិ នោ សរាគាយ វិសញ្ញោគាយ សំវត្តន្តិ នោ សញ្ញោគាយ អបចយាយ សំវត្តន្តិ នោ អាចយាយ អប្បិច្ឆតាយ សំវត្តន្តិ នោ មហិច្ឆតាយ សន្តុដ្ឋិយា សំវត្តន្តិ នោ អសន្តុដ្ឋិយា បវិវេកាយ សំវត្តន្តិ នោ សង្គណិកាយ វីរិយារម្ភាយ សំវត្តន្តិ នោ កោសជ្ជាយ សុភរតាយ សំវត្តន្តិ នោ ទុព្ភរតាយ ឯកំសេន គោតមិ ធារេយ្យាសិ ឯសោ ធម្មោ ឯសោ វិនយោ ឯតំ សត្ថុសាសនន្តិ ។

សេចក្តីព្យាយាម ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីឲ្យគេចិញ្ចឹមបានដោយក្រ មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីឲ្យគេចិញ្ចឹមបានដោយងាយ ម្នាលព្រះនាងគោតមី ព្រះនាងគប្បីចាំទុកដោយចំណែកមួយថា នេះមិនមែនជាធម៌ នេះមិនមែនជាវិន័យ នេះមិនមែនជាពាក្យប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តាទេ ម្នាលព្រះនាងគោតមី មួយវិញទៀត ព្រះនាងគប្បីដឹងនូវធម៌ណា ថា ធម៌ទាំងនេះ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការប្រាសចាកតម្រេក មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការប្រកបដោយតម្រេក ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការប្រាសចាកការប្រកបក្នុងវដ្តៈ មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការប្រកបក្នុងវដ្តៈ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការមិនសន្សំកិលេសវដ្តៈ មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការសន្សំកិលេសវដ្តៈ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីប្រាថ្នាតិច មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីប្រាថ្នាច្រើន ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីសន្តោស មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីមិនសន្តោស ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការស្ងប់ស្ងាត់ចាកពួក មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការច្រឡូកច្រឡំដោយពួក ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាម មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីខ្ជិលច្រអូស ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីឲ្យគេចិញ្ចឹមបានដោយងាយ មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីឲ្យគេចិញ្ចឹមបានដោយក្រ ម្នាលព្រះនាងគោតមី ព្រះនាងគប្បីចាំទុកដោយចំណែកមួយថា នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យ នេះជាពាក្យប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តាហើយ ។

[១៨៨] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ភិក្ខុនីនំ បាតិមោក្ខំ ន ឧទ្ទិសន្តិ(១) ។បេ។ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។បេ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនីនំ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតុន្តិ ។ អថខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កេន នុ ខោ ភិក្ខុនីនំ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វន្តិ ។ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។បេ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ ភិក្ខុនីនំ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតុន្តិ ។

[១៨៩] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ភិក្ខុនូបស្សយំ ឧបសង្កមិត្វា ភិក្ខុនីនំ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ ជាយាយោ ឥមា ឥមេសំ ជារិយោ ឥមា ឥមេសំ ឥទានិ ឥមេ ឥមាហិ សទ្ធឹ អភិរមិស្សន្តីតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខីយន្តានំ វិបាចេន្តានំ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។បេ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ ភិក្ខុនីនំ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វំ យោ ឧទ្ទិសេយ្យ

១ ម. បោត្ថកេសុ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនីនំ បាតិមោក្ខំ ន ឧទ្ទិសិយតីតិ ឯវំ អាគតំ ។

[១៨៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមិនបានសម្តែងបាតិមោក្ខដល់ពួកភិក្ខុនី ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសម្តែងបាតិមោក្ខដល់ពួកភិក្ខុនី ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា អ្នកណាហ្ន៎ គួរសម្តែងបាតិមោក្ខដល់ពួកភិក្ខុនី ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយសម្តែងបាតិមោក្ខដល់ពួកភិក្ខុនី ។

[១៨៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយទៅកាន់លំនៅរបស់ភិក្ខុនី ហើយសម្តែងបាតិមោក្ខដល់ពួកភិក្ខុនី ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ភិក្ខុនីទាំងនេះជាប្រពន្ធរបស់ភិក្ខុទាំងនេះ ភិក្ខុនីទាំងនេះជាសហាយរបស់ភិក្ខុទាំងនេះ ឥឡូវនេះ ភិក្ខុទាំងនេះមុខជានឹងត្រេកអរជាមួយនឹងភិក្ខុនីទាំងនេះ(ទៀត) ។ កាលដែលមនុស្សទាំងនោះកំពុងពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ ភិក្ខុទាំងនោះក៏បានឮហើយ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងនោះបានក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុមិនត្រូវសម្តែងបាតិមោក្ខ ដល់ពួកភិក្ខុនីឡើយ ភិក្ខុណាសម្តែង

អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនីហិ ភិក្ខុនីនំ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតុន្តិ ។ ភិក្ខុនិយោ ន ជានន្តិ ឯវំ(១) បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វន្តិ ។បេ។ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។បេ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ ភិក្ខុនីនំ អាចិក្ខិតុំ ឯវំ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសេយ្យាថាតិ ។

[៦៨០] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ អាបត្តឹ ន បដិករោន្តិ ។បេ។ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។បេ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា អាបត្តិ ន បដិកាតព្វា យោ ន បដិករេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ ភិក្ខុនិយោ ន ជានន្តិ ឯវំ អាបត្តិ បដិកាតព្វាតិ ។បេ។ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។បេ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ ភិក្ខុនីនំ អាចិក្ខិតុំ ឯវំ អាបត្តឹ បដិករេយ្យាថាតិ ។ អថខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កេន នុ ខោ ភិក្ខុនីនំ អាបត្តិ បដិគ្គហេតព្វាតិ ។ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។បេ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ ភិក្ខុនីនំ អាបត្តឹ បដិគ្គហេតុន្តិ ។

១ ម. ឯវំ ។

៤៨១

ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនីសម្តែងបាតិមោក្ខដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយមិនបានដឹងថា ភិក្ខុនីត្រូវសម្តែងបាតិមោក្ខយ៉ាងនេះ ។បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុប្រាប់ដល់ភិក្ខុនីថា នាងទាំងឡាយត្រូវសម្តែងបាតិមោក្ខយ៉ាងនេះ ។

[៦៨០] ក្នុងសម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយមិនបានសម្តែងអាបត្តិចេញ ។បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនមែនមិនត្រូវសម្តែងអាបត្តិចេញទេ ភិក្ខុនីណាមិនសម្តែង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយមិនបានដឹងថា ភិក្ខុនីត្រូវសម្តែងអាបត្តិយ៉ាងនេះ ។បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយប្រាប់ដល់ភិក្ខុនីថា នាងទាំងឡាយត្រូវសម្តែងអាបត្តិយ៉ាងនេះ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ភិក្ខុណាហ្ន៎ ត្រូវទទួលអាបត្តិ របស់ពួកភិក្ខុនី ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទទួលអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនី ។

៤៨៦

វិនយបិដក ចុល្លវគ្គ

[១៨១] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ រថិ-
កាយបិ ព្យូហេបិ សិង្ឃាដកេបិ ភិក្ខុំ បស្សិត្វា បត្ត-
ក្ខុម័យំ ចិក្ខុំ បិត្វា បក់សំ ឧក្កាសន្តិ ការិកា ឧក្កាជតាំ
ចិស័ធិត្វា អញ្ជលី បគ្គហេត្វា ភេបន្តិ បដិករោន្តិ ។
មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ ជាយាយោ ឥមា
ឥមេសំ ជារិយោ ឥមា ឥមេសំ ទេ្វ វិមានេត្វា ឥទានិ
មហាបេន្តីតិ ។បេ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា ឯកមន្តំ អាភោគេ-
សុំ ។បេ។ ន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិយា ភិក្ខុនីនំ អាបត្តិ បដិក្ក-
មេតព្វា យោ បដិក្កមេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជា-
នាមិ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា ភិក្ខុនីនំ អាបត្តិ បដិគ្គហេតុន្តិ ។
ភិក្ខុនិយោ ន ជានន្តិ បវីថិ អាបត្តិ បដិគ្គហេតព្វាតិ ។
ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។បេ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ
ភិក្ខុនីហិ ភិក្ខុនីនំ អាបត្តិ បដិគ្គហេតុំ បដិគ្គណ្ហេយ្យា-
ជាតិ ។

[១៨២] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនីហិ[1] ភិក្ខុ-
នីនំ កម្មំ ន ករីយតិ ។បេ។ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ
ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។បេ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ

1 ម. ឆ. យោគ្គហេតុ ភិក្ខុហីតិ សព្វត្ថ ឧបញ្ញាយតិ ។

៤៨៦

វិនយបិដក ចុល្លវគ្គ

[១៨១] សម័យនោះ ភិក្ខុនីទាំងឡាយបានឃើញភិក្ខុ (ភិក្ខុនីដើរ)
ក្នុងច្រកល្ហកខ្លះ ក្នុងច្រកពាល់ខ្លះ ក្នុងផ្លូវបែកជាបីខ្លះ ក៏ដាក់កញ្ច្រែ
លើផែនដីហើយធ្វើចំពោះក្លៀកស្អុយ អន្ទ័យប្រែហាន់ផ្ទងអញ្ជលីសម្ដែង
អាបត្តិ ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្ទោសបង្អាប់ថា ភិក្ខុនី
ទាំងនេះជាភរិយារបស់ភិក្ខុទាំងនេះ ភិក្ខុនីទាំងនេះជាសហាយរបស់ភិក្ខុទាំង
នេះ ក្នុងវេលាយប់ប្រុងប្រយ័ត្ន ក៏រួមដំណេកជាមួយគ្នា ឥឡូវនេះមកខមា-
ទោសនឹងគ្នា ។បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះ
មានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ
មិនត្រូវទទួលអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនីទេ ភិក្ខុណាទទួល ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនីទទួលអាបត្តិរបស់ពួកភិក្ខុនីផង
គ្នា ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយមិនបានដឹងថា ភិក្ខុនីត្រូវទទួលអាបត្តិយ៉ាងដូចនេះ ។
ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។
ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុប្រាប់
ដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយថា នាងទាំងឡាយត្រូវទទួលអាបត្តិយ៉ាងដូច្នេះ ។

[១៨២] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយមិនបានធ្វើកម្ម (មានតជ្ជនីយ-
កម្មជាដើម) ដល់ភិក្ខុនី ។បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះ
ព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

ភិក្ខុនីនំ កម្មំ កាតុន្តិ ។ អថខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កេន នុ ខោ ភិក្ខុនីនំ កម្មំ កាតព្វន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ ភិក្ខុនីនំ កម្មំ កាតុន្តិ ។

[១៤៣] តេន ខោ បន សមយេន កតកម្មា ភិក្ខុនិយោ រថិកាយបិ ព្យូហេបិ សិង្ឃាដកេបិ ភិក្ខុំ បស្សិត្វា បត្តំ ភូមិយំ និក្ខិបិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា ខមាបេន្តិ ឯវំ នុន[១] កាតព្វន្តិ មញ្ញមានា ។ មនុស្សា តថេវ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ ជាយាយោ ឥមា ឥមេសំ ជារិយោ ឥមា ឥមេសំ រត្តឹ វិមានេត្វា ឥទានិ ខមាបេន្តីតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ ភិក្ខុនីនំ កម្មំ កាតព្វំ យោ ករេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនីហិ ភិក្ខុនីនំ កម្មំ កាតុន្តិ ។ ភិក្ខុនិយោ ន ជានន្តិ ឯវំ កម្មំ កាតព្វន្តិ ។

១ ឱ. នូន ។ ម. នុន ។

តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ។ សម័យនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា អ្នកណាហ្ន៎ គួរធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុនី ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុធ្វើកម្មដល់ពួកភិក្ខុនី ។

(១៤៣) សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុនីដែលភិក្ខុបានធ្វើកម្មរួចហើយ លុះឃើញភិក្ខុ (ក៏ចូលទៅ) ក្នុងច្រកល្ហកខ្លះ ក្នុងច្រកតាល់ខ្លះ ក្នុងផ្លូវបែកជាបីខ្លះ ក៏ដាក់បាត្រលើផែនដី ហើយធ្វើឧត្តរាសង្គៈឆៀងស្មាម្ខាង អង្គុយច្រហោង ផ្គងអញ្ជលីខមាទោសថា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ សំគាល់ថា យើងនឹងធ្វើយ៉ាងនេះទៀតហើយ ។ មនុស្សទាំងឡាយ (បានឃើញ) ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ភិក្ខុនីទាំងនេះជាប្រពន្ធរបស់ភិក្ខុទាំងនេះ ភិក្ខុនីទាំងនេះជាសហាយរបស់ភិក្ខុទាំងនេះ ក្នុងពេលយប់ប្រទូស្តគ្នា ក៏រួមដំណេកជាមួយគ្នា ឥឡូវនេះមកខមាទោសនឹងគ្នា ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុនីឡើយ ភិក្ខុណាធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនីធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុនីដទៃគ្នា ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយមិនបានដឹងថា ភិក្ខុនីត្រូវធ្វើកម្មយ៉ាងនេះ ។

តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ ភិក្ខុនីនំ អាចិក្ខិតុំ ឯវំ កម្មំ ករេយ្យាថាតិ ។

(១៨៦) តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ សង្ឃមជ្ឈេ ភណ្ឌនជាតា កលហជាតា វិវាទាបន្នា អញ្ញមញ្ញំ មុខសត្តីហិ វិតុទន្តា វិហរន្តិ ន សក្កោន្តិ តំ(*) អធិករណំ វូបសមេតុំ ។ បេ ។ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ ភិក្ខុនីនំ អធិករណំ វូបសមេតុន្តិ ។

(១៨៧) តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ភិក្ខុនីនំ អធិករណំ វូបសមេន្តិ ។ តស្មឹ ខោ បន អធិករណេ វិនិច្ឆិយមានេ ទិស្សន្តិ ភិក្ខុនិយោ កម្មប្បត្តាយោបិ អាបត្តិគាមិនិយោបិ ។ ភិក្ខុនិយោ ឯវមាហំសុ សាធុ អយ្យា ភិក្ខុនីនំ កម្មំ ករោន្តុ អយ្យា ភិក្ខុនីនំ អាបត្តឹ បដិគ្គណ្ហន្តុ យំ ហិ ភគវតា បញ្ញត្តំ ភិក្ខូហិ ភិក្ខុនីនំ អធិករណំ វូបសមេតព្វន្តិ ។ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ

ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុប្រាប់ដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយថា នាងទាំងឡាយត្រូវធ្វើកម្មយ៉ាងនេះ ។

(១៨៦) សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយ បង្កហេតុឈ្លោះទាស់ទែងវិវាទគ្នាកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ពោលចាក់ដោតគ្នាដោយលំពែងគឺមាត់ មិនអាចរម្ងាប់អធិករណ៍នោះបានឡើយ ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុរម្ងាប់អធិករណ៍របស់ពួកភិក្ខុនី ។

(១៨៧) សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ តែងរម្ងាប់អធិករណ៍របស់ពួកភិក្ខុនី ។ កាលបើភិក្ខុជានិច្ឆ័យអធិករណ៍នោះហើយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយគួរដល់កម្មខ្លះ គួរដល់អាបត្តិខ្លះ ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនិយាយយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុនីចុះ សូមលោកម្ចាស់ទទួលអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនីចុះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុត្រូវរម្ងាប់អធិករណ៍របស់ពួកភិក្ខុនី ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត

ភិក្ខូហិ ភិក្ខុនីនំ កម្មំ អារោបេត្វា ភិក្ខុនីនំ និយ្យាទេតុំ ភិក្ខុនីហិ ភិក្ខុនីនំ កម្មំ កាតុំ ភិក្ខូហិ ភិក្ខុនីនំ អាបត្តឹ អារោបេត្វា ភិក្ខុនីនំ និយ្យាទេតុំ ភិក្ខុនីហិ ភិក្ខុនីនំ អាបត្តឹ បដិគ្គហេតុន្តិ ។

[១៩៦] តេន ខោ បន សមយេន ឧប្បលវណ្ណាយ ភិក្ខុនិយា អន្តេវាសិនី ភិក្ខុនី សត្ត វស្សានិ ភគវន្តំ អនុពទ្ធា ហោតិ វិនយំ បរិយាបុណន្តី ។ តស្សា មុដ្ឋស្សតិនិយា គហិតោ គហិតោ មុស្សតិ ។ អស្សោសិ ខោ សា ភិក្ខុនី ភគវា កិរ សាវត្ថឹ គន្តុកាមោតិ ។ អថ ខោ តស្សា ភិក្ខុនិយា ឯតទហោសិ អហំ ខោ សត្ត វស្សានិ ភគវន្តំ អនុពទ្ធា[1] វិនយំ បរិយាបុណន្តី តស្សា មេ មុដ្ឋស្សតិនិយា គហិតោ គហិតោ មុស្សតិ ទុក្ករំ ខោ បន មាតុគាមេន យាវជីវំ សត្ថារំ អនុពន្ធិតុំ កថំ នុ ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្ពន្តិ ។ អថ ខោ សា ភិក្ខុនី ភិក្ខុនីនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ ភិក្ខុនិយោ ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ

១ ឱ. អនុពទ្ធា ។ ម. អនុពន្ធា ។

ឲ្យភិក្ខុលើកកម្មរបស់ពួកភិក្ខុនី ហើយប្រគល់ឲ្យភិក្ខុនី ឲ្យភិក្ខុនីធ្វើកម្មរបស់ភិក្ខុនីផងគ្នា ឲ្យភិក្ខុលើកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនី ហើយប្រគល់ឲ្យភិក្ខុនីទទួលអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនីផងគ្នា ។

[១៩៦] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីជាសិស្សរបស់ឧប្បលវណ្ណាភិក្ខុនី ទៅតាមព្រះមានព្រះភាគ រៀនវិន័យអស់ ៧ ឆ្នាំ ។ ភិក្ខុនីនោះភ្លេចស្មារតី វិន័យដែលបានរៀនមកហើយ ក៏ចេះតែភ្លេចទៅវិញ ។ ភិក្ខុនីនោះឮដំណឹងថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់មានបំណងនឹងស្តេចទៅ ក្រុងសាវត្ថី ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនីនោះក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា អាត្មាអញនេះបានទៅតាមព្រះមានព្រះភាគ រៀនវិន័យអស់៧ឆ្នាំហើយ អាត្មាអញនេះជាមនុស្សភ្លេចច្រើន វិន័យដែលបានរៀនហើយ ចេះតែភ្លេចទៅវិញ ធម្មតាមាតុគ្រាមនឹងដើរតាមព្រះសាស្តាអស់មួយជីវិត ក៏លំបាកពេកណាស់ បើដូច្នោះ អាត្មាអញនឹងប្រតិបត្តិយ៉ាងណា ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនីនោះប្រាប់រឿងនុ៎ះដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយបំណាលរឿងនុ៎ះ

អារោចេសុំ ។ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ ភិក្ខុនីនំ វិនយំ វាចេតុន្តិ ។

បឋមភាណវារំ ។

(១៤៧) អថខោ ភគវា វេសាលិយំ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន សាវត្ថី តេន ចារិកំ បក្កាមិ អនុបុព្វេន ចារិកំ ចរមានោ យេន សាវត្ថី តទវសរិ ។ តត្រ សុទំ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ភិក្ខុនិយោ ឧទកេន ឱសិញ្ចន្តិ អប្បេវនាម អម្ហេសុ សារជ្ជេយ្យុន្តិ ។ បេ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនា ភិក្ខុនិយោ ឧទកេន ឱសិញ្ចិតព្វា យោ ឱសិញ្ចេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តស្ស ភិក្ខុនោ ទណ្ឌកម្មំ កាតុន្តិ ។ អថខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កិន្នុ ខោ ទណ្ឌកម្មំ កាតព្វន្តិ ។

ប្រាប់ពួកភិក្ខុ ។ ភិក្ខុអ្នកនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យពួកភិក្ខុបង្រៀនវិន័យដល់ពួកភិក្ខុនីបាន ។

ភាណវារៈ ទី ១ ។

(១៤៧) លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងក្រុងវេសាលី គួរតាមពុទ្ធអធ្យាស្រ័យហើយ ក៏ស្តេចទៅកាន់ចារិកឯក្រុងសាវត្ថី កាលត្រាច់ទៅកាន់ចារិកតាមលំដាប់ ទ្រង់ចូលទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថីនោះ ។ បានឮសេចក្តីដំណាលថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គង់ ក្នុងវត្តជេតពនរបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថីនោះ ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុសាចគក់នូវទឹកទៅលើពួកភិក្ខុនី ដោយគិតថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ នឹងបានពួកភិក្ខុនីត្រេកអរក្នុងពួកយើង ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវសាចគក់នូវទឹកទៅលើពួកភិក្ខុនីទេ ភិក្ខុណាសាច ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ (ភិក្ខុសង្ឃ) ធ្វើទណ្ឌកម្មដល់ភិក្ខុនោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏មានសេចក្តីប្រិវិតក្កថា ភិក្ខុសង្ឃត្រូវធ្វើទណ្ឌកម្មដូចម្តេចហ្ន៎ ។

តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អវន្ទិយោ សោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ភិក្ខុនីសង្ឃេន កាតព្វោតិ ។

[១៩៨] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ កាយំ វិវរិត្វា ភិក្ខុនីនំ ទស្សេន្តិ ឩរុំ វិវរិត្វា ភិក្ខុនីនំ ទស្សេន្តិ អង្គជាតំ វិវរិត្វា ភិក្ខុនីនំ ទស្សេន្តិ ភិក្ខុនិយោ ឱភាសេន្តិ ភិក្ខុនីហិ សទ្ធឹ សម្បយោជេន្តិ អប្បេវនាម អម្ហេសុ សារជ្ជេយ្យុន្តិ ។ បេ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនា កាយោ វិវរិត្វា ភិក្ខុនីនំ ទស្សេតព្វោ ន ឩរុ វិវរិត្វា ភិក្ខុនីនំ ទស្សេតព្វោ ន អង្គជាតំ វិវរិត្វា ភិក្ខុនីនំ ទស្សេតព្វំ ន ភិក្ខុនិយោ ឱភាសិតព្វា ន ភិក្ខុនីហិ សទ្ធឹ សម្បយោជេតព្វំ យោ សម្បយោជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តស្ស ភិក្ខុនោ ទណ្ឌកម្មំ កាតុន្តិ ។ អថខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កិន្នុ ខោ ទណ្ឌកម្មំ កាតព្វន្តិ ។ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អវន្ទិយោ សោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ភិក្ខុនីសង្ឃេន កាតព្វោតិ ។

ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីសង្ឃគប្បីធ្វើភិក្ខុនោះឲ្យជាអវន្ទិយបុគ្គល (បុគ្គលដែលមិនគួរឲ្យភិក្ខុនីសំពះ) ។

(១៩៨) សម័យនោះ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបើកកាយបង្ហាញពួកភិក្ខុនី លាត់ភ្លៅបង្ហាញពួកភិក្ខុនី បើកអង្គជាតបង្ហាញពួកភិក្ខុនី ចំអកចំអន់ពួកភិក្ខុនី (ដោយអសទ្ធម្ម) ផ្សំផ្គុំ (ពួកបុរសលេងស៍) ជាមួយនឹងពួកភិក្ខុនីដោយគិតថា ធ្វើដូចម្តេច នឹងបានពួកភិក្ខុនីត្រេកអរត្រូវពួកយើង ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបើកកាយបង្ហាញពួកភិក្ខុនី មិនត្រូវលាត់ភ្លៅបង្ហាញពួកភិក្ខុនី មិនត្រូវបើកអង្គជាតបង្ហាញពួកភិក្ខុនី មិនត្រូវចំអកចំអន់ពួកភិក្ខុនី (ដោយអសទ្ធម្ម) មិនត្រូវផ្សំផ្គុំ (ពួកបុរសលេងស៍) ជាមួយនឹងពួកភិក្ខុនីទេ ភិក្ខុណាផ្សំផ្គុំលេងស៍ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ (ភិក្ខុសង្ឃ) ធ្វើទណ្ឌកម្មដល់ភិក្ខុនោះ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ភិក្ខុសង្ឃត្រូវធ្វើទណ្ឌកម្មដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីសង្ឃគប្បីធ្វើភិក្ខុនោះឲ្យជាអវន្ទិយបុគ្គល ។

(៥៩៩) តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខុនិយោ ភិក្ខូ កទ្ទមោទកេន ឱសិញ្ចន្តិ អប្បេវនាម អម្ហេសុ សារជ្ជេយ្យុន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា ភិក្ខុ កទ្ទមោទកេន ឱសិញ្ចិតព្វោ យោ ឱសិញ្ចេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តស្សា ភិក្ខុនិយា ទណ្ឌកម្មំ កាតុន្តិ ។ អថខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កិន្នុ ខោ ទណ្ឌកម្មំ កាតព្វន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អាវរណំ កាតុន្តិ ។ អាវរណេ កតេ ន អាទិយន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឱវាទំ ឋបេតុន្តិ ។

(៦០០) តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខុនិយោ កាយំ វិវរិត្វា ភិក្ខូនំ ទស្សេន្តិ ថនំ វិវរិត្វា ភិក្ខូនំ ទស្សេន្តិ ឩរុំ វិវរិត្វា ភិក្ខូនំ ទស្សេន្តិ អង្គជាតំ វិវរិត្វា

(៥៩៩) សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនីសាចភក់និងទឹកទៅលើពួកភិក្ខុ ដោយគិតថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ ទើបពួកភិក្ខុត្រេកអរមករកពួកយើង ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវសាចភក់និងទឹកទៅលើពួកភិក្ខុទេ ភិក្ខុនីណាសាច ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ (ភិក្ខុនីសង្ឃ) ធ្វើទណ្ឌកម្មដល់ភិក្ខុនីនោះ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ភិក្ខុនីសង្ឃត្រូវធ្វើទណ្ឌកម្មដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ (ភិក្ខុនីសង្ឃ) ធ្វើអាវរណកម្ម គឺ ហាមប្រាម ។ លុះហាមប្រាមហើយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយមិនទទួលយកដោយស្រុះស្រួល ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ (ភិក្ខុនីសង្ឃ) បញ្ឈប់ឱវាទ ។

(៦០០) សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី បើកកាយបង្ហាញពួកភិក្ខុ បើកដោះបង្ហាញពួកភិក្ខុ បើកភ្លៅបង្ហាញពួកភិក្ខុ បើកអង្គជាតបង្ហាញ

ភិក្ខូនំ ទស្សេន្តិ ភិក្ខូ ឱភាសេន្តិ ភិក្ខូហិ សទ្ធិំ សម្បយោជេន្តិ អប្បេវនាម អម្ហេសុ សារជ្ជេយ្យុន្តិ ។ បេ ។ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា កាយោ វិវរិត្វា ភិក្ខូនំ ទស្សេតព្ពោ ន ថនំ វិវរិត្វា ភិក្ខូនំ ទស្សេតព្ពំ ន ឩរុ វិវរិត្វា ភិក្ខូនំ ទស្សេតព្ពោ[១] ន អង្គជាតំ វិវរិត្វា ភិក្ខូនំ ទស្សេតព្ពំ ន ភិក្ខូ ឱភាសិតព្ពា ន ភិក្ខូហិ សទ្ធិំ សម្បយោជេតព្ពំ យោ សម្បយោជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តស្សា ភិក្ខុនិយា ទណ្ឌកម្មំ កាតុន្តិ ។ អថខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កិន្នុ ខោ ទណ្ឌកម្មំ កាតព្ពន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អាវរណំ កាតុន្តិ ។ អាវរណេ កតេ ន អាទិយន្តិ ។ បេ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឱវាទំ ឋបេតុន្តិ ។

១ ម. ន ថនោ វិវរិត្វា ភិក្ខូនំ ទស្សេតព្ពោ ន ឩរុ វិវរិត្វា ភិក្ខូនំ ទស្សេតព្ពោ ។

ពួកភិក្ខុ ចំអកចំអន់ពួកភិក្ខុ (ដោយអសទ្ធម្ម) ផ្សំផ្គុំ (ពួកភិក្ខុនីលេង) ជាមួយនឹងពួកភិក្ខុដោយគិតថា ធ្វើដូចម្ដេចហ្ន៎ គង់បានពួកភិក្ខុត្រេកអរក្នុងពួកយើង ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវបើកកាយបង្ហាញពួកភិក្ខុ មិនត្រូវបើកដោះបង្ហាញពួកភិក្ខុ មិនត្រូវបើកភ្លៅបង្ហាញពួកភិក្ខុ មិនត្រូវបើកអង្គជាតបង្ហាញពួកភិក្ខុ មិនត្រូវចំអកចំអន់ពួកភិក្ខុ (ដោយអសទ្ធម្ម) មិនត្រូវផ្សំផ្គុំ (ពួកភិក្ខុនីលេង) ជាមួយនឹងពួកភិក្ខុទេ ភិក្ខុនីណាផ្សំផ្គុំលេង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ (ភិក្ខុនីសង្ឃ) ធ្វើទណ្ឌកម្មដល់ភិក្ខុនីនោះ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្ដីត្រិះរិះដូច្នេះថា ភិក្ខុនីសង្ឃត្រូវធ្វើទណ្ឌកម្មដូចម្ដេចហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ (ភិក្ខុនីសង្ឃ) ធ្វើអាវរណកម្ម (ដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ) ។ លុះធ្វើអាវរណកម្មហើយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ក៏មិនទទួលដោយស្រុះស្រួល ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ (ភិក្ខុនីសង្ឃ) បញ្ឈប់ឱវាទ ។

(២០១) អថខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កប្បតិ នុ ខោ ឋបិតឧបោសថាយ ភិក្ខុនិយា សទ្ធឹ ឧបោសថំ កាតុំ ន នុ ខោ កប្បតីតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ ឋបិតឧបោសថាយ ភិក្ខុនិយា សទ្ធឹ ឧបោសថោ កាតព្វោ យាវ ន តំ អធិករណំ វូបសម្មតីតិ[១] ។

(២០២) តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា ឧទាយិ ឋបនំ ឋបេត្វា ចារិកំ បក្កាមិ ។ ភិក្ខុនិយោ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម អយ្យោ ឧទាយិ ឋបនំ ឋបេត្វា ចារិកំ បក្កមិស្សតីតិ ។ បេ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ ឋបនំ ឋបេត្វា ចារិកំ បក្កមិតព្វំ[២] យោ បក្កមេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

១ ឱ. ម. វូបសន្តំ ហោតីតិ ។ ២ ឱ. ចារិកា បក្កមិតព្វា ។

(២០១) លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ការធ្វើឧបោសថកម្មជាមួយនឹងភិក្ខុនី ដែលភិក្ខុនីសង្ឃបញ្ឈប់ឧបោសថហើយ គួរដែរឬមិនគួរទេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីសង្ឃ មិនត្រូវធ្វើឧបោសថកម្មជាមួយនឹងភិក្ខុនី ដែលភិក្ខុនីសង្ឃបញ្ឈប់ឧបោសថទេ ដរាបអធិករណ៍នោះមិនទាន់ស្ងប់នៅឡើយ ។

(២០២) សម័យនោះ ព្រះឧទាយីមានអាយុបញ្ឈប់ឧបោសថហើយចេញទៅកាន់ចារិក ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា លោកម្ចាស់ឧទាយីមិនសមបើនឹងបញ្ឈប់ឧបោសថ ហើយចេញទៅកាន់ចារិកសោះ ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបញ្ឈប់ឧបោសថ ហើយចេញទៅកាន់ចារិកទេ ភិក្ខុណាចៀសចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

ភិក្ខុនីខន្ធកោ ពាលានំ ឱវាទឋបនាទិ

[៦០៣] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ[¹] ពាលា អព្យត្តា ឱវាទំ ឋបេន្តិ ។បេ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។បេ។ ន ភិក្ខវេ ពាលេន អព្យត្តេន ឱវាទោ ឋបេតព្វោ យោ ឋបេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[៦០៤] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អវត្ថុស្មិំ អការណេ ឱវាទំ ឋបេន្តិ ។បេ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។បេ។ ន ភិក្ខវេ អវត្ថុស្មិំ អការណេ ឱវាទោ ឋបេតព្វោ យោ ឋបេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[៦០៥] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ឱវាទំ ឋបេត្វា វិនិច្ឆយំ ន ទេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ឱវាទំ ឋបេត្វា វិនិច្ឆយោ ន ទាតព្វោ យោ ន ទទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[៦០៦] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ ឱវាទំ ន គច្ឆន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា ឱវាទោ ន គន្តព្វោ យា ន គច្ឆេយ្យ យថាធម្មោ ការេតព្វោតិ ។

---

¹ ម. ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូតិ សព្វត្ថ ទិស្សតិ ។

ភិក្ខុនីខន្ធកៈ ការផ្អាកឱវាទរបស់ពួកភិក្ខុល្ងង់ជាដើម

(៦០៣) សម័យនោះ ពួកភិក្ខុល្ងង់ មិនឈ្លាសឈ្លៀវ ផ្អាកឱវាទ ។បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុល្ងង់មិនឈ្លាស មិនត្រូវផ្អាកឱវាទទេ ភិក្ខុណាផ្អាក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(៦០៤) សម័យនោះ ពួកភិក្ខុផ្អាកឱវាទ ក្នុងទីដែលមិនមានរឿង មិនមានហេតុ ។បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវផ្អាកឱវាទ ក្នុងទីដែលឥតរឿងឥតហេតុទេ ភិក្ខុណាផ្អាក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(៦០៥) សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយផ្អាកឱវាទហើយមិនឲ្យវិនិច្ឆ័យ (មិនជំនុំជម្រះ) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវផ្អាកឱវាទ ហើយមិនឲ្យវិនិច្ឆ័យទេ ភិក្ខុណាមិនឲ្យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(៦០៦) សម័យនោះ ភិក្ខុនីទាំងឡាយមិនទៅទទួលឱវាទ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវមិនទៅទទួលឱវាទទេ ភិក្ខុនីណាមិនទៅទទួល វិន័យធរត្រូវវិនិច្ឆ័យតាមអាបត្តិ ។

(៤០៧) តេន ខោ បន សមយេន សព្វោ ភិក្ខុនិសង្ឃោ ឱវាទំ គច្ឆតិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ ជាយាយោ ឥមា ឥមេសំ ជារិយោ ឥមា ឥមេសំ ឥទានិមេ ឥមាហិ សទ្ធិំ អភិរមិស្សន្តីតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ សព្វេន ភិក្ខុនិសង្ឃេន ឱវាទោ គន្តព្វោ គច្ឆេយ្យ ចេ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ចតូហិ បញ្ចហិ ភិក្ខុនីហិ ឱវាទំ គន្តុំ ។

(៤០៨) តេន ខោ បន សមយេន ចតស្សោ បញ្ច ភិក្ខុនិយោ ឱវាទំ គច្ឆន្តិ ។ មនុស្សា តថេវ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ ជាយាយោ ឥមា ឥមេសំ ជារិយោ ឥមា ឥមេសំ ឥទានិមេ ឥមាហិ សទ្ធិំ អភិរមិស្សន្តីតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ចតូហិ បញ្ចហិ ភិក្ខុនីហិ ឱវាទោ គន្តព្វោ គច្ឆេយ្យុំ ចេ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ទ្វីហិ តីហិ ភិក្ខុនីហិ[១] ឱវាទំ គន្តុំ ។ ឯកំ ភិក្ខុំ ឧបសង្កមិត្វា

១ ម. ម. ទ្វេ តិស្សោ ភិក្ខុនិយោ ។

[៤០៧] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីសង្ឃទាំងអស់ នាំគ្នាទៅទទួលឱវាទ ។ មនុស្សទាំងឡាយ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ភិក្ខុនីទាំងនេះជាប្រពន្ធរបស់ភិក្ខុទាំងនេះ ភិក្ខុនីទាំងនេះ ជាសហាយរបស់ភិក្ខុទាំងនេះ ឥឡូវនេះ ភិក្ខុទាំងនេះនឹងត្រេកត្រអាល ជាមួយនឹងភិក្ខុនីទាំងនេះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីសង្ឃមិនត្រូវទៅទទួលឱវាទ (ព្រមគ្នា) ទាំងអស់ទេ បើទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនី បួនឬប្រាំរូប ទៅទទួលឱវាទ (ម្តងៗគ្នា) ។

[៤០៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីបួនឬប្រាំរូបនាំគ្នាទៅទទួលឱវាទ ។ មនុស្សទាំងឡាយ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ដូច្នេះទៀតថា ភិក្ខុនីទាំងនេះជាប្រពន្ធរបស់ភិក្ខុទាំងនេះ ភិក្ខុនីទាំងនេះ ជាសហាយរបស់ភិក្ខុទាំងនេះ ឥឡូវនេះ ភិក្ខុទាំងនេះមកត្រេកត្រអាល ជាមួយនឹងភិក្ខុនីទាំងឡាយនេះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីបួនឬប្រាំរូបមិនត្រូវទៅទទួលឱវាទទេ បើទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនីពីរឬបីរូបទៅទទួលឱវាទ ។ ភិក្ខុនីសង្ឃត្រូវចូលទៅរកភិក្ខុ

ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា បាទេ វន្ទិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ ភិក្ខុនី-សង្ឃោ អយ្យ ភិក្ខុសង្ឃស្ស បាទេ វន្ទតិ ឱវាទូប-សង្កមនញ្ច យាចតិ លភតុ កិរ អយ្យ ភិក្ខុនីសង្ឃោ ឱវាទូបសង្កមនន្តិ ។ តេន ភិក្ខុនា បាតិមោក្ខុទ្ទេ-សកោ ឧបសង្កមិត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ ភិក្ខុនីសង្ឃោ ភន្តេ ភិក្ខុសង្ឃស្ស បាទេ វន្ទតិ ឱវាទូបសង្កមនញ្ច យាចតិ លភតុ កិរ ភន្តេ ភិក្ខុនីសង្ឃោ ឱវាទូបសង្ក-មនន្តិ ។ បាតិមោក្ខុទ្ទេសកេន[១] វត្តព្វោ អត្ថិ កោចិ ភិក្ខុ ភិក្ខុនោវាទកោ សម្មតោតិ ។ សចេ ហោតិ កោចិ ភិក្ខុ ភិក្ខុនោវាទកោ សម្មតោ បាតិមោក្ខុទ្ទេ-សកេន វត្តព្វោ ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ ភិក្ខុនោវាទកោ សម្មតោ តំ ភិក្ខុនីសង្ឃោ ឧបសង្កមតូតិ ។ សចេ ន ហោតិ កោចិ ភិក្ខុ ភិក្ខុនោវាទកោ សម្មតោ បាតិ-មោក្ខុទ្ទេសកេន វត្តព្វោ កោ អាយស្មា ឧស្សហតិ ភិក្ខុនិយោ ឱវទិតុន្តិ ។ សចេ កោចិ ឧស្សហតិ ភិក្ខុនិយោ ឱវទិតុំ សោ ច ហោតិ អដ្ឋហង្គេហិ

១ បាតិមោក្ខុទ្ទេសកេន ភិក្ខុនាតិ កត្ថចិ ទិស្សតិ ។

ត្រូវធ្វើឧត្តរាសង្គៈឆៀងស្មាម្ខាង ក្រាបថ្វាយបង្គំបាទា ហើយអង្គុយច្រហោង ផ្គងអញ្ជលីឡើង ពោលយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ភិក្ខុនីសង្ឃថ្វាយបង្គំបាទានៃភិក្ខុសង្ឃផង សូមចូលមកទទួលយកឱវាទផង បពិត្រលោកម្ចាស់ ព្រោះភិក្ខុនីសង្ឃត្រូវការចូលមកទទួលយកឱវាទ ។ ភិក្ខុនោះ គប្បីចូលទៅរកភិក្ខុអ្នកសូត្របាតិមោក្ខ ហើយពោលយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ភិក្ខុនីសង្ឃថ្វាយបង្គំបាទានៃភិក្ខុសង្ឃផង ចូលមកទទួលឱវាទផង បពិត្រលោកម្ចាស់ ព្រោះភិក្ខុនីសង្ឃត្រូវការចូលមកទទួលឱវាទ ។ ភិក្ខុសូត្របាតិមោក្ខគប្បីពោលថា មានភិក្ខុណាមួយ ដែលសង្ឃបានសន្មតឲ្យជាអ្នកឲ្យឱវាទដល់ភិក្ខុនីដែរឬ ។ បើមានភិក្ខុណាមួយ ដែលសង្ឃបានសន្មតឲ្យជាអ្នកឲ្យឱវាទដល់ភិក្ខុនី ត្រូវភិក្ខុអ្នកសូត្របាតិមោក្ខនិយាយថា ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ដែលសង្ឃបានសន្មតឲ្យជាអ្នកឲ្យឱវាទដល់ភិក្ខុនី ភិក្ខុនីសង្ឃចូលទៅរកភិក្ខុនោះចុះ ។ បើមិនមានភិក្ខុណាមួយ ដែលសង្ឃបានសន្មតឲ្យជាអ្នកឲ្យឱវាទ ដល់ភិក្ខុនីទេ ត្រូវភិក្ខុអ្នកសូត្របាតិមោក្ខនិយាយថា លោកដ៏មានអាយុអង្គណា អាចទូន្មានភិក្ខុនីបាន ។ បើភិក្ខុណាមួយអាចទូន្មានភិក្ខុនីបាន ចាំងភិក្ខុនោះ ក៏ប្រកបដោយអង្គ ៨

សមន្នាគតោ សម្មន្និត្វា វត្តព្ពោ អិត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ ភិក្ខុនោវាទកោ សម្មតោ តំ ភិក្ខុនីសង្ឃោ ឧបសង្កមតូតិ ។ សចេ ន ហោតិ ឧស្សហតិ ភិក្ខុនិយោ ឱវទិតុំ បាតិមោក្ខុទ្ទេសកោ វត្តព្ពោ នត្ថិ កោចិ ភិក្ខុ ភិក្ខុនោវាទកោ សម្មតោ បាសាទិកេន ភិក្ខុនីសង្ឃោ សម្បាទេតូតិ ។

[៤០៩] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ឱវាទំ ន គណ្ហន្តិ ។បេ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។បេ។ ន ភិក្ខវេ ឱវាទោ ន គហេតព្ពោ យោ ន គណ្ហេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[៤១០] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ពាលោ ហោតិ ។ តំ ភិក្ខុនិយោ ឧបសង្កមិត្វា ឯតទវោចុំ ឱវាទំ អយ្យ គណ្ហាហីតិ ។ អហញ្ហិ (១) ភគិនី ពាលោ កថាហំ ឱវាទំ គណ្ហាមីតិ ។ គណ្ហាហាយ្យ ឱវាទំ ឯវញ្ហិ ភគវតា បញ្ញត្តំ ភិក្ខូហិ ភិក្ខុនីនំ ឱវាទោ គហេតព្ពោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។

១ ម. ឧ. អហន្តិ ។

ប្រការ៨ ដែលសង្ឃបានសន្មតថា ភិក្ខុឈ្មោះនេះ សង្ឃបានសន្មត ឲ្យជាអ្នកឲ្យឱវាទដល់ភិក្ខុនីហើយ ភិក្ខុនីសង្ឃត្រូវចូលទៅរកភិក្ខុនោះចុះ ។ បើមិនមានភិក្ខុណាមួយ អាចនឹងឲ្យឱវាទភិក្ខុនីបានទេ ភិក្ខុអ្នកសម្តែងបាតិមោក្ខគប្បីប្រាប់ថា ភិក្ខុណាមួយដែលសង្ឃសន្មត ឲ្យជាអ្នកឲ្យឱវាទភិក្ខុនី នោះមិនមានទេ សូមភិក្ខុនីសង្ឃសម្រេចប្រយោជន៍ ដោយសេចក្តីជ្រះថ្លាចុះ ។

[៤០៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ មិនព្រមទទួលឲ្យឱវាទ ។បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបែរគេចមិនព្រមទទួលឲ្យឱវាទទេ ភិក្ខុណាមិនព្រមទទួល ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៤១០] សម័យនោះ មានភិក្ខុ ១ រូបល្ងង់ ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនាំគ្នាចូលទៅរកភិក្ខុនោះហើយ ពោលពាក្យនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោកម្ចាស់ទទួលឲ្យឱវាទចុះ ។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយថា ម្នាលនាង យើងជាមនុស្សល្ងង់ យើងទទួលឲ្យឱវាទដូចម្តេចបាន ។ ពួកភិក្ខុនីពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោកទទួលឲ្យឱវាទចុះ ព្រោះហេតុនេះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តថា ត្រូវភិក្ខុទទួលឲ្យឱវាទដល់ភិក្ខុនី ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។

អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឋបេត្វា ពាលំ អវសេសេហិ ឱវាទំ គហេតុន្តិ ។

[៦០៥] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ គិលានោ ហោតិ ។ តំ ភិក្ខុនិយោ ឧបសង្កមិត្វា ឯតទវោចុំ ឱវាទំ អយ្យ គណ្ហាហីតិ ។ អហម្ហិ ភគិនី គិលានោ កថាហំ ឱវាទំ គណ្ហាមីតិ ។ គណ្ហាហយ្យ ឱវាទំ ឯវំ ហិ ភគវតា បញ្ញត្តំ ឋបេត្វា ពាលំ អវសេសេហិ ឱវាទោ គហេតព្វោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឋបេត្វា ពាលំ ឋបេត្វា គិលានំ អវសេសេហិ ឱវាទំ គហេតុន្តិ ។

[៦០៦] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ គមិកោ ហោតិ ។ តំ ភិក្ខុនិយោ ឧបសង្កមិត្វា ឯតទវោចុំ ឱវាទំ អយ្យ គណ្ហាហីតិ ។ អហម្ហិ គមិកោ

ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យបញ្ចៀសភិក្ខុល្ងង់ ឲ្យភិក្ខុក្រៅពីនេះទទួលឱវាទបាន ។

(៦០៥) សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ១រូបមានជម្ងឺ ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ នាំគ្នាចូលទៅរកភិក្ខុនោះហើយនិយាយពាក្យនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោកម្ចាស់ទទួលឱវាទ ។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយថា ម្នាលនាងទី យើងជាមនុស្សមានជម្ងឺ យើងទទួលឱវាទដូចម្តេចបាន ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនិយាយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោកម្ចាស់ទទួលឱវាទ ដ្បិតហេតុនេះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តថា ឲ្យបញ្ចៀសភិក្ខុល្ងង់ ឲ្យភិក្ខុក្រៅពីនេះទទួលឱវាទបាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យបញ្ចៀសភិក្ខុល្ងង់ និងភិក្ខុឈឺ ឲ្យភិក្ខុក្រៅពីនេះ ទទួលឱវាទបាន ។

(៦០៦) សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ១រូបជាអ្នកដំណើរ ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយចូលទៅរកភិក្ខុនោះ ហើយនិយាយពាក្យនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមម្ចាស់ទទួលឱវាទ ។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយថា ម្នាលនាងទី យើង

គមិកោ កថាហំ ទុភតំ គណ្ហាមីតិ ។ គណ្ហាហយ្យ ទុភតំ ឯវំ ហិ ភគវតា បញ្ញត្តំ ឋបេត្វា ពាលំ ឋបេត្វា គិលានំ អវសេសេហិ ទុភតោ គហេតព្វោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឋបេត្វា ពាលំ ឋបេត្វា គិលានំ ឋបេត្វា គមិកំ អវសេសេហិ ទុភតំ គាហេតុន្តិ ។

(២០៣) តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ អរញ្ញេ វិហរតិ ។ តំ ភិក្ខូ ឧបសង្កមិត្វា ឯតទវោចុំ ទុភតំ អយ្យ គណ្ហាហីតិ ។ អហំ ហិ អាវុសោ អរញ្ញវិហារិកោ កថាហំ ទុភតំ គណ្ហាមីតិ ។ គណ្ហាហយ្យ ទុភតំ ឯវំ ហិ ភគវតា បញ្ញត្តំ ឋបេត្វា ពាលំ ឋបេត្វា គិលានំ ឋបេត្វា គមិកំ អវសេសេហិ ទុភតោ គហេតព្វោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ

ជាអ្នកដំណើរ យើងនឹងទទួលឲ្យទុកជួយម្តងបាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមមេត្តាទទួលឲ្យទុក ដ្បិតហេតុនេះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តថា លើកលែងតែភិក្ខុល្ងង់ លើកលែងតែភិក្ខុឈឺចេញ ត្រូវឲ្យភិក្ខុក្រៅពីនេះទទួលឲ្យទុកបាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យលើកលែងភិក្ខុល្ងង់ លើកលែងភិក្ខុឈឺ និងភិក្ខុអ្នកដំណើរ ឲ្យភិក្ខុដែលក្រៅពីនេះទទួលឲ្យទុកបាន ។

[២០៣] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ១រូបជាអ្នកនៅក្នុងព្រៃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយចូលទៅរកភិក្ខុនោះ ហើយនិយាយពាក្យនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមមេត្តាទទួលឲ្យទុក ។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ ដ្បិតយើងជាអ្នកនៅក្នុងព្រៃ យើងមិនទទួលឲ្យទុកជួយម្តងបាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមមេត្តាទទួលឲ្យទុក ដ្បិតហេតុនេះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តឲ្យលើកលែងតែភិក្ខុល្ងង់ លើកលែងតែភិក្ខុឈឺ និងលើកលែងតែភិក្ខុអ្នកដំណើរចេញ ឲ្យភិក្ខុក្រៅពីនេះទទួលឲ្យទុកបាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

ភិក្ខុនីខន្ធកេ ឱវាទំ គហេត្វា អនារោចនាទិ

អារញ្ញកេន ភិក្ខុនា ឱវាទំ គហេតុំ សង្កេតញ្ច កាតុំ អត្រ បដិហរិស្សាមីតិ ។

[៦១៤] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ឱវាទំ គហេត្វា ន អារោចេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ ឱវាទោ ន អារោចេតព្វោ យោ ន អារោចេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[៦១៥] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ឱវាទំ គហេត្វា ន បច្ចាហរន្តិ ។ បេ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ឱវាទោ ន បច្ចាហរិតព្វោ យោ ន បច្ចាហរេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[៦១៦] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ សង្កេតំ ន គច្ឆន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា សង្កេតំ ន គន្តព្វំ យា ន គច្ឆេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

ភិក្ខុនីខន្ធកៈ ការទទួលឱវាទហើយមិនមកប្រាប់ជាដើម

តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុអ្នកនៅក្នុងព្រៃ ទទួលឱវាទផង ឲ្យធ្វើសង្កេត (សេចក្តីកំណត់)ផង ថា អាត្មាអញនឹងនាំយកទៅក្នុងទីនោះ ។

(៦១៤) សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយទទួលឱវាទ ហើយមិនបានប្រាប់ដល់ (ភិក្ខុអ្នកសំដែងឱវាទភិក្ខុនី) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវភិក្ខុមិនប្រាប់ឱវាទ (ដល់ភិក្ខុនី) ទេ ភិក្ខុណាមិនប្រាប់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(៦១៥) សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយទទួលឱវាទហើយ មិននាំទៅ (តាមសង្កេត) ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវមិននាំទៅ (តាមសង្កេត) ទេ ភិក្ខុណាមិននាំទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(៦១៦) សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនទៅកាន់ទីដែលសង្កេតកំណត់ហើយ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវមិនទៅកាន់ទីដែលសង្កេតកំណត់ហើយទេ ភិក្ខុនីណាមិនទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៦១៧] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ ទីឃំ កាយពន្ធនំ ធារេន្តិ តេហេវ ផាសុកេ[១] នាមេន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ ។ បេ ។ សេយ្យថាបិ គិហិកាមភោគិនិយោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា ទីឃំ កាយពន្ធនំ ធារេតព្វំ យា ធារេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា ឯកបរិយាយកតំ[២] កាយពន្ធនំ ន ច តេន ផាសុកា[៣] នាមេតព្វា យា នាមេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[៦១៨] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ វិលីវេន បដ្ដេន ផាសុកេ នាមេន្តិ ចម្មបដ្ដេន ផាសុកេ នាមេន្តិ ទុស្សបដ្ដេន ផាសុកេ នាមេន្តិ ទុស្សវេណិយា ផាសុកេ នាមេន្តិ ទុស្សវដ្ដិយា ផាសុកេ នាមេន្តិ ចោឡបដ្ដេន ផាសុកេ នាមេន្តិ ចោឡវេណិយា ផាសុកេ នាមេន្តិ ចោឡវដ្ដិយា ផាសុកេ នាមេន្តិ សុត្តវេណិយា ផាសុកេ នាមេន្តិ សុត្តវដ្ដិយា ផាសុកេ នាមេន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈា-

១ ឱ. ផាសុកេ ។ ២ ឱ. ម. ឯកបរិយាកតំ ។ ៣ ឱ. ផាសុកា ។ ៣ ម. ធម្មំ ។

(៦១៧) សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយទ្រទ្រង់វត្ថពន្ធចង្កេះវែងៗ ចងរឹតឆ្អឹងជំនីរដោយវត្ថពន្ធចង្កេះនោះ[១] ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។ បេ ។ ដូចពួកស្រីគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវទ្រទ្រង់វត្ថពន្ធចង្កេះវែងទេ ភិក្ខុនីណាទ្រទ្រង់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតវត្ថពន្ធចង្កេះល្មមព័ទ្ធតែ១ជុំ មិនត្រូវចងរឹតឆ្អឹងជំនីរដោយវត្ថពន្ធចង្កេះនោះទេ ភិក្ខុនីណាចងរឹត ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(៦១៨) សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ចងរឹតឆ្អឹងជំនីរដោយផ្ទាំងដែលធ្វើអំពីបន្ទះឫស្សី ចងរឹតឆ្អឹងជំនីរដោយផ្ទាំងស្បែក ចងរឹតឆ្អឹងជំនីរដោយផ្ទាំងសំពត់ស ចងរឹតឆ្អឹងជំនីរដោយសរណុំសំពត់ស ចងរឹតឆ្អឹងជំនីរដោយឆ្នាញ់សំពត់ស ចងរឹតឆ្អឹងជំនីរ ដោយផ្ទាំងសំពត់មានពណ៌ ចងរឹតឆ្អឹងជំនីរដោយសរណុំសំពត់មានពណ៌ ចងរឹតឆ្អឹងជំនីរដោយឆ្នាញ់សំពត់មានពណ៌ ចងរឹតឆ្អឹងជំនីរដោយសរណុំសំពត់សូត្រ ចងរឹតឆ្អឹងជំនីរដោយឆ្នាញ់សំពត់សូត្រ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស

១ អដ្ឋកថា ពន្យល់ថា ចងរឹតឆ្អឹងជំនីរឲ្យទន់ដោយវត្ថពន្ធចង្កេះ ហាក់ដូចជាខាងការីកា ជាគ្រឿងទ្រស្តន់ដោយសំពត់ហោមពុង គឺ សំពត់បិទដោះ ។

យន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ ។ បេ ។ សេយ្យថាបិ គិហីកា-មភោគិនិយោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា វិលីវេន បដ្ដេន ផាសុកា នាមេតព្វា ន ចម្មបដ្ដេន ផាសុកា នាមេតព្វា ន ទុស្សបដ្ដេន ផាសុកា នាមេតព្វា ន ទុស្សវេណិយា ផាសុកា នាមេតព្វា ន ទុស្សវដ្ដិយា ផាសុកា នាមេតព្វា ន ចោឡបដ្ដេន ផាសុកា នាមេតព្វា ន ចោឡវេណិយា ផាសុកា នាមេ-តព្វា ន ចោឡវដ្ដិយា ផាសុកា នាមេតព្វា ន សុត្តវេ-ណិយា ផាសុកា នាមេតព្វា ន សុត្តវដ្ដិយា ផាសុកា នាមេតព្វា យា នាមេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[៦០៨] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ អដ្ឋិ-ល្លេន ជឃនំ(១) ឃំសាបេន្តិ គោហនុកេន ជឃនំ កោដ្ដាបេន្តិ ហត្ថំ កោដ្ដាបេន្តិ ហត្ថកោច្ឆំ កោដ្ដាបេន្តិ បាទំ កោដ្ដាបេន្តិ ឩរុំ កោដ្ដា-បេន្តិ មុខំ កោដ្ដាបេន្តិ ទន្តមំសំ កោដ្ដាបេន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ ។ បេ ។ សេយ្យថាបិ គិហី-កាមភោគិនិយោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។

១ ម. ជង្ឃំ ។

តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។ បេ ។ ដូចជាពួកស្រីគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវបង់រឹតឆ្អឹងជំនីរដោយផ្ទាំងឬស្សី ដែលធ្វើពីបន្ទោះឬស្សី មិនត្រូវបង់រឹតឆ្អឹងជំនីរដោយផ្ទាំងស្បែក មិនត្រូវបង់រឹតឆ្អឹងជំនីរដោយផ្ទាំងសំពត់ស មិនត្រូវបង់រឹតឆ្អឹងជំនីរដោយសំណុំសំពត់ស មិនត្រូវបង់រឹតឆ្អឹងជំនីរដោយខ្ចាញ់សំពត់ស មិនត្រូវបង់រឹតឆ្អឹងជំនីរដោយផ្ទាំងសំពត់មានពណ៌ មិនត្រូវបង់រឹតឆ្អឹងជំនីរដោយសំណុំសំពត់មានពណ៌ មិនត្រូវបង់រឹតឆ្អឹងជំនីរដោយខ្ចាញ់សំពត់មានពណ៌ មិនត្រូវបង់រឹតឆ្អឹងជំនីរដោយសំណុំសំពត់សូត្រទេ ភិក្ខុនីណាបង់រឹត ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៦០៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយឲ្យគេច្រិតត្រគាកដោយឈើមានសណ្ឋានដូចឆ្អឹងស្មងគោ ឲ្យគេដំត្រគាក ឲ្យគេដំដៃ ឲ្យគេដំខ្នងដៃ ឲ្យគេដំជើង ឲ្យគេដំខ្នងជើង ឲ្យគេដំភ្លៅ ឲ្យគេដំមុខ ឲ្យគេដំសាច់ជើងធ្មេញ ដោយឈើមានសណ្ឋានដូចឆ្អឹងចង្កាគោ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។ បេ ។ ដូចជាពួកស្រីគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។

ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា អដ្ឋិល្លេន ជឃនំ ឃំសាបេតព្វំ ន គោហនុកេន ជឃនំ កោដ្ដាបេតព្វំ ន ហត្ថោ កោដ្ដាបេតព្វោ ន ហត្ថកោច្ឆោ កោដ្ដាបេតព្វោ ន បាទោ កោដ្ដាបេតព្វោ ន បាទកោច្ឆោ កោដ្ដាបេតព្វោ ន ឩរុ កោដ្ដាបេតព្វោ ន មុខំ កោដ្ដាបេតព្វំ ន ទន្តមំសំ កោដ្ដាបេតព្វំ យោ កោដ្ដាបេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[៦៦០] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខុនិយោ មុខំ អាលិម្បន្តិ មុខំ ឧម្មទ្ទេន្តិ មុខំ ចុណ្ណេន្តិ មនោសិលិកាយ មុខំ លញ្ឆេន្តិ អង្គរាគំ ករោន្តិ មុខរាគំ ករោន្តិ អង្គរាគមុខរាគំ ករោន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ ។បេ។ សេយ្យថាបិ គិហិកាមភោគិនិយោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា មុខំ អាលិម្បិតព្វំ ន មុខំ ឧម្មទ្ទិតព្វំ ន មុខំ ចុណ្ណេតព្វំ ន មនោសិលិកាយ មុខំ លញ្ឆេតព្វំ ន អង្គរាគោ កាតព្វោ ន មុខរាគោ កាតព្វោ ន អង្គរាគមុខរាគោ កាតព្វោ យោ ករេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវឲ្យគេដុសត្រគាក ដោយឈើមានសណ្ឋានដូចឆ្អឹងស្មងគោ មិនត្រូវឲ្យគេគក់ត្រគាក មិនត្រូវឲ្យគេគក់ដៃ មិនត្រូវឲ្យគេគក់ខ្នងដៃ មិនត្រូវឲ្យគេគក់ជើង មិនត្រូវឲ្យគេគក់ខ្នងជើង មិនត្រូវឲ្យគេគក់ភ្លៅ មិនត្រូវឲ្យគេគក់មុខ មិនត្រូវឲ្យគេគក់សាច់ធ្មេញ ដោយឈើមានសណ្ឋានដូចឆ្អឹងចង្កាគោទេ ភិក្ខុនីណាឲ្យគេគក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៦៦០] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី លាបមុខ ប្រស់មុខ ខាត់មុខ ជ័រមុខ ស្រឡាបខ្លួន ស្រឡាបមុខ ស្រឡាបទាំងខ្លួន ទាំងមុខ ដោយគ្រឿងលាបលាយដោយមនោសិលា (ម្សៅលាប) ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។បេ។ ដូចជាពួកស្រីគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវលាបមុខ មិនត្រូវប្រស់មុខ មិនត្រូវខាត់មុខ មិនត្រូវជ័រមុខ មិនត្រូវស្រឡាបខ្លួន មិនត្រូវស្រឡាបមុខ មិនត្រូវស្រឡាបទាំងខ្លួនទាំងមុខ ដោយគ្រឿងលាបលាយដោយមនោសិលាទេ ភិក្ខុនីណាធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

ភិក្ខុនីខន្ធកេ អវង្គករណាទិ

[២២៣] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខុនិយោ អវង្គំ ករោន្តិ វិសេសកំ ករោន្តិ ឱលោកនកេន ឱលោកេន្តិ សាលោកេ តិដ្ឋន្តិ សនច្ចំ[១] ការាបេន្តិ វេសឹ វុដ្ឋាបេន្តិ បានាគារំ ឋបេន្តិ សូនំ ឋបេន្តិ អាបណំ បសារេន្តិ វឌ្ឍឹ បយោជេន្តិ វណិជ្ជំ បយោជេន្តិ ទាសំ ឧបដ្ឋាបេន្តិ ទាសឹ ឧបដ្ឋាបេន្តិ កម្មករំ ឧបដ្ឋាបេន្តិ កម្មករឹ ឧបដ្ឋាបេន្តិ តិរច្ឆានគតំ ឧបដ្ឋាបេន្តិ ហរីតកបណ្ណិកំ[២] បកិណន្តិ នមតកំ ធារេន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ ។បេ។ សេយ្យថាបិ គិហិកាមភោគិនិយោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា អវង្គំ ការេតព្វំ ន វិសេសកំ ការេតព្វំ ន ឱលោកនកេន ឱលោកេតព្វំ ន សាលោកេ ឋាតព្វំ[៣] ន សនច្ចំ ការាបេតព្វំ ន វេសី វុដ្ឋាបេតព្វា ន បានាគារំ ឋបេតព្វំ ន សូនំ ឋបេតព្វំ[៤] ន អាបណោ បសារេតព្វោ ន វឌ្ឍិ បយោជេតព្វា ន វណិជ្ជា បយោជេតព្វា ន ទាសោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ

១ ម. សាលោកេ តិដ្ឋន្តិ នច្ចំ ។ ២ ឱ. ហរីតកបណ្ណិកំ ។ ម. ហរីតកបណ្ណិយំ ។ ៣ ឱ. ម. តិដ្ឋាតព្វំ ។ ៤ ឱ. សូនា ឋបេតព្វា ។ ម. សូនោ ឋបេតព្វោ ។

ភិក្ខុនីខន្ធកៈ ការធ្វើគំនូសខាងក្រោមភ្នែកជាដើម

(២២១) សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ធ្វើគំនូសខាងក្រោមភ្នែក[១] ធ្វើគំនូសថ្ងាស ១ គ្រាំថ្ពាល់ ក្រឡេកមើលតាមបង្អួច ឈរក្រឡែងមាត់ទ្វារបញ្ចេញកាយពាក់កណ្ដាល ប្រើឲ្យគេលេងមហោស្រព បំបួសស្រីផ្កាមាស តាំងរោងស្រា តាំងរោងលក់សាច់ បើកពនផ្សារ ចំរើនទៅថ្ងៃ (ចំណេញ) ប្រកបជំនួញ ឲ្យខ្ញុំប្រុសបំរើ ឲ្យខ្ញុំស្រីបំរើ ឲ្យកូនឈ្នួលប្រុសបំរើ ឲ្យកូនឈ្នួលស្រីបំរើ ឲ្យសត្វតិរច្ឆានបំរើ លក់ត្រួយទំនាំងស្រស់ (តាំងពនផ្សារលក់ផ្ទាំងបន្លែស្រស់) ទ្រទ្រង់កំរាលស្តួចដោយពេញទៀប ។ មនុស្សទាំងឡាយតែងពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។បេ។ ដូចជាពួកស្រីគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវធ្វើគំនូសក្រោមភ្នែក មិនត្រូវធ្វើគំនូសថ្ងាស ១ គ្រាំថ្ពាល់ មិនត្រូវក្រឡេកមើលតាមបង្អួច មិនត្រូវឈរក្រឡែងមាត់ទ្វារ បញ្ចេញកាយពាក់កណ្ដាល មិនត្រូវប្រើគេឲ្យលេងមហោស្រព មិនត្រូវបំបួសស្រីផ្កាមាស មិនត្រូវតាំងរោងស្រា មិនត្រូវតាំងរោងលក់សាច់ មិនត្រូវបើកពនផ្សារ មិនត្រូវចំរើនទៅថ្ងៃ (ចំណេញ) មិនត្រូវប្រកបជំនួញ មិនត្រូវឲ្យខ្ញុំប្រុសបំរើ

១ អដ្ឋកថា ពន្យល់ថា ពួកភិក្ខុនីយកថ្នាំបន្តក់ហ្មត់ពោធ្វើគំនូសខាងក្រោមមាត់ត្រង់កន្ទុយភ្នែកដែលជឿថា ១ ឬ ខ្លះ ។ ។

ន ទាសី ឧបដ្ឋាបេតព្វា ន កម្មការោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ន កម្មការី ឧបដ្ឋាបេតព្វា ន តិរច្ឆានគតោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ន ហរីតកាបក្កិកំ បក្កិណិតព្វំ ន នមតកំ ធារេតព្វំ យា ធារេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

(៦៦៦) តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខុនិយោ សព្វនីលកានិ ចីវរានិ ធារេន្តិ សព្វបីតកានិ ចីវរានិ ធារេន្តិ សព្វលោហិតកានិ ចីវរានិ ធារេន្តិ សព្វមញ្ជេដ្ឋកានិ ចីវរានិ ធារេន្តិ សព្វកណ្ហានិ ចីវរានិ ធារេន្តិ សព្វមហារង្គរត្តានិ ចីវរានិ ធារេន្តិ សព្វមហានាមរត្តានិ ចីវរានិ ធារេន្តិ អច្ឆិន្នទសានិ ចីវរានិ ធារេន្តិ ទីឃទសានិ ចីវរានិ ធារេន្តិ បុប្ផទសានិ ចីវរានិ ធារេន្តិ ផលទសានិ ចីវរានិ ធារេន្តិ កញ្ចុកំ ធារេន្តិ តិរីដំ(១) ធារេន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ ។បេ។ សេយ្យថាបិ គិហិកាមភោគិនិយោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា សព្វនីលកានិ ចីវរានិ ធារេតព្វានិ ន សព្វបីតកានិ ចីវរានិ

១ ម. តិរីដកំ ។ ឱ. តិរីដកំ ។

មិនត្រូវឲ្យខ្ញុំស្រីបំរើ មិនត្រូវឲ្យកូនឈ្នួលប្រុសបំរើ មិនត្រូវឲ្យកូនឈ្នួលស្រីបំរើ មិនត្រូវឲ្យសត្វតិរច្ឆានបំរើ មិនត្រូវលក់នូវផ្លែឈើទុំ (អាជីវកម្មលក់ដូររបស់រាយរើ) មិនត្រូវទ្រទ្រង់កំពលល្បាក់ដោយរោមចៀម ។ ភិក្ខុនីណាទ្រទ្រង់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៦៦៦] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ទ្រទ្រង់ចីវរខៀវសុទ្ធ ទ្រទ្រង់ចីវរលឿងនួសុទ្ធ ទ្រទ្រង់ចីវរក្រហមសុទ្ធ ទ្រទ្រង់ចីវរពណ៌ស្វាយសុទ្ធ ទ្រទ្រង់ចីវរខ្មៅសុទ្ធ ទ្រទ្រង់ចីវរក្រហមក្រមៅសុទ្ធ ទ្រទ្រង់ចីវរលឿងទុំសុទ្ធ ទ្រទ្រង់ចីវរមានជាយមិនបានកាត់ជាប់ ទ្រទ្រង់ចីវរមានជាយវែង ទ្រទ្រង់ចីវរមានជាយវិចិត្រដោយផ្កាឈើ ទ្រទ្រង់ចីវរមានជាយវិចិត្រដោយផ្លែឈើ ទ្រទ្រង់អាវបំពង់វែង ទ្រទ្រង់មួក ។ មនុស្សទាំងឡាយ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។បេ។ ដូចពួកស្រីគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុនីទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវទ្រទ្រង់ចីវរខៀវសុទ្ធ មិនត្រូវទ្រទ្រង់ចីវរលឿងនួសុទ្ធ

ធារេតព្វានិ ន សព្វលោហិតកានិ ចីវរានិ ធារេតព្វានិ ន សព្វមញ្ជេដ្ឋកានិ ចីវរានិ ធារេតព្វានិ ន សព្វកណ្ហានិ ចីវរានិ ធារេតព្វានិ ន សព្វមហារង្គរត្តានិ ចីវរានិ ធារេតព្វានិ ន សព្វមហានាមរត្តានិ ចីវរានិ ធារេតព្វានិ ន អច្ឆិន្នទសានិ ចីវរានិ ធារេតព្វានិ ន ទីឃទសានិ ចីវរានិ ធារេតព្វានិ ន បុប្ផទសានិ ចីវរានិ ធារេតព្វានិ ន ផលទសានិ ចីវរានិ ធារេតព្វានិ ន កញ្ចុកំ ធារេតព្វំ ន តិរីដំ ធារេតព្វំ យា ធារេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[៦៦៣] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរា ភិក្ខុនី កាលំ ករោន្តី ឯវមាហ មមច្ចយេន មយ្ហំ បរិក្ខារោ សង្ឃស្ស ហោតូតិ ។ តត្ថ ភិក្ខូ ច ភិក្ខុនិយោ ច វិវទន្តិ អម្ហាកំ ហោតិ អម្ហាកំ ហោតីតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ភិក្ខុនី ចេ ភិក្ខវេ កាលំ ករោន្តី ឯវំ វទេយ្យ មមច្ចយេន មយ្ហំ បរិក្ខារោ សង្ឃស្ស ហោតូតិ អនិស្សរោ តត្ថ ភិក្ខុសង្ឃោ ភិក្ខុនីសង្ឃស្សេវេតំ[១] ។ សិក្ខមានា ចេ ភិក្ខវេ ។ បេ ។

១ ឱ. ម. ភិក្ខុនីសង្ឃស្សេវតំ ។

មិនត្រូវទ្រទ្រង់ចីវរក្រហមសុទ្ធ មិនត្រូវទ្រទ្រង់ចីវរពណ៌ស្វាយសុទ្ធ មិនត្រូវទ្រទ្រង់ចីវរខ្មៅសុទ្ធ មិនត្រូវទ្រទ្រង់ចីវរក្រហមក្រមៅសុទ្ធ មិនត្រូវទ្រទ្រង់ចីវរលឿងទុំសុទ្ធ មិនត្រូវទ្រទ្រង់ចីវរ មានជាយមិនបានកាត់ផាច់ មិនត្រូវទ្រទ្រង់ចីវរ មានជាយវែង មិនត្រូវទ្រទ្រង់ចីវរ មានជាយរំចិត្រជាយផ្កាឈើ មិនត្រូវទ្រទ្រង់ចីវរ មានជាយរំចិត្រជាយផ្លែឈើ មិនត្រូវទ្រទ្រង់អាវបំពង់វែង មិនត្រូវទ្រទ្រង់មួកទេ ភិក្ខុនីណាទ្រទ្រង់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៦៦៣] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុនី ១ រូប កាលដែលទៀបនឹងធ្វើមរណកាល បានផ្តាំយ៉ាងនេះថា អំណើះអំពីខ្ញុំទៅ បរិក្ខាររបស់ខ្ញុំ ចូរបានទៅជារបស់សង្ឃចុះ ។ ភិក្ខុនឹងភិក្ខុនីទាំងឡាយ ក្នុងទីនោះវិវាទគ្នាថា បរិក្ខារនេះត្រូវបានយើង បរិក្ខារនេះត្រូវបានយើង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុនី កាលដែលទៀបនឹងធ្វើមរណកាល បានផ្តាំយ៉ាងនេះថា អំណើះអំពីខ្ញុំទៅ បរិក្ខាររបស់ខ្ញុំ ចូរបានទៅជារបស់សង្ឃចុះដូច្នេះ ភិក្ខុសង្ឃមិនជាម្ចាស់លើបរិក្ខារនោះទេ បរិក្ខារនុ៎ះត្រូវបានជារបស់ភិក្ខុនីសង្ឃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើសិក្ខមានា ។ បេ ។

សាមណេរី ចេ ភិក្ខវេ កាលំ ករោន្តី ឯវំ វទេយ្យ មមច្ចយេន មយ្ហំ បរិក្ខារោ សង្ឃស្ស ហោតូតិ អនិស្សរោ តត្ថ ភិក្ខុសង្ឃោ ភិក្ខុនីសង្ឃស្សេវេតំ ។ ភិក្ខុ ចេ ភិក្ខវេ កាលំ ករោន្តោ ឯវំ វទេយ្យ មមច្ចយេន មយ្ហំ បរិក្ខារោ សង្ឃស្ស ហោតូតិ អនិស្សរោ តត្ថ ភិក្ខុនីសង្ឃោ ភិក្ខុសង្ឃស្សេវេតំ ។ សាមណេរោ ចេ ភិក្ខវេ ។ បេ ។ ឧបាសកោ ចេ ភិក្ខវេ ។ បេ ។ ឧបាសិកា ចេ ភិក្ខវេ ។ បេ ។ អញ្ញោ ចេ ភិក្ខវេ កោចិ កាលំ ករោន្តោ ឯវំ វទេយ្យ មមច្ចយេន មយ្ហំ បរិក្ខារោ សង្ឃស្ស ហោតូតិ អនិស្សរោ តត្ថ ភិក្ខុនីសង្ឃោ ភិក្ខុសង្ឃស្សេវេតន្តិ ។

(៦៦៤) តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរា ឥត្ថី(១) បុរាណមល្លី ភិក្ខុនីសុ បព្វជិតា ហោតិ ។ សា រថិកាយ ទុព្វលកំ ភិក្ខុំ បស្សិត្វា អំសកូដេន បហារំ ទត្វា បវត្តេសិ ។ ភិក្ខូ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ

១. ម. [illegible]

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើសាមណេរី កាលដែលទៀបនឹងមរណកាល បានប្រាប់យ៉ាងនេះថា អំណើះអំពីខ្ញុំទៅ បរិក្ខាររបស់ខ្ញុំ ចូរបានទៅជារបស់សង្ឃចុះ យ៉ាងនេះ ភិក្ខុសង្ឃមិនជាធំលើបរិក្ខារនោះទេ បរិក្ខារនុ៎ះត្រូវបានជារបស់ភិក្ខុនីសង្ឃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុ កាលដែលទៀបនឹងមរណកាលហើយ បានប្រាប់យ៉ាងនេះថា អំណើះអំពីខ្ញុំទៅ បរិក្ខាររបស់ខ្ញុំ ចូរបានទៅជារបស់សង្ឃចុះ យ៉ាងនេះ ភិក្ខុនីសង្ឃមិនជាធំលើបរិក្ខារនោះទេ បរិក្ខារនុ៎ះត្រូវបានជារបស់ភិក្ខុសង្ឃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើសាមណេរ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើឧបាសក ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើឧបាសិកា ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើជនណា ។ ដទៃ កាលដែលទៀបនឹងធ្វើមរណកាលហើយ បានប្រាប់យ៉ាងនេះថា អំណើះអំពីខ្ញុំទៅ បរិក្ខាររបស់ខ្ញុំ ចូរបានទៅជារបស់សង្ឃចុះ យ៉ាងនេះ ភិក្ខុនីសង្ឃមិនជាធំលើបរិក្ខារនោះទេ បរិក្ខារនុ៎ះត្រូវបានជារបស់ភិក្ខុសង្ឃ ។

(៦៦៤) សម័យនោះឯង មានស្ត្រីម្នាក់ជាភរិយាចាស់របស់ស្តេចមល្លៈ ចូលមកបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុនី ។ ភិក្ខុនី (ប្អូនថ្មី) នោះបានឃើញភិក្ខុ ១ រូប មានកម្លាំងថយថើរទៅតាមច្រក ហើយយកចុងស្មាបុកភិក្ខុនោះ ភិក្ខុនោះក៏ដួលចុះទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា

កថំ ហិ នាម ភិក្ខុនី ភិក្ខុស្ស បហារំ ទស្សតីតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា ភិក្ខុស្ស បហារោ ទាតព្វោ យា ទទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា ភិក្ខុំ បស្សិត្វា ទូរតោវ ឱក្កមិត្វា មគ្គំ ទាតុន្តិ ។

[៦៦៨] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរា ឥត្ថី បវុត្ថបតិកា ជារេន គព្ភិនី ហោតិ ។ សា គព្ភំ បាតេត្វា កុលូបកំ ភិក្ខុនឹ ឯតទវោច ហន្ទយ្យេ ឥមំ គព្ភំ បត្តេន នីហរាតិ ។ អថ ខោ សា ភិក្ខុនី តំ គព្ភំ បត្តេ បក្ខិបិត្វា សង្ឃាដិយា បដិច្ឆាទេត្វា អគមាសិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរេន បិណ្ឌចារិកេន ភិក្ខុនា សមាទានំ កតំ ហោតិ យំ យាហំ[១] បឋមំ ភិក្ខំ លភិស្សាមិ ន តំ[២] អទត្វា ភិក្ខុស្ស វា ភិក្ខុនិយា វា បរិភុញ្ជិស្សាមីតិ ។ អថ ខោ សោ ភិក្ខុ តំ ភិក្ខុនឹ បស្សិត្វា ឯតទវោច ហន្ទ ភគិនិ ភិក្ខំ បដិគ្គណ្ហាតិ ។ អលំ អយ្យាតិ ។ ទុតិយម្បិ ខោ សោ ភិក្ខុ តំ ភិក្ខុនឹ ឯតទវោច ហន្ទ

១. ម. យាហំ ។ ២. តំសទ្ទោ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ ន ទិស្សតិ ។

មិនសមបើភិក្ខុនីនឹងដើរទៅប៉ះភិក្ខុទេ ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវឲ្យប៉ះភិក្ខុឡើយ ភិក្ខុនីណាឲ្យប៉ះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនីដែលឃើញភិក្ខុហើយ ត្រូវចៀសចេញអំពីចម្ងាយ បើកផ្លូវឲ្យ ។

[៦៦៨] សម័យនោះ មានស្ត្រីម្នាក់ជាស្រីប្តីរលត់ហើយ មានផ្ទៃពោះដោយសហាយ ។ ស្រីនោះរំលូតកូនចេញហើយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនីជាកុលុបគ[១] ថា បពិត្រលោកម្ចាស់ លោកម្ចាស់សូមដាក់កូននុ៎ះនឹងបាត្រយកទៅចុះ ។ ភិក្ខុនីនោះដាក់កូនខ្ចីនោះក្នុងបាត្រ ហើយបិទបាំងនឹងសង្ឃាដីដើរទៅ ។ សម័យនោះឯង មានបិណ្ឌបាតិកភិក្ខុ ១ រូប សមាទានថា បើអាត្មាអញបានបិណ្ឌបាតជាដំបូងណា ហើយមិនបានឲ្យបិណ្ឌបាតនោះដល់ភិក្ខុ ភិក្ខុនី អាត្មាអញមិនបរិភោគ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនោះបានឃើញភិក្ខុនីនោះហើយ និយាយពាក្យនេះថា ហៃនាង នាងទទួលយកបិណ្ឌបាតចុះ ។ ភិក្ខុនីឆ្លើយថា ល្មើយ លោកម្ចាស់ ។ ភិក្ខុនោះនិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនីនោះអស់វារៈជាគំរប់ពីរថា ហៃនាង ចូរនាង

គតិតំ ភិក្ខុំ បដិគ្គណ្ហាតិ ។ អលំ អយ្យេតិ ។ តតិយម្បិ ខោ សោ ភិក្ខុ តំ ភិក្ខុនឹ ឯតទវោច ហន្ទ គតិតំ ភិក្ខុំ បដិគ្គណ្ហាតិ ។ អលំ អយ្យេតិ ។ មយា ទោ គតិតំ សមានាស់ កាតុំ យំ យ្យាមាំ បចាំ ភិក្ខុំ លភិស្សាមិ ១ តំ អតថា ភិក្ខុស្ស ក ភិក្ខុនិយា ក បរិភុញ្ជិស្សាមីតិ ហន្ទ គតិតំ ភិក្ខុំ បដិគ្គណ្ហាតិ ។ អថខោ សា ភិក្ខុនី តេ ភិក្ខុណា និមន្តិយមានា ធីហារិត្វា បត្តំ ធរេស្សតិ បស្ស អយ្យេ បត្តេ គត្ថំ មា កាតស្សតិ អាភាចេសីតិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ ឧជ្ឈាយតិ ខីយតិ វិបាចេតិ កថំ ហិ នាម ភិក្ខុនី បត្តេន គត្ថំ នីហរិស្សតីតិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ភិក្ខុនី បត្តេន គត្ថំ នីហរិស្សតីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។បេ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា បត្តេន គត្ថំ នីហរិតព្វា យោ នីហរេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា ភិក្ខុំ បស្សិត្វា នីហរិត្វា បត្តំ ធរេស្សន្តិ ។

ទទួលយកបិណ្ឌបាតទៅចុះ ។ ភិក្ខុនីឆ្លើយថា ល្មមហើយ លោកម្ចាស់ ។ ភិក្ខុនោះនិយាយតាមសេចក្ដីភិក្ខុនីនោះអស់វារៈបីដងថា ហើយនាងចូរនាងទទួលយកបិណ្ឌបាតទៅចុះ ។ ភិក្ខុនីឆ្លើយថា ល្មមហើយ លោកម្ចាស់ ។ ភិក្ខុប្រាប់ថា ម្នាលនាង យើងជួបសមាគមថា (បើ) ខ្ញុំអញ្ជើញបន្ទុំណាដាវម្នាវ ហើយមិនទាន់បានឲ្យបន្ទុំនោះ ដល់ភិក្ខុ ដល់ភិក្ខុនី ខាន្មអញ្ញកមិនបានបន្ទុំនោះទេ ម្នាលនាង ហើយនាងទទួលយកបន្ទុំនេះទៅចុះ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុនីនោះ កាលបើភិក្ខុនោះបង្ខំ (ឲ្យទទួល) ក៏បន្ទិញញុបាត្រថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមនិមន្តមើល កូនខ្ចីក្នុងបាត្រ (នេះ) សូមលោកម្ចាស់កុំប្រាប់នរណាឡើយ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា មិនសមបើភិក្ខុនីដាក់កូនខ្ចីក្នុងបាត្រសោះ ។ រួចភិក្ខុនោះប្រាប់រឿងនុ៎ះ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុណាមានសេចក្ដីប្រាថ្នាតិច ។បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា មិនសមបើភិក្ខុនីដាក់កូនខ្ចីក្នុងបាត្រសោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវដាក់កូនខ្ចីក្នុងបាត្រទេ ភិក្ខុនីណាដាក់យកទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនីឃើញភិក្ខុហើយត្រូវបើកបាត្របង្ហាញ ។

ភិក្ខុនីខន្ធកេ បុរិសព្យញ្ជនវត្ថុ

(៦៦៦) តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខុនិយោ ភិក្ខុំ បស្សិត្វា បរិវត្តិត្វា បត្តមូលំ ទស្សេន្តិ ។ តេ(១) ភិក្ខូ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខុនិយោ ភិក្ខុំ បស្សិត្វា បរិវត្តិត្វា បត្តមូលំ ទស្សេស្សន្តីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា ភិក្ខុំ បស្សិត្វា បរិវត្តិត្វា បត្តមូលំ ទស្សេតព្វំ យោ ទស្សេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា ភិក្ខុំ បស្សិត្វា ឧក្កុជ្ជិត្វា បត្តំ ទស្សេតុំ យញ្ច បត្តេ អាមិសំ ហោតិ តេន ច ភិក្ខុ និមន្តេតព្វោតិ ។

(៦៦៧) តេន ខោ បន សមយេន សាវត្ថិយា(២) រថិកាយ បុរិសព្យញ្ជនំ ឆឌ្ឌិតំ ហោតិ ។ តំ ភិក្ខុនិយោ សក្កច្ចំ ឧបនិជ្ឈាយិំសុ ។ មនុស្សា ឧក្កុដ្ឋិំ អកំសុ ។ តា ភិក្ខុនិយោ មង្កូ អហេសុំ ។ អថខោ តា ភិក្ខុនិយោ ឧបស្សយំ គន្ត្វា ភិក្ខុនីនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ យា តា ភិក្ខុនិយោ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ភិក្ខុនិយោ បុរិស-

១ ម. [illegible] ។ ២ ម. សាវត្ថិយំ ។

ភិក្ខុនីខន្ធកៈ ការគេយកនិមិត្តរបស់បុរស

(៦៦៦) សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី បានឃើញភិក្ខុ ហើយផ្កាប់បាត្រ ប្រាប់ផ្ទៃបាត្រ ។ ភិក្ខុទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា មិនសមបើពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ឃើញភិក្ខុហើយផ្កាប់បាត្រ ប្រាប់ផ្ទៃបាត្រសោះ ។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនគួរឃើញភិក្ខុហើយផ្កាប់បាត្រ ប្រាប់ផ្ទៃបាត្រទេ ភិក្ខុនីណាប្រាប់ផ្ទៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនីឃើញភិក្ខុ ហើយបើកបាត្រប្រាប់ ប្រសិនបើមានអាមិសៈណានៅក្នុងបាត្រ ត្រូវនិមន្តភិក្ខុ ដោយអាមិសៈនោះចុះ ។

(៦៦៧) សម័យនោះឯង មាននិមិត្តរបស់បុរសដែលគេបោះចោលក្នុងច្រកក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ចូលទៅរកយកនិមិត្តនោះដោយផ្ចិតផ្ចង់ ។ មនុស្សទាំងឡាយស្រែកឡូឡាហ៊ោ ។ ភិក្ខុនីទាំងនោះក៏មានសេចក្តីអៀនខ្មាស ។ ទើបភិក្ខុនីទាំងនោះ ចូលទៅកាន់លំនៅ(ភិក្ខុនី)ប្រាប់សេចក្តីនុ៎ះដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុនីណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុនីទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា មិនសមបើភិក្ខុនី

ព្យញ្ជនំ ឧបនិជ្ឈាយន្តិ ។ អថខោ តា ភិក្ខុនិយោ ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា បុរិសព្យញ្ជនំ ឧបនិជ្ឈាយិតព្វំ យា ឧបនិជ្ឈាយេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

(៦៦៨) តេន ខោ បន សមយេន មនុស្សា ភិក្ខូនំ អាមិសំ ទេន្តិ ។ ភិក្ខូ[១] ភិក្ខុនីនំ ទេន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ភទ្ទន្តា អត្តនោ បរិភោគត្ថាយ ទិន្នំ អញ្ញេសំ ទស្សន្តិ មយម្បិ ន ជានាម[២] ទានំ ទាតុន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ អត្តនោ បរិភោគត្ថាយ ទិន្នំ អញ្ញេសំ ទាតព្វំ យោ ទទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

(៦៦៩) តេន ខោ សមយេន ភិក្ខូនំ អាមិសំ ឧស្សន្នំ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។

១ ភិក្ខូ ចាតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។ ២ ម. មយម្បិ ន ជានាម ។

ទាំងឡាយ ចូលទៅសម្លឹងមើលនិមិត្ត របស់បុរស ។ ភិក្ខុនីទាំងនោះក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវសម្លឹងមើលនិមិត្តរបស់បុរស ភិក្ខុនីណាចូលទៅសម្លឹងមើល ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(៦៦៨) សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយឲ្យអាមិសៈដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ពួកភិក្ខុក៏ឲ្យអាមិសៈ (នោះ) ទៅពួកភិក្ខុនី ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ម្តេចក៏ពួកលោកម្ចាស់ទាំងនេះឲ្យ (អាមិសៈ) ដែលគេឲ្យសម្រាប់ខ្លួនដល់អ្នកដទៃទៀតទៅ យើងទាំងឡាយមិនចេះឲ្យទានឬ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យ (អាមិសៈ) ដែលគេឲ្យសម្រាប់ខ្លួនទៅអ្នកដទៃទៀតទេ ភិក្ខុណាឲ្យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(៦៦៩) សម័យនោះឯង អាមិសៈរបស់ពួកភិក្ខុ ក៏សម្បូណ៌ច្រើនឡើង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។

ភិក្ខុនីខន្ធកេ សន្និធិបដិគ្គហណាទិកំ

អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សង្ឃស្ស ទាតុន្តិ ។ ភិយ្យោ ឧស្សន្នំ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បុគ្គលិកម្បិ កាតុន្តិ ។

(៤៣០) តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូនំ សន្និធិកតំ អាមិសំ ឧស្សន្នំ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូនំ សន្និធិំ ភិក្ខុនីហិ បដិគ្គហាបេត្វា បរិភុញ្ជិតុន្តិ ។

(៤៣១) តេន ខោ បន សមយេន មនុស្សា ភិក្ខុនីនំ អាមិសំ ទេន្តិ ។ ភិក្ខុនិយោ ភិក្ខូនំ ទេន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ភិក្ខុនិយោ អត្តនោ បរិភោគត្ថាយ ទិន្នំ អញ្ញេសំ ទស្សន្តិ ន មយម្បិ ជានាម ទានំ ទាតុន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា អត្តនោ បរិភោគត្ថាយ ទិន្នំ អញ្ញេសំ ទាតព្វំ យោ ទទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

ភិក្ខុនីខន្ធកៈ ការទទួលការសន្សំ(របស់ភិក្ខុទាំងឡាយ)ជាដើម

ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ ។ (អាមិសៈ) ដល់សង្ឃ ។ អាមិសៈក៏កាន់តែសម្បូណ៌ច្រើនណាស់ទៅទៀត ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ ។ អាមិសៈទៅជារបស់បុគ្គលក៏បាន ។

(៤៣០) សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុធ្វើការសន្សំអាមិសៈជាច្រើន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនី ឬភិក្ខុ ឲ្យទទួលការសន្សំរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយបរិភោគចុះ ។

(៤៣១) សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយឲ្យអាមិសៈដល់ពួកភិក្ខុនី ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយឲ្យ (អាមិសៈ) នោះដល់ពួកភិក្ខុ ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ម្តេចក៏ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ឲ្យអាមិសៈដែលគេឲ្យសម្រាប់បរិភោគខ្លួនឯងដល់ភិក្ខុឯទៀតដោយ យើងក៏ឈ្លាស់មិនចេះឲ្យទានឬ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវឲ្យអាមិសៈ ដែលគេឲ្យសម្រាប់បរិភោគខ្លួនឯង ដល់ភិក្ខុឯទៀតទេ ភិក្ខុនីណាឲ្យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(៦៣៦) តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនីនំ អាមិសំ ឧស្សន្នំ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សង្ឃស្ស ទាតុន្តិ ។ ពាឡ្ហតរំ ឧស្សន្នំ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បុគ្គលិកម្បិ ទាតុន្តិ ។

(៦៣៧) តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូនំ សន្និធិកតំ អាមិសំ ឧស្សន្នំ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូនំ សន្និធឹ ភិក្ខុហិ ភិក្ខុនីហិ បដិគ្គាហាបេត្វា បរិភុញ្ជិតុន្តិ ។

(៦៣៨) តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូនំ សេនាសនំ ឧស្សន្នំ ហោតិ ភិក្ខុនីនំ សេនាសនំ[១] ន ហោតិ ។ ភិក្ខុនិយោ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បាហេសុំ សាធុ ភន្តេ អយ្យា អម្ហាកំ សេនាសនំ ទេន្តុ តាវកាលិកន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនីនំ សេនាសនំ ទាតុំ តាវកាលិកន្តិ ។

---

១ ម. ភិក្ខុនីសុ សេនាសនន្តិ បាឋោ ទិស្សតិ ។

(៦៣៦) សម័យនោះឯង អាមិសៈរបស់ភិក្ខុនីសម្បូណ៌ច្រើនឡើង ភិក្ខុនីទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ (ភិក្ខុនី) ឲ្យអាមិសៈដល់សង្ឃ (អាមិសៈ) ក៏កាន់តែសម្បូណ៌ច្រើនឡើងទៀត ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ ។ អាមិសៈទៅជារបស់បុគ្គលក៏បាន ។

(៦៣៧) សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីធ្វើការសន្សំអាមិសៈដែលកាន់តែសម្បូណ៌ឡើង ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុភិក្ខុនី ឲ្យទទួលការសន្សំរបស់ភិក្ខុនីបរិភោគចុះ ។

(៦៣៨) សម័យនោះឯងសេនាសនៈសម្បូណ៌ឡើងដល់ពួកភិក្ខុ ។ សេនាសនៈមិនកើតឡើងដល់ពួកភិក្ខុនី ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយក៏បញ្ជូនទូតទៅកាន់សំណាក់ពួកភិក្ខុថា បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ សូមលោកម្ចាស់ឲ្យសេនាសនៈដល់យើងខ្ញុំជារបស់ខ្ចី ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ដើម្បីឲ្យនូវសេនាសនៈដល់ពួកភិក្ខុនីជារបស់ខ្ចីបាន ។

[៦៣៩] តេន ខោ បន សមយេន ឧតុនិយោ ភិក្ខុនិយោ ឱនទ្ធមញ្ចំ ឱនទ្ធបីឋំ អភិនិសីទន្តិ អភិនិបជ្ជន្តិ ។ សេនាសនំ លោហិតេន មក្ខិយតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា ឱនទ្ធមញ្ចំ ឱនទ្ធបីឋំ អភិនិសីទិតព្វំ អភិនិបជ្ជិតព្វំ យា អភិនិសីទេយ្យ វា អភិនិបជ្ជេយ្យ វា អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អាវសថចីវរន្តិ ។ អាវសថចីវរំ លោហិតេន មក្ខិយតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អាណិចោឡកន្តិ ។ ចោឡកំ និបតតិ[១] ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សុត្តកេន ពន្ធិត្វា ឩរុយា ពន្ធិតុន្តិ ។ សុត្តំ ឆិជ្ជតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សំវេល្លិយំ កដិសុត្តកន្តិ ។

១ ម. និបតតិ ។

(៦៣៩) សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយមានរដូវ អង្គុយសង្កត់ខ្លះ ដេកសង្កត់ខ្លះ នូវគ្រែដែលគេញាត់ក្អាប់ខ្លះ នូវតាំងដែលគេញាត់ក្អាប់ខ្លះ ។ សេនាសនៈក៏ប្រឡាក់ដោយឈាម ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវអង្គុយសង្កត់ ដេកសង្កត់ នូវគ្រែដែលគេញាត់ក្អាប់ នូវតាំងដែលគេញាត់ក្អាប់ទេ ភិក្ខុនីណាអង្គុយសង្កត់ក្តី ដេកសង្កត់ក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យចីវរក្នុងរោងទាន ។ ចីវរក្នុងរោងទានក៏ប្រឡាក់ដោយឈាម ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវសំពត់ទ្រនាប់ ។ សំពត់ទ្រនាប់ក៏របូតចុះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យចង (សំពត់ទ្រនាប់) ដោយសរសៃអំបោះហើយចងភ្ជាប់នឹងភ្លៅចុះ ។ សរសៃអំបោះក៏ដាច់ទៅ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតខ្សែក្រវាត់សម្រាប់ចងត្រគាក ។

[២៣៦] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខុនិយោ សព្ពកាលំ គន្ធសុត្តកំ ធារេន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ ។ បេ ។ សេយ្យថាបិ គិហិកាមភោគិនិយោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា សព្ពកាលំ គន្ធសុត្តកំ ធារេតព្ពំ យា ធារេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧតុនិយា គន្ធសុត្តកន្តិ ។

ទុតិយភាណវារំ ។

[២៣៧] តេន ខោ បន សមយេន ឧបសម្បន្នាយោ ទិស្សន្តិ អនិមិត្តាបិ និមិត្តមត្តាបិ អលោហិតាបិ ធុវលោហិតាបិ ធុវចោឡាបិ បគ្ឃរន្តីបិ សិខរណីបិ[១] ឥត្ថីបណ្ឌកាបិ[២] វេបុរិសិកាបិ សម្ភិន្នាបិ ឧភតោព្យញ្ជនាបិ ។ បេ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧបសម្បាទេន្តិយា ចតុវីសតិ អន្តរាយិកេ ធម្មេ បុច្ឆិតុំ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ បុច្ឆិតព្វា

១ ម. សិខរណីបិ ។ ២. ឥត្ថីបណ្ឌកាបិ ។

[២៣៦] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ទ្រទ្រង់ខ្សែក្រវាត់សព្វកាល ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។ បេ ។ ដូចជាពួកស្រីគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវប្រើខ្សែក្រវាត់សព្វកាលទេ ភិក្ខុនីណាប្រើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតខ្សែក្រវាត់ដល់ភិក្ខុនីដែលមានរដូវ ។

ចប់ ភាណវារៈ ទី ២ ។

[២៣៧] សម័យនោះឯង ឧបសម្បន្នាភិក្ខុនីទាំងឡាយ គ្មាននិមិត្តខ្លះ មានពេញត្រឹមតែជានិមិត្តខ្លះ មិនមានឈាមរដូវខ្លះ បានឈាមរដូវជានិច្ចខ្លះ មានសំពត់ទ្រនាប់ជានិច្ចខ្លះ មានឈាមរដូវហូរខ្លះ ជាសិខរិណីខ្លះ ជាស្រីខ្ទើយខ្លះ មានរូបដូចប្រុសខ្លះ ទ្វារមគ្គ (ទាំង ២) ល្អាយចូលគ្នាខ្លះ ជាឧភតោព្យញ្ជនកខ្លះ ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ (ភិក្ខុនី) សួរនូវអន្តរាយិកធម៌ ២៤ ប្រការចំពោះស្ត្រីដែលមកសូមឧបសម្បទា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុនីសួរ

នសិ អនិមិត្តា នសិ និមិត្តមត្តា នសិ អលោហិតា នសិ ធុវលោហិតា នសិ ធុវចោឡា នសិ បគ្ឃរន្តី នសិ សិខរិណី នសិ ឥត្ថីបណ្ឌកា នសិ វេបុរិសិកា នសិ សម្ភិន្នា នសិ ឧភតោព្យញ្ជនកា(១) សន្តិ តេ ឯវរូបា អាពាធា កុដ្ឋំ គណ្ឌោ កិលាសោ សោសោ អបមារោ មនុស្សាសិ ឥត្ថីសិ ភុជិស្សាសិ អនណាសិ នសិ រាជភដី អនុញ្ញាតាសិ មាតាបិតូហិ សាមិកេន បរិបុណ្ណវីសតិវស្សាសិ បរិបុណ្ណន្តេ បត្តចីវរំ កិន្នាមាសិ កានាមា តេ បវត្តិនីតិ ។

[២៣៨] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ភិក្ខុនីនំ អន្តរាយិកេ ធម្មេ បុច្ឆន្តិ ។ ឧបសម្បទាបេក្ខាយោ វិត្ថាយន្តិ មង្កូ ហោន្តិ ន សក្កោន្តិ វិស្សជ្ជេតុំ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ

១ ម. ឧភតោព្យញ្ជនា ។ ឱ. ឧភតោព្យញ្ជនកា ។

យ៉ាងនេះថា នាងមិនមែនឥតនិមិត្តទេឬ នាងមិនមែនមានតែហេតុគ្រាន់តែជានិមិត្តទេឬ នាងមិនមែនមិនមានឈាមទេ ឬ នាងមិនមានឈាមជាប់ជានិច្ចទេឬ នាងមិនមែនមានសំពត់ទ្រនាប់ជានិច្ចទេឬ នាងមិនមែនមានឈាមជ្រាយហូរជានិច្ចទេឬ នាងមិនមែនជាសិខរិណីទេឬ នាងមិនមែនជាស្ត្រីខ្ទើយទេឬ នាងមិនមែនជាស្ត្រីមានរូបដូចប្រុសទេឬ នាងឥតមានទ្វារមេត្រលាយចូលគ្នាទេឬ នាងមិនមែនជាឧភតោព្យញ្ជនកាទេឬ (ម្យ៉ាងទៀត) អាពាធយ៉ាងនេះ គឺ ឃ្លង់ ពក ស្រែង ស្រកស្គាំង ឆ្កួតជ្រូក នាងមានឬទេ នាងជាមនុស្សឬ នាងជាស្ត្រីឬ នាងជាអ្នកជាឬ នាងមិនមានជំពាក់បំណុលគេទេឬ នាងមិនមែនជាអ្នកបំរើព្រះរាជាទេឬ មាតាបិតានិងប្ដី (របស់នាង) បានអនុញ្ញាតហើយឬ នាងមានអាយុគ្រប់ ២០ ឆ្នាំហើយឬ នាងមានបាត្រនិងចីវរគ្រប់គ្រាន់ហើយឬ នាងឈ្មោះអ្វី បវត្តិនី (ឧបជ្ឈាយ៍) របស់នាងឈ្មោះអ្វី ។

(២៣៨) សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយសួរអន្តរាយិកធម៌ពោះពួកភិក្ខុនី ។ ឧបសម្បទាបេក្ខាទាំងឡាយអៀនខ្មាសមានមុខងងុះ មិនអាចនឹងឆ្លើយប្រាប់បាន ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត

ឯកតោ ឧបសម្បន្នាយ ភិក្ខុនីសង្ឃេ វិសុទ្ធាយ ភិក្ខុសង្ឃេ ឧបសម្បាទេតុន្តិ[១] ។

(៦៣៨) តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ អននុសិដ្ឋាយោ[២] ឧបសម្បទាបេក្ខាយោ អន្តរាយិកេ ធម្មេ បុច្ឆន្តិ ។ ឧបសម្បទាបេក្ខាយោ វិត្ថាយន្តិ មង្កូ ហោន្តិ ន សក្កោន្តិ វិស្សជ្ជេតុំ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បឋមំ អនុសាសិត្វា បច្ឆា អន្តរាយិកេ ធម្មេ បុច្ឆិតុន្តិ ។ តត្ថេវ សង្ឃមជ្ឈេ អនុសាសន្តិ ។ ឧបសម្បទាបេក្ខាយោ តថេវ វិត្ថាយន្តិ មង្កូ ហោន្តិ ន សក្កោន្តិ វិស្សជ្ជេតុំ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឯកមន្តំ អនុសាសិត្វា សង្ឃមជ្ឈេ អន្តរាយិកេ ធម្មេ បុច្ឆិតុំ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ អនុសាសិតព្វា ។ បឋមំ ឧបជ្ឈំ គាហាបេតព្វា ឧបជ្ឈំ គាហាបេត្វា បត្តចីវរំ អាចិក្ខិតព្វំ អយន្តេ បត្តោ អយំ សង្ឃាដិ អយំ ឧត្តរាសង្គោ អយំ អន្តរវាសកោ ឥទំ សង្កច្ចិកំ[៣]

១ ម. ឧបសម្បទេតុន្តិ ។ ២ ម. អននុសិដ្ឋា ។ ៣ ម. សង្កច្ចិកំ ។

ដើម្បីឲ្យឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់ភិក្ខុសង្ឃ ដល់ភិក្ខុនីដែលបានឧបសម្បទា ដោយចំណែកម្ខាងអំពីបរិសុទ្ធក្នុងភិក្ខុនីសង្ឃរួច (ម្ខាង) ហើយ ។

(៦៣៨) សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុនី មិនបានប្រៀនប្រដៅឧបសម្បទាបេក្ខាសោះ ក៏ស្រាប់តែសាកសួរអន្តរាយិកធម៌ ។ ឧបសម្បទាបេក្ខាក៏អៀនខ្មាសខានមុខខ្ទុះមិនអាចនឹងឆ្លើយប្រាប់បាន ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យប្រៀនប្រដៅជាមុនសិន ហើយសឹមសួរអន្តរាយិកធម៌ជាក្រោយ ។ ពួកភិក្ខុនីប្រៀនប្រដៅ (ឧបសម្បទាបេក្ខា) ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃនោះ ។ ឧបសម្បទាបេក្ខានៅតែអៀនខ្មាសខានមុខខ្ទុះ មិនអាចឆ្លើយប្រាប់បានដដែលទៀត ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យប្រៀនប្រដៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ហើយសឹមសួរអន្តរាយិកធម៌ ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (ភិក្ខុនី) ត្រូវប្រៀនប្រដៅឧបសម្បទាបេក្ខាយ៉ាងនេះ ។ មុនដំបូងត្រូវភិក្ខុនីឲ្យឧបសម្បទាបេក្ខា កាន់យកឧបជ្ឈាយ៍ លុះឲ្យកាន់យកឧបជ្ឈាយ៍ហើយ គប្បីប្រាប់បាត្រនិងចីវរថា នេះជាបាត្រ នេះជាសង្ឃាដិ នេះជាចីពរ នេះជាស្បង់ នេះជាសំពត់គ្រង[១]

អយំ ឧទកាសាធិកា តត្ថ អន្តរាយិកេ ធម្មេ បុច្ឆិតុំ ។ ពាលា អព្យត្តា អនុសាសន្តិ ។ ទុរនុសិដ្ឋា(១) ឧបសម្បទាបេក្ខាយោ វិត្ថាយន្តិ មង្កូ ហោន្តិ ន សក្កោន្តិ វិស្សជ្ជេតុំ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ពាលាយ អព្យត្តាយ អនុសាសិតព្វា យោ អនុសាសេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ព្យត្តាយ ភិក្ខុនិយា បដិពលាយ អនុសាសិតុន្តិ ។ អសម្មតា អនុសាសន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ អសម្មតាយ អនុសាសិតព្វា យោ អនុសាសេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សម្មតាយ អនុសាសិតុំ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ សម្មន្និតព្វា ។ អត្តនា វា អត្តានំ សម្មន្និតព្វំ បរេន វា បរោ សម្មន្និតព្វោ ។

១ ឧ. ម. អនុសិដ្ឋា ។

ខាងសិក្សាក្នុងទីជិតរបស់នាង នាំឲ្យទៅឈរក្នុងកណ្ដាលសង្ឃណោះ ។ (វេលានោះ) ភិក្ខុនីល្ងង់មិនឈ្លាសទៅប្រដៅ ។ ឧបសម្បទាបេក្ខាទាំងឡាយ ដែលភិក្ខុនីមិនឈ្លាសប្រដៅមិនស្រួល គឺនៅតែភ័ន្តភាំងខ្មាស មិនអាចនឹងឆ្លើយប្រាប់បាន ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីដែលល្ងង់មិនឈ្លាសមិនត្រូវប្រដៅឧបសម្បទាបេក្ខាទេ ភិក្ខុនីណាប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនីដែលឈ្លាសប្រតិពលប្រដៅ (ឧបសម្បទាបេក្ខា) បាន ។ ភិក្ខុនីដែលសង្ឃមិនបានសន្មត ក៏ទៅប្រៀនប្រដៅ ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីដែលសង្ឃមិនបានសន្មត មិនត្រូវប្រៀនប្រដៅឧបសម្បទាបេក្ខាទេ ភិក្ខុនីណាប្រៀនប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនី ដែលសង្ឃសន្មតហើយ (នោះ) ប្រៀនប្រដៅបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃគប្បីសន្មតយ៉ាងនេះ ៗ ខ្លួនឯងគប្បីសន្មតខ្លួនឯងក៏បាន ភិក្ខុនីដទៃគប្បីសន្មតភិក្ខុនីដទៃក៏បាន ។

[៦៦០] កថញ្ច អត្តនា វា អត្តានំ សម្មន្និតព្វំ ។ ព្យត្តាយ ភិក្ខុនិយា បដិពលាយ សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ អយ្យេ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមា ឥត្ថន្នាមាយ អយ្យាយ ឧបសម្បទាបេក្ខា ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ អហំ ឥត្ថន្នាមំ អនុសាសេយ្យន្តិ ។ ឯវំ អត្តនា វា[១] អត្តានំ សម្មន្និតព្វំ ។

[៦៦១] កថញ្ច បរេន[២] បរោ សម្មន្និតព្វោ ។ ព្យត្តាយ ភិក្ខុនិយា បដិពលាយ សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ អយ្យេ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមា ឥត្ថន្នាមាយ អយ្យាយ ឧបសម្បទាបេក្ខា ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ ឥត្ថន្នាមា ឥត្ថន្នាមំ អនុសាសេយ្យាតិ ។ ឯវំ បរេន បរោ សម្មន្និតព្វោ ។

[៦៦២] តាយ សម្មតាយ ភិក្ខុនិយា ឧបសម្បទាបេក្ខា ឧបសង្កមិត្វា ឯវមស្ស វចនីយា សុណសិ ឥត្ថន្នាមេ អយន្តេ សច្ចកាលោ ភូតកាលោ យំ ជាតំ តំ សង្ឃមជ្ឈេ បុច្ឆន្តេ សន្តំ អត្ថីតិ វត្តព្វំ អសន្តំ នត្ថីតិ

១ ឱ. ម. វ ។ ២ ឱ. ម. ឥតរេន វ ។

[៦៦០] ខ្លួនឯងគប្បីសន្មតខ្លួនឯង យ៉ាងណា ។ ភិក្ខុនីដែលឈ្លាសប្រតិពលត្រូវប្រកាសសង្ឃថា បពិត្រព្រះនាងដ៏ម្ចាស់ សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ (ស្រីក) នេះ ឧបសម្បទាបេក្ខា (ជាសិស្ស) របស់នាងដ៏ម្ចាស់ឈ្មោះនេះ ។ បើកម្មជាកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ខ្ញុំគប្បីប្រៀនប្រដៅ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ ។ ខ្លួនឯងគប្បីសន្មតខ្លួនឯង យ៉ាងនេះ ។

[៦៦១] ភិក្ខុនីដទៃគប្បីសន្មតភិក្ខុនីដទៃ យ៉ាងណា ។ ភិក្ខុនីដែលឈ្លាសប្រតិពលគប្បីញ៉ាំងសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះនាងដ៏ម្ចាស់ សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ លោកម្ចាស់ឈ្មោះនេះជាឧបសម្បទាបេក្ខា របស់ភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ ។ បើកម្មជាកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ គប្បីប្រៀនប្រដៅឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ ។ ភិក្ខុនីដទៃគប្បីសន្មតភិក្ខុនីដទៃ ដោយអាការយ៉ាងនេះ ។

[៦៦២] ភិក្ខុនីដែលសង្ឃសន្មតហើយនោះ គប្បីចូលទៅរកឧបសម្បទាបេក្ខា ហើយពោលយ៉ាងនេះថា នែនាងឈ្មោះនេះ នាងស្តាប់ឮ កាលនេះជាកាលពិត ជាកាលមែនរបស់នាងហើយ របស់ណាដែលកើតហើយ ខ្ញុំសួររបស់នោះចំពោះនាងក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ហេតុដែលមាន នាងត្រូវនិយាយថាមាន ហេតុដែលមិនមាន នាងត្រូវនិយាយ

វត្តព្វំ មា ខោ វិត្ថាសិ មា ខោ មង្កុ អហោសិ ឯវំ តំ បុច្ឆិស្សន្តិ នសិ អនិមិត្តា នសិ និមិត្តមត្តា នសិ អលោហិតា នសិ ធុវលោហិតា នសិ ធុវចោឡា នសិ បគ្ឃរន្តី នសិ សិខរណី នសិ ឥត្ថីបណ្ឌកា នសិ វេបុរិសិកា នសិ សម្ភិន្នា នសិ ឧភតោព្យញ្ជនកា សន្តិ តេ ឯវរូបា អាពាធា កុដ្ឋំ គណ្ឌោ កិលាសោ សោសោ អបមារោ មនុស្សាសិ ឥត្ថីសិ ភុជិស្សាសិ អណណាសិ នសិ រាជភដី អនុញ្ញាតាសិ មាតាបិតូហិ សាមិកេន បរិបុណ្ណវីសតិវស្សាសិ បរិបុណ្ណំ តេ បត្តចីវរំ កិន្នាមាសិ កានាមា តេ បវត្តិនីតិ ។ ឯកតោ អាគច្ឆន្តុ ។ បេ ។ ន ឯកតោ អាគន្តព្វំ ។ អនុសាសិកាយ បឋមតរំ អាគន្ត្វា សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ អយ្យេ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមា ឥត្ថន្នាមាយ អយ្យាយ ឧបសម្បទាបេក្ខា អនុសិដ្ឋា សា មយា ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ ឥត្ថន្នាមា

ថាមិនមាន នាងកុំរន្ធត់ឡើយ កុំអៀនខ្មាសឡើយ ខ្ញុំនឹងសួរនាងយ៉ាងនេះថា នាងមិនមែនឥតនិមិត្តទេឬ នាងមិនមែនមានហេតុគ្រាន់តែជានិមិត្តទេឬ នាងមិនមែនឥតឈាមទេឬ នាងមិនមានឈាមជានិច្ចទេឬ នាងមិនមែនមានសំពត់ទ្រទាប់ជានិច្ចទេឬ នាងមិនមែនមានឈាមជ្រាបហូរជានិច្ចទេឬ នាងមិនមែនជាសិខរិណីទេឬ នាងមិនមែនជាស្រីខ្ទើយទេឬ នាងមិនមែនមានរូបដូចប្រុសទេឬ នាងមិនមានទ្វារមគ្គលាយចូលគ្នាទេឬ នាងមិនមែនជាឧភតោព្យញ្ជនកាទេឬ នាងមានអាពាធយ៉ាងនេះគឺ ឃ្លង់ ពក ស្រែង រីងរៃ ឆ្កួតជ្រូកទេឬ នាងជាមនុស្សឬ នាងជាស្ត្រីឬ នាងជាអ្នកជាឬ នាងជាស្ត្រីឥតជំពាក់បំណុលគេទេឬ នាងមិនមែនជាអ្នកបំរើព្រះរាជាទេឬ មាតាបិតានឹងប្តីរបស់នាងបានអនុញ្ញាតហើយឬ នាងមានអាយុគ្រប់ ២០ ឆ្នាំហើយឬ នាងមានបាត្រនឹងចីវរ គ្រប់គ្រាន់ហើយឬ នាងឈ្មោះអ្វី បវត្តិនីរបស់នាងឈ្មោះអ្វី ។ ភិក្ខុនីជាអ្នកប្រៀនប្រដៅ នឹងឧបសម្បទាបេក្ខាមកជាមួយគ្នា ។ បេ ។ មិនគប្បីមកជាមួយគ្នាទេ ។ ភិក្ខុនីជាអ្នកប្រៀនប្រដៅគប្បីមកមុនបង្អស់ ហើយផ្តៀងសង្ឃដោយញត្តិថា បពិត្រព្រះនាងជាម្ចាស់ សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ស្រីនាងសិក្ខមានាឈ្មោះនេះជាឧបសម្បទាបេក្ខារបស់នាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះ ខ្ញុំម្ចាស់បានប្រៀនប្រដៅហើយ ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ

អាគច្ឆេយ្យាតិ ។ អាគច្ឆាហីតិ វត្តព្វា ។ ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ការាបេត្វា ភិក្ខុនីនំ បាទេ វន្ទាបេត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទាបេត្វា អញ្ជលឹ បគ្គណ្ហាបេត្វា ឧបសម្បទំ យាចាបេតព្វា សង្ឃំ អយ្យេ ឧបសម្បទំ យាចាមិ ឧល្លុម្បតុ មំ អយ្យេ សង្ឃោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ ទុតិយម្បិ អយ្យេ សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចាមិ ឧល្លុម្បតុ មំ អយ្យេ សង្ឃោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ តតិយម្បិ អយ្យេ សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចាមិ ឧល្លុម្បតុ មំ អយ្យេ សង្ឃោ អនុកម្បំ ឧបាទាយាតិ ។ ព្យត្តាយ ភិក្ខុនិយា បដិពលាយ សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ អយ្យេ សង្ឃោ អយំ ឥត្ថន្នាមា ឥត្ថន្នាមាយ អយ្យាយ ឧបសម្បទាបេក្ខា យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ អហំ ឥត្ថន្នាមំ អន្តរាយិកេ ធម្មេ បុច្ឆេយ្យន្តិ ។ សុណាសិ ឥត្ថន្នាមេ អយន្តេ សច្ចកាលោ ភូតកាលោ យំ ជាតំ តំ បុច្ឆាមិ សន្តំ អត្ថីតិ វត្តព្វំ អសន្តំ

គប្បីមក ។ ភិក្ខុនីអ្នកប្រៀនប្រដៅគប្បីពោលថា នាងចូរមក ។ ត្រូវភិក្ខុនីអ្នកប្រៀនប្រដៅឲ្យឧបសម្បទាបេក្ខានោះ ធ្វើឆៃយាកឆៀងស្មាម្ខាង ឲ្យថ្វាយបង្គំបាទភិក្ខុនីទាំងឡាយ ឲ្យអង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលីឡើងហើយ ឲ្យសូមឧបសម្បទាថា បពិត្រនាងម្ចាស់ ខ្ញុំម្ចាស់សូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ បពិត្រនាងម្ចាស់ សូមសង្ឃអាស្រ័យសេចក្ដីអនុគ្រោះស្រោចស្រង់ខ្ញុំផង បពិត្រនាងម្ចាស់ ខ្ញុំម្ចាស់សូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ អស់វារៈពីរដងផង បពិត្រនាងម្ចាស់ សូមសង្ឃអាស្រ័យសេចក្ដីអនុគ្រោះស្រោចស្រង់ខ្ញុំផង បពិត្រនាងម្ចាស់ ខ្ញុំម្ចាស់សូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ អស់វារៈបីដងផង បពិត្រនាងម្ចាស់ សូមសង្ឃអាស្រ័យសេចក្ដីអនុគ្រោះស្រោចស្រង់ខ្ញុំផង ។ ភិក្ខុនីដែលឈ្លាសប្រតិពលគប្បីផ្សៀងសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រនាងម្ចាស់ សូមសង្ឃស្ដាប់ខ្ញុំម្ចាស់ នាងឈ្មោះនេះ នេះជាឧបសម្បទាបេក្ខារបស់នាងម្ចាស់ឈ្មោះនេះ បើកម្មវាចាកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ខ្ញុំនឹងសួរអន្តរាយិកធម៌នឹងឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ ។ នែនាងឈ្មោះនេះ នាងស្ដាប់ចុះ កាលនេះជាកាលពិត ជាកាលមែនរបស់នាងហើយ ហេតុណាដែលកើតហើយ ខ្ញុំសួរចំពោះហេតុនោះ ហេតុដែលមាន នាងគប្បីឆ្លើយថាមាន ហេតុដែលគ្មាន

នត្ថីតិ វត្តព្វំ នសិ អនិមិត្តា នសិ និមិត្តមត្តា ។ បេ ។ កានាមាសិ កានាមា តេ បវត្តិនីតិ ។ ព្យត្តាយ ភិក្ខុនិយា បដិពលាយ សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ អយ្យេ សង្ឃោ អយំ ឥត្ថន្នាមា ឥត្ថន្នាមាយ អយ្យាយ ឧបសម្បទាបេក្ខា បរិសុទ្ធា អន្តរាយិកេហិ ធម្មេហិ ។ បរិបុណ្ណាស្សា បត្តចីវរំ ។ ឥត្ថន្នាមា សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចតិ ឥត្ថន្នាមាយ អយ្យាយ បវត្តិនិយា ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ឧបសម្បាទេយ្យ ឥត្ថន្នាមាយ អយ្យាយ បវត្តិនិយា ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ អយ្យេ សង្ឃោ អយំ ឥត្ថន្នាមា ឥត្ថន្នាមាយ អយ្យាយ ឧបសម្បទាបេក្ខា បរិសុទ្ធា អន្តរាយិកេហិ ធម្មេហិ ។ បរិបុណ្ណស្សា បត្តចីវរំ ។ ឥត្ថន្នាមា សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចតិ ឥត្ថន្នាមាយ អយ្យាយ បវត្តិនិយា ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ឧបសម្បាទេតិ ឥត្ថន្នាមាយ អយ្យាយ បវត្តិនិយា ។ យស្សា អយ្យាយ ខមតិ ឥត្ថន្នាមាយ ឧបសម្បទា ឥត្ថន្នាមាយ អយ្យាយ បវត្តិនិយា

នាងគប្បីឆ្លើយថាគ្មាន នាងមិនមែនអនិមិត្តទេឬ នាងមិនមែនមានតែហេតុត្រឹមតែជានិមិត្តទេឬ ។ បេ ។ នាងឈ្មោះអ្វី បវត្តិនីរបស់នាងឈ្មោះអ្វី ។ ភិក្ខុនីដែលឈ្លាសប្រតិពលគប្បីផ្ដៀងសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រនាងជាម្ចាស់ សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ស្ត្រីឈ្មោះនេះនេះ ជាឧបសម្បទាបេក្ខា របស់នាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះ បរិសុទ្ធចាកអន្តរាយិកធម៌ទាំងឡាយហើយ ។ បាត្រនិងចីវររបស់នាងនេះមានគ្រប់គ្រាន់ហើយ ។ ស្ត្រីឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មាននាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី មកសូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីញ៉ាំងឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មាននាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះជាបវត្តិនីឲ្យបានឧបសម្បទា ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រនាងជាម្ចាស់ សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ស្ត្រីឈ្មោះនេះនេះ ជាឧបសម្បទាបេក្ខា របស់នាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះ បរិសុទ្ធចាកអន្តរាយិកធម៌ទាំងឡាយហើយ ។ បាត្រនិងចីវររបស់នាងនេះមានគ្រប់គ្រាន់ហើយ ។ ស្ត្រីឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មាននាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី មកសូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ ។ សង្ឃញ៉ាំងឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មាននាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះជាបវត្តិនីឲ្យបានឧបសម្បទា ។ ឧបសម្បទារបស់ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មាននាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី គួរដល់

នាងជាម្ចាស់អង្គណា នាងជាម្ចាស់អង្គនោះឥឡូវស្ងៀម មិនគួរដល់នាងជាម្ចាស់អង្គណា នាងជាម្ចាស់អង្គនោះឆ្លើយមក ។ ខ្ញុំប្រកាសសេចក្តីនេះអស់វារៈជាគំរប់ពីរ ។ បេ ។ ខ្ញុំប្រកាសសេចក្តីនេះ អស់វារៈជាគំរប់បី បពិត្រនាងជាម្ចាស់ សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ នាងឈ្មោះនេះនេះ ជាឧបសម្បទាបេក្ខា របស់នាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះ ជាស្អាតចាកអន្តរាយិកធម៌ទាំងឡាយហើយ ។ បាត្រនិងចីវររបស់នាងនេះ មានគ្រប់គ្រាន់ហើយ ។ ស្ត្រីឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មាននាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី មកសូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ ។ ឥឡូវសង្ឃញ៉ាំងឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ របស់នាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះ ជាបវត្តិនីឲ្យបានឧបសម្បទា ។ ឧបសម្បទារបស់ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មាននាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី គួរដល់នាងជាម្ចាស់អង្គណា នាងជាម្ចាស់អង្គនេះឥឡូវស្ងៀម មិនគួរដល់នាងជាម្ចាស់អង្គណា នាងជាម្ចាស់អង្គនោះឆ្លើយមក ។ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មាននាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី សង្ឃបានឲ្យឧបសម្បទាហើយ ។ ការឲ្យឧបសម្បទានេះ គួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំម្ចាស់សូមចាំទុកនូវសេចក្តីនេះ ដោយការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

សា តុណ្ហស្ស យស្សា នក្ខមតិ សា ភាសេយ្យ ។ ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ ។ បេ ។ តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ សុណាតុ មេ អយ្យេ សង្ឃោ អយំ ឥត្ថន្នាមា ឥត្ថន្នាមាយ អយ្យាយ ឧបសម្បទាបេក្ខា បរិសុទ្ធា អន្តរាយិកេហិ ធម្មេហិ ។ បរិបុណ្ណស្សា បត្តចីវរំ ។ ឥត្ថន្នាមា សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចតិ ឥត្ថន្នាមាយ អយ្យាយ បវត្តិនិយា ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ឧបសម្បាទេតិ ឥត្ថន្នាមាយ អយ្យាយ បវត្តិនិយា ។ យស្សា អយ្យាយ ខមតិ ឥត្ថន្នាមាយ ឧបសម្បទា ឥត្ថន្នាមាយ អយ្យាយ បវត្តិនិយា សា តុណ្ហស្ស យស្សា នក្ខមតិ សា ភាសេយ្យ ។ ឧបសម្បន្នា សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមា ឥត្ថន្នាមាយ អយ្យាយ បវត្តិនិយា ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

[៤៤៣] តាវទេវ តំ(១) អាទាយ ភិក្ខុសង្ឃំ ឧបសង្ក-
មិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ការាបេត្វា ភិក្ខូនំ បាទេ វន្ទា-
បេត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទាបេត្វា អញ្ជលឹ បគ្គណ្ហាបេត្វា
ឧបសម្បទំ យាចាបេតព្វា អហំ អយ្យា ឥត្ថន្នាមា ឥត្ថន្នា-
មាយ អយ្យាយ ឧបសម្បទាបេក្ខា ឯកតោ ឧបសម្បន្នា
ភិក្ខុនិសង្ឃេ វិសុទ្ធា សង្ឃំ អយ្យា ឧបសម្បទំ យាចាមិ
ឧល្លុម្បតុ មំ អយ្យា សង្ឃោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ ។
អហំ អយ្យា ឥត្ថន្នាមា ឥត្ថន្នាមាយ អយ្យាយ ឧបសម្ប-
ទាបេក្ខា ឯកតោ ឧបសម្បន្នា ភិក្ខុនិសង្ឃេ វិសុទ្ធា
ទុតិយម្បិ អយ្យា សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចាមិ ឧល្លុម្បតុ
មំ អយ្យា សង្ឃោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ ។ អហំ
អយ្យា ឥត្ថន្នាមា ឥត្ថន្នាមាយ អយ្យាយ ឧបសម្បទា-
បេក្ខា ឯកតោ ឧបសម្បន្នា ភិក្ខុនិសង្ឃេ វិសុទ្ធា

១ ឱ. ម. [illegible] ឥតិ ។

[៤៤៣] ភិក្ខុនីត្រូវប្រញាប់ប្រញាល់ នាំយកឧបសម្បទាបេក្ខានោះ
ចូលទៅរកភិក្ខុសង្ឃ ឲ្យធ្វើចីវរឆៀងស្មាម្ខាង ឲ្យក្រាបបង្គំបាទាភិក្ខុទាំង
ឡាយ ឲ្យអង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលីឡើង ហើយឲ្យសូមឧបសម្បទា
ក្នុងខណៈនោះថា បពិត្រលោកជាម្ចាស់ទាំងឡាយ ខ្ញុំម្ចាស់ឈ្មោះនេះ ជា
ឧបសម្បទាបេក្ខារបស់នាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះ បានឧបសម្បទាដោយចំ-
ណែកម្ខាងហើយ បរិសុទ្ធក្នុងភិក្ខុនីសង្ឃហើយ បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំង
ឡាយ ខ្ញុំម្ចាស់មកសូមឧបសម្បទានឹងភិក្ខុសង្ឃ(ម្តងទៀត) បពិត្រលោក
ម្ចាស់ទាំងឡាយ សូមសង្ឃអាស្រ័យសេចក្តីអនុគ្រោះហើយស្រោចស្រង់
ខ្ញុំផង ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ខ្ញុំម្ចាស់ឈ្មោះនេះ ជាឧប-
សម្បទាបេក្ខារបស់នាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះ បានឧបសម្បទាដោយចំណែក
ម្ខាងហើយ បរិសុទ្ធក្នុងភិក្ខុនីសង្ឃហើយ បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ
ខ្ញុំម្ចាស់មកសូមឧបសម្បទានឹងភិក្ខុសង្ឃ (ម្តងទៀត) អស់វារៈពីរដងផង
បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ សូមសង្ឃអាស្រ័យសេចក្តីអនុគ្រោះហើយ
ស្រោចស្រង់ខ្ញុំផង ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ខ្ញុំម្ចាស់ឈ្មោះនេះ
ជាឧបសម្បទាបេក្ខារបស់នាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះ បានឧបសម្បទាដោយ
ចំណែកម្ខាងហើយ បរិសុទ្ធក្នុងភិក្ខុនីសង្ឃហើយ បពិត្រលោកជាម្ចាស់

តតិយម្បិ អយ្យា សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចាមិ ឧល្លុម្បតុ
មំ អយ្យា សង្ឃោ អនុកម្បំ ឧបាទាយាតិ ។

(៦៦៦) ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញា-
បេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ ឥត្ថន្នាមា ឥត្ថ-
ន្នាមាយ ឧបសម្បទាបេក្ខា ឯកតោឧបសម្បន្នា ភិក្ខុ-
នីសង្ឃេ វិសុទ្ធា ឥត្ថន្នាមា សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចតិ ឥត្ថ-
ន្នាមាយ បវត្តិនិយា ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ
ឥត្ថន្នាមំ ឧបសម្បាទេយ្យ ឥត្ថន្នាមាយ បវត្តិនិយា ។
ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ ឥត្ថន្នាមា
ឥត្ថន្នាមាយ ឧបសម្បទាបេក្ខា ឯកតោ ឧបសម្បន្នា
ភិក្ខុនីសង្ឃេ វិសុទ្ធា ឥត្ថន្នាមា សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យា-
ចតិ ឥត្ថន្នាមាយ បវត្តិនិយា ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ
ឧបសម្បាទេតិ ឥត្ថន្នាមាយ បវត្តិនិយា ។ យស្សា-
យស្សា ខមតិ ឥត្ថន្នាមាយ ឧបសម្បទា ឥត្ថន្នាមាយ

ទាំងឡាយ ខ្ញុំម្ចាស់មកសូមឧបសម្បទានឹងភិក្ខុសង្ឃ (ម្តងទៀត) អស់
វារៈបីដងផង បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ សូមសង្ឃអាស្រ័យសេចក្តី
អនុគ្រោះស្រោចស្រង់ខ្ញុំផង ។

(៦៦៦) ភិក្ខុដែលឆ្លាសប្រតិពល គប្បីប្រកាសសង្ឃថា បពិត្រព្រះ
សង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ(ផ្សេង) ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ ជា
ឧបសម្បទាបេក្ខារបស់ភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ បានឧបសម្បទាដោយចំណែកម្ខាង
ហើយ បរិសុទ្ធក្នុងភិក្ខុនីសង្ឃហើយ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះមាន
ភិក្ខុនីឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី (ឧបជ្ឈាយ៍) មកសូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ (ម្តង
ទៀត) ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីញុំាងឧបសម្ប-
ទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មានភិក្ខុនីឈ្មោះនេះជាបវត្តិនីឲ្យបានឧបសម្បទា ។ នេះ
ជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ឧបសម្បទាបេក្ខា
ឈ្មោះនេះ ជាឧបសម្បទាបេក្ខារបស់ភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ បានឧបសម្បទា
ដោយចំណែកម្ខាងហើយ បរិសុទ្ធក្នុងភិក្ខុនីសង្ឃហើយ ឧបសម្បទា-
បេក្ខាឈ្មោះនេះមានភិក្ខុនីឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី មកសូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ
(ម្តងទៀត) ។ សង្ឃញុំាងឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មានភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ
ជាបវត្តិនីឲ្យបានឧបសម្បទា ។ ឧបសម្បទារបស់ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះ
នេះ មានភិក្ខុនីឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា

បវត្តិនិយា សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ ។ បេ ។ តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ ឥត្ថន្នាមា ឥត្ថន្នាមាយ ឧបសម្បទាបេក្ខា ឯកតោ ឧបសម្បន្នា ភិក្ខុនិសង្ឃេ វិសុទ្ធា ឥត្ថន្នាមា សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចតិ ឥត្ថន្នាមាយ បវត្តិនិយា ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ឧបសម្បាទេតិ ឥត្ថន្នាមាយ បវត្តិនិយា ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមាយ ឧបសម្បទា ឥត្ថន្នាមាយ បវត្តិនិយា សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ ឧបសម្បន្នា សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមា ឥត្ថន្នាមាយ បវត្តិនិយា ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីស្ងៀម មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីឆ្លើយមក ។ ខ្ញុំប្រកាសសេចក្តីនេះអស់វារៈពីរដងផង ។ បេ ។ ខ្ញុំប្រកាសសេចក្តីនេះអស់វារៈបីដងផងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ស្ត្រីឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះនេះ ជាឧបសម្បទាបេក្ខារបស់ភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ បានឧបសម្បទាដោយចំណែកម្ខាងហើយ បរិសុទ្ធក្នុងភិក្ខុនីសង្ឃហើយ ស្ត្រីឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មានភិក្ខុនីឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី មកសូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ (ម្តងទៀត) ។ សង្ឃញ៉ាំងឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មានភិក្ខុនីឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី ឲ្យបានឧបសម្បទា ។ ឧបសម្បទារបស់ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មានភិក្ខុនីឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីស្ងៀម មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីឆ្លើយមក ។ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មានភិក្ខុនីឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី សង្ឃបានឲ្យឧបសម្បទាហើយ ។ កម្មនេះសមគួរដល់សង្ឃហើយ ហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំសេចក្តីនេះទុក ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

[៦៦៤] តាវទេវ ឆាយា មេតព្វា ឧតុប្បមាណំ អាចិក្ខិតព្វំ ទិវសភាគោ អាចិក្ខិតព្វោ សង្គីតិ អាចិក្ខិតព្វា ភិក្ខុនិយោ វត្តព្វា តុម្ហេ ឥមិស្សា តយោ ច និស្សយេ អដ្ឋ ច អករណីយានិ អាចិក្ខេយ្យាថាតិ ។

[៦៦៥] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ ភត្តគ្គេ អាសនំ សង្កសាយន្តិយោ កាលំ វីតិនាមេសុំ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អដ្ឋន្នំ ភិក្ខុនីនំ យថាវុឌ្ឍំ អវសេសានំ យថាគតិកន្តិ ។

[៦៦៦] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ ភគវតា អនុញ្ញាតំ អដ្ឋន្នំ ភិក្ខុនីនំ យថាវុឌ្ឍំ អវសេសានំ យថាគតិកន្តិ សព្វត្ថ អដ្ឋេវ[១] ភិក្ខុនិយោ យថាវុឌ្ឍំ បដិពាហន្តិ អវសេសាយោ យថាគតិកំ ។

១ ម. អដ្ឋ ។

[៦៦៤] ទេវព្វាយ៍ ត្រូវវាស់ស្រមោល ត្រូវប្រាប់ប្រមាណនៃរដូវ ត្រូវប្រាប់ចំណែកថ្ងៃ ត្រូវប្រាប់សង្គីតិ ត្រូវប្រាប់ពួកភិក្ខុនីថា នាងទាំងឡាយ ចូរប្រាប់និស្ស័យ ៣ យ៉ាងផង ប្រាប់អករណីយកិច្ច ៨ យ៉ាងផង ដល់ភិក្ខុនីថ្មីនេះ ។

[៦៦៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយ រវល់រៀបចំអាសនៈ[១] ក្នុងរោងភត្ត ធ្វើកាលឲ្យកន្លងហួសទៅ ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យដាក់ទីតាមវស្សាដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ៨ រូប ទីទីសមគួរតាមដំណើរមុនក្រោយ ដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយក្រៅពីនោះ ។

[៦៦៦] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយដឹងថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យដាក់ទីតាមវស្សា ដល់ភិក្ខុនី ៨ រូប ទីទីដ៏សមគួរតាមដំណើរមុនក្រោយ ដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ក្រៅពីនោះដូច្នេះហើយ ក៏ឃាត់ទីតាមវស្សាទុកចំពោះភិក្ខុនី ៨ រូប ឃាត់នូវទីដ៏សមគួរតាមដំណើរមុនក្រោយ ចំពោះភិក្ខុនីទាំងឡាយក្រៅពីនោះគ្រប់កន្លែង ។

១ ក្នុងអដ្ឋកថាប្រាប់សេចក្តីថា រវល់រៀបចំអាសនៈ. ត្រូវប្រាប់ឲ្យភិក្ខុនីដទៃក្រោកចេញ ហើយឲ្យភិក្ខុនីឯទៀតអង្គុយ ព្រោះតែខ្វល់ខ្វាយដោយយ៉ាងនេះ កាលក៏ហួសពេលទៅ ។

ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អដ្ឋន្នំ ភិក្ខុនីនំ យថាវុឌ្ឍំ អវសេសានំ យថា-គតិកំ អញ្ញត្ថ[១] យថាវុឌ្ឍំ ន បដិពាហិតព្វំ យោ បដិពាហេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[៦៦៨] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ ន បវារេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា ន បវារេតព្វំ យោ ន បវារេយ្យ យថាធម្មោ ការេតព្វោតិ ។

[៦៦៩] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ អត្តនា បវារេត្វា ភិក្ខុសង្ឃំ[២] ន បវារេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា អត្តនា បវារេត្វា ភិក្ខុសង្ឃោ ន បវារេតព្វោ[៣] យោ ន បវា-រេយ្យ យថាធម្មោ ការេតព្វោតិ ។

[៦៧០] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ ភិក្ខូហិ សទ្ធឹ ឯកតោ បវារេន្តិយោ កោលាហលំ អកំសុ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ

១ ឥតោ បរំ សព្វត្ថាបិ ឃាលា ម. យេន្តកេសុ ទិស្សតិ ។ ២ ម. ភិក្ខុសង្ឃោ ។

ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យលំដាប់ចាស់ទុំចំពោះភិក្ខុនី ៨ រូប និងទីតាមលំដាប់មុនក្រោយ ដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយក្រៅពីនោះតាមគេមកដល់ កន្លែងដទៃទៀត ភិក្ខុនីមិនត្រូវឃាត់លំដាប់ទីចាស់ទុំទេ ភិក្ខុនីណាឃាត់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(៦៦៨) សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុនីមិនបវារណា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវមិនបវារណាទេ ភិក្ខុនីណាមិនបវារណា វិន័យធរ ត្រូវធ្វើកម្មតាមអាបត្តិ ។

(៦៦៩) សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយ បវារណាដោយខ្លួនឯង មិនបវារណានឹងភិក្ខុសង្ឃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវបវារណាដោយខ្លួនឯង មិនត្រូវមិនបវារណានឹងភិក្ខុសង្ឃទេ ភិក្ខុនីណាមិនបវារណា វិន័យធរត្រូវធ្វើកម្មតាមអាបត្តិ ។

(៦៧០) សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយបវារណា គង់ទីមួយជាមួយនឹងពួកភិក្ខុ ហើយធ្វើកោលាហល ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

ភិក្ខុនិយា ភិក្ខូហិ សទ្ធិំ ឯកតោ បវារេតព្វំ យា បវារេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[៦៩១] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ បុរេភត្តំ បវារេន្តិយោ កាលំ វីតិនាមេសុំ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា បច្ឆាភត្តំ បវារេតុន្តិ ។ បច្ឆាភត្តំ បវារេន្តិយោ[១] វិកាលេ អហេសុំ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អជ្ជតនា ភិក្ខុនីសង្ឃំ បវារេត្វា[២] អបរជ្ជុ ភិក្ខុសង្ឃំ បវារេតុន្តិ ។

[៦៩២] តេន ខោ បន សមយេន សព្វោ ភិក្ខុនីសង្ឃោ បវារេន្តោ កោលាហលំ អកាសិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឯកំ ភិក្ខុនឹ ព្យត្តំ បដិពលំ សម្មន្និតុំ ភិក្ខុនីសង្ឃស្ស អត្ថាយ ភិក្ខុសង្ឃំ បវារេតុំ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ សម្មន្និតព្វា បឋមំ ភិក្ខុនី យាចិតព្វា យាចិត្វា ព្យត្តាយ ភិក្ខុនិយា បដិពលាយ សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ អយ្យេ

១ ឱ. ម. ហេដ្ឋា ចំលោ ទិស្សតិ ។ ២ ឱ. អជ្ជតនា បវារេត្វា ។

ភិក្ខុនីមិនត្រូវបវារណា ក្នុងទីមួយជាមួយនឹងពួកភិក្ខុទេ ភិក្ខុនីណាបវារណា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៦៩១] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយ បវារណាមុនភត្ត ធ្វើកាលឲ្យកន្លងហួសទៅ ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនីបវារណាក្រោយភត្តវិញ ។ ភិក្ខុនីក៏បវារណាក្រោយភត្តត្រូវវេលាវិកាល ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនីបវារណានឹងភិក្ខុនីសង្ឃក្នុងថ្ងៃនេះ ហើយបវារណានឹងភិក្ខុសង្ឃក្នុងថ្ងៃស្អែកទៀត ។

[៦៩២] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីសង្ឃទាំងអស់ នាំគ្នាបវារណាហើយធ្វើឲ្យកើតកោលាហល ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសន្មតភិក្ខុនីមួយរូប ដែលឈ្លាសប្រតិពល ឲ្យបវារណានឹងភិក្ខុសង្ឃ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ភិក្ខុនីសង្ឃ (ជំនួសភិក្ខុនីសង្ឃ) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីត្រូវសន្មតយ៉ាងនេះ គប្បីសូមភិក្ខុនីជាមុន លុះសូមរួចហើយ ត្រូវឲ្យភិក្ខុនីដែលឈ្លាសប្រតិពល ប្រកាសសង្ឃថា បពិត្រនាងម្ចាស់

សង្ឃោ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុនឹ សម្មន្នេយ្យ ភិក្ខុនិសង្ឃស្ស អត្ថាយ ភិក្ខុសង្ឃំ បវារេតុំ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ អយ្យេ សង្ឃោ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុនឹ សម្មន្នតិ ភិក្ខុនិសង្ឃស្ស អត្ថាយ ភិក្ខុសង្ឃំ បវារេតុំ ។ យស្សា អយ្យាយ ខមតិ ឥត្ថន្នាមាយ ភិក្ខុនិយា សម្មតិ ភិក្ខុនិសង្ឃស្ស អត្ថាយ ភិក្ខុសង្ឃំ បវារេតុំ សា តុណ្ហស្ស យស្សា នក្ខមតិ សា ភាសេយ្យ ។ សម្មតា សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមា ភិក្ខុនី ភិក្ខុនិសង្ឃស្ស អត្ថាយ ភិក្ខុសង្ឃំ បវារេតុំ ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

(៤៩៣) តាយ សម្មតាយ ភិក្ខុនិយា ភិក្ខុនិសង្ឃំ អាទាយ ភិក្ខុសង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ភិក្ខូនំ បាទេ វន្ទិត្វា(១) ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ ភិក្ខុនិសង្ឃោ អយ្យា ភិក្ខុសង្ឃំ បវារេតិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា វទតុ(២) អយ្យា ភិក្ខុសង្ឃោ ភិក្ខុនិសង្ឃំ

១ [illegible] ។ ២ ឱ. វទតុ ម. ។

សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីសន្មតភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ ឲ្យជាអ្នកបវារណានឹងភិក្ខុសង្ឃ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ភិក្ខុនីសង្ឃ ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រនាងជាម្ចាស់ សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃនឹងសន្មតភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ ឲ្យជាអ្នកបវារណានឹងភិក្ខុសង្ឃ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ភិក្ខុនីសង្ឃ ។ ការសន្មតភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ ឲ្យជាអ្នកបវារណានឹងភិក្ខុសង្ឃដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ភិក្ខុនីសង្ឃ គួរដល់នាងជាម្ចាស់អង្គណា នាងជាម្ចាស់អង្គនោះគប្បីស្ងៀម មិនគួរដល់នាងជាម្ចាស់អង្គណា នាងជាម្ចាស់អង្គនោះគប្បីនិយាយ ។ ភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ សង្ឃបានសន្មតឲ្យជាអ្នកបវារណានឹងភិក្ខុសង្ឃដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ភិក្ខុនីសង្ឃហើយ ។ ការសន្មតនេះគួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

(៤៩៣) ភិក្ខុនីដែលសង្ឃសន្មតហើយនោះ គប្បីនាំភិក្ខុនីសង្ឃចូលទៅរកភិក្ខុសង្ឃ ធ្វើចីពរឆៀងស្មាម្ខាង ថ្វាយបង្គំបាទានៃភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយអង្គុយច្រហោង ផ្គងអញ្ជលីឡើង ពោលយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ភិក្ខុនីសង្ឃបវារណានឹងភិក្ខុសង្ឃដោយឃើញក្តី ដោយឮក្តី ដោយរង្កៀសក្តី បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ សូមភិក្ខុសង្ឃអាស្រ័យសេចក្តីអនុគ្រោះ

អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សតិ ។ ទុតិ-
យម្បិ អយ្យា ។ បេ ។ តតិយម្បិ អយ្យា ភិក្ខុនីសង្ឃោ
ភិក្ខុសង្ឃំ បវារេតិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ
វា វទតុ អយ្យា ភិក្ខុសង្ឃោ ភិក្ខុនីសង្ឃំ អនុកម្បំ
ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សតីតិ ។

[៤៩៦] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ ភិក្ខូនំ ឧបោសថំ ឋបេន្តិ បវារណំ ឋបេន្តិ សវចនីយំ ករោន្តិ អនុវាទំ បដ្ឋបេន្តិ ឱកាសំ ការេន្តិ ចោទេន្តិ សារេន្តិ ។ បេ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា ភិក្ខុស្ស ឧបោសថោ ឋបេតព្វោ ឋបិតោបិ អដ្ឋបិតោ ឋបេន្តិយា អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ន បវារណា ឋបេតព្វា ឋបិតាបិ អដ្ឋបិតា ឋបេន្តិយា អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ន សវចនីយំ កាតព្វំ កតម្បិ អកតំ ករោន្តិយា អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ន អនុវាទោ បដ្ឋបេតព្វោ បដ្ឋបិតោបិ អប្បដ្ឋបិតោ បដ្ឋបេន្តិយា

ពោលដាស់តឿនភិក្ខុនីសង្ឃ កាលបើឃើញច្បាស់ហើយ នឹងសម្តែងចេញ ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ។ បេ ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ភិក្ខុនីសង្ឃសូមបវារណានឹងភិក្ខុសង្ឃដោយឃើញក្តី ដោយឮក្តី ដោយរង្កៀសក្តី បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ សូមភិក្ខុសង្ឃអាស្រ័យសេចក្តីអនុគ្រោះ ពោលដាស់តឿនភិក្ខុនីសង្ឃ កាលបើឃើញច្បាស់ហើយ នឹងសម្តែងចេញ ។

[៤៩៦] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ឃាត់ឧបោសថ ឃាត់បវារណារបស់ពួកភិក្ខុ ធ្វើជាអ្នកមានមាត់ពាក្យ (គឺអធិករណ៍) ផ្តើមអនុវាទាធិករណ៍ ឲ្យភិក្ខុធ្វើឱកាស (ដើម្បីចោទ) ចោទ (ភិក្ខុ) រំលឹក (ភិក្ខុ) ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវឃាត់ឧបោសថរបស់ភិក្ខុ សូម្បីឃាត់ហើយ ក៏ឈ្មោះថាមិនបានឃាត់ឡើយ កាលបើឃាត់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ភិក្ខុនីមិនត្រូវឃាត់បវារណា សូម្បីឃាត់ហើយក៏ឈ្មោះថាមិនបានឃាត់ កាលបើឃាត់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ភិក្ខុនីមិនត្រូវធ្វើជាអ្នកមានមាត់ពាក្យ (គឺអធិករណ៍) សូម្បីធ្វើហើយ ក៏ឈ្មោះថាមិនបានធ្វើ កាលបើធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ភិក្ខុនីមិនត្រូវផ្តើមអនុវាទាធិករណ៍ សូម្បីផ្តើមហើយ ក៏ឈ្មោះថាមិនបានផ្តើម កាលបើផ្តើម

អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ន ឱកាសោ ការេតព្វោ ការិតោបិ អការិតោ ការេន្តិយា អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ន ចោទេតព្វោ ចោទិតោបិ អចោទិតោ ចោទេន្តិយា អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ន សារេតព្វោ សារិតោបិ អសារិតោ(១) សារេន្តិយា អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

(៤៥៥) តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ភិក្ខុនីនំ ឧបោសថំ ឋបេន្តិ បវារណំ ឋបេន្តិ សវចនីយំ ករោន្តិ អនុវាទំ បដ្ឋបេន្តិ ឱកាសំ ការេន្តិ ចោទេន្តិ សារេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនា ភិក្ខុនិយា ឧបោសថំ ឋបេតុំ ឋបិតោ សុដ្ឋបិតោ ឋបេន្តស្ស អនាបត្តិ បវារណំ ឋបេតុំ ឋបិតា សុដ្ឋបិតា ឋបេន្តស្ស អនាបត្តិ សវចនីយំ កាតុំ កតំ សុកតំ ករោន្តស្ស អនាបត្តិ អនុវាទំ បដ្ឋបេតុំ បដ្ឋបិតោ សុប្បដ្ឋបិតោ(២) បដ្ឋបេន្តស្ស អនាបត្តិ ឱកាសំ ការេតុំ ការិតោ សុការិ-

១· ម· អសារិតោ ។ ២· ម· សុបដ្ឋបិតោ ។

ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ភិក្ខុនីមិនត្រូវឲ្យគេធ្វើឱកាស (ដើម្បីចោទ) បើទុកជាឲ្យគេធ្វើហើយក៏ឈ្មោះថាមិនបានឲ្យធ្វើ កាលបើឲ្យធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ភិក្ខុនីមិនត្រូវចោទភិក្ខុ បើទុកជាចោទហើយ ក៏ឈ្មោះថាមិនបានចោទ កាលបើចោទ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ភិក្ខុនីមិនត្រូវរំលឹកភិក្ខុ ទោះបើរំលឹកហើយ ក៏ឈ្មោះថាមិនបានរំលឹក កាលបើរំលឹក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(៤៥៥) សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ ឃាត់ឧបោសថ ឃាត់បវារណារបស់ពួកភិក្ខុនី ធ្វើជាអ្នកមានខាងពាក្យ (គឺអធិករណ៍) ផ្តើមអនុវាទាធិករណ៍ ឲ្យភិក្ខុនីធ្វើឱកាស (ដើម្បីចោទ) ចោទ (ភិក្ខុនី) រំលឹក (ភិក្ខុនី) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឃាត់ឧបោសថរបស់ភិក្ខុនី ឧបោសថដែលឃាត់ហើយ ក៏ឈ្មោះថាឃាត់ដោយប្រពៃ ភិក្ខុដែលឃាត់មិនត្រូវអាបត្តិ ឲ្យភិក្ខុឃាត់បវារណា បវារណាដែលឃាត់ហើយក៏ឈ្មោះថាឃាត់ដោយប្រពៃ ភិក្ខុដែលឃាត់មិនត្រូវអាបត្តិ ឲ្យភិក្ខុធ្វើជាអ្នកមានខាងពាក្យ (គឺអធិករណ៍) ទោះបើភិក្ខុធ្វើហើយ ក៏ឈ្មោះថាធ្វើដោយប្រពៃ ភិក្ខុដែលធ្វើ មិនត្រូវអាបត្តិ ឲ្យភិក្ខុផ្តើមអនុវាទាធិករណ៍ ទោះបើភិក្ខុផ្តើមហើយ ក៏ឈ្មោះថាផ្តើមឡើងដោយប្រពៃ ភិក្ខុដែលផ្តើមមិនត្រូវអាបត្តិ ឲ្យភិក្ខុបើកឱកាស (ដើម្បីចោទ) ទោះបើភិក្ខុបើកហើយ

តោ ឃាដេន្តស្ស អនាបត្តិ ហោតេតុំ ហោតិតំ សុហោ-តិតា ហោតេន្តស្ស អនាបត្តិ សារេតុំ សារិតំ សុសារ-រិតា សារេន្តស្ស អនាបត្តីតិ ។

[៤៨៦] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខុ-និយោ យានេន យាយន្តិ ឥត្ថីយុត្តេនបិ បុរិសន្តរេន បុរិសយុត្តេនបិ ឥត្ថន្តរេន ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខី-យន្តិ វិបាចេន្តិ ។ បេ ។ សេយ្យថាបិ គង្គាមហិកាយា-តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ-និយា យានេន យាយិតព្វំ យា យាយេយ្យ អាប-ត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[៤៨៧] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរា ភិក្ខុនី គិលានា ហោតិ ន សក្កោតិ បទសា គន្តុំ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា គិលានាយ យានេន យាយិតុន្តិ(១) ។ អថខោ ភិក្ខុនីនំ ឯតទហោសិ ឥត្ថីយុត្តំ នុ ខោ

១ ម. ម. អនុជានាមិ ភិក្ខវេ គិលានាយ យានន្តិ ។

គឺឈ្មោះថាបើកដោយប្រពៃ ភិក្ខុដែលបើក មិនត្រូវអាបត្តិ ឲ្យភិក្ខុបិទ (ភិក្ខុនី) ទោះបីភិក្ខុបិទហើយ គឺឈ្មោះថាបិទដោយប្រពៃ ភិក្ខុដែលបិទ មិនត្រូវអាបត្តិ ឲ្យភិក្ខុលើក (ភិក្ខុនី) ទោះបីភិក្ខុលើកហើយ គឺឈ្មោះថាលើកដោយប្រពៃ ភិក្ខុដែលលើក មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

[៤៨៦] សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនីទៅដោយយានដែលទឹមគោញីមានប្រុសជាអ្នកបរខ្លះ ដែលទឹមគោឈ្មោលមានស្រីជាអ្នកបរខ្លះ ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។ បេ ។ ដូចជាស្រីអ្នកលេងទឹកក្នុងទន្លេគង្គានិងទន្លេមហី ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវទៅដោយយានទេ ភិក្ខុនីណាទៅ ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៤៨៧] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនី ១ រូបមានជម្ងឺមិនអាចនឹងដើរទៅដោយជើងបាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនីដែលមានជម្ងឺទៅដោយយានបាន ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនីទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា (ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់អនុញ្ញាតយាន)

បុរិសយុត្តំ នុ ខោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោ-ចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឥត្ថីយុត្តំ បុរិសយុត្តំ ហត្ថវដ្ដកន្តិ ។

[៤៨៨] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរិស្សា ភិក្ខុនិយា យានុគ្ឃាតេន ពាឡ្ហតរំ អផាសុកំ អហោសិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សិវិកំ បាដង្កិន្តិ ។

[៤៨៩] តេន ខោ បន សមយេន អឌ្ឍកាសី គណិកា ភិក្ខុនីសុ បព្វជិតា ហោតិ ។ សា ច(១) សាវត្ថឹ គន្តុកាមា ហោតិ ភគវតោ សន្តិកេ ឧប-សម្បជ្ជិស្សាមីតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ធុត្តា អឌ្ឍកា-សី កិរ គណិកា សាវត្ថឹ គន្តុកាមាតិ ។ តេ មគ្គេ បរិយុដ្ឋឹសុ ។ អស្សោសិ ខោ អឌ្ឍកាសី គណិកា ធុត្តា កិរ មគ្គេ បរិយុដ្ឋិតាតិ ភគវតោ សន្តិកេ ទូតំ បាហេសិ អហំ ហិ ឧបសម្បជ្ជិតុកាមា កថំ នុ ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្វន្តិ ។ អថ ខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ

១ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ ចសទ្ទោ ន បញ្ញាយតិ ។

ដែលទឹមគោញី ឬយានដែលទឹមគោឈ្មោលញី ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុនីទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតយានដែលទឹមគោញី ដែលទឹមគោឈ្មោលនឹងយានដែលអូសដោយដៃ (មានស្រី ឬប្រុស ជាអ្នកអូស) ។

[៤៨៨] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុនី ១ រូប កើតសេចក្តីមិនសប្បាយជាខ្លាំងដោយសាររទេះទន្ទ្រិម ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុនីទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតគ្រែស្នែង នឹងអង្រឹងស្នែង ។

[៤៨៩] សម័យនោះឯង មានស្រីពេស្យាឈ្មោះអឌ្ឍកាសី បានបួសក្នុងសំណាក់ពួកភិក្ខុនី ។ នាងអឌ្ឍកាសីនោះ ចង់ទៅនគរសាវត្ថី ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងបានឧបសម្បទា ក្នុងសំណាក់នៃព្រះមានព្រះភាគ ។ ពួកអ្នកលេងបានឮដំណឹងថា នាងអឌ្ឍកាសីស្រីពេស្យាចង់ទៅនគរសាវត្ថី ។ ពួកអ្នកលេងទាំងនោះ ក៏ចាំស្កាត់ត្រង់កណ្ដាលផ្លូវ ។ នាងអឌ្ឍកាសីស្រីពេស្យាបានឮដំណឹងថា ពួកអ្នកលេងចាំស្កាត់ត្រង់កណ្ដាលផ្លូវនោះ ក៏បញ្ជូនទូតទៅក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគថា ខ្ញុំម្ចាស់ចង់បានឧបសម្បទា តើខ្ញុំម្ចាស់នឹងប្រតិបត្តិយ៉ាងណា ។ ព្រោះនិទាននេះ

ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ទូតេនបិ ឧបសម្បាទេតុន្តិ ។ ភិក្ខុ-ទូតេន ឧបសម្បាទេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេ-សុំ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុទូតេន ឧបសម្បាទេតព្ពា យោ ឧបសម្បាទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ សិក្ខមានាទូ-តេន ឧបសម្បាទេន្តិ ។បេ។ សាមណេរទូតេន ឧប-សម្បាទេន្តិ ។បេ។ សាមណេរីទូតេន ឧបសម្បាទេន្តិ ។បេ។ ពាលាយ អព្យត្តាយ ទូតេន ឧបសម្បាទេន្តិ ។ ន ភិក្ខវេ ពាលាយ អព្យត្តាយ ទូតេន ឧបសម្បាទេតព្ពា យោ ឧបសម្បាទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ព្យត្តាយ ភិក្ខុនិយា បដិពលាយ ទូតេន ឧបសម្បាទេតុំ ។ តាយ ទូតាយ ភិក្ខុនិយា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ភិក្ខូនំ បាទេ វន្ទិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ ឥត្ថន្នាមា អយ្យា ឥត្ថន្នាមាយ អយ្យាយ ឧបសម្បទាបេក្ខា ឯកតោ ឧបសម្បន្នា

ដំណើរនេះ ទើបព្រះមានព្រះភាគធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យឲ្យឧបសម្បទាសូម្បីដោយទូតក៏បាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ឲ្យឧបសម្បទា (ដល់ភិក្ខុនី) ដោយភិក្ខុទូត ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា (ដល់ភិក្ខុនី) ដោយភិក្ខុទូតទេ ភិក្ខុណាឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ឲ្យឧបសម្បទា(ដល់ភិក្ខុនី)ដោយសិក្ខមានាទូត ។បេ។ ឲ្យឧបសម្បទាដោយសាមណេរទូត ។បេ។ ឲ្យឧបសម្បទាដោយសាមណេរីទូត ។បេ។ ឲ្យឧបសម្បទាដល់ឧបសម្បទាបេក្ខាដែលល្ងង់មិនឈ្លាសដោយទូត ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា ដល់ឧបសម្បទាបេក្ខា ដែលល្ងង់មិនឈ្លាសដោយទូតទេ ភិក្ខុណាឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យឲ្យឧបសម្បទាដល់ភិក្ខុនីដែលឈ្លាសប្រតិពលដោយទូតបាន ។ ភិក្ខុនីជាទូតនោះ គប្បីចូលទៅកាន់សង្ឃ ធ្វើចីវរឆៀងស្មាម្ខាង ក្រាបថ្វាយបង្គំបាទានៃភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយអង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលីរួចហើយ ពោលយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ របស់ភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ បានឧបសម្បទាដោយ

ភិក្ខុនីសង្ឃេ វិសុទ្ធា សា កេនចិទេវ អន្តរាយេន នាគច្ឆតិ ឥត្ថន្នាមា អយ្យា សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចតិ ឧល្លុម្បតុ តំ អយ្យា សង្ឃោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ ។ ឥត្ថន្នាមា អយ្យា ឥត្ថន្នាមាយ អយ្យាយ ឧបសម្បទាបេក្ខា ឯកតោ ឧបសម្បន្នា ភិក្ខុនីសង្ឃេ វិសុទ្ធា សា កេនចិទេវ អន្តរាយេន នាគច្ឆតិ ទុតិយម្បិ អយ្យា ឥត្ថន្នាមា សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចតិ ឧល្លុម្បតុ តំ អយ្យា សង្ឃោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ ។ ឥត្ថន្នាមា អយ្យា ឥត្ថន្នាមាយ អយ្យាយ ឧបសម្បទាបេក្ខា ឯកតោ ឧបសម្បន្នា ភិក្ខុនីសង្ឃេ វិសុទ្ធា សា កេនចិទេវ អន្តរាយេន នាគច្ឆតិ តតិយម្បិ អយ្យា ឥត្ថន្នាមា សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចតិ ឧល្លុម្បតុ តំ អយ្យា សង្ឃោ អនុកម្បំ ឧបាទាយាតិ ។

ចំណែកម្ខាង បរិសុទ្ធក្នុងភិក្ខុនីសង្ឃហើយ ឧបសម្បទាបេក្ខានោះ មកកុំបាន ព្រោះមានអន្តរាយណាមួយ បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ឥឡូវ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ សូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ (ម្តងទៀត) បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ សូមព្រះសង្ឃអាស្រ័យសេចក្តីអនុគ្រោះស្រោចស្រង់ឧបសម្បទាបេក្ខានោះ ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ របស់នាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះ បានឧបសម្បទាដោយចំណែកម្ខាង បរិសុទ្ធក្នុងភិក្ខុនីសង្ឃហើយ ឥឡូវ ឧបសម្បទាបេក្ខានោះ មកកុំបាន ព្រោះមានអន្តរាយណាមួយ បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ សូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ (ម្តងទៀត) បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ សូមព្រះសង្ឃអាស្រ័យសេចក្តីអនុគ្រោះស្រោចស្រង់នូវឧបសម្បទាបេក្ខានោះ អស់វារៈពីរដងផង ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ របស់នាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះ បានឧបសម្បទាដោយចំណែកម្ខាង បរិសុទ្ធក្នុងភិក្ខុនីសង្ឃហើយ ឥឡូវ ឧបសម្បទាបេក្ខានោះ មកកុំបាន ព្រោះមានអន្តរាយណាមួយ បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ សូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ (ម្តងទៀត) បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ សូមព្រះសង្ឃអាស្រ័យសេចក្តីអនុគ្រោះស្រោចស្រង់ ឧបសម្បទាបេក្ខានោះអស់វារៈបីដងផង ។

(៤២០) ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមា ឥត្ថន្នាមាយ ឧបសម្បទាបេក្ខា ឯកតោ ឧបសម្បន្នា ភិក្ខុនីសង្ឃេ វិសុទ្ធា សា កេនចិទេវ អន្តរាយេន នាគច្ឆតិ ឥត្ថន្នាមា សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចតិ ឥត្ថន្នាមាយ បវត្តិនិយា ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ឧបសម្បាទេយ្យ ឥត្ថន្នាមាយ បវត្តិនិយា ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមា ឥត្ថន្នាមាយ ឧបសម្បទាបេក្ខា ឯកតោ ឧបសម្បន្នា ភិក្ខុនីសង្ឃេ វិសុទ្ធា សា កេនចិទេវ អន្តរាយេន នាគច្ឆតិ ឥត្ថន្នាមា សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចតិ ឥត្ថន្នាមាយ បវត្តិនិយា សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ឧបសម្បាទេតិ ឥត្ថន្នាមាយ បវត្តិនិយា ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមាយ ឧបសម្បទា ឥត្ថន្នាមាយ បវត្តិនិយា សោ តុណ្ហស្ស

(៤២០) ភិក្ខុដែលឆ្លាសប្រតិពល គប្បីប្រកាសសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ស្ត្រីឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ របស់ភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ បានឧបសម្បទាដោយចំណែកម្ខាង បរិសុទ្ធក្នុងសំណាក់ភិក្ខុនីសង្ឃហើយ ឥឡូវឧបសម្បទាបេក្ខានោះមកពុំបាន ព្រោះមានអន្តរាយណាមួយ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មានភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ ជាបវត្តិនី សូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ (ម្តងទៀត) ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីញ៉ាំងឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មានភិក្ខុនីឈ្មោះនេះជាបវត្តិនីឲ្យបានឧបសម្បទា ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ របស់ភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ បានឧបសម្បទាដោយចំណែកម្ខាង បរិសុទ្ធក្នុងសំណាក់ភិក្ខុនីសង្ឃហើយ ឥឡូវឧបសម្បទាបេក្ខានោះ មកពុំបាន ព្រោះមានអន្តរាយណាមួយ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មានភិក្ខុនីឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី សូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ (ម្តងទៀត) ឥឡូវនេះសង្ឃញ៉ាំងឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មានភិក្ខុនីឈ្មោះនេះជាបវត្តិនីឲ្យបានឧបសម្បទា ។ ឧបសម្បទានៃឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មានភិក្ខុនីឈ្មោះនេះជាបវត្តិនីសមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីស្ងៀម

យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ ។ បេ ។ តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមា ឥត្ថន្នាមាយ ឧបសម្បទាបេក្ខា ឯកតោ ឧបសម្បន្នា ភិក្ខុនិសង្ឃេ វិសុទ្ធា សា កេនចិទេវ អន្តរាយេន នាគច្ឆតិ ឥត្ថន្នាមា សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចតិ ឥត្ថន្នាមាយ បវត្តិនិយា ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ឧបសម្បាទេតិ ឥត្ថន្នាមាយ បវត្តិនិយា ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមាយ ឧបសម្បទា ឥត្ថន្នាមាយ បវត្តិនិយា សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ ឧបសម្បន្នា សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមា ឥត្ថន្នាមាយ បវត្តិនិយា ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។ តាវទេវ ឆាយា មេតព្វា ឧតុប្បមាណំ អាចិក្ខិតព្វំ ទិវសភាគោ អាចិក្ខិតព្វោ

មិនសមគួរ ដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីនិយាយឡើង ។ ខ្ញុំប្រកាសសេចក្តីនេះអស់វារៈពីរដងផង ។ បេ ។ ខ្ញុំប្រកាសសេចក្តីនេះអស់វារៈបីដងផងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ របស់ភិក្ខុនីឈ្មោះនេះបានឧបសម្បទាដោយចំណែកម្ខាង បរិសុទ្ធក្នុងសំណាក់នៃភិក្ខុនីសង្ឃហើយ នាងឧបសម្បទាបេក្ខានោះមកពុំបាន ព្រោះមានអន្តរាយណាមួយ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មានភិក្ខុនីឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី សូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ (ម្តងទៀត) ។ សូមព្រះសង្ឃញ៉ាំងឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះមានភិក្ខុនីឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី ឲ្យបានឧបសម្បទា ។ ឧបសម្បទានៃឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មានភិក្ខុនីឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី សមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីស្ងៀម មិនសមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីនិយាយឡើង ។ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មានភិក្ខុនីឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី សង្ឃបានឲ្យឧបសម្បទាហើយ ។ ឧបសម្បទាកម្មនេះសមគួរដល់សង្ឃហើយ ព្រោះហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។ ភិក្ខុត្រូវវាស់ស្រមោល ត្រូវប្រាប់ប្រមាណរដូវ ត្រូវប្រាប់ចំណែកថ្ងៃ

សង្គីតិ អាចិក្ខិតព្វា ភិក្ខុនិយោ វត្តព្វា ឥមស្សា តយោ ច និស្សយេ អដ្ឋ ច អករណីយានិ អាចិក្ខេយ្យាថាតិ ។

[២៦១] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ អារញ្ញេ វិហរន្តិ ។ ធុត្តា ទូសេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា អរញ្ញេ វត្ថព្វំ យោ វសេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[២៦២] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរេន ឧបាសកេន ភិក្ខុនីសង្ឃស្ស ឧទ្ទោសិតោ ទិន្នោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧទ្ទោសិតន្តិ ។ ឧទ្ទោសិតោ ន សម្មតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧបស្សយន្តិ ។ ឧបស្សយោ ន សម្មតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ នវកម្មន្តិ ។ នវកម្មំ ន សម្មតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បុគ្គលិកម្បិ កាតុន្តិ ។

ប្រាប់សង្គីតិ ទីនេះត្រូវប្រាប់ពួកភិក្ខុនីថា នាងទាំងឡាយត្រូវប្រាប់និស្ស័យ ៣ យ៉ាងផង អករណីយកិច្ច ៨ យ៉ាងផង ដល់ភិក្ខុនីថ្មីនោះ ។

(២៦១) សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយទៅនៅក្នុងព្រៃ ។ ពួកអ្នកលេងតែងប្រទូស្ត ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវនៅក្នុងព្រៃទេ ភិក្ខុនីណានៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(២៦២) សម័យនោះឯង ឧបាសកម្នាក់ ប្រគេនឃ្លាំង(សម្រាប់ដាក់របស់) ដល់ភិក្ខុនីសង្ឃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឃ្លាំង ។ ឃ្លាំងមិនគ្រប់គ្រាន់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតផ្ទះ ។ ផ្ទះក៏នៅតែមិនគ្រប់គ្រាន់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវនវកម្ម (ការធ្វើថ្មី) ។ នវកម្មក៏នៅតែមិនគ្រប់គ្រាន់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើនវកម្មនោះឲ្យជារបស់បុគ្គលវិញ ។

[២៦៣] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរា ឥត្ថី សន្និសិន្នគព្ភា ភិក្ខុនីសុ បព្វជិតា ហោតិ ។ តស្សា បព្វជិតាយ គព្ភោ វុដ្ឋាសិ ។ អថខោ តស្សា ភិក្ខុនិយា ឯតទហោសិ កថំ នុ ខោ មយា ឥមស្មិំ ទារកេ បដិបជ្ជិតព្វន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បោសេតុំ យាវ សោ ទារកោ វិញ្ញុតំ បាបុណាតីតិ ។ អថខោ តស្សា ភិក្ខុនិយា ឯតទហោសិ មយា ច ន លព្ភា ឯកិកាយ វត្ថុំ អញ្ញាយ ច ភិក្ខុនិយា ន លព្ភា ទារកេន សហ វត្ថុំ កថំ នុ ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្វន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឯកំ ភិក្ខុនឹ សម្មន្និត្វា តស្សា ភិក្ខុនិយា ទុតិយំ ទាតុំ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ សម្មន្និតព្វា ។ បឋមំ ភិក្ខុនី យាចិតព្វា យាចិត្វា ព្យត្តាយ ភិក្ខុនិយា បដិពលាយ សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ អយ្យេ សង្ឃោ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុនឹ សម្មន្នេយ្យ ឥត្ថន្នាមាយ ភិក្ខុនិយា ទុតិយំ ។

[២៦៣] សម័យនោះឯង នាងស្ត្រី ១ នាក់ មានគភ៌ទៅខ្ទី ចូលមកបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុនី ។ លុះស្ត្រីនោះបួសហើយ គភ៌ក៏ប្រសូតមក ។ ភិក្ខុនីនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា អាត្មាអញនឹងធ្វើក្មេងទារកនេះ ដោយប្រការដូចម្តេច ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យចិញ្ចឹមដរាបតែទារកនោះបានដឹងក្តី ។ ទើបភិក្ខុនីនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា អាត្មាអញម្នាក់ឯងនៅជាមួយនឹងក្មេងប្រុសមិនបាន ចំណែកភិក្ខុនីឯទៀត ក៏នៅជាមួយនឹងក្មេងប្រុសមិនបាន តើអាត្មាអញត្រូវធ្វើដូចម្តេច ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសន្មតភិក្ខុនី ១ រូប ឲ្យបានជាគំរប់ពីរនឹងភិក្ខុនីនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវសន្មតយ៉ាងនេះ ។ ត្រូវសូមភិក្ខុនីជាមុន លុះសូមរួចហើយ គប្បីឲ្យភិក្ខុនីដែលឈ្លាសប្រតិពល ប្រកាសសង្ឃថា បពិត្រព្រះនាងជាម្ចាស់ សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើកម្មមានកាលគួរ ដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីសន្មតភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ ឲ្យបានជាគំរប់ពីរនឹងភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ ។

ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ អយ្យេ សង្ឃោ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុនឹ សម្មន្នតិ ឥត្ថន្នាមាយ ភិក្ខុនិយា ទុតិយំ ។ យស្សា អយ្យាយ ខមតិ ឥត្ថន្នាមាយ ភិក្ខុនិយា សម្មុតិ ឥត្ថន្នាមាយ ភិក្ខុនិយា ទុតិយាយ សា តុណ្ហស្ស យស្សា នក្ខមតិ សា ភាសេយ្យ ។ សម្មតា សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមា ភិក្ខុនី ឥត្ថន្នាមាយ ភិក្ខុនិយា ទុតិយា ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។ អថ ខោ តស្សា ទុតិយិកាយ ភិក្ខុនិយា ឯតទហោសិ កថំ នុ ខោ មយា ឥមស្មឹ ទារកេ បដិបជ្ជិតព្វន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឋបេត្វា សាគារំ យថា អញ្ញេ[១] បុរិសេ បដិបជ្ជន្តិ[២] ឯវំ តស្មឹ ទារកេ បដិបជ្ជិតុន្តិ ។

(៤៦៤) តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរា ភិក្ខុនី គរុធម្មំ អជ្ឈាបន្នា ហោតិ មានត្តចារិនី ។ អថ ខោ តស្សា ភិក្ខុនិយា ឯតទហោសិ មយា ច ន លព្ភា ឯកិកាយ វត្ថុំ អញ្ញាយ ច ភិក្ខុនិយា ន លព្ភា សហ មយា វត្ថុំ

១ អញ្ញេសុ ។ ២ ឱ. ម. បដិបជ្ជន្តិ ។

នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះនាងជាម្ចាស់ សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃសន្មតភិក្ខុនីឈ្មោះនេះឲ្យធ្វើជាគំរប់ពីរនៃភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ ។ ការសន្មតភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ ឲ្យជាគំរប់ពីរនៃភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ សមគួរដល់នាងជាម្ចាស់អង្គណា នាងជាម្ចាស់អង្គនោះ គប្បីស្ងៀម មិនសមគួរដល់នាងជាម្ចាស់អង្គណា នាងជាម្ចាស់អង្គនោះគប្បីនិយាយឡើង ។ ភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ សង្ឃបានសន្មតឲ្យជាគំរប់ពីរនៃភិក្ខុនីឈ្មោះនេះហើយ ។ ការសន្មតនេះ សមគួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវដំណើរនេះដោយការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនីជាគំរប់ពីររបស់ភិក្ខុនីនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា អាត្មាអញត្រូវប្រតិបត្តិក្នុងទារកនោះដូចម្តេច ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យប្រតិបត្តិក្នុងទារកនោះដូចជាប្រតិបត្តិក្នុងពួកបុរសដទៃដែរ វៀរលែងតែការដេកក្នុងផ្ទះជាមួយគ្នាចេញ ។

(៤៦៤) សម័យនោះឯង មានភិក្ខុនី ១ រូប ត្រូវគរុកាបត្តិហើយ នៅប្រព្រឹត្តមានត្ត ។ ភិក្ខុនីនោះក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា អាត្មាអញម្នាក់ឯងនៅមិនបាន ទាំងភិក្ខុនីឯទៀត ក៏នៅជាមួយអាត្មាអញមិនបាន

កថំ នុ ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្វន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឯកំ ភិក្ខុនឹ សម្មន្និតុំ តស្សា ភិក្ខុនិយា ទុតិយំ ទាតុំ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ សម្មន្និតព្វា ។ បឋមំ ភិក្ខុនី យាចិតព្វា យាចិត្វា ព្យត្តាយ ភិក្ខុនិយា បដិពលាយ សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ អយ្យេ សង្ឃោ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុនឹ សម្មន្នេយ្យ ឥត្ថន្នាមាយ ភិក្ខុនិយា ទុតិយំ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ អយ្យេ សង្ឃោ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុនឹ សម្មន្នតិ ឥត្ថន្នាមាយ ភិក្ខុនិយា ទុតិយំ ។ យស្សា អយ្យាយ ខមតិ ឥត្ថន្នាមាយ ភិក្ខុនិយា សម្មតិ ឥត្ថន្នាមាយ ភិក្ខុនិយា ទុតិយាយ សា តុណ្ហស្ស យស្សា នក្ខមតិ សា ភាសេយ្យ ។ សម្មតា សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមា ភិក្ខុនី ឥត្ថន្នាមាយ ភិក្ខុនិយា ទុតិយា ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

[២៦៨] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរា ភិក្ខុនី សិក្ខំ អបច្ចក្ខាយ(១) វិព្ភមិ ។ សា បុន បច្ចាគន្ត្វា

១ ម. ម. បច្ចក្ខាយ ។

គាត្មាអញគួរប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសន្មតភិក្ខុនី ១ រូបឲ្យជាគំរប់ពីរនៃភិក្ខុនីនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គប្បីសន្មតយ៉ាងនេះ ។ ត្រូវសូមភិក្ខុនីជាមុនសិន លុះសូមរួចហើយ ភិក្ខុនីដែលឈ្លាសប្រតិពល គប្បីផ្សាយឲ្យសង្ឃថា បពិត្រនាងជាម្ចាស់ សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើកម្មមានកាលគួរ ដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីសន្មតភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ ឲ្យជាគំរប់ពីរនៃភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រនាងជាម្ចាស់ សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ឥឡូវនេះ សង្ឃសន្មតភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ ឲ្យជាគំរប់ពីរនៃភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ ។ ការសន្មតភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ ឲ្យជាគំរប់ពីរនៃភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ គួរដល់នាងជាម្ចាស់អង្គណា នាងជាម្ចាស់អង្គនោះគប្បីស្ងៀម មិនគួរដល់នាងជាម្ចាស់អង្គណា នាងជាម្ចាស់អង្គនោះគប្បីនិយាយឡើង ។ ភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ សង្ឃបានសន្មតឲ្យជាគំរប់ពីរនៃភិក្ខុនីឈ្មោះនេះហើយ ។ ការសន្មតនេះ គួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំដំណើរនេះទុកដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

[២៦៨] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុនី ១ រូប មិនបានពោលលាសិក្ខា ហើយស្រាប់តែសឹកចេញទៅ ។ នាងនោះ ក៏ត្រឡប់មក

ភិក្ខុនិយោ ឧបសម្បទំ យាចិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា សិក្ខាបច្ចក្ខានំ យទេវ សា វិព្ភន្តា តទេវ សា អភិក្ខុនីតិ ។

(៦៦៦) តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរា ភិក្ខុនី សកាសាវា តិត្ថាយតនំ សង្កមិ ។ សា បុន បច្ចាគន្ត្វា ភិក្ខុនិយោ ឧបសម្បទំ យាចិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ យា សា ភិក្ខវេ ភិក្ខុនី សកាសាវា តិត្ថាយតនំ សង្កន្តា សា អាគតា ន ឧបសម្បាទេតព្វាតិ ។

(៦៦៧) តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ បុរិសេហិ អភិវាទនំ កេសច្ឆេទនំ នខច្ឆេទនំ វណប្បដិកម្មំ កុក្កុច្ចាយន្តា ន សាទិយន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សាទិយិតុន្តិ ។

សូមឧបសម្បទានឹងភិក្ខុនីទាំងឡាយវិញ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ(បើ)ភិក្ខុនីមិនបានលាសិក្ខាទេ ភិក្ខុនីនោះសឹកចេញទៅ ព្រោះហេតុណា នាងនោះមិនហៅថា ភិក្ខុនី ព្រោះតែហេតុនោះឯង ។

(៦៦៦) សម័យនោះឯង មានភិក្ខុនី ១ រូបចូលទៅកាន់លទ្ធិតិរ្ថិយ ទាំងសំពត់កាសាវៈ នាងនោះក៏ត្រឡប់មកសូមឧបសម្បទានឹងភិក្ខុនីទាំងឡាយវិញ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីណាចូលទៅកាន់តិរ្ថិយទាំងសំពត់កាសាវៈ ហើយនាងនោះត្រឡប់មកវិញ សង្ឃមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទាទេ ។

(៦៦៧) សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយមានសេចក្តីរង្កៀសមិនត្រេកអរចំពោះកិរិយាថ្វាយបង្គំ ការកោរសក់ ការកាត់ក្រចក ចំពោះការរក្សាដំបៅមួយអន្លើដោយបុរសទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនីត្រេកអរបាន ។

[៦៦៨] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ បល្លង្កេន និសីទន្តិ បណ្ហិសម្ផស្សំ សាទិយន្តិ(១) ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា បល្លង្កេន និសីទិតព្វំ យោ និសីទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[៦៦៩] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរា ភិក្ខុនី គិលានា ហោតិ ។ តស្សា វិនា បល្លង្កា(២) ន ផាសុ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា អឌ្ឍបល្លង្កន្តិ ។

[៦៧០] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ វច្ចកុដិយា វច្ចំ ករោន្តិ ។ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខុនិយោ តត្ថេវ គព្ភំ បាតេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា វច្ចកុដិយា វច្ចំ កាតព្វំ យា ករេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ហេដ្ឋាវិវដេ ឧបរិបដិច្ឆន្នេ វច្ចំ កាតុន្តិ ។

[៦៧១] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ ចុណ្ណេន នហាយន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ

១ ម. សាទិយន្តា ។ ២ ម. បល្លង្កេន ។

[៦៦៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយអង្គុយពែនភ្នែនហើយ ក៏ត្រេកអរនឹងសម្ផស្សកែងជើង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវអង្គុយពែនភ្នែនឡើយ ភិក្ខុនីណាអង្គុយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៦៦៩] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុនី ១ រូបឈឺ ។ ភិក្ខុនីនោះ បើវៀរពែនភ្នែនមិនបានសេចក្តីសប្បាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនីអង្គុយពែនជើងម្ខាងបាន ។

[៦៧០] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយ បន្ទោបង់វច្ចៈក្នុងបង្គន់ ។ ឯពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនីក៏ទំលាក់គភ៌ (កូន) ក្នុងបង្គន់នោះឯង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវបន្ទោបង់វច្ចៈក្នុងបង្គន់ ភិក្ខុនីណាបន្ទោបង់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនីបន្ទោបង់វច្ចៈនៅក្នុងទីវាងក្រោម ដែលមិនមានបិទបាំង មានបិទបាំងតែខាងលើវិញ ។

[៦៧១] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ងូតទឹកដោយគ្រឿងលំអិត ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា

។ បេ ។ សេយ្យថាបិ គិហិកាមភោគិនិយោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា ចុណ្ណេន នហាយិតព្វំ យា នហាយេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ កុក្កុសំ មត្តិកន្តិ ។

[៤៧៦] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ ភសិតកាយ(១) មត្តិកាយ នហាយន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ ។ បេ ។ សេយ្យថាបិ គិហិកាមភោគិនិយោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា ភសិតកាយ មត្តិកាយ នហាយិតព្វំ យា នហាយេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បកតិមត្តិកន្តិ ។

[៤៧៧] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ ជន្តាឃរេ នហាយន្តិយោ កោលាហលំ អកំសុ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា ជន្តាឃរេ នហាយិតព្វំ យា នហាយេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

១ ម. ម. ភសិតិកាយ ។

។ បេ ។ ដូចជាស្រីគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវងូតទឹកដោយគ្រឿងលំអិតទេ ភិក្ខុនីណាងូត ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវកុណ្ឌកនិងដីស្អិត ។

[៤៧៦] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ងូតទឹកដោយដីស្អិតដែលគេអប់ ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។ បេ ។ ដូចជាស្រីគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវងូតទឹកដោយដីស្អិតដែលគេអប់ទេ ភិក្ខុនីណាងូត ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវដីស្អិតប្រក្រតី ។

[៤៧៧] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ងូតទឹកក្នុងរោងសម្រាប់ស្លកាយ ហើយធ្វើនូវកោលាហល ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវងូតទឹកក្នុងរោងសម្រាប់ស្លកាយទេ ភិក្ខុនីណាងូត ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

ភិក្ខុនីខន្ធកេ ភិក្ខុនីនំ នហាយនំ

[២៧៤] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ បដិសោតេ នហាយន្តិ ឆាកសម្ផស្សំ សាទិយន្តិ(១) ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា បដិសោតេ នហាយិតព្វំ យា នហាយេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[២៧៥] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ អតិត្ថេ នហាយន្តិ ។ ធុត្តា ទូសេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា អតិត្ថេ នហាយិតព្វំ យា នហាយេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[២៧៦] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនិយោ បុរិសតិត្ថេ នហាយន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ ។ បេ ។ សេយ្យថាបិ គិហិកាមភោគិនិយោតិ ។ បេ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បេ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា បុរិសតិត្ថេ នហាយិតព្វំ យា នហាយេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ មហិលាតិត្ថេ នហាយិតុន្តិ ។

តតិយភាណវារំ ។

ភិក្ខុនីខន្ធកំ និដ្ឋិតំ ទសមំ ។

ឥមម្ហិ ខន្ធកេ វត្ថុ ឯកសតំ ឆ ។

ភិក្ខុនីខន្ធកៈ ការងូតទឹករបស់ពួកភិក្ខុនី

[២៧៤] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយងូតទឹក(បែរមុខទៅ) ក្នុងទីច្រាសខ្សែទឹក ហើយត្រេកអរនឹងសម្ផស្សខ្សែទឹក ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវងូតទឹក (បែរមុខទៅ) ក្នុងទីច្រាសខ្សែទឹក ភិក្ខុនីណាងូត ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៧៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ងូតទឹកក្នុងទីដែលមិនមែនជាកំពង់ ។ ពួកអ្នកលេងទៅប្រទូស្ដ (ធ្វើសម្លុត) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវងូតទឹកក្នុងទីមិនមែនជាកំពង់ ភិក្ខុនីណាងូត ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៧៦] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ងូតទឹកក្នុងកំពង់ទឹកសម្រាប់បុរស ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។ បេ ។ ដូចជាស្រីគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវងូតទឹក ក្នុងកំពង់សម្រាប់បុរសទេ ភិក្ខុនីណាងូត ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនីងូតទឹកក្នុងកំពង់សម្រាប់ស្រីប្រើប្រាស់ និងភិក្ខុនីផងគ្នា ។

ភាណវារៈ ទី ៣ ។

ចប់ ភិក្ខុនីខន្ធកៈ ទី ១០ ។

តស្សុទ្ទានំ

(៦៧៧) បព្វជ្ជំ គោតមី យាចិ
នានុញ្ញាសិ តថាគតោ
កបិលវត្ថុ វេសាលឹ
អគមាសិ វិនាយកោ ។
រជោកិណ្ណា(១) កោដ្ឋកេសុ
អានន្ទស្ស បវេទយិ ។
ភព្វាតិ នយតោ យាចិ
មាតាតិ បោសិកាតិ ច ។
វស្សសតំ តថាហុ ច
អភិក្ខុ បច្ចាសីសនា
បវារណា គរុធម្មា

១ ឱ. ម. រជោកិណ្ណេ ។

ឧទ្ទានគឺបញ្ជីរឿងនៃភិក្ខុនីខន្ធកៈនោះគឺ

(៦៧៧) រឿងព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមីសូមបព្វជ្ជា ព្រះតថា–គត ជាវិនាយកមិនទ្រង់អនុញ្ញាត ហើយស្តេចចេញចាកក្រុងកបិលពស្តុទៅកាន់ក្រុងវេសាលី ១ ។ រឿងព្រះនាងមហាប-ជាបតីគោតមី មានព្រះអង្គប្រឡាក់ដោយធូលី ទ្រង់ព្រះសណ្ឋិតនៅត្រង់ខ្លោងទ្វារហើយទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះអានន្ទ ១ ។ រឿងព្រះអានន្ទទូលសូមបព្វជ្ជា ឲ្យព្រះនាងគោតមី តាមន័យដែលព្រះអង្គថា ស្ត្រីទំនងបានសម្រេចមគ្គផលដែរ ដោយពោលអាងថា ព្រះនាងគោតមី ជាព្រះមាតុច្ឆាផង ជាអ្នកចិញ្ចឹមព្រះអង្គផង ។ រឿងព្រះសាស្តាទ្រង់សម្តែងគរុធម៌ ៨ ប្រការ គឺភិក្ខុនីសូម្បីមានវស្សា ១០០ ហើយ ក៏ត្រូវគោរពភិក្ខុ ដែលទើបបានឧបសម្បទាក្នុងថ្ងៃនោះ ១ ភិក្ខុនីមិនត្រូវនៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសគ្មានភិក្ខុ ១ ភិក្ខុនីត្រូវស្វែងរកនូវធម៌ពីរប្រការ គឺពីសំណាក់ភិក្ខុសង្ឃ ១ ភិក្ខុនីត្រូវបវារណា ក្នុងឧភតោសង្ឃ ១ ភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិហើយ ត្រូវប្រព្រឹត្តបក្ខមានត្ត ក្នុងឧភតោសង្ឃ ១

ទ្វេ វស្សា អនក្កោសនា
ទិវា ច អដ្ឋ ធម្មា(១)
យាវជីវានុវត្តនា ។
គរុធម្មា បដិគ្គហោ
សា វស្សា ឧបសម្បទា ។
វស្សសហស្សំ បញ្ចេវ
កុម្ភថេនកា សេតដ្ឋិ
មញ្ជេដ្ឋិកា ឧបមាហិ
ហានិំ សទ្ធម្មហិំសនា
អាឡី ពន្ធេយ្យុបមាហិ(២)
បុន សទ្ធម្មសណ្ឋិតិ
ឧបសម្បាទេតុំ អយ្យា

១ ម. [illegible] ។ ម. [illegible] ។ ២ ម. ម. អាឡី [illegible] ។

ភិក្ខុនីត្រូវស្វែងរកឧបសម្បទា ឲ្យមានសិក្ខមានា ដែលបានសិក្សាធម៌ ៦ ប្រការ អស់ពីរវស្សាគ្រប់ សំណាក់ទាំងពីរសង្ឃ ១ ភិក្ខុនីមិនត្រូវជេរប្រទេចភិក្ខុ ១ ភិក្ខុនីមិនត្រូវឲ្យទោសដល់ភិក្ខុ ១ ភិក្ខុនីត្រូវប្រព្រឹត្តតាមគរុធម៌ ៨ ប្រការដោយអស់ជីវិត ១ ។ រឿងព្រះអានន្ទរៀនគរុធម៌ ៨ ប្រការ ហើយក្រាបទូលព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមីថា បើព្រះនាងទទួលប្រព្រឹត្តគរុធម៌ ៨ ប្រការ បាននឹងបានឧបសម្បទា ១ ។ រឿងព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា បើមិនមានស្រីបួសទេ ព្រះសទ្ធម្មនឹងឋិតនៅអស់មួយពាន់ឆ្នាំ កាលបើមានស្រីបួស ព្រះសទ្ធម្មនឹងឋិតនៅបានត្រឹមតែប្រាំរយឆ្នាំ ប្រៀបដូចចោរលួចប្លន់ ឬប្រៀបដូចរោគដែលស៊ីស្រូវ ឈ្មោះសេតក ដូចជារោគដែលស៊ីអំពៅ ឯមាតុគ្រាមតែងបៀតបៀនព្រះសទ្ធម្ម យ៉ាងនោះដែរ មួយវិញទៀត បុរសទប់ទឹកឲ្យជាប់នៅយ៉ាងណា គរុធម៌ ៨ ប្រការ ដែលព្រះអង្គបញ្ញត្តទុកមក ក៏ញុំាងព្រះសទ្ធម្មឲ្យឋិតនៅ យ៉ាងនោះដែរ ១ រឿងព្រះមានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតឧបសម្បទាដល់ភិក្ខុនី ១ រឿងពួកភិក្ខុនីនិយាយនឹងព្រះនាងបជាបតីគោតមីថា ព្រះនាងជាម្ចាស់ មិនទាន់បានឧបសម្បទានៅឡើយ ១

យថាវុឌ្ឍំ ភិក្ខុនោ
ន ឧទ្ទិស្សន្តិ ធម្មេ
សាធារណា សាធារណំ
ទិវាជំ បាតិមោក្ខញ្ច
កោន នុ ខោ ឧបស្សយំ
ន ជានន្តិ ច អាចិក្ខុំ
ន ការេន្តិ ច ភិក្ខុហិ
បដិគ្គហេតុំ ភិក្ខុហិ
ភិក្ខុនីហិ បដិគ្គហោ
អាចិក្ខុំ កាម្មំ ភិក្ខុហិ
ឧជ្ឈាយន្តិ ភិក្ខុហិ ក
អាចិក្ខិតុំ កណ្ណបញ្ញ

រឿងព្រះនាងបជាបតីគោតមី ទូលសូមឲ្យទ្រង់អនុញ្ញាតការគោរពដល់ភិក្ខុ ភិក្ខុនី តាមលំដាប់ចាស់ខ្ចី ហើយព្រះអង្គទ្រង់ឃាត់ថាមិនគួរតថាគតអនុញ្ញាតទេ ១ រឿងព្រះនាងបជាបតីគោតមីទូលសួរពីសាធារណៈនិងអសាធារណសិក្ខាបទ ១ រឿងទ្រង់ប្រទានឧវាទ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតបាតិមោក្ខ ១ រឿងពួកភិក្ខុសង្ស័យថា តើនរណា សម្តែងបាតិមោក្ខ ១ រឿងភិក្ខុចូលទៅកាន់សំណាក់ភិក្ខុនី ១ រឿងពួកភិក្ខុនីមិនចេះបាតិមោក្ខ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុប្រាប់បាតិ-មោក្ខស្រេច ១ រឿងភិក្ខុនីមិនសំដែងអាបត្តិ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យពួកភិក្ខុទទួលអាបត្តិរបស់ពួកភិក្ខុនី ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យពួកភិក្ខុប្រាប់ដល់ការសំដែងអាបត្តិដល់ពួកភិក្ខុនី ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនីផងគ្នាទទួលអាបត្តិ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យពួកភិក្ខុប្រាប់ការទទួលអាបត្តិ ដល់ពួកភិក្ខុនី ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាត ឲ្យពួកភិក្ខុធ្វើកម្មដល់ពួកភិក្ខុនី ១ រឿងមនុស្សតិះដៀលពោលទោសថា ភិក្ខុនីទាំងនេះជាប្រពន្ធរបស់ភិក្ខុ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យពួកភិក្ខុប្រាប់ការធ្វើកម្មដល់ពួកភិក្ខុនី ១ រឿងភិក្ខុនីឈ្លោះគ្នាកណ្តាលសង្ឃ ១ រឿង

ភិក្ខុនីវិភង្គេ ខុទ្ទកបាឋ

កោបេត្វា ឧប្បលាយ ច

សាកិយា កទ្ទមោទកេ[១]

អវន្ទិ កាយ ឩរុ ច

អង្គជាតំ ច ឱភាសិ

សម្បយោជេន្តិ ភិក្ខុកា

អវន្ទិយោ ទណ្ឌកម្មំ

ភិក្ខុនិយោ អកា មុខ

អាវរណញ្ច ឱវាទំ

ន ទោ កាយព្ធិ[២] បត្តម្ហិ

ពាលាវត្តំ វិនិច្ឆយោ

ទិភន៎ សម្បាតេ ចញ្ហិ

ធុវំ ភិក្ខុ ន គណ្ហន្តិ

១ ឱ. ម. កទ្ទមោទ ។ ២ ឱ. ម. កាយព្ធិ ទុ តោ ។

ភិក្ខុនីវិភង្គៈ ខុទ្ទកបាឋ

ព្រមទាំងអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុលើកកម្មរបស់ភិក្ខុនី ប្រគល់ឲ្យភិក្ខុនីផង គ្នា ១ រឿងភិក្ខុនីជាកូនសិស្សនាងឧប្បលវណ្ណា ១ រឿង ព្រមទាំងនាំទៅក្នុងក្រុងសាកិ្យ ១ រឿងពួកភិក្ខុ សាចពួកភិក្ខុនី ដោយភក់និងទឹក ១ រឿងអវន្ទិយភិក្ខុមិនគួរឲ្យពួកភិក្ខុនីថ្វាយ បង្គំ ១ រឿងពួកភិក្ខុ បើកកាយ បើកភ្លៅ បង្ហាញអង្គ- ជាត ចំអកចំអន់ពួកភិក្ខុនី ផ្សំផ្គុំភិក្ខុជាមួយនឹងពួកភិក្ខុនី ១ រឿងព្រមអនុញ្ញាត ឲ្យធ្វើទណ្ឌកម្ម មិនឲ្យភិក្ខុនីសំពះពួក ភិក្ខុ ១ រឿងភិក្ខុនីសាចទឹកនឹងភក់លើពួកភិក្ខុ ១ រឿងព្រម អនុញ្ញាតឲ្យធ្វើអាវរណកម្ម ១ រឿងព្រមអនុញ្ញាតឲ្យបញ្ជូនឱ វាទ ១ រឿងពួកភិក្ខុនីគភ៌ កាលធ្វើមេថុនជាមួយនឹងភិក្ខុនី ដែលឃាត់ទុកចេញហើយគួរប្រើមិនគួរ ១ រឿងទាយកឃាត់ទុក ហើយ ទៀតសាបញ្ញើទៅតាមតាក ១ រឿងភិក្ខុលូនឃាត់ ទុក ១ រឿងពួកភិក្ខុឃាត់ទុកចេញដោយឥតរឿង ១ រឿងពួកភិក្ខុ ឃាត់ទុកហើយមិនឲ្យវិនិច្ឆ័យ ១ រឿងភិក្ខុនីសង្ឃទៅទទួល យកទុក ១ រឿងព្រមអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនី ៤-៥ រូបទៅ ទទួលយកទុក ១ រឿងព្រមអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនី ៤-៣ រូប ទៅទទួលយកទុក ១ រឿងពួកភិក្ខុមិនទទួលឲ្យទុក ១

ចាលោ ពិលាឧតាម៉ត់
អញ្ញំ ពាកេចេន្តិ ច
បុច ឃដ្ឋាគច្ឆន្តិ ច(១)
ង៉យ់ វិលិវចម្មញ
ឧុស្សា ច វេណិ វដ្ដិ ច
ចោឡវេណិ ច វដ្ដិ ច
សុត្តវេណិ ច វដ្ដិកា
អដ្ឋិល្លំ គោឃាដុគោច
ភត្តគោច្ឆំ ឃដំ(២) ឥកា
ឥរុ មុទ្ទំ ឧស្សមស់
អាលិម្បា មន្ត ចុណ្ណជា
លេញ្ជុំ អង្គីកកញ្ញ
ឥដ្ឋកំ ឥកា ឧរេ
អដ្គំ វិសេសោ លោកោ
សាលោកេឧ សមប្បុំ(៣)

---

១ ម. ឧ. អញ្ញកា ពាកោចន្តិ ។ បត្តាគច្ឆន្តិ ។ ២ ឱ. ម. ឃរ៉ំ ។ ៣ ម. ម. សមប្បុំ ច ។

រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទទួលឲ្យទៅងភិក្ខុនី រឿងពេលដែក ភិក្ខុល្វន់ ភិក្ខុណី នឹងភិក្ខុអ្នកដំណើរ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលទៅក្នុងទីក្រោឲ្យទៅ ១ រឿងពួកភិក្ខុទទួលឲ្យទៅ ហើយមិនបានប្រាប់ ១ រឿងពួកភិក្ខុទទួលឲ្យទៅហើយ មិនប្រគល់មកវិញ ១ រឿងពួកភិក្ខុនីប្រើវត្ថុទ្រទាន់ដែក ១ រឿងពួកភិក្ខុនីឆព្វគ្គិយ៍ដំខែ ដោយដុំដែលធ្វើពីបារ្លោះខ្សែខ្លះ ដោយស្បែកខ្លះ ដោយសំពត់ខ្លះ ដោយសំណុំសំពត់ខ្លះ ដោយខ្នាញ់សំពត់ខ្លះ ដោយដុំសំពត់មានពណ៌ផ្សេង ៗ ខ្លះ ដោយសំណុំសំពត់មានពណ៌ខ្លះ ដោយខ្នាញ់សំពត់មានពណ៌ខ្លះ ដោយសំណុំសូត្រខ្លះ ដោយខ្នាញ់សំពត់សូត្រខ្លះ ១ រឿងពួកភិក្ខុនីប្រើឲ្យគេជុំក្រគាក ដោយឈើដូចឆ្អឹងស្មើគោខ្លះ ដូចចង្កាគោខ្លះ ឲ្យគេវាយដៃខ្លះ ខ្នងដៃខ្លះ ខ្នងជើងខ្លះ ភ្លៅខ្លះ មុខខ្លះ សាច់ធ្មេញខ្លះ ដោយឈើដូចគ្នា ពួកភិក្ខុនីលាបមុខខ្លះ ប្រើម្សៅមុខខ្លះ គាត់មុខខ្លះ ផ្ទិតមុខខ្លះ ស្រលាបមុខខ្លះ ស្រលាបពាក់ខ្លួនទាំងមុខខ្លះ ១ រឿងភិក្ខុនីធ្វើគំនូសក្រោមភ្នែកខ្លះ ធ្វើគំនូសថ្ងាស ១ គ្រនីថ្ពាល់ខ្លះ ក្រឡេកមើលតាមបង្អួចខ្លះ ឈរត្រង់មាត់ទ្វារបង្ហាញកាយខ្លះ ប្រើគេឲ្យរាំលេង

វេសិ ហាហាការំ សូទំ
អាបណំ វឌ្ឍិ វណិជា
ទាសំ ទាសី កម្មការំ
កម្មការី ឧបដ្ឋយ(១)
តិរច្ឆាន ហរិតកំ
សន្ធារយន្តិ នមតកំ
នីលំ បីតំ លោហិតកំ
មញ្ជេដ្ឋកណ្ហចីវរំ
មហារង្គ មហានាម ច
អច្ឆិន្នា(២) ទីឃមេវ ច
បុប្ផ ផល កញ្ចុកញ្ច
តិរីដញ្ចេវ ជាយុំ ។
ភិក្ខុនីសិក្ខមានាយ
សាមណេរាយ អនុយេ(៣)
និយ្យាតិតេ បរិក្ខារេ
ភិក្ខុនិយោ(៤) ច ឧបស្សក

១ ម. ឧបដ្ឋភំ ។ ២ ម. ឧ. មហានាម អច្ឆិន្ន ។ ៣ ម. អបព្វយេ ។ ៤ ម. ភិក្ខុនី ហោ ។

ម:ហាស្រែកទុ: ចិញ្ចឹមស្រីពេស្យាទុ: តាំងហាងលក់សុរាទុ:
តាំងហាងលក់សាច់ទុ: បើកហាងស្បៀងទុ: ចំរើនថ្លៃរបស់ទុ:
ប្រកបជំនួញផ្សេង ៗ ទុ: ឱ្យខ្ញុំប្រុសបម្រើទុ: ឱ្យខ្ញុំស្រី
បម្រើទុ: ឱ្យកូនឈ្នួលប្រុសបម្រើទុ: ឱ្យកូនឈ្នួលស្រី
បម្រើទុ: ឱ្យសត្វតិរច្ឆានបម្រើទុ: តាំងហាងលក់ស្លឹកខ្ចីស្រស់
ទុ: ប្រើក្រាលស្អាប់ ដោយរោមចៀមទុ: ១ រឿងភិក្ខុនី
ប្រើចីវរពណ៌ខៀវសុទ្ធទុ: លឿងសុទ្ធទុ: ក្រហមសុទ្ធ
ទុ: ហង្សបាទសុទ្ធទុ: ខ្មៅសុទ្ធទុ: ក្រហមក្រម៉ៅសុទ្ធ
ទុ: លឿងទុំសុទ្ធទុ: មានជាយមិនបានកាត់ជាយទុ: វែង
ទុ: រំលេចដោយផ្កាឈើទុ: រំលេចដោយផ្លែឈើទុ: ពាក់
អាវចង្កេះទុ: ពាក់មួកទុ: ១ ។ រឿងភិក្ខុនីនឹងសិក្ខ–
មានា នឹងសាមណេរី ធ្វើមរណកាលទៅ ត្រូវភិក្ខុនីសង្ឃជា
ម្ចាស់ព្រះលើគ្រឿងបរិក្ខារ ដែលភិក្ខុនីជាអ្នកនោះប្រគល់ឱ្យ ១

ភិក្ខុស្ស សាមណេរស្ស
ឧបាសកស្សុបាសិកា
អញ្ញស្ស បរិក្ខារេ
និយ្យាតេ ភិក្ខុ(១) សស្សុក ។
មល្លា ភត្តំ ឧត្តម្ពុលំ
ទ្យញ្ចនំ អាមិសេន ច
ឧស្សន្នញ្ច ពាល្ហតំ
សន្និធិកតមាមិសំ
ភិក្ខូនំ យោធិសំ ហេដ្ឋុំ
ភិក្ខុនីនំ តថា បរេ ។
សេនាសនំ ឧតុនិយោ
មត្ថិយកំ បដាណិ ច
ធិជ្ជតិ(២) សព្វកាលញ្ច
អនិមិត្តាបិ ទិស្សរេ
និមិត្តា លោហិតា ចេវ
ធុវចោឡា ធុវលោហិតា

១. ម. និយ្យាតេ ភិក្ខុ ។ ២. ម. ធិជ្ជន្តិ ។

រឿងភិក្ខុ សាមណេរ ឧបាសក ឧបាសិកានឹងជនឯទៀត ធ្វើមរណកាលទៅ ត្រូវពួកភិក្ខុជាផ្នែកលើគ្រឿងបរិក្ខារ ដែលភិក្ខុជាដើមនោះប្រគល់ឲ្យ ១ ។ រឿងមល្លភិក្ខុប្រហារភិក្ខុទី ១ រឿងភិក្ខុទីមួយរូប ដាក់ក្អមខ្ទះ ក្នុងបាត្រ ១ រឿងពួកភិក្ខុទីចាស់ឬបាត្រហើយ ប្រាប់ឲ្យឈូសបាត្រ ១ រឿងភិក្ខុទីគន់មើលនិមិត្តរបស់បុរស ១ រឿងមនុស្សទាំងឡាយ ប្រគេនកាមិសៈដល់ពួកភិក្ខុ ១ រឿងអាមិសៈក៏សម្បូណ៌ច្រើនទៀត ១ រឿងពួកភិក្ខុ សន្សំអាមិសៈទុក ១ រឿងមនុស្សទាំងឡាយ ឲ្យអាមិសៈ ដល់ពួកភិក្ខុយ៉ាងណា ឲ្យដល់ភិក្ខុនីតាមក្រោយ ក៏ដូចគ្នា ១ ។ រឿងសេនាសនៈរបស់ភិក្ខុ សម្បូណ៌ទៀត ១ រឿងពួកភិក្ខុនី មានរដូវធ្លាក់ប្រឡាក់សំពត់ ១ រឿងភិក្ខុនីមានសំពត់ទ្រនាប់ជាប់ជាប ១ រឿងភិក្ខុនី ប្រើរៀបក្រវាត់គ្រប់កាល ១ រឿងភិក្ខុនីគ្មាននិមិត្តខ្លះ មានហេតុបន្តិចក្រោមកែ ជាស្រ្តីខ្លះ មិនមានដៅខ្លះ មានឈាមរដូវ ធ្លាក់ជាប់ខ្លះ

ធុវចោឡបគ្ឃរន្តី[១]
សិខរណិត្ថិ បណ្ឌកា
វេបុរិសី ច សម្ភិន្នា
ឧភតោព្យញ្ជនាបិ ច[២]
អនិមិត្តាទិតោ កត្វា
យាវ ឧភយព្យញ្ជនា[៣]
ឯតំ បេយ្យាលតោ ហេដ្ឋា
កុដ្ឋំ គណ្ឌោ កិលាសោ ច
សោសាបមារោ មានុសី
ឥត្ថីសិ ភុជិស្សាសិ ច
អនណា ន រាជភដី
អនុញ្ញាតា ច វីសតិ
បរិបុណ្ណា ច កិន្នាមា
កា នាមា តេ បវត្តិនី
ចតុវីសន្តរាយានំ
បុច្ឆិត្វា ឧបសម្បទា ។

១ ម. ធុវចោឡា បគ្ឃរណី ។ ២ ម. ឧភតោព្យញ្ជនាបិយា ។ ៣ ម. ឧភតោព្យញ្ជនា ។

មានសំពត់ប្រឡាក់ជានិច្ចខ្លះ មានឈាមស្រក់ហូរខ្លះ ជាសិខ-
រិណីខ្លះ ជាស្រីខ្ទើយខ្លះ ជាស្រីមានភេទដូចប្រុសខ្លះ មាន
ទ្វារមគ្គលាយចូលគ្នាខ្លះ ជាឧភតោព្យញ្ជនកខ្លះ តាំងពី
រៀងពីភិក្ខុនីគ្មាននិមិត្ត ហូតដល់ឧភតោព្យញ្ជនក ពាក្យខាង
ក្រោមបេយ្យាលខ្លះ មានរឿងភិក្ខុនីសួរអន្តរាយិកធម៌ ២៤ ប្រ-
ការ ចំពោះរបស់មនុស្សតាមលំដាប់ នាងមានរោគឃ្លង់ឬ នាង
មានរោគបូសឬ នាងមានរោគស្រែងឬ នាងមានរោគរីងរៃឬ
នាងមានរោគឆ្កួតជ្រូកឬ នាងជាស្រីមនុស្សឬ នាងជាស្រីពិត
ឬ នាងជាអ្នកជាឬ នាងគ្មានជំពាក់បំណុលគេឬ នាងមិន
មែនជាស្រីខ្ញុំរាជការទេឬ នាងមានមាតាបិតានិងស្វាមីអនុញ្ញាត
ហើយឬ នាងមានអាយុគ្រប់២០ហើយឬ នាងមានបាត្រចីវរគ្រប់
គ្រាន់ហើយឬ នាងឈ្មោះអ្វី បវត្តិនីរបស់នាងឈ្មោះអ្វី ១ ។

វិត្ថាយន្តិ អននុសិដ្ឋា[១]
សង្ឃមជ្ឈេ តថេវ ច
ឧបជ្ឈាគាហ សង្ឃាដិ
ឧត្តរន្តរវាសកោ
សង្កច្ចុទកសាដិ ច
អាចិក្ខិត្វាន បេសយេ
ពាលា អសម្មតេ កាតោ
យាចេ បុច្ឆន្តរាយិកា
ឯកតោ ឧបសម្បន្នា
ភិក្ខុសង្ឃេ តតោ បុន
ឆាយា ឧតុទិវសា ច
សង្គីតិ តយោ និស្សយេ
អដ្ឋ អករណីយានិ

១ ឱ. ម. អនុសិដ្ឋា ។

រឿងឧបសម្បទាបេក្ខា ដែលមិនទាន់បានប្រៀនប្រដៅ ក្រតិមក្រអៀម មិនហ៊ានប្រាប់អន្តរាយិកធម៌ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឱ្យប្រៀនប្រដៅហើយ សឹមសួរអន្តរាយិកធម៌ កណ្តាលជំនុំសង្ឃ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតជា មុនដំបូង ត្រូវភិក្ខុនីឱ្យឧបសម្បទាបេក្ខាកាន់យកឧបជ្ឈាយ៍ ហើយត្រូវប្រាប់បាត្រចីវរទាំងនេះ (នេះបាត្ររបស់នាង) នេះសង្ឃាដិ នេះឧត្តរាសង្គ នេះស្បង់ នេះសំពត់ពាមក្លៀក នេះសំពត់ងូតទឹក (របស់នាង) លុះប្រាប់ហើយត្រូវបញ្ជូនឱ្យឈរក្នុងទីឱកាសឯណោះ ១ រឿងភិក្ខុនីមួយរូប ល្ងង់ មិនឆ្លាស ទៅប្រៀនប្រដៅ ១ រឿងភិក្ខុនីដែលសង្ឃមិនទាន់សន្មតឱ្យប្រៀនប្រដៅទៅប្រៀនប្រដៅ ១ រឿងឧបសម្បទាបេក្ខាសូត្រសូមឧបសម្បទា ១ រឿងសួរអន្តរាយិកធម៌ ១ រឿងឧបសម្បទាបេក្ខា បានឧបសម្បទាចំណែកមួយ ហើយត្រូវសូមឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់ភិក្ខុសង្ឃម្តងទៀត ១ រឿងភិក្ខុនីជាបវត្តិនីត្រូវវាស់ស្រមោល ត្រូវប្រាប់ប្រមាណនៃរដូវ ត្រូវប្រាប់ចំណែកថ្ងៃ ត្រូវប្រាប់សង្គីតិ ត្រូវប្រាប់និស្ស័យ ៣ យ៉ាង ត្រូវប្រាប់អករណីយកិច្ច ៨ យ៉ាង ១

ភិក្ខុនិវគ្គេ ឧទ្ទានគាថា

កាលំ សត្តដ្ឋ អដ្ឋា(១)
ន បវារេន្តិ ភិក្ខុនី(២)
ភិក្ខុសង្ឃំ តថេវ ច
កោលាហលំ បុរេភត្តំ
វិកាលេ ច កោលាហលំ
ឧបោសថំ បវារណំ
សវចនំ អនុវាទំ
ឱកាសំ ចោទេ សារេន្តិ
បដិក្ខិត្តំ មហេសិនា ។
តថេវ ភិក្ខុ(៣) ភិក្ខុនី
អនុញ្ញាតំ មហេសិនា ។
យានំ គិលានំ យុត្តញ្ច
ហេតុទូតេនឌ្ឍកាសិកា

១ ឱ. ម. អដ្ឋ ភ ។ ២ ឱ. ម. ភិក្ខុនិយោ ។ ៣ ឱ. ភិក្ខុ ។

ភិក្ខុនីវគ្គៈ ឧទ្ទានគាថា

រឿងពួកភិក្ខុនីញ៉ាំងភត្តកាលឲ្យកន្លងហួស ១ រឿងពួកភិក្ខុនី ៨ រូប យកអាសនៈភិក្ខុនីចាស់ទុំទាំងពួង ១ រឿងពួកភិក្ខុនីមិនបានបវារណា ១ រឿងពួកភិក្ខុនីបវារណាដោយខ្លួនឯងហើយ មិនបានបវារណាក្នុងភិក្ខុសង្ឃ ១ រឿងពួកភិក្ខុនីបវារណាក្នុងភិក្ខុសង្ឃហើយ កើតកោលាហល ១ រឿងពួកភិក្ខុនីបវារណាមុនភត្តហើយ ញ៉ាំងភត្តកាលឲ្យកន្លងហួសទៅ ១ រឿងពួកភិក្ខុនីបវារណាខាងក្រោយភត្តក្នុងវេលាវិកាល ១ រឿងភិក្ខុនី-សង្ឃបវារណាហើយ គឺកើតកោលាហល ១ រឿងពួកភិក្ខុនីឃាត់ឧបោសថ ឃាត់បវារណារបស់ភិក្ខុ ធ្វើឲ្យខាងចាត់ការក្នុងអធិករណ៍ ផ្តើមអនុវាទាធិករណ៍ ឲ្យគេធ្វើឱកាស ចោទភិក្ខុ ឲ្យរលឹកភិក្ខុ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គស្វែងរកនូវគុណដ៏ធំទ្រង់ឃាត់ដោយទុក្កដាបត្តិ ១ ។ រឿងពួកភិក្ខុឃាត់កម្មទាំងឡាយដែលជារបស់ពួកភិក្ខុនី ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធព្រះអង្គអ្នកស្វែងរកគុណដ៏ធំទ្រង់អនុញ្ញាត ១ ។ រឿងពួកភិក្ខុនីជិះយាន ១ រឿងភិក្ខុនីមានជម្ងឺ ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យជិះយានដែលស្រីឬប្រុសអូសដោយដៃ ១ រឿងភិក្ខុនីមួយរូបមិនសប្បាយដោយទន្ទិចនឹងយាន ១ រឿងនាងអឌ្ឍកាសីស្រីផ្កាមាស បួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុនី ១

ភិក្ខុ សិក្ខា សាមណេរ

សាមណេរី ច ពាលិយោ

អរញ្ញេ ឧបាសកេន

ឧទ្ទោសិតោ ឧបស្សយំ

ន សម្មតិ នវកម្មំ

និសិន្នគព្ភិកា

សភាគារញ្ញ គរុធម្មំ

អប្បច្ចក្ខា យោ ច (១) សន្និធិ

អកិភិនន កោសា ច

ជនា ច វណ្ណកម្មតា

បល្លង្កំ តិណាពា ច

១ ឧ. បត្តាយ ប ។

រឿងពួកភិក្ខុឲ្យទោសបស្សនា ដល់ភិក្ខុនីដែលឈ្លោះ ដោយភិក្ខុក្ត ដោយសិក្ខមានាក្ត ដោយសាមណេរក្ត ដោយសាមណេរីក្ត ១ រឿងពួកភិក្ខុនីនៅក្នុងព្រៃ ១ រឿងឧបាសកម្នាក់ថ្វាយឃ្លាំង (សម្រាប់ដាក់របស់) និងអនុញ្ញាតផ្ទះលំនៅ ១ តែមិនគ្រប់គ្រាន់ ព្រះអង្គអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើនវកម្ម ១ រឿងស្រីម្នាក់មានគភ៌មកបួស លុះតាក្រោយប្រសូតមក នាងមិនហ៊ាននៅម្នាក់ឯងជាមួយទារក ព្រះអង្គអនុញ្ញាតឲ្យក្បា ទារកនោះ ដូចជាប្រក្រតិបត្តិក្នុងបុរសដទៃ រឿងលេងនឹងផ្ទះជាមួយគ្នា ១ រឿងភិក្ខុនីមួយរូបត្រូវគរុធម្ម ហើយប្រព្រឹត្តមានត្ត ១ រឿងភិក្ខុនីមួយរូបមិនលាសិក្ខា ហើយស្រាប់តែសឹកចេញ និងរឿងព្រះអង្គត្រាស់ថា ភិក្ខុនីដែលចូលទៅកាន់លទ្ធិតិត្ថិយ តាំងសំពត់កាសាវៈ ហើយមកបួសវិញមិនបាន ១ រឿងពួកភិក្ខុនីមានសេចក្ដីរង្កៀសមិនត្រេកអរចំពោះការថ្វាយបង្គំ ការកោរសក់ ការកាត់ក្រចក ការរក្សារបៀបមួយអន្លើដោយបុរស ១ រឿងពួកភិក្ខុនី អង្គុយផែនជើង ត្រេកអរដោយសម្ផស្សនៃកែងជើង និងអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនីឈឺអង្គុយផែនមួយចំហៀងបាន ១

វគ្គុ បុណ្ណាន វេសិតំ
ជង្ឃាយោ បដំសោតេ
អតិត្តេ បុរិសេ ច
មហោគោគមិ អាយោជិ
អាទព្វោ ហាបំ យោនិសោ ។
បរិសោ ចក្កសេហ្វ យោត្តិ
បត្ថុ[១] ជិនសាសនេ ។
សំវេគជននេ្ញយ
សទ្ធម្មស្ស ច វុឌ្ឍិយា[២]
កាតុស្សេ កេសជ្ជំ
បវំ តុរេ្ហន នេសិតំ ។
បវំ វិនិកា[៣] សត្ថុនេ្ន
មាតុកា មាបិ វត្តកា
តា យេត្តិ អដ្ឋតំ ឋានំ
យត្ថ គន្ត្វា ន សោចយេតិ ។

---

១ ម. បុព្វំ ។ ២ ម. គុណិយា ។ ៣ ម. វិការ ។

រឿងភិក្ខុនីបានទាបន្ទំនូវព្រះកូនបង្គំ ១ រឿងពួកភិក្ខុនីសុំសម្ពន្ធ ដោយលើសពីនីងដែលគេអប់ ១ រឿងភិក្ខុនីថ្នូនទឹកក្នុងរោង សម្រាប់ក្បាកាយ ១ រឿងភិក្ខុនីថ្នូនទឹកឈើក្នុងទីព្រៃសទ្យ ទឹក ថ្នូនទឹកក្នុងទីមិនមែនជាកំពង់ ទីនថ្នូនទឹកក្នុងទីជាកំពង់ សម្រាប់បុរស ១ ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី ក្រាបបង្គំ ទូលសូមបញ្ញត្តិ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យ (ដោយ ប្រការដូច្នេះ) ។ ឯពួកស្ត្រីបានបួសក្នុងសាសនានៃព្រះជិន- ស្រី ទីបំផុតជាបរិសទ្យ ៤ ពួក (តាំងពីគ្រានោះមក) ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់បានសម្ដែងសង្គ្រោះ (ភិក្ខុនីក្ខន្ធកៈ) ទុកមក ដោយប្រការដូច្នេះ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់បុគ្គលសេចក្ដីសុខចម្រើន ផង ដើម្បីឲ្យឋិតនៅព្រះសទ្ធម្មផង ដូចជាថ្នាំ (ដែលគេឲ្យ ផ្សំឡើង) សម្រាប់ព្យាបាលជម្ងឺ ។ សូម្បីមាតុគ្រាមក្រៅអំ- ពីព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី ព្រះមានព្រះភាគក៏បាន ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យបួសនៅក្នុងព្រះសទ្ធម្មយ៉ាងនេះឯង ហើយស្ត្រីទាំង នោះបានដល់នូវឋាន គឺព្រះនិព្វាន ដែលជាឋានពួកជនដល់ ហើយមិនបានសោយសោក ។

បញ្ចសតិកក្ខន្ធកំ

[៦១៤] អថខោ អាយស្មា មហាកស្សបោ ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ឯកមិទាហំ អាវុសោ សមយំ បាវាយ កុសិនារំ អទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នោ មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធឹ បញ្ចមត្តេហិ ភិក្ខុសតេហិ អថខ្វាហំ អាវុសោ មគ្គា ឱក្កម្ម អញ្ញតរស្មឹ រុក្ខមូលេ និសីទឹ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ អាជីវកោ កុសិនារាយ មន្ទារវបុប្ផំ គហេត្វា បាវំ អទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នោ ហោតិ អទ្ទសំ ខោ អហំ អាវុសោ តំ អាជីវកំ ទូរតោវ អាគច្ឆន្តំ ទិស្វាន តំ អាជីវកំ ឯតទវោចំ អបាវុសោ អម្ហាកំ សត្ថារំ ជានាសីតិ អាមាវុសោ ជានាមិ អជ្ជ សត្តាហបរិនិព្វុតោ សមណោ គោតមោ តតោ មេ ឥទំ មន្ទារវបុប្ផំ គហិតន្តិ តត្រាវុសោ យេ តេ ភិក្ខូ អវីតរាគា អប្បេកច្ចេ ពាហា បគ្គយ្ហ

បញ្ចសតិកក្ខន្ធកៈ

[៦១៤] សម័យនោះ ព្រះមហាកស្សប មានអាយុ ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ សម័យមួយ ខ្ញុំដើរចាកនគរបាវា ទៅចំណោមផ្លូវឆ្ងាយកាលនោះ ហើយខ្ញុំទៅកាន់ក្រុងកុសិនារា ហើយក៏ដើរទៅតាមផ្លូវឆ្ងាយជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃជាច្រើនចំនួន ៥០០ រូប ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ គ្រានោះឯង ខ្ញុំគេចចៀសចេញពីផ្លូវហើយទៅអង្គុយទៀបគល់ឈើមួយដើម ក៏សម័យនោះឯង មានអាជីវកម្នាក់កាន់ផ្កាមន្ទារវៈ (មន្ទារពុប្ផ) ពីក្រុងកុសិនារា ដើរតាមផ្លូវឆ្ងាយសំដៅទៅកាន់ក្រុងបាវា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំក៏បានឃើញអាជីវកនោះកំពុងដើរមកអំពីចម្ងាយ លុះឃើញហើយ ខ្ញុំនិយាយសួរទៅអាជីវកនោះដូច្នេះថា នែអាវុសោ អ្នកបានដឹងនូវដំណឹងព្រះសាស្ដារបស់យើងដែរឬ អាជីវកនោះឆ្លើយតបថា អើអាវុសោ ខ្ញុំដឹងដែរ ព្រះសមណគោតមជាគ្រូបរិនិព្វានកន្លងទៅ ៧ ថ្ងៃហើយ គប់គិតថ្ងៃនេះទៅ ផ្កាមន្ទារវៈនេះខ្ញុំយកពីនគរកុសិនារានោះមក ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ បណ្ដាភិក្ខុទាំងនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយណាដែលមិនទាន់ប្រាសចាករាគៈ[១] ភិក្ខុទាំងនោះ ពួកខ្លះ ក៏លើកដៃ

១ ក្នុងទីនេះ បានដល់ សោតាបន្នបុគ្គល និងសកទាគាមិបុគ្គល ហៅថា បុគ្គលមិនទាន់ប្រាសចាករាគៈ ក្នុងទីនេះ ។

កន្ទន្តិ ឆិន្នបាតំ បបតន្តិ(១) អាវដ្តន្តិ វិវដ្តន្តិ អតិខិប្បំ ភគវា បរិនិព្វុតោ អតិខិប្បំ សុគតោ បរិនិព្វុតោ អតិខិប្បំ ចក្ខុំ លោកេ អន្តរហិតន្តិ យេ បន តេ ភិក្ខូ វីតរាគា តេ សតា សម្បជានា អធិវាសេន្តិ អនិច្ចា សង្ខារា តំ កុតេត្ថ លព្ភាតិ អថខោ អាវុសោ តេ ភិក្ខូ ឯតទវោចំ អលំ អាវុសោ មា សោចិត្ថ មា បរិទេវិត្ថ ននុ ឯតំ អាវុសោ ភគវតា បដិកច្ចេវ អក្ខាតំ សព្វេហេវ បិយេហិ មនាបេហិ នានាភាវោ វិនាភាវោ អញ្ញថាភាវោ តំ កុតេត្ថ អាវុសោ(២) លព្ភា យំ តំ ជាតំ ភូតំ សង្ខតំ

១ ឱ. ឆិន្នបាតំ បបតន្តិ ។ ម. ឆិន្នបាតា បបតន្តិ ។ ២ ទាំងសាលបទ អតិរេក បញ្ចោ ។

ឡើងហើយយំកន្ទក់កន្ទេញ(១) ដួលដេកទៅ ហាក់ដូចជាដើមឈើដាច់ ហើយបម្រះបម្រៀលទៅមក ពោលពាក្យថា ព្រះមានព្រះភាគ ដាច់បរិនិព្វានពេកណាស់ ព្រះសុគតជាម្ចាស់ដាច់បរិនិព្វានឆាប់ម្ល៉េះ ចក្ខុ ពោលគឺព្រះពុទ្ធក្នុងលោក (ពុទ្ធចក្ខុ) ដាច់បាត់បង់ទៅឆាប់ម្ល៉េះ ចំណែក ភិក្ខុទាំងឡាយណាដែលប្រាសចាករាគៈ(២) ហើយ ភិក្ខុទាំងនោះមានស្មារតីអាត់ទ្រាំ មានបញ្ញាដឹងច្បាស់ ក៏អត់សង្កត់បាន ដោយពិចារណាថា សង្ខារទាំងឡាយមិនទៀងទេ ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលនឹងបាន (នូវសេចក្តីទៀងនោះ) ក្នុងខន្ធប្រាកដនេះ អំពីណា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ គ្រានោះឯង ខ្ញុំបាននិយាយហាត់ឃាត់ភិក្ខុនោះដូច្នេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយកុំសោយសោកឡើយ កុំខ្សឹកខ្សួលឡើយ ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ បានត្រាស់ប្រាប់សេចក្តីនេះមកពីមុនហើយថា សេចក្តីព្រាត់ប្រាសស្លាប់ចាកសពាក ពោលសត្វនិងសង្ខារជាទីស្រឡាញ់ ជាទីគាប់ចិត្តទាំងអស់ រមែងមាន នែអាវុសោទាំងឡាយ ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលនឹងបាន (នូវសេចក្តីមិនព្រាត់ប្រាស) ក្នុងខន្ធប្រាកដនេះ អំពីណា បណ្តាធម៌ណា ដែលកើតឡើងហើយ ដែលមានហើយ ដែលសង្ខារតាក់តែងហើយ

១ លើកដៃទាំងពីរគគក់សៀគ្គោលហើយខ្ទេញយំ ។ ២ ក្នុងដីកាថា ព្រះអនាគាមីទាំង ព្រមទាំងអាស្រេត ។

បលោកធម្មំ តំ វត មា បលុជ្ជីតិ នេតំ ឋានំ វិជ្ជតីតិ។ តេន ខោ បន សមយេន សុភទ្ទោ នាម វុឌ្ឍបព្វជិតោ តស្សំ បរិសាយំ និសិន្នោ ហោតិ។ អថខោ អាវុសោ សុភទ្ទោ វុឌ្ឍបព្វជិតោ តេ ភិក្ខូ ឯតទវោច អលំ អាវុសោ មា សោចិត្ថ មា បរិទេវិត្ថ សុមុត្តា មយំ តេន មហាសមណេន ឧបទ្ទុតា ច មយំ ហោម ឥទំ វោ កប្បតិ ឥទំ វោ ន កប្បតីតិ ឥទានិ បន មយំ យំ ឥច្ឆិស្សាម តំ ករិស្សាម យំ ន ឥច្ឆិស្សាម តំ ន ករិស្សាមាតិ ហន្ទ មយំ អាវុសោ ធម្មញ្ច វិនយញ្ច សង្គាយាម បុរេ អធម្មោ ទិប្បតិ ធម្មោ បដិពាហិយតិ អវិនយោ ទិប្បតិ វិនយោ បដិពាហិយតិ បុរេ អធម្មវាទិនោ ពលវន្តោ ហោន្តិ ធម្មវាទិនោ ទុព្វលា ហោន្តិ អវិនយវាទិនោ ពលវន្តោ ហោន្តិ វិនយវាទិនោ ទុព្វលា ហោន្តីតិ ។

ជារបស់មានកិរិយាប្រែប្រួលទៅវិញជាធម្មតា ធម្មជាតនោះបុគ្គលចាត់ថា កុំឲ្យសាបសូន្យទៅវិញដូច្នេះ ពុំបានឡើយ ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុមួយរូបឈ្មោះសុភទ្ទ បួសឯចាស់ អង្គុយនៅក្នុងចំណោមបរិស័ទនោះ ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ គ្រានោះ សុភទ្ទភិក្ខុបួសឯចាស់និយាយទៅនឹងភិក្ខុទាំងឡាយនោះយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ កុំសោយសោកឡើយ កុំខ្សឹកខ្សួលអណ្តឺតអណ្តកឡើយ យើងទាំងឡាយឈ្មោះថារួចស្រឡះហើយអំពីមហាសមណៈនោះ ព្រោះថា យើងទាំងឡាយ មហាសមណៈនោះតែងបៀតបៀនថា អំពើនេះគួរដល់អ្នកទាំងឡាយ អំពើនេះមិនគួរដល់អ្នកទាំងឡាយទេ ឥឡូវនេះស្រួលហើយ យើងកាលចង់ធ្វើនូវអំពើណា នឹងធ្វើនូវអំពើនោះក៏បាន មិនចង់ធ្វើនូវអំពើណា នឹងមិនធ្វើនូវអំពើនោះក៏បាន ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ណ្ហើយចុះ យើងគប្បីសង្គាយនានូវធម៌និងវិន័យ ក្នុងកាលមុន អកុសលធម៌ក៏ជាធម៌រុងរឿងឡើង កុសលធម៌ក៏ជាធម៌សាបសូន្យទៅ សភាវៈមិនមែនជាវិន័យក៏ជាធម៌រុងរឿងឡើង វិន័យក៏ជាធម៌សាបសូន្យទៅ ក្នុងកាលមុន ពួកបុគ្គលជាអធម្មវាទីមានកំឡាំងឡើង ពួកបុគ្គលជាធម្មវាទីថយកំឡាំងចុះ ពួកបុគ្គលជាអវិនយវាទីមានកំឡាំងឡើង ពួកបុគ្គលជាវិនយវាទីថយកំឡាំងចុះ ។

(៤៨៤) តេនហិ ភន្តេ ថេរោ ភិក្ខូ ឧច្ចិនាតូតិ ។ អថខោ អាយស្មា មហាកស្សបោ ឯកេនូនបញ្ចអរហន្តសតានិ ឧច្ចិនិ ។ ភិក្ខូ អាយស្មន្តំ មហាកស្សបំ ឯតទវោចុំ អយំ ភន្តេ អាយស្មា អានន្ទោ កិញ្ចាបិ សេក្ខោ សមានោ(១) អភព្វោ ឆន្ទា ទោសា មោហា ភយា អគតឹ គន្តុំ ពហុ ចានេន ភគវតោ សន្តិកេ ធម្មោ ច វិនយោ ច បរិយត្តោ តេនហិ ភន្តេ ថេរោ អាយស្មន្តម្បិ អានន្ទំ ឧច្ចិនាតូតិ ។ អថខោ អាយស្មា មហាកស្សបោ អាយស្មន្តម្បិ អានន្ទំ ឧច្ចិនិ ។ អថខោ ថេរានំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កត្ថ នុ ខោ មយំ ធម្មញ្ច វិនយញ្ច សង្គាយេយ្យាមាតិ ។ អថខោ ថេរានំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ រាជគហំ ខោ មហាគោចរំ បហូតសេនាសនំ យន្នូន មយំ រាជគហេ វស្សំ វសន្តា ធម្មញ្ច វិនយញ្ច សង្គាយេយ្យាម ន អញ្ញេ ភិក្ខូ រាជគហេ វស្សំ ឧបគច្ឆេយ្យុន្តិ ។ អថខោ អាយស្មា មហាកស្ស-

១ ឱ. ម. ពោត្ថកេសុ សមានោតិ សទ្ទោ ន ទិស្សតិ ។

(៤៨៤) ភិក្ខុទាំងឡាយពោលថា បពិត្រព្រះថេរៈដ៏ចំរើន បើដូច្នោះ សូមព្រះថេរៈជ្រើសរើសនូវភិក្ខុទាំងឡាយចុះ ។ ទើបព្រះមហាកស្សបមានអាយុ ជ្រើសរើសនូវព្រះអរហន្តទាំងឡាយចុះចំនួន ៤៩៩ អង្គ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះមហាកស្សបមានអាយុថា បពិត្រព្រះករុណាដ៏ចំរើន ព្រះអានន្ទមានអាយុនេះនៅជាសេក្ខបុគ្គលពិតមែន តែលោកមិនអាចនឹងល្មើសដោយឆន្ទាគតិ ទោសាគតិ មោហាគតិ ភយាគតិទេ ធម៌ក្តី វិន័យក្តី ព្រះអានន្ទនេះបានសិក្សារៀនសូត្រក្នុងសំណាក់ព្រះមានព្រះភាគជាច្រើន បពិត្រព្រះករុណាដ៏ចំរើន បើដូច្នោះ សូមព្រះថេរជ្រើសរើសយកព្រះអានន្ទមានអាយុផង ។ ទើបព្រះមហាកស្សបមានអាយុ ជ្រើសរើសយកព្រះអានន្ទមានអាយុបញ្ចូលផង (ជា ៥០០ អង្គ) ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងឡាយដែលជាថេរៈមានសេចក្តីរំពឹងដូច្នេះថា យើងទាំងឡាយគប្បីសង្គាយនាធម៌និងវិន័យក្នុងទីណាហ្ន៎ ។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយដែលជាថេរៈមានសេចក្តីរំពឹងឃើញដូច្នេះថា នគររាជគ្រឹះ ជាស្រុកមានទីគោចរដ៏ច្រើន មានសេនាសនៈដ៏ច្រើន បើដូច្នោះ គួរតែយើងកាលគង់នៅចាំវស្សាក្នុងនគររាជគ្រឹះ ទើបគួរនឹងសង្គាយនានូវធម៌និងវិន័យចុះ ឯភិក្ខុទាំងឡាយដទៃទៀត កុំគប្បីចូលទៅនៅចាំវស្សាក្នុងនគររាជគ្រឹះឡើយ ។ លំដាប់នោះឯង ព្រះមហាកស្សបមានអាយុ

ទោ សង្ឃំ ញាបេសិ សុណាតុ មេ អាវុសោ សង្ឃោ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឥមានិ បញ្ច ភិក្ខុសតានិ សម្មន្នេយ្យ រាជគហេ វស្សំ វសន្តានិ(១) ធម្មញ្ច វិនយញ្ច សង្គាយិតុំ ន អញ្ញេហិ ភិក្ខូហិ រាជគហេ វស្សំ វសិតព្វន្តិ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ អាវុសោ សង្ឃោ សង្ឃោ ឥមានិ បញ្ច ភិក្ខុសតានិ សម្មន្នតិ រាជគហេ វស្សំ វសន្តានិ ធម្មញ្ច វិនយញ្ច សង្គាយិតុំ ន អញ្ញេហិ ភិក្ខូហិ រាជគហេ វស្សំ វសិតព្វន្តិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥមេសំ បញ្ចន្នំ ភិក្ខុសតានំ សម្មតិ រាជគហេ វស្សំ វសន្តានំ ធម្មញ្ច វិនយញ្ច សង្គាយិតុំ ន អញ្ញេហិ ភិក្ខូហិ រាជគហេ វស្សំ វសិតព្វន្តិ សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ សម្មតានិ(២) សង្ឃេន ឥមានិ បញ្ច ភិក្ខុសតានិ រាជគហេ វស្សំ វសន្តានិ ធម្មញ្ច វិនយញ្ច សង្គាយិតុំ ន អញ្ញេហិ ភិក្ខូហិ រាជគហេ វស្សំ វសិតព្វន្តិ ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

---

១ ម. វសតា ។ ២ ម. សម្មតា ។

ប្រកាសសង្ឃឲ្យដឹងថា ម្នាលលោកមានអាយុ សង្ឃចូរស្តាប់ខ្ញុំ បើសង្ឃកម្ម មានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីសន្មតភិក្ខុទាំង ៥០០ រូបនេះ ឲ្យនៅចាំវស្សាក្នុងនគររាជគ្រឹះ ដើម្បីសង្គាយនាព្រះធម៌និងវិន័យ ឯភិក្ខុទាំងឡាយដទៃមិនត្រូវនៅចាំវស្សាក្នុងនគររាជគ្រឹះឡើយ ។ នេះជាញត្តិ ។ ម្នាលលោកមានអាយុ សង្ឃចូរស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃសន្មតភិក្ខុទាំង ៥០០ រូបនេះ ឲ្យនៅចាំវស្សាក្នុងនគររាជគ្រឹះ ដើម្បីសង្គាយនាព្រះធម៌និងវិន័យ ឯភិក្ខុទាំងឡាយដទៃមិនត្រូវនៅចាំវស្សាក្នុងនគររាជគ្រឹះឡើយ ។ ការសន្មតភិក្ខុទាំង ៥០០ រូបនេះ ឲ្យនៅចាំវស្សាក្នុងនគររាជគ្រឹះ ដើម្បីនឹងសង្គាយនាព្រះធម៌និងវិន័យ ឯភិក្ខុទាំងឡាយដទៃមិនត្រូវឲ្យនៅចាំវស្សាក្នុងនគររាជគ្រឹះ គាប់ចិត្តដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម មិនគាប់ចិត្តដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះគប្បីពោលឡើង ។ សង្ឃបានសន្មតភិក្ខុទាំង ៥០០ រូបនេះ ឲ្យនៅចាំវស្សាក្នុងនគររាជគ្រឹះ ដើម្បីសង្គាយនាព្រះធម៌និងវិន័យ ឯភិក្ខុទាំងឡាយដទៃមិនត្រូវនៅចាំវស្សា ក្នុងនគររាជគ្រឹះឡើយ ។ ការសន្មតនេះគាប់ចិត្តដល់សង្ឃហើយ ព្រោះហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

(៦៩០) អថខោ ថេរា ភិក្ខូ រាជគហំ អគមំសុ ធម្មញ្ច វិនយញ្ច សង្គាយិតុំ ។ អថខោ ថេរានំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ ភគវតា ខោ អាវុសោ ខណ្ឌផុល្លប្បដិសង្ខរណំ វណ្ណិតំ ហន្ទ មយំ អាវុសោ បឋមំ មាសំ ខណ្ឌផុល្លំ បដិសង្ខរោម មជ្ឈិមំ មាសំ សន្និបតិត្វា ធម្មញ្ច វិនយញ្ច សង្គាយិស្សាមាតិ ។ អថខោ ថេរា ភិក្ខូ បឋមំ មាសំ ខណ្ឌផុល្លំ បដិសង្ខរឹសុ ។

(៦៩១) អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ ស្វេ សន្និបាតោ ន ខោ មេតំ បតិរូបំ យោហំ សេខោ សមានោ សន្និបាតំ គច្ឆេយ្យន្តិ ពហុទេវ រត្តឹ កាយគតាយ សតិយា វីតិនាមេត្វា រត្តិយា បច្ចូសសមយំ និបជ្ជិស្សាមីតិ កាយំ អាវជ្ជេសិ ។ អប្បត្តញ្ច សីសំ ពិម្ពោហនំ ។ ភូមិតោ ច បាទា មុត្តា ។ ឯតស្មឹ អន្តរេ អនុបាទាយ អាសវេហិ ចិត្តំ វិមុច្ចិ ។ អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ អរហា សមានោ សន្និបាតំ អគមាសិ ។

(៦៩០) គ្រានោះ ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ បានទៅកាន់នគររាជគ្រឹះ ដើម្បីសង្គាយនាធម៌និងវិន័យ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរៈ មានសេចក្តីរិះគិតដូច្នេះថា ម្នាលអាវុសោ បដិសង្ខរណកម្ម គឺការជួសជុលសេនាសនៈដែលបាក់ធ្លាយ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សរសើរហើយ ម្នាលអាវុសោ បើដូច្នោះ គួរតែយើងរាល់គ្នា ជួសជុលសេនាសនៈដែលបាក់ធ្លាយអស់ខែមួយជាដំបូងសិន ដល់មកខែជាកណ្តាល ទើបនឹងប្រជុំគ្នាសង្គាយនាធម៌និងវិន័យ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ ក៏នាំគ្នាជួសជុលសេនាសនៈដែលបាក់ធ្លាយ អស់ខែមួយជាដំបូង ។

(៦៩១) គ្រានោះ ព្រះអានន្ទមានអាយុរិះគិតថា ថ្ងៃស្អែកនេះនឹងប្រជុំសង្ឃ តែកិច្ចនោះមិនសមគួរដល់អាត្មាអញឡើយ ព្រោះថាអាត្មាអញនៅជាសេក្ខបុគ្គលនៅឡើយ ហើយទៅកាន់ប្រជុំសង្ឃ គិតដូច្នេះហើយ ក៏បង្ហើរកាយគតាសតិកម្មដ្ឋានអស់រាត្រីជ្រៅ លុះដល់បច្ចូសសម័យនៃរាត្រី (ជិតភ្លឺ) នោះហើយ ក៏ទំរេតកាយដោយគិតថានឹងសិង ។ ព្រះសិរ្សៈមិនទាន់ដល់ខ្នើយ ។ ព្រះបាទាទើបនឹងផុតអំពីផែនដី ។ ព្រះទ័យ (របស់លោក) ក៏រួចស្រឡះចាកអាសវៈទាំងឡាយ ដោយមិនមានឧបាទាន ក្នុងចន្លោះនោះឯង ។ ព្រះអានន្ទមានអាយុ បានជាព្រះអរហន្តហើយ ទើបបានចូលទៅកាន់ប្រជុំសង្ឃ ។

[៤៤៦] អថខោ អាយស្មា មហាកស្សបោ សង្ឃំ ញាបេសិ សុណាតុ មេ អាវុសោ សង្ឃោ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ អហំ ឧបាលឹ វិនយំ បុច្ឆេយ្យន្តិ ។ អាយស្មា ឧបាលិ សង្ឃំ ញាបេសិ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ អហំ អាយស្មតា មហាកស្សបេន វិនយំ បុដ្ឋោ វិស្សជ្ជេយ្យន្តិ ។ អថខោ អាយស្មា មហាកស្សបោ អាយស្មន្តំ ឧបាលឹ ឯតទវោច បឋមំ អាវុសោ ឧបាលិ បារាជិកំ កត្ថ បញ្ញត្តន្តិ ។ វេសាលិយា ភន្តេតិ ។ កំ អារព្ភាតិ ។ សុទិន្នំ កលន្ទបុត្តំ អារព្ភាតិ ។ កិស្មឹ វត្ថុស្មិន្តិ ។ មេថុនធម្មេតិ ។ អថខោ អាយស្មា មហាកស្សបោ អាយស្មន្តំ ឧបាលឹ បឋមស្ស បារាជិកស្ស វត្ថុម្បិ បុច្ឆិ និទានម្បិ បុច្ឆិ បុគ្គលម្បិ បុច្ឆិ បញ្ញត្តិម្បិ បុច្ឆិ អនុប្បញ្ញត្តិម្បិ បុច្ឆិ អាបត្តិម្បិ បុច្ឆិ អនាបត្តិម្បិ បុច្ឆិ ទុតិយម្បាវុសោ ឧបាលិ បារាជិកំ កត្ថ បញ្ញត្តន្តិ ។ រាជគហេ ភន្តេតិ ។ កំ អារព្ភាតិ ។ ធនិយំ កុម្ភការបុត្តំ

[៤៤៦] គ្រានោះឯង ព្រះមហាកស្សប មានអាយុបានប្រកាសសង្ឃឲ្យដឹងថា ម្នាលអាវុសោ សង្ឃចូរស្តាប់ខ្ញុំ បើសង្ឃគិតឃើញនេះមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ខ្ញុំគប្បីសួរវិន័យនឹងព្រះឧបាលិ ។ ព្រះឧបាលិមានអាយុបានប្រកាសសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើសង្ឃគិតឃើញនេះ មានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ព្រះមហាកស្សបមានអាយុ គួរសួរព្រះវិន័យចំពោះខ្ញុំ ។ ក៏គួរដោះស្រាយ (នូវកាលសួរនោះ) ។ ទើបព្រះមហាកស្សបមានអាយុ បានពោលសួរចំពោះព្រះឧបាលិមានអាយុថា ម្នាលឧបាលិមានអាយុ បឋមបារាជិកសិក្ខាបទ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ព្រះឧបាលិឆ្លើយថា ក្នុងនគរវេសាលី លោកម្ចាស់ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងសុទិន្នភិក្ខុ ជាកូននៃកលន្ទសេដ្ឋី ។ ព្រោះវត្ថុអ្វី ។ ព្រោះសេពមេថុនធម្ម ។ លំដាប់នោះឯង ព្រះមហាកស្សប មានអាយុ សួរវត្ថុផង សួរនិទានផង សួរបុគ្គលផង សួរបញ្ញត្តិផង សួរអនុប្បញ្ញត្តិផង សួរអាបត្តិផង សួរអនាបត្តិផង នៃបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ ចំពោះព្រះឧបាលិមានអាយុ ហើយសួរតទៅថា ម្នាលអាវុសោ ឧបាលិ ទុតិយបារាជិកសិក្ខាបទ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ក្នុងនគររាជគ្រឹះ លោកម្ចាស់ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងធនិយភិក្ខុ ជាកូននៃនាយស្មូន

អារព្ភាតិ ។ កិស្មឹ វត្ថុស្មិន្តិ ។ អទិន្នាទានេតិ ។ អថខោ
អាយស្មា មហាកស្សបោ អាយស្មន្តំ ឧបាលឹ ទុតិយស្ស
បារាជិកស្ស វត្ថុម្បិ បុច្ឆិ និទានម្បិ បុច្ឆិ បុគ្គលម្បិ បុច្ឆិ
បញ្ញត្តិម្បិ បុច្ឆិ អនុប្បញ្ញត្តិម្បិ បុច្ឆិ អាបត្តិម្បិ បុច្ឆិ
អនាបត្តិម្បិ បុច្ឆិ តតិយម្បនាវុសោ ឧបាលិ បារាជិកំ
កត្ថ បញ្ញត្តន្តិ ។ វេសាលិយា ភន្តេតិ ។ កំ អារព្ភាតិ ។
សម្ពហុលេ ភិក្ខូ អារព្ភាតិ ។ កិស្មឹ វត្ថុស្មិន្តិ ។ មនុស្ស-
វិគ្គហេតិ ។ អថខោ អាយស្មា មហាកស្សបោ អាយស្មន្តំ
ឧបាលឹ តតិយស្ស បារាជិកស្ស វត្ថុម្បិ បុច្ឆិ និទានម្បិ
បុច្ឆិ បុគ្គលម្បិ បុច្ឆិ បញ្ញត្តិម្បិ បុច្ឆិ អនុប្បញ្ញត្តិម្បិ បុច្ឆិ
អាបត្តិម្បិ បុច្ឆិ អនាបត្តិម្បិ បុច្ឆិ ចតុត្ថម្បនាវុសោ
ឧបាលិ បារាជិកំ កត្ថ បញ្ញត្តន្តិ ។ វេសាលិយា
ភន្តេតិ ។ កំ អារព្ភាតិ ។ វគ្គុមុទាតីរិយេ ភិក្ខូ
អារព្ភាតិ ។ កិស្មឹ វត្ថុស្មិន្តិ ។ ឧត្តរិមនុស្សធម្មេតិ ។
អថខោ អាយស្មា មហាកស្សបោ អាយស្មន្តំ ឧបាលឹ
ចតុត្ថស្ស បារាជិកស្ស វត្ថុម្បិ បុច្ឆិ និទានម្បិ បុច្ឆិ
បុគ្គលម្បិ បុច្ឆិ បញ្ញត្តិម្បិ បុច្ឆិ អនុប្បញ្ញត្តិម្បិ បុច្ឆិ

ឆ្នាំង ។ ព្រោះវត្ថុអ្វី ។ ព្រោះអទិន្នាទាន ។ លំដាប់នោះឯង ព្រះមហា-
កស្សបមានអាយុ សួរវត្ថុផង សួរនិទានផង សួរបុគ្គលផង សួរបញ្ញត្តិផង
សួរអនុប្បញ្ញត្តិផង សួរអាបត្តិផង សួរអនាបត្តិផង នៃទុតិយបារាជិក-
សិក្ខាបទ ចំពោះព្រះឧបាលិមានអាយុ ហើយសួរតទៅទៀតថា ម្នាល
អាវុសោ ឧបាលិ តតិយបារាជិកសិក្ខាបទ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្ត
ក្នុងទីណា ។ ក្នុងនគរវេសាលី លោកម្ចាស់ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គល
ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកភិក្ខុច្រើនរូប ។ ព្រោះវត្ថុអ្វី ។ ព្រោះមនុស្ស-
វិគ្គហៈ គឺសម្លាប់កាយនៃមនុស្សឲ្យធ្លាក់ចុះចាកជីវិត ។ លំដាប់នោះឯង
ព្រះមហាកស្សប មានអាយុ សួរវត្ថុផង សួរនិទានផង សួរបុគ្គលផង
សួរបញ្ញត្តិផង សួរអនុប្បញ្ញត្តិផង សួរអាបត្តិផង សួរអនាបត្តិផង នៃតតិយ-
បារាជិកសិក្ខាបទ ចំពោះព្រះឧបាលិមានអាយុ ហើយសួរតទៅទៀតថា
ម្នាលអាវុសោ ឧបាលិ ចតុត្ថបារាជិកសិក្ខាបទ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់
បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ក្នុងនគរវេសាលី លោកម្ចាស់ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គល
ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុទាំងឡាយ នៅឆ្នេរស្ទឹងវគ្គុមុទា ។ ព្រោះវត្ថុ
អ្វី ។ ព្រោះឧត្តរិមនុស្សធម្ម ។ លំដាប់នោះឯង ព្រះមហាកស្សបមានអាយុ
សួរវត្ថុផង សួរនិទានផង សួរបុគ្គលផង សួរបញ្ញត្តិផង សួរអនុប្បញ្ញត្តិផង

អាបត្តិម្បិ បុច្ឆិ អនាបត្តិម្បិ បុច្ឆិ ឯតេនេវ ឧបាយេន ឧភតោវិភង្គេ(១) បុច្ឆិ ។ បុដ្ឋោ បុដ្ឋោ អាយស្មា ឧបាលិ វិស្សជ្ជេសិ ។

[៦៨៣] អថខោ អាយស្មា មហាកស្សបោ សង្ឃំ ញាបេសិ សុណាតុ មេ អាវុសោ សង្ឃោ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ អហំ អានន្ទំ ធម្មំ បុច្ឆេយ្យន្តិ ។ អាយស្មា អានន្ទោ សង្ឃំ ញាបេសិ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ អហំ អាយស្មតា មហាកស្សបេន ធម្មំ បុដ្ឋោ វិស្សជ្ជេយ្យន្តិ ។ អថខោ អាយស្មា មហាកស្សបោ អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ឯតទវោច ព្រហ្មជាលំ អាវុសោ អានន្ទ កត្ថ ភាសិតន្តិ ។ អន្តរា ច ភន្តេ រាជគហំ អន្តរា ច នាឡន្ទំ រាជាគារកេ អម្ពលដ្ឋិកាយន្តិ ។ កំ អារព្ភាតិ ។ សុប្បិយញ្ច បរិព្វាជកំ ព្រហ្មទត្តញ្ច មាណវន្តិ ។ អថខោ អាយស្មា មហាកស្សបោ អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ព្រហ្មជាលស្ស និទានម្បិ បុច្ឆិ បុគ្គលម្បិ បុច្ឆិ

១ ម. ឧភតោវិភង្គំ ។

សួរអាបត្តិផង សួរអនាបត្តិផង នៃចតុត្ថបារាជិកសិក្ខាបទទាំងនោះព្រះឧបា–លិមានអាយុ ហើយសួរវិន័យទាំងពីរចំណែក គឺភិក្ខុវិន័យ និងភិក្ខុនីវិន័យ ដោយឧបាយនេះឯង ។ ព្រះឧបាលិមានអាយុ កាលបើព្រះមហាកស្សបសួរសព្វគ្រប់ហើយ ក៏បានដោះស្រាយសព្វគ្រប់ ។

(៦៨៣) គ្រានោះឯង ព្រះមហាកស្សបមានអាយុ បានប្រកាសសង្ឃឲ្យដឹងថា ម្នាលអាវុសោ សង្ឃចូរស្តាប់ខ្ញុំ បើសង្ឃគិតឃើញមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ខ្ញុំគប្បីសួរនូវធម៌ចំពោះព្រះអានន្ទ ។ ព្រះអានន្ទមានអាយុ បានប្រកាសសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើសង្ឃគិតឃើញមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ព្រះមហាកស្សបមានអាយុនឹងសួរធម៌ចំពោះខ្ញុំ ។ គប្បីដោះស្រាយក្នុងកាលឥឡូវនេះ ។ ទើបព្រះមហាកស្សប មានអាយុបានសួរព្រះអានន្ទមានអាយុដូច្នេះថា ម្នាលអានន្ទមានអាយុ ព្រហ្មជាលសូត្រ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សំដែងក្នុងទីណា ។ ព្រះអានន្ទទូលឆ្លើយថា បពិត្រព្រះមហាថេរដ៏ចំរើន ទ្រង់សំដែងក្នុងព្រះដំណាក់នៃព្រះរាជា នៅអម្ពលដ្ឋិកាវ័ន ជាចន្លោះនៃក្រុងរាជគ្រឹះផង ជាចន្លោះនៃនាឡន្ទនគរផង ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងសុប្បិយបរិព្វាជក នឹងព្រហ្មទត្តមាណព ។ គ្រានោះ ព្រះមហា-កស្សប មានអាយុ សួរនិទានផង សួរបុគ្គលផង នៃព្រហ្មជាលសូត្រ

សាមញ្ញផលំ បជានាសិ អាវុសោ អានន្ទ កត្ថ ភាសិតន្តិ ។ រាជគហេ ភន្តេ ជីវកម្ពវនេតិ ។ កេន សទ្ធិន្តិ ។ អជាតសត្តុនា វេទេហិបុត្តេន សទ្ធិន្តិ ។ អថខោ អាយស្មា មហាកស្សបោ អាយស្មន្តំ អានន្ទំ សាមញ្ញផលស្ស និទានម្បិ បុច្ឆិ បុគ្គលម្បិ បុច្ឆិ ឯតេនេវ ឧបាយេន បញ្ច[១] និកាយេ បុច្ឆិ ។ បុដ្ឋោ បុដ្ឋោ អាយស្មា អានន្ទោ វិស្សជ្ជេសិ ។

(៦៨៦) អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ ថេរេ ភិក្ខូ ឯតទវោច ភគវា មំ ភន្តេ បរិនិព្វានកាលេ ឯវមាហ អាកង្ខមានោ អានន្ទ សង្ឃោ មមច្ចយេន ខុទ្ទានុខុទ្ទកានិ សិក្ខាបទានិ សមូហនេយ្យាតិ ។ បុច្ឆិត្ថ បន តុម្ហេ អាវុសោ អានន្ទ ភគវន្តំ កតមានិ បន ភន្តេ ខុទ្ទានុខុទ្ទកានិ សិក្ខាបទានីតិ ។ ន ខ្វាហំ ភន្តេ ភគវន្តំ

១ ម. បញ្ចបិ ។

ចំពោះព្រះអានន្ទមានអាយុ ហើយសួរតទៅទៀតថា ម្នាលអាវុសោអានន្ទ សាមញ្ញផលសូត្រ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សំដែងក្នុងទីណា ។ ក្នុងជីវកម្ពវ័ន ក្បែរក្រុងរាជគ្រឹះ លោកម្ចាស់ ។ ទ្រង់សំដែងជាមួយនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់សំដែងជាមួយនឹងព្រះបាទអជាតសត្តុជាវេទេហិបុត្រ ។ គ្រានោះ ព្រះមហាកស្សប មានអាយុ សួរនិទានផង សួរបុគ្គលផង នៃសាមញ្ញផលសូត្រ ចំពោះព្រះអានន្ទមានអាយុ ហើយសួរនូវនិកាយទាំង៥ ដោយឧបាយនេះឯង ។ ឯព្រះអានន្ទមានអាយុ កាលបើព្រះមហាកស្សប សួរសព្វគ្រប់ហើយ ក៏បានដោះស្រាយដោយសព្វគ្រប់ ។

(៦៨៦) សំដាប់នោះឯង ព្រះអានន្ទមានអាយុ ពោលនូវពាក្យនេះនឹងភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយថា បពិត្រព្រះករុណាទាំងឡាយដ៏ចំរើន ព្រះមានព្រះភាគ កាលដែលទៀបនឹងបរិនិព្វាន បានមានព្រះបន្ទូលយ៉ាងនេះនឹងខ្ញុំព្រះករុណាថា នែអានន្ទ សង្ឃអំណើះតអំពីតថាគតទៅហើយ បើសង្ឃមានប្រាថ្នានឹងដក ក៏គប្បីដកនូវសិក្ខាបទទាំងឡាយតូច ។ ដោយលំដាប់ (បញ្ញត្តិតូចតាច) ។ ព្រះថេរៈទាំងឡាយ សួរព្រះអានន្ទថា ម្នាលអានន្ទមានអាយុ ចុះលោកម្ចាស់ បានទូលសួរព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ឯសិក្ខាបទ ទាំងឡាយតូច ។ ដោយលំដាប់នោះ តើសិក្ខាបទណាខ្លះ ដូច្នេះទេ ។ ព្រះអានន្ទឆ្លើយថា បពិត្រព្រះករុណា

បុច្ឆឹ កតមានិ បន ភន្តេ ខុទ្ទានុខុទ្ទកានិ សិក្ខាបទានីតិ ។ ឯកច្ចេ ថេរា ឯវមាហំសុ ចត្តារិ បារាជិកានិ ឋបេត្វា អវសេសានិ ខុទ្ទានុខុទ្ទកានិ សិក្ខាបទានីតិ ។ ឯកច្ចេ ថេរា ឯវមាហំសុ ចត្តារិ បារាជិកានិ ឋបេត្វា តេរស សង្ឃាទិសេសេ ឋបេត្វា អវសេសានិ ខុទ្ទានុខុទ្ទកានិ សិក្ខាបទានីតិ ។ ឯកច្ចេ ថេរា ឯវមាហំសុ ចត្តារិ បារាជិកានិ ឋបេត្វា តេរស សង្ឃាទិសេសេ ឋបេត្វា ទ្វេ អនិយតេ ឋបេត្វា អវសេសានិ ខុទ្ទានុខុទ្ទកានិ សិក្ខាបទានីតិ ។ ឯកច្ចេ ថេរា ឯវមាហំសុ ចត្តារិ បារាជិកានិ ឋបេត្វា តេរស សង្ឃាទិសេសេ ឋបេត្វា ទ្វេ អនិយតេ ឋបេត្វា តឹស និស្សគ្គិយេ បាចិត្តិយេ ឋបេត្វា អវសេសានិ ខុទ្ទានុខុទ្ទកានិ សិក្ខាបទានីតិ ។ ឯកច្ចេ ថេរា ឯវមាហំសុ ចត្តារិ បារាជិកានិ ឋបេត្វា តេរស សង្ឃាទិសេសេ ឋបេត្វា ទ្វេ អនិយតេ ឋបេត្វា តឹស និស្សគ្គិយេ បាចិត្តិយេ ឋបេត្វា ទ្វេនវុតិ បាចិត្តិយេ ឋបេត្វា អវសេសានិ ខុទ្ទានុខុទ្ទកានិ សិក្ខាបទានីតិ ។

ទាំងឡាយដ៏ទៃទៀត ខ្ញុំព្រះករុណា មិនបានទូលសួរព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ឯសិក្ខាបទទាំងឡាយតូច ៗ ដោយលំដាប់នោះ តើសិក្ខាបទណាខ្លះ ដូច្នេះទេ ។ ព្រះថេរៈទាំងឡាយពួកខ្លះពោលយ៉ាងនេះថា សិក្ខាបទទាំងឡាយដែលសល់នៅក្រៅអំពីបារាជិកទាំង ៤ ឈ្មោះថា តូច ៗ ដោយលំដាប់ ។ ព្រះថេរៈទាំងឡាយពួកខ្លះពោលយ៉ាងនេះថា សិក្ខាបទទាំងឡាយដែលសល់នៅក្រៅអំពីបារាជិក ៤ និងសង្ឃាទិសេស ១៣ ឈ្មោះថាតូច ៗ ដោយលំដាប់ ។ ព្រះថេរៈទាំងឡាយពួកខ្លះពោលយ៉ាងនេះថា សិក្ខាបទទាំងឡាយដែលសល់នៅក្រៅអំពីបារាជិក ៤ សង្ឃាទិសេស ១៣ និងអនិយត ២ ឈ្មោះថា តូច ៗ ដោយលំដាប់ ។ ព្រះថេរៈទាំងឡាយពួកខ្លះពោលយ៉ាងនេះថា សិក្ខាបទទាំងឡាយដែលសល់នៅក្រៅអំពីបារាជិក ៤ សង្ឃាទិសេស ១៣ អនិយត ២ និងនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ៣០ ឈ្មោះថាតូច ៗ ដោយលំដាប់ ។ ព្រះថេរៈទាំងឡាយពួកខ្លះ ពោលយ៉ាងនេះថា សិក្ខាបទទាំងឡាយដែលសល់នៅក្រៅអំពីបារាជិក ៤ សង្ឃាទិសេស ១៣ អនិយត ២ និស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ៣០ និងសុទ្ធិកបាចិត្តិយៈ ៩២ ឈ្មោះថា តូច ៗ ដោយលំដាប់ ។

ឯកច្ចេ ថេរា ឯវមាហំសុ ចត្តារិ បារាជិកានិ ឋបេត្វា តេរស សង្ឃាទិសេសេ ឋបេត្វា ទ្វេ អនិយតេ ឋបេត្វា តឹស និស្សគ្គិយេ បាចិត្តិយេ ឋបេត្វា ទ្វេនវុតិ បាចិត្តិយេ ឋបេត្វា ចត្តារោ បាដិទេសនីយេ ឋបេត្វា អវសេសានិ ខុទ្ទានុខុទ្ទកានិ សិក្ខាបទានីតិ ។

(៤៨៥) អថខោ អាយស្មា មហាកស្សបោ សង្ឃំ ញាបេសិ សុណាតុ មេ អាវុសោ សង្ឃោ សន្តម្ហាកំ សិក្ខាបទានិ គិហិគតានិ គិហិនោបិ ជានន្តិ(១) ឥទំ វោ សមណានំ សក្យបុត្តិយានំ កប្បតិ ឥទំ វោ ន កប្បតីតិ ។ សចេ មយំ ខុទ្ទានុខុទ្ទកានិ សិក្ខាបទានិ សមូហនិស្សាម ភវិស្សន្តិ វត្តារោ ធូមកាលិកំ សមណេន គោតមេន សាវកានំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ យាវិមេសំ សត្ថា អដ្ឋាសិ តាវិមេ សិក្ខាបទេសុ សិក្ខឹសុ យតោ ឥមេសំ សត្ថា បរិនិព្វុតោ ន ទានិមេ សិក្ខាបទេសុ សិក្ខន្តីតិ ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ

១. បោត្ថកេ គិហីបិ នោ ជានន្តិ ឥតិ ទិស្សតិ ។

ព្រះថេរៈទាំងឡាយពួកខ្លះ ពោលយ៉ាងនេះថា សិក្ខាបទទាំងឡាយដែលសល់នៅក្រៅអំពីបារាជិក ៤ សង្ឃាទិសេស ១៣ អនិយត ២ និស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ៣០ សុទ្ធិកបាចិត្តិយៈ ៩២ និងបាដិទេសនីយៈ ៤ ឈ្មោះថា តូចៗ តាមលំដាប់ ។

(៤៨៥) គ្រានោះឯង ព្រះមហាកស្សបមានអាយុ ក៏ប្រកាសសង្ឃថា ម្នាលអាវុសោ សង្ឃចូរស្តាប់ខ្ញុំ សិក្ខាបទទាំងឡាយរបស់ពួកយើង ក៏មានទាំងនៅក្នុងពួកគ្រហស្ថ សូម្បីពួកគ្រហស្ថទាំងឡាយ ក៏តែងដឹងថា អំពើនេះគួរដល់លោកទាំងឡាយជាសមណសក្យបុត្តិយ៍ អំពើនេះមិនគួរដល់លោកទាំងឡាយទេ ។ បើយើងទាំងឡាយនឹងដកនូវសិក្ខាបទតូចៗ តាមលំដាប់ចេញហើយ មុខជាជនទាំងឡាយជាអ្នកពោលតិះដៀលនឹងពោលថា សិក្ខាបទដែលព្រះសមណគោតម បញ្ញត្តហើយដល់សាវ័កទាំងឡាយ ចុះតែត្រឹមធូមកាលិក គឺកាលដែលផ្សែងភ្លើងគឺបរិនិព្វានប៉ុណ្ណោះ ព្រះសាស្តារបស់សាវ័កទាំងឡាយនេះ ឋិតនៅត្រឹមណា សាវ័កទាំងនេះ ក៏ធ្លាប់សិក្សាក្នុងសិក្ខាបទត្រឹមនោះ កាលណាបើព្រះសាស្តារបស់សាវ័កទាំងនេះបរិនិព្វានហើយ ឥឡូវនេះ សាវ័កទាំងនេះ ក៏លែងសិក្សាក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយដែរ ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃ

អប្បញ្ញត្តំ ន បញ្ញាបេយ្យ បញ្ញត្តំ ន សមុច្ឆិន្ទេយ្យ យថាបញ្ញត្តេសុ សិក្ខាបទេសុ សមាទាយ វត្តេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ អាវុសោ សង្ឃោ សន្តម្ហាកំ សិក្ខាបទានិ គិហិគតានិ គិហិនោបិ ជានន្តិ ឥទំ វោ សមណានំ សក្យបុត្តិយានំ កប្បតិ ឥទំ វោ ន កប្បតីតិ ។ សចេ មយំ ខុទ្ទានុខុទ្ទកានិ សិក្ខាបទានិ សមូហនិស្សាម ភវិស្សន្តិ វត្តារោ ធូមកាលិកំ សមណេន គោតមេន សាវកានំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ យាវិមេសំ សត្ថា អដ្ឋាសិ តាវិមេ សិក្ខាបទេសុ សិក្ខឹសុ យតោ ឥមេសំ សត្ថា បរិនិព្វុតោ ន ទានិមេ សិក្ខាបទេសុ សិក្ខន្តីតិ ។ សង្ឃោ អប្បញ្ញត្តំ ន បញ្ញាបេតិ បញ្ញត្តំ ន សមុច្ឆិន្ទតិ យថាបញ្ញត្តេសុ សិក្ខាបទេសុ សមាទាយ វត្តតិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ អប្បញ្ញត្តស្ស អប្បញ្ញាបនា បញ្ញត្តស្ស អសមុច្ឆេទោ យថាបញ្ញត្តេសុ

កុំគប្បីបញ្ញត្តថែមនូវសិក្ខាបទ ដែលព្រះជាគ្រូមិនបានបញ្ញត្តទេ កុំគប្បីដកចេញនូវសិក្ខាបទ ដែលព្រះជាគ្រូបញ្ញត្តមកហើយ ត្រូវសមាទានប្រព្រឹត្តតែក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយដែលព្រះជាគ្រូទ្រង់បញ្ញត្តហើយ ។ នេះជាញត្តិ ។ ម្នាលអាវុសោ សង្ឃចូរស្ដាប់ខ្ញុំ សិក្ខាបទទាំងឡាយរបស់ពួកយើងគឺមានតាំងនៅក្នុងពួកគ្រហស្ថ សូម្បីពួកគ្រហស្ថទាំងឡាយក៏ដឹងថា អំពើនេះគួរដល់លោកទាំងឡាយជាសមណសក្យបុត្តិយ៍ អំពើនេះមិនគួរដល់លោកទាំងឡាយទេ ។ បើយើងទាំងឡាយនឹងដកនូវសិក្ខាបទតូច ៗ ដោយលំដាប់ចេញហើយ មុខជាជនទាំងឡាយជាអ្នកពោលតិះដៀលនឹងពោលថា សិក្ខាបទដែលព្រះសមណគោតមបានបញ្ញត្តដល់ពួកសាវ័កបានត្រឹមតែក្នុងកាលផ្សែង គឺកាលដែលផ្សែងភ្លើងប៉ុណ្ណោះ ព្រះសាស្ដារបស់សាវ័កទាំងនេះឋិតនៅត្រឹមណា សាវ័កទាំងនេះ ក៏តាំងសិក្សាក្នុងសិក្ខាបទត្រឹមនោះ កាលបើព្រះសាស្ដារបស់សាវ័កទាំងនេះ បរិនិព្វានទៅហើយ ឥឡូវសាវ័កទាំងនេះ ក៏លែងសិក្សាក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយដែរ ។ សង្ឃមិនបញ្ញត្តថែមនូវសិក្ខាបទដែលព្រះជាគ្រូមិនបានបញ្ញត្តទេ មិនដកចេញនូវសិក្ខាបទ ដែលព្រះជាគ្រូបានបញ្ញត្តហើយ សមាទានប្រព្រឹត្តតែក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយដែលគួរដល់ក្នុងបញ្ញត្តិ ។ ការមិនបញ្ញត្តថែមនូវសិក្ខាបទដែលព្រះអង្គមិនបានបញ្ញត្ត ការមិនដកចេញនូវសិក្ខាបទដែលព្រះ

សិក្ខាបទេសុ សមាទាយ វត្តតា សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ សង្ឃោ អបញ្ញត្តំ ន បញ្ញាបេតិ បញ្ញត្តំ ន សមុច្ឆិន្ទតិ យថាបញ្ញត្តេសុ សិក្ខាបទេសុ សមាទាយ វត្តតិ ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

[៦៨៦] អថខោ ថេរា ភិក្ខូ អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ឯតទវោចុំ ឥទន្តេ អាវុសោ អានន្ទ ទុក្កដំ យំ ត្វំ ភគវន្តំ ន បុច្ឆិ កតមានិ បន ភន្តេ ខុទ្ទានុខុទ្ទកានិ សិក្ខាបទានីតិ ទេសេហិ តំ ទុក្កដន្តិ ។ អហំ ខោ ភន្តេ អសតិយា ភគវន្តំ ន បុច្ឆិ កតមានិ(១) ភន្តេ ខុទ្ទានុខុទ្ទកានិ សិក្ខាបទានីតិ នាហំ តំ ទុក្កដំ បស្សាមិ

១ ម. ឆ. កតមានិ បន ។

អង្គទ្រង់បញ្ញត្ត ការសមាទានប្រព្រឹត្តតែក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ ដែលគួរដល់ក្ដីបញ្ញត្តិ គាប់ចិត្តដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម មិនគាប់ចិត្តដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះគប្បីពោលឡើង ។ សង្ឃមិនបានបញ្ញត្តថែមនូវសិក្ខាបទដែលព្រះអង្គមិនបានបញ្ញត្ត មិនដកចេញនូវសិក្ខាបទដែលព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្ត សមាទានប្រព្រឹត្តតែក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ ដែលគួរដល់ក្ដីបញ្ញត្តិ ។ ការមិនបញ្ញត្តិនិងការមិនដកនូវសិក្ខាបទនេះ គាប់ចិត្តដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀម ខ្ញុំចាំទុកនូវសេចក្ដីនេះ ដោយការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

(៦៨៦) លំដាប់នោះឯង ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ ពោលជាមួយនឹងព្រះអានន្ទមានអាយុថា ម្នាលអាវុសោ អានន្ទ នេះជាទុក្កដរបស់លោក ព្រោះលោកមិនបានទូលសួរព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ឯសិក្ខាបទទាំងឡាយដែលតូច ១ ដោយលំដាប់ គឺសិក្ខាបទណាខ្លះ ចូរលោកសំដែងនូវទុក្កដនោះចេញ ។ ព្រះអានន្ទឆ្លើយថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះករុណាភ្លេច បានជាមិនបានទូលសួរព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ឯសិក្ខាបទទាំងឡាយតូច ១ ដោយលំដាប់គឺសិក្ខាបទណាខ្លះ ខ្ញុំព្រះករុណាមិនឃើញនូវទុក្កដនោះទេ

អបិចាយស្មន្តានំ សទ្ធាយ ទេសេមិ តំ ទុក្កដន្តិ ។ ឥទម្បិ តេ អាវុសោ អានន្ទ ទុក្កដំ យំ ត្វំ ភគវតោ វស្សិកសាដិកំ អក្កមិត្វា សិព្វេសិ ទេសេហិ តំ ទុក្កដន្តិ ។ អហំ ខោ ភន្តេ ន អគារវេន ភគវតោ វស្សិកសាដិកំ អក្កមិត្វា សិព្វេសឹ នាហំ តំ ទុក្កដំ បស្សាមិ អបិចាយស្មន្តានំ សទ្ធាយ ទេសេមិ តំ ទុក្កដន្តិ ។ ឥទម្បិ តេ អាវុសោ អានន្ទ ទុក្កដំ យំ ត្វំ មាតុគាមេហិ ភគវតោ សរីរំ បឋមំ វន្ទាបេសិ តាសំ រោទន្តីនំ ភគវតោ សរីរំ អស្សុកេន មក្ខិតំ ទេសេហិ តំ ទុក្កដន្តិ ។ អហំ ខោ ភន្តេ មាយិមា វិកាលេ អហេសុន្តិ មាតុគាមេហិ ភគវតោ សរីរំ បឋមំ វន្ទាបេសឹ នាហំ តំ ទុក្កដំ បស្សាមិ អបិចាយស្មន្តានំ សទ្ធាយ ទេសេមិ តំ ទុក្កដន្តិ ។ ឥទម្បិ តេ អាវុសោ អានន្ទ ទុក្កដំ យំ ត្វំ ភគវតា

ប៉ុន្តែខ្ញុំព្រះករុណា សំដែងនូវអំពើអាក្រក់នោះចេញ ដោយសេចក្ដីជឿលោកមានអាយុទាំងឡាយ ។ នែអាវុសោ អានន្ទ នេះជាអំពើអាក្រក់របស់លោកដែរ ព្រោះលោកជាន់ដេរសំពត់វស្សិកសាដក របស់ព្រះមានព្រះភាគ ចូរលោកសំដែងអំពើអាក្រក់នោះចេញ ។ បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះករុណាដែលជាន់ដេរសំពត់វស្សិកសាដក របស់ព្រះមានព្រះភាគ មិនមែនធ្វើដោយសេចក្ដីមិនគោរពទេ ខ្ញុំព្រះករុណាមិនឃើញនូវអំពើអាក្រក់នោះឡើយ ប៉ុន្តែខ្ញុំព្រះករុណា សំដែងនូវអំពើអាក្រក់នោះចេញ ដោយសេចក្ដីជឿលោកមានអាយុទាំងឡាយ ។ ម្នាលអានន្ទមានអាយុ នេះជាអំពើអាក្រក់របស់លោកដែរ ព្រោះលោកឲ្យមាតុគ្រាមថ្វាយបង្គំព្រះសរីរៈនៃព្រះមានព្រះភាគមុនគេ កាលដែលមាតុគ្រាមទាំងនោះ យំទួញសោកធ្វើសរីរៈនៃព្រះមានព្រះភាគ ឲ្យប្រឡាក់ដោយទឹកភ្នែក ចូរលោកសំដែងនូវអំពើអាក្រក់នោះចេញ ។ បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះករុណាគិតថា កុំឲ្យពួកមាតុគ្រាមនេះនៅក្នុងវេលាវិកាល ទុកជាខ្ញុំព្រះករុណាឲ្យពួកមាតុគ្រាមថ្វាយបង្គំព្រះសរីរៈនៃព្រះមានព្រះភាគមុនគេ ខ្ញុំព្រះករុណាមិនឃើញអំពើអាក្រក់នោះទេ ប៉ុន្តែខ្ញុំព្រះករុណាសំដែងអំពើអាក្រក់នោះចេញ ដោយសេចក្ដីជឿលោកមានអាយុទាំងឡាយ ។ ម្នាលអានន្ទមានអាយុ នេះជាអំពើអាក្រក់របស់លោកដែរ ព្រោះព្រះមានព្រះភាគ

ឱឡារិកេ និមិត្តេ កយិរមានេ ឱឡារិកេ ឱភាសេ កយិរមានេ ន ភគវន្តំ យាចិ តិដ្ឋតុ ភន្តេ ភគវា កប្បំ តិដ្ឋតុ សុគតោ កប្បំ ពហុជនហិតាយ ពហុជនសុខាយ លោកានុកម្បាយ អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ទេវមនុស្សានន្តិ ទេសេហិ តំ ទុក្កដន្តិ ។ អហំ ភន្តេ មារេន បរិយុដ្ឋិតចិត្តោ ន ភគវន្តំ យាចឹ តិដ្ឋតុ ភន្តេ ភគវា កប្បំ តិដ្ឋតុ សុគតោ កប្បំ ពហុជនហិតាយ ពហុជនសុខាយ លោកានុកម្បាយ អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ទេវមនុស្សានន្តិ នាហំ តំ ទុក្កដំ បស្សាមិ អបិចាយស្មន្តានំ សទ្ធាយ ទេសេមិ តំ ទុក្កដន្តិ ។ ឥទម្បិ តេ អាវុសោ អានន្ទ ទុក្កដំ យំ ត្វំ មាតុគាមស្ស តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ បព្វជ្ជំ ឧស្សុក្កំ អកាសិ ទេសេហិ តំ ទុក្កដន្តិ ។ អហំ ភន្តេ

កំពុងធ្វើនិមិត្តជាឱឡារិក (បញ្ជាក់បញ្ជៀង) ទាំងធ្វើនូវឱភាស (បំភ្លឺហេតុ) ជាឱឡារិក លោកមិនបានអារាធនាព្រះមានព្រះភាគថា សូមព្រះមានព្រះភាគគង់នៅអស់មួយកប្ប (កំណត់អាយុ)ទៅ សូមព្រះសុគតគង់នៅអស់មួយកប្បទៅ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់ជនច្រើន ដើម្បីអនុគ្រោះដល់សត្វលោក ដើម្បីសេចក្តីចំរើន ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់ទេវតានិងមនុស្សទាំងឡាយ ចូរលោកសំដែងនូវអាបត្តិទុក្កដនោះចេញ ។ បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះករុណាមានមារគ្របសង្កត់ចិត្ត បានជាមិនអារាធនានិមន្តព្រះមានព្រះភាគថា សូមព្រះមានព្រះភាគគង់នៅ អស់មួយអាយុកប្បទៅ សូមព្រះសុគតគង់នៅអស់មួយអាយុកប្បទៅ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់ជនច្រើន ដើម្បីអនុគ្រោះដល់សត្វលោក ដើម្បីសេចក្តីចំរើន ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់ទេវតានិងមនុស្សទាំងឡាយ ខ្ញុំព្រះករុណាមិនឃើញនូវអាបត្តិទុក្កដនោះទេ ប៉ុន្តែខ្ញុំព្រះករុណា សំដែងនូវអាបត្តិទុក្កដនោះចេញដោយសេចក្តីជឿលោកមានអាយុទាំងឡាយ ។ ម្នាលអានន្ទមានអាយុ នេះជាអាបត្តិទុក្កដរបស់លោកដែរ ព្រោះលោកធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយឲ្យមាតុគ្រាម បានបព្វជ្ជាក្នុងធម្មវិន័យ ដែលព្រះតថាគតទ្រង់ប្រកាសហើយ ចូរលោកសំដែងនូវអាបត្តិទុក្កដនោះចេញ ។ បពិត្រលោកដ៏ចំរើន

អយំ មហាបជាបតី គោតមី ភគវតោ មាតុច្ឆា អាបា-
ទិកា បោសិកា ខីរស្ស ទាយិកា ភគវន្តំ ជនេត្តិយា
កាលង្កតាយ ថញ្ញំ បាយេសីតិ មាតុគាមស្ស តថា-
គតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ បព្វជ្ជាយ ឧស្សុក្កំ អកាសិំ នា-
ហំ តំ ទុក្កដំ បស្សាមិ អបិចាយស្មន្តានំ សទ្ធាយ
ទេសេមិ តំ ទុក្កដន្តិ ។

[៤៨៧] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា បុរា-
ណោ ទក្ខិណាគិរិស្មឹ ចារិកំ ចរតិ មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន
សទ្ធឹ បញ្ចមត្តេហិ ភិក្ខុសតេហិ ។ អថខោ អាយស្មា
បុរាណោ ថេរេហិ ភិក្ខូហិ ធម្មេ ច វិនយេ ច សង្គីតេ
ទក្ខិណាគិរិស្មឹ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន រាជគហំ វេ-
ឡុវនំ កលន្ទកនិវាបោ យេន ថេរា ភិក្ខូ តេនុបសង្កមិ
ឧបសង្កមិត្វា ថេរេហិ ភិក្ខូហិ សទ្ធឹ បដិសម្មោទិត្វា ឯ-
កមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ អាយស្មន្តំ បុ-
រាណំ ថេរា ភិក្ខូ ឯតទវោចុំ ថេរេហិ អាវុសោ បុរាណ

៣៧៦

វិនយបិដក ចុល្លវគ្គ

ខ្ញុំព្រះករុណាគិតថា ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមីនេះ ជាព្រះមាតុច្ឆា
(ម្តាយមីង) នៃព្រះមានព្រះភាគ បានបីបាច់រក្សាចិញ្ចឹមថ្វាយទឹកដោះ
កាលដែល (ព្រះនាងមាយាទេវី) ជាព្រះមាតាបង្កើត របស់ព្រះមាន
ព្រះភាគ ធ្វើមរណកាលទៅហើយ បានបំបៅព្រះមានព្រះភាគផង បាន
ជាខ្ញុំធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយឲ្យមាតុគ្រាមបានបព្វជ្ជា ក្នុងធម្មវិន័យ ដែល
ព្រះតថាគត ទ្រង់ប្រកាសហើយ ខ្ញុំព្រះករុណាមិនឃើញនូវអំពើអាក្រក់
នោះទេ ប៉ុន្តែខ្ញុំព្រះករុណា សំដែងនូវអំពើអាក្រក់នោះចេញ ដោយ
សេចក្តីជឿលោកមានអាយុទាំងឡាយ ។

[៤៨៧] សម័យនោះឯង ព្រះថេរឈ្មោះបុរាណៈមានអាយុបាន
ត្រាច់ទៅកាន់ចារិក ក្នុងទក្ខិណាគិរីជនបទ ជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃជាច្រើន
ចំនួន៥០០រូប ។ គ្រានោះឯង ព្រះបុរាណៈមានអាយុ កាលដែលភិក្ខុជា
ថេរៈទាំងឡាយសង្គាយនានូវធម្មវិន័យ បានទៅអាស្រ័យក្នុងទក្ខិណាគិរី-
ជនបទ តាមសមគួរដល់អធ្យាស្រ័យ ហើយក៏ចូលទៅរកពួកភិក្ខុជាថេរៈ
ដែលនៅក្នុងវត្តវេឡុវ័ន កលន្ទកនិវាបស្ថាន ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ លុះចូល
ទៅដល់ហើយ ក៏ធ្វើសេចក្តីរីករាយរាក់ទាក់ជាមួយភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ
ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះបុរាណៈមានអាយុ អង្គុយក្នុងទីសម
គួរហើយទើបភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ និយាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលបុរាណៈ

ធម្មោ ច វិនយោ ច សង្គីតោ ឧបេហិ តំ សង្គីតិន្តិ ។ សុសង្គីតាវុសោ ថេរេហិ ធម្មោ ច វិនយោ ច អបិច យថេវ មយា ភគវតោ សម្មុខា សុតំ សម្មុខា បដិគ្គហិតំ តថេវាហំ ធារេស្សាមីតិ ។

[៤៤៨] អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ ថេរេ ភិក្ខូ ឯតទវោច ភគវា មំ ភន្តេ បរិនិព្វានកាលេ ឯវមាហ តេនហានន្ទ សង្ឃោ មមច្ចយេន ឆន្នស្ស ភិក្ខុនោ ព្រហ្មទណ្ឌំ អាណាបេតូតិ ។ បុច្ឆិ បន ត្វំ អាវុសោ អានន្ទ ភគវន្តំ កតមោ បន ភន្តេ ព្រហ្មទណ្ឌោតិ ។ បុច្ឆិតោ អហំ ភន្តេ ភគវន្តំ កតមោ បន ភន្តេ ព្រហ្មទណ្ឌោតិ ។ ឆន្នោ អានន្ទ ភិក្ខុ យំ ឥច្ឆេយ្យ តំ វទេយ្យ ភិក្ខូហិ ឆន្នោ ភិក្ខុ នេវ វត្តព្វោ ន ឱវទិតព្វោ

ដ៏មានអាយុ ធម៌ក្តី វិន័យក្តី ដែលព្រះថេរៈទាំងឡាយបានសង្គាយនាជាស្រេចហើយ លោកគួរប្រកបនូវការសង្គាយនានោះចុះ ។ ព្រះបុរាណៈឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ធម៌ក្តី វិន័យក្តី ដែលភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយបានសង្គាយនាហើយ (គឺជាការស្រួល) ប៉ុន្តែថាខ្ញុំនឹងចាំ តាមដែលខ្ញុំបានស្តាប់ បានទទួលក្នុងទីចំពោះព្រះភក្ត្រ នៃព្រះមានព្រះភាគ យ៉ាងណាមិញ ខ្ញុំនឹងទ្រទ្រង់ (ប្រតិបត្តិ) យ៉ាងនោះដែរ ។

[៤៤៨] លំដាប់នោះ ព្រះអានន្ទមានអាយុ ពោលពាក្យនុ៎ះនឹងភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ព្រះមានព្រះភាគជាម្ចាស់ កាលទៀបបរិនិព្វាន ទ្រង់មានបន្ទូលយ៉ាងនេះនឹងខ្ញុំព្រះករុណាថា ម្នាលអានន្ទ ក្រោយចុះ ដំណើរតថាគតកន្លងទៅហើយ សង្ឃគួរដាក់ព្រហ្មទណ្ឌដល់ឆន្នភិក្ខុចុះ ។ ពួកភិក្ខុជាថេរៈសួរថា ម្នាលអានន្ទមានអាយុ ចុះលោកបានទូលសួរព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ចុះព្រហ្មទណ្ឌនោះ តើដូចម្តេចទៅ ដែរឬ ។ ព្រះអានន្ទឆ្លើយថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះករុណាបានទូលសួរព្រះមានព្រះភាគដែរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ព្រហ្មទណ្ឌនោះ តើដូចម្តេចទៅ ។ ព្រះអង្គមានបន្ទូលថា ម្នាលអានន្ទ ឆន្នភិក្ខុ ចង់ពោលពាក្យណា គប្បីពោលពាក្យនោះចុះ (ប៉ុន្តែ) ភិក្ខុទាំងឡាយ កុំគប្បីនិយាយរក កុំគប្បីទូន្មាន កុំគប្បី

ន អនុសាសិតព្វោតិ ។ តេនហាវុសោ អានន្ទ ត្វំយេវ ឆន្នស្ស ភិក្ខុនោ ព្រហ្មទណ្ឌំ អាណាបេហីតិ ។ កថាហំ ភន្តេ ឆន្នស្ស ភិក្ខុនោ ព្រហ្មទណ្ឌំ អាណាបេមិ ចណ្ឌោ សោ ភិក្ខុ ផរុសោតិ ។ តេនហាវុសោ អានន្ទ ពហុកេហិ ភិក្ខូហិ សទ្ធឹ គច្ឆាហីតិ ។ ឯវំ ភន្តេតិ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ថេរានំ ភិក្ខូនំ បដិស្សុត្វា មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធឹ បញ្ចមត្តេហិ ភិក្ខុសតេហិ នាវាយ គន្ត្វា កោសម្ពឹ ឧជ្ជវនិកាយ នាវាយ បច្ចោរោហិត្វា[១] រញ្ញោ ឧទេនស្ស ឧយ្យានស្ស អវិទូរេ អញ្ញតរស្មឹ រុក្ខមូលេ និសីទិ ។

[៦៤៨] តេន ខោ បន សមយេន រាជា ឧទេនោ ឧយ្យានេ បរិចារេតិ[២] សទ្ធឹ ឱរោធេន បដិវសតិ[៣] ។ អស្សោសិ ខោ រញ្ញោ ឧទេនស្ស ឱរោធោ អម្ហាកំ កិរ អាចរិយោ អយ្យោ អានន្ទោ ឧយ្យានស្ស អវិទូរេ អញ្ញតរស្មឹ រុក្ខមូលេ និសិន្នោតិ ។ អថខោ រញ្ញោ ឧទេនស្ស ឱរោធោ រាជានំ ឧទេនំ ឯតទវោច

១ ម. នាវាយ ឧជ្ជវនិកាយ កោសម្ពិយា បច្ចោរោហិត្វា ។ ឱ. នាវាយ កោសម្ពឹ ឧជ្ជវិ នាវាយ បច្ចោរោហិត្វា ។ ២ ម. ឱ. បរិចារេសិ ។ ៣ ម. ឱ. ឯត្ថន្តរេ បដិវសតីតិ នត្ថិ ។

ប្រៀនប្រដៅនូវភិក្ខុឆន្នឡើយ ។ ពួកភិក្ខុជាថេរៈពោលថា ម្នាលអានន្ទដ៏មានអាយុ បើដូច្នោះ ចូរអ្នកដាក់ព្រហ្មទណ្ឌដល់ឆន្នភិក្ខុដោយខ្លួនឯងចុះ ។ ព្រះអានន្ទសួរថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះករុណាដាក់ព្រហ្មទណ្ឌដល់ឆន្នភិក្ខុដូចម្តេចបាន (ព្រោះ) ភិក្ខុនោះកាចរឹងរូសណាស់ ។ ពួកភិក្ខុជាថេរៈពោលថា ម្នាលអានន្ទមានអាយុ បើដូច្នោះ ចូរអ្នកទៅជាមួយនឹងពួកភិក្ខុច្រើនរូបទៅចុះ ។ ឯព្រះអានន្ទមានអាយុទទួលពាក្យភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយដោយពាក្យថា អើលោកម្ចាស់ ហើយក៏ជិះទូកទៅកាន់ក្រុងកោសម្ពី ជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃជាច្រើនចំនួន ៥០០ រូប ទូកដែលឡើងទៅច្រាសខ្សែទឹក លុះចុះចាកទូកហើយ ក៏ទៅគង់ក្រោមម្លប់ឈើមួយដើម មិនឆ្ងាយពីឧទ្យាននៃព្រះរាជាទ្រង់ព្រះនាមឧទេន ។

[៦៤៨] សម័យនោះឯង ព្រះរាជាទ្រង់ព្រះនាមឧទេនទ្រង់គង់ក្រសាលក្នុងឧទ្យានជាមួយនឹងពួកព្រះមហេសី ព្រមទាំងពួកកញ្ញាផង ។ ពួកព្រះមហេសីរបស់ព្រះរាជាទ្រង់ព្រះនាមឧទេន បានឮដំណឹងថា លោកម្ចាស់អានន្ទជាអាចារ្យរបស់យើងគង់នៅក្រោមម្លប់ឈើមួយដើមមិនឆ្ងាយអំពីឧទ្យាន ។ ទើបពួកព្រះមហេសីរបស់ព្រះបាទឧទេន បានក្រាប

អម្ហាកំ កិរ ទេវ អាចរិយោ អយ្យោ អានន្ទោ ឧយ្យានស្ស អវិទូរេ អញ្ញតរស្មឹ រុក្ខមូលេ និសិន្នោ ឥច្ឆាម មយំ ទេវ អយ្យំ អានន្ទំ បស្សិតុន្តិ ។ តេនហិ(១) សមណំ អានន្ទំ បស្សថាតិ ។ អថខោ រញ្ញោ ឧទេនស្ស ឱរោធា យេនាយស្មា អានន្ទោ តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នា ខោ រញ្ញោ ឧទេនស្ស ឱរោធេ អាយស្មា អានន្ទោ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេសិ សមាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេសិ ។ អថខោ រញ្ញោ ឧទេនស្ស ឱរោធា អាយស្មតា អានន្ទេន ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សិតា សមាទបិតា សមុត្តេជិតា សម្បហំសិតា អាយស្មតោ អានន្ទស្ស បញ្ច ឧត្តរាសង្គសតានិ អទំសុ ។ អថខោ រញ្ញោ ឧទេនស្ស ឱរោធា អាយស្មតោ អានន្ទស្ស ភាសិតំ អភិនន្ទិត្វា អនុមោទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា យេន រាជា ឧទេនោ តេនុបសង្កមឹសុ ។

---

១ ម. ឆ. តេនហិ តុម្ហេ ។

ចូលទូលព្រះបាទឧទេនដូច្នេះថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ឮថាលោកម្ចាស់អានន្ទជាអាចារ្យរបស់យើងខ្ញុំ មកគង់នៅក្រោមម្លប់ឈើមួយដើម មិនឆ្ងាយអំពីឧទ្យាន បពិត្រព្រះសម្មតិទេព យើងខ្ញុំចង់ឃើញព្រះអានន្ទម្ចាស់ ។ ព្រះរាជាមានព្រះរាជឱង្ការថា បើដូច្នោះ ចូរនាងទាំងឡាយទៅមើលសមណៈឈ្មោះអានន្ទចុះ ។ គ្រានោះឯង ពួកព្រះមហេសីរបស់ព្រះបាទឧទេន ចូលទៅរកព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះអានន្ទមានអាយុ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ កាលបើពួកព្រះមហេសីនៃព្រះបាទឧទេន អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ទើបព្រះអានន្ទមានអាយុឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យប្រព្រឹត្តតាម ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថា ។ គ្រានោះឯង ពួកព្រះមហេសីនៃព្រះបាទឧទេន កាលបើព្រះអានន្ទមានអាយុ ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យប្រព្រឹត្តតាម ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថាហើយ ក៏ប្រគេនសំពត់ឧត្តរាសង្គៈ ៥០០ ដល់ព្រះអានន្ទមានអាយុ ។ លំដាប់នោះឯង ពួកព្រះមហេសីនៃព្រះបាទឧទេន ត្រេកអររីករាយនឹងភាសិត របស់ព្រះអានន្ទមានអាយុហើយ ទើបក្រោកចាកអាសនៈ ថ្វាយបង្គំព្រះអានន្ទមានអាយុ ធ្វើប្រទក្សិណហើយ ចូលទៅគាល់ព្រះបាទឧទេន ។

[៤៤០] អទ្ទសា ខោ រាជា ឧទេនោ ឱរោធំ ទូរតោវ អាគច្ឆន្តំ ទិស្វាន ឱរោធំ ឯតទវោច អបិ នុ ខោ(១) តុម្ហេ សមណំ អានន្ទំ បស្សិត្ថាតិ ។ អបស្សិម្ហា ខោ មយំ ទេវ អយ្យំ អានន្ទន្តិ ។ អបិ នុ តុម្ហេ សមណស្ស អានន្ទស្ស កិញ្ចិ អទត្ថាតិ ។ អទម្ហា ខោ មយំ ទេវ អយ្យស្ស អានន្ទស្ស បញ្ច ឧត្តរាសង្គសតានីតិ ។ រាជា ឧទេនោ ឧជ្ឈាយតិ ខីយតិ វិបាចេតិ កថំ ហិ នាម សមណោ អានន្ទោ តាវពហុំ ចីវរំ បដិគ្គហេស្សតិ ទុស្សវាណិជ្ជំ វា សមណោ អានន្ទោ ករិស្សតិ បគ្គាហិកសាលំ(២) វា បសារេស្សតីតិ ។ អថ ខោ រាជា ឧទេនោ យេនាយស្មា អានន្ទោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មតា អានន្ទេន សទ្ធឹ សម្មោទិ សម្មោទនីយំ កថំ សារណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ រាជា ឧទេនោ អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ឯតទវោច អាគមា នុ(៣) ខោ អានន្ទ

១ ឱ. ម. ឯត្ថ ភោសទ្ទោ ន បញ្ញាយតិ ។ ២ បគ្គាហិកសាលំ ឥតិបិ បាឋោ ទិស្សតិ ។ ៣ ឱ. អាគមា នុ ខ្វិធ ។ ម. អាគមា នុ ភោ ។

(៤៤០) ព្រះបាទឧទេន ទ្រង់ទតឃើញពួកស្រីមហេសី មកអំពីចម្ងាយ លុះឃើញហើយ មានព្រះបន្ទូលសួរពួកស្រីមហេសីថា អ្នកទាំងឡាយបានឃើញសមណៈឈ្មោះអានន្ទដែរឬ ។ ពួកស្រីមហេសីក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព យើងខ្ញុំទាំងឡាយបានឃើញព្រះអានន្ទជាម្ចាស់ហើយ ។ ចុះអ្នកទាំងឡាយបានប្រគេនវត្ថុអ្វីបន្តិចបន្តួចដល់សមណៈឈ្មោះអានន្ទខ្លះដែរឬ ។ បពិត្រព្រះសម្មតិទេព យើងខ្ញុំទាំងឡាយបានប្រគេនសំពត់ឧត្តរាសង្គៈ ៥០០ ដល់ព្រះអានន្ទជាម្ចាស់ហើយ ។ ព្រះបាទឧទេនក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ម្តេចក៏សមណៈឈ្មោះអានន្ទទទួលយកចីវរច្រើនដល់ម្ល៉េះ សមណៈឈ្មោះអានន្ទនឹងធ្វើជំនួញសំពត់ឬ ទំនងជានឹងបើកហាងលក់សំពត់ ។ គ្រានោះឯង ព្រះបាទឧទេនស្តេចទៅរក ព្រះអានន្ទមានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ធ្វើសេចក្តីរីករាយ សំណេះសំណាលនឹងព្រះអានន្ទមានអាយុ លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលរីករាយនឹងពាក្យដែលគួររលឹក ល្មមឲ្យកើតសេចក្តីស្និទ្ធស្នាលហើយ ក៏គង់ក្នុងទីសមគួរ ។ លុះព្រះបាទឧទេន គង់ក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏មានព្រះបន្ទូលនឹងព្រះអានន្ទមានអាយុ យ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអានន្ទ

អម្ហាកំ ឱរោធោតិ ។ អាគមា ខោ តេ(១) មហារាជ ឱរោ-
ធោតិ ។ អបិច(២) ឯត ភោតោ អានន្ទស្ស កិញ្ចិ អ-
ទាសីតិ ។ អទាសិ ខោ មេ មហារាជ. បញ្ច ឧត្តរ-
សង្គសតានីតិ ។ កឹ បន ភវំ អានន្ទោ តាវពហុំ ចីវរំ
ករិស្សតីតិ ។ យេ តេ មហារាជ ភិក្ខូ ទុព្ពលចីវរា
តេហិ សទ្ធឹ សំវិភជិស្សាមីតិ ។ យានិ ខោ បន ភោ(៣)
អានន្ទ បោរាណកានិ ទុព្ពលចីវរានិ តានិ កឹ
ករិស្សថាតិ ។ តានិ មហារាជ ឧត្តរត្ថរណំ ករិស្សា-
មាតិ ។ យានិ បន ភោ អានន្ទ បោរាណកានិ ឧត្ត-
រត្ថរណានិ តានិ កឹ ករិស្សថាតិ ។ តានិ មហារាជ
ភិសិច្ឆវិយោ ករិស្សាមាតិ ។ យា បន ភោ អានន្ទ
បោរាណកា ភិសិច្ឆវិយោ តា កឹ ករិស្សថាតិ ។ តា
មហារាជ ភុម្មត្ថរណំ ករិស្សាមាតិ ។ យានិ បន ភោ
អានន្ទ បោរាណកានិ ភុម្មត្ថរណានិ តានិ កឹ ក-
រិស្សថាតិ ។ តានិ មហារាជ បាទបុញ្ឆនិយោ ករិស្សា-

---

១ ឱ. តេហិ ។ ម. អាគមាសិ ខោ តេ ឯវំ ។ ២ ឱ. ម. ហោន្តុ ពេលា ចីវរេហិ ខ
ទិស្សតិ ។ ៣ ឱ. យានិ បន ភោ ។

ដ៏ចំរើន ពួកព្រះមហេសីរបស់យើងបានមក (ក្នុងទីនេះ) ដែរឬ ។ (ព្រះ
អានន្ទតបថា) បពិត្រមហារាជ ពួកព្រះមហេសីនៃព្រះអង្គបានមក (ក្នុងទី
នេះ) ដែរ ។ ចុះ (ពួកព្រះមហេសីនោះ) បានប្រគេនវត្ថុអ្វីបន្តិចបន្តួចដល់
ព្រះអានន្ទដ៏ចំរើនខ្លះដែរឬ ។ បពិត្រមហារាជ ពួកព្រះមហេសីនោះ បាន
ប្រគេនសំពត់ឧត្តរាសង្គៈ ៥០០ ដល់អាត្មាភាព ។ ព្រះអានន្ទដ៏ចំរើននឹង
យកចីវរច្រើនដល់ម្ល៉េះទៅធ្វើជាអ្វីទៅ ។ បពិត្រមហារាជ ភិក្ខុទាំងឡាយ
ណា មានចីវរទុព្វលភាព អាត្មាភាពនឹងចែកឲ្យ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ
នោះ ។ បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចំរើន ចុះចីវរទាំងឡាយណាដែលចាស់ទុព្វ-
លភាព លោកម្ចាស់នឹងយកចីវរទាំងនោះទៅធ្វើអ្វី ។ បពិត្រមហារាជ
យើងទាំងឡាយនឹងយកចីវរទាំងនោះទៅធ្វើជាកម្រាលគ្រែ ។ បពិត្រព្រះ
អានន្ទដ៏ចំរើន ចុះកម្រាលគ្រែណាដែលជារបស់ចាស់ លោកម្ចាស់នឹង
យកកម្រាលគ្រែទាំងនោះទៅធ្វើជាអ្វី ។ បពិត្រមហារាជ យើងទាំងឡាយ
នឹងយកកម្រាលគ្រែទាំងនោះទៅធ្វើជាស្រោមពូក ។ បពិត្រព្រះអានន្ទ
ដ៏ចំរើន ចុះស្រោមពូកណា ដែលជារបស់ចាស់ លោកម្ចាស់នឹងយក
ស្រោមពូកទាំងនោះទៅធ្វើជាអ្វី ។ បពិត្រមហារាជ យើងទាំងឡាយនឹង
យកស្រោមពូកទាំងនោះទៅធ្វើជាកម្រាលផែនដី ។ បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏
ចំរើន ចុះកម្រាលផែនដីណា ដែលជារបស់ចាស់ លោកម្ចាស់នឹងយក

មាតិ ។ យា បន តា ភោ អានន្ទ បោរាណា បាទបុញ្ឆនិយោ តា កថំ ករិស្សថាតិ ។ តា មហារាជ រជោហរណំ ករិស្សាមាតិ ។ យានិ បន ភោ អានន្ទ បោរាណានិ រជោហរណានិ តានិ កថំ ករិស្សថាតិ ។ តានិ មហារាជ កោដ្ដេត្វា ចិក្ខល្លេន មទ្ទិត្វា បរិភណ្ឌំ លិម្បិស្សាមាតិ ។ អថខោ រាជា ឧទេនោ សព្វេវិមេ សមណា សក្យបុត្តិយា យោនិសោ ឧបនេន្តិ ន កុលវំ គមេន្តីតិ អាយស្មតោ អានន្ទស្ស អញ្ញានិបិ បញ្ច ទុស្សសតានិ អទាសិ ។ អយញ្ចរហិ អាយស្មតោ អានន្ទស្ស បឋមំ ចីវរបរិក្ខារោ(១) ឧប្បន្នំ ចីវរសហស្សំ ។

[៦៨១] អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ យេន ឃោសិតារាមោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ ។ អថខោ អាយស្មា ឆន្នោ យេនាយស្មា អានន្ទោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា

---

១ ឱ. ចីវរភិក្ខា ។ ម. ចីវរភិក្ខំ ។

គម្រាលផែនដីទាំងនោះទៅធ្វើជាអ្វី ។ បពិត្រមហារាជ យើងទាំងឡាយនឹងយកកម្រាលផែនដីទាំងនោះទៅធ្វើជាសំពត់ជូតជើង ។ បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចំរើន ចុះសំពត់សម្រាប់ជូតជើងណាដែលជារបស់ចាស់ លោកម្ចាស់នឹងយកសំពត់ជូតជើងទាំងនោះទៅធ្វើជាអ្វី ។ បពិត្រមហារាជ យើងទាំងឡាយនឹងយកសំពត់សម្រាប់ជូតជើងទាំងនោះទៅធ្វើជាសំពត់សម្រាប់ជូតធូលី ។ បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចំរើន ចុះសំពត់សម្រាប់ជូតធូលីណាដែលជារបស់ចាស់ លោកម្ចាស់នឹងយកសំពត់សម្រាប់ជូតធូលីទាំងនោះទៅធ្វើជាអ្វី ។ បពិត្រមហារាជ យើងទាំងឡាយនឹងចិញ្ច្រាំសំពត់សម្រាប់ជូតធូលីទាំងនោះ ហើយច្របាច់លាយដោយភក់ ហើយយកទៅបូកលាបជញ្ជាំង ។ គ្រានោះឯង ព្រះបាទឧទេន ទ្រង់សព្វព្រះរាជហឫទ័យថា សមណសក្យបុត្តិយ៍ទាំងអស់នេះប្រកបដោយឧបាយប្រាជ្ញា មិនធ្វើសំពត់ឲ្យដល់នូវសេចក្ដីវិនាសឥតប្រយោជន៍ ហើយក៏ទ្រង់ប្រគេនសំពត់ ចំនួន ៥០០ ផ្ទាំងទៀត ដល់ព្រះអានន្ទមានអាយុ ។ បរិក្ខារ គឺចីវរ ចំនួន ១ ពាន់នេះឯង ទើបនឹងកើតឡើងជាដំបូងដល់ព្រះអានន្ទមានអាយុ ។

[៦៨១] លំដាប់នោះឯង ព្រះអានន្ទមានអាយុ ក៏ចូលទៅកាន់ឃោសិតារាម លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏គង់លើអាសនៈដែលគេក្រាលទុក ។ គ្រានោះឯង ឆន្នភិក្ខុមានអាយុ ចូលទៅរកព្រះអានន្ទមានអាយុ លុះ

អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ អាយស្មន្តំ ឆន្នំ អាយស្មា អានន្ទោ ឯតទវោច សង្ឃេន តេ អាវុសោ ឆន្ន ព្រហ្មទណ្ឌោ អាណត្តោតិ[១] ។ កតមោ បន ភន្តេ អានន្ទ ព្រហ្មទណ្ឌោតិ ។ ត្វំ អាវុសោ ឆន្ន ភិក្ខុ[២] យំ ឥច្ឆេយ្យាសិ តំ វទេយ្យាសិ ភិក្ខូហិ ត្វំ នេវ វត្តព្វោ ន ឱវទិតព្វោ នានុសាសិតព្វោតិ ។ នន្វាហំ ភន្តេ អានន្ទ ហតោ ឯត្តាវតា យតោហំ ភិក្ខូហិ នេវ វត្តព្វោ ន ឱវទិតព្វោ នានុសាសិតព្វោតិ តត្ថេវ មុច្ឆិតោ បបតិ[៣] ។ អថខោ អាយស្មា ឆន្នោ ព្រហ្មទណ្ឌេន អដ្ដីយមានោ ហរាយមានោ ជិគុច្ឆមានោ ឯកោ វូបកដ្ឋោ អប្បមត្តោ អាតាបី បហិតត្តោ វិហរន្តោ នចិរស្សេវ យស្សត្ថាយ កុលបុត្តា សម្មទេវ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជន្តិ តទនុត្តរំ ព្រហ្មចរិយបរិយោសានំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហាសិ ។ ខីណា

១ ម. ឆ. អាណាបិតោតិ ។ ២ ម. ភិក្ខូ ។ ៣ ម. បបតោ ។

ចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះអានន្ទមានអាយុ ហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះព្រះឆន្នៈមានអាយុ អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ព្រះអានន្ទមានអាយុ ក៏និយាយពាក្យនេះថា នែអាវុសោ ឆន្នៈ សង្ឃដាក់ព្រហ្មទណ្ឌដល់លោកហើយ ។ ឆន្នភិក្ខុសួរថា បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចំរើន ព្រហ្មទណ្ឌនោះតើដូចម្តេចទៅ ។ ព្រះអានន្ទប្រាប់ថា ម្នាលឆន្នភិក្ខុមានអាយុ លោកចង់ពោលពាក្យណា គប្បីពោលពាក្យនោះចុះ ភិក្ខុទាំងឡាយមិនត្រូវនិយាយរក មិនត្រូវទូន្មាន មិនត្រូវប្រៀនប្រដៅលោកឡើយ ។ ឆន្នភិក្ខុពោលថា បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចំរើន កាលណាបើភិក្ខុទាំងឡាយមិនត្រូវនិយាយរក មិនត្រូវទូន្មាន មិនត្រូវប្រៀនប្រដៅខ្ញុំ ដោយហេតុប៉ុណ្ណេះ បើដូច្នោះ ភិក្ខុទាំងឡាយមិនសម្លាប់ខ្ញុំហើយឬ ហើយក៏ដួលសន្លប់ក្នុងទីនោះ ។ គ្រានោះឯង ឆន្នៈមានអាយុក៏លំបាក អៀនខ្មាសនឹងព្រហ្មទណ្ឌ ក៏ចៀសចេញទៅតែម្នាក់ឯង ហើយមិនប្រមាទ មានព្យាយាមដុតគ្រឿងដុតកំដៅនូវកិលេស មានចិត្តបញ្ជូនទៅកាន់ព្រះនិព្វាន កុលបុត្តទាំងឡាយតែងចេញចាកផ្ទះហើយចូលទៅកាន់ផ្នួសដោយប្រពៃ ដើម្បីអនុត្តរធម៌ណា ក៏បានដល់នូវអនុត្តរធម៌នោះ ជាទីបំផុតនៃព្រហ្មចរិយធម៌ ដោយការធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ដោយប្រាជ្ញាខ្លួនឯងក្នុងបច្ចុប្បន្ន ដោយមិនយូរ ហើយសម្រេចសម្រាន្តដោយឥរិយាបថទាំង ៤ ហើយដឹងច្បាស់ថា ជាតិ

ជាតិ វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ កតំ ករណីយំ នាបរំ ឥត្ថត្តាយាតិ អព្ភញ្ញាសិ ។ អញ្ញតរោ ច បនាយស្មា ឆន្នោ អរហតំ(១) អហោសិ ។ អថ ខោ អាយស្មា ឆន្នោ អរហត្តំ បត្តោ យេនាយស្មា អានន្ទោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ឯតទវោច បដិប្បស្សម្ភេហិ ទានិ មេ ភន្តេ អានន្ទ ព្រហ្មទណ្ឌន្តិ ។ យទគ្គេន តយា អាវុសោ ឆន្ន អរហត្តំ សច្ឆិកតំ តទគ្គេន តេ ព្រហ្មទណ្ឌោ បដិប្បស្សទ្ធោតិ ។

[៤៤២] ឥមាយ ខោ បន វិនយសង្គីតិយា បញ្ច ភិក្ខុសតានិ អនូនានិ អនធិកានិ អហេសុំ ។ តស្មាយំ វិនយសង្គីតិ បញ្ចសតិកាតិ(២) វុច្ចតីតិ ។

បញ្ចសតិកក្ខន្ធកោ និដ្ឋិតំ ឯកាទសមំ ។

សមត្តំ ខន្ធកេ វគ្គ វីសតិ ។

១ ម. អរហា ។ ២ ម. បញ្ចសតិកា ។

គឺសេចក្តីកើតទៀត (របស់អាត្មាអញ) អស់ហើយ មគ្គព្រហ្មចរិយៈ សម្រេចហើយ កិច្ចគួរធ្វើ គឺសោឡសកិច្ច ក៏សម្រេចហើយ មគ្គភាវនាកិច្ចដទៃប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសោឡសកិច្ចនេះទៀតគ្មានឡើយ ។ បណ្តាព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ព្រះឆន្នៈមានអាយុ ក៏ជាអរហន្តមួយអង្គដែរ ។ លំដាប់នោះ ព្រះឆន្នៈមានអាយុ បានដល់អរហត្តហើយ ក៏ចូលទៅរកព្រះអានន្ទមានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ពោលពាក្យនេះនឹងព្រះអានន្ទមានអាយុថា បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចំរើន ឥឡូវនេះ លោកចូររម្ងាប់ព្រហ្មទណ្ឌដល់ខ្ញុំ ។ ព្រះអានន្ទពោលថា ម្នាលឆន្នៈមានអាយុ លោកបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយនូវអរហត្ត ក្នុងកាលជាទីបំផុតណា ឯព្រហ្មទណ្ឌរបស់លោក ក៏រម្ងាប់ក្នុងកាលជាទីបំផុតនោះដែរ ។

[៤៤២] ក្នុងការសង្គាយនាព្រះវិន័យនេះឯង មានភិក្ខុចំនួន ៥០០ រូប មិនខ្វះមិនលើស ។ ព្រោះហេតុនោះ ការសង្គាយនាព្រះវិន័យនេះ ព្រះសង្គីតិកាចារ្យ ហៅថា បញ្ចសតិកាសង្គាយនា គឺសង្គាយនារបស់ភិក្ខុមានចំនួន ៥០០ រូប ។

ចប់ បញ្ចសតិកក្ខន្ធកៈ ទី ១១ ។

ក្នុងខន្ធកៈ នេះមានរឿង ២៣ ។

តស្សុទ្ទានំ

[៤៨៣] បរិនិព្វុតេ ហិ[១] សម្ពុទ្ធេ
ថេរោ ច កស្សបវ្ហយោ[២]
អាមន្តយិ ភិក្ខុគណំ
សទ្ធម្មមនុបាលកោ
បាវាយទ្ធានមគ្គម្ហិ
សុភទ្ទេន បវេទិតំ
សង្គាយិស្សាម សទ្ធម្មំ
អធម្មោ បុរេ ទិប្បតិ
ឯកេកូនបញ្ចសតំ
អានន្ទម្បិ ច ឧទ្ទិសិ
ធម្មវិនយសង្គីតិ
វសន្តោ គុហមុត្តមេ
ឧបាលឹ វិនយំ បុច្ឆិ
សុត្តន្តានន្ទបណ្ឌិតំ
បិដកំ តីណិ សង្គីតិ[៣]
អកំសុ ជិនសាវកា ។

---

១ ម. បរិនិព្វុតេ ហិសទ្ទោ ន ទិស្សតិ ។ ២ ឱ. កស្សបស្វ្ហយោ ។ ម. កស្សបសវ្ហយោ

ឧទ្ទាននៃបញ្ចសតិកក្ខន្ធកៈនោះ គឺ

(៤៨៣) រឿងកាលព្រះសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ បរិនិព្វានទៅហើយ ព្រះថេរៈឈ្មោះកស្សប ជាអ្នកគ្រប់គ្រង រក្សាព្រះសទ្ធម្មហៅពួកភិក្ខុមកថា យើងដើរតាមផ្លូវឆ្ងាយ ពីស្រុកបាវា បានឮពាក្យសុភទ្ទភិក្ខុ សំដែងហើយ យើងនឹងសង្គាយនានូវព្រះសទ្ធម្ម កំណត់ទៅមុខ អធម៌ជាអកុសលនឹងរុងរឿងឡើង ។ រឿងព្រះមហាកស្សប ជ្រើសរើសព្រះអរហន្ត ៤៩៩ អង្គ និងព្រះអានន្ទមួយអង្គ ។ រឿងព្រះកស្សប គង់នៅទៀបគុហាដ៏ឧត្តម ធ្វើសង្គាយនានូវធម៌និងវិន័យ ។ រឿងព្រះកស្សបសួរព្រះវិន័យនឹងព្រះឧបាលិ ។ រឿងព្រះកស្សបសួរព្រះសូត្រនឹងព្រះអានន្ទជាបណ្ឌិត ។ រឿងពួកជិនសាវកធ្វើសង្គាយនាបិដកទាំងបី ។ ។

ខុទ្ទានុខុទ្ទកា ចាតិ
យាវ បញ្ញត្តិគណា(១) ។
ន បុច្ឆិ អក្កមិត្វាបិ
វន្ទាបេសិ ន យាចិ ច
បព្វជ្ជំ មាតុគាមស្ស
សទ្ធាយ ទុក្កដានិ មេ ។
បុរាណោ ព្រហ្មទណ្ឌំ ច
ទេវិយោ ឧទេនេន សហា

១ ម. យាវបញ្ញត្តិ ថ្លែង ។

រឿងព្រះអានន្ទ ទូលព្រះថេរៈទាំងឡាយថា កាលព្រះមានព្រះភាគ ជិតចូលបរិនិព្វានទ្រង់មានបន្ទូលថា បើសង្ឃប្រាថ្នានឹងដកសិក្ខាបទ ក៏គប្បីដកសិក្ខាបទតូច ១ ដោយលំដាប់ផ្សេង ១ ចុះ ១ រឿងព្រះកស្សបបានសូត្រប្រកាសគ្រាប់សង្ឃថា ក្រៅពីរឿងត្រូវប្រព្រឹត្តតាមសិក្ខាបទដែលគួរដល់គុរុបញ្ញត្តិ ១ ។ រឿងព្រះថេរៈទាំងឡាយ បន្ទោសព្រះអានន្ទថា មិនទូលសួរព្រះមានព្រះភាគនូវសិក្ខាបទតូច ៗ ដោយលំដាប់នោះ ១ រឿងព្រះថេរៈទាំងឡាយបន្ទោសព្រះអានន្ទថា ជាន់សំពត់វស្សិក-សាដករបស់ព្រះមានព្រះភាគហើយដេរ ១ រឿងព្រះថេរៈទាំងឡាយបន្ទោសព្រះអានន្ទថា ឲ្យមាតុគ្រាមថ្វាយបង្គំសរីរៈព្រះមានព្រះភាគមុនគេ ១ រឿងព្រះថេរៈទាំងឡាយបន្ទោសព្រះអានន្ទថា មិនអារាធនាព្រះមានព្រះភាគឲ្យគង់នៅអស់កប្ប-កប្ប ១ រឿងព្រះថេរៈទាំងឡាយបន្ទោសព្រះអានន្ទថា សូមបព្វជ្ជាដល់មាតុគ្រាម ១ រឿងព្រះអានន្ទទូលថាអំពើអាក្រក់របស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ខ្ញុំព្រះអង្គទូលដោយសេចក្ដីជឿលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ១ ។ រឿងបុរាណត្ថេរ ១ រឿងដាក់ព្រហ្មទណ្ឌដល់ឆន្នភិក្ខុ ១ រឿងពួកព្រះមហេសីនៅក្នុងឧទ្យាន ជាមួយនឹងព្រះបាទឧទេន ១

តាវតហុ ទុក្ខលញ្ចា

ឧក្កដ្ឋោរណា ភិសិ

កុម្មន្ទោរណា បុញ្ញិយោ

រជោ ចិត្តាល្មមុទ្ធា

សហស្សចិរំ ឧប្បន្និ

បដមានន្ទស្សព្រហ្ម ។

គង្គិតោ ព្រហ្មនលោកេ

ចតុសច្ចំ អភាមុណិ ។

ទេសិត្វា បញ្ញាសតា

តស្មា បញ្ញាសតា ឥតិតិ[១] ។

---

១ ឱ. ម. បញ្ញាសតិ ឥតិ ។

រឿងព្រះបាទទាវេទ នោះលោកពេលព្រះពោធិសត្វ ខាងលើនេះ ច្រើនផលនៃជាតិ ១ រឿងព្រះបាទទាវេទ ស្ដេចព្រះពោធិសត្វតាំងពីវេទកុលកាត១ រឿងព្រះពោធិសត្វទ្រង់យាង ពីវេទកុលតាភនោះ យកទៅធ្វើជាកម្រោលវែង ជាក្រោមក្ដក ជាកម្រោលដែនធំ ជាសិក្ខស្ដូកដើង ដាស់ពត់ផ្ទុកខ្ទល់ពាំងលាយដោយកក់ម្ទូក លាបឥឡាំង ១ រឿងពីរមួយការ កើតឡើងដល់ព្រះពោធិ ជាដំបូង ១ ។ រឿងធនភិក្ខុ ដែលសម្ដែងធម៌ពេល ដោយ ព្រហ្មទណ្ឌហើយបានត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈជាដំបូង ១ ។ រឿង ព្រះថេរៈជាអ្នកស្ដាប់ធម៌គាល់ចំនួន ៥០០ អង្គ គឺការសម្ដែង- នានមិនទាន់ពេញ ព្រោះហេតុនោះ ការសម្ដែងធម៌នោះឈ្មោះ ថា បញ្ញាសកិតសម្ដែងធម៌ ១ ។

សត្តសតិកក្ខន្ធកំ

[៦៤៦] តេន ខោ បន សមយេន វស្សសតបរិ-និព្វុតេ ភគវតិ វេសាលិកា វជ្ជិបុត្តកា ភិក្ខូ វេសាលិយំ ទស វត្ថូនិ ទីបេន្តិ កប្បតិ សិង្គិលោណកប្បោ កប្បតិ ទ្វង្គុលកប្បោ កប្បតិ គាមន្តរកប្បោ កប្បតិ អាវាស-កប្បោ កប្បតិ អនុមតិកប្បោ កប្បតិ អាចិណ្ណ-កប្បោ កប្បតិ អមថិតកប្បោ កប្បតិ ជលោគឹ[១] បាតុំ កប្បតិ អទសកំ និសីទនំ កប្បតិ ជាតរូបរជតន្តិ ។

[៦៤៧] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា យសោ កាកណ្ឌកបុត្តោ វជ្ជីសុ ចារិកញ្ចរមានោ យេន វេសាលី តទវសរិ ។ តត្រ សុទំ អាយស្មា យសោ កាកណ្ឌកបុត្តោ វេសាលិយំ វិហរតិ មហាវនេ កូដា-គារសាលាយំ ។

១ ម. ជលោគិ ។

សត្តសតិកក្ខន្ធកៈ

(៦៤៦) សម័យនោះឯង កាលព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បរិនិព្វានទៅបាន ១០០ ឆ្នាំ ពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុ(១) នៅក្នុងក្រុងវេសាលី សំដែងវត្ថុ ១០ ប្រការ ក្នុងក្រុងវេសាលីថា ការកំណត់ដោយអម្បិលក្នុងស្នែង គួរ (ដល់សមណៈ) ១ ការកំណត់ដោយស្រមោលព្រះអាទិត្យជ្រេទៅ ប្រមាណពីរធ្នាប់ គួរ ១ ការកំណត់ដោយចន្លោះស្រុក គួរ ១ ការកំណត់ដោយអាវាស គួរ ១ ការកំណត់ដោយអនុមតិ(២) គួរ ១ ការកំណត់ដោយអាចិណ្ណកប្ប(ប្រ-ពៃណី) គួរ ១ ការកំណត់ដោយទឹកដោះដែលមិនទាន់ជូរ គួរ ១ ការផឹកនូវសុរាទៅ គួរ ១ និសីទនៈដែលមិនមានជាយ គួរ ១ មាសនឹងប្រាក់ គួរ ១ ។

(៦៤៧) សម័យនោះឯង ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្ត(៣) មានអាយុ ត្រាច់ទៅកាន់ចារិកក្នុងដែនវជ្ជី ហើយក៏បាននៅដល់ក្រុងវេសាលី ។ បានឮថា ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្ត មានអាយុ នៅក្នុងកូដាគារសាលា ព្រៃមហាវ័ន ជិតក្រុងវេសាលីនោះ ។

១ ពួកភិក្ខុជាបុត្តនៃពួកវជ្ជីក្នុងដែនវជ្ជី បានជាហៅតាមឈ្មោះថា វជ្ជីបុត្តកភិក្ខុ ។ ២ ប្រែថា យល់ព្រម ជា ប្រក្រតី ។ ៣ ព្រះយសត្ថេរ ជាបុត្តនៃព្រាហ្មណ៍ឈ្មោះកាកណ្ឌកៈ ហៅតាមឈ្មោះឪពុកថា យសកាកណ្ឌកបុត្ត ។

(៤៤៦) តេន ខោ បន សមយេន វេសាលិកា វជ្ជីបុត្តកា ភិក្ខូ តទហុបោសថេ កំសបាតឹ[១] ឧទកេន បូរេត្វា មជ្ឈេ ភិក្ខុសង្ឃស្ស ឋបេត្វា អាគតាគតេ[២] វេសាលិកេ ឧបាសកេ ឯវំ វទេន្តិ ទេថាវុសោ សង្ឃស្ស កហាបណម្បិ អឌ្ឍម្បិ បាទម្បិ មាសករូបម្បិ ភវិស្សតិ សង្ឃស្ស បរិក្ខារេន ករណីយន្តិ ។ ឯវំ វុត្តេ អាយស្មា យសោ កាកណ្ឌកបុត្តោ វេសាលិកេ ឧបាសកេ ឯតទវោច មាវុសោ អទត្ថ សង្ឃស្ស កហាបណម្បិ អឌ្ឍម្បិ បាទម្បិ មាសករូបម្បិ ន កប្បតិ សមណានំ សក្យបុត្តិយានំ ជាតរូបរជតំ ន សាទិយន្តិ សមណា សក្យបុត្តិយា ជាតរូបរជតំ ន បដិគ្គណ្ហន្តិ សមណា សក្យបុត្តិយា ជាតរូបរជតំ និក្ខិត្តមណិសុវណ្ណា សមណា សក្យបុត្តិយា អបេតជាតរូបរជតាតិ ។ ឯវម្បិ ខោ វេសាលិកា ឧបាសកា អាយស្មតា យសេន កាកណ្ឌកបុត្តេន វុច្ចមានា អទំសុយេវ សង្ឃស្ស កហាបណម្បិ អឌ្ឍម្បិ បាទម្បិ មាសករូបម្បិ ។ អថ ខោ

---

១ ឱ. ម. កំសបាតឹ ។ ២ ឱ. អាគតេ ។

(៤៤៦) សម័យនោះឯង ពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុ ដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលី បានដងទឹកដាក់ពេញភាជន៍សំរឹទ្ធ ហើយយកទៅ តំកល់ទុកក្នុងកណ្តាលភិក្ខុសង្ឃក្នុងថ្ងៃឧបោសថនោះ ហើយពោលពាក្យយ៉ាងនេះ ចំពោះពួកឧបាសកនៅក្នុងក្រុងវេសាលីដែលមកតាំងអស់ថា នែអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយប្រគេនកហាបណៈមួយក្តី កន្លះកហាបណៈក្តី មួយបាទក្តី មាសករូបមួយក្តី ដល់សង្ឃចុះ សង្ឃមុខជានឹងមានកិច្ចជាមួយបរិក្ខារមិនខាន ។ កាលដែលពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុពោលយ៉ាងនេះហើយ ទើបព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្ត មានអាយុ ក៏ពោលថ្លៃថ្នូរនឹងពួកឧបាសកអ្នកនៅក្នុងក្រុងវេសាលីថា នែអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ កុំប្រគេនកហាបណៈមួយក្តី កន្លះកហាបណៈក្តី បាទមួយក្តី មាសករូបមួយក្តី ដល់សង្ឃឡើយ ព្រោះមាសនឹងប្រាក់ មិនគួរដល់ពួកសមណៈជាសក្យបុត្តិយទេ ពួកសមណៈជាសក្យបុត្តិយ មិនត្រេកអរ មិនកាន់មាសនឹងប្រាក់ទេ ពួកសមណៈជាសក្យបុត្តិយ លះបង់កែវមណីនឹងមាសចេញហើយប្រាសចាក គឺជាអ្នកវៀរ ដោយមាសនឹងប្រាក់ហើយ ។ ពួកឧបាសកដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលី ទុកជាព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្ត ពោលយ៉ាងនេះហើយ ក៏នៅតែប្រគេនកហាបណៈមួយខ្លះ កន្លះកហាបណៈខ្លះ បាទមួយខ្លះ មាសករូបមួយខ្លះ ដល់សង្ឃ ។ លំដាប់នោះឯង

វេសាលិកា វជ្ជីបុត្តកា ភិក្ខូ តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន តំ ហិរញ្ញំ ភិក្ខគ្គេន(១) បដិវីសំ(២) ឋបេត្វា ភាជេសុំ ។ អថខោ វេសាលិកា វជ្ជីបុត្តកា ភិក្ខូ អាយស្មន្តំ យសំ កាកណ្ឌកបុត្តំ ឯតទវោចុំ ឯសោ តេ អាវុសោ យស ហិរញ្ញស្ស បដិវីសោតិ ។ នត្ថិ មេ អាវុសោ ហិរញ្ញស្ស បដិវីសោ នាហំ ហិរញ្ញំ សាទិយាមីតិ ។

[៤៤៧] អថខោ វេសាលិកា វជ្ជីបុត្តកា ភិក្ខូ អយំ អាវុសោ យសោ កាកណ្ឌកបុត្តោ ឧបាសកេ សទ្ធេ បសន្នេ អក្កោសតិ បរិភាសតិ អប្បសាទំ ករោតិ ហន្ទស្ស មយំ បដិសារណីយកម្មំ ករោមាតិ ។ តេ តស្ស បដិសារណីយកម្មំ អកំសុ ។ អថខោ អាយស្មា យសោ កាកណ្ឌកបុត្តោ វេសាលិកេ វជ្ជីបុត្តកេ ភិក្ខូ ឯតទវោច ភគវតា អាវុសោ បញ្ញត្តំ បដិសារណីយកម្មកតស្ស ភិក្ខុនោ អនុទូតោ ទាតព្វោតិ ទេថ មេ អាវុសោ អនុទូតំ ភិក្ខុន្តិ ។ អថខោ វេសាលិកា វជ្ជីបុត្តកា ភិក្ខូ ឯកំ ភិក្ខុំ

១ ម. ឱ. ភិក្ខុគ្គេន ។ ២ បដិវិសន្តិបិ ញាណ ៦ំ សព្វត្ថ ។

ពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុ អ្នកនៅក្នុងក្រុងវេសាលី លុះកន្លងរាត្រីនោះហើយ (ព្រឹកឡើង) ក៏ចែកប្រាក់នោះ ដាក់ចំណែកមួយ ៗ ដោយរាប់ចំនួនភិក្ខុ ។ ទើបពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុ ដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលី ពោលនឹងព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តមានអាយុថា នែអាវុសោ យស នេះជាចំណែកប្រាក់របស់លោក ។ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តពោលថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំគ្មានចំណែកនៃប្រាក់ទេ ព្រោះខ្ញុំមិនត្រេកអរនឹងប្រាក់ទេ ។

[៤៤៧] គ្រានោះឯង ពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលី ពោលថា នែអាវុសោទាំងឡាយ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តនេះ ជេរប្រមាថ ធ្វើនូវការរួតរាទបណ្ដោញពួកឧបាសកដែលមានសទ្ធាជ្រះថ្លា បើដូច្នោះ យើងនឹងនាំគ្នាធ្វើបដិសារណីយកម្មដល់ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តនោះ ។ ពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុនោះ បានធ្វើបដិសារណីយកម្ម ដល់ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តនោះ ។ គ្រានោះឯង ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តមានអាយុបានពោលពាក្យនេះនឹងពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុ ដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលីថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តថា សង្ឃត្រូវឲ្យអនុទូតដល់ភិក្ខុ ដែលសង្ឃធ្វើបដិសារណីយកម្មហើយ ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយឲ្យភិក្ខុជាអនុទូតដល់ខ្ញុំ ។ លំដាប់នោះ ពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុ ដែលនៅក្នុង

សម្មន្និត្វា អាយស្មតោ យសស្ស កាកណ្ឌកបុត្តស្ស អនុទូតំ អទំសុ ។ អថខោ អាយស្មា យសោ កាកណ្ឌកបុត្តោ អនុទូតេន ភិក្ខុនា សទ្ធឹ វេសាលឹ បវិសិត្វា វេសាលិកេ ឧបាសកេ ឯតទវោច អហំ កិរាយស្មន្តេ ឧបាសកេ សទ្ធេ បសន្នេ អក្កោសាមិ បរិភាសាមិ អប្បសាទំ ករោមិ យោហំ អធម្មំ អធម្មោតិ វទាមិ ធម្មំ ធម្មោតិ វទាមិ អវិនយំ អវិនយោតិ វទាមិ វិនយំ វិនយោតិ វទាមិ ។

(៦៤៨) ឯកមិទំ អាវុសោ សមយំ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តត្រ ខោ អាវុសោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ចត្តារោមេ ភិក្ខវេ ចន្ទិមសុរិយានំ ឧបក្កិលេសា យេហិ ឧបក្កិលេសេហិ ឧបក្កិលិដ្ឋា ចន្ទិមសុរិយា ន តបន្តិ ន ភាសន្តិ ន វិរោចន្តិ ។ កតមេ ចត្តារោ ។ អព្ភា ភិក្ខវេ ចន្ទិមសុរិយានំ ឧបក្កិលេសោ យេន ឧបក្កិលេសេន ឧបក្កិលិដ្ឋា ចន្ទិមសុរិយា ន តបន្តិ ន ភាសន្តិ

ក្រុងវេសាលីសន្មតភិក្ខុមួយរូបទៀតជាអនុទូតដល់ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តដ៏មានអាយុ ។ ឯព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តមានអាយុ ចូលទៅក្នុងក្រុងវេសាលីជាមួយនឹងភិក្ខុជាអនុទូត ហើយក៏ពោលពាក្យនុ៎ះនឹងឧបាសកដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលីថា អាត្មាគ្រាន់តែពោលនូវសភាវៈមិនមែនជាធម៌ថាមិនមែនជាធម៌ ពោលនូវធម៌ថាជាធម៌ ពោលនូវសភាវៈមិនមែនជាវិន័យថាមិនមែនជាវិន័យ ពោលនូវវិន័យថាជាវិន័យ ក៏ត្រូវឈ្មោះថាជាឮពាក្យនូវឧបាសកថា អាត្មាជេរប្រមាថ ធ្វើនូវការមិនឲ្យជ្រះថ្លាដល់ឧបាសកដ៏មានអាយុដែលមានសទ្ធាជ្រះថ្លាវិញ ។

(៦៤៨) ម្នាលអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ ម្នាលអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ កាលដែលព្រះមានព្រះភាគគង់នៅ ។ ទីនោះ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រះចន្ទ្រនិងព្រះអាទិត្យសៅហ្មង ដោយឧបក្កិលេសទាំងឡាយណាហើយ រមែងមិនរុងរឿង មិនក្តៅ មិនភ្លឺច្រាល ឧបក្កិលេសរបស់ព្រះចន្ទ្រនិងព្រះអាទិត្យទាំងនេះមាន ៤ យ៉ាង ។ ឧបក្កិលេសទាំង ៤ យ៉ាងនោះដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រះចន្ទ្រនិងព្រះអាទិត្យសៅហ្មង ដោយឧបក្កិលេសណាហើយ រមែងមិនរុងរឿង មិនក្តៅ

ន វិរោចន្តិ មហិកា ភិក្ខវេ ចន្ទិមសុរិយានំ ឧបក្កិលេសោ យេន ឧបក្កិលេសេន ឧបក្កិលិដ្ឋា ចន្ទិមសុរិយា ន តបន្តិ ន ភាសន្តិ. ន វិរោចន្តិ ធូមរជោ ភិក្ខវេ ចន្ទិមសុរិយានំ ឧបក្កិលេសោ យេន ឧបក្កិលេសេន ឧបក្កិលិដ្ឋា ចន្ទិមសុរិយា ន តបន្តិ ន ភាសន្តិ ន វិរោចន្តិ រាហុ ភិក្ខវេ អសុរិន្ទោ ចន្ទិមសុរិយានំ ឧបក្កិលេសោ យេន ឧបក្កិលេសេន ឧបក្កិលិដ្ឋា ចន្ទិមសុរិយា ន តបន្តិ ន ភាសន្តិ ន វិរោចន្តិ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ ចត្តារោ ចន្ទិមសុរិយានំ ឧបក្កិលេសា យេហិ ឧបក្កិលេសេហិ ឧបក្កិលិដ្ឋា ចន្ទិមសុរិយា ន តបន្តិ ន ភាសន្តិ ន វិរោចន្តិ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ចត្តារោមេ សមណព្រាហ្មណានំ ឧបក្កិលេសា យេហិ ឧបក្កិលេសេហិ ឧបក្កិលិដ្ឋា ឯកេ សមណព្រាហ្មណា ន តបន្តិ ន ភាសន្តិ ន វិរោចន្តិ ។ កតមេ ចត្តារោ ។ សន្តិ ភិក្ខវេ ឯកេ សមណព្រាហ្មណា សុរំ បិវន្តិ មេរយំ បិវន្តិ សុរាមេរយបានា អប្បដិវិរតា

មិនភ្លឺច្រាល ឧបក្កិលេសរបស់ព្រះចន្ទ្រនិងព្រះអាទិត្យនោះ គឺ ពពក ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រះចន្ទ្រនិងព្រះអាទិត្យសៅហ្មង ដោយឧបក្កិលេសណាហើយ រមែងមិនរុងរឿង មិនក្តៅ មិនភ្លឺច្រាល ឧបក្កិលេសរបស់ព្រះចន្ទ្រនិងព្រះអាទិត្យនោះគឺ ទឹកសន្សើមចុះអ័ព្ទ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រះចន្ទ្រនិងព្រះអាទិត្យសៅហ្មង ដោយឧបក្កិលេសណាហើយ រមែងមិនរុងរឿង មិនក្តៅ មិនភ្លឺច្រាល ឧបក្កិលេសរបស់ព្រះចន្ទ្រនិងព្រះអាទិត្យនោះគឺ ផ្សែងនិងធូលី ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រះចន្ទ្រនិងព្រះអាទិត្យសៅហ្មង ដោយឧបក្កិលេសណាហើយ រមែងមិនរុងរឿង មិនក្តៅ មិនភ្លឺច្រាល ឧបក្កិលេស របស់ព្រះចន្ទ្រនិងព្រះអាទិត្យនោះគឺ រាហុអសុរិន្ទ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រះចន្ទ្រនិងព្រះអាទិត្យសៅហ្មង ដោយឧបក្កិលេសណាហើយ រមែងមិនរុងរឿង មិនក្តៅ មិនភ្លឺច្រាល ឧបក្កិលេស របស់ព្រះចន្ទ្រនិងព្រះអាទិត្យនោះមាន ៤ យ៉ាងនេះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សមណៈនិងព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយពួក ១ សៅហ្មង ដោយឧបក្កិលេសណាហើយ រមែងមិនរុងរឿង មិនក្តៅ មិនភ្លឺច្រាល ឧបក្កិលេសរបស់សមណៈនិងព្រាហ្មណ៍ទាំងនេះ ក៏មាន ៤ យ៉ាង ដូច្នោះដែរ ។ ឧបក្កិលេសទាំង ៤ យ៉ាងនោះដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានសមណៈនិងព្រាហ្មណ៍ពួក ១ ផឹកសុរានិងមេរ័យ មិនវៀរចាកកិរិយាផឹកសុរានិងមេរ័យ

អយំ ភិក្ខវេ បឋមោ សមណព្រាហ្មណានំ ឧបក្កិលេ-
សោ យេន ឧបក្កិលេសេន ឧបក្កិលិដ្ឋា ឯកេ ស-
មណព្រាហ្មណា ន តបន្តិ ន ភាសន្តិ ន វិរោចន្តិ
បុន ចបរំ ភិក្ខវេ ឯកេ សមណព្រាហ្មណា មេថុនំ
ធម្មំ បដិសេវន្តិ មេថុនធម្មា អប្បដិវិរតា អយំ ភិក្ខវេ
ទុតិយោ សមណព្រាហ្មណានំ ឧបក្កិលេសោ យេន
ឧបក្កិលេសេន ឧបក្កិលិដ្ឋា ឯកេ សមណព្រាហ្ម-
ណា ន តបន្តិ ន ភាសន្តិ ន វិរោចន្តិ បុន ចបរំ
ភិក្ខវេ ឯកេ សមណព្រាហ្មណា ជាតរូបរជតំ សាទិ-
យន្តិ ជាតរូបរជតបដិគ្គហណា អប្បដិវិរតា អយំ
ភិក្ខវេ តតិយោ សមណព្រាហ្មណានំ ឧបក្កិលេ-
សោ យេន ឧបក្កិលេសេន ឧបក្កិលិដ្ឋា ឯកេ សម-
ណព្រាហ្មណា ន តបន្តិ ន ភាសន្តិ ន វិរោចន្តិ បុ-
ន ចបរំ ភិក្ខវេ ឯកេ សមណព្រាហ្មណា មិច្ឆាជីវេន
ជីវិកំ កប្បេន្តិ មិច្ឆាជីវា អប្បដិវិរតា អយំ ភិក្ខវេ
ចតុត្ថោ សមណព្រាហ្មណានំ ឧបក្កិលេសោ យេន
ឧបក្កិលេសេន ឧបក្កិលិដ្ឋា ឯកេ សមណព្រាហ្មណា

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សមណៈនិងព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយពួក ១ សៅហ្មង
ដោយឧបក្កិលេសណាហើយ រមែងមិនរុងរឿង មិនក្តៅ មិនភ្លឺព្រោះ
ឧបក្កិលេសរបស់សមណៈនិងព្រាហ្មណ៍នេះជាបឋម ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ពាក្យដទៃ មានតទៅទៀត សមណៈនិងព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយពួក ១
សេពមេថុនធម្ម មិនវៀរចាកមេថុនធម្ម ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សមណៈនិង
ព្រាហ្មណ៍ពួក ១ សៅហ្មង ដោយឧបក្កិលេសណាហើយ រមែងមិនរុង
រឿង មិនក្តៅ មិនភ្លឺព្រោះ ឧបក្កិលេសរបស់សមណៈនិងព្រាហ្មណ៍នេះជា
គំរប់ពីរ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យដទៃ មានតទៅទៀត សមណៈ
និងព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយពួក ១ កាន់មាសនិងប្រាក់ មិនវៀរចាកកិរិយា
ទទួលមាសនិងប្រាក់ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សមណៈនិងព្រាហ្មណ៍ទាំង
ឡាយពួក ១ សៅហ្មង ដោយឧបក្កិលេសណាហើយ រមែងមិនរុងរឿង
មិនក្តៅ មិនភ្លឺព្រោះ ឧបក្កិលេស របស់សមណៈនិងព្រាហ្មណ៍នេះជា
គំរប់បី ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យដទៃមានតទៅទៀត សមណៈនិង
ព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយពួក ១ ចិញ្ចឹមជីវិតដោយមិច្ឆាជីវៈ មិនវៀរចាកមិច្ឆា-
ជីវៈ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សមណៈនិងព្រាហ្មណ៍ពួក ១ សៅហ្មងដោយ

ន តបន្តិ ន ភាសន្តិ ន វិរោចន្តិ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ ចត្តារោ សមណព្រាហ្មណានំ ឧបក្កិលេសា យេហិ ឧបក្កិលេសេហិ ឧបក្កិលិដ្ឋា ឯកេ សមណព្រាហ្មណា ន តបន្តិ ន ភាសន្តិ ន វិរោចន្តីតិ ។ ឥទមវោច ភគវា ឥទំ វត្វាន សុគតោ អថាបរំ ឯតទវោច សត្ថា

(៦៩៩) រាគទោសបរិក្កិដ្ឋា
ឯកេ សមណព្រាហ្មណា
អវិជ្ជានិវុតា បោសា
បិយរូបាភិនន្ទិនោ
សុរំ បិវន្តិ មេរយំ
បដិសេវន្តិ មេថុនំ
រជតំ ជាតរូបញ្ច
សាទិយន្តិ អវិទ្ទសូ
មិច្ឆាជីវេន ជីវន្តិ
ឯកេ សមណព្រាហ្មណា

ឧបក្កិលេសណាហើយ រមែងមិនរុងរឿង មិនភ្លឺ មិនភ្លឺច្រាល ឧបក្កិលេសរបស់សមណៈនិងព្រាហ្មណ៍នេះ ទាំងបួន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សមណៈនិងព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយពួក ១ សៅហ្មងដោយឧបក្កិលេសណាហើយ រមែងមិនរុងរឿង មិនភ្លឺ មិនភ្លឺច្រាល ឧបក្កិលេសរបស់សមណៈនិងព្រាហ្មណ៍ មាន ៤ យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ពាក្យនេះហើយ លុះព្រះសុគតទ្រង់ត្រាស់នូវពាក្យនេះចប់ហើយ លំដាប់នោះ ព្រះសាស្តាទ្រង់សំដែងនូវគាថាដទៃទៀតថា

(៦៩៩) សមណៈនិងព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយពួក ១ សៅហ្មងហើយដោយរាគៈនិងទោសៈ ជាបុរសដែលអវិជ្ជាបិទបាំងហើយ មានសេចក្តីត្រេកអរ ក្នុងរូបជាទីស្រឡាញ់ ផឹកសុរានិងមេរ័យ សេពមេថុនធម្ម មិនឃើញទោស(ខ្លះ)ត្រេកអរចំពោះប្រាក់និងមាស សមណៈនិងព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយពួក ១ ចិញ្ចឹមជីវិត

ឯតេ ឧបក្កិលេសា វុត្តា
ពុទ្ធេនាទិច្ចពន្ធុនា
យេហិ ឧបក្កិលេសេហិ
ឧបក្កិលិដ្ឋា ឯកេ សមណព្រាហ្មណា
ន តបន្តិ ន ភាសន្តិ[១]
អសុទ្ធា សរជា មិគា[២]
អន្ធការេន ឱនទ្ធា
តណ្ហាទាសា សនេត្តិកា
វឌ្ឍេន្តិ កដសឹ ឃោរំ
អាទិយន្តិ បុនព្ភវន្តិ ។

(៣០១) បរិកិតិ កាកហំ អាយស្មន្តេ ឧទាសតោ-សន្តេ បសន្នេ អត្តាសាមិ បរិកាសាមិ អប្បសាទំ ក-រោមិ យោហំ អធម្មំ អធម្មោតិ វទាមិ ធម្មំ ធម្មោតិ វទាមិ អវិនយំ អវិនយោតិ វទាមិ វិនយំ វិនយោតិ វទាមិ ។

១ ឱកោ បាំ ១ ហៃបន្ទុំ ពេ សកតិបិ ពាហិ ខ្មែរ ។ ២ ១. ៥. ២៣ ។

ដោយមិនចូលចិត្តសមណៈនិងព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយពួក ១ សេ-ពនូវដោយឧបក្កិលេសទាំងឡាយណា ក៏មិនបរិសុទ្ធ ប្រកបដោយធូលី គឺកិលេស រមែងមិនរុងរឿង មិនក្តៅ ប្រៀបដូចសត្វម្រឹគ ឧបក្កិលេសទាំងឡាយនុ៎ះ ព្រះពុទ្ធមានផៅពង្សដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ដូចជាព្រះអាទិត្យទ្រង់ត្រាស់សំដែងហើយ (សមណៈនិងព្រាហ្មណ៍ទាំងនោះ) ត្រូវងងឹត គឺ អវិជ្ជា រួបរឹតហើយ ជាទាសៈនៃតណ្ហា ប្រកបដោយតណ្ហា ដែលដឹកនាំសត្វទៅកាន់ភព រមែងញ៉ាំងកសិណយដ៏របស់គ្រោតគ្រាត ឲ្យចំរើនឡើង ហើយកាន់យកនូវភពថ្មីទៀត ។

(៣០០) កាលគ្រាន់តែពោល នូវសភាវៈមិនមែនជាធម៌ ថាមិនមែនជាធម៌ ពោលនូវធម៌ថាជាធម៌ ពោលនូវសភាវៈមិនមែនជាវិន័យ ថាមិនមែនជាវិន័យ ពោលនូវវិន័យថាជាវិន័យ កាលគ្រាន់តែពោលយ៉ាងនេះ ក៏ត្រូវបាប់ជាពួកភិក្ខុរង្គាយបៅហ៊ា គញ្ញាដឹងត្រូវបាយធ្វើនូវការរុកគន បណ្តោយភ្លូកមុសកតាមតាយដែលមានសត្វជ្រូវថ្នាំទៅវិញ ។

(៣០១) ឯកមិទំ អាវុសោ សមយំ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ វេឡុវនេ កលន្ទកនិវាបេ ។ តេន ខោ បន សមយេន រាជន្តេបុរេ រាជបរិសាយំ សន្និសិន្នានំ សន្និបតិតានំ អយមន្តរាកថា ឧទបាទិ កប្បតិ សមណានំ សក្យបុត្តិយានំ ជាតរូបរជតំ សាទិយន្តិ សមណា សក្យបុត្តិយា ជាតរូបរជតំ បដិគ្គណ្ហន្តិ សមណា សក្យបុត្តិយា ជាតរូបរជតន្តិ ។ តេន ខោ បនាវុសោ សមយេន មណិចូឡកោ គាមណិ តស្សំ បរិសាយំ និសិន្នោ[១] ហោតិ ។ អថ ខោ អាវុសោ មណិចូឡកោ គាមណិ តំ បរិសំ ឯតទវោច មា អយ្យា[២] ឯវំ អវចុត្ថ ន កប្បតិ សមណានំ សក្យបុត្តិយានំ ជាតរូបរជតំ ន សាទិយន្តិ សមណា សក្យបុត្តិយា ជាតរូបរជតំ ន បដិគ្គណ្ហន្តិ សមណា សក្យបុត្តិយា ជាតរូបរជតំ និក្ខិត្តមណិសុវណ្ណា សមណា សក្យបុត្តិយា អបេតជាតរូបរជតាតិ ។ អសក្ខិ ខោ អាវុសោ មណិចូឡកោ គាមណិ តំ បរិសំ សញ្ញាបេតុំ ។ អថ ខោ អាវុសោ

១ ម. និសិន្នោ ។ ២ ម. អយ្យោ ។

(៣០១) ម្នាលអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តវេឡុវន កលន្ទកនិវាបស្ថាន ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ សម័យនោះឯង អន្តរាកថានេះ[១] កើតឡើងដល់ជនដែលអង្គុយប្រជុំគ្នាក្នុងកណ្ដាលរាជបរិស័ទ ក្នុងព្រះរាជវាំងថា មាសនិងប្រាក់គួរដល់ពួកសមណសក្យបុត្តិយ៍ដែរ ពួកសមណសក្យបុត្តិយ៍ត្រេកអរនឹងមាសប្រាក់ដែរ ពួកសមណសក្យបុត្តិយ៍ទទួលមាសប្រាក់ដែរ ។ ម្នាលអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ សម័យនោះឯង មានបុរសជាគាមណីម្នាក់ឈ្មោះមណិចូឡកៈអង្គុយនៅក្នុងកណ្ដាលបរិស័ទនោះ ។ ម្នាលអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ លំដាប់នោះ បុរសជាគាមណីឈ្មោះមណិចូឡកៈពោលពាក្យនុ៎ះនឹងបរិស័ទនោះថា បពិត្រអស់លោកទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ កុំពោលយ៉ាងនេះឡើយ មាសនិងប្រាក់មិនគួរដល់ពួកសមណសក្យបុត្តិយ៍ទេ ពួកសមណសក្យបុត្តិយ៍មិនត្រេកអរនឹងមាសប្រាក់ទេ មិនទទួលមាសប្រាក់ទេ ពួកសមណសក្យបុត្តិយ៍លះបង់កែវមណីនិងមាសចេញហើយ ប្រាសចាកគឺ ជាអ្នកលែងរវល់ដោយមាសនិងប្រាក់ហើយ ។ ម្នាលអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ បុរសជាគាមណីឈ្មោះមណិចូឡកៈ ក៏អាចនឹងពន្យល់បរិស័ទនោះបាន ។ ម្នាលអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ លំដាប់នោះឯង លុះបុរសជាគា-

១ អន្តរាកថា ប្រែសេចក្ដីថា ពាក្យជាចន្លោះនៃកុសលធម៌មានកម្មដ្ឋានមនសិការជាដើម បានដល់អន្តរ-កថាដើមហៅថា អន្តរាកថា ។

មណិចូឡកោ គាមណិ តំ បរិសំ សញ្ញាបេត្វា យេន
ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា
ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោ
មណិចូឡកោ គាមណិ ភគវន្តំ ឯតទវោច ឥធ ភន្តេ
រាជន្តេបុរេ រាជបរិសាយំ សន្និសិន្នានំ សន្និបតិតានំ
អយមន្តរាកថា ឧទបាទិ កប្បតិ សមណានំ សក្យ-
បុត្តិយានំ ជាតរូបរជតំ សាទិយន្តិ សមណា សក្យបុត្តិ-
យា ជាតរូបរជតំ បដិគ្គណ្ហន្តិ សមណា សក្យបុត្តិ-
យា ជាតរូបរជតន្តិ ឯវំ វុត្តេ អហំ ភន្តេ តំ បរិសំ ឯតទវោចំ
មា អយ្យា ឯវំ អវចុត្ថ ន កប្បតិ សមណានំ សក្យ-
បុត្តិយានំ ជាតរូបរជតំ ន សាទិយន្តិ សមណា សក្យបុត្តិ-
យា ជាតរូបរជតំ នប្បដិគ្គណ្ហន្តិ សមណា សក្យបុត្តិយា
ជាតរូបរជតំ និក្ខិត្តមណិសុវណ្ណា សមណា សក្យបុត្តិ-
យា អបេតជាតរូបរជតាតិ អសក្ខឹ ខោ អហំ ភន្តេ តំ
បរិសំ សញ្ញាបេតុំ កច្ចាហំ ភន្តេ ឯវំ ព្យាករមានោ

ឈ្មោះមណិចូឡកៈពន្យល់បរិស័ទនោះហើយ ចូលទៅគាល់ព្រះមាន
ព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ហើយ
អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ លុះបុរសជាគាមណីឈ្មោះ
មណិចូឡកៈ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏បានក្រាបបង្គំទូលព្រះមាន
ព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន អន្តរាកថានេះ កើតឡើងដល់
ពួកជនដែលអង្គុយប្រជុំគ្នាក្នុងរាជបរិស័ទ ក្នុងព្រះបរមរាជវាំងនេះថា មាស
និងប្រាក់គួរដល់ពួកសមណសក្យបុត្តិយ៍ដែរ ពួកសមណសក្យបុត្តិយ៍ត្រេក
អរនឹងមាសប្រាក់ដែរ ពួកសមណសក្យបុត្តិយ៍ទទួលមាសនិងប្រាក់ដែរ ប-
ពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន កាលដែលពួកបរិស័ទនោះពោលយ៉ាងនេះ ខ្ញុំព្រះអង្គ
ក៏ពោលពាក្យផ្ចុងនឹងបរិស័ទនោះវិញថា បពិត្រអស់លោកទាំងឡាយ
អ្នកទាំងឡាយ កុំពោលពាក្យយ៉ាងនេះឡើយ មាសនិងប្រាក់មិនគួរដល់
ពួកសមណសក្យបុត្តិយ៍ទេ ពួកសមណសក្យបុត្តិយ៍មិនត្រេកអរនឹងមាសនិង
ប្រាក់ទេ ពួកសមណសក្យបុត្តិយ៍មិនទទួលមាសប្រាក់ទេ ពួកសមណសក្យ-
បុត្តិយ៍លះបង់កែវមណីនិងមាសចេញហើយ ប្រាសចាកការជាប់ លែងរវល់
ដោយមាសនិងប្រាក់ហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គមិនអាចនឹង
ពន្យល់បរិស័ទនោះបានទេ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន កាលបើខ្ញុំព្រះអង្គព្យាករ

វុត្តវាទី ចេវ ភគវតោ ហោមិ ន ច ភគវន្តំ អភូតេន អព្ភាចិក្ខាមិ ធម្មស្ស ចានុធម្មំ ព្យាករោមិ ន ច កោចិ សហធម្មិកោ វាទានុវាទោ គារយ្ហំ ឋានំ អាគច្ឆតីតិ ។ តគ្ឃ ត្វំ គាមណិ ឯវំ ព្យាករមានោ វុត្តវាទី ចេវ មេ ហោសិ ន ច មំ អភូតេន អព្ភាចិក្ខសិ ធម្មស្ស ចានុធម្មំ ព្យាករោសិ ន ច កោចិ សហធម្មិកោ វាទានុវាទោ គារយ្ហំ ឋានំ អាគច្ឆតិ ។ ន ហិ គាមណិ កប្បតិ សមណានំ សក្យបុត្តិយានំ ជាតរូបរជតំ ន សាទិយន្តិ សមណា សក្យបុត្តិយា ជាតរូបរជតំ នប្បដិគ្គណ្ហន្តិ សមណា សក្យបុត្តិយា ជាតរូបរជតំ និក្ខិត្តមណិសុវណ្ណា សមណា សក្យបុត្តិយា អបេតជាតរូបរជតា យស្ស ខោ គាមណិ ជាតរូបរជតំ កប្បតិ បញ្ចបិ កាមគុណា តស្ស កប្បន្តិ[១] យស្ស បញ្ច កាមគុណា កប្បន្តិ ឯកំសេនេតំ[២] គាមណិ ធារេយ្យាសិ អស្សមណធម្មោ អសក្យបុត្តិយធម្មោតិ អបិចាហំ គាមណិ

១ ម. បញ្ចបិ តស្ស កាមគុណា កប្បន្តិ ។ ២ ម. ឯកំសេន ។

(ដោះស្រាយ) យ៉ាងនេះ ឈ្មោះថាជាអ្នកពោលត្រូវតាមបន្ទូលនៃព្រះមានព្រះភាគផង មិនពោលបង្កាច់ព្រះមានព្រះភាគ ដោយពាក្យមិនពិតផង ព្យាករនូវធម៌ ដ៏សមគួរដល់ធម៌ផង ពាក្យពោលតូចធំណាមួយដែលប្រកបដោយធម៌ មិនមកកាន់ស្ថានដែលបណ្ឌិតគប្បីតិះដៀលផង-បានដែរឬ ។ ព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់ថា អើ ម្នាលអ្នកជាធំ អ្នកព្យាករយ៉ាងនេះ ឈ្មោះថាជាអ្នកពោលត្រូវតាមពាក្យតថាគតផង មិនពោលបង្កាច់តថាគត ដោយពាក្យមិនពិតផង ព្យាករនូវធម៌ដ៏សមគួរដល់ធម៌ផង ពាក្យពោលតូចធំណាមួយដែលប្រកបដោយធម៌ មិនបានមកកាន់ស្ថានដែលបណ្ឌិតគប្បីតិះដៀលផង ម្នាលអ្នកជាធំ មាសនឹងប្រាក់មិនគួរដល់ពួកសមណសក្យបុត្តិយ៍ទេ ពួកសមណសក្យបុត្តិយ៍មិនត្រេកអរនឹងមាសប្រាក់ទេ ពួកសមណសក្យបុត្តិយ៍មិនទទួលមាសប្រាក់ទេ ពួកសមណសក្យបុត្តិយ៍លះបង់កែវមណីនឹងមាសចេញហើយ ព្រាសចាកនូវការរវល់ដោយមាសនឹងប្រាក់ហើយ ម្នាលអ្នកជាធំ មាសនឹងប្រាក់គួរដល់បុគ្គលណា កាមគុណទាំង ៥ ក៏គួរដល់បុគ្គលនោះដែរ កាមគុណទាំង ៥ គួរដល់បុគ្គលណា មាសនឹងប្រាក់ក៏គួរដល់បុគ្គលនោះដែរ ម្នាលអ្នកជាធំ អ្នកគប្បីចាំទុកនូវការណ៍នេះនៃកាមគុណទាំង ៥ នេះ ដោយពិតថា មិនមែនជាធម៌របស់សមណៈ មិនមែនជាធម៌របស់សក្យបុត្តិយ៍ទេ ម្នាលអ្នកជាធំ មួយវិញទៀត

បរំ វទាមិ តិណំ តិណត្ថិកេន បរិយេសិតព្វំ ទារុំ ទា-
រុត្ថិកេន បរិយេសិតព្វំ សកដំ សកដត្ថិកេន បរិយេ-
សិតព្វំ បុរិសោ បុរិសត្ថិកេន បរិយេសិតព្វោ ន ត្វេវាហំ
កេនចិ បរិយាយេន ជាតរូបរជតំ សាទិតព្វំ
បរិយេសិតព្វន្តិ វទាមីតិ ឯវំវាទី ខោ អហំ អាយស្មន្តេ ឧ-
បាសកេ សទ្ធេ បសន្នេ អក្កោសាមិ បរិភាសាមិ អប្ប-
សាទំ ករោមិ យោហំ អធម្មំ អធម្មោតិ វទាមិ ធម្មំ
ធម្មោតិ វទាមិ អវិនយំ អវិនយោតិ វទាមិ វិនយំ វិន-
យោតិ វទាមិ ។

(៣០៦) ឯកមិទំ អាវុសោ សមយំ ភគវា
រាជគហេ អាយស្មន្តំ ឧបនន្ទំ សក្យបុត្តំ អារព្ភ ជាត-
រូបរជតំ បដិក្ខិបិ សិក្ខាបទញ្ច បញ្ញបេសិ ។
ឯវំវាទី ខោ អហំ អាយស្មន្តេ ឧបាសកេ សទ្ធេ
បសន្នេ អក្កោសាមិ បរិភាសាមិ អប្បសាទំ ករោមិ
យោហំ អធម្មំ អធម្មោតិ វទាមិ ធម្មំ ធម្មោតិ វទាមិ
អវិនយំ អវិនយោតិ វទាមិ វិនយំ វិនយោតិ វទាមីតិ ។

តថាគតពោលយ៉ាងនេះថា បុគ្គលអ្នកត្រូវការដោយស្មៅ គប្បីស្វែងរក
ស្មៅ បុគ្គលអ្នកត្រូវការដោយឈើ គប្បីស្វែងរកឈើ បុគ្គលអ្នកត្រូវការ
ដោយរទេះ គប្បីស្វែងរករទេះ បុរសត្រូវការដោយបុរស គប្បីស្វែងរក
បុរស ម្នាលអ្នកជាធំ តថាគតមិនធ្លាប់ពោលថា សមណៈគប្បីត្រេកអរ
នឹងមាសប្រាក់ គប្បីស្វែងរកមាសប្រាក់ដូច្នេះ ដោយបរិយាយណាមួយ
ឡើយ អាត្មាត្រូវតែពោលនូវសភាវៈមិនមែនជាធម៌ ថាមិនមែនជាធម៌
ពោលនូវធម៌ ថាជាធម៌ ពោលនូវសភាវៈមិនមែនជាវិន័យ ថាមិនមែនជា
វិន័យ ពោលនូវវិន័យ ថាវិន័យ អាត្មាត្រូវតែពោលយ៉ាងនេះ ក៏ត្រឡប់
ជាពួកពាក្យឡូឡាយទៅថា អាត្មាជេរប្រទេចធ្វើការរុករាន បណ្ដាញពួក
ឧបាសកមានអាយុ ដែលមានសទ្ធាជ្រះថ្លាទៅវិញ ។

[៣០៦] ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ
ទ្រង់ប្រារព្ធនូវព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្តដ៏មានអាយុ ទ្រង់ហាមមាសនឹងប្រាក់
ហើយបញ្ញត្តសិក្ខាបទក្នុងនគររាជគ្រឹះ ។ អាត្មាត្រូវតែពោលនូវសភាវៈ
មិនមែនជាធម៌ ថាមិនមែនជាធម៌ ពោលនូវធម៌ថាជាធម៌ ពោលនូវសភាវៈមិន
មែនជាវិន័យ ថាមិនមែនវិន័យ ពោលនូវវិន័យ ថាវិន័យ អាត្មាត្រូវតែពោល
យ៉ាងនេះ ក៏ត្រឡប់ជាពួកពាក្យឡូឡាយទៅថា អាត្មាជេរប្រទេចធ្វើការ
រុករានបណ្ដាញពួកឧបាសកមានអាយុដែលមានសទ្ធាជ្រះថ្លាទៅវិញ ។

ឯវំ វុត្តេ វេសាលិកា ឧបាសកា អាយស្មន្តំ យសំ កាកណ្ឌកបុត្តំ ឯតទវោចុំ ឯកោវ ភន្តេ អយ្យោ យសោ កាកណ្ឌកបុត្តោ សមណោ សក្យបុត្តិយោ សព្វេវិមេ អស្សមណា អសក្យបុត្តិយា វសតុ ភន្តេ អយ្យោ យសោ កាកណ្ឌកបុត្តោ វេសាលិយំ មយំ អយ្យស្ស យសស្ស កាកណ្ឌកបុត្តស្ស ឧស្សុក្កំ ករិស្សាម ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារានន្តិ ។ អថខោ អាយស្មា យសោ កាកណ្ឌកបុត្តោ វេសាលិកេ ឧបាសកេ សញ្ញាបេត្វា អនុទូតេន ភិក្ខុនា សទ្ធិំ អារាមំ អគមាសិ ។

[៣០៣] អថខោ វេសាលិកា វជ្ជីបុត្តកា ភិក្ខូ អនុទូតំ ភិក្ខុំ បុច្ឆឹសុ ខមាបិតា អាវុសោ យសេន កាកណ្ឌកបុត្តេន វេសាលិកា ឧបាសកាតិ ។ ឧបាសកេហិ(១) បាបិកំ នោ អាវុសោ កតំ ឯកោវ អយ្យោ យសោ កាកណ្ឌកបុត្តោ សមណោ សក្យបុត្តិយោ កតោ សព្វេវ មយំ អស្សមណា អសក្យបុត្តិយា កតាតិ ។

១ ឧភយបោត្ថកេ ឧបាសកេហីតិ បាឋោ ន ទិស្សតិ ។

កាលដែលព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តពោលយ៉ាងនេះ ហើយពួកឧបាសកដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលី ក៏ក្រាបពោលពាក្យនុ៎ះ នឹងព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តដូច្នេះថា បពិត្រព្រះករុណាដ៏ចំរើន មានតែលោកម្ចាស់យសកាកណ្ឌកបុត្តមួយទេ ជាសមណសក្យបុត្តិយ៍ ឯភិក្ខុទាំងអស់នេះ សុទ្ធតែមិនមែនជាសមណៈ មិនមែនជាសក្យបុត្តិយ៍ឡើយ បពិត្រព្រះករុណាដ៏ចំរើន សូមព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តជាម្ចាស់ គង់នៅក្រុងវេសាលីចុះ យើងទាំងឡាយនឹងធ្វើសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយដោយចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងគិលានប្បច្ច័យភេសជ្ជបរិក្ខារ ដល់ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តជាម្ចាស់ ។ គ្រានោះឯង ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តមានអាយុ បានពន្យល់ពួកឧបាសកដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលីហើយ ក៏ទៅកាន់អារាមជាមួយនឹងភិក្ខុអនុទូតវិញ ។

[៣០៣] លំដាប់នោះ ពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលី សួរភិក្ខុជាអនុទូតថា ម្នាលអាវុសោ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្ត បានសូមខមាទោសនឹងពួកឧបាសកដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលីហើយឬ ។ ភិក្ខុជាអនុទូតតោបថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ អំពើអាក្រក់ពួកយើងបានធ្វើហើយ ពួកឧបាសកធ្វើ គឺធ្វើព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តតែមួយ ជាសមណសក្យបុត្តិយ៍ ឯពួកយើងទាំងអស់ ឧបាសកធ្វើឲ្យទុកជាថា មិនមែនជាសមណៈ មិនមែនជាសក្យបុត្តិយ៍ទៅវិញ ។

អថខោ វេសាលិកា វជ្ជីបុត្តកា ភិក្ខូ អយំ អាវុសោ យសោ កាកណ្ឌកបុត្តោ អម្ហេ អសម្មតោ គិហីនំ បកាសេសិ ហន្ទស្ស មយំ ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករោមាតិ ។ តេ តស្ស ឧក្ខេបនីយកម្មំ កត្តុកាមា សន្និបតិំសុ ។ អថខោ អាយស្មា យសោ កាកណ្ឌកបុត្តោ វេហាសំ អព្ភុគ្គន្ត្វា កោសម្ពិយំ បច្ចុដ្ឋាសិ ។ អថខោ អាយស្មា យសោ កាកណ្ឌកបុត្តោ បាវេយ្យកានញ្ច អវន្តិទក្ខិណាបថកានញ្ច ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បាហេសិ អាគច្ឆន្តុ អាយស្មន្តា ឥមំ អធិករណំ អាទិយិស្សាម(១) បុរេ អធម្មោ ទិប្បតិ ធម្មោ បដិពាហិយតិ អវិនយោ ទិប្បតិ វិនយោ បដិពាហិយតិ បុរេ អធម្មវាទិនោ ពលវន្តោ ហោន្តិ ធម្មវាទិនោ ទុព្ពលា ហោន្តិ អវិនយវាទិនោ ពលវន្តោ ហោន្តិ វិនយវាទិនោ ទុព្ពលា ហោន្តីតិ ។

[១០៦] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា សម្ភូតោ សាណវាសី អហោគង្គេ បព្វតេ បដិវសតិ ។ អថខោ អាយស្មា យសោ កាកណ្ឌកបុត្តោ យេន

១. ម. បោត្ថកេសុ យាគតិ ឋានេ ទិស្សតិ ។

លំដាប់នោះ ពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលី និយាយគ្នាថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តនេះ យើងទាំងឡាយមិនបានសន្មតឲ្យ តែទៅប្រកាសប្រាប់ដល់ពួកគ្រហស្ថ បើដូច្នោះ យើងធ្វើឧក្ខេបនីយកម្មដល់ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តនោះ ។ ពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុទាំងនោះ ប្រាថ្នានឹងធ្វើឧក្ខេបនីយកម្មដល់ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តនោះ ក៏ប្រជុំគ្នា ។ គ្រានោះឯង ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តមានអាយុ ហោះឡើងទៅលើអាកាស ហើយទៅចុះក្នុងក្រុងកោសម្ពី ។ លំដាប់នោះ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តមានអាយុ ក៏បញ្ជូនទូតឲ្យទៅកាន់សំណាក់ពួកបាវេយ្យកភិក្ខុ (ភិក្ខុនៅក្នុងដែនបាវេយ្យ) ផង នឹងពួកអវន្តិទក្ខិណាបថកភិក្ខុផងថា ប្អូនលោកមានអាយុទាំងឡាយ នាំគ្នាមក យើងទាំងឡាយនឹងកាន់យក តែងនឹងជម្រះនូវអធិករណ៍នេះចេញ ក្នុងកាលមុន ធម៌ជាអកុសលនឹងរុងរឿងឡើង ធម៌ជាកុសលនឹងសាបសូន្យទៅ សភាវៈមិនមែនជាវិន័យនឹងរុងរឿងឡើង វិន័យនឹងសាបសូន្យទៅ ក្នុងកាលមុន ពួកបុគ្គលជាអធម្មវាទី នឹងមានកម្លាំងឡើង ពួកបុគ្គលជាធម្មវាទីនឹងថយកម្លាំងចុះ ពួកបុគ្គលជាអវិនយវាទីនឹងមានកម្លាំងឡើង ពួកបុគ្គលជាវិនយវាទី នឹងថយកម្លាំងចុះ ។

[១០៦] សម័យនោះឯង ព្រះសម្ភូតសាណវាសីមានអាយុនៅក្នុងភ្នំឈ្មោះអហោគង្គ ។ គ្រានោះ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តមាន

អហោគង្គោ បព្វតោ យេនាយស្មា សម្ភូតោ សាណវាសី តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ សម្ភូតំ សាណវាសឹ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា យសោ កាកណ្ឌកបុត្តោ អាយស្មន្តំ សម្ភូតំ សាណវាសឹ ឯតទវោច ឥមេ ភន្តេ វេសាលិកា វជ្ជិបុត្តកា ភិក្ខូ វេសាលិយំ ទស វត្ថូនិ ទីបេន្តិ កប្បតិ សិង្គិលោណកប្បោ កប្បតិ ទ្វង្គុលកប្បោ កប្បតិ គាមន្តរកប្បោ កប្បតិ អាវាសកប្បោ កប្បតិ អនុមតិកប្បោ កប្បតិ អាចិណ្ណកប្បោ កប្បតិ អមថិតកប្បោ កប្បតិ ជលោគឹ បាតុំ កប្បតិ អទសកំ និសីទនំ កប្បតិ ជាតរូបរជតន្តិ ហន្ទ មយំ ភន្តេ ឥមំ អធិករណំ អាទិយាម[1] បុរេ អធម្មោ ទិប្បតិ ធម្មោ បដិពាហិយតិ អវិនយោ ទិប្បតិ វិនយោ បដិពាហិយតិ បុរេ អធម្មវាទិនោ ពលវន្តោ ហោន្តិ ធម្មវាទិនោ ទុព្វលា ហោន្តិ អវិនយវាទិនោ ពលវន្តោ ហោន្តិ វិនយវាទិនោ ទុព្វលា ហោន្តីតិ ។

១ ម. យុ. អាទិយិស្សាម ។

អាយុ ក៏ចូលទៅរកព្រះសម្ភូតសាណវាសីមានអាយុ ឯភ្នំឈ្មោះអហោគង្គ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះសម្ភូតសាណវាសី មានអាយុ ហើយគង់ក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តមានអាយុ គង់ក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ពោលពាក្យនុ៎ះនឹងព្រះសម្ភូតសាណវាសី ដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន ពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលីនេះ សំដែងវត្ថុ ១០ ប្រការ ក្នុងក្រុងវេសាលីថា ការកំណត់ដោយអំបិលក្នុងស្នែង គួរ(ដល់សមណៈ) ការកំណត់ដោយស្រមោលព្រះអាទិត្យ ផុតប្រមាណពីរធ្នាប់ គួរ ការកំណត់ដោយចន្លោះស្រុក គួរ ការកំណត់ដោយអាវាស គួរ ការកំណត់ដោយអនុមតិ គួរ ការកំណត់ដោយអាចិណ្ណៈ (ប្រពៃណី) គួរ ការកំណត់ដោយទឹកដោះដែលមិនទាន់ជូរ គួរ ការផឹកទឹកសុរាឆៅ គួរ និសីទនៈដែលមិនមានជាយ គួរ មាសនឹងប្រាក់ គួរ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន បើដូច្នោះគួរយើងទាំងឡាយដំរូវអធិករណ៍នេះចេញ កំណះទៅមុខ ធម៌ជាអកុសលនឹងរុងរឿងឡើង ធម៌ជាកុសលនឹងសាបសូន្យទៅ សភាវៈមិនមែនជាវិន័យនឹងរុងរឿងឡើង វិន័យនឹងសាបសូន្យទៅ កំណះទៅមុខ ពួកបុគ្គលជាអធម្មវាទីនឹងមានកំឡាំងឡើង ពួកបុគ្គលជាធម្មវាទីនឹងថយកំឡាំងចុះ ពួកបុគ្គលជាអវិនយវាទីនឹងមានកំឡាំងឡើង ពួកបុគ្គលជាវិនយវាទីនឹងថយកំឡាំងចុះ ។

ឯវមាវុសោតិ ខោ អាយស្មា សម្ភូតោ សាណវាសី អា-
យស្មតោ យសស្ស កាកណ្ឌកបុត្តស្ស បច្ចស្សោសិ ។
អថខោ សដ្ឋិមត្តា បាវេយ្យកា ភិក្ខូ សព្វេ អារញ្ញកា
សព្វេ បិណ្ឌបាតិកា សព្វេ បំសុកូលិកា សព្វេ តេចីវរិ-
កា សព្វេវ អរហន្តោ អហោគង្គេ បព្វតេ សន្និបតឹសុ ។
អសីតិមត្តា(១) អវន្តិទក្ខិណាបថកា ភិក្ខូ អប្បេកច្ចេ
អារញ្ញកា អប្បេកច្ចេ បិណ្ឌបាតិកា អប្បេកច្ចេ បំសុ-
កូលិកា អប្បេកច្ចេ តេចីវរិកា សព្វេវ អរហន្តោ
អហោគង្គេ បព្វតេ សន្និបតឹសុ ។

(៣០៩) អថខោ ថេរានំ ភិក្ខូនំ មន្តយមានានំ
ឯតទហោសិ អយំ ខោ អធិករណំ កក្ខឡញ្ច
វាឡញ្ច កថំ នុ ខោ មយំ បក្ខំ លភេយ្យាម យេន
មយំ ឥមស្មឹ អធិករណេ ពលវន្តតរា អស្សាមាតិ ។
តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា រេវតោ សោ-
រេយ្យេ បដិវសតិ ពហុស្សុតោ អាគតាគមោ ធម្មធរោ
វិនយធរោ មាតិកាធរោ បណ្ឌិតោ វិយត្តោ មេធាវី

១ ម. ឱ. អដ្ឋាសីតិមត្តា ។

ព្រះសម្ភូតសាណវាសីមានអាយុ ក៏ទទួលពាក្យនៃព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្ត
មានអាយុថា យ៉ាងហ្នឹងហើយអាវុសោ ។ គ្រានោះឯង ពួកបាវេយ្យក-
ភិក្ខុប្រមាណ ៦០ រូប សុទ្ធតែជាអ្នកប្រព្រឹត្តអារញ្ញកធុតង្គ សុទ្ធតែជាអ្នក
ប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាតិកធុតង្គ សុទ្ធតែជាអ្នកប្រព្រឹត្តបំសុកូលិកធុតង្គ សុទ្ធ
តែជាអ្នកប្រព្រឹត្តតេចីវរិកធុតង្គ សុទ្ធតែជាព្រះអរហន្ត ប្រជុំគ្នានៅលើភ្នំ
ឈ្មោះអហោគង្គ ។ ឯពួកអវន្តិទក្ខិណាបថកភិក្ខុ ប្រមាណ ៨០ រូប ពួក
ខ្លះជាអ្នកប្រព្រឹត្តអារញ្ញកធុតង្គ ពួកខ្លះ ជាអ្នកប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាតិកធុតង្គ
ពួកខ្លះជាអ្នកប្រព្រឹត្តបំសុកូលិកធុតង្គ ពួកខ្លះ ជាអ្នកប្រព្រឹត្តតេចីវរិកធុ-
តង្គ សុទ្ធតែជាព្រះអរហន្ត ប្រជុំគ្នានៅលើភ្នំឈ្មោះអហោគង្គដែរ ។

(៣០៩) គ្រាកាលដែលភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ កំពុងប្រឹក្សា
មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា អធិករណ៍នេះឯង រឹងរូសណាស់ សាហាវ
ណាស់ យើងទាំងឡាយ គប្បីជាបុគ្គលមានកំឡាំងទៀតក្រៃ ក្នុងអធិករណ៍
នេះ ដោយបក្សពួកណា ធ្វើដូចម្តេចយើងទាំងឡាយ គប្បីបានបក្សពួកនោះ
ទៀត ។ សម័យនោះឯង ព្រះរេវត មានអាយុ នៅអាស្រ័យក្នុងនគរ
សោរេយ្យ លោកជាពហុស្សុត ចេះចាំក្នុងគម្ពីរនិកាយ ហើយទ្រទ្រង់នូវធម៌
ទ្រទ្រង់នូវវិន័យ ទ្រទ្រង់នូវមាតិកា ជាបណ្ឌិតឈ្លាសវៃ មានប្រាជ្ញា

លជ្ជី កុក្កុច្ចកោ សិក្ខាកាមោ ។ អជោ ចេកច្ចំ កិច្ចាធិ បដុរហោសិ អយំ ខោ អាយស្មា ថេរោ សោរេយ្យេ បដិវសតិ ពហុស្សុតោ អាគតាគមោ ធម្មធរោ វិនយធរោ មាតិកាធរោ បណ្ឌិតោ វិយត្តោ មេធាវី លជ្ជី កុក្កុច្ចកោ សិក្ខាកាមោ សចេ មយំ អាយស្មន្តំ ឯតំ បញ្ហំ លភិស្សាម[១] យំ មយំ ឥមស្មឹ អធិករណេ ពលវន្តតក អស្សាមាតិ ។ អស្សោសិ ខោ អាយស្មា ថេរោ ទិព្វាយ សោតធាតុយា វិសុទ្ធាយ អតិក្កន្តមានុសិកាយ ចេកច្ចំ ភិក្ខូនំ មន្តយមានានំ សុត្វានស្ស បតុរហោសិ ន ខោ អធិករណំ កក្ខឡញ្ច វាឡញ្ច ន ខោ មេ តំ បដិរូបំ យោហំ ឯវរូបេ អធិករណេ ឧស្សក្កេយ្យំ ឥធានិ ច បន តេ ភិក្ខូ អាគច្ឆិស្សន្តិ សោហំ តេហិ អាកិណ្ណោ ន ជាតុ វិហរិស្សាមិ[២] យន្នូនាហំ បដិគច្ចេវ គច្ឆេយ្យន្តិ ។

១ ឱ. លភេយ្យាម ។ ២ ឱ. ឥមិស្សាមិ ។ ម. ន ភិសុ ឥមិស្សាមិ ។

មានសេចក្តីខ្មាសបាប មានសេចក្តីរង្កៀស មានប្រាថ្នានូវសិក្ខា ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ព្រះថេរមានអាយុនេះឯង នៅត្រើយក្នុងនគរសោរេយ្យ លោកជាពហុស្សុត ចេះចាំក្នុងគម្ពីរនិកាយ ទ្រទ្រង់នូវធម៌ ទ្រទ្រង់នូវវិន័យ ទ្រទ្រង់នូវមាតិកា ជាបណ្ឌិតឈ្លាសវៃ មានប្រាជ្ញា មានសេចក្តីខ្មាសបាប មានសេចក្តីរង្កៀស មានប្រាថ្នានូវសិក្ខា បើយើងទាំងឡាយបានព្រះថេរមានអាយុ មកជាបក្ខពួក មុខជាយើងទាំងឡាយមានកំឡាំងក្រៀវក្រា ក្នុងអធិករណ៍នេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។ កាលដែលភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយកំពុងប្រឹក្សាគ្នា ឯព្រះថេរមានអាយុ ក៏បានឮសូរដោយសោតធាតុ ដ៏ជាទិព្វ ដ៏បរិសុទ្ធកន្លងបង់នូវសោតធាតុរបស់មនុស្សធម្មតា លុះឮហើយលោកមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា អធិករណ៍នេះ កើតស្រណាស់ សាហាវណាស់ បើអាត្មាអញត្រាញនៅក្នុងអធិករណ៍ដូច្នេះ ហេតុនោះមិនសមគួរ ដល់អាត្មាអញឡើយ មួយទៀតភិក្ខុទាំងឡាយនោះនឹងនាំគ្នាមកឥឡូវនេះមិនខាន អាត្មាអញ បើនៅប្រឡូកប្រឡំដោយភិក្ខុទាំងឡាយនោះ មុខជានៅមិនបានសេចក្តីសប្បាយឡើយ បើដូច្នោះគួរតែអាត្មាអញទៅជាមុនឡើយ ។

អថខោ អាយស្មា រេវតោ សោរេយ្យា សង្កស្សំ អគមាសិ ។ អថខោ ថេរា ភិក្ខូ សោរេយ្យំ គន្ត្វា បុច្ឆិំសុ កហំ អាយស្មា រេវតោតិ ។ តេ ឯវមាហំសុ ឯសាយស្មា រេវតោ សង្កស្សំ គតោតិ ។ អថខោ អាយស្មា រេវតោ សង្កស្សា កណ្ណកុជ្ជំ អគមាសិ ។ អថខោ ថេរា ភិក្ខូ សង្កស្សំ គន្ត្វា បុច្ឆិំសុ កហំ អាយស្មា រេវតោតិ ។ តេ ឯវមាហំសុ ឯសាយស្មា រេវតោ កណ្ណកុជ្ជំ គតោតិ ។ អថខោ អាយស្មា រេវតោ កណ្ណកុជ្ជា ឧទុម្ពរំ អគមាសិ ។ អថខោ ថេរា ភិក្ខូ កណ្ណកុជ្ជំ គន្ត្វា បុច្ឆិំសុ កហំ អាយស្មា រេវតោតិ ។ តេ ឯវមាហំសុ ឯសាយស្មា រេវតោ ឧទុម្ពរំ គតោតិ ។ អថខោ អាយស្មា រេវតោ ឧទុម្ពរា អគ្គឡបុរំ អគមាសិ ។ អថខោ ថេរា ភិក្ខូ ឧទុម្ពរំ គន្ត្វា បុច្ឆិំសុ កហំ អាយស្មា រេវតោតិ ។ តេ ឯវមាហំសុ ឯសាយស្មា រេវតោ អគ្គឡបុរំ គតោតិ ។ អថខោ អាយស្មា រេវតោ

លំដាប់នោះ ព្រះរេវតមានអាយុ ក៏ចេញអំពីនគរសោរេយ្យ ទៅកាន់នគរសង្កស្ស ។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ ក៏នាំគ្នាទៅកាន់នគរសោរេយ្យ ហើយសួរថា ព្រះរេវតមានអាយុនៅក្នុងទីណា ។ មនុស្សទាំងនោះពោលយ៉ាងនេះថា ព្រះរេវតមានអាយុនុ៎ះ លោកទៅកាន់នគរសង្កស្សហើយ ។ គ្រានោះ ព្រះរេវតមានអាយុ ក៏ចេញអំពីនគរសង្កស្សហើយ ទៅកាន់នគរកណ្ណកុជ្ជទៀត ។ ទើបភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ ក៏នាំគ្នាទៅកាន់នគរសង្កស្សហើយសួរថា ព្រះរេវតមានអាយុ លោកនៅក្នុងទីណា ។ មនុស្សទាំងនោះពោលយ៉ាងនេះថា ព្រះរេវតមានអាយុនុ៎ះ លោកនិមន្តទៅនគរកណ្ណកុជ្ជហើយ ។ គ្រានោះឯង ព្រះរេវតមានអាយុ ចេញអំពីនគរកណ្ណកុជ្ជហើយ ទៅនគរឧទុម្ពរទៀត ។ ទើបភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ នាំគ្នាទៅកាន់នគរកណ្ណកុជ្ជហើយសួរថា ព្រះរេវតមានអាយុ លោកនៅក្នុងទីណា ។ មនុស្សទាំងនោះពោលយ៉ាងនេះថា ព្រះរេវតមានអាយុនុ៎ះ លោកនិមន្តទៅកាន់នគរឧទុម្ពរហើយ ។ គ្រានោះឯង ព្រះរេវតមានអាយុ ចេញអំពីនគរឧទុម្ពរហើយ ទៅកាន់នគរអគ្គឡបុរៈទៀត ។ ទើបភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ នាំគ្នាទៅកាន់នគរឧទុម្ពរហើយសួរថា ព្រះរេវតមានអាយុនៅក្នុងទីណា ។ មនុស្សទាំងនោះពោលយ៉ាងនេះថា ព្រះរេវតមានអាយុនុ៎ះទៅកាន់នគរអគ្គឡបុរៈហើយ ។ គ្រានោះ ព្រះរេវតមានអាយុ

អគ្គឡបុរា សហជាតឹ អគមាសិ ។ អថខោ ថេរា ភិក្ខូ អគ្គឡបុរំ គន្ត្វា បុច្ឆឹសុ កហំ អាយស្មា រេវតោតិ ។ តេ ឯវមាហំសុ ឯសាយស្មា រេវតោ សហជាតឹ គតោតិ ។ អថខោ ថេរា ភិក្ខូ អាយស្មន្តំ រេវតំ សហជាតិយា សម្ភាវេសុំ ។

(១០៦) អថខោ អាយស្មា សម្ភូតោ សាណវាសី អាយស្មន្តំ យសំ កាកណ្ឌកបុត្តំ ឯតទវោច អយំ អាវុសោ អាយស្មា រេវតោ ពហុស្សុតោ អាគតាគមោ ធម្មធរោ វិនយធរោ មាតិកាធរោ បណ្ឌិតោ វ្យត្តោ មេធាវី លជ្ជី កុក្កុច្ចកោ សិក្ខាកាមោ សចេ មយំ អាយស្មន្តំ រេវតំ បញ្ហំ បុច្ឆិស្សាម បដិពលោ អាយស្មា រេវតោ ឯកេនេវ បញ្ហេន សកលម្បិ រត្តឹ វីតិនាមេតុំ ឥទានិ ច បនាយស្មា រេវតោ អន្តេវាសឹ សរភាណកំ ភិក្ខុំ អជ្ឈេសិស្សតិ សោ ត្វំ តស្ស ភិក្ខុនោ សរភញ្ញ-បរិយោសានេ អាយស្មន្តំ រេវតំ ឧបសង្កមិត្វា ឥមានិ ទស វត្ថូនិ បុច្ឆេយ្យាសីតិ ។ ឯវំ ភន្តេតិ ខោ អាយស្មា យសោ កាកណ្ឌកបុត្តោ អាយស្មតោ សម្ភូតស្ស

ចេញពីនគរអគ្គឡបុរៈ ហើយទៅកាន់នគរសហជាតិទៀត ។ ទើបភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ នាំគ្នាទៅកាន់នគរអគ្គឡបុរៈ ហើយសួរគេថា ព្រះរេវតដ៏មានអាយុនៅក្នុងទីណា ។ មនុស្សទាំងនោះពោលយ៉ាងនេះថា ព្រះរេវតមានអាយុនុ៎ះ ទៅកាន់នគរសហជាតិហើយ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ ក៏បានទៅជួបនឹងព្រះរេវតមានអាយុក្នុងនគរសហជាតិ ។

(១០៦) គ្រានោះឯង ព្រះសម្ភូតសាណវាសីមានអាយុ បានពោលពាក្យនុ៎ះ នឹងព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តមានអាយុថា ម្នាលអាវុសោ ព្រះរេវតមានអាយុនេះហើយ ជាពហុស្សូត ចេះចាំគម្ពីរនិកាយ ទ្រទ្រង់នូវធម៌ ទ្រទ្រង់នូវវិន័យ ទ្រទ្រង់នូវមាតិកា ជាបណ្ឌិតឈ្លាសវៃ មានប្រាជ្ញា មានសេចក្ដីខ្មាស មានសេចក្ដីរង្កៀស មានប្រាថ្នានូវសិក្ខា បើយើងទាំងឡាយ សួរប្រស្នានឹងព្រះរេវតមានអាយុ ព្រះរេវតមានអាយុ អាចញុំាងរាត្រីទាំងអស់កន្លងទៅដោយប្រស្នាតែ ១ ប៉ុណ្ណោះបាន ប៉ុន្តែឥឡូវនេះ ព្រះរេវតមានអាយុ នឹងបង្គាប់ភិក្ខុជាកូនសិស្ស ឲ្យជាអ្នកពោលនូវសរភញ្ញ (ពោលដោយសំឡេង) កាលៈបើចប់សរភញ្ញ របស់ភិក្ខុនោះហើយ លោកគប្បីចូលទៅជិតព្រះរេវតមានអាយុ ហើយសួរនូវវត្ថុទាំង ១០ ប្រការនេះចុះ ។ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តមានអាយុ ក៏ទទួលពាក្យព្រះសម្ភូត-

សាណវាសិស្ស បច្ចស្សោសិ ។ អថខោ អាយស្មា រេវតោ អន្តេវាសឹ សរភាណកំ ភិក្ខុំ អជ្ឈេសិ ។ អថខោ អាយស្មា យសោ កាកណ្ឌកបុត្តោ តស្ស ភិក្ខុនោ សរភញ្ញបរិយោសានេ យេនាយស្មា រេវតោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ រេវតំ អភិវា-ទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា យសោ កាកណ្ឌកបុត្តោ អាយស្មន្តំ រេវតំ ឯតទវោច កប្បតិ ភន្តេ សិង្គិលោណកប្បោតិ ។ កោ សោ អាវុសោ សិង្គិលោណកប្បោតិ ។ កប្បតិ ភន្តេ សិង្គេន លោណំ បរិហរិតុំ យត្ថ អលោណកំ ភវិស្សតិ តត្ថ បរិភុញ្ជិស្សាមីតិ ។ នាវុសោ កប្បតីតិ ។ កប្បតិ ភន្តេ ទ្វង្គុលកប្បោតិ ។ កោ សោ អាវុសោ ទ្វង្គុល-កប្បោតិ ។ កប្បតិ ភន្តេ ទ្វង្គុលាយ ឆាយាយ វីតិវត្តាយ

សាណវាសីមានអាយុថា អើលោកម្ចាស់ ។ គ្រានោះ ព្រះរេវតមានអាយុ ក៏បង្គាប់ភិក្ខុជាកូនសិស្សឲ្យសូត្រតាមសំនៀងសរភញ្ញ ។ លំដាប់នោះ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តមានអាយុ កាលបើចប់សរភញ្ញ របស់ភិក្ខុនោះហើយ ក៏ចូលទៅរកព្រះរេវតមានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះរេវតមានអាយុ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តមានអាយុ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងព្រះរេវតមានអាយុថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន ការកំណត់ដោយអំបិលក្នុងស្នែង គួរដែរឬ ។ ព្រះរេវតសួរវិញថា ម្នាលអាវុសោ ការកំណត់ដោយអំបិលក្នុងស្នែងនោះ តើដូចម្តេច ។ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន ភិក្ខុគ្រាទុកនូវអំបិលដោយស្នែងដោយគិតថា វត្ថុសាបមិនមានអំបិលណា យើងនឹងឆាន់ក្នុងកាលនោះ ដូច្នេះ គួរដែរឬ ។ ព្រះរេវតឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ មិនគួរទេ ។ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តសួរថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន ការកំណត់ដោយស្រមោលព្រះអាទិត្យជ្រេប្រមាណពីរធ្នាប់ គួរដែរឬ ។ ព្រះរេវតសួរវិញថា ម្នាលអាវុសោ ការកំណត់ដោយស្រមោលនៃព្រះអាទិត្យជ្រេប្រមាណពីរធ្នាប់នោះ តើដូចម្តេច ។ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន ស្រមោលព្រះអាទិត្យកន្លងទៅប្រមាណពីរធ្នាប់ ភិក្ខុ

វិកាលេ ភោជនំ ភុញ្ជិតុន្តិ ។ នាវុសោ កប្បតីតិ ។ កប្បតិ ភន្តេ គាមន្តរកប្បោតិ ។ កោ សោ អាវុសោ គាមន្តរកប្បោតិ ។ កប្បតិ ភន្តេ គាមំ គមិស្សាមីតិ ភុត្តាវិនា បវារិតេន អនតិរិត្តំ ភោជនំ ភុញ្ជិតុន្តិ ។ នាវុសោ កប្បតីតិ ។ កប្បតិ ភន្តេ អាវាសកប្បោតិ ។ កោ សោ អាវុសោ អាវាស-កប្បោតិ ។ កប្បតិ ភន្តេ សម្ពហុលា អាវាសា សមានសីមា នានុបោសថំ កាតុន្តិ ។ នាវុសោ កប្បតីតិ ។ កប្បតិ ភន្តេ អនុមតិកប្បោតិ[១] ។

---

១ សារត្ថទីបនិយំ កប្បតិ អនុមតិកប្បោតិ ឯតាទិកានំ អាគតកាលេ អនុមតិ ឧបោសថ-ម្មាតិ ...

ឆាន់ភោជនក្នុងវេលាវិកាល គួរដែរឬ ។ ព្រះរេវតត្ថេរឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ មិនគួរទេ ។ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តសួរថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន ការកំណត់ដោយចន្លោះស្រុក គួរដែរឬ ។ ព្រះរេវតសួរវិញថា ម្នាលអាវុសោ ការកំណត់ដោយចន្លោះស្រុកនោះ តើដូចម្ដេច ។ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន ភិក្ខុដែលឆាន់រួចហើយ ហាមភោជនហើយ គិតថា អាត្មានឹងទៅកាន់ចន្លោះស្រុកឥឡូវនេះ ហើយឆាន់អនតិរិត្តភោជន គឺភោជនដែលមិនបានធ្វើវិនយកម្ម ថាភោជនមិនមែនសល់ដែលអំពីភិក្ខុឈឺ គួរដែរឬ ។ ព្រះរេវតត្ថេរឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ មិនគួរទេ ។ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តសួរថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន ការកំណត់ដោយអាវាស គួរដែរឬ ។ ព្រះរេវតសួរវិញថា ម្នាលអាវុសោ ការកំណត់ដោយអាវាសនោះ តើដូចម្ដេច ។ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន អាវាសច្រើនក្នុងសីមាជាមួយគ្នា ភិក្ខុធ្វើឧបោសថផ្សេងៗ គ្នា គួរដែរឬ ។ ព្រះរេវតត្ថេរឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ មិនគួរទេ ។ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តសួរទៀតថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន ការកំណត់ដោយអនុមតិ[១] គួរដែរឬ ។

---

១ ក្នុងសារត្ថទីបនីថា សង្ឃធ្វើកម្មជាពួក ពួកភិក្ខុដែលមិនបានមកដល់ ល្មមតែសល់ហើយ ស៊ែម យើងនឹងទៅយកសេចក្ដីយល់ព្រម ល្មមនឹងធ្វើបានហើយ ពួកភិក្ខុទាំងនោះមិនបានមកដល់នៅឡើយ សង្ឃក៏ធ្វើកម្មនោះជាពួក ហើយទៅយកនូវសេចក្ដីយល់ព្រមជាខាងក្រោយ គួរដែរ ។

កោ សោ អាវុសោ អនុមតិកប្បោតិ ។ កប្បតិ ភន្តេ វគ្គេន សង្ឃេន កម្មំ កាតុំ អាគតេ ភិក្ខូ អនុមានេស្សាមាតិ(១) ។ នាវុសោ កប្បតីតិ ។ កប្បតិ ភន្តេ អាចិណ្ណកប្បោតិ ។ កោ សោ អាវុសោ អាចិណ្ណកប្បោតិ ។ កប្បតិ ភន្តេ ឥទំ មេ ឧបជ្ឈាយេន អជ្ឈាចិណ្ណំ ឥទំ មេ អាចរិយេន អជ្ឈាចិណ្ណន្តិ(២) អជ្ឈាចរិតុំ ។ អាចិណ្ណកប្បោ ខោ អាវុសោ ឯកច្ចោ កប្បតិ ឯកច្ចោ ន កប្បតីតិ ។ កប្បតិ ភន្តេ អមថិតកប្បោតិ ។ កោ សោ អាវុសោ អមថិតកប្បោតិ ។ កប្បតិ ភន្តេ យំ តំ ខីរំ ខីរភាវំ វិជហិតំ អសម្បត្តំ ទធិភាវំ ភុត្តាវិនា បវារិតេន

---

១ ឱ. អនុជានេស្សាមាតិ ។ ម. អនុមានេស្សាមាតិ ។ ២ ឱ. ម. អាចិណ្ណន្តិ ។

ព្រះរេវតសួរវិញថា ម្នាលអាវុសោ ការកំណត់ដោយអនុមតិនោះ តើដូចម្តេច ។ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តតោបថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន សង្ឃជាពួកធ្វើសង្ឃកម្ម ដោយគិតថា យើងនឹងឲ្យពួកភិក្ខុដែលមកដល់យល់ព្រម ឲ្យគេធ្វើការនៅក្រោយ គួរដែរឬ ។ ព្រះរេវតឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ មិនគួរទេ ។ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តសួរទៀតថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន ការកំណត់ដោយអាចិណ្ណៈគួរដែរឬ ។ ព្រះរេវតសួរវិញថា ម្នាលអាវុសោ ការកំណត់ដោយអាចិណ្ណៈតើដូចម្តេច ។ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តតោបថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន ភិក្ខុប្រព្រឹត្តដោយគិតថា សំពើនេះព្រះឧបជ្ឈាយ៍របស់យើង ធ្លាប់ប្រព្រឹត្តមកហើយ សំពើនេះអាចារ្យរបស់យើងធ្លាប់ប្រព្រឹត្តមកហើយ ដូច្នេះ គួរដែរឬ ។ ព្រះរេវតឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ ការកំណត់ដោយអាចិណ្ណៈ គួរខ្លះ មិនគួរខ្លះ ។ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្ត សួរទៀតថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន ការកំណត់ដោយទឹកដោះដែលមិនទាន់ជូរ គួរដែរឬ ។ ព្រះរេវតសួរវិញថា ម្នាលអាវុសោ ការកំណត់ដោយទឹកដោះដែលមិនទាន់ជូរនោះតើដូចម្តេច ។ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តតោបថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន ទឹកដោះស្រស់ណាដែលលះបង់ភាពជាទឹកដោះស្រស់ទៅហើយ តែនៅមិនទាន់ដល់នូវភាពជាទឹកដោះជូរនៅឡើយ ភិក្ខុឆាន់ហើយ ហាមភត្តហើយ ផឹកទឹកដោះ

អនតិរិត្តំ បាតុំ ។ នាវុសោ កប្បតីតិ ។ កប្បតិ ភន្តេ ជលោគឹ បាតុំ ។ កា សា អាវុសោ ជលោគីតិ ។ កប្បតិ ភន្តេ យា សា សុរា អសុតា[១] អសម្បត្តា មជ្ជភាវំ សា បាតុន្តិ ។ នាវុសោ កប្បតីតិ ។ កប្បតិ ភន្តេ អទសកំ និសីទនន្តិ ។ នាវុសោ កប្បតីតិ ។ កប្បតិ ភន្តេ ជាតរូបរជតន្តិ ។ នាវុសោ កប្បតីតិ ។ ឥមេ ភន្តេ វេសាលិកា វជ្ជិបុត្តកា ភិក្ខូ វេសាលិយំ ឥមានិ ទស វត្ថូនិ ទីបេន្តិ ។ ហន្ទ មយំ ភន្តេ ឥមំ អធិករណំ អាទិយាម[២] បុរេ អធម្មោ ទិប្បតិ ធម្មោ បដិពាហិយតិ អវិនយោ ទិប្បតិ វិនយោ បដិពាហិយតិ បុរេ

១. អសុតា ។ ឧភយំ បាលិ មច្ឆុសោធនា ។ ២. ឯ. ម. អាទិយិស្សាម ។

ដែលជាអនតិរិត្តនោះ ក៏ភិក្ខុមិនបានធ្វើវិនយកម្ម ឬមិនមែនជារបស់សល់ ដែលអំពីភិក្ខុឈឺ គួរដែរឬ ។ ព្រះថេរតបថា ម្នាលអាវុសោ មិនគួរទេ ។ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តសួរទៀតថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន ភិក្ខុផឹកសុរាទៅ គួរដែរឬ ។ ព្រះថេរតសួរវិញថា ម្នាលអាវុសោ សុរានោះ តើដូចម្តេច ។ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន សុរាណាដែលខ្សោយ[១] មិនទាន់ដល់នូវភាពជាទឹកស្រវឹងនៅឡើយ ភិក្ខុផឹកសុរានោះ គួរដែរឬ ។ ព្រះថេរតបថា ម្នាលអាវុសោ មិនគួរទេ ។ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តសួរទៀតថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន និសីទនៈដែលមិនមានជាយ គួរដែរឬ ។ ព្រះថេរតបថា ម្នាលអាវុសោ មិនគួរទេ ។ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តសួរទៀតថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន មាសនឹងប្រាក់គួរដែរឬ ។ ព្រះថេរតបថា ម្នាលអាវុសោ មិនគួរទេ ។ ទើបព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន ពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុ ដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលីទាំងនេះ សំដែងវត្ថុទាំង ១០ ប្រការនេះ ក្នុងក្រុងវេសាលី បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន បើដូច្នោះគួរតែយើងកាន់នូវអធិករណ៍នេះចុះ កំណត់ទៅមុខ ធម៌ជាអកុសលធម៌នឹងរុងរឿងឡើង ធម៌ជាកុសលធម៌នឹងសាបសូន្យទៅ សភាវៈមិនមែនជាវិន័យនឹងរុងរឿងឡើង វិន័យនឹងសាបសូន្យទៅ កំណត់ទៅមុខ

១. គឺសុរាដែលគេទើបនឹងផ្សំ [illegible] ។

អធម្មវាទិនោ ពលវន្តោ ហោន្តិ ធម្មវាទិនោ ទុព្វលា ហោន្តិ អវិនយវាទិនោ ពលវន្តោ ហោន្តិ វិនយវាទិនោ ទុព្វលា ហោន្តីតិ ។ ឯវមាវុសោតិ ខោ អាយស្មា រេវតោ អាយស្មតោ យសស្ស កាកណ្ឌកបុត្តស្ស បច្ចស្សោសិ ។

បឋមភាណវារំ ។

(៣០៧) អស្សោសុំ ខោ វេសាលិកា វជ្ជិបុត្តកា ភិក្ខូ យសោ កិរ កាកណ្ឌកបុត្តោ ឥមំ អធិករណំ អាទិយិតុកាមោ បក្ខំ បរិយេសតិ លភតិ ច កិរ បក្ខន្តិ ។ អថខោ វេសាលិកានំ វជ្ជិបុត្តកានំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ ឥទំ ខោ អធិករណំ កក្ខឡញ្ច វាឡញ្ច កំ[១] នុ ខោ មយំ បក្ខំ លភេយ្យាម យេន មយំ ឥមស្មឹ អធិករណេ ពលវន្តតរា អស្សាមាតិ ។ អថខោ វេសាលិកានំ វជ្ជិបុត្តកានំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ អយំ ខោ អាយស្មា រេវតោ ពហុស្សុតោ អាគតាគមោ ធម្មធរោ វិនយធរោ មាតិកាធរោ បណ្ឌិតោ វិយត្តោ មេធាវី លជ្ជី កុក្កុច្ចកោ សិក្ខាកាមោ

---
១ ម. កំ នុ ខោ ។

បុគ្គលជាអធម្មវាទីនឹងមានកំឡាំងឡើង បុគ្គលជាធម្មវាទីនឹងថយកំឡាំងចុះ បុគ្គលជាអវិនយវាទី នឹងមានកំឡាំងឡើង បុគ្គលជាវិនយវាទី នឹងថយកំឡាំងចុះ ។ ចំណែកព្រះរេវតមានអាយុ ទទួលពាក្យព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្ត មានអាយុថា ម្នាលអាវុសោ យ៉ាងហ្នឹងហើយ ។

ចប់ភាណវារៈទី ១ ។

(៣០៧) ពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលី បានឮដំណឹងថា ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្ត ប្រាថ្នានឹងជម្រះនូវអធិករណ៍នេះ ទាំងស្វែងរកបក្សពួក ក៏ឮថា លោកបាននូវបក្សពួកហើយ ។ គ្រានោះឯង ពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលី មានសេចក្តីរិះគិតដូច្នេះថា អធិករណ៍នេះរឹងរូសណាស់ សាហាវណាស់ យើងនឹងបាននូវបក្សជាបុគ្គលមានកំឡាំងក្រៃលែងក្នុងអធិករណ៍នេះ ដោយបក្សពួកណា ធ្វើដូចម្តេច យើងនឹងបាននូវបក្សពួកនោះឡើង ។ លំដាប់នោះ ពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលី មានសេចក្តីរិះគិតឃើញដូច្នេះថា ព្រះរេវតមានអាយុនេះឯង លោកជាពហុស្សូត រៀនចាំគម្ពីរនិកាយ ជាអ្នកទ្រទ្រង់ធម៌ ទ្រទ្រង់វិន័យ ទ្រទ្រង់មាតិកា ជាបណ្ឌិតឈ្លាសវៃ មានប្រាជ្ញា មានសេចក្តីខ្មាសបាប មានសេចក្តីរង្កៀស មានប្រាថ្នានូវសិក្ខា

សចេ មយំ អាយស្មន្តំ រេវតំ បក្ខំ លភេយ្យាម ឯវំ មយំ ឥមស្មឹ អធិករណេ ពលវន្តតរា អស្សាមាតិ ។ អថខោ វេសាលិកា វជ្ជិបុត្តកា ភិក្ខូ បហូតំ សាមណកំ បរិក្ខារំ បដិយាទេសុំ បត្តម្បិ ចីវរម្បិ និសីទនម្បិ សូចិឃរម្បិ កាយពន្ធនម្បិ បរិស្សាវនម្បិ ធម្មករកម្បិ[១] ។ អថខោ វេសាលិកា វជ្ជិបុត្តកា ភិក្ខូ តំ សាមណកំ បរិក្ខារំ អាទាយ នាវាយ សហជាតិំ ឧជ្ជវិំសុ នាវាយ បច្ចោរោហិត្វា អញ្ញតរស្មឹ រុក្ខមូលេ ភត្តវិស្សគ្គំ ករោន្តិ ។

[៣០៨] អថខោ អាយស្មតោ សាឡ្ហស្ស រហោគតស្ស បដិសល្លីនស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទបាទិ កេ នុ ខោ ធម្មវាទិនោ បាចីនកា វា ភិក្ខូ បាវេយ្យកា វាតិ ។ អថខោ អាយស្មតោ សាឡ្ហស្ស ធម្មញ្ច វិនយញ្ច បច្ចវេក្ខន្តស្ស ឯតទហោសិ អធម្មវាទិនោ បាចីនកា ភិក្ខូ ធម្មវាទិនោ បាវេយ្យកា ភិក្ខូតិ ។ អថខោ អញ្ញតរា សុទ្ធាវាសកាយិកា ទេវតា អាយស្មតោ សាឡ្ហស្ស ចេតសា ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ

១ ម. ធម្មករណម្បិ ។

ហើយយើងទាំងឡាយបានឲ្យព្រះរេវតមានអាយុជាបក្សពួកហើយ យើងទាំងឡាយនឹងមានកំឡាំងក្រៃពេក ក្នុងអធិករណ៍នេះ ដោយអាការយ៉ាងនេះមិនខាន ។ ទើបពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលី នាំគ្នាចាត់ចែងគ្រឿងបរិក្ខាររបស់សមណៈជាច្រើនគឺ បាត្រផង ចីវរផង សំពត់និសីទនៈផង បំពង់ម្ជុលផង វត្ថពន្ធចង្កេះផង សំពត់តម្រងទឹកផង ធម្មក្រកផង ។ គ្រានោះឯង ពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលី នាំគ្នាយកគ្រឿងបរិក្ខារជារបស់សមណៈនោះ ហើយជិះទូកចុះទៅកាន់ក្រុងសហជាតិ លុះចុះអំពីទូកហើយ ក៏ឈប់ធ្វើភត្តកិច្ចក្រោមម្លប់ដើមឈើ ១ ។

(៣០៨) គ្រានោះ ព្រះសាឡ្ហៈមានអាយុ ទៅកាន់ទីស្ងាត់សម្ងំនៅក្នុងក្រៅកម្មដ្ឋាន មានចិត្តត្រិះរិះគិតឡើងយ៉ាងនេះថា ពួកភិក្ខុណាហ្ន៎ដែលជាធម្មវាទី ពួកភិក្ខុអ្នកនៅខាងបាចីនទិស (ទិសខាងកើត) ឬជា ពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងដែនបាវេយ្យ ។ គ្រាកាលដែលព្រះសាឡ្ហៈមានអាយុពិចារណានូវធម៌និងវិន័យ ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ពួកភិក្ខុដែលនៅខាងបាចីនទិសជាអធម្មវាទី ពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងដែនបាវេយ្យ ជាធម្មវាទី ។ លំដាប់នោះ ទេវតាមួយអង្គនៅក្នុងពួកសុទ្ធាវាសព្រហ្ម បានដឹងនូវសេចក្តីត្រិះរិះក្នុងចិត្តរបស់ព្រះសាឡ្ហៈមានអាយុ ដោយចិត្តរបស់ខ្លួនហើយ

សេយ្យថាបិ នាម ពលវា បុរិសោ សម្មិញ្ជិតំ វា ពាហំ បសារេយ្យ បសារិតំ វា ពាហំ សម្មិញ្ជេយ្យ ឯវមេវ សុទ្ធាវាសេសុ ទេវេសុ អន្តរហិតា អាយស្មតោ សាឡ្ហស្ស សម្មុខេ បាតុរហោសិ ។ អថខោ សា ទេវតា អាយស្មន្តំ សាឡ្ហំ ឯតទវោច សាធុ សាធុ(១) ភន្តេ សាឡ្ហ អធម្មវាទី បាចីនកា ភិក្ខូ ធម្មវាទី បាវេយ្យកា ភិក្ខូ តេនហិ ភន្តេ សាឡ្ហ យថាធម្មោ តថា តិដ្ឋាហីតិ ។ បុព្វេ ចាហំ ទេវតេ ឯតរហិ ច យថាធម្មោ តថា ឋិតោ អបិចាហំ ន តាវ ទិដ្ឋឹ អាវិករោមិ អប្បេវនាម(២) មំ ឥមស្មឹ អធិករណេ សម្មន្នេយ្យាតិ ។

[៣០៩] អថខោ វេសាលិកា វជ្ជីបុត្តកា ភិក្ខូ សាមណកំ បរិក្ខារំ អាទាយ យេនាយស្មា រេវតោ តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ រេវតំ ឯតទវោចុំ បដិគ្គណ្ហាតុ ភន្តេ ថេរោ សាមណកំ បរិក្ខារំ បត្តម្បិ ចីវរម្បិ និសីទនម្បិ

១ ម. ម. សាធុតិ សាធុ ឥតោយេវ ទិស្សតិ ។ ២ ម. ម. អប្បេវ ។

ក៏ចុះអំពីឋានទេវលោកជាន់សុទ្ធាវាស មកប្រាកដក្នុងទីចំពោះមុខ នៃព្រះសាឡ្ហៈមានអាយុ ដោយរហ័សក្រាម ប្រៀបដូចជាបុរសដែលមានកំឡាំង លាចេញនូវដើមដៃដែលខ្លួនបត់ចូល ឬថា បត់ចូលនូវដើមដៃដែលខ្លួនលាចេញ ។ ទើបទេវតានោះ ពោលពាក្យនេះនឹងព្រះសាឡ្ហៈមានអាយុថា បពិត្រលោកម្ចាស់សាឡ្ហៈដ៏ចំរើន សេចក្តីត្រិះរិះរបស់លោកម្ចាស់ ប្រពៃណាស់ហើយ ពួកភិក្ខុដែលនៅទិសខាងកើត ជាអធម្មវាទី ឯពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងដែនបាវេយ្យ ជាធម្មវាទី បពិត្រលោកម្ចាស់សាឡ្ហៈដ៏ចំរើន បើដូច្នោះ ធម៌យ៉ាងណា សូមលោកម្ចាស់ឋិតនៅយ៉ាងនោះចុះ ។ ព្រះសាឡ្ហៈពោលថា ម្នាលទេវតា កាលពីដើមក្តី ឥឡូវនេះក្តី ធម៌យ៉ាងណា អាត្មាឋិតនៅយ៉ាងនោះ ប៉ុន្តែអាត្មាមិនទាន់ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវទិដ្ឋិ គឺសេចក្តីយល់ សេចក្តីចូលចិត្តនៅឡើយ ធ្វើដូចម្តេច គប្បីឲ្យសង្ឃសន្មតអាត្មាក្នុងអធិករណ៍នេះផង ។

[៣០៩] គ្រានោះ ពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុ ដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលី នាំគ្នាកាន់យកនូវគ្រឿងបរិក្ខារ ជារបស់សមណៈនោះ ហើយចូលទៅរកព្រះរេវតមានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ពោលពាក្យដូច្នេះ នឹងព្រះរេវតមានអាយុថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន សូមព្រះថេរៈជាម្ចាស់ ទទួលយកនូវបរិក្ខារជារបស់សមណៈ គឺបាត្រក្តី ចីវរក្តី សំពត់និសីទនៈ

សូចិយា វា កាយពន្ធនេន វា បរិស្សាវនេន វា ធម្មករកេន វា-តិ ។ អលំ អាវុសោ បរិបុណ្ណំ មេ តិចីវរំ ន ឥច្ឆិ បដិគ្គហេតុំ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឧត្តរោ នាម ភិក្ខុ វីសតិវស្សោ អាយស្មតោ រេវតស្ស ឧបដ្ឋាកោ ហោតិ ។ អថ ខោ វេសាលិកា វជ្ជិបុត្តកា ភិក្ខូ យេនាយស្មា ឧត្តរោ តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ ឧត្តរំ ឯតទវោចុំ បដិគ្គណ្ហាតុ អាយស្មា ឧត្តរោ សាមណកំ បរិក្ខារំ បត្តំ វា ចីវរំ វា និសីទនំ វា សូចិឃរំ វា កាយពន្ធនំ វា បរិស្សាវនំ វា ធម្មករកំ វា-តិ ។ អលំ អាវុសោ បរិបុណ្ណំ មេ តិចីវរំ ន ឥច្ឆិ បដិគ្គហេតុំ ។ មនុស្សា អាវុសោ ឧត្តរ ភគវតោ សាមណកំ បរិក្ខារំ ឧបនាមេន្តិ សចេ ភគវា បដិគ្គណ្ហាតិ តេន តេ អត្តមនា ហោន្តិ នោ ចេ ភគវា បដិគ្គណ្ហាតិ អាយស្មតោ ច(១) អានន្ទស្ស ឧបនាមេន្តិ បដិគ្គណ្ហាតុ ភន្តេ ថេរោ

១ ឥទំ បទំ ម. ម. បោត្ថកេសុ ន ទិស្សតិ ។ (អាយស្មតោ ?).

ផង បំពង់ម្ជុលផង វត្ថុពន្ធចង្កេះផង សំពត់ត្រងទឹកផង ធម្មក្រកផង ។ ព្រះថេរមិនព្រមទទួល ដោយពាក្យថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ កុំឡើយ ខ្ញុំមានត្រៃចីវរគ្រប់គ្រាន់ហើយ ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ១ រូបឈ្មោះឧត្តរៈ បួសបាន ២០ វស្សា ជាឧបដ្ឋាករបស់ព្រះរេវតមានអាយុ ។ លំដាប់នោះ ពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលី ក៏ចូលទៅរកព្រះឧត្តរៈមានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ពោលពាក្យនេះនឹងព្រះឧត្តរៈមានអាយុថា ព្រះឧត្តរៈមានអាយុ ចូរទទួលយកគ្រឿងបរិក្ខារជារបស់សមណៈ គឺបាត្រផង ចីវរផង សំពត់និសីទនៈផង បំពង់ម្ជុលផង វត្ថុពន្ធចង្កេះផង សំពត់ត្រងទឹកផង ធម្មក្រកផង ។ ព្រះឧត្តរៈមិនព្រមទទួលដោយពាក្យថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ កុំឡើយ ខ្ញុំមានត្រៃចីវរគ្រប់គ្រាន់ហើយ ។ ពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុ ពោលអង្វរថា ម្នាលព្រះឧត្តរៈមានអាយុ មនុស្សទាំងឡាយតែងបង្អោនគ្រឿងបរិក្ខារ ជារបស់សមណៈទាំងឡាយ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ បើព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ទទួលយក មនុស្សទាំងនោះ រមែងមានចិត្តត្រេកអរ ដោយការទទួលរបស់ព្រះមានព្រះភាគនោះឯង បើព្រះមានព្រះភាគ មិនទ្រង់ទទួលទេ មនុស្សទាំងនោះ តែងបង្អោនទៅ ដើម្បីព្រះអានន្ទមានអាយុ ដោយពាក្យថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន សូមព្រះថេរៈជាម្ចាស់ ទទួលយក

សាមណេរស្ស បរិក្ខារំ យថា ភគវតា បដិគ្គហិតោ ឯវមេវ សោ(១) ភវិស្សតីតិ បដិគ្គណ្ហិ អាយស្មា ឧត្តរោ សាមណេរស្ស បរិក្ខារំ យថា ចេវេន បដិគ្គហិតោ ឯវមេវ សោ ភវិស្សតីតិ ។ អថខោ អាយស្មា ឧត្តរោ វេសាលិកេហិ វជ្ជិបុត្តកេហិ ភិក្ខូហិ និប្បីឡិយមានោ ឯកំ ចីវរំ អគ្គហេសិ វទេយ្យាថ អាវុសោ យេន អត្ថោតិ ។ ឯត្តកំ អាយស្មា ឧត្តរោ ថេរោ វទេតុ ឯត្តកំ(២) ភន្តេ ថេរោ សង្ឃមជ្ឈេ វទេតុ បុរត្ថិមេសុ ជនបទេសុ ពុទ្ធា ភគវន្តោ ឧប្បជ្ជន្តិ ធម្មវាទិនោ(៣) បាចីនកា ភិក្ខូ អធម្មវាទិនោ បាវេយ្យកា ភិក្ខូតិ ។ ឯវមាវុសោតិ ខោ អាយស្មា ឧត្តរោ វេសាលិកានំ វជ្ជិបុត្តកានំ ភិក្ខូនំ បដិស្សុត្វា យេនាយស្មា រេវតោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ រេវតំ ឯតទវោច ឯត្តកំ ភន្តេ ថេរោ សង្ឃមជ្ឈេ វទេតុ បុរត្ថិមេសុ ជនបទេសុ ពុទ្ធា ភគវន្តោ ឧប្បជ្ជន្តិ

១ ម. ឋាវេសតិ ។ ២ ម. ឯត្តកញ្ច ។ ៣ ម. យ. ធម្មវាទី ។

គ្រឿងបរិក្ខាររបស់សាមណេរៈនុះ បរិក្ខារនោះ ក៏ដូចជាព្រះមានព្រះភាគទទួលយកដែរ សូមព្រះឧត្តរៈមានអាយុ ទទួលយកគ្រឿងបរិក្ខាររបស់សាមណេរៈនុះ បរិក្ខារនោះ ដូចជាព្រះថេរៈបានទទួលយកដែរ ។ គ្រានោះ ព្រះឧត្តរៈមានអាយុ កាលបើពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុ ដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលីបង្ខិតបង្ខំ ហើយក៏ទទួលយកតែចីវរ ១ ដោយពាក្យថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវការដោយពាក្យណា ក៏គប្បីពោលពាក្យនោះចុះ ។ ពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុ ពោលតបវិញថា សូមព្រះឧត្តរៈមានអាយុនៅនិយាយពាក្យប៉ុណ្ណោះនឹងព្រះថេរៈថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន សូមព្រះថេរៈនៅនិយាយពាក្យប៉ុណ្ណោះ ក្នុងកណ្ដាលសង្ឃថា ព្រះពុទ្ធទ្រង់ព្រះភាគ កើតឡើងក្នុងជនបទទាំងឡាយដែលតាំងនៅក្នុងទិសខាងកើត ពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងទិសខាងកើត ជាធម្មវាទី ពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងដែនបាវេយ្យ ជាអធម្មវាទី ។ ព្រះឧត្តរៈមានអាយុ ទទួលពាក្យពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលីថា អើអាវុសោ ហើយក៏ចូលទៅរកព្រះរេវតមានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ពោលពាក្យនុ៎ះ នឹងព្រះរេវតមានអាយុថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន សូមព្រះថេរៈជាម្ចាស់ នៅពោលពាក្យប៉ុណ្ណោះក្នុងកណ្ដាលសង្ឃថា ព្រះពុទ្ធទ្រង់ព្រះភាគ កើតឡើងក្នុងជនបទទាំងឡាយ ដែលតាំងនៅក្នុងទិសខាងកើត ពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុង

ធម្មវាទិនោ ផាចីនកា ភិក្ខូ អធម្មវាទិនោ បាវេយ្យកា ភិក្ខូតិ ។ អលម្មា ម៉ំ ត្វំ ភិក្ខុ ឧយ្យោជេសីតិ ថេរោ អាយស្មន្តំ ឧត្តរំ បណាមេសិ ។ អថខោ វេសាលិកា វជ្ជីបុត្តកា ភិក្ខូ អាយស្មន្តំ ឧត្តរំ ឯតទវោចុំ កឹ អាវុសោ ឧត្តរ ថេរោ អាហាតិ ។ បាបកំ នោ អាវុសោ កតំ អលម្មា ម៉ំ ត្វំ ភិក្ខុ ឧយ្យោជេសីតិ ថេរោ ម៉ំ បណាមេសីតិ ។ ននុ ត្វំ អាវុសោ ឧត្តរ វុឌ្ឍោ វីសតិវស្សោសីតិ ។ អាមាវុសោ អបិច មយំ គរុនិស្សយំ គណ្ហាមាតិ ។

(៣១០) អថខោ សង្ឃោ តំ អធិករណំ វិនិច្ឆិនិតុកាមោ សន្និបតិ ។ អថខោ អាយស្មា រេវតោ សង្ឃំ ញាបេសិ សុណាតុ មេ អាវុសោ សង្ឃោ សចេ មយំ ឥមំ អធិករណំ ឥធ វូបសមេស្សាម[១] សិយាបិ មូលទាយកា[២] ភិក្ខូ បុនក្កម្មាយ ឧក្កោដេយ្យុំ ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ យត្ថេវិមំ អធិករណំ សមុប្បន្នំ សង្ឃោ តត្ថេវិមំ អធិករណំ វូបសមេយ្យាតិ ។

១ ឱ. វូបសមេយ្យាម ។ ២ មូលទាយកាតិបិ បាឋោ អត្ថិ ។

ទិសខាងកើតជាធម្មវាទី ឯពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងដែនបាវេយ្យ ជាអធម្មវាទី ។ ព្រះថេរៈពោលតបវិញថា នែភិក្ខុ អ្នកឯងបញ្ចូលយើងទៅក្នុងធម៌ជាអកុសល ថាហើយក៏បណ្តេញព្រះឧត្តរៈមានអាយុចេញទៅ ។ គ្រានោះ ពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលី ពោលសួរដូច្នេះ នឹងព្រះឧត្តរៈមានអាយុថា ម្នាលឧត្តរៈមានអាយុ ព្រះថេរៈនិយាយថា ដូចម្តេច ។ ព្រះឧត្តរៈប្រាប់ថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ យើងទាំងឡាយ ធ្វើអំពើអាក្រក់ហើយ ព្រះថេរៈពោលថា ម្នាលភិក្ខុ អ្នកឯងបញ្ចូលយើងទៅក្នុងធម៌ជាអកុសល ថាហើយក៏បណ្តេញខ្ញុំចេញមក ។ ពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុពោលថា ម្នាលឧត្តរៈមានអាយុ ក្រែងលោកជាភិក្ខុចាស់ មានវស្សា ២០ ហើយឬ ។ ព្រះឧត្តរៈឆ្លើយថា អើអាវុសោទាំងឡាយ មែនហើយ ប៉ុន្តែយើងទាំងឡាយ កាន់យកនិស្ស័យនឹងលោកជាគ្រូនៅឡើយ ។

(៣១០) គ្រានោះ សង្ឃប្រាថ្នានឹងវិនិច្ឆ័យការសេចក្តីអធិករណ៍នោះ ក៏ប្រជុំគ្នា ។ លំដាប់នោះ ព្រះរេវតមានអាយុ បានប្រកាសសង្ឃឲ្យដឹងថា ម្នាលអាវុសោ សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើយើងទាំងឡាយនឹងរម្ងាប់អធិករណ៍នេះ ក្នុងទីនេះ មុខជានឹងមានពួកភិក្ខុ ដែលជាអ្នកកាន់យកវត្ថុទាំង ១០ ពីមុន ភិក្ខុទាំងនោះគប្បីលើក ដើម្បីកម្មថ្មីទៀតមិនខានឡើយ ។

អថខោ ថេរា ភិក្ខូ វេសាលឹ អគមំសុ តំ អធិករណំ វិនិច្ឆិនិតុកាមា ។ តេន ខោ បន សមយេន សព្វកាមី នាម បថព្យា សង្ឃត្ថេរោ វីសវស្សសតិកោ(១) ឧបសម្បទាយ អាយស្មតោ អានន្ទស្ស សទ្ធិវិហារិកោ វេសាលិយំ បដិវសតិ ។ អថខោ អាយស្មា រេវតោ អាយស្មន្តំ សម្ភូតំ សាណវាសឹ ឯតទវោច អហំ អាវុសោ យស្មឹ វិហារេ សព្វកាមី ថេរោ វិហរតិ តំ វិហារំ ឧបគច្ឆាមិ សោ ត្វំ កាលស្សេវ អាយស្មន្តំ សព្វកាមឹ ឧបសង្កមិត្វា ឥមានិ ទស វត្ថូនិ បុច្ឆេយ្យាសីតិ ។ ឯវំ ភន្តេតិ ខោ អាយស្មា សម្ភូតោ សាណវាសី អាយស្មតោ រេវតស្ស បច្ចស្សោសិ ។ អថខោ អាយស្មា រេវតោ យស្មឹ វិហារេ សព្វកាមី ថេរោ វិហរតិ តំ វិហារំ ឧបគច្ឆិ ។ គព្ភេ អាយស្មតោ សព្វកាមិស្ស សេនាសនំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។ គព្ភប្បមុខេ អាយស្មតោ រេវតស្ស ។ អថខោ អាយស្មា រេវតោ

១ ឧ. វីសវស្សសតិកោ ។

បើកម្មមានកាលត្រូវដល់សង្ឃហើយ អធិករណ៍នេះ កើតឡើងក្នុងទីណា សង្ឃត្រូវរម្ងាប់អធិករណ៍នេះ ក្នុងទីនោះវិញ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ ប្រាថ្នានឹងវិនិច្ឆ័យនូវអធិករណ៍នោះ ក៏នាំគ្នាទៅកាន់ក្រុងវេសាលី។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ១ រូបឈ្មោះសព្វកាមី(១) មានវស្សា ១២០ គិតពីឧបសម្បទាមក ជាសទ្ធិវិហារិករបស់ព្រះអានន្ទមានអាយុ លោកជាសង្ឃត្ថេរ (ធំ) លើផែនដី នៅអាស្រ័យក្នុងក្រុងវេសាលី ។ លំដាប់នោះ ព្រះរេវតមានអាយុ ពោលពាក្យនុ៎ះ នឹងព្រះសម្ភូតសាណវាសីមានអាយុថា ម្នាលអាវុសោ ព្រះសព្វកាមីត្ថេរ នៅក្នុងវិហារណា ខ្ញុំនឹងទៅកាន់វិហារនោះដែរ លោកគប្បីចូលទៅរកព្រះសព្វកាមីមានអាយុតាំងពីព្រឹក ហើយសួរវត្ថុ១០ប្រការនេះ ។ ព្រះសម្ភូតសាណវាសីមានអាយុ ទទួលពាក្យព្រះរេវតមានអាយុថា អើលោកម្ចាស់ ។ លំដាប់នោះ ព្រះសព្វកាមីត្ថេរ គង់នៅក្នុងវិហារណា ព្រះរេវតមានអាយុ ក៏ចូលទៅកាន់វិហារនោះដែរ ។ សេនាសនៈគេក្រាលទុកសម្រាប់ព្រះសព្វកាមីមានអាយុ នៅក្នុងគព្ភ ។ សេនាសនៈដែលគេក្រាលទុក សម្រាប់ព្រះរេវតៈមានអាយុ ក្នុងរៀងនៃគព្ភ ។ លំដាប់នោះ ព្រះរេវតមានអាយុ

១ ក្នុងអដ្ឋកថាថា ព្រះថេរៈ នោះជាសង្ឃត្ថេរតែងនៅក្នុងលោក ក្នុងគ្រានោះ ។

អយំ ថេរោ មហល្លកោ ន និបជ្ជតីតិ ន សេយ្យំ កប្បេតិ(១) ។ អាយស្មា សព្វកាមី អយំ ភិក្ខុ អាគន្តុកោ កិលន្តោ ន និបជ្ជតីតិ ន សេយ្យំ កប្បេសិ ។

(៣១១) អថខោ អាយស្មា សព្វកាមី រត្តិយា បច្ចូសសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ(២) អាយស្មន្តំ រេវតំ ឯតទវោច កតមេន ត្វំ ភូមិ វិហារេន ឯតរហិ ពហុលំ វិហរសីតិ ។ មេត្តាវិហារេន ខោ អហំ ភន្តេ ឯតរហិ ពហុលំ វិហរាមីតិ ។ កុល្លកវិហារេន កិរ ត្វំ ភូមិ ឯតរហិ ពហុលំ វិហរសិ(៣) កុល្លកវិហារោ ហេសោ(៤) ភូមិ យទិទំ មេត្តាតិ ។ បុព្វេបិ មេ ភន្តេ គិហិភូតស្ស អាចិណ្ណា មេត្តា តេនាហំ ឯតរហិបិ មេត្តាវិហារេន ពហុលំ វិហរាមិ អបិច មយា ចិរប្បត្តំ អរហត្តំ(៥) ថេរោ បន ភន្តេ កតមេន វិហារេន ឯតរហិ ពហុលំ វិហរតីតិ ។ សុញ្ញតាវិហារេន ខោ អហំ ភូមិ ឯតរហិ ពហុលំ វិហរាមីតិ ។ មហាបុរិសវិហារេន កិរ ភន្តេ

១ ឱ. ម. កប្បេសិ ។ ២ ឱ. បោត្ថកេសុ បច្ចុដ្ឋាយាតិ ទិស្សតិ ។ ៣ ម. វិហរសីតិ ។ ៤ ឱ. ម. ឯសោ ។ ៥ ម. អរហត្តន្តិ ។

លោកមិនបានសិងដោយគិតថា ព្រះថេរៈនេះមានចំណាស់ហើយ លោកមិនទាន់សិងនៅឡើយ ។ ឯព្រះសព្វកាមីមានអាយុ លោកក៏មិនសិងដោយគិតថា ភិក្ខុនេះជាអាគន្តុកៈ មានសេចក្ដីនឿយព្រួយ លោកក៏មិនសិងដែរ ។

(៣១១) គ្រានោះ ព្រះសព្វកាមីមានអាយុ ក្រោកឡើងក្នុងសម័យភ្លឺស្វាងនៃរាត្រី ហើយក៏ពោលប្រាប់នឹងព្រះរេវតមានអាយុថា ម្នាលលោកដ៏ចំរើន សព្វថ្ងៃនេះ លោកច្រើននៅដោយធម៌ជាគ្រឿងនៅដូចម្ដេច ។ ព្រះរេវតឆ្លើយថា បពិត្រព្រះករុណាដ៏ចំរើន សព្វថ្ងៃនេះ ខ្ញុំព្រះករុណាច្រើននៅដោយធម៌ជាគ្រឿងនៅ គឺមេត្តា ។ ព្រះសព្វកាមីពោលថា ម្នាលលោកដ៏ចំរើន ឮថា សព្វថ្ងៃនេះ លោកច្រើននៅដោយធម៌ជាគ្រឿងនៅបន្តិចបន្តួច(១) ម្នាលលោកដ៏ចំរើន ក៏ឯធម៌ជាគ្រឿងនៅបន្តិចបន្តួចនេះ គឺមេត្តានេះឯង ។ ព្រះរេវតពោលថា បពិត្រព្រះករុណាដ៏ចំរើន កាលពីដើមដែលខ្ញុំនៅជាគ្រហស្ថនៅឡើយ ក៏ធ្លាប់សន្សំមេត្តាធម៌ ព្រោះហេតុនោះ បានជាក្នុងកាលសព្វថ្ងៃនេះ ខ្ញុំច្រើននៅដោយធម៌ជាគ្រឿងនៅគឺមេត្តា មួយទៀត ខ្ញុំបានសម្រេចនូវព្រះអរហត្ត ជាយូរមកហើយ

២ ក្នុងសារត្ថទីបនីថា ធម៌ជាគ្រឿងនៅដ៏ថោក មិនជ្រៅ ឬ កាក់ ។

ថេរោ ឯតរហិ ពហុលំ វិហរតិ មហាបុរិសវិហារោ ឯសោ ភន្តេ យទិទំ សុញ្ញតាតិ ។ បុព្វេ មេ កុម្ម គិហិភូតស្ស អាចិណ្ណា សុញ្ញតា តេនាហំ ឯតរហិបិ សុញ្ញតាវិហារេន ពហុលំ វិហរាមិ អបិច មយា ចិរ-បត្តំ អរហត្តន្តិ ។

(៣១៦) អយញ្ចរហិ ថេរានំ ភិក្ខូនំ អន្តរាកថា វិប្បកតា ។ អថាយស្មា សម្ភូតោ សាណវាសី[១] អនុប្បត្តោ ហោតិ ។ អថខោ អាយស្មា សម្ភូតោ សាណវាសី យេនាយស្មា សព្វកាមី តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ សព្វកាមឹ អភិវាទេត្វា ឯក-មន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា សម្ភូតោ សាណវាសី អាយស្មន្តំ សព្វកាមឹ ឯតទវោច

១ ឥតោ បរំ អាចរិយមហាបោត្ថកេសុ សព្វត្ថ បាឋោ ទិស្សតិ ។

បពិត្រព្រះថេរៈដ៏ចំរើន ចុះចំណែកខាងព្រះថេរៈជាម្ចាស់ ឥឡូវនេះច្រើននៅដោយធម៌ជាគ្រឿងនៅដូចម្ដេច ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ម្នាលលោកដ៏ចំរើន ឥឡូវនេះ ខ្ញុំច្រើននៅដោយធម៌ជាគ្រឿងនៅដ៏ស្ងប់ស្ងាត់ ឬ សូន្យ (ផលសមាបត្តិ) ។ ព្រះរេវតពោលថា បពិត្រព្រះថេរៈដ៏ចំរើន ឮថាឥឡូវនេះ ព្រះថេរៈជាម្ចាស់ច្រើននៅដោយធម៌ជាគ្រឿងនៅ ជារបស់មហាបុរស បពិត្រព្រះថេរៈដ៏ចំរើន ក៏ធម៌ជាគ្រឿងនៅជារបស់មហាបុរសនេះ គឺ សេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ ឬសូន្យនេះឯង ។ ព្រះសព្វកាមីពោលថា ម្នាលលោកដ៏ចំរើន កាលពីដើមដែលខ្ញុំនៅជាគ្រហស្ថនៅឡើយ តែងសន្សំនូវសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ ឬសូន្យ ព្រោះហេតុនោះ ទុកជាក្នុងកាលឥឡូវនេះ ខ្ញុំច្រើននៅដោយធម៌ជាគ្រឿងនៅស្ងប់ស្ងាត់ ឬសូន្យ មួយទៀត ខ្ញុំបានសម្រេចនូវព្រះអរហត្តជាយូរមកហើយ ។

(៣១៦) ពាក្យចរចានោះ របស់ភិក្ខុជាថេរៈនេះ នៅមិនទាន់ស្រេចនៅឡើយ ។ គ្រាន់តែព្រះសម្ភូតសាណវាសីមានអាយុមកដល់ ។ ទើបព្រះសម្ភូតសាណវាសីមានអាយុ ចូលទៅរកព្រះសព្វកាមីមានអា-យុ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះសព្វកាមីមានអាយុ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះសម្ភូតសាណវាសីមានអាយុ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើបពោលពាក្យនេះនឹងព្រះសព្វកាមីមានអាយុថា

ឥមេ ភន្តេ វេសាលិកា វជ្ជិបុត្តកា ភិក្ខូ វេសាលិយំ ទស វត្ថូនិ ទីបេន្តិ កប្បតិ សិង្គិលោណកប្បោ កប្បតិ ទ្វង្គុលកប្បោ កប្បតិ គាមន្តរកប្បោ កប្បតិ អាវាសកប្បោ កប្បតិ អនុមតិកប្បោ កប្បតិ អាចិណ្ណកប្បោ កប្បតិ អមថិតកប្បោ កប្បតិ ជលោគិំ បាតុំ កប្បតិ អទសកំ និសីទនំ កប្បតិ ជាតរូបរជតន្តិ ថេរេន ភន្តេ ឧបជ្ឈាយស្ស មូលេ ពហុ ធម្មោ ច វិនយោ ច បរិយត្តោ ថេរស្ស ភន្តេ ធម្មញ្ច វិនយញ្ច បច្ចវេក្ខន្តស្ស កថំ ហោតិ កេ នុ ខោ ធម្មវាទិនោ បាចីនកា វា ភិក្ខូ បាវេយ្យកា វាតិ ។ មយាបិ ខោ អាវុសោ ឧបជ្ឈាយស្ស មូលេ ពហុ ធម្មោ ច វិនយោ ច បរិយត្តោ មយ្ហំ បន អាវុសោ ធម្មញ្ច វិនយញ្ច បច្ចវេក្ខន្តស្ស កថំ ហោតិ កេ នុ ខោ ធម្មវាទិនោ បាចីនកា វា ភិក្ខូ បាវេយ្យកា វាតិ ។ មយ្ហំ ខោ ភន្តេ ធម្មញ្ច វិនយញ្ច បច្ចវេក្ខន្តស្ស

បពិត្រព្រះករុណាដ៏ចំរើន ពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលីតាំងនេះសំដែងនូវវត្ថុទាំង ១០ ប្រការ ក្នុងក្រុងវេសាលីថា ការកំណត់ដោយសិង្គលោណៈ គួរ ការកំណត់ដោយស្រមោលព្រះអាទិត្យត្រង់ប្រមាណពីរធ្នាប់ គួរ ការកំណត់ដោយចន្លោះស្រុក គួរ ការកំណត់ដោយអាវាស គួរ ការកំណត់ដោយអនុមតិ គួរ ការកំណត់ដោយអាចិណ្ណៈ គួរ ការកំណត់ដោយទឹកដោះ ដែលមិនទាន់ជូរ គួរ ការផឹកនូវសុរាឆៅ គួរ និសីទនៈមិនមានជាយ គួរ មាសនិងប្រាក់ គួរ បពិត្រព្រះថេរៈដ៏ចំរើន ធម្មវិន័យក្តី ដែលព្រះថេរៈជាម្ចាស់បានរៀនសូត្រមកច្រើនហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះឧបជ្ឈាយ៍ បពិត្រព្រះថេរៈដ៏ចំរើន កាលដែលព្រះថេរៈពិចារណានូវធម៌និងវិន័យ មានសេចក្តីយល់ចិត្តដូចម្តេច ពួកភិក្ខុណាដែលជាធម្មវាទី ពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងទិសខាងកើតឬ ។ ពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងដែនបាវេយ្យ ព្រះសព្វកាមីពោលតបវិញថា ម្នាលអាវុសោ ធម៌ក្តី វិន័យក្តី ជាច្រើន ដែលអាត្មាបានរៀនសូត្រមកហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះឧបជ្ឈាយ៍ ម្នាលអាវុសោ ចុះកាលលោកពិចារណានូវធម៌និងវិន័យ មានសេចក្តីយល់ចិត្តដូចម្តេច ពួកភិក្ខុណាដែលជាធម្មវាទី គឺពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងទិសខាងកើតឬ ។ ពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងដែនបាវេយ្យ ។ ព្រះសម្ភូតសាណវាសីពោលថា បពិត្រព្រះថេរៈដ៏ចំរើន កាលដែលខ្ញុំពិចារណានូវធម៌និងវិន័យ

យំ ហោតិ អធម្មវាទិនោ បាចីនកា ភិក្ខូ ធម្មវាទិនោ បាវេយ្យកា ភិក្ខូតិ អបិចាហំ ន តាវ ទិដ្ឋឹ អាវិករោមិ អបេយ្យនាម មំ ឥមស្មឹ អធិករណេ សម្មន្នេយ្យាតិ ។ មយ្ហំបិ ខោ អាវុសោ ធម្មញ្ច វិនយញ្ច បច្ចវេក្ខន្តស្ស យំ ហោតិ អធម្មវាទិនោ បាចីនកា ភិក្ខូ ធម្មវាទិនោ បាវេយ្យកា ភិក្ខូតិ អបិចាហំ ន តាវ ទិដ្ឋឹ អាវិករោមិ អបេយ្យនាម មំ ឥមស្មឹ អធិករណេ សម្មន្នេយ្យាតិ ។

(៣០៧) អថ ខោ សង្ឃោ តំ អធិករណំ វិនិច្ឆិនិតុកាមោ សន្និបតិ ។ តស្មឹ ខោ បន អធិករណេ វិនិច្ឆយមានេ អនគ្គានិ[១] ចេវ ភស្សានិ ជាយន្តិ ន ចេកស្ស ភាសិតស្ស អត្ថោ វិញ្ញាយតិ ។ អថ ខោ អាយស្មា រេវតោ សង្ឃំ ញាបេសិ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អម្ហាកំ ឥមស្មឹ អធិករណេ វិនិច្ឆយមានេ អនគ្គានិ ចេវ ភស្សានិ ជាយន្តិ ន ចេកស្ស ភាសិតស្ស អត្ថោ វិញ្ញាយតិ ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ

១ ឱ. ម. អនន្តានិ ។

មានសេចក្តីប្រាថ្នាថាខ្ញុំនេះជា ភិក្ខុ ដែលនៅក្នុងទិសខាងកើតជាអធម្មវាទី ភិក្ខុដែលនៅក្នុងដែនបាវេយ្យជាធម្មវាទី ប៉ុន្តែខ្ញុំព្រះករុណានៅមិនទាន់ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវទិដ្ឋិ (សេចក្តីយល់) នៅឡើយ ធ្វើដូចម្តេច សង្ឃគប្បីសន្មតខ្ញុំព្រះករុណាក្នុងអធិករណ៍នេះ ។ ព្រះសព្វកាមីពោលថា ម្នាលអាវុសោ កាលដែលខ្ញុំពិចារណានូវធម៌និងវិន័យ ក៏មានសេចក្តីប្រាថ្នាថាខ្ញុំនេះជា ភិក្ខុដែលនៅ ក្នុងទិសខាងកើតជាអធម្មវាទី ភិក្ខុដែលនៅក្នុងដែនបាវេយ្យជាធម្មវាទី ប៉ុន្តែខ្ញុំនៅមិនទាន់ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវទិដ្ឋិនៅឡើយ ធ្វើដូចម្តេច សង្ឃគប្បីសន្មតខ្ញុំក្នុងអធិករណ៍នេះផង ។

[៣០៧] គ្រានោះ សង្ឃមានប្រាថ្នានឹងវិនិច្ឆ័យ កាត់សេចក្តីអធិករណ៍នោះ ក៏ប្រជុំគ្នា ។ កាលដែលសង្ឃកំពុងវិនិច្ឆ័យអធិករណ៍នោះ កើតមានពាក្យដែលគ្មានទីបំផុតគ្មានផង ទាំងសេចក្តីអធិប្បាយនៃភាសិតណាមួយ ក៏គ្មានអ្នកណាដឹងច្បាស់ផង ។ លំដាប់នោះ ព្រះរេវតមានអាយុបានស្តាប់ប្រកាសសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ កាលដែលយើងទាំងឡាយកំពុងវិនិច្ឆ័យអធិករណ៍នេះ កើតមានពាក្យដែលគ្មានទីបំផុតគ្មានផង ទាំងសេចក្តីអធិប្បាយនៃភាសិតណាមួយ ក៏គ្មានអ្នកណាដឹងច្បាស់ផង ។ បើកម្មកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បី

សង្ឃោ ឥមំ អធិករណំ ឧព្វាហិកាយ វូបសមេយ្យ ។ សង្ឃោ ចត្តារោ បាចីនកេ ភិក្ខូ ចត្តារោ បាវេយ្យកេ ភិក្ខូ ឧច្ចិនិ បាចីនកានំ ភិក្ខូនំ អាយស្មន្តញ្ច សព្វកាមឹ អាយស្មន្តញ្ច សាឡ្ហំ អាយស្មន្តញ្ច ខុជ្ជសោភិតំ[១] អាយស្មន្តញ្ច វាសភគាមិកំ បាវេយ្យកានំ ភិក្ខូនំ អាយស្មន្តញ្ច រេវតំ អាយស្មន្តញ្ច សម្ភូតំ សាណវាសឹ អាយស្មន្តញ្ច យសំ កាកណ្ឌកបុត្តំ អាយស្មន្តញ្ច សុមនន្តិ[២] ។ អថខោ អាយស្មា រេវតោ សង្ឃំ ញាបេសិ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អម្ហាកំ ឥមស្មឹ អធិករណេ វិនិច្ឆិយមានេ អនន្តានិ ចេវ ភស្សានិ ជាយន្តិ ន ចេកស្ស ភាសិតស្ស អត្ថោ វិញ្ញាយតិ ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ចត្តារោ បាចីនកេ ភិក្ខូ ចត្តារោ បាវេយ្យកេ ភិក្ខូ សម្មន្នេយ្យ ឧព្វាហិកាយ ឥមំ អធិករណំ វូបសមេតុំ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អម្ហាកំ ឥមស្មឹ អធិករណេ

១ ឱ. ម. ខុជ្ជសោភិតំ ។ ២ [illegible]

រម្ងាប់អធិករណ៍នេះដោយឧព្វាហិកកម្ម[១] ។ ជំនុំសង្ឃក៏ជ្រើសរើសយកភិក្ខុដែលនៅក្នុងទិសខាងកើត ៤ រូប យកពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងដែនបាវេយ្យ ៤ រូប ចំណែកខាងពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងទិសខាងកើត គឺ ព្រះសព្វកាមីមានអាយុ ១ ព្រះសាឡ្ហៈមានអាយុ ១ ព្រះខុជ្ជសោភិតៈមានអាយុ ១ ព្រះវាសភគាមិកៈមានអាយុ ១ ពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងដែនបាវេយ្យ គឺ ព្រះរេវតមានអាយុ ១ ព្រះសម្ភូតសាណវាសីមានអាយុ ១ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តមានអាយុ ១ ព្រះសុមនៈមានអាយុ ១ ។ លំដាប់នោះ ព្រះរេវតមានអាយុ បានសូត្រប្រកាសសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ កាលបើយើងវិនិច្ឆ័យនូវអធិករណ៍នេះទៅ កើតមានពាក្យដែលគ្មានទីបំផុតគ្មានដើម ទាំងសេចក្តីអធិប្បាយនៃភាសិតមួយក៏គ្មានអ្នកណាដឹងបានផង ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីសន្មតពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងទិសខាងកើត ៤ រូប ពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងដែនបាវេយ្យ ៤ រូប ដើម្បីនឹងរម្ងាប់អធិករណ៍នេះ ដោយឧព្វាហិកកម្ម ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ កាលបើយើងវិនិច្ឆ័យ កំពុងវិនិច្ឆ័យអធិករណ៍នេះ

១ ក្នុងអដ្ឋកថាប្រែស្រាយថា ការជ្រើសរើសយកភិក្ខុទាំងឡាយពួកណាៈសង្ឃ ដើម្បីរម្ងាប់អធិករណ៍ដែលកើតមានឡើងហៅថា ឧព្វាហិកា ។

វិនិច្ឆយមានេ អនគ្គានិ ចេវ ភស្សានិ ជាយន្តិ ន ចេ-កស្ស ភាសិតស្ស អត្ថោ វិញ្ញាយតិ ។ សង្ឃោ ចត្តារោ បាចីនកេ ភិក្ខូ ចត្តារោ បាវេយ្យកេ ភិក្ខូ សម្មន្នតិ ឧព្វាហិកាយ ឥមំ អធិករណំ វូបសមេតុំ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ចតុន្នំ បាចីនកានំ(១) ចតុន្នំ បាវេយ្យកានំ ភិក្ខូនំ សម្មុតិ ឧព្វាហិកាយ ឥមំ អធិករណំ វូបសមេតុំ សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ សម្មតា សង្ឃេន ចត្តារោ បាចីនកា ភិក្ខូ ចត្តារោ បាវេយ្យកា ភិក្ខូ ឧព្វាហិកាយ ឥមំ អធិករណំ វូបសមេតុំ ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

(៣០៤) តេន ខោ បន សមយេន អជិតោ នាម ភិក្ខុ ទសវស្សោ សង្ឃស្ស បាតិមោក្ខុទ្ទេសកោ ហោតិ ។ អថខោ សង្ឃោ អាយស្មន្តម្បិ អជិតំ សម្មន្នតិ ថេរានំ ភិក្ខូនំ អាសនបញ្ញាបកំ ។ អថខោ

១ ឧ. ម. បាចីនកានំ ភិក្ខូនំ ។

កើតមានពាក្យដែលគ្មានចុងបំផុតគ្មានផល ទាំងសេចក្តីអធិប្បាយនៃភាសិតនីមួយក៏គ្មានអ្នកណាដឹងច្បាស់ ។ សង្ឃបានសន្មតភិក្ខុដែលនៅក្នុងទិសខាងកើត ៤ រូប ភិក្ខុដែលនៅក្នុងដែនបាវេយ្យ ៤ រូប ដើម្បីរម្ងាប់អធិករណ៍នេះ ដោយឧព្វាហិកកម្ម ។ ការសន្មតភិក្ខុដែលនៅក្នុងទិសខាងកើត ៤ រូប ភិក្ខុដែលនៅក្នុងដែនបាវេយ្យ ៤ រូប ដើម្បីរម្ងាប់អធិករណ៍នេះដោយឧព្វាហិកកម្ម គាប់ចិត្តដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម មិនគាប់ចិត្តដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះគប្បីពោលឡើង ។ សង្ឃបានសន្មតភិក្ខុដែលនៅក្នុងទិសខាងកើត ៤ រូប នឹងភិក្ខុដែលនៅក្នុងដែនបាវេយ្យ ៤ រូប ដើម្បីរម្ងាប់អធិករណ៍នេះ ដោយឧព្វាហិកកម្ម ។ ការសន្មតនេះគាប់ចិត្តដល់សង្ឃហើយ ព្រោះហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំចាំទុកនូវសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

(៣០៤) សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ១ រូប ឈ្មោះអជិត បួសបាន ១០ វស្សា ជាអ្នកសំដែងនូវបាតិមោក្ខដល់សង្ឃ ។ លំដាប់នោះ សង្ឃក៏សន្មតអជិតមានអាយុ ឲ្យជាអ្នកក្រាលអាសនៈដល់ពួកភិក្ខុជាថេរៈ ។ គ្រានោះ

ថេរានំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កត្ថ នុ ខោ មយំ ឥមំ អធិករណំ វូបសមេយ្យាមាតិ ។ អថខោ ថេរានំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ អយំ ខោ វាលិការាមោ រមណីយោ អប្បសទ្ទោ អប្បនិគ្ឃោសោ យន្នូន មយំ វាលិការាមេ ឥមំ អធិករណំ វូបសមេយ្យាមាតិ ។ អថខោ ថេរា ភិក្ខូ វាលិការាមំ អគមំសុ ឥមំ អធិករណំ វិនិច្ឆិនិតុកាមា(១) ។

(៣០៥) អថខោ អាយស្មា រេវតោ សង្ឃំ ញាបេសិ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ អហំ អាយស្មន្តំ សព្វកាមឹ វិនយំ បុច្ឆេយ្យន្តិ ។ អាយស្មា សព្វកាមី សង្ឃំ ញាបេសិ សុណាតុ មេ អាវុសោ សង្ឃោ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ អហំ រេវតេន វិនយំ បុដ្ឋោ វិស្សជ្ជេយ្យន្តិ ។

(៣០៦) អថខោ អាយស្មា រេវតោ អាយស្មន្តំ សព្វកាមឹ ឯតទវោច កប្បតិ ភន្តេ សិង្គិលោណកប្បោតិ ។ កោ សោ អាវុសោ សិង្គិលោណកប្បោតិ ។ កប្បតិ ភន្តេ សិង្គិនា លោណំ បរិហរិតុំ យត្ថ អលោណិកំ

១ ឱ. ម. វិនិច្ឆយកាមា ។

ភិក្ខុជាថេរៈមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា យើងទាំងឡាយគប្បីរម្ងាប់អធិករណ៍នេះ ក្នុងទីណាហ្ន៎ ។ ទើបភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ មានសេចក្តីរិះគិតដូច្នេះទៅទៀតថា វាលិការាមនេះឯង ជាទីគួរត្រេកអរ មានសំឡេងតិច មានសូរគឹកកងតិច បើដូច្នោះគួរយើងទាំងឡាយទៅរម្ងាប់អធិករណ៍នេះ ក្នុងវាលិការាមចុះ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ មានសេចក្តីប្រាថ្នានឹងរម្ងាប់អធិករណ៍នោះ ក៏នាំគ្នាទៅកាន់វាលិការាម ។

[៣០៥] គ្រានោះឯង ព្រះរេវតមានអាយុ បានសូត្រប្រកាសសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើសង្ឃគិតឃើញមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ខ្ញុំគប្បីសួរវិន័យនឹងព្រះសព្វកាមីមានអាយុ ។ ព្រះសព្វកាមីមានអាយុ ក៏សូត្រប្រកាសសង្ឃឲ្យដឹងថា ម្នាលអាវុសោ សង្ឃចូរស្តាប់ខ្ញុំ បើសង្ឃគិតឃើញមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ព្រះរេវតត្រូវសួរវិន័យចំពោះខ្ញុំ ។ ខ្ញុំនឹងដោះស្រាយក្នុងកាលឥឡូវនេះ ។

[៣០៦] ទើបព្រះរេវតមានអាយុ ពោលដូច្នេះនឹងព្រះសព្វកាមីមានអាយុថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន ការកាន់ដោយអំបិលក្នុងស្នែងគួរដែរឬ ។ ព្រះសព្វកាមីសួរវិញថា ម្នាលអាវុសោ ការកាន់ដោយអំបិលក្នុងស្នែងនោះ តើដូចម្តេច ។ ព្រះរេវតពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន ភិក្ខុក្រសោបអំបិលដោយស្នែង ដោយគិតថា នៅទីណាដែលសាប

ករស្ស ឥតិ តត្ថ បរិក្ខិត្តសង្ខមិតិ ។ អានន្ទោ កាលំ ឥតិ ។ កាតូ បជិត្វា តត្ថ ។ សាវត្ថិយា សុត្តវិភង្គេ ឥតិ ។ កឹ អាយស្មា ឥតិ ។ សង្ខនិកាកោ ករេ ចិត្តេ ជាតិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អជ្ជ ឧបោសថោ សង្ឃោ វិនិច្ឆ័យ ។ ឥតិ បឋមំ វត្ថុំ ឧទ្ទិដ្ឋំ ឧទ្ទិដ្ឋំ អបរាក សត្ថុសាសនំ ។ ឥទំ បឋមំ សលាកំ និក្ខិបាមិ ។

(៧០៧) កាលេ ភន្តេ ទ្វង្គុលកប្បោតិ ។ កោ សោ អាវុសោ ទ្វង្គុលកប្បោតិ ។ កាលេ ភន្តេ ទ្វង្គុលាយ ឆាយាយ វីតិវត្តាយ វិកាលេ ភោជនំ កប្បតិ ។

មានក្នុងកាលណា តាំងតែញ្ញនីងចាត់ក្នុងកាលនោះ ដូច្នេះ ខ្លះដែរ ។ ព្រះសព្វញ្ញុកាមីត្រាយថា ម្នាលអានន្ទ មិនខ្មាស ។ ព្រះអានន្ទទូលថា ចុះព្រះមានព្រះភាគទ្រង់យាត្រក្នុងទីណា ។ ព្រះសព្វញ្ញុកាមីត្រាយថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់យាត្រក្នុងសុត្តវិភង្គ(១) ក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ព្រះអានន្ទទូលថា តើភិក្ខុនោះប្រើតែកពិត ។ ព្រះសព្វញ្ញុកាមីប្រាប់ថា ត្រៃតាបក្ខពុចវិនិច្ឆ័យ ព្រោះតាំងតែដែលសង្ឃទុក ។ ព្រះអានន្ទប្រកាសថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ វត្ថុជាបឋមនេះ សង្ឃបានវិនិច្ឆ័យដាច់ស្រេចហើយ ។ វត្ថុនេះខុសពាក្យធម៌ ខុសពាក្យវិន័យ ក្រៅសាសនាព្រះសាស្តា ដោយប្រការដូច្នេះ ។ ខ្ញុំដាក់ឆ្នោតស្លាកនេះជាបឋម ។

(៧០៧) ព្រះអានន្ទសួរទៀតថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន ការកំណត់ដោយស្រមោលព្រះអាទិត្យប្រែប្រមាណពីរធ្នាប់ ខ្លះដែរ ។ ព្រះសព្វញ្ញុសួរតបវិញថា ម្នាលអាវុសោ ការកំណត់ដោយស្រមោលព្រះអាទិត្យប្រែប្រមាណពីរធ្នាប់នោះ តើដូចម្ដេច ។ ព្រះអានន្ទឆ្លើយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន កាលបើស្រមោលព្រះអាទិត្យកន្លងទៅប្រមាណពីរធ្នាប់ ភិក្ខុបរិភោគភោជនក្នុងវេលាវិកាល ខ្លះដែរ ។

១ ក្នុងយោជនាថា ពាក្យដែលព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិ ហៅថា សុត្តវិភង្គ ក្នុងសាត្ថទីបនីថា បទភាជនីយ ហៅថា សុត្តវិភង្គ ។

នាវុសោ កប្បតីតិ ។ កត្ថ បដិក្ខិត្តន្តិ ។ រាជគហេ សុត្តវិភង្គេតិ ។ កឹ អាបជ្ជតីតិ ។ វិកាលភោជនេ បាចិត្តិយន្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥទំ ទុតិយំ វត្ថុ សង្ឃេន វិនិច្ឆិតំ ។ ឥតិបិទំ វត្ថុ ឧទ្ធម្មំ ឧព្វិនយំ អបគតសត្ថុសាសនំ ។ ឥទំ ទុតិយំ សលាកំ និក្ខិបាមិ ។

(៣០៨) កប្បតិ ភន្តេ គាមន្តរកប្បោតិ ។ កោ សោ អាវុសោ គាមន្តរកប្បោតិ ។ កប្បតិ ភន្តេ ភុត្តាវិនា បវារិតេន គាមន្តរំ គមិស្សាមីតិ អនតិរិត្តំ ភោជនំ ភុញ្ជិតុន្តិ ។ នាវុសោ កប្បតីតិ ។ កត្ថ បដិក្ខិត្តន្តិ ។ សាវត្ថិយំ សុត្តវិភង្គេតិ ។ កឹ អាបជ្ជតីតិ ។

ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ មិនគួរទេ ។ ព្រះរេវតសួរថា ព្រះអង្គទ្រង់ឃាត់ក្នុងទីណា ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ទ្រង់ឃាត់ក្នុងសុត្តវិភង្គ ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ ។ ព្រះរេវតសួរថា ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិអ្វី ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះបរិភោគក្នុងកាលខុស ។ ព្រះរេវតសូត្រប្រកាសថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ វត្ថុទី ២ នេះសង្ឃបានវិនិច្ឆ័យដាច់ស្រេចហើយ ។ វត្ថុនេះខុសពាក្យធម៌ ខុសពាក្យវិន័យ ប្រាសចាកសាសនានៃព្រះសាស្តា ដោយប្រការដូច្នេះឯង ។ ខ្ញុំដាក់ចុះនូវស្លាកទី ២ នេះ ។

(៣០៨) ព្រះរេវតសួរទៀតថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន ការគិតណត់ថាយចន្លោះស្រុក គួរដែរឬ ។ ព្រះសព្វកាមីសួរតបវិញថា ម្នាលអាវុសោ ការគិតណត់ថាយចន្លោះស្រុកនោះ តើដូចម្តេច ។ ព្រះរេវតពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន ភិក្ខុគិតថា អញនឹងទៅកាន់ចន្លោះស្រុកឯណោះ ហើយបានឆាន់ភោជន ហាមភោជនរួចហើយក៏ឆាន់ភោជនដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើវិនយកម្ម ឬមិនមែនជាគ្រឿងសល់ដែលភិក្ខុឈឺ គួរដែរឬ ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ មិនគួរទេ ។ ព្រះរេវតសួរថា ព្រះអង្គទ្រង់ឃាត់ក្នុងទីណា ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ព្រះអង្គទ្រង់ហាមឃាត់ក្នុងសុត្តវិភង្គ ក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ព្រះរេវតសួរថា ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិអ្វី ។

អនតិរិត្តភោជនេ បាចិត្តិយន្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥទំ តតិយំ វត្ថុំ សង្ឃេន វិនិច្ឆិតំ ។ ឥតិបីទំ វត្ថុំ ឧទ្ធម្មំ ឧព្ពិនយំ អបគតសត្ថុសាសនំ ។ ឥទំ តតិយំ សលាកំ និក្ខិបាមិ ។

(៣១៩) កប្បតិ ភន្តេ អាវាសកប្បោតិ ។ កោ សោ អាវុសោ អាវាសកប្បោតិ ។ កប្បតិ ភន្តេ សម្ពហុលា អាវាសា សមានសីមា នានុបោសថំ កាតុន្តិ ។ នាវុសោ កប្បតីតិ ។ កត្ថ បដិក្ខិត្តន្តិ ។ រាជគហេ ឧបោសថសំយុត្តេតិ ។ កិំ អាបជ្ជតីតិ ។ វិនយាតិសារេ ទុក្កដន្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ

ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះឆាន់ភោជនដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើវិនយកម្ម ឬមិនមែនជាវត្ថុសល់ដែលអតិរិត្តឡើយ ។ ព្រះរេវតសួរប្រកាសថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ វត្ថុទី ៣ នេះ សង្ឃបានវិនិច្ឆ័យដាច់ស្រេចហើយ ។ វត្ថុនេះ ខុសធម៌ ខុសវិន័យ ប្រាសចាកសាសនានៃព្រះសាស្តា ដោយប្រការដូច្នេះឯង ។ ខ្ញុំដាក់ស្លាកទី ៣ នេះ ។

(៣១៩) ព្រះរេវតសួរថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន កាលកំណត់ដោយអាវាស គួរដែរឬ ។ ព្រះសព្វកាមីសួរតបវិញថា ម្នាលអាវុសោ ការកំណត់ដោយអាវាសនោះ តើដូចម្តេច ។ ព្រះរេវតពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន អាវាសច្រើន មានសីមាស្មើគ្នា ភិក្ខុធ្វើឧបោសថកម្មផ្សេងៗគ្នា គួរដែរឬ ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ មិនគួរទេ ។ ព្រះរេវតសួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ហាមក្នុងទីណា ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ទ្រង់ហាមក្នុងឧបោសថសំយុត្ត (ឧបោសថក្ខន្ធកៈ) ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ ។ ព្រះរេវតសួរថា ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិអ្វី ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ព្រោះប្រព្រឹត្តល្មើសព្រះវិន័យ ។ ព្រះរេវតសួរប្រកាសថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ

ឥទំ ចតុត្ថំ វត្ថុ សង្ឃេន វិនិច្ឆិតំ ។ ឥតិបិទំ វត្ថុ ឧទ្ធម្មំ ឧព្ពិនយំ អបគតសត្ថុសាសនំ ។ ឥទំ ចតុត្ថំ សលាកំ និក្ខិបាមិ ។

(៣៦០) កប្បតិ ភន្តេ អនុមតិកប្បោតិ ។ កោ សោ អាវុសោ អនុមតិកប្បោតិ ។ កប្បតិ ភន្តេ វគ្គេន សង្ឃេន កម្មំ កាតុំ អាគតេ ភិក្ខូ អនុមានេស្សាមាតិ[១] ។ នាវុសោ កប្បតីតិ ។ កត្ថ បដិក្ខិត្តន្តិ ។ ចម្បេយ្យកេ វិនយវត្ថុស្មិន្តិ ។ កិំ អាបជ្ជតីតិ ។ វិនយាតិសារេ ទុក្កដន្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥទំ បញ្ចមំ វត្ថុ សង្ឃេន វិនិច្ឆិតំ ។ ឥតិបិទំ វត្ថុ ឧទ្ធម្មំ ឧព្ពិនយំ អបគតសត្ថុសាសនំ ។ ឥទំ បញ្ចមំ សលាកំ និក្ខិបាមិ ។

១ មជ្ឈិមបោត្ថកេ អនុមតិ អានេស្សាមាតិ បាឋោ អាគតោ ។

វត្ថុទី ៤ នេះ សង្ឃបានវិនិច្ឆ័យដាច់ស្រេចហើយ វត្ថុនេះ ខុសចាកធម៌ ខុសចាកវិន័យ ក្រៅសាសនានៃព្រះសាស្ដា ដោយប្រការដូច្នេះឯង ។ ខ្ញុំដាក់ចុះនូវស្លាកទី ៤ នេះ ។

(៣៦០) ព្រះរេវតសួរថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន ការកំណត់ដោយអនុមតិ គួរដែរឬ ។ ព្រះសព្វកាមីសួរវិញថា ម្នាលអាវុសោ ការកំណត់ដោយអនុមតិនោះ តើដូចម្ដេច ។ ព្រះរេវតពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន សង្ឃជាពួក ធ្វើសង្ឃកម្មដោយគិតថា យើងនឹងឲ្យពួកភិក្ខុ ដែលមកដល់យល់ព្រម ឡាក្រោយគេជាខាងក្រោយ គួរដែរឬ ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ មិនគួរទេ ។ ព្រះរេវតសួរថា ព្រះអង្គទ្រង់ហាមក្នុងទីណា ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ទ្រង់ហាមក្នុងវិនយវត្ថុ ក្នុងចម្បេយ្យក្ខន្ធកៈ ។ ព្រះរេវតសួរថា ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិអ្វី ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ព្រោះប្រព្រឹត្តល្មើសព្រះវិន័យ ។ ព្រះរេវតត្ថេរប្រកាសថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្ដាប់ខ្ញុំ វត្ថុទី ៥ នេះសង្ឃបានវិនិច្ឆ័យដាច់ស្រេចហើយ ។ វត្ថុនេះ ខុសចាកធម៌ ខុសចាកវិន័យ ក្រៅសាសនានៃព្រះសាស្ដា ដោយប្រការដូច្នេះឯង ។ ខ្ញុំដាក់ចុះនូវស្លាកទី ៥ នេះ ។

[៣៦១] កប្បតិ ភន្តេ អាចិណ្ណកប្បោតិ ។ កោ សោ អាវុសោ អាចិណ្ណកប្បោតិ ។ កប្បតិ ភន្តេ ឥទំ មេ ឧបជ្ឈាយេន អជ្ឈាចិណ្ណំ ឥទំ មេ អាចរិយេន អជ្ឈាចិណ្ណន្តិ អជ្ឈាចរិតុន្តិ ។ អាចិណ្ណកប្បោ ខោ អាវុសោ ឯកច្ចោ កប្បតិ ឯកច្ចោ ន កប្បតីតិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥទំ ឆដ្ឋំ វត្ថុ សង្ឃេន វិនិច្ឆិតំ ។ ឥតិបិទំ វត្ថុ ឧទ្ធម្មំ ឧព្ពិនយំ អបគតសត្ថុសាសនំ ។ ឥទំ ឆដ្ឋំ សលាកំ និក្ខិបាមិ ។

[៣៦២] កប្បតិ ភន្តេ អមថិតកប្បោតិ ។ កោ សោ អាវុសោ អមថិតកប្បោតិ ។ កប្បតិ ភន្តេ យំ តំ ខីរំ ខីរភាវំ វិជហិតំ អសម្បត្តំ ទធិភាវំ ភុត្តាវិនា

[៣៦១] ព្រះរេវតសួរថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន ការកំណត់ដោយអាចិណ្ណៈ គួរដែរឬ ។ ព្រះសព្វកាមីសួរវិញថា ម្នាលអាវុសោ ការកំណត់ដោយអាចិណ្ណៈនោះ តើដូចម្តេច ។ ព្រះរេវតពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន កិច្ចប្រព្រឹត្តដោយគិតថា អំពើនេះ ព្រះឧបជ្ឈាយ៍របស់យើងធ្លាប់សន្សំមកហើយ អំពើនេះ អាចារ្យរបស់យើងធ្លាប់សន្សំមកហើយដូច្នេះ គួរដែរឬ ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ ការកំណត់ដោយអាចិណ្ណៈ គួរខ្លះ មិនគួរខ្លះ ។ ព្រះរេវតសូត្រប្រកាសថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ វត្ថុទី ៦ នេះ សង្ឃបានវិនិច្ឆ័យដាច់ស្រេចហើយ ។ វត្ថុនេះ ខុសចាកធម៌ ខុសចាកវិន័យ ក្រៅចាកសាសនានៃព្រះសាស្តា ដោយប្រការដូច្នេះឯង ។ ខ្ញុំដាក់ស្លាកទី ៦ នេះ ។

[៣៦២] ព្រះរេវតសួរថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន ការកំណត់ដោយទឹកដោះដែលមិនទាន់ជូរ គួរដែរឬ ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយតបវិញថា ម្នាលអាវុសោ ការកំណត់ដោយទឹកដោះ ដែលមិនទាន់ជូរនោះ តើដូចម្តេច ។ ព្រះរេវតពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន ទឹកដោះស្រស់ណា ដែលលះបង់ភាវៈជាទឹកដោះស្រស់ហើយ តែនៅមិនទាន់ដល់នូវភាវៈជាទឹកដោះជូរនៅឡើយ ភិក្ខុឆាន់ភោជនរួចហើយ ហាមភោជនរួចហើយ

បវារិតេន អនតិរិត្តំ បាតុន្តិ ។ នាវុសោ កប្បតីតិ ។ កត្ថ បដិក្ខិត្តន្តិ ។ សាវត្ថិយា សុត្តវិភង្គេតិ ។ កឹ អាបជ្ជតីតិ ។ អនតិរិត្តភោជនេ បាចិត្តិយន្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ។ ឥទំ សត្តមំ វត្ថុ សង្ឃេន វិនិច្ឆិតំ ។ ឥតិបិទំ វត្ថុ ឧទ្ធម្មំ ឧព្ពិនយំ អបគតសត្ថុសាសនំ ។ ឥទំ សត្តមំ សលាកំ និក្ខិបាមិ ។

(៣៤៣) កប្បតិ ភន្តេ ជលោគឹ បាតុន្តិ ។ កា សា អាវុសោ ជលោគីតិ ។ កប្បតិ ភន្តេ យា សា សុរា អសុរា អសម្បត្តា មជ្ជភាវំ សា បាតុន្តិ ។ នាវុសោ កប្បតីតិ ។ កត្ថ បដិក្ខិត្តន្តិ ។ កោសម្ពិយំ សុត្តវិភង្គេតិ ។ កឹ អាបជ្ជតីតិ ។ សុរាមេរយបានេ បាចិត្តិយន្តិ ។

ផឹកវិការដោះជាអនតិរិត្តនោះ គឺ ភិក្ខុមិនបានធ្វើវិនយកម្ម ឬមិនមែនជារបស់សល់ដែលអំពីភិក្ខុឈឺ គួរដែរឬ ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ មិនគួរទេ ។ ព្រះរេវតសួរថា ព្រះអង្គទ្រង់ហាមក្នុងទីណា ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ទ្រង់ហាមក្នុងសុត្តវិភង្គ ក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ព្រះរេវតសួរថា ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិអ្វី ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះបានអនតិរិត្តភោជន ។ ព្រះរេវតក្រាបប្រកាសថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ វត្ថុទី ៧ នេះ សង្ឃបានវិនិច្ឆ័យដាច់ស្រេចហើយ ។ វត្ថុនេះ ខុសធម៌ ខុសវិន័យ ក្រៅចាកសាសនានៃព្រះសាស្តា ដោយប្រការដូច្នេះឯង ។ ខ្ញុំដាក់ចុះនូវស្លាកទី ៧ នេះ ។

(៣៤៣) ព្រះរេវតសួរថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន ភិក្ខុផឹកសុរាឆៅ គួរដែរឬ ។ ព្រះសព្វកាមីសួរតបវិញថា ម្នាលអាវុសោ សុរាឆៅនោះ តើដូចម្តេច ។ ព្រះរេវតពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន សុរាណា ដែលទន់ខ្សោយ នៅមិនទាន់ដល់ការៈជាទឹកស្រវឹងនៅឡើយ ភិក្ខុផឹកសុរានោះ គួរដែរឬ ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ មិនគួរទេ ។ ព្រះរេវតសួរថា ព្រះអង្គទ្រង់ហាមក្នុងទីណា ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ទ្រង់ហាមក្នុងសុត្តវិភង្គ ក្នុងក្រុងកោសម្ពី ។ ព្រះរេវតសួរថា ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិអ្វី ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះផឹកសុរានិងមេរ័យ ។

សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥទំ អដ្ឋមំ វត្ថុ សង្ឃេន វិនិច្ឆិតំ ។ ឥតិបិទំ វត្ថុ ឧទ្ធម្មំ ឧព្វិនយំ អបគតសត្ថុសាសនំ ។ ឥទំ អដ្ឋមំ សលាកំ និក្ខិបាមិ ។

(៣៦៦) កប្បតិ ភន្តេ អទសកំ និសីទនន្តិ ។ នាវុសោ កប្បតីតិ ។ កត្ថ បដិក្ខិត្តន្តិ ។ សាវត្ថិយា សុត្តវិភង្គេតិ ។ កិំ អាបជ្ជតីតិ ។ ឆេទនកំ បាចិត្តិយន្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥទំ នវមំ វត្ថុ សង្ឃេន វិនិច្ឆិតំ ។ ឥតិបិទំ វត្ថុ ឧទ្ធម្មំ ឧព្វិនយំ អបគតសត្ថុសាសនំ ។ ឥទំ នវមំ សលាកំ និក្ខិបាមិ ។

(៣៦៨) កប្បតិ ភន្តេ ជាតរូបរជតន្តិ ។ នាវុសោ កប្បតីតិ ។ កត្ថ បដិក្ខិត្តន្តិ ។ រាជគហេ សុត្តវិ-

ព្រះរេវតស្ថេរប្រកាសថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ វត្ថុទី ៨ នេះ សង្ឃបានវិនិច្ឆ័យដាច់ស្រេចហើយ ។ វត្ថុនេះ ខុសចាកធម៌ ខុសចាកវិន័យ ក្រៅសាសនានៃព្រះសាស្តា ដោយប្រការដូច្នេះឯង ។ ខ្ញុំដាក់ចុះនូវស្លាកទី ៨ នេះ ។

(៣៦៦) ព្រះរេវតសួរថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន និសីទនៈដែលគ្មានជាយ គួរដែរឬ ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ មិនគួរទេ ។ ព្រះរេវតសួរថា ព្រះអង្គទ្រង់ហាមក្នុងទីណា ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ទ្រង់ហាមក្នុងសុត្តវិភង្គ ក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ព្រះរេវតសួរថា ត្រូវអាបត្តិអ្វី ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះវត្ថុនោះ ត្រូវកាត់ជាវិនយកម្ម ។ ព្រះរេវតស្ថេរប្រកាសថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ វត្ថុទី ៩ នេះ សង្ឃបានវិនិច្ឆ័យដាច់ស្រេចហើយ ។ វត្ថុនេះ ខុសចាកធម៌ ខុសចាកវិន័យ ក្រៅសាសនានៃព្រះសាស្តា ដោយប្រការដូច្នេះឯង ។ ខ្ញុំដាក់ចុះនូវស្លាកទី ៩ នេះ ។

(៣៦៨) ព្រះរេវតសួរថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន មាសនឹងប្រាក់ គួរដែរឬ ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ មិនគួរទេ ។ ព្រះរេវតសួរថា ព្រះអង្គទ្រង់ហាមក្នុងទីណា ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ទ្រង់

ការេត្វា ។ កឹ អាបជ្ជតីតិ ។ ជាតរូបរជតប្បដិគ្គហណេ បាចិត្តិយន្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥទំ ទសមំ វត្ថុំ សង្ឃេន វិនិច្ឆិតំ ។ ឥទម្បិ វត្ថុំ ឧទ្ធម្មំ ឧព្ពិនយំ អបគតសត្ថុសាសនំ ។ ឥទំ ទសមំ សលាកំ និក្ខិបាមិ ។

(៣៦៦) សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥមានិ ទស វត្ថូនិ សង្ឃេន វិនិច្ឆិតានិ ។ ឥមានិបិ[1] ទស វត្ថូនិ ឧទ្ធម្មានិ ឧព្ពិនយានិ អបគតសត្ថុសាសនានីតិ ។

(៣៦៧) និហតមេតំ អាវុសោ អធិករណំ សន្តំ វូបសន្តំ សុវូបសន្តំ អបិច មំ ត្វំ អាវុសោ សង្ឃមជ្ឈេបិ ឥមានិ ទស វត្ថូនិ បុច្ឆេយ្យាសិ តេសំ ភិក្ខូនំ សញ្ញត្តិយាតិ ។ អថខោ អាយស្មា រេវតោ អាយស្មន្តំ សព្ពកាមឹ សង្ឃមជ្ឈេបិ ឥមានិ ទស វត្ថូនិ បុច្ឆិ ។ បុដ្ឋោ បុដ្ឋោ

១ ម. ទសមម្បិ ន បញ្ញាយតិ ។ យ. ទស វត្ថូនិម្បិ ន បញ្ញាយតិ ។

ហាក់ដូចសុត្តកើត តូវក្រទឹកជ្រះ ។ ព្រះរេវតសួរថា ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិ អ្វី ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ: ព្រោះទទួលមាសនឹងប្រាក់ ។ ព្រះរេវតស្ថេរប្រកាសថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ វត្ថុទី ១០ នេះ សង្ឃបានវិនិច្ឆ័យដាច់ស្រេចហើយ ។ វត្ថុនេះ ខុសធម៌ ខុសវិន័យ ក្រៅសាសនានៃព្រះសាស្តា ដោយប្រការដូច្នេះឯង ។ ខ្ញុំដាក់ចុះនូវស្លាកទី ១០ នេះ ។

(៣៦៦) ព្រះរេវតស្ថេរប្រកាសថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ វត្ថុទាំង ១០ ប្រការនេះ សង្ឃបានវិនិច្ឆ័យដាច់ស្រេចហើយ ។ វត្ថុទាំង ១០ ប្រការនេះ ខុសធម៌ ខុសវិន័យ ក្រៅសាសនានៃព្រះសាស្តា ដោយប្រការដូច្នេះឯង ។

(៣៦៧) ព្រះសព្វកាមីពោលថា ម្នាលអាវុសោ អធិករណ៍នេះ សង្ឃបានរំងាប់ហើយ បានរម្ងាប់ស្ងប់ស្ងាត់ល្អហើយ ម្នាលអាវុសោ មួយទៀត លោកគប្បីសួរវត្ថុទាំង ១០ ប្រការនេះ ចំពោះខ្ញុំ ក្នុងកណ្តាលសង្ឃ មួយទៀត ដើម្បីបញ្ជាក់ដល់ភិក្ខុទាំងនោះ ។ លំដាប់នោះ ព្រះរេវតមានអាយុ ក៏សួរនូវវត្ថុទាំង ១០ ប្រការនេះ នឹងព្រះសព្វកាមីមានអាយុ ក្នុងកណ្តាលសង្ឃ មួយទៀត ។ លុះព្រះរេវត បានសួរសព្វគ្រប់ហើយ

អាយស្មតា សព្វកាមិនា វិស្សជ្ជិតោ ។ តាយ ខោ បន វិនយសង្គីតិយា សត្ត ភិក្ខុសតានិ អនូនានិ អនធិកានិ អហេសុំ ។ តស្មាយំ វិនយសង្គីតិ សត្តសតិកាតិ(១) វុច្ចតីតិ ។

សត្តសតិកក្ខន្ធកំ និដ្ឋិតំ ទ្វាទសមំ ។

ឥមម្ហិ ខន្ធកេ វត្ថូ បញ្ចវីសតិ ។

តស្សុទ្ទានំ

(៣៦៨) ទស វត្ថូនិ បូរេត្វា

កម្មំ ទូតេន បាវិសិ

ឧត្តាហេ ឋុទ វុបញ្ញ

---

១ ម. សត្តសតិ ។

ព្រះសព្វកាមីមានអាយុ ក៏ឆ្លើយដោះស្រាយ ។ កិច្ចនៃការសង្គាយនាព្រះវិន័យនេះ មានភិក្ខុ ៧០០ អង្គ មិនខ្វះ មិនលើស ។ ព្រោះហេតុនោះ ការសង្គាយនាព្រះវិន័យនេះ ទើបឈ្មោះថា សត្តសតិកាសង្គាយនា ។

ចប់ សត្តសតិកក្ខន្ធកៈ ទី ១២ តែប៉ុណ្ណោះ ។

ក្នុងខន្ធកៈនេះ មានរឿង ២៥ ។

ឧទ្ទាននៃសត្តសតិកក្ខន្ធកៈនោះ ដូច្នេះ

(៣៦៨) រឿងវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុនៅក្នុងក្រុងវេសាលី សំដែងវត្ថុ ១០ ប្រការ ១ រឿងវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុដងទឹកដាក់ពេញភាជន៍សំរាប់ក្នុងថ្ងៃឧបោសថនោះ ១ រឿងពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុធ្វើបដិសារណីយកម្ម ដល់ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្ត ១ រឿងព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តចូលទៅកាន់ក្រុងវេសាលីជាមួយនឹងភិក្ខុជាអនុទូត ១ រឿងឧបក្កិលេសរបស់ព្រះចន្ទនិងព្រះអាទិត្យមាន ៤ យ៉ាង និងឧបក្កិលេសរបស់សមណៈមាន ៤ យ៉ាងទៀត ១ រឿងពាក្យដែលគេថា មាសនិងប្រាក់គួរដល់ពួកសមណៈឬទេ ១

កោសម្ពិ ច បាវេយ្យកោ(១)

មគ្គា សោរេយ្យំ សង្កស្សំ

កណ្ណកុជ្ជំ ឧទុម្ពរំ

សហជាតិ(២) ច មជ្ឈិមំ

អស្សោសិ តំ ធុតោ មយំ

បត្តបាភិយ ធុត្តំ(៣)

១ ឱ. ម. បាវេយ្យកោ ។ ២ ឱ. ម. សហំជាតិ ។ ៣ ឱ. ស ឧទ្ធំ ។

រឿងព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្ត ហោះតាមអាកាសទៅចុះក្នុង ក្រុងកោសម្ពី ១ រឿងព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្ត បញ្ជូនទូតឲ្យ ទៅកាន់សំណាក់នៃភិក្ខុដែលនៅ ក្នុងដែនបាវេយ្យ នឹងភិក្ខុ ដែលនៅក្នុងដែនអវន្តីទក្ខិណាបថ(១) ១ រឿងព្រះរេវតនៅ ក្នុងនគរសោរេយ្យ ១ រឿងព្រះរេវតចេញពីនគរសោរេយ្យ ទៅកាន់នគរសង្កស្ស ១ រឿងព្រះរេវតចេញពីនគរសង្កស្ស ទៅកាន់នគរកណ្ណកុជ្ជ ១ រឿងព្រះរេវតចេញពីនគរកណ្ណ-កុជ្ជទៅកាន់នគរឧទុម្ពរ ១ រឿងព្រះរេវតចេញពីនគរអគ្គឡបុរៈ ទៅកាន់នគរសហជាតិ ១ រឿងព្រះរេវត បង្គាប់ភិក្ខុជាគូ សំស្រឡើងជាអ្នកពោលសរភញ្ញ ១ រឿងពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុ ដំណឹងថា ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តប្រាថ្នានឹងជំរះអធិករណ៍ ១ រឿងវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុ រិះគិតថា យើងគួរធ្វើភិក្ខុណាជាបក្សពួក ១ រឿងវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុតាក់តែងសមណបរិក្ខារ មានបាត្រជាដើម ហើយនាំគ្នាចុះទូកធំឡើងទៅកាន់សហជាតិនគរ ១ រឿង

១ មានន័យក្នុងបាលីភាគដើម ក្នុងទក្ខិណាទ្វារ ភាគ ៤ មហា ៦២ ប្រាប់ហេតុថា មណ្ឌលក្ខ នេះលោកថាស្ថិតនៅជិតសមុទ្រ គឺ អវន្តីទក្ខិណាបថ នេះឯង ។

ហោសិ ឧបធារយិ[១]

កុ[២] សាវេត្វា ច វេសាលិ

មេត្តា សង្ស្វា ឧព្វាហិកាតិ ។

ចុល្លវគ្គោ សមត្តោ

---

១ ឱ. ឧបធារេសិ ឧបសម្បា ។ ពម្មា. ហេតុកោ ឧបធារេសិ ឧបសម្បា ។ ២ ឱ. កុរុំ ។ ពម្មា. ហេតុកោ កុរុំ ។

ព្រះសាឡ្ហៈ មានអាយុ សម្ងំនៅក្នុងទីស្ងាត់ ១ រឿងព្រះរេវតៈ មានអាយុ ដំណាលប្រាប់ពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុថា ពួកមនុស្សនៃបច្ចិមទិស បង្អួនសមណបរិក្ខារៈទៅថ្វាយព្រះមានព្រះភាគ ១ រឿងព្រះរេវតៈ មានអាយុ ដំណាលប្រាប់ពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុថា យើងនាំយកគន្លងនៃព្រះសេកជាគ្រូ ១ រឿងជុំសង្ឃប្រជុំគ្នានឹងវិនិច្ឆ័យអធិករណ៍ ១ រឿងពួកភិក្ខុជាថេរៈប្រាជ្ញនឹងវិនិច្ឆ័យអធិករណ៍ ហើយនាំគ្នាទៅកាន់ក្រុងវេសាលី១ រឿងព្រះសព្វកាមីសួរព្រះរេវតៈថា តេរួនេះ លោកនៅដោយធម៌ជាគ្រឿងនៅដូចម្តេច ព្រះរេវតឆ្លើយថា ខ្ញុំនៅដោយវិហារធម៌គឺមេត្តាធម៌ ១ រឿងជុំសង្ឃ ប្រជុំគ្នាវិនិច្ឆ័យអធិករណ៍នោះ ១ រឿងព្រះរេវត សួរប្រស្នាសង្ឃឲ្យដឹងថា ត្រូវឲ្យសង្ឃរម្ងាប់អធិករណ៍នេះ ដោយឧព្វាហិកកម្ម ១ ។

ចប់ ចុល្លវគ្គ ។

វិសោធនកម្ម

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាត់ទី
ទំល្បន់	ទំល្បន្ន	៤	១៩
បច្ចុប្បន្ន -	បច្ចុប្បន្ន	៨	៩
អយ្យបុត្ត	អយ្យបុត្រ	"	១៨
ភិក្ខុ	ភិក្ខុ	៤០	១៧
យសន្តរាគ	យសន្តរាគ	១៣	៨
កុមារវណ្ណ	កុមារវណ្ណ	១៤	១៦
សេចក្ដីអាក្រក់ ការវេរា ខុសសម្ដីមិន កន្លងហោឡើយបុគ្គ'ក្ខុ		១៨	១
តាមក្ដេតាន់	តាមគ្គុតាន់	"	១៧
បរិយោគាត់	បរិយោគាត់	២០	១៧
ភាវេយ្យ	ភាវេយ្យ	២៤	៤
វេរា	វេឡុ	"	១៧
អាចន្ទេសិ	អាចន្ទេសិ	២៩	៩
បញ្ញាសេតុ	បញ្ញាសេតុ	៣០	៧
កាយន	កាយេន	៣១	៦
មកាសេ កំ	មកាសេសំ	៣២	៧
២ -	២ ១ -	"	៩៧
វិតមសំ	វិតមសំ	៣៩	៩
បរិសំ	បុរិសំ	៤០	[illegible]
អញ្ញតេរ្ថំ	អញ្ញតេរ្ថំ	"	១៣
តុំ សិសំ	តិ សំលំ	៤៦	១៨
បរិនិព្វាយន្តិ	បរិនិព្វាយន្តិ ។	៥០	៩
សាមិបុត្តមោគ្គល្លាន	សាមិបុត្តមោគ្គល្លានា	៦៤	៨

[illegible]

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាត់
សរីបុត្តោ	សារីបុត្តោ	៦៤	៨
ញា មិត្តំ	ញាបមិត្តំ	៨១	៣
មញ្ញូបនិយកា	មញ្ញូបនិយកា	៨៦	១២
"	"	៩៧	១៣
ស ប	សបេ	៩៩	២
វេក្កុនិ	វេក្កុនិ	"	១០
"	"	"	១២
មតិកាគស្មិ	អត្ថិកាគស្មិ	១០៣	៦
មញ្ញបនិយកា	បញ្ញបនិយកា	១២៤	១០
"	"	១២៨	១១
អតាទរិយ	អតាទរិយំ	១២៨	១៥
វេក្កុនិ	វេក្កុនិ	១៣១	១
"	"	១៣៣	"
វេក្កុនិវត្តិ	វេក្កុនិវត្តិ	១៣៤	៧
វេក្កុនិ	វេក្កុនិ	"	១៤
"	"	១៣៨	១
"	"	"	៧
"	"	"	១១
"	"	"	១២
កាតព្វ	កាតព្វំ	១៤៥	៥
សទ្ធាយវត្តិ	សទ្ធិវិហារិកវត្តិ	១៧៧	១
"	"	១៨១	"
សាសនុទ្ទេសោ	សាសនុទ្ទេសោ	១៧៨	២

[illegible]

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាត់
អត្ថកា	អត្ថកា	២១៨	៤
ទិន្នំ	ទិន្នំ	២៣៧	"
ទក្ខមកា	ទក្ខមកាយ	២៥៥	១
អនតារិយ	អនតារិយំ	២៦៤	៨
ធម្មវិនយេ	ធម្មវិនយេ	២៦៥	៥
បទិន្ន	បទិន្នំ	២៧២	៧
កេ	កេន	៣០៦	៨
អត្តសម្មតិ	អត្តសម្មតិ	៣១៨	១
ញត្តិ	ញត្តិ	៣១៨	"
យាយតិ	យាយតិ	៣៣០	១៣
តិហាំកោបិ	តិហិរោបិ	៣៦៨	៥
អប្បញ្ញាបេតា	អប្បញ្ញាបេតា	"	១៥
យស្សញ្ញាយ	យស្សញ្ញាយ	៣៩៧	១៣
គពត្តិ	គព្ភត្តិ	៣៧១	៦
អក្មោតិ	អនក្មោតិ	"	០៤
វិហេចតិ	វិហេចត្តិ	"	១៦
បុត្តស្ស	បុត្តស្ស	៣៧៨	១
អនុមតិ	អនុមតិ	៤០៤	១១
អនុម្ភាទំ	អនុម្ភាទំ	៤០៧	៦
សុញ្ញគារំហារេន	សុញ្ញគារំហារេន	៤០៤	១៦
"	"	៤១៥	៥

សន្លឹកប្រាប់ពាក្យខុស-ត្រូវ

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាត់
អនុរុទ្ធ	អនុរុទ្ធ	១	៨
ទឹកស	ទឹកឃ	៤	៧
កន្ទុយកំពុត្ត	រឿងដងតាំងពី	៥	១
នុះ	នេះ	៨	១៨
សំដាប់ នោះឯង	សំដាប់នោះឯង	១១	៨
រឿងដងតាំងពី	កន្ទុយកំពុត្ត	១១	១
ទេក	ពេទ	១៤	១១
ស្មះឈរក្នុងទីធំបមគួរ	បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ពក្ខុទាំងឡាយ		
	ស្មះឈរក្នុងទីធំសមគួរ	១៥	៨
ដោយក្សាស់ជា	ដោយចិត្តឡាស់ជា	〃	១៦
ខ្ទះ ។	ខ្ទះ	២៦	១២
សន្សឹម	លន្សឹម	〃	១៣
សាប់សូត្យ	សាបមូរ្យ	២៤	២
ដើម្បី	ដើម្បី	〃	១២
ដើម្បី	〃	〃	១៣
វិតាប	វិតាស	〃	១៦
ដើម្បី	ដើម្បី	〃	១៧
ដើម្បីសេចក្ដី	〃	〃	〃
ដើម្បី	〃	៣៨	៣
ម្សៀ	ម្សៀ	〃	១៤
ព្រះអង្គ	ព្រះមានព្រះភាគ	២៦	១៤

សន្លឹកប្រាប់ពាក្យខុស-ត្រូវ

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាត់
ប្រទក្សិណា	ប្រទក្សិណា	២៣	១០
ម្យាង	ម្យ៉ាង	〃	១៧
សំបូរ	សម្បូរ	២៨	៨
ម្យាង	ម្យ៉ាង	〃	១១
ភនិត្រើះ	កន្ត្រើះ	〃	១២
សង្ឃ	សង្ឃ	២៩	៧
ដឹងធន	ដំដេ	៣០	១៥
សេចក្ដី	សេចក្ដីខ្ពង់	៣៣	១៣
នេក	អនេក	៤០	២
ពីឆាក់តោះ	ពីរឆាក់នោះ	〃	១៨
ជាសព្វបុត្ត	ជាសព្វបុត្តិយ៍	៤៤	២
(ដោយធម្មីកេជា)	(ដោយវត្ថុកេជា)	៦៦	១០
បន្ទិកបង់ហើយ	រមប់ហើយ	៧៤	១៧
គៀណរ	រកៀនរ	៨០	៨
〃	〃	៨១	១៣
ទៅពាន់	ទៅកាន់	១០៨	១០
ប្រហោយ	រួបហើយ	១២៩	៥
ភមទំនង	តាមទំនង	១៥៨	១២
ខ្សល់ ,យ	ខ្សល់ក្ដាយ	១៧៤	១៥
ពំនឹក	ពំនិត្យ	១៨៤	១២
លាងចិត្តរបស់	លាងចិត្តរបស់	១៩៣	១០
ពៃម្ភ	ពៃម្ភ	២០៨	៣

សន្លឹកប្រាប់ពាក្យខុស-ត្រូវ

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាត់
ករមណ៍	កែរមណ៍	២០៩	៣
(១៤)	(១២២)	២១០	២
ឃ្វងា	ឃ្វង្គ	-	១៣
គាយ	ដោយ	២១១	-
ជាតហេតុ	ជាតិហេតុ	២២៦	១៦
ក្រហ្មចារិយ	ព្រហ្មចរិយ	២៣១	៤
ប្រក	ប្រកប	២៣៦	៥
វិធំហួយ	វិធ័ហួយ	២៣៧	-
ក្រាបបន្ទ	ក្រាបបន្ទំ	២៦៩	៤
សោត្តាបត្តិផល	សោតាបត្តិផល	-	១៥
ចុល្លវគ្គ	ចុល្លវគ្គ	២៦៦	១
សោត្តាបត្តិផល	សោតាបត្តិផល	-	៥
-	-	-	៥
ព្រលាគ	ព្រះភាគ	២៥៥	-
តាំឡាយង	តាំងឡាយ	២៥៦	៣
និល	ដែល	២៥៧	៤
មាល	ម្នាល	២៧១	៨
ទុក	ទាំង	-	១៤
កិច្ចណាមួយ	កិច្ចណាមួយ	២៧៣	៩
អក	អ្នក	-	១៤
ដែលសង្ឃត្រនសន្នាក	សង្ឃត្រូវសន្នាក	២៧៤	២
កិច្ច	កិច្ច	២៧៦	១៣

សន្លឹកប្រាប់ពាក្យខុស-ត្រូវ

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាត់
ចូលគ្រហស្ថ	ចូលស្រីគ្រហស្ថ	២៩៩	២
តាំងឡា	តាំងឡាយ	-	១៤
កុលុបក៏(១)	កុលុបក៏	៣០៥	៩
អចាយកិ	អន្ទាយើក	៣១៨	១៤
ក្រាំប្រាប	ត្រាំប្រាប់	៣២៤	១៦
មិនត្រូវបរិណា	មិនគាប់បរិណា	៣២៥	១៤
មិនត្រូវមិនបរិណា	មិនត្រូវបរិណា	-	-
ខ្លួនឯង	ខ្លួនឯងហើយ	-	-
បាចសង្ឃ	បាចនាសង្ឃ	៣២៧	១១
ដោយសារកេះ	ដោយសារហេតុ	៣៣១	៥
ប្រហស្ស	គ្រហស្ថ	៣៦៨	៦
ប្រយោជន៍	ប្រយោជន៍ដល់ជនច្រើន	៣៧១	៨
ព្រះយស–	ព្រះយស	៣៨៦	៤
ត្រេកអរ	ត្រេកអរដោយ	៣៩៣	១៣
ម្ចាស់ផ្លូវជាធំ	ផ្លូវផ្ទាល់ជាធំ	៣៩៤	៦
អាទិត្យស្រេ	អាទិត្យព្រេ	៣៩៨	៩
ពញ្ជល្អត្រ	ពញ្ជល្អក	៤០០	៤
អន្ទឡុងះ	អន្ទឡុះ	៤០១	១៨
ពញ្ជស្សត្រ	ពញ្ជស្សក	៤០២	៩
អៀលខាល	អៀនខ្មាស	-	១១
ទឹងឡាក់ក្ត	ទឹងឡាកក្ត	៤០៥	៤
ព្រះយស–	ព្រះយស	៤១៨	៧
ការកំណត់	ការកំណត់	៤២៣	៨

តតិយភាគ

សង្ឃភេទក្ខន្ធកៈ

	លេខទំព័រ
ព្រះមានព្រះភាគគង់នៅក្នុងអនុបិយនិគម ទៀបក្រុងអនុបិយា	១
រឿងអនុរុទ្ធសក្កៈ និងភទ្ទិយសក្យរាជ	៣
រឿងសក្យៈ ៦ អង្គ	៧
រឿងឧបាលិកប្បកៈ	៨
ពួកសក្យៈពួកនោះចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ	៩
ព្រះភទ្ទិយៈ បានសម្រេចវិជ្ជា ៣ យ៉ាង	១០
ឧទានគាថា និងរឿងទេវទត្តភិក្ខុ	១៣
រឿងអជាតសត្តុកុមារ	១៤
រឿងកូនអ្នកក្រុងកោលិយៈ ឈ្មោះកកុធៈ	១៥
រឿងព្រះមហាមោគ្គល្លាន ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ	១៦
រឿងទេវបុត្រឈ្មោះកកុធៈ	១៧
និយាយអំពីគ្រូ ៥ ពួក	១៩
រឿងព្រះអង្គស្ដេចទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះ	២៣
ឧបមាគាថា	២៤
រឿងទេវទត្តភិក្ខុ ទូលសូមគ្រប់គ្រងភិក្ខុសង្ឃជំនួស	២៦
ការធ្វើបកាសនីយកម្មដល់ទេវទត្ត	២៧
បកាសនីយកម្ម និងរឿងព្រះសារីបុត្ត	២៩
រឿងទេវទត្តភិក្ខុ និងរឿងអជាតសត្តុកុមារ	៣៣
សេចក្ដីវិនិច្ឆ័យនៃពួកមហាមាត្យ	៣៤

	លេខទំព័រ
ការបញ្ជូនមនុស្សទៅសម្លាប់ព្រះសាស្ដា	៣៦
អនុបុព្វីកថា ព្រះអង្គសំដែងចំពោះមនុស្សដែលទៅសម្លាប់ព្រះអង្គ	៣៨
ការធ្វើព្រះលោហិតនៃព្រះតថាគតឲ្យពុះពងឡើង	៤២
និយាយអំពីគ្រូ ៥ ពួក	៤៤
ការលែងដំរីនាឡាគិរីឲ្យប្រទុស្តព្រះសាស្ដា	៤៨
ព្រះសាស្ដាសំដែងគាថាចំពោះដំរីនាឡាគិរី	៥១
ពួកមនុស្សនាំគ្នាច្រៀងគាថាសរសើរព្រះបរមគ្រូ	៥២
រឿងតិកភោជន	៥៣
រឿងទេវទត្តភិក្ខុ សុំនូវវត្ថុ ៥ ប្រការ	៥៥
រឿងទេវទត្តភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលសូមវត្ថុ ៥ ប្រការ	៥៦
ការព្យាយាម ដើម្បីទំលាយសង្ឃ និងទំលាយចក្រ	៥៩
ឧទានគាថា	៦១
រឿងព្រះសារីបុត្ត និងព្រះមោគ្គល្លាន	៦៣
ការសំដែងធម៌របស់ទេវទត្ត	៦៤
ចាក់ហាក្សរបស់ព្រះសារីបុត្ត និងព្រះមោគ្គល្លាន	៦៦
អគ្គសាវ័កទាំង ២ អង្គចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ	៦៧
ព្រះបរមគ្រូត្រាស់សំដែងអំពីរឿងដំរី	៦៨
ឧបមាគាថា និងកិច្ចប្រព្រឹត្តដោយអង្គ ៨ ប្រការ	៦៩
រឿងទេវទត្តភិក្ខុ និងអសទ្ធម្ម ៨ ប្រការ	៧១
រឿងទេវទត្តភិក្ខុ ត្រូវអសទ្ធម្ម ៣ ប្រការគ្របសង្កត់ និងឧទានគាថា	៧២
រឿងព្រះឧបាលិត្ថេរ ទូលសួរអំពីការបែកគ្នានៃសង្ឃ	៧៦
រឿងព្រះឧបាលិត្ថេរ ទូលសួរអំពីសង្ឃភេទ	៧៧
រឿងព្រះឧបាលិត្ថេរ និងសេចក្ដីព្រមព្រៀងនៃសង្ឃ	៧៨

លេខទំព័រ

និទានជាតក ៨២
រឿងព្រះឧបាលីថេរ និងភិក្ខុបំបែកសង្ឃទៅកើតក្នុងអវិចី ៨៨
បញ្ចប់រឿងនៃសង្ឃភេទក្ខន្ធកៈ ៩០

វត្តក្ខន្ធកៈ

ហេតុនៃការទ្រង់បញ្ញត្តិអាគន្តុកវត្ត ៩៣
ហេតុនៃការទ្រង់បញ្ញត្តិអាវាសិកវត្ត ១០០
គមិកវត្ត ១០៣
គមិកវត្ត និងការអនុមោទនាក្នុងភត្តគ្គ ១០៨
វត្តដែលភិក្ខុត្រូវធ្វើក្នុងភត្តគ្គ ១០៧
វត្តរបស់ភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាត ១១៥
វត្តរបស់ភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាត និងវត្តរបស់ភិក្ខុអ្នកនៅក្នុងព្រៃ ១១៩
សេនាសនវត្ត ១២៣
ជន្តាឃរវត្ត ១២៩
និទាននៃវច្ចកុដិវត្ត ១៣១
ការទ្រង់បញ្ញត្តិវច្ចកុដិវត្ត ១៣៤
ឧបជ្ឈាយវត្ត ១៣៧
សទ្ធិវិហារិកវត្ត ១៤៨
អាចរិយវត្ត ១៥៦
អន្តេវាសិកវត្ត ១៦៧
ឧទាននៃវត្តក្ខន្ធកៈ ១៧៩

បាតិមោក្ខដ្ឋបនក្ខន្ធកៈ

ព្រះអានន្ទសូមអារាធនាព្រះអង្គសំដែងបាតិមោក្ខ . . . .

លេខទំព័រ

រឿងព្រះមហាមោគ្គល្លាន ២០២
ធម្មជាតិដែលគួរអស្ចារ្យ ៨ យ៉ាង ក្នុងមហាសមុទ្រ ២០៨
សភាពដែលគួរអស្ចារ្យ ៨ យ៉ាង ក្នុងធម្មវិន័យ ២០៩
ឧទានគាថា ២០៦
រឿងធម្មិកភិក្ខុ ២០៧
ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ២១៩
និយាយពីការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ១—២ យ៉ាង ២២០
" " " ៣—៤ យ៉ាង ២២០
" " " ៥—៨ យ៉ាង ២២២
" " " ៦ យ៉ាង ២២៣
" " " ៧ យ៉ាង ២២៤
" " " ៨ យ៉ាង ២២៥
" " " ៩—៩ យ៉ាង ២២៦
" " " ១០ យ៉ាង ២២៨
និយាយពីការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខប្រកបដោយធម៌ ២៣១
ព្រះឧបាលី ក្រាបទូលសួរការកាន់យកអត្តាទាន ២៤០
ព្រះឧបាលី ក្រាបទូលសួរការចោទ ២៤៥
ព្រះឧបាលី ក្រាបទូលសួរហេតុធ្វើឱកាសៈ ចំពោះភិក្ខុអ្នកចោទ ២៤៧
ឧទាននៃបាតិមោក្ខដ្ឋបនក្ខន្ធកៈ ២៤៨

ភិក្ខុនីក្ខន្ធកៈ

ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី ទូលសូមបព្វជ្ជា . . . .
គរុធម៌ ៨ យ៉ាង ២៦៦

លេខទំព័រ

ព្រហ្មចរិយធម៌ មិនតាំងនៅយូរអង្វែង ២៧០
រឿងព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី និងការសូមបួស ២៧៣
សច្ចៈនៃការរំលំធម្មវិន័យ ២៧៩
ភិក្ខុមិនសំដែងបាតិមោក្ខ ដល់ពួកភិក្ខុនី ២៨០
ការទទួលអាបត្តិ ២៨១
ការធ្វើកម្មដល់ពួកភិក្ខុនី ២៨៣
រឿងភិក្ខុនីជាសិស្សរបស់ឧប្បលវណ្ណា ២៨៥
ការបង្ហាញកាយជាដើម ទណ្ឌកម្ម និងអវន្ទិយមុត្តល ២៨៧
ផ្តន្ទាទោសភិក្ខុនី សាចទឹកនោះលើពួកភិក្ខុ ២៨៨
ការបង្ហាញកាយជាដើម ទណ្ឌកម្ម និងការបញ្ឈប់ឱវាទ ២៨៩
ការបញ្ឈប់ឱវាទរបស់ភិក្ខុសង្ឃជាដើម ២៩១
ការសន្មតិភិក្ខុជាអ្នកឱ្យឱវាទដល់ភិក្ខុនី ២៩៣
ការទទួលឱវាទនៃភិក្ខុទាំងឡាយ ២៩៤
ការទទួលឱវាទហើយមិនមកប្រាប់ជាដើម ២៩៧
ការខ្ចីព្រាតដោយឈើជាងសណ្ឋានឆ្អឹងគោជាដើម ២៩៩
ការធ្វើតំណួសទាងក្រោមមាត់ជាដើម ៣០១
កាលកិរិយារបស់ភិក្ខុនី ១ រូប ៣០៣
ភិក្ខុនី ដាក់ចូលទ្វារក្នុងជាព្រៃ ៣០៤
ភិក្ខុនី តាំងអាសនៈអំពីមិត្តចូលល ៣០៧
ទ្រង់អនុញ្ញាតឱ្យទទួលការសក្ការៈ របស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ៣០៩
ទ្រង់អនុញ្ញាតឱ្យនូវសួរ ក្នុងកេសរតជាដើម ៣១១
អន្តរាយិកធម៌ ២៤ យ៉ាង ៣១៣

លេខទំព័រ

ការសន្មតិទូតឯង និងសន្មតិភិក្ខុនីទៃ ៣១៥
បាតិមោក្ខទេសរបស់ភិក្ខុ ៣១៧
ការហាមឃាត់ឱ្យទទួលទានឧបសម្បទា និងការមិនបវារណា ៣២៥
ការបវារណារបស់ភិក្ខុនីសង្ឃ ៣២៧
ការហាមប្រោសនិង ហាមបវារណា ៣២៩
ការទ្រង់អនុញ្ញាតឱ្យស្លៀកស្បង់ជាដើម ៣៣១
បាតិមោក្ខទេសរបស់ភិក្ខុ ដោយទូត ៣៣៣
រឿងស្រីម្នាក់និងការសន្មតិភិក្ខុនី ៣៣៧
ការសន្មតិភិក្ខុនី និងការមិនពោលលាសិក្ខារបស់ភិក្ខុនី ៣៣៩
រឿងពួកភិក្ខុនីអង្គុយលើគោជ្រៀន និងបន្ទោបង់វត្ថុក្នុងបន្ទប់ ៣៤១
ការងូតទឹក របស់ពួកភិក្ខុនី ៣៤២
ឧទ្ទានគាថាបញ្ជីរឿងនៃភិក្ខុនីខន្ធកៈ ៣៤៤

បញ្ចសតិកក្ខន្ធកៈ

វាទរបស់ព្រះមហាកស្សប មានអាយុ ៣៤៧
ការសន្មតិភិក្ខុ ៥០០ រូប ៣៤៩
ភិក្ខុមានការសួរសម្ដែងនូវទីដែលធ្លុះធ្លាយជាដើម ៣៥១
ព្រះមហាកស្សប មានអាយុប្រកាសដល់សង្ឃ ៣៥២
ការសម្ដែងនូវសិក្ខាបទមានទុក្កដជាដើម ៣៥៣
ពោលអំពីសិក្ខាបទទទួលនឹងរូបភាព ៣៥៤
ព្រះអានន្ទត្រូវចោទប្រកាន់នូវអាបត្តិ ៣៧១
ការដាក់ព្រហ្មទណ្ឌដល់ឆន្នភិក្ខុ ៣៧៣
រឿងព្រះបាទឧទេន និងការក្រាបបង្គំសង្ឃ ៣៧៤
រឿងឆន្នភិក្ខុ និងការដាក់ព្រហ្មទណ្ឌដល់លោក ៣៧៧

លេខទំព័រ

ឧទ្ទាននៃបញ្ចសតិកក្ខន្ធកៈ ... ៣៩១

សត្តសតិកក្ខន្ធកៈ

រឿងវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុ និងរឿងព្រះយសត្ថេរ ... ៣៩៤
ឧបក្កិលេស ៤ យ៉ាងរបស់ព្រះចន្ទ្រ និងព្រះអាទិត្យ ... ៣៩៥
ឧបក្កិលេស ៤ យ៉ាងរបស់សមណព្រាហ្មណ៍ ... ៣៩៦
ឧបក្កិលេសទាំង ៤ ... ៣៩៧
រឿងអ្នកធំឈ្មោះមណិចូឡកៈ ... ៣៩៣
ពាក្យរបស់ព្រះថេរៈឈ្មោះយសកាកណ្ឌកបុត្ត ... ៣៩៨
រឿងព្រះថេរៈឈ្មោះសម្ភូតសាណវាសី ... ៣៩៩
សេចក្តីត្រិះរិះរបស់ពួកភិក្ខុជាថេរៈ ... ៣៩៩
រឿងព្រះរេវតត្ថេរ ... ៤០១
ការសួរ និងការដោះស្រាយវត្ថុ ១០ ប្រការ ... ៤០៣
សេចក្តីត្រិះរិះរបស់ពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុ ... ៤០៥
រឿងវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុ ... ៤០៧
សេចក្តីប្រាថ្នា ដើម្បីនឹងវិនិច្ឆ័យនូវអធិករណ៍ ... ៤១៣
ពាក្យជាចន្លោះរបស់ពួកភិក្ខុជាថេរៈ ... ៤១៤
សេចក្តីប្រាថ្នា ដើម្បីនឹងវិនិច្ឆ័យនូវអធិករណ៍ ... ៤០៥
រឿងឧព្វាហិកា ... ៤១៧
បញ្ហាស្តែងនូវវត្ថុ ១០ ប្រការ ... ៤២០
ឧទ្ទាននៃសត្តសតិកក្ខន្ធកៈ ... ៤២៧